

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

11 בפברואר 2018

1196

כ"ו בשבט התשע"ח

עמוד

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019).	התשע"ח-2018
420	פרק א': מטרת החוק
420	פרק ב': בנקאות
424	פרק ג': הסרת חסמים ביבוא אישי
426	פרק ד': טלגרף אלחוטי
468	פרק ה': תקשורת
502	פרק ו': תחבורה
504	פרק ז': כבאות
508	פרק ח': רשויות מקומיות
510	פרק ט': תכנון ובנייה
524	פרק י': עבודות פיתוח בתכנית למגורים
529	פרק י"א: רשויות תחבורה מטרופוליטיות
560	פרק י"ב: רישוי עסקים
595	פרק י"ג: שונות
הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019).	התשע"ח-2018
598	פרק א': מטרת החוק
598	פרק ב': רשות שדות התעופה
603	פרק ג': מסים
608	פרק ד': ספורט
618	פרק ה': ביטוח לאומי
629	פרק ו': צמצום פגיעה בעבודה
633	פרק ז': שונות
638	פרק ח': תחילה
הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 17) (שיעור הגירעון בשנות התקציב 2019 ואילך וסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2019).	התשע"ח-2018
639	

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

פרק א': מטרת החוק

1. מטרה חוק זה בא לתקן חוקים שונים ולקבוע הוראות נוספות במטרה לחזק את הצמיחה במשק, להגדיל את הפריון במשק ואת רמת התחרות בו, להזייל את יוקר המחיה בישראל ולצמצם את הנטל הרגולטורי, והכול בהתאם ליעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת 2019.

פרק ב': בנקאות

2. תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (בפרק זה – חוק הבנקאות (שירות ללקוח))

דברי הסבר

לחייב שהקים הלקוח בחשבונו, לבנק החדש, על הלקוח לעדכן כל אחד מהמוטבים שמחייבים את חשבונו דרך קבע – דוגמת חברת החשמל או ספק התקשורת הסלולרית שלו – בדבר מספר חשבון הבנק החדש שלו. לעניין הזיכויים, כדי שהזיכויים העתידיים יגיעו לחשבונו החדש של הלקוח, על הלקוח לעדכן את הגורמים שמעבירים לחשבונו זיכויים (דרך קבע או חריגים) – דוגמת המעסיק או הביטוח הלאומי – בדבר מספר חשבון הבנק החדש שלו. מטלות אלה, שהן הכרחיות לשם השלמת ההעברה של חשבון הבנק של הלקוח לבנק חדש, מחייבות את הלקוח להשקיע זמן ומאמץ רבים.

בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (בפרק זה – חוק הבנקאות (שירות ללקוח)), ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים אשר הותקנו בשנים האחרונות ונועדו לצמצם את חסמי המעבר הנוכחים לעיל, הלקוח יכול לתת ייפוי כוח לבנק החדש לפעול מול הבנק הישן להעברת הפעילות המתנהלת בחשבונו, לרבות עדכון המוטבים שמחייבים את חשבונו של הלקוח דרך קבע בדבר מספר החשבון החדש שלו. עם זאת, בפועל, פעמים רבות המוטבים לא מעדכנים את פרטי החשבון החדש וממשיכים לחייב את הלקוח בהתאם לפרטי חשבונו הישן וכך הלקוח ניזוק והנטל לפעול לתיקון המצב עובר לפתחו.

ב. חשש לאבדן חיובים או זיכויים שיופנו לחשבון הבנק הישן של הלקוח במקום לחשבונו החדש – גם לאחר שהלקוח ביצע את כלל הפעולות הדרושות לשם העברת החשבון לבנק חדש, עדיין קיים חשש שחלק מהחיובים שהלקוח צריך לפרוע או חלק מהזיכויים שצריכים להגיע ללקוח יופנו בטעות לחשבון הבנק הישן שלו. טעות זו עלולה להתרחש הן בשל כך שהגורמים שעודכנו בשינוי מספר חשבון הבנק החדש של הלקוח לא יבצעו את העדכון הנדרש וימשיכו להפנות את החיובים או הזיכויים לחשבון הישן, והן בשל כך שקיימים גורמים נוספים, שאינם

פרק ב' שוק תחרותי מתאפיין בכך שקיימים בו כמה כללי ספקים המתחרים על כיסו של הלקוח, בכך שספקים חדשים יכולים להיכנס לשוק ולהתחרות בספקים הקיימים וכן בכך שקל ופשוט ללקוח לעבור מספק אחד למשנהו.

בהתאם, קיומם של חסמי מעבר שמגבילים את יכולתו של הלקוח לעבור בין הספקים השונים, עלול לפגוע בתחרות וברווחתו של הלקוח, שכן חסמים אלה עלולים לגרום לו להיות 'לקוח שבו' של הספק שממנו הוא צורך את השירותים ולהקשות עליו להחליף אותו במקרה שאותו ספק מעלה מחירים או פוגע באיכות השירות שהוא נותן או במקרה שספק חלופי מציע ללקוח הצעה אטרקטיבית יותר.

דוגמה לחשיבות של הסרת חסמי מעבר ניתן לראות בענף הטלפונים הניידים בישראל (בפרק זה – ענף הסלולר). בשנת 2005 קבע המחוקק כי על הספקים בענף הסלולר מוטלת חובה לאפשר ניידות מספרים לכל לקוח, קרי, לאפשר ללקוח לעבור מספק סלולר אחד למשנהו בלא צורך בהחלפת מספר הטלפון הנייד שלו. הטלת חובה זו צמצמה באופן משמעותי את חסמי המעבר של לקוחות בענף הסלולר, קידמה באופן משמעותי את התחרות בענף ובסופו של יום הביאה לירידה דרסטית במחירים שמשלמים הלקוחות לספקים, ירידה שאנו עדים לה בשנים האחרונות.

בשוק הבנקאות בישראל קיימים שני חסמי מעבר עיקריים, והם:

א. הנטל הביורוקרטי הכרוך בהעברת חשבון הבנק – הפעילות הבנקאית שמתנהלת בחשבון בנק של לקוח כוללת מספר רב של פעילויות ומוצרים פיננסיים, וביניהם: הוראות קבע, הרשאות לחיוב, שיקים, משכורות, קצבאות, תיק ניירות ערך ועוד. לקוח המעוניין להעביר את חשבון הבנק שלו לבנק חדש, נדרש לדאוג להעברת כלל הפעילויות האמורות לבנק החדש. למשל, כדי להעביר את ההרשאות

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"ו, עמ' 1223.

(א) ברישה, אחרי "את חשבונותיו" יבוא "ובכלל זה פעילות פיננסית כהגדרתה בסעיף 5ב(ה)", במקום "(בסעיף זה – הבנק המקורי)" יבוא "(בסעיף זה – התאגיד הבנקאי המקורי)", במקום "(בסעיף זה – הבנק הקולט)" יבוא "(בסעיף זה – התאגיד הבנקאי הקולט)" ובמקום "לבנק הקולט" יבוא "לתאגיד הבנקאי הקולט";

(ב) בפסקה (1), במקום "בבנק המקורי" יבוא "בתאגיד הבנקאי המקורי";

(ג) בפסקה (2), במקום "בבנק הקולט" יבוא "בתאגיד הבנקאי הקולט";

(2) אחרי סעיף 5ב יבוא:

"העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים (א) בלי לגרוע מהאמור בסעיף 5ב, ביקש לקוח להעביר את הפעילות הפיננסית שלו מהבנק שבו היא מתנהלת, לבנק אחר (בסעיף זה – בנק קולט), יבצעו הבנק שבו מתנהלת הפעילות הפיננסית של הלקוח, לרבות כל בנק שבו התנהלה בעבר,

ד ב ר י ה ס ב ר

לגבי העברת הפעילות הפיננסית של לקוח, כמוצע בפסקה (2) וכמפורט להלן, מוצע לתקן את סעיף 5ב האמור כך שיובהר כי הוא חל לגבי תאגיד בנקאי (קרי תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (בפרק זה – חוק הבנקאות (רישוי)). לרבות תאגיד עזר כהגדרתו בסעיף 1 לאותו חוק וסולק כהגדרתו בסעיף 36ט לאותו חוק) וכן יובהר כי הוא חל גם לגבי העברת פעילות פיננסית לפי סעיף 5ב המוצע. כלומר, הלקוח יוכל, אם יבחר בכך, לאשר לבנק החדש לבצע את הפעולות לצורך העברת הפעילות לפי סעיף 5ב האמור.

לפסקה (2)

לסעיף 5ב המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

כאמור חסמי המעבר העיקריים אשר עומדים לפני לקוח שמעוניין להעביר את חשבון הבנק שלו מבנק אחד למשנהו הם – נטל ביורוקרטי, בפרט מול המוטבים והמוזכים, וחשש מפני אבדן חיובים וזיכויים.

כדי להפחית את הנטל הביורוקרטי המוטל כיום על הלקוח וכן להפחית את החשש של הלקוח מפני אבדן חיובים וזיכויים, יש לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית שלו מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק שאליו הוא רוצה להעביר אותה, ביתר קלות. כמו כן יש להבטיח שזיכויים וחיובים שיופנו לבנק הקודם של הלקוח, לאחר שהלקוח העביר את הפעילות הפיננסית שלו לבנק חדש, ינותבו אל הבנק החדש.

לשם כך, מוצע להטיל חובה על הבנק שבו מתנהלת הפעילות הפיננסית של הלקוח, היינו, הבנק שממנו מבקש הלקוח להעביר את הפעילות הפיננסית שלו לבנק אחר, וכן על הבנק שאליו הלקוח מבקש להעביר את הפעילות הפיננסית (בפרק זה – הבנק הקולט), לבצע את כל הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח ובטוח, וזאת בתוך

מחייבים או מזכים את הלקוח דרך קבע ולכן לא עודכנו בדבר שינוי מספר החשבון ועלולים להפנות חיובים או זיכויים לחשבון הבנק הישן של הלקוח. סיכון זה, היינו, שחיוב או זיכוי יופנה לחשבון הבנק הישן של הלקוח במקום לחשבון הבנק החדש, עלול לגרום ללקוח נזק בשלוש דרכים: האחת – חיוב בריבית והטלת עיקולים בשל חיובים שהלקוח היה אמור לשלם אך לא שילם; השנייה – פגיעה בדירוג האשראי של הלקוח כתוצאה מאי-תשלום חובותיו; והשלישית – אבדן זיכויים שהופנו לחשבון הבנק הישן של הלקוח במקום לחשבון הבנק החדש שלו.

חסמי מעבר אלה – הנטל הביורוקרטי, בפרט מול המוטבים והמוזכים, יחד עם החשש מפני אבדן חיובים וזיכויים – מביאים לכך שתהליך המעבר בין בנקים בישראל, במצב השורר כיום, הוא מורכב בעבור הלקוח. חסמים אלה מקטינים את התמריץ של בנקים להציע ללקוחותיהם הצעות אטרקטיביות כדי להשאירם בלקוחותיהם, וכך פוגעים בתחרות בשוק הבנקאות. למעשה, במצב הקיים הבנק יכול לגבות מהלקוח מחיר גבוה מהמחיר התחרותי.

לאור האמור מוצע לתקן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח) באופן שימצעם את חסמי המעבר הקיימים בשוק הבנקאות ויאפשר ללקוח של בנק להעביר את הפעילות הפיננסית המתנהלת בחשבון הבנק שלו, מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק אחר, באופן מקוון, נוח ובטוח. כך ייווצר איום תחרותי אשר יגביר את התחרות בשוק הבנקאות באופן משמעותי ויוביל להפחתת מחירים ולשיפור השירות ללקוחות הבנקים.

סעיף 2 לפסקה (1)

לפי סעיף 5ב לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), לקוח המעוניין להעביר את חשבונותיו מתאגיד בנקאי אחד לתאגיד בנקאי אחר (בפרק זה – תאגיד בנקאי קולט) רשאי לאשר, בכתב, לאותו תאגיד לנהל בעבורו את ההליכים הקשורים במעבר כאמור. לנוכח הוספת סעיף 5ב לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), אשר מטיל חובות על בנק

במועד הקובע או לאחריו, אותה פעילות פיננסית ושממנו הועברה לפי הוראות סעיף זה (בסעיף זה – הבנק המקורי). והבנק הקולט, את הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח, בטוח ובלא עלות ללקוח, וזאת בתוך שבעה ימי עסקים ממועד אישור בקשתו של הלקוח בידי הבנק הקולט, או בתוך מועד אחר שקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר; הנגיד יקבע בכללים סוגי פעילות פיננסית שלגביהם יבצעו הבנק הקולט והבנק המקורי את הפעולות כאמור גם לאחר אותו מועד.

(ב) הנגיד, בהסכמת שר האוצר, יקבע בכללים סוגי חשבונות בנק שעל הפעילות הפיננסית המתנהלת בהם יחול האמור בסעיף קטן (א).

(ג) הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע, משיקולים הנוגעים לעלות הכרוכה ביישום הוראות סעיף זה או לתחרות במערכת הבנקאית, לבקשתו של בנק בעל היקף פעילות קטן או בנק מקוון, כי הוראות סעיף זה לא יחולו עליו או שיחולו

ד ב ר י ה ס ב ר

הנדרשות לצורך ההעברה כאמור בסעיף קטן (א) המוצע, גם לאחר תום המועד שנקבע לעניין זה באותו סעיף קטן.

יובה, כי סעיף 5ב המוצע נועד לקבוע את העקרונות להעברת הפעילות הפיננסית מנקודת המבט של טובת הלקוח. עם זאת, במסגרת ההסדר המוצע נשמר עיקרון הניטרליות הטכנולוגית, וזאת כדי לאפשר תכנון ויישום של פתרון טכנולוגי שיהיה יעיל הן בעבור הלקוח והן בעבור המערכת הבנקאית

לסעיף קטן (ב) המוצע

העברת פעילות פיננסית מחשבון מסוג מסוים לחשבון מסוג אחר עשויה לעורר מורכבות. כך לדוגמה, העברת פעילות פיננסית מחשבון משותף לחשבון של יחיד, עלולה ליצור בעייתיות בהיבטים שונים, ובהם היבטים הנוגעים לזכויות השותפים בחשבון, היבטים תפעוליים וכיוצא בזה. דוגמה נוספת נוגעת להעברת פעילות פיננסית מחשבון שהפעילות שבו הוקפאה בידי צד שלישי מוסמך: לפיכך מוצע להסמיך את הנגיד, בהסכמת שר האוצר, לקבוע בכללים את סוגי חשבונות הבנק שלגביהם תחול החובה לאפשר העברה של הפעילות הפיננסית של לקוח המתנהלת בהם בהתאם לסעיף קטן (א) המוצע.

לסעיף קטן (ג) המוצע

יישום החובה לאפשר את העברת הפעילות הפיננסית של לקוח מבנק מקורי לבנק קולט כאמור בסעיף צפוי להטיל על בנקים עלות כספית ותפעולית. כמו כן, עשוי יישום החובה האמורה להקשות על בנקים מסוימים וכך להשפיע על התחרות במערכת הבנקאית. לאור ההשלכות האפשריות כאמור על היכולת התחרותית של בנק בעל

שבעה ימי עסקים ממועד אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט או בתוך מועד אחר שקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר. מאחר שהתיקון המוצע יאפשר ללקוחות לעבור בנק ביתר קלות, ומאחר שלקוח עשוי להיות מעוניין לבצע מעבר כאמור יותר מפעם אחת, מוצע כי החובה לבצע את הפעולות הנדרשות כאמור תחול, נוסף על הבנק הקולט והבנק שבו מתנהלת באותה עת הפעילות הפיננסית של הלקוח, גם על כל בנק שבו התנהלה בעבר, מיום תחילתו של פרק זה כמפורט בסעיף 3 להצעת החוק (בפרק זה – המועד הקובע) או לאחריו, אותה פעילות פיננסית, ובלבד שמדובר בבנק שהפעילות הפיננסית של הלקוח הועברה ממנו לפי ההסדר המוצע בסעיף זה (בפרק זה – הבנק המקורי).

מוצע להגדיר פעילות פיננסית לעניין ההסדר המוצע בסעיף זה ככוללת שירותים ומוצרים שמציע בנק ללקוח, ובכללם סוגי זיכויים עתידיים וסוגי חיובים עתידיים שקבע הנגיד בכללים ובתנאים שקבע.

יובה, כי בהתאם להוראות סעיף 5ב לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), יוכל בנק קולט שקיבל אישור לכך בכתב מהלקוח, לבצע בעבור אותו לקוח הליכים הקשורים בהעברת הפעילות הפיננסית שלו לפי הוראות סעיף 5ב המוצע.

במטרה להבטיח שזיכויים וחיובים של לקוח (שהם בגדר פעילות פיננסית לעניין הסעיף המוצע) אשר יופנו לבנק המקורי לאחר שהלקוח העביר את הפעילות הפיננסית שלו לבנק הקולט, אכן ינותבו אל הבנק הקולט, מוצע להסמיך את הנגיד לקבוע בכללים סוגי פעילות פיננסית שלגביהם יידרשו הבנק המקורי והבנק הקולט לבצע את הפעולות

עליו בתום תקופה שקבע כאמור; הפסיק בנק בעל היקף פעילות קטן שהנגיד, בהסכמת שר האוצר, קבע לגביו כאמור, להיות בנק בעל היקף פעילות קטן, יחולו עליו הוראות סעיף זה במועד המפורט להלן, לפי העניין, או בתום תקופה אחרת שקבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר:

(1) לעניין בנק שהנגיד קבע כאמור כי הוראות סעיף זה לא יחולו עליו – בתום שנתיים מהמועד שבו הפסיק להיות בנק בעל היקף פעילות קטן;

(2) לעניין בנק שהנגיד קבע כאמור כי הוראות סעיף זה יחולו עליו בתום תקופה שקבע – בתום התקופה שקבע כאמור או בתום שנתיים מהמועד שבו הפסיק להיות בנק בעל היקף פעילות קטן, לפי המוקדם.

(ד) המפקח רשאי ליתן הוראות לתאגיד בנקאי לביצוע סעיף זה, בהוראות לניהול בנקאי תקין.

(ה) בסעיף זה –

”בנק” – כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי);

”בנק בעל היקף פעילות קטן” – בנק ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל או על שיעור אחר משווי הנכסים כאמור שקבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר; לעניין הגדרה זו, ”שווי הנכסים”, של בנק – שווי נכסיו של הבנק כפי שמופיע במאזן הבנק בדוח הכספי השנתי האחרון שנערך על בסיס מאוחד על פי כללי חשבונאות מקובלים החלים עליו; ”בנק מקוון” – בנק שלפי תכנית הפעולה שלו נותן שירות ללקוחותיו באמצעים מקוונים, ואינו מקיים מערך סניפים לקבלת קהל;

”חוק הבנקאות (רישוי)” – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ”א-1981²;

”לקוח” – יחיד וכן תאגיד מסוג שקבע הנגיד בכללים;

ד ב ר י ה ס ב ר

בתום תקופה כמפורט בפסקאות (1) ו-(2) המוצעות או בתום תקופה אחרת שקבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר, וזאת כדי לאפשר לבנק כאמור תקופת היערכות ליישום ההוראות.

לסעיף קטן (ד) המוצע

מוצע להסמיך את המפקח על הבנקים לתת לכל תאגיד בנקאי, ולא רק לבנק כהגדרתו המוצעת בסעיף, הוראות לביצוע הסעיף, באמצעות הוראות לניהול בנקאי תקין.

היקף פעילות קטן ושל בנק מקוון, כהגדרתם המוצעת, מוצע להסמיך את הנגיד, בהסכמת שר האוצר, לקבוע, לבקשת בנק מסוג כאמור, כי הוראות הסעיף המוצע לא יחולו לגביו או שיחולו עליו במועד מאוחר ממועד כניסתו לתוקף. פטור או דחייה כאמור יכול שיינתנו משיקולים הנוגעים לעלות הכרוכה ביישום החובה האמורה או משיקולים הנוגעים לתחרות במערכת הבנקאית.

עוד מוצע לקבוע, כי אם בנק שהיה בנק בעל היקף פעילות קטן, ושהנגיד קבע שהוראות הסעיף לא יחולו לגביו כאמור או שיחולו בתום תקופה שקבע, הפסיק להיות בנק בעל היקף פעילות קטן, יחולו עליו הוראות הסעיף המוצע

² ס”ח התשמ”א, עמ’ 252.

"המועד הקובע" – יום תחילתו של פרק ב' לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח–2018;
"סניף" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי);

"פעילות פיננסית" – שירותים ומוצרים שמציע בנק ללקוח, ובכללם סוגי זיכויים עתידיים וסוגי חיובים עתידיים, שקבע הנגיד בכללים ובתנאים שקבע.;

(3) בסעיף 10(1), אחרי "2א5" יבוא "5ב(ב)", 10ב5.

3. (א) תחילתם של סעיפים 5ב, 10ב5 ו-10(1) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), כנוסחם בסעיף 2 לחוק זה, שלוש שנים מיום פרסומו (בפרק זה – יום התחילה).
תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) – תחילה

(ב) שר האוצר, בהסכמת הנגיד, רשאי לדחות את המועד האמור בסעיף קטן (א), בשתי תקופות נוספות, שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת.

4. בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה עד יום התחילה יקראו את חוק הבנקאות (שירות ללקוח) כאילו בסעיף 10(1), אחרי "2א5" בא "5ב(ב)".
חוק הבנקאות (שירות ללקוח) – הוראת שעה

פרק ג': הסרת חסמים ביבוא אישי

5. בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו–2016³ (בפרק זה – חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב), בסעיף 112(א) –
תיקון חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק ג' בהחלטת ממשלה מס' 2754 מיום כ"ד בסיוון תשע"ז (18 ביוני 2017) שעניינה "הפחתת יוקר המחייה והגברת התחרות ביבוא מוצרים באמצעות יבוא אישי", החליטה הממשלה להקים ועדת דיגוי שתבחן את החסמים הקיימים ביבוא אישי של מוצרים ותציע צעדים במטרה להגביר את התחרות ובתוך כך להזויל את יוקר המחיה (בפרק זה – הוועדה). הוועדה הגישה את המלצותיה לשר האוצר ולשר הכלכלה והתעשייה בדצמבר 2017.

הוועדה מצאה כי אחד החסמים הקיימים ביבוא אישי של מוצרים הוא העדרה של הגדרה ברורה ל"כמות סבירה" של מוצרים שתיחשב לכוזו שניתן לייבא ביבוא אישי לפי צו יבוא חופשי, התשע"ד–2014 (ק"ת התשע"ד, עמ' 46), והמליצה, בין השאר, על קביעת כלל ברור לגבי הכמות הסבירה של מוצרים שניתן לייבא ביבוא אישי. כמו כן המליצה הוועדה על הקלות בדרישות הרגולציה החלות בעת יבוא אישי של מוצרים כאמור.

התיקונים המוצעים בפרק זה באים לעגן המלצות אלה, שהממשלה החליטה, בהחלטה מס' 3423 מיום כ"ד בטבת התשע"ח (11 בינואר 2018), לאמץ.

סעיפים חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, 5 ו-7 התשע"ו–2016 (בפרק זה – חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב), מסדיר את השירותים והעיסוקים בענף הרכב, לרבות בתחום הייצור והיבוא של רכב ומוצרי תעבורה כהגדרתם באותו חוק. סעיף 112(א) לחוק האמור קובע תנאים ליבוא אישי של מוצרי תעבורה,

לפסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף 10(1) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), כך שהוראות העונשין הקבועות בו לא יחולו על הפרה של הוראות לפי סעיף 5ב(ב) לחוק האמור – קרי, ההוראות שנתן המפקח לביצוע סעיף 5ב, בהוראות לניהול בנקאי תקין – ועל הפרה של הוראות לפי סעיף 5ב המוצע – קרי הדרישות המוטלות על בנקים מכוח הסעיף המוצע, כמפורט לעיל, או ההוראות שנתן המפקח לביצוע הסעיף בהוראות לניהול בנקאי תקין.

סעיף 3 לנוכח העובדה שסעיף 5ב המוצע מטיל על הבנקים חובה הכרוכה בהיערכות מוקדמת, בין השאר בהיבטים טכנולוגיים, מוצע כי התיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) כאמור בפרק זה, ייכנס לתוקף שלוש שנים לאחר יום פרסומו של החוק המוצע (בפרק זה – יום התחילה).

נוסף על כך מוצע להסמיך את שר האוצר, בהסכמת הנגיד, לדחות את יום התחילה בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת.

סעיף 4 מאחר שסעיף 5ב(ב) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) נמצא בתוקף, ואילו תיקונו המוצע של סעיף 10(1) לחוק האמור (ובו בין השאר החרגת סעיף 5ב(ב) האמור מהוראת העונשין) ייכנס לתוקף רק ביום התחילה, מוצע לתקן את סעיף 10(1) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) כהוראת שעה לתקופה שמיום פרסומו של החוק המוצע עד יום התחילה, ולהוסיף להוראות המוחרגות מהוראת העונשין את סעיף 5ב(ב) לחוק האמור.

³ ס"ח התשע"ו, עמ' 970.

- (1) ברישה, במקום "ארבעה" יבוא "חמישה" ובמקום "בשנה" יבוא "במשלוח";
- (2) בפסקה (3), אחרי המילים "ככל שישנן" יבוא "לפי אישור מאת מעבדה מוסמכת לרכב או רשות מוסמכת ליבוא, ולעניין מוצרי תעבורה שחלות לגביהם דרישות תקן ישראלי בלבד – לפי אישור מאת מעבדה מוסמכת לרכב, בלבד";
- (3) פסקה (5) – תימחק.

6. בחוק התקנים, התשי"ג-1953⁴ (בפרק זה – חוק התקנים) – תיקון חוק התקנים

- (1) בסעיף 1, בהגדרה "עוסק", במקום "9(א)" יבוא "9(א)(1)";
- (2) בסעיף 9, בסעיף קטן (א), האמור בו יסומן כפסקה (1) ואחריה יבוא:
- "(2) (א) הוראות פסקה (1) לא יחולו על יבוא של מצרך כאמור באותה פסקה, המיועד לשימוש אישי או משפחתי, שהתקן הרשמי החל לגביו כלול ברישימה שפרסם הממונה לפי פסקת משנה (ג).
- (ב) הממונה יערוך רשימה של התקנים הרשמיים החלים על מצרכים שלצורך הפעלתם או תחזוקתם לא נדרש בעל מקצוע, או שלא נדרשת, על פי דין, התקנתם בידי בעל מקצוע (בפסקה זו – הרשימה); הממונה יעדכן את הרשימה, אם הדבר נדרש, לאחר כל אכרזה, לרבות שינוי, תיקון או החלפה של תקן רשמי.
- (ג) הממונה יפרסם את הרשימה, וכל עדכון שלה, באתר האינטרנט של המשרד, וכן יפרסם ברשומות הודעה על פרסום הרשימה או עדכונה, הכוללת את הרשימה המעודכנת.
- (ד) בפסקה זו, "שימוש אישי או משפחתי" – כמשמעותו בצו לעניין יבוא אישי שהותקן לפי סעיף 2 לפקודת היבוא והיצוא.
- "

ד ב ר י ה ס ב ר

מאחר שהתיקון המוצע בסעיף זה משמעו הקלה בדרישות היבוא, מוצע כי הוא ייכנס לתוקף כבר ביום ט"ו בניסן התשע"ח (1 באפריל 2018).

סעיפים 9 סעיף לחוק התקנים, התשי"ג-1953 (בפרק 6 ו-8 זה – חוק התקנים). קובע בין השאר כי לא ניתן לייבא מצרך שמפרט שלו נקבע כתקן רשמי, אלא אם כן המצרך מתאים לדרישות התקן הרשמי החל עליו.

במטרה להקל על היבוא האישי, ומתוך הבנה שאדם המייבא מוצרים באופן אישי יתקשה לעמוד בדרישות ההוכחה לשם קבלת אישור עמידה בתקן רשמי או להגיש הצהרה על אישור עמידת המוצר בדרישות התקן, מוצע כי הממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה (בפרק זה – הממונה) יפרסם רשימה של כל התקנים הרשמיים שהמצרכים הכלולים בהם יהיו פטורים מחובת העמידה בדרישות התקן הרשמי שבסעיף 9 לחוק התקנים, וזאת אם יובאו ביבוא אישי או משפחתי, כהגדרתו בצו שיוציא לעניין זה שר הכלכלה והתעשייה מכוח פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (בפרק זה – פקודת היבוא והיצוא).

ובין השאר מגביל את כמות מוצרי התעבורה שניתן לייבא ביבוא אישי לארבעה מוצרים מאותו סוג, בשנה. מוצע להגדיל את מספר מוצרי התעבורה שניתן לייבא ביבוא אישי, ולקבוע כי יהיה ניתן לייבא, בכל משלוח, עד חמישה מוצרי תעבורה מאותו סוג. בהתאם לכך מוצע למחוק גם את פסקה (5) של אותו סעיף, וזה נוסחה:

"(5) המבקש לא ייבא בשנה שקדמה למועד בקשת הרישיון יותר מארבעה מוצרי תעבורה מהסוג שהוא מבקש לייבא."

אחד התנאים ליבוא אישי של מוצרי תעבורה הוא שהמוצרים שמבקשים לייבא עומדים בדרישות תקינה לפי סעיף 109 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב. מוצע להבהיר כי הגורם המוסמך לאשר שתנאי זה מתקיים הוא מעבדה מוסמכת לרכב או הרשות המוסמכת ליבוא, לפי העניין. זאת, אלא אם כן מדובר במוצר תעבורה שחלות לגביו דרישות תקן ישראלי בלבד, שלגביו הסמכות למתן האישור על עמידה בדרישות תקינה תהיה נתונה רק למעבדה מוסמכת לרכב, זאת בהתאם לאמור בסעיף 109(ב)(7) לחוק האמור.

⁴ ס"ח התשי"ג, עמ' 30; התשע"ז, עמ' 162.

(3) הוראות פסקה (2) לא יחולו על מצרך שהוא מוזן כהגדרתו בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015⁵, על מצרך שהוא מוצר תעבורה, כהגדרתו בסעיף 96(2) לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, ועל מצרך שהוא מוצר או מכשיר שנועד לשימוש רפואי⁶.

7. תחילתו של סעיף 112 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, ביום ט"ז בניסן התשע"ח (1 באפריל 2018).
8. תיקון חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב – תחילה ופרסום ראשון של הרשימה
- תחילתם של סעיפים 1 ו-9 לחוק התקנים, כנוסחם בסעיף 6 לחוק זה, ביום כניסתו לתוקף של צו לעניין יבוא אישי לפי סעיף 2 לפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979⁶; הממונה יפרסם את הרשימה כאמור בסעיף 9(א)(2) לחוק התקנים, כנוסחו בסעיף 6(2) לחוק זה, לראשונה, לא יאוחר מיום תחילתו של הסעיף האמור.
9. תיקון פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁷ (בפרק זה – הפקודה) –

פרק ד': טלגרף אלחוטי

דבריו הסבר

ההודעה על הרשימה (בצירוף הרשימה עצמה) ברשומות אינו מהווה תנאי לכניסתה לתוקף.

מוצע לקבוע כי התיקון המוצע ייכנס לתוקף עם התקנתו של צו לעניין יבוא אישי לפי סעיף 2 לפקודת היבוא והיצוא, שצפוי לאגד את דרישות הרגולציה החלות על יבוא אישי של מוצרים, ובין השאר צפויים להיקבע בו הכללים שלפיהם ייקבע מהו יבוא אישי כאמור. במטרה לאפשר את יישומו של ההסדר המוצע מיד עם כניסתו לתוקף, מוצע לקבוע כי הממונה יפרסם את הרשימה לראשונה, באתר האינטרנט של המשרד, לא יאוחר מהמועד האמור.

סעיף 9 פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], כללי התשל"ב-1972 (להלן – הפקודה), מסדירה את השימוש במשאב הציבורי של הספקטרום האלקטרומגנטי בישראל בתחום התדרים המשמש לרדיו, את דרכי ניהולו בידי המדינה, לרבות הודעה של תדרי רדיו והקצאתם, ורישוי פעולות במכשירים אלחוטיים. הספקטרום האלקטרומגנטי הוא הטווח המלא של גלי קרינה אלקטרומגנטית (שדות חשמליים ומגנטיים המתפשטים באוויר) ובהם גלי רדיו, גלי מיקרו, קרני אור, קרני רנטגן ועוד. תחום תדרי הרדיו הוא תחום בספקטרום האלקטרומגנטי המשמש לתקשורת ובו ניתן לשדר, להעביר ולקלוט אותות שונים.

תחום התדרים המוקצה לשימוש תקשורת אלחוטי משרת מגוון רחב של צרכים. כך למשל שימוש בתדרים לשירותי טלפוניה סלולרית, להפצה אלחוטית של שידורי טלוויזיה ורדיו, לתקשורת לוויינית, להפעלה של מערכות קשר צבאיות, לחובבי רדיו, לתקשורת של כלי טיס וכלי שיט, ועוד.

על פי המוצע, ברשימת התקנים הרשמיים שיפרסם הממונה ייכללו רק תקנים כאמור החלים לגבי מצרכים שלצורך הפעלתם או תחזוקתם לא נדרש בעל מקצוע, או שלצורך התקנתם לא נדרש, על פי דין, בעל מקצוע (בפרק זה – הרשימה).

ההסדר המוצע לעיל לעניין פטור מעמידה בדרישות תקינה לא יחול על מצרך שהוא מוזן כהגדרתו בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, שכן היבוא של מצרכים אלה מוסדר על ידי החקיקה בתחום והטיפול בו נמצא בסמכות משרד הבריאות. כמו כן לא יחול ההסדר האמור על מצרך שהוא מוצר תעבורה, כהגדרתו בסעיף 96(2) לחוק שירותי רכב, אשר יבואו מוסדר בחוק האמור והפיקוח עליו נמצא בסמכות משרד התעבורה. לבסוף, ההסדר המוצע לא יחול על מצרך שהוא מוצר או מכשיר שנועד לשימוש רפואי, שכן השימוש במצרכים מסוג זה דורש ידע ברמה מקצועית מתאימה, שבלעדיה השימוש במוצר עלול להיות כרוך ברמת סיכון גבוהה מאוד למשתמש, ובהתאם, הם כפופים לרגולציה ייעודית שמופעלת בידי משרד הבריאות, כגון חובת רישום בפנקסי אביונים ומכשור רפואי, ועוד. בהתאם, הרשימה שיערוך הממונה לא תכלול תקנים רשמיים החלים לגבי מצרכים אלה.

מוצע כי הממונה יפרסם את הרשימה באתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה (בפרק זה – המשרד) ויעדכן אותה לאחר כל אכרזה של תקן כתקן רשמי וכן לאחר כל שינוי, תיקון או החלפה של תקן שהוכרו כתקן רשמי (אשר נעשים גם הם באכרזה). בהתאם לסעיף 8 לחוק התקנים, כמו כן מוצע כי הממונה יפרסם ברשומות הודעה על פרסום הרשימה ועל כל עדכון שלה. הודעה כאמור תכלול את הנוסח המעודכן של הרשימה. יובהר כי פרסום

⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 90.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 25, עמ' 505; ס"ח התשע"א, עמ' 143.

"פרק א': הגדרות";

(א) לפני ההגדרה "טלגרף אלחוטי" יבוא:

"אישור התאמה" – אישור התאמה על פי הצהרה שניתן לפי סעיף 4 א או אישור התאמה מאת המנהל שניתן לפי סעיף 4א;
 "אמצעי שליטה", "החזקה", של אמצעי שליטה ו"שליטה" – כהגדרתם בחוק התקשורת";

ד ב ר י ה ס ב ר

בקשתו בדיעבד, במידת הצורך, ולפקח באופן שוטף על קיום הוראות הפקודה. לצד ההקלות, מוצע לקבוע כי על עוסק כאמור יחולו חובות שונות, כגון שמירת מסמכים ואיסור על שינוי תכונותיו האלחוטיות של המכשיר, וכן מוצע לקבוע סמכויות אכיפה מינהלית אשר יאפשרו למשרד התקשורת לפקח על יבואנים כאמור, כדי להבטיח כי לא ייובא לישראל ציוד אלחוטי בניגוד להוראות הדין, ובאופן שעלול לגרום להפרעות אלחוטיות.

כמו כן, בשונה מחקיקה עדכנית אין בפקודה סמכויות שמאפשרות אכיפה מינהלית בדרך של הטלת עיצום כספי או קביעת התראה מינהלית על מי שמפר את הוראותיה. מקורה של הפקודה בחקיקה מנדטורית משנת 1924 וכלי האכיפה היחידים הקבועים בה כיום הם סנקציות פליליות, ובעיקרם מאסר או קנס פלילי. כדי ליעל את האכיפה מוצע לקבוע בפקודה מנגנוני אכיפה ופיקוח מינהליים על קיום הוראות הפקודה, שיהיו נתונים בידי משרד התקשורת, ובכלל זה מינוי מפקחים והקניית סמכויות פיקוח בעבורם, וקביעת סמכות להטיל עיצומים כספיים או לקבוע התראה מינהלית במקום שבו מתגלות הפרות של הוראות הפקודה.

מוצע גם לעגן את סמכות ועדת התדרים להועיד תדרים ולהקצותם ואת הרכבה של הוועדה. סמכות כאמור נתונה כיום בידי ועדת התדרים מכוח סעיף 75 לפקודה, ולפי החלטת הממשלה מספר 4228 מיום י"א בחשוון התשס"ט (9 בנובמבר 2008), והחלטת הממשלה מספר 152 מיום ד' בסיוון התשע"ג (13 במאי 2013), אשר קבעו את הרכבה. כמו כן מוצע לקבוע הוראות מפורטות לעניין תפקידיה של ועדת התדרים ונוהלי עבודה הנהוגים בה זה מכבר, וכן לעגן את סמכויותיה ותפקידיה של ועדת התדרים העליונה, כפי שמפורט בתיקון המוצע.

לפסקאות (1) ו-(2)

מוצע לתקן בסעיף 1 לפקודה את ההגדרות שבהן נעשה שימוש בהוראות הפקודה, להוסיף לו הגדרות חדשות, ולאגדן תחת פרק א' שעניינו "הגדרות".

מוצע להוסיף הגדרות אשר נדרשות לשם קביעת הוראות בעניינים הנוגעים לרישוי: "אמצעי שליטה", "החזקה" ו"שליטה" בדרך של הפניה להגדרות אלה בחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982 (להלן – חוק התקשורת).

תחום תדרי הרדיו הוא משאב במחסור, ועל כן יש חשיבות רבה לניהול מתוכנן מצד הממשלה במטרה להבטיח שימוש יעיל במשאב זה, ולמניעת הפרעות אלחוטיות, לרווחת הציבור וכל הגורמים המשתמשים בו. חשיבות זו גוברת נוכח ביקוש הולך וגובר לתדרים בעבור שימושים אזרחיים מגוונים ובראשם אספקה של שירותי תקשורת מתקדמים, ובעבור צרכיה השונים של מערכת הביטחון.

ניהול הספקטרום האלקטרומגנטי נעשה באמצעות אסדרה של השימוש בתדרי רדיו לצורכי תקשורת, ואסדרה של ציוד אלחוטי. בהתאמה, הפקודה קובעת כי ניתן לעשות שימוש בתדרי רדיו אך ורק בהתאם להוועדה של התדר והקצאתו בידי הגורם המוסמך לכך, וכן היא קובעת חובת רישוי להחזקה, הקמה והפעלה של מכשיר אלחוטי, או בלשון הפקודה בנוסח הקיים: "מכשיר לטלגרף אלחוטי". בעד רישוי ובעד הוועדת תדרים והקצאתם משולמות אגרות, הקבועות בתקנות הטלגרף האלחוטי (רישיונות, תעודות ואגרות), התשמ"ז-1987 (להלן – תקנות הטלגרף האלחוטי).

הפקודה קובעת כבירית מחדל חובת רישוי לעניין פעולה במכשיר אלחוטי. לצד חובה זו, הפקודה מסמיכה את הממשלה לקבוע בצו כי הוראות הפקודה או חלקן לא יחולו על מכשירים מסוימים מסוימים. מוצע כעת לעגן בפקודה הסדר מפורט לעניין רישוי, לרבות התנאים למתן רישיון ותנאים שייקבעו ברישיון, הדרכים לבקשת רישיון, סמכויות לביטול, התליה והגבלה של הרישיון, וחובות נוספות שחלות על בעל רישיון, כגון תשלום אגרה, ורישוי נפרד לציוד אלחוטי. כמו כן, מוצע לעגן ולפרט את סמכותו של שר התקשורת (להלן – שר התקשורת או השר) לעניין קביעת פטור מלא או אישור התאמה כפי שיפורט להלן, ולקבוע סמכות נלווית למנהל להודיע על תקנים שלגביהם מתקיים הפטור שקבע השר.

כחלק מהסדר זה, מוצע לקבוע מנגנון שנועד להקל על העוסקים בייבוא מסחרי של ציוד אלחוטי מסוגים מסוימים, כפי שיקבע שר התקשורת. לשם כך מוצע לקבוע כי ככלל, עוסק בייבוא אשר יגיש בקשה במערכת מקוונת של משרד התקשורת, יקבל באופן אוטומטי אישורים שימשו אותו לשם ייבוא של הציוד האלחוטי האמור לישראל, וזאת בניגוד למצב הנהוג כיום ולפיו כל בקשה נבדקת באופן פרטני מראש, בטרם קבלת אישור. במסגרת הבקשה ימלא העוסק הצהרה ויצרף לה מסמכים אשר יאפשרו לבחון את

(ב) בהגדרה "טלגרף אלחוטי", במקום "ידיעות או תקשורת אחרות על ידי אותות חשמל" יבוא "ידיעות, מסרי תקשורת או אותות אחרים, על ידי שימוש בגלים אלקטרומגנטיים";

(ג) ההגדרות "מקלט רדיו" ו"קיים" – יימחקו;

(ד) אחרי ההגדרה "הועדת תדרים" יבוא:

"ועדת התדרים" – הוועדה להועדת תדרים ולהקצאת תדרים שמונתה לפי סעיף 5ה;

"הוועדה העליונה" – הוועדה העליונה שמונתה לפי סעיף 5יא;

"חוק הטיס" – חוק הטיס, התשע"א-2011⁸;

"חוק התקשורת" – חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁹;

"יבוא אישי" – כמשמעותו לפי פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979¹⁰;

(ה) בהגדרה "כוחות הביטחון", במקום "כמשמעותם" יבוא "כהגדרתם" ובמקום "לחוק הבזק, התשמ"ב-1982" יבוא "לחוק התקשורת";

(ו) אחרי ההגדרה "כוחות הביטחון" יבוא:

"מכשיר אלחוטי" – כל מערכת, מנגנון, מכשיר, מיתקן, ציוד או אזור אחרים העושים שימוש בתדר רדיו לטלגרף אלחוטי או המיועדים לעשות שימוש כאמור או שיש בהם רכיב העושה שימוש או המיועד לעשות שימוש כאמור";

(ז) בהגדרה "מכשיר עזר לתעופה", בסופה יבוא "לרבות מערכת הקולטת נתונים מכלי טיס או משרדת אליהם נתונים לצורך ניהול תעבורה אווירית";

(ח) אחרי ההגדרה "מכשיר עזר לתעופה" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

שימוש כאמור ומשכך הוראות הפקודה חלות לגביו. עוד מוצע להגדיר את המונח "תחנת אלחוט" כמכשיר אלחוטי אחד או יותר המחברים לשם הפעלתם לאמצעים אחרים, כגון אנטנה וספק כוח. הגדרה זו מאפשרת לתת רישיון אחד להקמה והפעלה של תחנת אלחוט, בלי להידרש לרישיון כאמור ביחס לכל אחד מהמכשירים הקבועים בתחנה, וכן מאפשרת לקבוע הוראות ביחס לאלמנטים נוספים שהם חלק מהתחנה כגון תורן, ספק, או כל רכיב אחר, שיש בהם כדי להשפיע על ההחזקה וההפעלה של התחנה.

מוצע לתקן את ההגדרה "מכשיר עזר לתעופה", אשר מפנה להגדרה זו בחוק הטיס (ביטחון בתעופה האזרחית), התשל"ז-1977, ולהרחיבה כך שתחול גם על מערכות הקולטות נתונים מכלי טיס או משרדת אליהם נתונים לצורך ניהול תעבורה אווירית, לדוגמה מכשיר מכ"ם תעופתי קרקעי וחוקר קרקעי וכן טרנספונדר (IFF). תיקון מוצע זה משמעותו כי העבירות הקבועות בסעיפים 7א(1) ו-2 לפקודה, וכן סמכות החיפוש של שוטר הקבועה בסעיף 12 לפקודה, יחולו גם ביחס למערכות האמורות.

מוצע לתקן את ההגדרה "טלגרף אלחוטי" באופן שיבהיר כי זו שיטת תקשורת אשר כוללת לא רק קליטה ושידור של מסרי תקשורת, אלא גם קליטה ושידור של מידע, מסרים, או אותות אחרים, הנעשים על ידי שימוש בגלים אלקטרומגנטיים.

מוצע להוסיף את ההגדרות "מכשיר אלחוטי" ו"תחנת אלחוט". כיום הפקודה וחוקיקת המשנה מכוחה נוקטות בכמה מונחים שונים כדי לתאר מכשירים וציוד שהוראות הפקודה חלות לגביהם, וביניהם "תחנת טלגרף אלחוטי", "מכשיר לטלגרף אלחוטי", "תחנת קשר", "ציוד קצה רט"ן". מוצע להוסיף את ההגדרות "מכשיר אלחוטי" ו"תחנת אלחוט", אשר יחליפו, בהתאמה, שני מונחים מעט מיושנים שנעשה בהם שימוש בהוראות הפקודה: "מכשיר לטלגרף אלחוטי" ו"תחנת טלגרף אלחוטי" וכן יבהירו את היחס ביניהם.

כך מוצע לקבוע שההגדרה "מכשיר אלחוטי" תתייחס גם למערכת, מנגנון, מיתקן או אזור אחר שעושה שימוש או שיועד לעשות שימוש בתדר רדיו לטלגרף אלחוטי או שיש בו רכיב אלחוטי שעושה שימוש או המיועד לעשות

⁸ ס"ח התשע"א, עמ' 830.

⁹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625.

"המנהל" – מנהל האגף במשרד התקשורת הממונה על ניהול תדרי רדיו, או עובד אחר במשרד התקשורת שהשר הסמיכו לעניין פקודה זו, כולה או חלקה;

"מנהל רשות התעופה האזרחית" – כמשמעותו בחוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה-2005¹¹;

"מעבדה בישראל" – מכון התקנים או מעבדה שהוסמכה לעניין זה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות כמשמעותה בחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997¹²;

"מפקח" – מי שמונה לפי סעיף 11א;

"מפרט טכני" – לרבות תקן כמשמעותו בסעיף 6 לחוק התקנים, התשי"ג-1953¹³, שאינו תקן ישראלי רשמי כמשמעותו בסעיף 8 לחוק האמור ולרבות תקן של מוסד תקינה בין-לאומי או תקן המקובל במדינה מפותחת בעלת שוק משמעותי;

"נושא משרה" – כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁴;

"רישיון" – רישיון שניתן לפי סימן א' לפרק ג';

"רישיון לתחנה בכלי טיס" – רישיון שניתן לפי סעיף 4ח;

"סחר" – קנייה, מכירה, שיווק, השכרה או השאלה, דרך עיסוק, וכן יבוא לרבות יבוא אישי;

ד ב ר י ה ס ב ר

אישי, מכשירים אלחוטיים שיש בפעולתם כדי לשבש או לפגוע בפעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין. ככלל, על יבוא אישי של מכשירים אלחוטיים שאינם טעוני רישוי, יחולו חובות מצומצמות ביחס להוראות שיחולו על יבוא מסחרי. בנוסף, על סחר במכשירים כאמור שאינו יבוא, יחולו חובות מצומצמות ביחס לייבוא מסחרי.

עוד מוצע לתקן את ההגדרה "כוחות הביטחון" ולהתאים אותה לשמו הנוכחי של חוק התקשורת, וכן להוסיף את ההגדרות "אישור התאמה", "ועדת התדריים", "הוועדה העליונה", "חוק התקשורת", "המנהל", "מנהל רשות התעופה האזרחית", "מעבדה בישראל", "מפקח", "רישיון", "רישיון לתחנה בכלי טיס" ו"השר" הוא שר התקשורת, שנעשה בהן שימוש בהוראות המוצעות להלן. כמו כן מוצע להוסיף הגדרה ל"נושא משרה", המפנה לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

עוד מוצע למחוק את ההגדרה "ק"ים" מסעיף ההגדרות, וכן למחוק פעולה זו מהוראות הפקודה. על פי ההגדרה בנוסחה היום, "ק"ים" מוגדר בתור "לרבות החוק במכשיר, אף אם אינו במצב תקין". המונחים שמוצע לעשות בהם שימוש בהוראות הפקודה הם הפעלה והחזקה, והם מתייחסים הן לתחנת אלחוט והן למכשיר אלחוטי, בין תקין ובין שאינו תקין. כמו כן מוצע למחוק את ההגדרה "מקלט רדיו" שאין בה צורך.

כמו כן מוצע להוסיף את ההגדרה "מפרט טכני", שכוללת בין השאר תקן של מוסד תקינה בין-לאומי, תקן המקובל במדינה מפותחת בעלת שוק משמעותי, וכן תקן ישראלי למעט תקן ישראלי רשמי, אשר פיקוח על עמידה בו הוא בתחום שמכותו של שר הכלכלה והתעשייה באמצעות מינהל התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה.

מוצע להוסיף את ההגדרה "סחר", המשמשת בהוראות הפקודה המוצעות אשר מסדירות סחר במכשירים אלחוטיים. הוראות הפקודה והתקנות שנקבעו מכוחה מסדירות כיום פעולות שונות במכשירים אלחוטיים ובכלל זה סחר, החזקה והפעלה בדרך של רישוי מוצע כי ההגדרה החדשה לסחר תכלול פעולות של "קנייה, מכירה, שיווק, השכרה או השאלה, דרך עיסוק, וכן יבוא לרבות יבוא אישי". הגדרה זו נדרשת בין השאר כדי שיהיה ניתן לקבוע הוראות ייעודיות לעניין סוחרים שהם יבואנים ולעניין עוסקים בסחר שאינם יבואנים, כמפורט בהמשך, וכן כדי להבחין בין מי שעוסק בסחר כדרך עיסוק לבין מי שעושה פעולות שונות שלא כדרך עיסוק, למשל יבוא אישי. בעוד שהפעולות השונות הכלולות בהגדרת סחר הן לעניין דרך עיסוק, הרי שפעולת יבוא כוללת גם יבוא אישי, מאחר שגם אדם המייבא מכשיר אלחוטי ביבוא אישי נדרש לקבל היתר לכך מאת משרד התקשורת. הדבר נדרש כדי להבטיח כי לא ייובאו לישראל, בין אם באופן מסחרי ובין אם ביבוא

¹¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 130.

¹² ס"ח התשנ"ז, עמ' 156.

¹³ ס"ח התשי"ג, עמ' 30.

¹⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

"השר" – שר התקשורת;

"תחנת אלחוט" – תחנה הכוללת מכשיר אלחוטי אחד או יותר המחוברים לצורך פעולתם לאמצעים נוספים ובכלל זה לאנטנה ולספק כוח.;

(3) אחרי סעיף 1 יבוא:

"פרק ב': תחולה";

(4) בסעיף 2(א), במקום "תחנות טלגרף אלחוטי" יבוא "תחנות אלחוט";

(5) בסעיף 3, במקום הרישה עד המילים "ההתקנה וההפעלה של" יבוא "ההוראות לפי פקודה זו החלות על מכשירים אלחוטיים יחולו גם על";

(6) אחרי סעיף 3 יבוא:

השר רשאי לקבוע כי ההוראות לפי פקודה זו, כולן או חלקן, יחולו גם על מכשירים להעברת אותות תקשורת באמצעות תיל חשמלי אותות אחרים, באמצעות תיל חשמלי, אם הפעלתם גורמת לשיבוש או הפרעה לפעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין.;

(7) במקום סעיף 4 יבוא:

ההוראות לפי פקודה זו, למעט פרק ה' וסעיף 12(א,ב), לא יחולו לגבי מכשיר אלחוטי או תחנת אלחוט המוחזקים או מופעלים בידי כוחות הביטחון או הנמצאים בפיקוחם.;

(8) אחרי סעיף 4 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (7)

סעיף 4 לפקודה קובע סייגים לתחולת הפקודה, לענין מכשיר המופעל בידי כוחות הביטחון או הנמצא בפיקוחם, ולענין מכשיר מסוג אחר שציינה הממשלה בצו.

מוצע לתקן את הסעיף ולהבהיר את היקף הסייג הקיים לתחולת הפקודה שלפיו מכשירים אלחוטיים ותחנות אלחוט המוחזקים או מופעלים בידי כוחות הביטחון או נמצאים בפיקוחם פטורים מחובת רישוי ומתשלום אגרה, אך אין זה גורע מחובתם לפעול לפי הוראות פרק ה' סעיף לענין הועדת תדרים והקצאתם ומהוראות סעיף 12(א,ב) המוצע המסדירות את הנוהל שלפיו יבוצע הפיקוח במערכת הביטחון על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו. תחת ההסדר הקיים המסמיך את הממשלה לקבוע צווים לענין אי-תחולה של הוראות הפקודה, מוצע לקבוע הסדרים מפורטים בסימנים ב' וג' לפרק ג' המוצע, כמפורט להלן.

לפסקה (8)

מוצע להוסיף לפקודה את פרק ג', שענינו "רישיון, אישור התאמה ופטור". פרק זה מסדיר את השימוש בתדרי רדיו ובמכשירים אלחוטיים ובכלל זה באמצעות קביעת הסדר מפורט כמקובל בחקיקה עדכנית, לענין רישוי לפעולות במכשירים אלחוטיים. פרק זה מעגן בחקיקה ומסדיר באופן פרטני שלושה מסלולי אסדרה הנהוגים כיום לענין מכשירים אלחוטיים לפי המדרג הזה: מסלול רישיון, מסלול לקבלת אישור התאמה, ומסלול פטור.

לפסקאות (3) עד (5)

מוצע להוסיף לפקודה את פרק ב', שענינו "תחולה" ולהתאים את סעיפים 2 ו-3 לפקודה למונחים החדשים לפי התיקון המוצע. הפרק המוצע עוסק בתחולה של הפקודה גם על מכשירי איתות שאינם אלחוטיים, ומכשירים לניצול גלים אלקטרומגנטיים להעברת אנרגיה שלא בעזרת תיל אלחוטי כגון מכשיר מכ"ם, מגלה מתכות, משבשים אלחוטיים למיניהם, ומכשירים אלחוטיים לטעינת חשמל, והכול במטרה למנוע הפרעה או שיבוש לפעולה של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין. הפרק עוסק גם בסייג לתחולה של חלק מהוראות הפקודה ביחס לכוחות הביטחון, כמפורט להלן בדברי ההסבר לפסקה (6).

לפסקה (6)

מוצע להוסיף את סעיף 3א ולקבוע בו כי לשר התקשורת תהיה סמכות לקבוע בצו כי הוראות הפקודה, כולן או חלקן, יחולו גם על מכשירים להעברת אותות תקשורת באמצעות תיל חשמלי (למשל מכשירים הפועלים בטכנולוגיית PLC), אם הפעלתם עלולה לגרום לשיבוש או להפרעה לפעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין. הרחבת תחולת הפקודה באופן האמור תאפשר למשרד התקשורת להסדיר במידת הצורך גם היבטי רישוי ופטור מרישוי הקשורים לייבוא, סחר או ייצור של המכשירים האמורים, באופן שימנע שיבוש או הפרעה לפעולה של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין.

”פרק ג’: רישיון, אישור התאמה ופטור

סימן א’: רישיון

- חובת רישוי 4א. (א) לא ייצר אדם, לא יחזיק, לא יפעיל ולא יתקין מכשיר אלחוטי, לרבות בכלי שיט או בכלי טיס הרשומים בישראל, ולא יסחר במכשיר אלחוטי, אלא אם כן בידו רישיון לכך ובהתאם לתנאי הרישיון ולהוראות לפי פקודה זו.
- (ב) לא יקים אדם, לא יחזיק ולא יפעיל תחנת אלחוטי, לרבות בכלי שיט או בכלי טיס הרשומים בישראל, אלא אם כן בידו רישיון לכך ובהתאם לתנאי הרישיון ולהוראות לפי פקודה זו.
- בקשה לרישיון 4ב. (א) המבקש רישיון יגיש בקשה לכך למנהל באופן ובמתכונת שקבע השר (בסימן זה – המבקש).
- (ב) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך הדרושים לו לצורך החלטה בבקשה ובכלל זה –
- (1) מפרט טכני של המכשיר האלחוטי שלגביו מתבקש הרישיון, שקבע היצרן;
- (2) בדיקת מעבדה המעידה על התכונות הטכניות של המכשיר האלחוטי שלגביו מתבקש הרישיון, אשר בוצעה על ידי מעבדה בישראל או מעבדה שהוסמכה על ידי גוף החבר בארגון הבין-לאומי של גופי הסמכת מעבדות וגופי פיקוח (International Laboratory Accreditation Cooperation) (ILAC).

ד ב ר י ה ס ב ר

אלחוטי. כאמור לעיל מכשירים אלחוטיים ותחנות אלחוטי, שלא נקבע לגביהם אחרת בהתאם להוראות סימן ב’ או סימן ג’ לפרק ג’ המוצע, יחולו עליהם הוראות סימן א’, וכל פעולה בהם כמפורט בפקודה טעונה רישיון.

לסעיף 4א המוצע

סעיף 5א) לפקודה קובע כי אדם לא יעשה פעולות במכשיר טלגרף אלחוטי או תחנת טלגרף אלחוטי אלא לאחר שקיבל רישיון מהממשלה. במקום ההוראה האמורה מוצע לקבוע בסעיף 4א המוצע הוראה חלופית, המבחינה בין פעולות כאמור לעניין מכשיר אלחוטי ובין פעולות כאמור לעניין תחנת אלחוטי, ומבהירה את היקף חובת הרישיון. כך מוצע לקבוע כי פעולות של ייצור, החזקה, הפעלה והתקנה של מכשיר אלחוטי וכן סחר במכשיר אלחוטי חייבות ברישיון. כמו כן מוצע לקבוע כי פעולות של הקמה, החזקה והפעלה של תחנת אלחוטי חייבות ברישיון.

לסעיף 4ב המוצע

מוצע לקבוע כי מבקש רישיון יגיש את בקשתו למנהל. עוד מוצע להסמיך את שר התקשורת לקבוע תקנות לעניין אופן ומתכונת הגשת הבקשה לרישיון, וכן מוצע לקבוע כי השר רשאי לדרוש כל מידע או מסמך לצורך קבלת החלטה זו, ובכלל זה מפרט טכני של המכשיר האלחוטי שלגביו מתבקש רישיון ובדיקת מעבדה המעידה על תכונותיו הטכניות של המכשיר.

מסלול הרישיון קובע כי פעולות שונות כגון החזקה, הפעלה או סחר במכשירים אלחוטיים מסוימים, טעונות רישיון. בהתאם לברירת המחדל הקבועה כיום בפקודה, רישיון לפעולות במכשירים אלחוטיים או תחנות אלחוטי שלא נקבע לגביהם כי יחולו עליהם הוראות סימן ב’ (אישור התאמה) או סימן ג’ (פטור), מוסדר במסלול הרישוי שבסימן א’ (רישיון).

מסלול אישור התאמה חל על מכשירים אלחוטיים מסוימים שיקבע השר. מסלול זה קובע כי יבואן או יצרן נדרש לקבל אישור התאמה, ועל עוסקים כאמור יחולו חובות פחותות ביחס למסלול הרישוי שבסימן א’, ומרבית הפעולות במכשירים כאמור, למעט ייבוא וייצור, יהיו פטורות מהוראות, חובות או מגבלות, ובכלל כך לעניין רישיון. הקצאת תדרים או תשלום אגרה בעד הקצאתם.

מסלול הפטור מאפשר לשר התקשורת לקבוע כי הוראות הפקודה לא יחולו לעניין מכשירים מסוימים, אם נמצא לגביהם, למשל כי אין בהם כדי להפריע או לשבש באופן משמעותי את פעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדיון. פטור כאמור יכול הוראות לעניין רישוי, תשלום אגרה, והקצאה של תדרים, וגם הייבוא לישראל של אותם מכשירים יהיה פטור מכל צורך בקבלת אישור או רישיון.

סימן א’, שעניינו ”רישיון“ מפרט את ההסדר במסלול המצריך רישיון לפעולות במכשירים אלחוטיים ותחנות

- (1) קיים אישור סוג תקף ביחס למכשיר האלחוטני שלגביו מתבקש הרישיון או ביחס למכשיר האלחוטני שייכלל בתחנה שלגביה מתבקש הרישיון, לפי העניין; לעניין זה, "אישור סוג" – אישור מאת המנהל לדגם מסוים של מכשיר אלחוטני או למכשיר אלחוטני מסוים, שלפיו המכשיר מאפשר ניצול יעיל של תדרי הרדיו ואין בהפעלתו כדי לשבש או להפריע לפעולתם של מכשירים אלחוטיים אחרים הפועלים כדין;
- (2) מתקיימים לגבי המבקש התנאים שקבע השר לפי סעיף קטן (ב).

(ב) השר רשאי לקבוע תנאים למתן רישיון או לחידושו בין השאר כדי לאפשר ניצול יעיל של תדרי הרדיו ולמנוע שיבוש או הפרעה לפעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין, ובכלל זה בעניינים אלה:

- (1) תנאים לעניין העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד לגבי המבקש, ואם הוא תאגיד – גם לגבי בעל שליטה או נושא משרה בו; השר רשאי לקבוע תנאים כאמור אם סבר כי בשל אופייה של הפעילות שלגביה מתבקש הרישיון ראוי להביא בחשבון את עברו הפלילי של אדם הנוטל בה חלק, וזאת כדי למנוע פגיעה בביטחון המדינה או בשלום הציבור או כדי לאפשר ניצול יעיל של תדרי הרדיו וכדי למנוע שיבוש או הפרעה משמעותיים לפעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין;
- (2) תנאים שמטרתם להבטיח שמירה על ביטחון המדינה;
- (3) תנאים לעניין חובת התאגדות וכן תנאים לעניין דרישת תושבות או אזרחות לגבי מבקש שהוא יחיד;

ד ב ר י ה ס ב ר

להינתן הן למכשיר מסוים והן לדגם מסוים של מכשיר, ולא יידרש בהכרח לנותנו בכל מקרה שבו ניתן רישיון, אם לדוגמה כבר אושר בעבר ונמצא כי אין בכך צורך.

כמו כן, מוצע להסמיך את השר לקבוע תנאים נוספים למתן רישיון או לחידושו כדי לאפשר ניצול יעיל של תדרי הרדיו וכדי למנוע שיבוש או הפרעה להפעלה של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין, ובכלל זה תנאים בנושאים אלה: דרישה להעדר הרשעה פלילית או כתב אישום תלוי ועומד; תנאים שמטרתם הבטחת שמירה על ביטחון המדינה; תנאים לעניין חובת התאגדות וכן לעניין דרישת תושבות או אזרחות בישראל; תנאים לעניין ניהול עסקים בישראל; הגבלות ותנאים לעניין החזקה, העברה או רכישת אמצעי שליטה במבקש רישיון; קיומם של אמצעים וכוח אדם לשם עמידה בחובות החלות על

לסעיף 14 המוצע

מוצע כי הסמכות המוקנית לממשלה לפי סעיף 5(א) לפקודה – ונתונה כיום בידי שר התקשורת – לתת רישיונות לפעולות במכשיר טלגרף אלחוטני או בתחנת טלגרף אלחוטני, תוקנה למנהל האגף במשרד התקשורת הממונה על ניהול תדרי רדיו או עובד אחר במשרד התקשורת שהשר הסמיכו לעניין פקודה זו, כולה או חלקה (להלן – המנהל).

עוד מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות תנאים למתן רישיון, וכי נוסף על האמור תנאי למתן רישיון הוא כי קיים אישור סוג תקף למכשיר האלחוטני או לדגם המכשיר האלחוטני שלגביו מתבקש הרישיון. אישור סוג זה ניתן אם נמצא כי המכשיר האלחוטני אינו פוגע בניצול היעיל של תדרי הרדיו ואינו משבש או מפריע לפעולתם של מכשירים אלחוטיים אחרים הפועלים כדין. יובהר כי אישור סוג יכול

- (4) תנאים לעניין ניהול עסקים בישראל;
- (5) הגבלות ותנאים לעניין החזקה, העברה או רכישה של אמצעי שליטה במבקש רישיון;
- (6) תנאים לעניין קיומם של אמצעים וכוח אדם הדרושים לשם עמידה בחובות בעל רישיון שנקבעו לפי פקודה זו;
- (7) לעניין רישיון לעיסוק בהפעלת תחנת אלחוט מסוג שיקבע השר – הכשרה, מיומנות, ידע וניסיון מקצועי הנדרשים לצורך קבלת הרישיון ובכלל זה בחינות שעל המבקש לעמוד בהן ותשלום בעבורן.
- (ג) השר רשאי לקבוע לפי סעיף זה תנאים שונים לסוגים שונים של רישיונות.
74. רישיון יינתן לתקופה קצובה כפי שיקבע השר, ורשאי השר לקבוע תקופות שונות לסוגים שונים של רישיונות.
74. רישיון אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא אם כן ניתן לכך אישור מראש ובכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור.
14. (א) ברישיון יפרט המנהל את סוג הפעולה המותרת לפי הרישיון ואת המכשיר האלחוטי, תחנת האלחוט או סוג המכשירים או התחנות כאמור שלגביהם מותרת הפעולה, ורשאי המנהל לקבוע ברישיון דרישות טכניות לרבות מפרט טכני, שעל המכשיר או התחנה שלגביהם ניתן הרישיון לעמוד בהן.

ד ב ר י ה ס ב ר

האלחוט שלגביהם מותרת הפעולה. כמו כן, המנהל יהיה רשאי לקבוע ברישיון דרישות טכניות שעל המכשיר או התחנה לעמוד בהן, לרבות קביעת מפרט טכני.

מוצע גם להסמיך את המנהל לקבוע ברישיון חובות, הגבלות ותנאים ובכלל זה בנושאים אלה: הגבלות על החזקה, העברה ועל רכישה של אמצעי שליטה בבעל הרישיון; תנאים והגבלות לעניין אופן ביצוע הפעולות המותרות על פי הרישיון; הוראות ותנאים בעניינים הנדסיים ותחזוקה של המכשיר האלחוטי או תחנת האלחוט; תנאים והוראות לעניין ניטור הספק השידור של מכשיר אלחוטי בידי בעל הרישיון, וכן הוראות בדבר מסירת נתוני הניטור למנהל – אם מצא המנהל כי יש לכך הצדקה; הוראות לעניין חובות דיווח בנושאים שונים ובהם פעילותו העסקית של בעל הרישיון, זהותו ופעילותו העסקית של מי שמחזיק בו אמצעי שליטה; תנאים ודרישות לעניין רישום מלאי של מכשירים אלחוטיים; תנאים ודרישות לעניין שמירת מסמכים שונים בנוגע לפעילותו של מבקש הרישיון והוראות לעניין ניסיון והכשרה של עובדי מבקש הרישיון. הסמכות לקבוע הוראות בכל הנושאים האמורים נדרשת כדי שיהיה ניתן להבטיח ניצול יעיל ואופטימלי של משאב תדרי הרדיו ולבחון במידת הצורך עמידה בהוראות הפקודה ובהוראות שלפיה. בדומה לאמור לעניין סעיף 14(ב) המוצע ביחס לתנאים למתן רישיון, המנהל יהיה

בעל רישיון לפי הוראות הפקודה; לעניין רישיון לעיסוק בהפעלת תחנת אלחוט מסוג שיקבע השר – הוראות לעניין הכשרה, מיומנות, ידע וניסיון מקצועי הנדרשים לצורך קבלת הרישיון, ובכלל זה בחינות שעל המבקש לעמוד בהן ותשלום בעבורן. הוראות דומות בנושא אלחוטאים קבועות כיום בתקנות הטלגרף האלחוטי. עוד מוצע לקבוע כי השר רשאי לקבוע בתקנות לפי סעיף זה הוראות שונות ביחס לסוגים שונים של רישיונות.

לסעיף 74 המוצע

תקנות הטלגרף האלחוטי קובעות כיום את תקופת תוקפם של סוגי הרישיונות השונים. מוצע לעגן בפקודה את סמכות השר לקבוע תקופות קצובות שונות. לפי סוגי הרישיונות.

לסעיף 4ה המוצע

איסור בדבר העברת הרישיון קבוע כיום בתקנות הטלגרף האלחוטי. מוצע לקבוע כי רישיון אינו ניתן להעברה, שעבוד או עיקול, אלא אם כן ניתן לכך אישור מראש ובכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור.

לסעיף 14 המוצע

מוצע כי המנהל יפרט ברישיון את סוג הפעולה המותרת לפי הרישיון ואת המכשיר האלחוטי או תחנת

(ב) המנהל רשאי לקבוע ברישיון חובות, הגבלות ותנאים שיחולו על בעל הרישיון ובכלל זה –

(1) תנאים והגבלות לעניין החזקה, העברה ורכישה של אמצעי שליטה בבעל רישיון;

(2) הוראות לעניין אופן ביצוע הפעולות המותרות על פי הרישיון;

(3) הוראות לעניין תחזוקה של המכשיר האלחוטי שלגביו ניתן הרישיון;

(4) חובות לעניין ניטור הספק השידור של המכשיר האלחוטי או תחנת האלחוט שלגביהם ניתן הרישיון, בידי בעל הרישיון, ומסירת נתוני הניטור למנהל, ובלבד שחובות כאמור ייקבעו רק אם מצא המנהל כי ישנם טעמים מיוחדים המצדיקים זאת;

(5) חובות דיווח לעניין פעילותו של בעל הרישיון במסגרת רישיונו, לעניין זהותו ופעילותו העסקית של מי שמחזיק אמצעי שליטה בבעל הרישיון ושיעורי החזקה שלו, לעניין רכישה או העברה של אמצעי שליטה בבעל הרישיון ולעניין זהותם ופעילותם העסקית של נושאי משרה בבעל הרישיון;

(6) תנאים וחובות לעניין רישום מלאי של המכשירים האלחוטיים שלגביהם ניתן הרישיון;

(7) חובת שמירת מסמכים הנוגעים לפעילותו של בעל הרישיון במסגרת הרישיון ובכלל זה מסמכים לעניין יצרן המכשיר שלגביו ניתן הרישיון, לעניין הספק שממנו נרכש ולעניין עמידת המכשיר בדרישות הטכניות שנקבעו ברישיון או לפי פקודה זו;

(8) הוראות בדבר הניסיון וההכשרה של כוח האדם המועסק בידי בעל הרישיון.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות חובות, הגבלות ותנאים שיחולו על בעל הרישיון ובכלל זה בעניינים המנויים בסעיף קטן (ב), ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים שונים של רישיונות או בעלי רישיונות.

המנהל רשאי לבטל רישיון, להגבילו, או להתלותו עד לקיום תנאים שיוורה עליהם או לתקופה שלא תעלה על שנה, בהתקיים אחד מאלה:

14. ביטול, הגבלה או התליה של רישיון

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 14 המוצע

מוצע לקבוע כי המנהל יהיה רשאי לבטל רישיון שניתן, להגבילו, או להתלותו. התליה כאמור תעמוד בתוקפה עד לאחר שבעל הרישיון יקיים את התנאים שהמנהל יורה עליהם, או לתקופה שלא תעלה על שנה. המנהל יפעיל את הסמכות כאמור אם מצא שהרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי, אם חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן רישיון, אם בעל הרישיון הפר הוראה מהותית מההוראות לפי הפקודה החלה

רשאי לקבוע ברישיונות הוראות שונות לסוגים שונים של רישיונות, בהתאם לסוג הרישיון ולטיב הפעולות המוסדרות בו. יובהר כי הוראות ברישיון שייקבעו לפי סעיף 14 יכול שיהיו בנושאים האמורים ויכול שיהיו גם בנושאים נוספים.

עוד מוצע כי השר יהיה רשאי לקבוע בתקנות חובות, הגבלות ותנאים ובכלל זה בעניינים האמורים, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות ביחס לסוגים שונים של רישיונות או בעלי רישיונות.

- (1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי;
- (2) חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן הרישיון לפי סעיף 4ג;
- (3) בעל הרישיון הפר הוראה מהותית מההוראות לפי פקודה זו או הפר תנאי מהותי מתנאי הרישיון;
- (4) טעמים שבטובת הציבור מחייבים זאת.

רישיון לתחנה בכלי טיס 4.ח. (א) בסעיף זה, "תחנה בכלי טיס" – תחנת אלחוט בכלי טיס, לרבות תחנת הטסה של כלי טיס מוטס מרחוק, שהמכשירים האלחוטיים הכלולים בה משדרים או קולטים בתחום התדרים המשמש לתעופה אזרחית, בלבד.

(ב) על אף הוראות סימן זה, רישיון לעניין הקמה, החזקה והפעלה של תחנה בכלי טיס, יינתן בידי מנהל רשות התעופה האזרחית, ובלבד שלא ייתן רישיון כאמור לגבי תחנה הכוללת מכשיר אלחוטי שלא ניתן לגביו אישור סוג בהגדרתו בסעיף 4ג(א)(1); רישיון לתחנה בכלי טיס יראו אותו כרישיון להחזקה ולהפעלה של כל המכשירים האלחוטיים הכלולים בתחנה בכלי הטיס, המפורטים ברישיון.

(ג) לעניין רישיונות לתחנה בכלי טיס –

- (1) הסמכויות הנתונות למנהל לפי סימן זה יהיו נתונות למנהל רשות התעופה האזרחית;
- (2) הסמכויות הנתונות לשר לפי סימן זה יהיו נתונות לשר התחבורה, בהתייעצות עם השר.

סימן ב': אישור התאמה

חובת אישור התאמה 4.ט. (א) על אף הוראות סעיף 4א, השר רשאי לקבוע כי ייבוא וייצור של מכשיר שמתקיימים לגביו או לגבי הייבוא או הייצור שלו התנאים שקבע, לא יהיו טעונים רישיון לפי הסעיף האמור ויהיו טעונים אישור התאמה (בסימן זה – מכשיר במסלול אישור).

ד ב ר י ה ס ב ר

ולפיכך מוצע לעגנה במפורש בסעיף 4ח המוצע. רישיונות אלה מסדירים את התדרים המשמשים לתעופה שהועדו לכך על ידי ארגון התקשורת הבין-לאומי (ITU) לקשר אוויר-אוויר או אוויר-קרקע.

עוד מוצע לקבוע, כי הסמכויות הנתונות למנהל לפי סימן זה יהיו נתונות למנהל רשות התעופה האזרחית לעניין רישיון לתחנה בכלי טיס, ואולם סמכות השר להתקנת תקנות לפי סימן זה, לעניין רישיונות כאמור, תהיה נתונה לשר התחבורה, בהתייעצות עם שר התקשורת.

לסעיף 4ט המוצע

מוצע לקבוע את סימן ב' שעניינו אישור התאמה ובו הוראות לעניין מכשירים אלחוטיים העומדים בתנאים מסוימים שייקבעו בתקנות, אשר ביחס אליהם ואל הפעולות שבהם יחולו הוראות, חובות ומגבלות שונות.

עליו או הפר תנאי מהותי מתנאי הרישיון, או אם טעמים שבטובת הציבור מחייבים זאת. יובהר כי ביטול, הגבלה או התליה כאמור ייעשו לאחר שיינתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו.

לסעיף 4ח המוצע

מוצע לקבוע כי על אף הוראות סימן א' המוצע, רישיון לעניין הקמה, החזקה והפעלה של תחנת אלחוט בכלי טיס יינתן בידי מנהל רשות התעופה האזרחית, ובלבד שלא ייתן רישיון כאמור לגבי תחנה הכוללת מכשיר אלחוטי שלא ניתן לגביו אישור סוג בידי משרד התקשורת.

מוצע כי יראו רישיון לתחנה בכלי טיס כרישיון להחזקה ולהפעלה של כל המכשירים האלחוטיים הכלולים בתחנה בכלי הטיס המפורטים ברישיון. סמכות זו מכוח סעיף 5 לפקודה נתונה זה מכבר לשר התחבורה ומופעלת באופן המתואר לעיל בידי מנהל הרשות לתעופה אזרחית,

(ב) לא ייבא אדם ביבוא אישיו, ולא ייצר דרך עיסוק, מכשיר במסלול אישור, אלא אם כן בידו אחד מאלה:

(1) אישור התאמה על פי הצהרה שניתן לפי סעיף 4;

(2) אישור התאמה מאת המנהל שניתן לפי סעיף 4יא.

(ג) לא ייבא אדם ביבוא אישיו ולא ייצר שלא דרך עיסוק, מכשיר במסלול אישור, אלא אם כן בידו אישור התאמה מאת המנהל שניתן לפי סעיף 4יא.

(א) המבקש אישור התאמה על פי הצהרה יגיש למנהל, באופן מקוון כפי שקבע השר, הצהרה ולפיה המכשיר שלגביו מתבקש האישור עומד בתנאים שקבע השר לפי סעיף 4ט(א) להיותו מכשיר במסלול אישור (בסימן זה – תנאים למסלול אישור).

(ב) בהצהרה לפי סעיף קטן (א) יצהיר המבקש, נוסף על האמור באותו סעיף קטן, על אלה:

(1) כי הוא מודע למשמעות של הגשת הצהרה כזו או שגויה;

(2) כי הוא צירף מסמך נלווה והתחייבות כנדרש לפי סעיף קטן (ג), ואם המסמך הנלווה שצירף הוא מפרט טכני של המכשיר שקבע היצרן – גם כי במכשיר שלגביו מתבקש האישור לא נעשה כל שינוי ביחס למפרט היצרן.

ד ב ר י ה ס ב ר

המכשיר האלחוטני שלגביו מתבקש האישור עומד בתנאים שקבע השר בתקנות להיותו מכשיר במסלול אישור וכן יתבקש להצהיר כי הוא עומד בכל העניינים המנויים בסעיף. בין השאר, על המבקש להצהיר כי הוא מודע למשמעות של הגשת הצהרה כזו או שגויה. משמעות הגשה של הצהרה כאמור היא כי יהיה ניתן להטיל על המבקש עיצום כספי בהתאם להוראות פרק ז' המוצע, וכי יהיה ניתן לבטל, להגביל או להתלות את אישור ההתאמה שניתן לו. להצהרה כאמור יצרף המבקש מסמכים המעידים על עמידת המכשיר האלחוטני בתנאים שקבע השר בתקנות ועל היותו מכשיר במסלול אישור: על המבקש לצרף מפרט טכני של המכשיר שלגביו מתבקש האישור, ובלבד שבאותו מפרט לא נעשה כל שינוי ביחס למפרט היצרן ולחלופין על המבקש לצרף בדיקת מעבדה המעידה על כך שהמכשיר עומד בתנאים למסלול אישור.

נוסף על האמור, השר רשאי לקבוע מסמכים אחרים שהמבקש יידרש לצרף להצהרה.

בנוסף, על המבקש לצרף התחייבות כי הוא מסכים להעמיד את המכשיר האלחוטני שלגביו מתבקש האישור, לבדיקה מדגמית בידי מפקח, במחסניו, בנמל או בכל מקום שבו מצוי המכשיר האלחוטני, בטרם ייסחר בישראל, בלא קבלת תמורה, ככל שהדבר יתבקש על ידי מפקח ובאופן שיוורה לו, וכי הוא מסכים להעביר את המכשיר האלחוטני

מוצע כי השר יהיה רשאי לקבוע כי ייבא וייצור של מכשיר אלחוטני שמתקיימים לגביו תנאים שייקבעו בתקנות לא יהיה טעון רישיון, אלא קבלת אישור התאמה על עמידת המכשיר האלחוטני בתנאים שקבע (להלן – מכשיר במסלול אישור). כך, מוצע כי אדם המבקש לייבא מכשיר אלחוטני במסלול אישור, שלא ביבוא אישיו, או לייצר דרך עיסוק, מכשיר אלחוטני כאמור, יידרש לקבל אישור התאמה. ברירת המחל היא שמבקש כאמור יהיה רשאי לבקש אישור התאמה אשר יינתן באופן אוטומטי על פי הצהרה של המבקש במערכת מקוונת, בלא שבקשתו נבדקת, אלא אם כן יבחר לבקש אישור התאמה מאת המנהל, שיינתן לאחר שיבדוק המנהל את בקשתו.

עוד מוצע כי אדם המבקש לייבא מכשיר אלחוטני במסלול אישור ביבוא אישיו, או לייצר מכשיר כאמור שלא בדרך עיסוק, יידרש לקבל אישור התאמה מאת המנהל, ולא יהיה רשאי להגיש הצהרה, כפי שיפורט להלן.

לסעיף 4 המוצע

אישור התאמה על פי הצהרה הוא מנגנון חדש שלא קיים כיום בהוראות לפי הפקודה ומטרתו להקל על הליך קבלת אישור במסלול זה. מוצע כי מי שמבקש אישור התאמה יהיה רשאי, לפי בחירתו, ואם לא נקבע אחרת, להגיש הצהרה באופן מקוון כפי שיקבע השר, ולפיה

(ג) להצהרה יצרף המבקש את אלה:

(1) מסמך מהמסמכים כמפורט להלן המעיד על כך שמתקיימים במכשיר האלחוטי שלגביו מתבקש האישור, התנאים למסלול אישור (בסעיף זה – מסמך נלווה):

(א) מפרט טכני של המכשיר, שקבע היצרן, ובלבד שבמכשיר האלחוטי לא נעשה כל שינוי ביחס למפרט היצרן;

(ב) בדיקה שבוצעה בידי מעבדה בישראל או בידי מעבדה שהוסמכה על ידי גוף החבר בארגון הבינלאומי של גופי הסמכת מעבדות וגופי פיקוח (International Laboratory Accreditation Cooperation) (ILAC).

(ג) מסמך אחר שקבע השר;

(2) התחייבות ולפיה –

(א) הוא מסכים להעמיד את המכשיר האלחוטי שלגביו מתבקש האישור, לבדיקה מדגמית בידי מפקח, במחסניו, בנמל או בכל מקום שבו מצוי המכשיר האלחוטי, בטרם ייסחר בישראל, בלא קבלת תמורה, ככל שהדבר יתבקש על ידי מפקח ובאופן שיוורה לו;

(ב) הוא מסכים להעביר את המכשיר האלחוטי שלגביו מתבקש האישור למעבדה בישראל, בהתאם להנחיות המנהל, לצורך בדיקת עמידת המכשיר בתנאים למסלול אישור, וכן לשאת בהוצאות הבדיקה ולהעביר את תוצאותיה לבחינת המנהל, ככל שהדבר יתבקש על ידי מפקח ובאופן שיוורה לו.

ד ב ר י ה ס ב ר

שהוגשה בבקשה לקבלת אישור התאמה מאת המנהל. לחלופין, רשאי המנהל להורות למבקש להגיש, נוסף על ההצהרה, תצהיר חתום לצורך אימות כל הפרטים שנכללו בהצהרה.

מוצע לקבוע כי המנהל יוכל לקבוע הוראות כאמור בהתבסס על ניהול סיכונים שביצע או על מידע שנמצא בידי בנותג למבקש מסוים או בנוגע למכשיר אלחוטי מסוים שלגביו מתבקש האישור, לגבי יצרן מכשיר או ספק שממנו נרכש המכשיר או לגבי המדינה שממנה מיובא המכשיר או שבה הוא מיוצר.

לעניין בקשה לאישור התאמה על פי הצהרה, יובהר כי אם המערכת המקוונת לא תהיה תקינה, יינתן האישור בהקדם האפשרי לאחר שתתוקן. עד למתן אישור כאמור אין אדם רשאי לייבא או לייצר מכשיר במסלול זה.

שלגביו מתבקש האישור למעבדה בישראל, בהתאם להנחיות המנהל, לצורך בדיקת עמידת המכשיר בתנאים למסלול אישור, וכן לשאת בהוצאות הבדיקה ולהעביר את תוצאותיה לבחינת המנהל, ככל שהדבר יתבקש על ידי מפקח ובאופן שיוורה לו.

למבקש שהגיש הצהרה ומסמכים נלווים להצהרה כמפורט לעיל, יונפק באופן אוטומטי באמצעות המערכת המקוונת אישור על קליטת ההצהרה. יובהר כי האישור כאמור יונפק על בסיס ההצהרה בלבד, וזאת בלי שהמנהל בחן את תוכנה או את המסמכים שצורפו לה. על אף האמור אם התערור אצל המנהל חשש כי המכשיר האלחוטי שלגביו הוגשה ההצהרה אינו עומד בתנאים שנקבעו למסלול האישור, רשאי הוא להורות כי לא יונפק למבקש אישור התאמה על פי הצהרה, אלא יידרש אישור התאמה שיינתן על ידי המנהל, כמפורט להלן ויראו את ההצהרה

(ד) מבקש שהגיש הצהרה, מסמך נלווה והתחייבות לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), יקבל אישור על קליטת ההצהרה במערכת המקוונת, אשר יונפק באופן אוטומטי (בסעיף זה – אישור התאמה לפי הצהרה).

(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ד), היה למנהל חשש כי לא מתקיימים במכשיר שלגביו הוגשה ההצהרה התנאים למסלול אישור, רשאי הוא להורות על אחד מאלה:

(1) כי לא יונפק אישור התאמה לפי הצהרה וכי יראו את ההצהרה כבקשה לקבלת אישור התאמה מאת המנהל כאמור בסעיף 4יא;

(2) כי יוגש תצהיר לעניין הפרטים הבלולים בהצהרה.

(ו) הוראת המנהל כאמור בסעיף קטן (ה) תינתן בהתבסס על ניהול סיכונים, או על מידע הנמצא בידי המנהל לגבי המבקש, לגבי המכשיר האלחוטני שלגביו מתבקש האישור, לגבי יצרן המכשיר או הספק שממנו נרכש המכשיר או לגבי המדינה שממנה מיובא המכשיר או שבה הוא מיוצר, ובכלל זה מידע שהתקבל ממדינה אחרת או מארגון בין-לאומי.

4יא. (א) המבקש אישור התאמה מאת המנהל יגיש בקשה לכך באופן שיקבע השר לפי סעיף קטן (א).

(ב) לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) יצרף המבקש מסמך נלווה כאמור בסעיף 4(ג)1; המנהל רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך נוספים הדרושים לו לצורך בדיקת הבקשה, ורשאי הוא לדרוש, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי מידע או מסמך כאמור יאומתו בתצהיר.

(ג) הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (א), ייתן המנהל אישור התאמה, לאחר שבחן את הבקשה ואת המידע והמסמכים שהוגשו לפי סעיף זה, אם מצא כי במכשיר האלחוטני שלגביו הוגשה הבקשה מתקיימים התנאים למסלול אישור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 4 יא המוצע

המנהל נדרשת בנסיבות נוספות: בהוראת המנהל, במצבים שבהם עולה כי המכשיר האלחוטני שלגביו הוגשה בקשה לאישור התאמה על פי הצהרה אינו עומד בתנאים שנקבעו למסלול האישור כאמור בסעיף 4(ה) המוצע או בהוראת השר, כאשר קיימים שיבוש או הפרעה משמעותיים שמהם עולה חשש מידיי לביטחון המדינה ויש יסוד סביר להניח כי מקור השיבוש או הפרעה הוא במכשיר במסלול אישור, כאמור בסעיף 4ב המוצע.

לאחר בחינת הבקשה והמסמכים הנלווים לה ייתן המנהל למבקש אישור התאמה, אם מצא כי במכשיר מתקיימים התנאים למתן אישור כאמור.

מוצע לקבוע כי השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין אופן הגשת הבקשה לקבלת אישור התאמה מאת המנהל וכי רשאי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים שונים של אישורים.

מוצע לקבוע כי המבקש ייבוא או לייצר מכשיר אלחוטני במסלול אישור, לרבות ביבוא אישי, יידרש לקבל אישור התאמה מאת המנהל על עמידת המכשיר במסלול כאמור. יובהר כי לעניין ייבוא מסחרי, בקשת אישור התאמה מאת המנהל היא חלופה לבקשת אישור התאמה על פי הצהרה בעוד שלעניין יבוא אישי בקשת אישור התאמה מאת המנהל היא האפשרות היחידה הרלוונטית. המבקש יידרש לצרף לבקשת האישור, שתוגש במתכונת שתיקבע על ידי השר, את כל המסמכים שיש לצרף לבקשה המוגשת במסלול אישור על פי הצהרה, וכן מידע נוסף ככל שנדרש לכך על ידי המנהל.

מלבד היותה חלופה לבקשת אישור התאמה על פי הצהרה וכן מסלול חובה בעבור יבוא אישי של מכשירים אלחוטניים במסלול אישור, בקשת אישור התאמה מאת

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת הבקשה לקבלת אישור התאמה מאת המנהל ולעניין אופן מתן האישור, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים שונים של אישורים ובכלל זה לעניין אישור הנוגע ליבוא אישי.

על אף הוראות סעיף 4ט(ב), נודע לשר על קיומם של שיבוש או הפרעה משמעותיים בפעולתם של מכשירים אלוטטיים הפועלים כדין והתעורר בשל כך חשש משמעותי ומיידית לביטחון המדינה או לשלום הציבור, והיה לו יסוד סביר להניח שמקור השיבוש או ההפרעה כאמור הוא במכשיר במסלול אישור, מסוג מסוים, רשאי הוא להורות כי אישור ההתאמה שיידרש לגבי מכשיר כאמור יהיה אישור התאמה מאת המנהל לפי סעיף 4יא; הוראה לפי סעיף זה תעמוד בתקופה עד לסיום הבירור בדבר המקור לשיבוש או להפרעה כאמור, ולא יותר מ־14 ימים.

אישור התאמה יינתן לתקופה קצובה כפי שיקבע השר, ורשאי השר לקבוע תקופות שונות לסוגים שונים של מכשירים במסלול אישור.

אישור התאמה אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא אם כן ניתן לכך אישור מראש ובכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור.

(א) העוסק בייבוא או בייצור של מכשיר במסלול אישור, שקיבל אישור התאמה בהתאם להוראות סעיף 4ט(ב), ישמור מסמכים שהגיש לפי 4(ג) או 4יא(ב); נוסף על כך ישמור העוסק בייבוא גם מסמכים המפרטים את זהות יצרן המכשיר והספק שממנו נרכש ואת המדינה שבה יוצר המכשיר או שממנה יובא או נרכש; מסמכים כאמור בסעיף קטן זה ישמרו לתקופה של שלוש שנים מיום מתן אישור ההתאמה; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין שמירת מסמכים כאמור, לרבות לעניין אופן שמירתם ולעניין סוג המידע שיש לשמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 4יג המוצע

מוצע לקבוע כי אישור התאמה יינתן לתקופה קצובה כפי שיקבע השר, וכי ניתן לקבוע תקופות שונות לסוגים שונים של מכשירים במסלול אישור.

לסעיף 4יד המוצע

מוצע לקבוע כי אישור ההתאמה לא ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא אם כן ניתן לכך אישור מראש ובכתב מאת המנהל ובתנאים שהורה עליהם באישור עצמו.

לסעיף 4טו המוצע

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי מי שקיבל אישור התאמה, למעט לעניין יבוא אישי, יידרש לשמור את המסמכים שצירף להצגה או לבקשה שהגיש, לפי העניין, לתקופה של שלוש שנים מיום שניתן לו האישור. עוסק שייבא מכשיר אלוטטי

לסעיף 4יב המוצע

מוצע לקבוע כי אם נודע לשר על קיומם של שיבוש או הפרעה משמעותיים בפעולתם של מכשירים אלוטטיים הפועלים כדין והתעורר בשל כך חשש משמעותי ומיידית לביטחון המדינה או לשלום הציבור, והיה לו יסוד סביר להניח שמקור השיבוש או ההפרעה כאמור הוא במכשיר במסלול אישור, מסוג מסוים, רשאי השר להורות כי אישור ההתאמה שיידרש לגבי מכשיר כאמור יהיה אישור התאמה מאת המנהל לפי סעיף 4יא. מוצע כי הוראה לפי סעיף זה תעמוד בתקופה עד לסיום הבירור בדבר המקור לשיבוש או להפרעה כאמור, ולא יותר מ־14 ימים. סמכות זו נועדה להפעלה במצב קיצוני, שכדי למנוע את החרפתו על ידי המשך הייבוא של מכשירים אלוטטיים מסוג מסוים שעשוי לגרום לשיבוש או הפרעה כאמור, נכון לבדוק מראש ובאופן פרטי כל בקשה לייבא או לייצר מכשירים במסלול אישור, על אף הוראות סעיף 4ט(ב).

(ב) מי שקיבל אישור התאמה לא יבצע פעולות במכשיר האלחוטי שלגביו ניתן האישור אשר יש בהן כדי לשנות את תכונותיו האלחוטיות ובכלל זה החלפת אנטנה מקורית או הוספת אפשרות לחיבור לאנטנה חיצונית, אלא אם כן קיבל אישור לכך מראש, מאת המנהל.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות חובות, הגבלות ותנאים שיחולו על בעל אישור התאמה בין השאר בעניינים כמפורט להלן:

(1) הגבלות ותנאים לעניין סחר במכשיר שלגביו ניתן האישור;

(2) חובות דיווח על פעילותו של בעל האישור ביחס לייבוא, לייצור ולפעולות סחר במכשיר שלגביו ניתן האישור;

(3) תנאים ודרישות לעניין רישום מלאי של המכשירים שלגביהם ניתן האישור;

(4) חובה למסור מידע לרוכשי המכשיר שלגביו ניתן האישור לעניין מגבלות הנוגעות לאופן הפעלתו;

(5) חובה להדביק על המכשיר שלגביו ניתן האישור או להציג בסמוך אליו תווית הכוללת מידע כפי שקבע השר;

(6) הוראות לעניין הגנה על מרחב הסייבר שיחולו לעניין המכשיר שלגביו ניתן האישור.

(ד) השר רשאי לקבוע לפי סעיף קטן (ג) הוראות שונות לסוגים שונים של מכשירים במסלול אישור; ההוראות לפי סעיף קטן (ג) ייקבעו בשים לב לנהוג במדינות מפותחות ובשים לב לכך שלא יהוו חסם בפני ייבוא.

ד ב ר י ה ס ב ר

בה כדי לשנות את תכונותיו האלחוטיות, אלא אם כן המנהל אישר את השינוי המבוקש מראש.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי השר רשאי לקבוע בתקנות חובות, הגבלות ותנאים נוספים שיחולו על מי שקיבל אישור התאמה. כך, חובות ומגבלות כאמור יכול שייקבעו בעניין הגבלות סחר במכשיר שקיבל אישור, חובות דיווח, רישום מלאי, חובה למסור מידע לרוכש המכשיר בעניין מגבלות שיחולו על הפעלתו, חובות סימון המכשיר, והוראות בדבר הגנה על מרחב הסייבר שיחולו לעניין המכשיר האלחוטי.

מוצע לקבוע כי השר יהיה רשאי לקבוע בתקנות כאמור לעיל הוראות שונות לסוגים שונים של מכשירים במסלול אישור, וכי הוראות כאמור ייקבעו בשים לב לנהוג במדינות מפותחות ובשים לב לכך שלא יהוו חסם בפני ייבוא.

במסלול אישור, יידרש לשמור, נוסף על המסמכים שצירף להצהרה או לבקשה למנהל, גם מסמכים המפרטים את זהות הספק שממנו נרכש המכשיר האלחוטי, זהות יצרן המכשיר והמדינה שממנה יובא המכשיר או שבה יוצר או נרכש, וזאת לתקופה של שלוש שנים.

חובת שמירת המסמכים נועדה בין השאר לאפשר למשרד התקשורת לבצע פיקוח אפקטיבי בשוקים, לאור מעבר ממנגנון של מתן אישורים טרום הייבוא למנגנון של מתן אישורים על בסיס הצהרה, וזאת בדומה למודלים הרגולטוריים הנהוגים במדינות המפותחות.

לסעיף קטן (ב)

כדי לוודא שלא נעשה כל שינוי במכשיר האלחוטי שאושר במסגרת מסלול האישור אשר עשוי לגרום לשינוי בתכונותיו האלחוטיות ובכך להביא לשיבוש או הפרעה למכשירים אלחוטיים הפועלים כדיון, מוצע לקבוע כי מי שקיבל אישור התאמה לא יבצע כל פעולה במכשיר שיש

ביטול, הגבלה או התליה של אישור 4טז. המנהל רשאי לבטל אישור התאמה, להגבילו, או להתלותו עד לקיום תנאים שיוורה עליהם או לתקופה שלא תעלה על שנה, בהתקיים אחד מאלה:

- (1) האישור ניתן על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי;
- (2) בעל האישור הפר הוראה מהותית מההוראות לפי פקודה זו החלה לגביו;
- (3) טעמים שבטובת הציבור מחייבים זאת.

פטור לפעולות נוספות במכשיר במסלול אישור 4יז. החזקה, הפעלה או התקנה של מכשיר במסלול אישור, סחר במכשיר כאמור וכן הקמה, החזקה והפעלה של תחנת אלחוט הכוללת מכשירים מהסוג האמור בלבד, פטורים מההוראות לפי פקודה זו לעניין חובת רישוי, הקצאת תדרים ואגרות.

תנאי לעניין עמידה במפרט טכני 4יח. קבע השר, לפי סעיף 4ט(א), כי אחד מהתנאים למסלול אישור הוא עמידתו של המכשיר האלחוטי במפרט טכני מסוים, יראו את המכשיר כעומד בתנאי האמור גם אם הוא עומד במפרט אחר שאישר המנהל לעניין זה; המנהל יפרסם הודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד התקשורת על אישור מפרט כאמור בסעיף זה.

סימן ג': פטור

סמכות למתן פטור 4יט. (א) השר רשאי לקבוע, בתקנות, פטור מההוראות לפי פקודה זו לעניין רישוי, הקצאת תדרים או אגרות, כולן או חלקן, לגבי מכשירים אלחוטיים או תחנות אלחוט, מסוג מסוים, או לגבי פעולות מסוימות במכשירים או בתחנות כאמור, ובלבד שנוכח כי מתן הפטור כאמור לא יפגע בניצול היעיל של תדרי הרדיו ולא יביא לשיבוש או להפרעה משמעותיים בפעולתם של מכשירים אלחוטיים אחרים הפועלים כדין.

ד ב ר י ה ס ב ר

תדרים ותשלום אגרות. יובהר כי על אף האמור, ובדומה למצב הנוהג כיום, על מי שקיבל אישור התאמה יחולו חובות ומגבלות שונות, כמוצע בסעיף 4יז וסעיף 4טו. עוד יובהר, שסמכויות הפיקוח והאכיפה המינהלית לפי הוראות הפקודה יחולו גם ביחס למי שקיבל אישור התאמה.

לסעיף 4יח המוצע

במטרה להקל על הוכחת עמידת המכשיר בתנאים למסלול אישור שקבע השר, מוצע להסמיך את המנהל לקבוע מפרט אחר הדומה במהותו למפרט שקבע השר בתקנות לפי סעיף 4ט(א) המוצע, כך שעמידת המכשיר האלחוטי בו תהיה שקולה לעמידת המכשיר במפרט שקבע השר כדי ליידע את הציבור בדבר מפרטים אחרים שאישר המנהל, הודעה על המפרטים שאושרו כאמור יפורסמו ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד התקשורת.

לסעיף 4יט המוצע

לסעיף קטן (א)

במסגרת סימן ג' המוצע שעניינו פטור, מוצע כי השר יהיה רשאי לקבוע בתקנות כי מכשיר אלחוטי או תחנת

לסעיף 4טז המוצע

מוצע לקבוע כי המנהל יהיה רשאי לבטל אישור התאמה שניתן, להגבילו, או להתלותו. התליה כאמור תעמוד בתוקפה עד לאחר שבעל האישור יקיים את התנאים שהמנהל יורה עליהם, או לתקופה שלא תעלה על שנה. המנהל יפעיל את הסמכות כאמור אם מצא שאישור ההתאמה ניתן על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי, אם בעל האישור הפר הוראה מהותית מההוראות לפי הפקודה החלה עליו, או אם טעמים שבטובת הציבור כגון שמירה על בטיחות הציבור, ביטחון הציבור או מניעת הפרעה אלחוטית מחייבים זאת. יובהר כי ביטול, הגבלה או התליה כאמור ייעשו לאחר שיינתן לבעל האישור הזדמנות לטעון את טענותיו.

לסעיף 4יז המוצע

מוצע לקבוע בדומה למצב הנוהג כיום, כי החזקה, הפעלה, התקנה או סחר של מכשיר אלחוטי שעומד בהוראות מסלול אישור וכן הקמה והפעלה של תחנת אלחוט הכוללת מכשירים במסלול אישור, יהיו פטורים מההוראות הפקודה הנוגעות לעניין חובת רישוי, הקצאת

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א) רשאי המנהל לתת, לאדם שביקש זאת, פטור אישי לגבי מכשיר אלחוטי או תחנת אלחוט מסוימים או לגבי פעולה מסוימת בהם, אם שוכנע כי החלת חובת הרישוי לגביהם בנסיבות העניין אינה סבירה או אינה מתאימה וכן כי מתקיים האמור בסעיף קטן (א) סיפה.

(ג) פטור לפי סעיף קטן (א) לעניין מכשיר אלחוטי המיועד לשימוש בכלי טיס בלבד, ייקבע לאחר התייעצות עם שר התחבורה; פטור לפי סעיף קטן (ב) לעניין מכשיר אלחוטי כאמור יינתן לאחר התייעצות עם מנהל רשות התעופה האזרחית.

(ד) קביעת פטור או מתן פטור לפי סעיף זה לא יעמדו בסתירה להחלטה של ועדת התדרים לפי פרק ה';

(9) בסעיף 5 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "פטור לעוסק בסחר בציוד קצה רט"ן";

(ב) סעיף קטן (א) – בטל;

(ג) בסעיף (א1), בכל מקום, במקום "שר התקשורת" יבוא "השר", ההגדרה "סחר" – תימחק, ובהגדרה "ציוד קצה רט"ן", במקום "חוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב-1982" יבוא "חוק התקשורת";

(ד) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

התחבורה. כמו כן מוצע כי פטור לפי סעיף קטן (ב) לעניין מכשיר אלחוטי כאמור יינתן לאחר התייעצות עם מנהל רשות התעופה האזרחית.

לסעיף קטן (ד)

מוצע להבהיר כי קביעת פטור בתקנות ומתן פטור אישי לפי סעיף 4ט המוצע, לא יעמדו בסתירה להחלטות של ועדת התדרים, שהיא הגוף המוסמך לעניין הועדה והקצאה של תדרים, כמפורט להלן בדברי ההסבר לפרק ה'.

לפסקה (9)

סעיף 5 לפקודה עניינו רישיון. מאחר שמוצע לקבוע הסדר פרטני לעניין רישיון בסימן א' לפרק ג' כמפורט לעיל, מוצע לתקן את סעיף 5, למחוק בו הוראות, ולקבוע כי הוא ימשיך לחול רק ביחס לציוד קצה רט"ן (מכשירי טלפון סלולריים). כמו כן, בשל קביעת הגדרה חדשה ל"סחר", מוצע למחוק את ההגדרה הקבועה בסעיף 5(א1) לפקודה. מכוח סעיף 5(א1) לפקודה ומכוח חוק התקשורת נקבע צו התקשורת (בזק ושידורים) (פטור מרישוי לציוד קצה הפועל בשיטה התאית (רט"ן), התשע"ב-2012, אשר מסדיר את הייבוא המסחרי של ציוד כאמור.

לעניין רישיונות ניסוי יובהר כי הם יינתנו מכוח ההוראות בסימן א' לפרק ג' המוצע, אם יוכח להנחת דעתו של המנהל כי המטרה היחידה להשגת הרישיון היא לאפשר לו לערוך ניסויים בטלגרף אלחוטי, בדומה להוראה הקבועה כיום בסעיף 5(ג) שמוצע לבטלו.

אלחוט מסוג מסוים או פעולות מסוימות בהם יהיו פטורים מהוראות הפקודה, כולן או חלקן, לעניין רישוי, הקצאת תדרים או אגרות. קביעה כאמור תיעשה רק אם נוכח השר כי מתן פטור כאמור לא יפגע בניצול היעיל של תדרי הרדיו ולא יביא לשיבוש או להפרעה משמעותיים בפעולתם של מכשירים אלחוטיים אחרים הפועלים כדין. פטור כאמור קבוע כיום בצווים מכוח סעיף 4 לפקודה, בתנאים מסוימים, לדוגמה לעניין מכשירים הפועלים בתקן Bluetooth, ומכשירים המיועדים רק לקליטת שידורי לוויינים לקביעת מיקום באמצעות מערכת קביעת מיקום גלובלית (GPS) והפועלים בתדרים מסוימים שקבע השר. אדם המעוניין לבצע פעולה במכשיר כאמור, כגון הפעלה, החזקה, או סחר פטור בין השאר מחובת רישוי.

לסעיף קטן (ב)

מוצע כי המנהל יהיה רשאי לתת לאדם שביקש זאת, פטור אישי לגבי מכשיר אלחוטי או תחנת אלחוט מסוימים או לגבי פעולה מסוימת בהם, אם שוכנע כי החלת חובת הרישוי לגביהם בנסיבות העניין אינה סבירה או אינה מתאימה וכן אם מתן הפטור לא יפגע בניצול היעיל של תדרי הרדיו ולא יביא לשיבוש או להפרעה משמעותיים בפעולתם של מכשירים אלחוטיים אחרים הפועלים כדין.

לסעיף קטן (ג)

מוצע כי לעניין מכשיר אלחוטי המיועד לשימוש בכלי טיס בלבד שר התקשורת יפעיל את סמכותו לקבוע פטור בתקנות לפי סעיף קטן (א), לאחר התייעצות עם שר

(10) אחרי סעיף 5 יבוא:

“פרק ד’: איסור שידורים מכלי שיט”;

(11) בסעיף 5א, בכל מקום, במקום “יקיים” יבוא “יחזיק”;

(12) בסעיף 5ב(א), במקום “מקיים” יבוא “מחזיק”;

(13) בסעיף 5ג, במקום “שר התקשורת” יבוא “השר”;

(14) אחרי סעיף 5 יבוא:

“פרק ה’: הועדת תדרים והקצאת תדרים”;

(15) בסעיף 5ד –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא “שימוש בתדר בהתאם להועדה והקצאה”;

ד ב ר י ה ס ב ר

לעניין זה, וכי כל עוד לא החליטה הממשלה אחרת, יהיה הגוף מי שהממשלה הסמיכה לפני יום ט"ז בתשרי התשנ"ד (1 באוקטובר 1993). עד לסוף שנת 2008 המועצה לקשר ולאקטרוניקה היתה הגוף שהוסמך להועדת תדרים ולהקצאתם, בהחלטות ממשלה מס' 181 מיום כ"ט בטבת התשט"ו (23 בינואר 1955) ומס' 842 מיום י"ט באב התשל"ב (30 ביולי 1972).

עיקר פעילותה של המועצה לקשר ולאקטרוניקה התבצע באמצעות ועדת התדרים, שהיתה הגוף האחראי להועדה ולהקצאה של תדרי רדיו בישראל, ובאמצעות המועצה המצומצמת (שנקראה לעתים “ועדת התדרים העליונה” או “ועדת הערר”). המועצה המצומצמת שימשה, בין השאר, כערכאת ערעור על החלטות ועדת התדרים.

ביום י"א בחשוון התשס"ט (9 בנובמבר 2008) התקבלה החלטת ממשלה מס' 4228 אשר יעגנה את סמכותה של ועדת התדרים להועיד תדרים ולהקצותם ושינתה את הרכבן של ועדת התדרים ושל הועדה העליונה. ביום ד' בסיוון התשע"ג (13 במאי 2013) התקבלה החלטת ממשלה מס' 152 (להלן – החלטת ממשלה מס' 152) אשר שינתה את הרכב ועדת התדרים, וכן קבעה כי סמכות ועדת התדרים תעוגן בפקודה. בהמשך להחלטות אלה, מוצע לעגן בפקודה, בפרק ייעודי לכך את הסמכויות הנוגעות לפעילותן של ועדת התדרים ושל ועדת התדרים העליונה, את דרכי מינוין, את הרכבן הקיים, נוהלי העבודה הנהוגים בהן זה מכבר, ואת חלוקת התפקידים בין הוועדות, וזאת בהתבסס על החלטות הממשלה האמורות. הצעה זו אף תואמת את המלצות מבקר המדינה בדוח מבקר המדינה מס' 63 – היבטים בניהול תדרים אלקטרונומיים.

לפסקה (15)

מוצע לעגן בחקיקה, כמפורט להלן בהוראות פרק ה' המוצע, את סמכויותיה של ועדת התדרים להועיד תדרים ולהקצותם. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 5ד, ובכלל כך לקבוע בסעיף 5ד(א) כי לא ישתמש אדם בתדר רדיו אלא בהתאם להועדת התדר ולפי הקצאה שקיבל מאת ועדת התדרים לפי פרק ה' המוצע. בהתאמה מוצע למחוק את הסיפה של סעיף קטן 5ד(ב) ואת סעיף קטן 5ד(ג).

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) לסעיף 5 לפקודה ושל הגדרת “סחר” בסעיף 5(א) לפקודה, שמוצע לבטלם:

“א) לא יקים אדם ולא יקים תחנת טלגרף אלחוטי, ולא יתקין ולא יפעיל ולא יקים מכשיר טלגרף אלחוטי, בכל מקום בישראל או בכלי שיט או בכלי טיס הרשומים בישראל, אלא לפי רשיון מאת הממשלה.

ב) רשיון לפי סעיף זה יהיה בטופס שקבעה הממשלה ולתקופה שקבעה, והתנאים למתן הרשיון ולהמשך תקפו יירשמו בו או במצורף אליו.

ג) מבקש רשיון שהוכיח להנחת דעתה של הממשלה כי המטרה היחידה להשגת הרשיון היא לאפשר לו לערוך ניסויים בטלגרף אלחוטי, יינתן לו רשיון למטרה זו בכפוף לתנאים ולהגבלות מיוחדים שתראה הממשלה לנכון.”

”(א) ...”

”סחר” – קנייה, מכירה, תחזוקה, השכרה או השאלה, בין בתמורה ובין שלא בתמורה.”

לפסקה (10)

מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים 5א עד 5ג לפקודה ייכללו בפרק ד' שעניינו איסור שידורים מכלי שיט.

לפסקאות (11) ו-(12)

מוצע לתקן את סעיפים 5א ו-5ב לפקודה כך שבמקום המונחים “יקיים” ו-“מקיים” יבואו “יחזיק” ו-“מחזיק”, וזאת בהתאם למחיקת ההגדרה “קיים” מסעיף ההגדרות.

לפסקה (13)

מוצע לתקן את סעיף 5ג לפקודה כך שבמקום “שר התקשורת” יבוא “השר”, כפי שמוצע להגדירו בסעיף ההגדרות.

לפסקאות (14) עד (16) – כללי

מוצע לקבוע בפקודה את פרק ה' שעניינו הועדת תדרים והקצאת תדרים, שבו ייקבעו הוראות כמפורט להלן.

סעיף 5ד(ג) לפקודה בנוסחו כיום קובע כי הועדת תדרים והקצאתם תיעשה בידי גוף שהממשלה הסמיכה

- (2) בסעיף קטן (א), במקום "שקיבל מאת הגוף שהממשלה הסמיכה כאמור בסעיף קטן (ג) יבוא "שקיבל מאת ועדת התדרים לפי פרק זה";
- (3) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "אך לא יחולו" – תימחק;
- (4) סעיף קטן (ג) – בטל;
- (16) אחרי סעיף 5ד יבוא:

ה. השר ימנה ועדה להועדת תדרים ולהקצאת תדרים, בת שמונה חברים, והם:

(1) מנהל האגף האחראי על ניהול תדרי רדיו במשרד התקשורת, הממונה הישיר שלו, או סגנו של הממונה האמור, והוא יהיה היושב ראש;

(2) בעל תפקיד בכיר במשרד התקשורת בתחום ניהול תדרי רדיו;

(3) שני חברים בעלי תפקידים בכירים באגף התקשוב בצבא הגנה לישראל, שימונו לפי המלצת שר הביטחון;

(4) בעל תפקיד בכיר במשטרת ישראל בתחום התקשוב, הקשר והאלקטרוניקה, שימונה לפי המלצת השר לביטחון הפנים;

(5) בעל תפקיד בכיר במשרד התחבורה, שימונה לפי המלצת שר התחבורה;

(6) בעל תפקיד בכיר בשירות הביטחון הכללי, שימונה לפי המלצת ראש שירות הביטחון הכללי;

(7) בעל תפקיד בכיר באגף הממונה על התקציבים במשרד האוצר, שימונה לפי המלצת שר האוצר.

15. (א) ועדת התדרים תהיה אחראית על הועדת תדרים והקצאת תדרים. סמכויות ועדת התדרים

ד ב ר י ה ס ב ר

וזה נוסחו של סעיף קטן (ג) שמוצע לבטלו:

"(ג) הועדת תדרים והקצאתם תיעשה בידי הגוף שהממשלה הסמיכה לענין זה; כל עוד לא החליטה הממשלה אחרת, יהיה הגוף מי שהממשלה הסמיכה לפני יום ט"ז בתשרי תשנ"ד (1 באוקטובר 1993)."

לפסקה (16)

לסעיף 5ה המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 5ה שעניינו מינוי ועדת התדרים, אשר יעגן את סמכות שר התקשורת למנות את ועדת התדרים. בוועדה יהיו שמונה חברים שהם נציגים של הגופים המנויים בסעיף. יושב ראש הוועדה שהוא מנהל האגף האחראי על ניהול תדרי רדיו במשרד התקשורת, הממונה הישיר שלו או סגנו של הממונה, וחבר נוסף בעל תפקיד בכיר במשרד התקשורת בתחום ניהול תדרי רדיו; שני נציגים בעלי תפקידים בכירים מטעם אגף התקשוב בצבא הגנה לישראל אשר ימונו לפי המלצת שר הביטחון; נציג משטרת ישראל בעל תפקיד בכיר בתחום התקשורת.

הקשר והאלקטרוניקה, אשר ימונה לפי המלצת השר לביטחון הפנים; בעל תפקיד בכיר במשרד התחבורה אשר ימונה לפי המלצת שר התחבורה והבטיחות בדרכים; נציג שירות הביטחון הכללי, בעל תפקיד בכיר, אשר ימונה לפי המלצת ראש שירות הביטחון הכללי ונציג משרד האוצר בעל תפקיד בכיר באגף הממונה על התקציבים, אשר ימונה לפי המלצת שר האוצר. הרכב הוועדה המוצע מבוסס על ההרכב הנוהג כיום בהתאם להחלטות הממשלה שהוזכרו לעיל, ומשקף צרכים ושיקולים שונים הרלוונטיים להליך של הועדת תדרים והקצאתם וכן את המומחיות הנדרשת לצורך כך. כמו כן, ההרכב מאזן בין צורכי השימוש של גורמים אזרחיים וביטחוניים שונים.

לסעיף 15 המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 15, ולעגן בו את תפקידיה של ועדת התדרים כגוף האחראי על הועדה של תדרים והקצאתם. סמכות הוועדה כוללת, כחלק מניהול משאב תדרי הרדיו והשימוש היעיל בו, גם את הסמכות לשנות מעת לעת הקצאה או לצמצם את היקפה. מוצע להבהיר

(ב) ועדת התדרים תפעיל את סמכויותיה כאמור בסעיף קטן (א), בשים לב, בין השאר לאלה:

(1) צורכי המגזר האזרחי וכוחות הביטחון בכל הנוגע לשימוש בתדרי רדיו, בעת רגיעה ובעת חירום;

(2) ניצול יעיל של תדרי רדיו;

(3) מניעת שיבושים והפרעות לפעולתם של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין;

(4) הוראות החוקה, האמנה ותקנות הרדיו של איגוד הבזק הבין-לאומי, וכל הסכם בין-לאומי אחר בנושא תדרי רדיו שישראל צד לו;

(5) השיקולים המפורטים בסעיף 4(ב) לחוק התקשורת, בשינויים המחויבים.

15. (א) המניין החוקי בישיבות ועדת תדרים הוא רוב חבריה ובהם יושב ראש הוועדה.

(ב) החלטות ועדת התדרים יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בישיבה; היו הקולות שקולים תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה.

(ג) החלטות ועדת התדרים יועברו לעיונם של חברי הוועדה העליונה.

(ד) ועדת התדרים תקבע את סדרי עבודתה ואת נוהלי דיוניה.

16. ועדת התדרים רשאית לאצול את סמכותה להקצות תדרים כמפורט להלן, לגורמים המנויים להלן, ורשאית היא לאצול את הסמכות כאמור בדרך כלל או לעניינים מסוימים:

ד ב ר י ה ס ב ר

(תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014).
התשע"ג-2013, שאושרה בקריאה ראשונה ביוני 2013 אך לא הושלמה לכדי חקיקה.

לסעיף 15 המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 15 שעניינו סדרי עבודה של ועדת התדרים, ולקבוע בו כי המניין החוקי בישיבות הוועדה הוא רוב חבריה ובהם היושב ראש, וכי נוכח מספרם הזוגי של חברי הוועדה, במקרה של קולות שקולים, יהיה ליושב ראש הוועדה קול נוסף, ודעתו תכריע, כקבוע בהחלטת הממשלה מס' 152.

עוד מוצע לקבוע כי ועדת התדרים תעביר את החלטותיה לעיון חברי הוועדה העליונה, וכי ועדת התדרים תקבע את סדרי עבודתה ואת נוהלי דיוניה.

לסעיף 16 המוצע

מוצע לקבוע בדומה לפרקטיקה הנהוגה זה מכבר בוועדת התדרים לעניין הקצאת תדרים, כי תינתן לחברי ועדה סמכות הקצאה כמפורט להלן על ידי אצילת סמכותה של ועדת התדרים לאותם חברים:

כי הפעלת סמכויות הוועדה כאמור ייעשו בין השאר בשים לב לשיקולים הקבועים בסעיף זה: צורכי המגזר האזרחי וכוחות הביטחון בדבר שימוש בתדרי רדיו בעת רגיעה ובעת חירום; ניצול יעיל של תדרי רדיו; מניעת שיבושים והפרעות לפעילותם התקינה של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין; הוראות החוקה, האמנה ותקנות הרדיו של איגוד הבזק הבין-לאומי, וכן כל הסכם בין-לאומי אחר בנושא תדרי רדיו שישראל היא צד לו; וכן השיקולים המפורטים בסעיף 4(ב) לחוק התקשורת, בשינויים המחויבים: מדיניות הממשלה בתחום הבזק; שיקולים שבטובת הציבור; התאמתו של מבקש הרישיון לבצע את פעולות הבזק ולתת את שירותי הבזק שלגביהם הוא מבקש רישיון; ותרומת מתן הרישיון לתחרות בתחום הבזק ולרמת השירותים בו. שיקולים אלה יכול שיובאו בחשבון גם בעת הוועדה של תדרים והקצאתם וגם בעת שינויים. ניצול יעיל של משאב תדרי הרדיו יאפשר מיצוי פוטנציאל התועלת המשקית והקידמה הטכנולוגית לטובת הציבור.

הצעה דומה בדבר עיגון השיקולים המפורטים בסעיף 4(ב) לחוק התקשורת בהפעלת סמכויות הוועדה כאמור נכללה בהצעת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים

(1) ליושב ראש ועדת התדרים – את סמכות ההקצאה של תדרי רדיו בתחומים שלא הועדו או הוקצו על ידי ועדת התדרים לשימוש בלעדי של כוחות הביטחון;

(2) לחבר ועדת התדרים המייצג גוף מכוחות הביטחון, או ליושב ראש ועדת התדרים לעניין גוף מכוחות הביטחון שאין לו נציג בוועדה – את סמכות ההקצאה של תדרי רדיו בתחומים שהועדו על ידי ועדת התדרים לשימוש בלעדי של כוחות הביטחון, או שהוקצו על ידי ועדת התדרים לשימוש בלעדי של גוף מכוחות הביטחון באמצעות מכשיר ייעודי לו.

מי שרואה את עצמו נפגע מהחלטה של ועדת התדרים או של מי שנאצלה לו הסמכות לפי סעיף 5ט, רשאי לפנות לנותן ההחלטה בבקשה לעיון חוזר בהחלטתו אם התגלו עובדות שלא היו לפני נותן ההחלטה או אם השתנו נסיבות, והעובדות או הנסיבות כאמור היו עשויות להשפיע על ההחלטה שהתקבלה.

(א) קיבלה ועדת תדרים החלטה בעניין מסוים, רשאי כל חבר ועדת תדרים וכל חבר ועדה עליונה לפנות ליושב ראש הוועדה העליונה בבקשה לקיים דיון באותו עניין לפני הוועדה העליונה; פנייה כאמור תיעשה בתוך 21 ימים מיום שנמסרה ההחלטה לאותו חבר.

(ב) קיבל יושב ראש הוועדה העליונה בקשה לפי סעיף קטן (א), יכנס את הוועדה העליונה לדיון באותו עניין.

(ג) ועדת התדרים לא תקצה תדר שהתקבלה לגבי החלטה בוועדה, עד תום 21 ימים מיום קבלת ההחלטה, ואם הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (א) – עד לקבלת החלטה בידי הוועדה העליונה.

עיון חוזר 5ט.

בקשה לקיום דיון לפני הוועדה העליונה 5י.

ד ב ר י ה ס ב ר

שלא היו מונחות לפני נותן ההחלטה או השתנו נסיבות, והדבר עשוי היה להשפיע על קבלת ההחלטה הקודמת.

לסעיף 5י המוצע

מוצע כי כל חבר ועדת התדרים וכל חבר הוועדה העליונה יהיה רשאי לפנות ליושב ראש הוועדה העליונה בבקשה לקיים דיון לפני הוועדה העליונה בעניין שהתקבלה בו החלטה בוועדת התדרים, וזאת כדרך ליישוב מחלוקות בין משרדי הממשלה בנושאים אלה. מוצע כי יהיה ניתן להגיש פנייה כאמור בתוך 21 ימים מיום שנמסרה ההחלטה לאותו חבר בכל אחת מהוועדות, וכי יושב ראש הוועדה יכנס את הוועדה העליונה לדיון באותו עניין.

עוד מוצע לקבוע כי לא יוקצה תדר שהתקבלה החלטה בעניינו בוועדת התדרים עד תום 21 ימים מיום קבלת ההחלטה, שעומדים לחברי הוועדות להגשת פנייה כאמור לוועדה העליונה, ואם הוגשה פנייה לקיום דיון לפני הוועדה העליונה – עד לקבלת החלטה בעניין על ידה.

(א) יושב ראש ועדת התדרים יהיה רשאי להקצות באופן פרטני תדרים שהוועדה הועידה לשימושים ולשירותים שונים, למעט לעניין תדרי רדיו שהועדו או שהוקצו באופן בלעדי לכוחות הביטחון;

(ב) כל אחד מחברי ועדת התדרים המייצג גוף מכוחות הביטחון, יהיה רשאי להקצות באופן פרטני תדרים שהוועדה הועידה באופן בלעדי לשימוש של מי מבין כוחות הביטחון שהוא מייצג, או שהוועדה הקצתה באופן בלעדי לשימוש אותו גוף באמצעות מכשיר ייעודי לו, כמפורט בסעיף. בהעדר חבר מייצג בוועדה של מי מכוחות הביטחון שהועדו או שהוקצו לו תדרים לשימוש בלעדי כאמור, יוסמך יושב ראש הוועדה לבצע את ההקצאות.

לסעיף 5ט המוצע

מוצע כי מי שרואה את עצמו נפגע מהחלטה של ועדת התדרים או מהחלטה של מי שנאצלה לו הסמכות להקצאת תדרים לפי סעיף 5ט יהיה רשאי לבקש מנותן ההחלטה לקיים עיון חוזר בהחלטה, אם התגלו עובדות

מינוי הוועדה העליונה	5יא. השר ימנה ועדה עליונה בת חמישה חברים והם: (1) המנהל הכללי של משרד התקשורת או משנה למנהל שהוא ימנה, והוא יהיה היושב ראש; (2) המנהל הכללי של משרד הביטחון או נציגו; (3) המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים או נציגו; (4) המנהל הכללי של משרד האוצר או נציגו; (5) המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה או נציגו.
סמכויות הוועדה העליונה	5יב. (א) הוועדה העליונה תדון ותכריע בעניינים אלה: (1) עניין שהופנה אליה לפי סעיף 5; (2) כל עניין הנתון לסמכותה של ועדת התדרים, שוועדת התדרים החליטה שיש להעבירו לדיון בוועדה העליונה; (3) כל עניין הנתון לסמכותה של ועדת התדרים, שיושב ראש הוועדה העליונה או שניים לפחות מחבריה סברו כי יש לדון ולהכריע בו בוועדה העליונה, ובלבד שלא התקבלה לגביו החלטה בוועדת התדרים. (ב) החלטות הוועדה העליונה יחייבו את ועדת התדרים.
סדרי העבודה של הוועדה העליונה	5יג. (א) החלטות הוועדה העליונה יועברו לעיונם של חברי ועדת התדרים. (ב) הוועדה העליונה תקבע את סדרי עבודתה ואת נוהלי דיוניה.

פרק ו': סמכויות מיוחדות

הפסקת פעולות סחר	5יד. (א) המנהל רשאי להורות למי שעוסק בסחר במכשירים אלחוטיים, בהודעה בכתב, על הפסקה זמנית של סחר

ד ב ר י ה ס ב ר

ועדת התדרים, שהובא לדיון על פי קביעת יושב ראש הוועדה העליונה או לפי בקשת שניים לפחות מחברי הוועדה העליונה, ובלבד שלא התקבלה לגביו החלטה בוועדת התדרים.

עוד מוצע לקבוע כי החלטות הוועדה העליונה יחייבו את ועדת התדרים.

לסעיף 5יג המוצע

מוצע לקבוע כי החלטות הוועדה העליונה יועברו לעיון חברי ועדת התדרים, וכי הוועדה העליונה תקבע את סדרי עבודתה ואת נוהלי דיוניה.

לסעיפים 5יד ו-5טו המוצעים

כאמור בחלק הכללי להצעת החוק לתיקון הפקודה, אחת התכליות של תיקון מוצע זה היא קביעת מנגנוני פיקוח ואכיפה מינהליים על קיום הוראות הפקודה. כמפורט להלן, מוצע להוסיף לפקודה את פרק ו' שעניינו

לסעיף 5יא המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 5יא שעניינו הרכב ועדת התדרים העליונה. מוצע כי בוועדה יהיו 5 חברים, והם יהיו נציגים של הגופים המנויים בסעיף, בהרכב הזה: יושב ראש הוועדה שהוא המנהל הכללי של משרד התקשורת או משנה למנהל הכללי שהוא ימנה; המנהל הכללי של משרד הביטחון או נציג מטעמו; המנהל הכללי של המשרד לביטחון פנים או נציג מטעמו; המנהל הכללי של משרד האוצר או נציג מטעמו והמנהל הכללי של משרד ראש הממשלה או נציג מטעמו.

לסעיף 5יב המוצע

מוצע לקבוע את סמכות הוועדה העליונה לדון ולהכריע בעניינים אלה: (א) עניין שהופנה אליה לפי סעיף 5י המוצע; (ב) כל נושא אחר שנתון לסמכותה של ועדת התדרים, שוועדת התדרים החליטה שיש להעבירו לדיון בוועדה העליונה; (ג) כל נושא אחר שנתון לסמכותה של

במכשירים מסוג מסוים או על תנאים מסוימים להמשך הסחר במכשירים כאמור שיחולו באופן זמני (בסעיף זה – הוראה זמנית), אם היה לו יסוד סביר להניח כי המכשירים מסוכנים לשלומם, לבריאותו או לבטיחותו של הציבור או לביטחון המדינה; הוראה זמנית לפי סעיף קטן זה תעמוד בתוקפה עד להשלמת הבדיקות בידי המנהל וקבלת החלטה סופית לעניין המשך הסחר במכשירים האמורים, לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) המנהל יודיע על החלטתו הסופית לעניין הפסקת הסחר או המשך הסחר במכשירים האלחוטיים שלגביהם ניתנה הוראה זמנית בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־30 ימים מיום מתן ההוראה הזמנית, ואולם אם מצא המנהל כי נדרשות בדיקות נוספות או משלימות לשם קבלת החלטתו, רשאי הוא, מטעמים שיירשמו, להאריך את התקופה האמורה ב־15 ימים נוספים.

(ג) המנהל לא ייתן הוראה זמנית ולא יקבל החלטה סופית לפי סעיפים קטנים (א) ו־(ב), אלא לאחר שנתן למי שרואה את עצמו נפגע מההוראה או מההחלטה כאמור הזדמנות לטעון את טענותיו, ואולם אם סבר המנהל כי קיים חשש מיידי לשלומם, לבריאותו או לבטיחותו של הציבור או לביטחון המדינה, רשאי הוא לתת הוראה זמנית לאלתר, ובלבד שייתן הזדמנות לטעון טענות כאמור בהקדם האפשרי לאחר מכן.

(ד) המנהל רשאי לפרסם את החלטותיו לפי סעיף זה באתר האינטרנט של משרד התקשורת.

ד ב ר י ה ס ב ר

מתן הוראות בהתאם לסעיף זה כפוף למתן זכות טיעון לגורם שעוסק בסחר באותו מכשיר, ואולם במקום שבו קיים חשש מיידי לשלומם, לבריאותו או לבטיחותו של הציבור, או לביטחון המדינה, רשאי המנהל לתת הוראה כאמור אף בלי שנתן לעוסק בסחר במכשיר האלחוטי הזדמנות לטעון את טענותיו, ובלבד שתינתן לו הזדמנות כאמור בהקדם האפשרי לאחר מכן. עוד מוצע כי המנהל יהיה רשאי לפרסם את החלטותיו לפי סעיף זה באתר האינטרנט של משרד התקשורת, מקום שסבר כי יש בכך תועלת.

יובהר כי עוסק בסחר כמשמעו בפקודה זו הוא מי שעוסק בסחר במכשירים אלחוטיים דרך עיסוק, בין אם הוא נדרש לקבל רישיון או אישור התאמה לפי הוראות הפקודה ובין אם הוא פטור מכך, אך סמכות המנהל לפי סעיף זה אינה חלה על יבוא אישי.

הוראות דומות קבועות בדברי חקיקה שונים, כגון סעיף 10ב לחוק התקנים, התשי"ג–1953.

סמכויות מיוחדות ולקבוע בו הוראות המקנות לשר או למנהל סמכויות לעניין הפסקת פעולות סחר ודרישת מידע.

לסעיף 5ד המוצע

מוצע להקנות למנהל סמכות לתת הוראה למי שעוסק בסחר במכשירים אלחוטיים, על הפסקה זמנית של סחר במכשיר אלחוטי מסוג מסוים, או לקבוע תנאים להמשך הסחר במכשיר מסוג מסוים, אם היה לו יסוד סביר להניח כי המכשירים מסוכנים לשלומם, לבריאותו או לבטיחותו של הציבור או לביטחון המדינה. הוראה זמנית כאמור תעמוד בתוקפה עד להשלמת הבדיקות בידי המנהל וקבלת החלטה סופית לעניין המשך הסחר. מוצע כי המנהל יודיע על החלטתו הסופית לעניין המשך הסחר במכשירים האלחוטיים האמורים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־30 ימים מיום מתן ההוראה הזמנית, וזאת כדי לצמצם את מידת הפגיעה בפעילותו של מי שסוחר במכשיר אלחוטי מהסוג המסוים שהסחר בו הופסק. כמו כן מוצע כי המנהל יהיה רשאי להאריך את התקופה האמורה ב־15 ימים נוספים לשם ביצוע בדיקות נוספות או משלימות במכשירים, וזאת מטעמים שיירשמו.

5טו. השר, המנהל, או מי שהשר הסמיך לכך ומתקיים בו האמור בסעיף 11א(ב)(1), רשאי לדרוש מבעל רישיון, מבעל אישור התאמה וממי שעוסק בסחר במכשירים אלוטטיים, למסור לו, במועד, במתכונת ובאופן שיורה, כל מידע הנחוץ לשם הפעלת סמכויות השר או המנהל לפי פקודה זו או כדי להקל על ביצוען;

(17) בסעיף 6, במקום "שר התקשורת" יבוא "השר";

(18) לפני סעיף 7 יבוא:

"פרק ז': אמצעי אכיפה מינהליים"

סימן א': הטלת עיצום כספי

הגדרות 76. בפרק זה –

"בעל אישור התאמה" – מי שמייבא ביבוא שאינו יבוא אישי מכשיר במסלול אישור או מי שמייצר דרך עיסוק מכשיר כאמור, וקיבל אישור התאמה לפי סעיף 5ט4;

ד ב ר י ה ס ב ר

ההוראות המחייבות את הפועלים בתחום שעליו הוא אמון. הפרות אלה אינן מחייבות בירור עובדתי מורכב, ויתר על כן – אינן דורשות בירור של יסוד נפשי שאינו רלוונטי בהקשר של הוכחת הפרת ההוראות הרגולטוריות.

בנוסף, הטלת הסנקציה המינהלית – העיצום הכספי, שונה מהטלת הסנקציה הפלילית. הסנקציה המינהלית היא סנקציה כספית בעוד שהסנקציה הפלילית יכולה להטיל גם מגבלות על החירות (דוגמת עונש מאסר). הסנקציה המינהלית אינה מלווה בקלון החברתי המלווה הרשעה בפלילים ואינה גוררת אחריה רישום פלילי. לכן מוצע לקבוע כי הפרה של חלק מהוראות הפקודה תגרוור הטלה של עיצום כספי.

לסעיף 6ד המוצע

תכליתה של הסנקציה המינהלית היא תכלית הרתעתית-מניעתית. היא מניחה כי ביצוע הפרות של עבירות הסדר נעשה מתוך שיקולים תועלתניים של המפר, שסבוה למשל, שאי-קיום ההוראה עשוי לחסוך לו הוצאות. מסיבה זו גובה הסכום של העיצום הכספי נועד למנוע את התמריץ הכלכלי להפר את החוק, קרי לנטרל את קיומה של "ההפרה היעילה". עם זאת, גובה הסכום של העיצום הכספי צריך להיות מידתי ולא לסכן את המשך פעילותו הכלכלית של המפר, שכן מטרת הסנקציה המינהלית היא החזרת המפוקח למשטר ציות ולא לגרום בפועל להפסקת פעילותו.

לפי המוצע, יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום של 10,000 שקלים חדשים או 70,000 שקלים חדשים, לפי חומרת ההפרה, כמפורט בסעיף 6ה המוצע. עוד מוצע כי אם המפר הוא תאגיד יהיה ניתן להטיל עליו עיצום כספי בסכום כפול. הסכומים האמורים הם סכומים מרביים, נוכח סמכותו של שר התקשורת או שר התחבורה, לפי העניין, לקבוע תקנות לעניין הפחתה של העיצום הכספי, לפי

לסעיף 5טו המוצע

מוצע לקבוע כי שר התקשורת, המנהל וכל עובד משרד התקשורת שהשר הסמיכו לכך, בכפוף לעמידתו בתנאי סעיף 11א(ב)(1) המוצע, יהיה רשאי לדרוש מבעל רישיון, מבעל אישור התאמה וממי שעוסק בסחר במכשירים אלוטטיים, למסור לו כל מידע הנחוץ לשם הפעלת סמכויות השר או המנהל לפי הפקודה או כדי להקל על ביצוען, וזאת במועד ובמתכונת ובאופן שיורה.

לפסקה (18) – כללי

מוצע להוסיף את פרק ז' לפקודה שכותרתו "אמצעי אכיפה מינהליים" ובמסגרתו להוסיף לפקודה הוראות המסדירות בין השאר את הסמכות להטיל עיצום כספי, ולתת התראה מינהלית. בכך תתאפשר חלופה של אכיפה מינהלית של הוראות לפי הפקודה, לצד האכיפה הפלילית שתופעל רק במקרים המתאימים לכך.

בשנים האחרונות, גובר השימוש במנגנוני אכיפה מינהליים, ובראשם הטלת עיצום כספי, ככלים חלופיים למשפט הפלילי. במשך שנים ארוכות נעשה שימוש באכיפה הפלילית גם להפרות של הוראות חוק רגולטוריות, שכן ההפרות הוגדרו כעבירות פליליות (המסווגות בעולם דיני העונשין כעבירות שחן mala prohibita). קרי: עבירות (הסדר). עם השנים גברה התפיסה כי מנגנון של אכיפה מינהלית, קרי, הטלת סנקציות בידי רשות מינהלית ולא בידי בית משפט, מתאים יותר לטיפול בהפרות של הוראות חוק רגולטוריות.

יתרונה של האכיפה המינהלית, לעומת האכיפה הפלילית, טמון ביעילות הפעלתה, המאפשרת תגובה מהירה להפרה ומסייעת בכך להחזיר את המפוקח למשטר ציות. לכן, ההפרות שבשלהן מופעלת אכיפה מינהלית הן רק הפרות שקל, פשוט וברור להיווכח בקיומן נוכח מקצועיותו של הגורם המאסדר של התחום, והיכרותו את

”המנהל” – סגן המנהל הכללי של משרד התקשורת או מי שהשר הסמיכו לעניין פרק זה, ולעניין רישיון לתחנה בכלי טיס – מנהל רשות התעופה האזרחית.

6ה. (א) מי שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 70,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 140,000 שקלים חדשים:

(1) מי שייצר, החזיק, הפעיל או התקין מכשיר אלחוטי, או סחר במכשיר כאמור, בלי רישיון לכך, בניגוד להוראות סעיף 4א(א);

(2) מי שהקים, החזיק או הפעיל תחנת אלחוטי, בלי רישיון לכך, בניגוד להוראות סעיף 4א(ב);

(3) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין החזקה או העברה של אמצעי שליטה בבעל הרישיון, שנקבעה לפי סעיפים 14(ב)(1) או 4ח(ג)(1), לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

(4) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין ניטור של הספק השידור של המכשיר האלחוטי שלגביו ניתן הרישיון או לעניין מסירת נתוני הניטור, שנקבעה לפי סעיפים 14(ב)(4) או 4ח(ג)(1), לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי בשל הפרת הוראות הפקודה המפורטות בסעיף קטן (א) רשאי המנהל להטיל על מפר עיצום כספי בסכום של 70,000 שקלים חדשים אם הוא יחיד ו-140,000 שקלים חדשים אם הוא תאגיד. סוגי הפרות הקבועות בסעיף קטן זה מתייחסות להפרות מהותיות וחמורות יחסית. הוראות אלה הן: ייצור מכשיר אלחוטי, החזקה, הפעלה או התקנה של מכשיר כאמור, או סחר בו, בלי רישיון לכך; הקמה, החזקה או הפעלה של תחנת אלחוטי בלא רישיון; הפרה של הוראה ברישיון לעניין החזקה או העברה של אמצעי שליטה בבעל הרישיון; הפרה של הוראה ברישיון לעניין ניטור של הספק השידור של המכשיר האלחוטי שלגביו ניתן הרישיון או לעניין מסירת נתוני הניטור; ייצור דרך עיסוק או ייבוא בייבוא שאינו יבוא אישי, של מכשיר במסלול אישור בלא אישור התאמה; מסירת פרטים לא נכונים בהצהרה, בתצהיר או במסמכים שנמסרו במסגרת בקשה לאישור התאמה על פי הצהרה; ביצוע פעולות במכשיר האלחוטי אשר יש בהם כדי לשנות את תכונותיו האלחוטיות, בלי קבלת אישור לכך, מראש, מאת המנהל; שימוש בתדר רדיו שלא לפי הקצאה או בניגוד לתנאי ההקצאה; אי-קיום של הוראת המנהל לעניין סחר במכשירים אלחוטיים, לעניין מי שעוסק בסחר מכשירים אלחוטיים.

הוראות סעיף 6א המוצע. ככלל מוצע לקבוע כי לא יוטל עיצום כספי על אדם פרטי, למעט על מי שעוסק בסחר או בייצור דרך עיסוק, או על מי שהוא בעל רישיון או עושה פעולה במכשיר אלחוטי הטעונה רישיון.

מוצע להוסיף לפרק ז' את ההגדרה ”בעל אישור התאמה” ולהגדירו כמי שמייצר דרך עיסוק מכשיר במסלול אישור או מייבא בייבוא שאינו יבוא אישי מכשיר כאמור וקיבל אישור התאמה לפי הפקודה.

כמו כן, מוצע להוסיף לעניין פרק ז' את ההגדרה ”המנהל”, שלו יהיו נתונות הסמכויות לפי פרק זה, והוא סגן המנהל הכללי של משרד התקשורת שהשר הסמיכו לעניין פרק זה, ולעניין רישיון תחנה בכלי טיס – מנהל רשות התעופה האזרחית. בהתאם להוראות חוק הטיס, התשע”א-2011 (להלן – חוק הטיס), למנהל הרשות האמורה מוקנות סמכויות שונות, ובכלל זה לעניין רישוי ואכיפה מינהלית.

לסעיף 6 המוצע

מוצע לקבוע מדרג של הפרות, שאפשר להטיל בשלהן סכומים שונים של עיצום כספי, וזאת בהתאם לאופי הנורמה שהופרה, חומרת הפרה והיקף השפעתה על הציבור ועל האינטרסים המוגנים באמצעות הפקודה. מוצע להסמיך את המנהל להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראות הפקודה, הוראות הקבועות בתקנות ובצווים, והוראות ברישיונות שנקבעו מכוח הפקודה.

(5) מי שייבא ביבוא שאינו יבוא אישי, או שייצר דרך עיסוק, מכשיר במסלול אישור, בלי שבידו אישור התאמה, בניגוד להוראות סעיף 4ט(ב);

(6) בעל אישור התאמה שמסר פרטים לא נכונים בהצהרה או בתצהיר שמסר לפי סעיף 4, או במסמכים שמסר לפי הסעיף האמור;

(7) בעל אישור התאמה שביצע פעולות במכשיר האלחוטי אשר יש בהם כדי לשנות את תכונותיו האלחוטיות, בלי שקיבל אישור לכך, מראש, מאת המנהל, בניגוד להוראות סעיף 4ט(ב);

(8) מי שהשתמש בתדר רדיו שלא לפי הקצאה שקיבל או בניגוד לתנאי ההקצאה, בניגוד להוראות סעיף 75;

(9) עוסק בסחר במכשירים אלחוטיים שלא קיים את הוראת המנהל שניתנה לפי סעיף 5.ד.

(ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 10,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 20,000 שקלים חדשים:

(1) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין תחזוקה של המכשיר האלחוטי שלגביו ניתן הרישיון, שנקבעה לפי סעיפים 14(ב) או 4(ג)1, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

(2) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין דיווח, שנקבעה לפי סעיפים 14(ב)5 או 4(ג)1, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

(3) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין רישום מלאי של המכשירים האלחוטיים שלגביהם ניתן הרישיון, שנקבעה לפי סעיפים 14(ב)6 או 4(ג)1, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

מלאי של מכשירים אלחוטיים; הוראה לעניין חובת בעל רישיון לשמירת מסמכים; הוראה לעניין ניסיון והכשרה של עובדי בעל הרישיון.

על בעל אישור התאמה יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראה לעניין חובת לשמירת מסמכים.

כמו כן, מוצע כי יהיה ניתן להטיל עיצום כספי על בעל רישיון, בעל אישור התאמה או מי שעוסק בסחר במכשירים אלחוטיים דרך עיסוקו לעניין אי-מסירת מידע או מסמך ולעניין אי-קיום הוראה מההוראות המפקח, שניתנה לפי סעיף 11ד(א).

מוצע לקבוע כי בשל הפרת ההוראות המפורטות בסעיף קטן זה רשאי המנהל להטיל על מפר שהוא בעל רישיון, בעל אישור התאמה או מי שעוסק בסחר במכשירים אלחוטיים דרך עיסוקו, עיצום כספי בסכום של 10,000 שקלים חדשים אם הוא יחיד ו-20,000 שקלים חדשים אם הוא תאגיד.

על בעל רישיון אשר יפר את ההוראות הקבועות ברישיונו אשר מפורטות להלן, יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בגין הפרתן: הוראה לעניין תחזוקה של מכשיר אלחוטי; הוראה לעניין חובות דיווח, הוראה לעניין רישום

(4) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין שמירת מסמכים שנקבעה לפי סעיפים 14(ב)7 או 4(ג)1, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

(5) בעל רישיון שהפר הוראה ברישיונו לעניין ניסיון והכשרה של כוח האדם המועסק על ידו, שנקבעה לפי סעיפים 14(ב)8 או 4(ג)1, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 4א;

(6) בעל אישור התאמה שלא שמר מסמכים בהתאם להוראות לפי סעיף 4טו(א);

(7) בעל רישיון, בעל אישור התאמה או עוסק בסחר מבשירים אלחוטיים שלא מסר מידע שנדרש למוסרו לפי סעיף 5טו;

(8) בעל רישיון, בעל אישור התאמה או עוסק בסחר מבשירים אלחוטיים, שלא מסר מסמך שנדרש למסרו, בניגוד להוראות סעיף 11ב(א)2;

(9) בעל רישיון, בעל אישור התאמה או עוסק בסחר מבשירים אלחוטיים שלא קיים הוראה מהוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 11ד(א).

(ג) מי שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו כמפורט להלן, רשאי סגן המנהל הכללי של משרד התקשורת או מי שהשר הסמיכו לעניין פרק זה, להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הנקוב לצד ההפרה בטור ב' בחלק א' לתוספת:

(1) בעל רישיון שהפר הוראה שנקבעה ברישיונו לפי סעיף 14(ב) ואינה בעניינים המנויים בפסקאות (1) עד (8) לאותו סעיף, המפורטת בטור א' בחלק א' לתוספת;

(2) בעל רישיון שהפר הוראה מההוראות התקנות שנקבעו לפי סעיפים 14(ג) או 13, המפורטת בטור א' בחלק א' לתוספת;

(3) עוסק בסחר בציוד קצה רט"ן הפטור מרישיון לפי סעיף 5(א)1, שהפר הוראה מההוראות התקנות שנקבעו לפי הסעיף האמור, המפורטת בטור א' בחלק א' לתוספת;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד)

וכן לשר התחבורה מוקנית הסמכות לקבוע הוראות בתקנות (מכוח הוראה סעיף 14(ג) כפי שהוחלו בסעיף 4ח). לפיכך מוצע לקבוע תוספת לפקודה, שאותה יהיה ניתן לתקן בעת הצורך ולקבוע בה הפרות נוספות על ההפרות שמוצע לקבוע בפקודה, ככל שייקבעו ברישיונות או בתקנות הוראות בנושאים שלא מפורטים כיום ברשימת ההפרות המוצעות. מוצע כי על הפרה הקבועה בתוספת לפקודה, יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הקבוע לצדה בתוספת.

נוסף על ההפרות המפורטות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מוצע לקבוע מנגנון לקביעת הפרות נוספות בתוספת לפקודה, באופן שלא יחייב תיקון חקיקה ראשית. גמישות זו נדרשת בשל כך שברשימת ההפרות שמוצע לקבוע בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) בתיקון המוצע לפקודה, לא מפורטות סמכויות רבות, בין השא, סמכויות שלא ניתן לפרטם בשלב זה משום שטרם נקבעו. כך למשל, מוקנות למנהל סמכויות נרחבות לקבוע הוראות בנושאים שונים ברישיונות, לשר מוקנית הסמכות לקבוע הוראות בתקנות,

(4) בעל אישור התאמה שהפר הוראה מהוראות התקנות שנקבעו לפי סעיף 4טו(ג), המפורטת בטור א' בחלק א' לתוספת.

(ד) הפר בעל רישיון לתחנה בכלי טיס הוראה מההוראות לפי פקודה זו כמפורט להלן, רשאי מנהל רשות התעופה האזרחית להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הנקוב לצד ההפרה בטור ב' בחלק ב' לתוספת:

(1) הוראה שנקבעה ברישיון לפי סעיף 4ח(ג)(1) ואינה בעניינים המנויים בפסקאות (1) עד (8) של סעיף 14(ב), המפורטת בטור א' בחלק ב' לתוספת;

(2) הוראה מהוראות התקנות שנקבעו לפי סעיף 14(ג) כפי שהוחלו בסעיף 4ח(ג)(2), המפורטת בטור א' בחלק ב' לתוספת.

(ה) השר רשאי, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לשנות, בצו, את חלק א' לתוספת; שר התחבורה רשאי, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לשנות, בצו, את חלק ב' לתוספת; סכום העיצום הכספי שייקבע בתוספת לפי סעיף קטן זה לא יעלה על 70,000 שקלים חדשים, ולעניין מפר שהוא תאגיד – על 140,000 שקלים חדשים.

היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 6ה, בנסיבות מחמירות, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של פי שניים מהסכום הקבוע לעניין אותה הפרה בסעיף 6ה או בתוספת; בסעיף זה, "נסיבות מחמירות" – הפרה שלנוכח התמשכותה, עוצמתה, או היקפה עלולה לגרום להפרעה אלחוטית משמעותית לתדרי רדיו שהוקצו למערכת הביטחון או לשימושי תעופה אזרחית, או שיש בה כדי לסכן את ביטחון הציבור.

16. הפרה בנסיבות מחמירות

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ה)

בתוספת העוסקת באסדרת הספקטרום האלקטרומגנטי במגזר התעופה האזרחית.

לסעיף 16 המוצע

מוצע לקבוע כי אם הפרת הוראה מההוראות לפי הפקודה כאמור בסעיף 6ה בוצעה בנסיבות מחמירות, המנהל יהיה רשאי להטיל עיצום כספי בשיעור של פי שניים מהסכום המקורי שניתן להטיל על המפר בשל אותה הפרה. הפרה בנסיבות מחמירות לעניין פרק ז' המוצע היא הפרה שלנוכח התמשכותה, עוצמתה, או היקפה עלולה לגרום להפרעה אלחוטית משמעותית לתדרי רדיו שהוקצו למערכת הביטחון או לשימושי תעופה אזרחית, או שיש בה כדי לסכן את ביטחון הציבור. היקף ההפרה יכול להתייחס הן למספרם של מכשירים אלחוטיים אשר יובאו או הופעלו שלא כדין, הן לעוצמה של הספק השידור, והן להיבטים אחרים של ההפרה.

מוצע לקבוע כי לשר התקשורת, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, תהיה הסמכות לשנות את התוספת, ובכלל כן לקבוע הפרות נוספות על אלה המפורטות בסעיף 6ה, ובלבד שסכום העיצום הכספי המרבי שיהיה ניתן לקבוע בתוספת לא יעלה על סכום של 140,000 שקלים חדשים אם המפר הוא תאגיד ו-70,000 שקלים חדשים אם הוא יחיד. באופן זה, כאשר ייקבעו בעתיד הוראות חדשות ברישיונות או בתקנות, או אם יימצא כי הדבר חסר בנוסח הקיים, יהיה ניתן להוסיף הפרה של ההוראות האמורות גם בדרך האמורה, בלי שהדבר יצריך תיקון חקיקה. נוכח אופייה הדינמי של האסדרה בתחום, נדרשת סמכות לתקן את התוספת לפקודה באופן האמור. מוצע כי סעיף זה יחול גם על שר התחבורה באופן שהוא יוסמך לשנות את החלק

הודעה על כוונת חיוב 16. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 6 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף או לפי סעיף 16, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה, ומועד ביצועו;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל, לפי הוראות סעיף 6ח;

(4) פירוט נסיבות מחמירות בביצוע ההפרה, ככל שהיו נסיבות כאמור;

(5) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 16.

זכות טיעון 16. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 16, רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המנהל להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים.

החלטת המנהל ודרישת תשלום 16. (א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 16ח, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 16א.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 6 המוצע

מוצע לעגן את זכות הטיעון של המפר לפני הרשות, כמקובל בהליך מינהלי. מוצע כי מפר יוכל לטעון את טענותיו בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, והמנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים. למפר זכות לטעון את טענותיו בכתב, ואולם למנהל שמורה הזכות להיענות לבקשת מפר לטעון את טענותיו בעל פה לפני המנהל.

לסעיף 6ט המוצע

מוצע לקבוע כי רק לאחר ששקל המנהל את טענות המפר יחליט אם יש להטיל עיצום כספי ומה גובהו. ככל שהמנהל יחליט כי לא התגלו עובדות חדשות הסותרות או משנות את התשתית הראשונית שעליה נסמך כי אכן בוצעה הפרה, יטיל על המפר עיצום כספי. סכום העיצום הכספי יהיה כפי שצוין בהודעה על כוונת חיוב, או בסכום מופחת, ככל שהמפר הביא לפני המנהל עדות לקיום נסיבות שבשלן יכול המנהל להפעיל את סמכותו להפחית את סכום העיצום הכספי.

לסעיפים 16 עד 16ט המוצעים

בסעיפים אלה מוצע לקבוע את אופן הפעלת הסמכות להטיל עיצום כספי. ההוראות המוצעות הן ההוראות המקובלות בהסדרי החקיקה הכוללים כיום סמכות זו. הוראות מפורטות אלה נועדו להבטיח זכויות בסיסיות של מפר במסגרת הליך מינהלי ראוי, הפעלה שוויונית של הסמכות ביחס למפרים ושקיפות של פעולת הרשות.

לסעיף 16 המוצע

השלב הראשון בהפעלת הסמכות כלפי מפקח שיש לגביו תשתית ראייתית המעידה על יסוד סביר להניח כי בוצעה על ידו הפרה של הוראות הפקודה הוא משלוח הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב). הודעה זו מבהירה למפר כי למנהל יש תשתית ראייתית מבוססת המעידה על ביצוע הפרה על ידו. עוד מבהירה ההודעה מהו סכום העיצום הכספי הצפוי להיות מוטל על המפר בגין ביצוע ההפרה האמורה, כפי שמשקפת מהתשתית הראייתית שלפני המנהל, וכן פירוט נסיבות מחמירות בביצוע ההפרה, ככל שיהיו כאלה.

(ב) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 6ח בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

(א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לסכום העיצום הכספי כאמור; לענין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו כאמור בסעיף 6ה, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

(א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 6ה או בתוספת, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 6ה או בתוספת, ובשיעורים שיקבע; תקנות לפי סעיף קטן זה לענין רישיון לתחנה בכלי טיס יותקנו בידי שר התחבורה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 6יא המוצע

מאחר שההסדר המוצע מסמיך את המנהל להטיל עיצום כספי בסכום קבוע, נדרשת הסמכה של המנהל להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מזה הקבוע בסעיף 6ה המוצע או מהסכום שייקבע בתוספת. הסמכה כזו קבועה בצורה מפורשת בסעיף זה. מוצע לקבוע סמכות לשר ולענין רישיון לפי סעיף 6ח – לשר התחבורה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע בתקנות מקרים, נסיבות ושיקולים שבהתקיימם יפחית המנהל את העיצום הכספי בשיעורים הקבועים לצדם (להלן – תקנות ההפחתה).

ככל שהמפר בחר שלא לטעון את טענותיו, תהפוך ההודעה הראשונית על כוונת החיוב לסופית (קרי "דרישת תשלום"). בחלוף 30 ימים מהמסירה למפר ויהיה על המפר לשלם את סכום העיצום הכספי המצויין בה.

לסעיף 6י המוצע

חלק מההפרות הרגולטוריות הן הפרות נמשכות לפי טבען. מוצע לקבוע כי על ההפרה הנמשכת ייווסף סכום של 2% לכל יום נוסף שבו נמשכת ההפרה. בהפרה חוזרת, מוצע לקבוע כי יוטל על המפר כפל העיצום הכספי. ההפרה החוזרת מבטאת את הסלמת האמצעי הננקט ביחס למפר רצידיביסטי.

- 6.יב. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 6ט(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 6ב, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 6ה ובתוספת יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכומים האמורים יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) המנהל יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).
- 6.יג. המועד לתשלום העיצום הכספי המפר ישלם את העיצום כספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 6ט.
- 6.יד. הפרשי הצמדה וריבית לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹⁵ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
- 6.טו. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995¹⁶.

ד ב ר י ה ס ב ר

העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שבחר שלא לטעון את טענותיו לפני המנהל – הסכום המעודכן ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב. כמו כן, במקרים שבהם הוגש ערעור לבית המשפט, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי, יהיה סכום העיצום הכספי הסכום המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

לסעיפים 6יג עד 6טו המוצעים

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום. אם לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, עד לתשלומו. עוד מוצע לקבוע כי עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

בתקנות ההפחתה רשאי השר, ולעניין רישיון לפי סעיף 44 – שר התחבורה, להביא בחשבון מקרים, נסיבות ושיקולים המעידים על כך שמדובר במפוקח המציית בדרך כלל להוראות הפקודה או במפוקח המשתף פעולה עם המנהל אשר נכון לנקוט לגביו אמצעים למניעת הישנות ההפרה או לתקן את הנוזקים שנגרמו בשלה. כמו כן, במסגרת תקנות ההפחתה ראוי אף להתחשב במחזור עסקאותיו של המפר ולהפחית את סכום העיצום הכספי במקרים שבהם קיים חשש להמשך פעילותו הכלכלית של המפוקח. זאת, מאחר שמטרת העיצום הכספי, כאמור להלן, היא להשיב את המפוקח למשטר ציות ולא לסכן את פעילותו הכלכלית.

לסעיף 6יב המוצע

מוצע לקבוע הוראות עדכון בנוגע לסכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 6ה שיבהירו מהו הסכום שיש לשלם בשל פער זמנים בין ההודעה על כוונת חיוב ובין דרישת התשלום, או במקרה של ערעור לבית המשפט.

¹⁵ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

¹⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

סימן ב': התראה מינהלית

התראה מינהלית 6טז. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 6ה, והתקיימו נסיבות שקבע המנהל, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להמציא לו הודעה על כוונת חיוב ולהטיל עליו עיצום כספי, לפי הוראות סימן א', להמציא לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.

(ב) בהתראה מינהלית יציין המנהל מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 6יח, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 6יז.

בקשה לביטול התראה מינהלית 6יז. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 6טז, רשאי הוא לפנות למנהל בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים אלה:

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) קיבל המנהל בקשה לביטול התראה מינהלית לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהשאיר את ההתראה על כנה; החלטת המנהל תינתן בכתב, ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת לאחר התראה 6יח. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, ימסור לו המנהל דרישת תשלום בשל הפרה נמשכת כאמור בסעיף 6יא).

דברי הסבר

של הוראות הפקודה. סעיף 6טז מבנה את שיקול הדעת בהפעלת הסמכות וקובע כי הנסיבות למתן התראה ייקבעו בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה.

מפוקח שנמסרה לו התראה מינהלית ואינו מסכים עמה, יכול לתקוף את החלטת המנהל בשתי דרכים. האחת היא הגשת בקשה לביטול ההתראה, באחת העילות המנויות בסעיף 6יז. השנייה היא הגשת ערעור לבית המשפט כאמור בסעיף 6כ. אם המפר לא ביקש את ביטול ההתראה או לא ערער לבית המשפט (או שערער ובית המשפט דחה ערעורו), רואים את המפר כמי שביצע את ההפרה. בעת ביצוע הפרה נוספת (שבשלה יוטל עיצום כספי מוגבר), מנוע המפר מלטעון כי לא ביצע את ההפרה הראשונה. תחימת אפשרות העלאת הטענות לשלב משלוח ההתראה בלבד נועדה ליצור סופיות להליכים, וכן ודאות

לסעיפים 6טז עד 6יח המוצעים

התראה מינהלית היא כלי אכיפה המקל עם המפר ומחליף במקרים מסוימים, הטלה של עיצום כספי. ההתראה המינהלית מאפשרת למפר הזדמנות לתקן את ההפרה, בלא תשלום העיצום הכספי. זאת, למרות שהתשתית העובדתית שלפני המנהל מעידה כי היתה הפרה של הוראות הפקודה. מנקודת מבטו של המנהל, מנגנון ההתראה מאפשר לו להבהיר את דרישותיו למי שנתון לפיקוחו, בטרם יטיל עליו עיצום כספי. ההנחה בבסיס הוויתור על הטלת עיצום כספי היא שהוראות הרגולציה אינן בהירות דיין או שהרגולציה מחייבת תקופת התארגנות מבחינת המפוקחים שבמהלכה יהיה להם קושי לקיים את דרישותיה. ההתראה המינהלית מאפשרת להבהיר גם למפר וגם לציבור המפוקחים הרחב, כי ההתנהגות שבשלה נשלחה ההתראה היא הפרה

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 6(ב), והמנהל ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 16 בשל ההפרה החוזרת.

סימן ג': שונות

עיצום כספי בשל הפרה לפי פקודה זו ולפי חוק אחר 6יט. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי פקודה זו המנויות בסעיף 6ה או בתוספת, ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

ערער 6ב. (א) על החלטה סופית של המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערער כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.

(ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או שבית המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרסום 6כא. (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד התקשורת את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

ד ב ר י ה ס ב ר

ומתן תוקף להתראה ככזו שאמורה להניע את המפר לציית לפקודה.

עוד מוצע לקבוע בסעיף 6יח כי אם נמסרה למפר התראה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נשלחה ההתראה, ימסור לו המנהל דרישת תשלום בשל הפרה נמשכת. במקרים שבהם ביצע המפר הפרה חוזרת לאחר משלוח התראה על ביצועה של ההפרה הראשונה, ימסור לו המנהל הודעה על כוונת חיוב, שתפרט גם את העובדה שמדובר בהפרה נוספת לאחר משלוח התראה ולפיכך סכום העיצום הכספי בגינה גבוה יותר.

לסעיף 6יט המוצע

לעתים מעשה אחד של המפר יכול להוות הפרה של כמה הוראות בחוקים מאסדרים שונים שגם בשל הפרתם ניתן להטיל עיצום כספי. לכן, מוצע לקבוע כי על מעשה אחד שמהווה הפרה הן לפי הוראות פקודה זו והן לפי הוראות חוק אחר, ניתן להטיל רק עיצום כספי אחד. הוראה זו מגלמת את המחויבות של הרשות המינהלית שלא להטיל סנקציות במידה העולה על הנדרש. כך, אם המפר קיבל מהמנהל

הודעה על כוונת חיוב לגבי מעשה שבשלו שילם כבר עיצום כספי, יוכל לטעון במסגרת זכות הטיעון כי אין להטיל עליו עיצום כספי נוסף מכוח הוראה זו.

לסעיף 6ב המוצע

מוצע לקבוע כי על כל החלטה סופית של המנהל יהיה ניתן להגיש ערעור לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט שלום. עוד מוצע להבהיר כי עיכוב החלטה של המנהל במקרה של הגשת ערעור, נתונה לשיקול דעתו של המנהל או של בית המשפט שאליו הוגש הערעור. עוד מוצע לקבוע כי אם התקבל הערעור, סכום הכסף שיוחזר למפר יהיה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, כדי למנוע פגיעה כלכלית במפר שטענותיו נמצאו מוצדקות.

לסעיף 6כא המוצע

מוצע לחייב את המנהל לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת עיצום כספי. תכלית חובת הפרסום היא הבטחת שקיפות ביחס להפעלת שיקול דעתו של המנהל, אשר בידי מסורה סמכות רבת עוצמה. באמצעות הפרסום

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – ככל שהמפר הוא תאגיד.
- (ב) הוגש ערעור לפי סעיף 6כ, יפרסם המנהל, בפרסום לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)6, רשאי המנהל לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזוהרת הציבור.
- (ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹⁷, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.
- (ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.
- (ו) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.
- (א) תשלום עיצום כספי או המצאת התראה מינהלית לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו המנויות בסעיף 6ה או בתוספת, המהווה עבירה.

שמירת אחריות
פלילית

6כב.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להבהיר כי חובת הפרסום כפופה למגבלות המנויות בסעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. עוד מוצע להבהיר כי המנהל רשאי שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור, כדוגמת מידע שהוא סוד מסחרי.

לסעיף 6כב המוצע

מוצע לקבוע כי תשלום עיצום כספי או המצאת התראה מינהלית לפי פקודה זו, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם, אם הפרת ההוראה בפקודה מהווה גם עבירה פלילית לפי כל דין. ואולם מוצע להבהיר כי לא ניתן לנקוט במקביל אכיפה מינהלית ואכיפה פלילית, כך שעל המנהל להחליט באיזה מסלול הוא בוחר. על כן, אם הוגש נגד המפוקק כתב אישום בשל מעשה המהווה גם הפרה, לא ינקוט נגדו המנהל הליכי אכיפה מינהלית. באופן

מובטחת בקרה ציבורית על כך שהשימוש בסמכות להטיל עיצום כספי הוא שוויוני וענייני. החובה לפרסם חלה על ההחלטות בדבר הטלת העיצומים הכספיים, סכומי העיצומים הכספיים שהוטלו והמקרים והשיעורים שבהם הם הופחתו. מידע זה יאפשר בחינה רוחבית מושכלת של הטלת העיצומים הכספיים ויאפשר למפר לדעת כי העיצום הכספי המוטל במקרה שלו תואם את המדיניות הכללית הנוגעת להפעלת הסמכות האמורה.

ככל שמדובר במפוקקים שהם יחידים, לא יפורסמו שמותיהם. פרסום השם מהווה פגיעה בפרטיות, וככל שניתן להשיג את הפרסום בלא פגיעה בפרטיות – ראוי שכך ייעשה. עם זאת, ככל שנדרש להזהיר את הציבור מפני התנהלות של מפר מסוים, על אף שמדובר ביחיד, יהיה ניתן לפרסם את שמו.

¹⁷ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226; התשע"ח, עמ' 105.

(ב) שלח המנהל למפר הודעה על כוונת חיוב או המציא לו התראה מינהלית, בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב האישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

פרק ח': עונשין";

(19) בסעיף 7 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילה "דינו" יבוא "המייצג, מחזיק, מפעיל או מתקין מכשיר אלחוטי או הסוחר במכשיר כאמור, בלא רישיון או בניגוד לתנאיו, או המקים, מחזיק או מפעיל תחנת אלחוט, בלא רישיון או בניגוד לתנאיו, בניגוד להוראות סעיף 4א, דינו" ובמקום "מכשיר לטלגרף אלחוטי שהותקן, שהופעל או שקויים" יבוא "מכשיר אלחוטי שנעשתה בו פעולה כאמור";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "מכשיר לטלגרף אלחוטי" יבוא "מכשיר אלחוטי" ובמקום "תחנת טלגרף אלחוטי" יבוא "תחנת אלחוטי";

(20) בסעיף 7א, בכותרת השוליים וברישה, במקום "מכשיר לטלגרף אלחוטי" יבוא "מכשיר אלחוטי";

(21) בסעיף 8, במקום "מכשיר לטלגרף אלחוטי" יבוא "מכשיר אלחוטי";

(22) לפני סעיף 12 יבוא:

"פרק ט': פיקוח

מינוי מפקחים 11א. (א) השר רשאי למנות, מבין עובדי משרדו מפקחים שיפקחו על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 11א המוצע

לצורך פיקוח על ביצוע ההוראות לפי הפקודה, מוצע לקבוע הוראות המסדירות את דרך המינוי של מפקחים מקרב עובדי משרד התקשורת. המפקחים יידרשו לעמוד בתנאי כשירות נוספים, ובהם העדר הרשעה, בתנאי כשירות נוספים אם קבע שר התקשורת וכן יעברו הכשרה מתאימה שעליה הורה השר. עוד מוצע כי למנהל הרשות לתעופה אזרחית תהיה סמכות מינוי מפקחים מקרב עובדי רשות התעופה האזרחית, בכלל הנוגע לפיקוח על ביצוע הוראות לפי הפקודה שעניינן רישיון לתחנה בכלי טיס. על מינוי מפקחים אלה יחולו הוראות סעיף 94(ג) לחוק הטיס בשינויים המחוייבים, ואולם תידרש הסכמה של שר התקשורת לעניין קביעת הכשרה בעניינים הנוגעים לאסדרה של תחום תדרי הרדיו.

דומה, אם החל הליך מינהלי כנגד המפוקח, לא יוגש נגדו כתב אישום אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. מוצע להבהיר, כי אם המפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששילם כעיצום כספי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

לפסקאות (19) עד (21)

מוצע לתקן הוראות בפקודה באופן המתאים אותן למונחים החדשים שהוגדרו.

לפסקה (22)

מוצע להוסיף לפקודה את פרק ט' שעניינו פיקוח. במסגרת פרק זה יעוגנו סמכויות הפיקוח בחקיקה ראשית כמקובל בחקיקה עדכנית ובכלל כך אופן מינוי המפקחים וסמכויותיהם. עוד מוצע לקבוע הוראות נוספות לעניין סמכות המפקחים לתת הוראות ולתפוס מכשיר אלחוטי.

(ב) לא ימונה מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לדעת השר לשמש מפקח;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), רשאי מנהל רשות התעופה האזרחית למנות, מבין עובדי רשות התעופה האזרחית, מפקחים שיפקחו על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו בכל הנוגע לרישיון לתחנה בכלי טיס; על מינוי מפקחים כאמור יחולו, על אף הוראות סעיף קטן (ב), הוראות סעיף 94(ג) לחוק הטיס, בשינויים המחויבים, ואולם ההכשרה לפי פסקה (2) של הסעיף האמור תהיה בהתאם להוראות מנהל רשות התעופה האזרחית שיינתנו בהסכמת השר.

11ב. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו, רשאי מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי פקודה זו או להקל על ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹⁸;

(3) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי מתבצעת בו פעולה במכשיר אלחוטי או בתחנת אלחוט כאמור בסעיף 4א, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט השלום;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע גם לתת למפקח סמכות ליטול מכשיר אלחוטי לשם ביצוע בדיקות במעבדה. בתום תקופה של 90 ימים יודיע המפקח לבעליו של המכשיר או למי שניטל ממנו המכשיר כי באפשרותו לקחת בחזרה את המכשיר, אלא אם כן המכשיר אינו עומד בהוראות הדין לפי בדיקת המעבדה, או אם מצבו אינו מאפשר שימוש למטרה שלשמה יוצא. במקרים אלה רשאי המפקח לשמור את המכשיר, להשמירו או לנהוג בו בדרך אחרת. בעלים של מכשיר אלחוטי רשאי להשיג לפני המנהל על החלטת מפקח שלא להשיב את המכשיר לידיו, בתוך 30 ימים מהמועד שבו נמסרה לו ההחלטה.

לסעיף 11ב המוצע

מוצע לתת בידי מפקח שהוסמך לפי הוראות סעיף 11א המוצע סמכויות שתכליתן להבטיח את קיום הוראות הפקודה, והוראות התקנות, הצווים והרישיונות שנקבעו וניתנו מכוחה. בכלל זה, מוצע לתת למפקח סמכות לדרוש מכל אדם להזדהות לפניו, סמכות לדרוש ידיעות ומסמכים, וסמכות לערוך בדיקות ומדידות של מכשיר אלחוטי ושל אופן השימוש בתדרי רדיו. כמו כן, מוצע להקנות למפקח סמכות כניסה למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי מתבצעת בו פעולה במכשיר אלחוטי, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שאותו מקום אינו משמש למגורים בלבד. כניסה למקום המשמש למגורים בלבד תיעשה רק על פי צו של בית משפט.

¹⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 366; התשע"ב, עמ' 514.

- (4) לערוך בדיקות או מדידות של מכשיר אלחוטי או תחנת אלחוט ושל אופן השימוש בתדרי רדיו;
- (5) ליטול מכשיר אלחוטי לשם בדיקתו במעבדה; על נטילה כאמור יחולו הוראות אלה:

(א) מכשיר אלחוטי שניטל לפי פסקה זו יישמר למשך תקופת הבדיקה, שלא תעלה על 90 ימים, ובתום התקופה יודיע המפקח לבעליו של המכשיר או למי שהמכשיר ניטל ממנו (בפסקה זו – בעל המכשיר) כי באפשרותו לקחת בחזרה את המכשיר ממקום כפי שיודיע לו;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), מפקח לא יהיה חייב להשיב מכשיר אלחוטי לידי בעל המכשיר, אם המכשיר אינו עומד בהוראות לפי פקודה זו בהתאם לבדיקת המעבדה, או אם מצבו של המכשיר לאחר בדיקת המעבדה אינו מאפשר לעשות בו שימוש למטרה שלשמה יוצר; במקרים כאמור רשאי המפקח לשמור את המכשיר, להשמידו או לנהוג בו בדרך אחרת, בכפוף להוראות פסקת משנה (ג); המפקח יודיע על החלטתו לפי פסקת משנה זו לבעל המכשיר בהודעה מנומקת בכתב.

(ג) בעל מכשיר הרואה את עצמו נפגע מהחלטת המפקח שלא להשיב לידיו את המכשיר האלחוטי בשל אי-עמידת המכשיר בהוראות כל דין כאמור בפסקת משנה (ב), רשאי להשיג על החלטת המפקח לפני המנהל, בתוך 30 ימים מהמועד שבו נמסרה לו ההחלטה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), למפקח שמונה לפי סעיף 11א(ג) יהיו נתונות הסמכויות לפי סעיף 96(א)(1) עד (4) לחוק הטיס, ובלבד שהסמכות לפי סעיף 96(א)(4) לא תופעל לעניין תחנת הטסה של כלי טיס מוטס מרחוק אלא בתיאום עם הטייס המפקח.

זיהוי מפקחים 11.ג. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור בעת הטיסה עלולה לסכן את בטיחות הטיסה של כלי הטיס המוטס מרחוק.

לסעיף 111 המוצע

מוצע לקבוע כי מפקח יעשה שימוש בסמכויות המוקנות לו לפי פרק זה רק כשהוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, וכן כשיש בידו תעודה החתומה בידי שר התקשורת המעידה על תפקידו ומפרטת את

עוד מוצע כי על אף הסמכויות שניתנו למפקח שמינה שר התקשורת בהתאם לסעיף 11א(א) המוצע, הסמכויות שיהיו נתונות למפקח שמינה מנהל רשות התעופה האזרחית בהתאם לסעיף 11א(ג) המוצע, יהיו הסמכויות הקבועות בסעיפים 96(א)(1) עד (4) לחוק הטיס, ואולם מוצע כי המפקח יהיה רשאי להפעיל את סמכותו לפי סעיף 96(א)(4) לחוק האמור לעניין כלי טיס מוטסים מרחוק ובלבד שהכניסה תהיה בתיאום עם הטייס המפקח, שכן כניסה

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
 (2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

מתן הוראות לשם הפסקת הפעלה שלא כדין

11.ד. (א) מצא מפקח כי אדם מפעיל מכשיר אלחוטי או תחנת אלחוט שלא בהתאם להוראות לפי פקודה זו יורה לו להפסיק את הפעלת המכשיר, ורשאי הוא להורות לו על האמצעים שעליו לנקוט לשם הפסקת ההפעלה כאמור; הופעל כאמור מכשיר אלחוטי שיובא לישראל שלא בהתאם להוראות לפי פקודה זו רשאי המפקח לתת הוראות למפעיל לענין פעולות שעליו לנקוט ביחס למכשיר לשם הוצאתו מחוץ לישראל.

(ב) היה למפקח חשד כי הפעלת מכשיר כאמור בסעיף קטן (א) גורמת להפרעה של ממש לרשת בזק ציבורית כהגדרתה בחוק התקשורת או תגרום להפרעה של ממש למכשיר אלחוטי אחר הפועל כדין, רשאי המפקח, נוסף על הוראות סעיף קטן (א), לפנות לבית משפט השלום בבקשה שיורה מה לעשות במכשיר כדי למנוע הפרעה כאמור.

מתן הוראות לשם הפסקת הפעלה העלולה לסכן את ביטחון המדינה או את ביטחון הציבור

11.ד. (א) קיבל המנהל פנייה מאת כוחות הביטחון בדבר חשד כי הפעלה של מכשיר אלחוטי עלולה להביא לפגיעה בביטחון המדינה בשל שיבוש או הפרעה לפעולתן של מערכות המשמשות את כוחות הביטחון, או היה למפקח חשד כי הפעלה של מכשיר אלחוטי עלולה לסכן את ביטחון הציבור, רשאי המפקח להורות על הפסקת הפעלתו של המכשיר האלחוטי, ורשאי הוא לתפסו.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הסעיף להבטיח כי לא ייעשה שימוש במכשיר אלחוטי שאינו עומד בדרישות הדין ולפיכך עלול לגרום להפרעות למשתמשים אחרים שפועלים כדין, לרבות כוחות הביטחון, חברות תקשורת, תחנות רדיו וכדומה, וכי בידי משרד התקשורת תהיה סמכות להורות על הפסקת ההפעלה של מכשיר שיש בו כדי לגרום להפרעה או לשיבוש של מכשירים אלחוטיים הפועלים כדין.

לסעיף 11 ה מוצע

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי אם קיבל המנהל פנייה מאת כוחות הביטחון בדבר חשד כי הפעלה של מכשיר אלחוטי עלולה להביא לפגיעה בביטחון המדינה בשל שיבוש או הפרעה לפעולתן של מערכות המשמשות את כוחות הביטחון, או היה למפקח חשד כי הפעלה של מכשיר אלחוטי עלולה לסכן את ביטחון הציבור, רשאי המפקח להורות על הפסקת הפעלתו של המכשיר האלחוטי, ורשאי הוא לתפסו. סמכות זו נדרשת כדי למנוע פגיעה או סכנה כאמור.

סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה. זאת נוכח החשיבות בכך שמסגרת סמכויותיו של מפקח תהיה גלויה לכל אדם שהמפקח מפעיל כלפיו סמכויות מכוח הפקודה.

לסעיף 11 ד מוצע

מוצע לקבוע כי למפקח תהיה סמכות להורות לכל אדם על איסור הפעלה של מכשיר אלחוטי או תחנת אלחוט אם מצא שהפעלתו אינה כדין, וכן סמכות להורות על אמצעים שיש לנקוט לשם הפסקת הפעלה כאמור.

כמו כן מוצע כי מפקח יהיה רשאי לתת הוראות לענין פעולות שעל אדם לנקוט ביחס למכשיר אלחוטי שהופעל לאחר שיובא לישראל שלא בהתאם להוראות לפי הפקודה, ובכלל כך הוצאת המכשיר מחוץ לישראל.

עוד מוצע כי אם היה למפקח חשד כי הפעלת מכשיר כאמור גורמת להפרעה של ממש לרשת בזק ציבורית כהגדרתה בחוק התקשורת או תגרום להפרעה של ממש למכשיר אלחוטי אחר הפועל כדין, רשאי המפקח, נוסף על הוראות סעיף קטן (א), לפנות לבית משפט השלום בבקשה שיורה מה לעשות במכשיר כדי למנוע הפרעה כאמור.

(ב) המפקח לא ייתן הוראה ולא יתפוס מכשיר אלאוטי לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא לאחר שנתן למי שעלול להיפגע ממתן ההוראה או מהתפיסה, לפי העניין, הזדמנות לטעון את טענותיו; ואולם אם סבר המפקח כי השהיית מתן ההוראה או התפיסה, לפי העניין, עלולה להביא לפגיעה מיידית בביטחון המדינה או לסכן את ביטחון הציבור באופן מידי, כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לתת את ההוראה או לתפוס את המכשיר לאלתר, ובלבד שייתן הזדמנות לטעון טענות כאמור בהקדם האפשרי לאחר מכן.

(ג) נתפס מכשיר אלאוטי לפי הוראות סעיף קטן (א), יחזירו המפקח לבעליו של המכשיר או למי שממנו נתפס (בסעיף זה – בעל המכשיר) בתוך 60 ימים, ואולם אם סבר המפקח כי בנסיבות העניין אין להחזיר את המכשיר האלאוטי שנתפס לבעל המכשיר, רשאי הוא לפנות לבית משפט השלום בבקשה שיוורה מה לעשות בתפוס כדי למנוע פגיעה כאמור בסעיף קטן (א).;

(23) בסעיף 12, במקום "מטעם גוף פיקוח" יבוא "מטעם מפקח", במקום "מכשיר לטלגרף אלאוטי" יבוא "מכשיר אלאוטי" והסיפה החל במילים "לעניין זה" – תימחק;

(24) אחרי סעיף 12 יבוא:

"פיקוח במערכת 12א. (א) הוראות פרק זה לא יחולו לגבי מכשיר אלאוטי או תחנת הביטחון מוחזקים, מוחזקים או מופעלים בידי גוף ביטחוני.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

לגרום לשיבוש או להפרעה בתחום תדרים המיועד לקשר עם כלי טיס או לפעולת מכשיר עזר לתעופה או לסיכון חיי אדם. מאחר שסעיף 12 מתייחס כיום ל"גוף פיקוח", מוצע להתאים את המונחים להוראות פרק ט' המוצע שעניינו פיקוח, ובכלל כך סמכויות מפקחים.

לפסקה (24)

לסעיף 12א המוצע

מוצע לקבוע כי הוראות פרק ט' המוצע, ובכלל כך סמכויות הפיקוח הנתונות למפקחים, לא יחולו לגבי מכשיר אלאוטי או תחנת אלאוטי המיוצרים, מוחזקים או מופעלים בידי גוף ביטחוני. בשל ייחודם של הגופים הביטחוניים, מוצע כי יחול לגביהם הסדר מיוחד לעניין פיקוח על ביצוע ההוראות לפי הפקודה, שנועד לאזן בין הצורך להבטיח את אכיפת הוראות הפקודה בגופים ביטחוניים לבין השמירה על אינטרסים ביטחוניים.

על גופים ביטחוניים נמנים כוחות הביטחון, כהגדרתם בפקודה, וכן משרד הביטחון ויחידות הסמך של משרד הביטחון; יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה, מפעלי מערכת הביטחון, והרשות להגנת ערים.

מוצע לקבוע כי מפקח לא יעשה שימוש בסמכות לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שנתן לאדם שעלול להיפגע מההוראה או מהתפיסה, לפי העניין, הזדמנות לטעון את טענותיו. אם תפס המפקח את המכשיר לאלתר בשל חשש כי השהייה של מתן ההוראה או התפיסה תביא להפרעה כאמור בסעיף קטן (א), ייתן המפקח הזדמנות לטעון טענות כאמור בהזדמנות הראשונה לאחר מכן. המנגנון המוצע נועד לאזן בין החשש לפגיעה בזכויותיו של הפרט, לבין הצורך להגן על האינטרס הציבורי.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי אם נתפס מכשיר אלאוטי לפי הוראות סעיף קטן (א), יחזירו המפקח לבעליו של המכשיר או למי שממנו נתפס המכשיר בתוך 60 ימים, ואולם אם סבר המפקח כי בנסיבות העניין אין להחזיר את המכשיר האלאוטי שנתפס לבעליו, רשאי הוא לפנות לבית משפט השלום בבקשה שיוורה מה לעשות במכשיר התפוס כדי למנוע פגיעה כאמור בסעיף קטן (א).

לפסקה (23)

עניינו של סעיף 12 לפקודה בסמכות חיפוש של שוטר כאשר יש חשש כי הפעלה של מכשיר אלאוטי עשויה

(ב) השר הממונה, בהסכמת השר, יורה בנוהל על אופן הפיקוח על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו בגוף ביטחוני, ולעניין כוחות הביטחון – על אופן הפיקוח על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו לעניין הועדת תדרים והקצאת תדרים.

(ג) בסעיף זה –

“גוף ביטחוני” – כל אחד מהגופים המנויים בהגדרה “מערכת הביטחון” שבחוק הגנת הסביבה;

“חוק הגנת הסביבה” – חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע”א–2011¹⁹;

“השר הממונה” – כהגדרתו בחוק הגנת הסביבה”;

(25) לפני סעיף 13 יבוא:

“פרק י’: שונות”;

(26) בסעיף 13 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא “ביצוע ותקנות”;

(ב) במקום הרישה יבוא “השר ממונה על ביצוע פקודה זו והוא רשאי להתקין תקנות לביצועה לרבות תקנות –”;

(ג) בפסקה (1), המילים “את התנאים שלפיהם יינתנו רישיונות” – יימחקו;

(ד) פסקה (2) – תימחק;

(ה) בפסקה (3), במקום “מכשירי טלגרף אלחוטי” יבוא “מכשירים אלחוטיים”;

(27) אחרי סעיף 14 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

בדבר דרכי נתינתן וחידושן והתנאים לכך לרבות בחינות ובדיקות שעליהם לעמוד בהן.”

לפסקה (27)

כאמור לעיל בדברי ההסבר לפרק ז', מוצע להוסיף לפקודה תוספת בהתאם להוראות סעיף 6 המוצע, שבחלקיה השונים יהיה ניתן לקבוע הפרות של שונות בתקנות שנקבעו לפי הוראות הפקודה והפרות של הוראות ברישיון, אשר אדם עשוי לבצע, והן יהיו עילות להטלת עיצום כספי על ידי הגורמים המוסמכים, לפי העניין.

כאמור בדברי ההסבר לסעיף 6 המוצע, שר התקשורת – או שר התחבורה, לעניין נושאים שבאחריותו – יהיה רשאי, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לשנות בצו את התוספת ובכלל כך לקבוע בה הפרות חדשות, ובלבד שסכום העיצום הכספי שייקבע בשל הפרה של הוראה מההוראות לפי פקודה זו לא יעלה על סכום של 70,000 שקלים חדשים ליחיד ועל סכום של 140,000 שקלים חדשים לתאגיד.

מוצע כי כל אחד מהשרים הממונים לעניין גופים אלה, דהיינו ראש הממשלה, שר הביטחון והשר לביטחון פנים, לפי העניין, יורה בהסכמת שר התקשורת, בנוהל, על אופן הפיקוח על ביצוע ההוראות לפי הפקודה בגופים ביטחוניים שאינם נמנים על כוחות הביטחון כהגדרתם בפקודה, ובכלל כך לעניין רישוי, ולעניין כוחות הביטחון – על אופן הפיקוח על ביצוע ההוראות לפי פקודה זו לעניין הועדה והקצאה של תדרים.

לפסקאות (25) ו-(26)

מוצע להתאים את סעיף 13 לפקודה לתיקון המוצע ולקבוע במסגרתו כי שר התקשורת הוא השר הממונה על ביצוע הפקודה וכי הוא רשאי להתקין תקנות לביצועה, לרבות בנושאים הקבועים כיום בסעיף 13, ולמעט בנושאים אשר מפורטים בהוראות המוצעות לעיל בנושא רישוי ואסדרת עיסוק.

וזה נוסחה של פסקה (2) לסעיף 13 לפקודה, אשר מוצע למוחק:

“(2) המחייבות אלחוטיים ואנשים אחרים העוסקים בהפעלת טלגרף אלחוטי להשיג תעודות והקובעות הוראות

¹⁹ ס”ח התשע”א, עמ’ 738.

“תוספת

(סעיף 6ה(ג) עד (ה))

חלק א'

(סעיף 6ה(ג))

חלק ב'

(סעיף 6ה(ד))”.

10. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000²⁰, בתוספת הראשונה, בפרט 58 בסופו יבוא:
- תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
11. בחוק אזורים חופשיים לייצור בישראל (3) החלטה של רשות לפי פקודת הטלגרף האלחוטית [נוסח חדש], התשל"ב-1972, למעט החלטה שעניינה הועדת תדרים או הקצאת תדרים ולמעט החלטת ממשלה”.
- תיקון חוק אזורים חופשיים לייצור בישראל
12. בחוק אזורים חופשיים לייצור בישראל, התשנ"ד-1994²¹, בסעיף 65(ז), במקום “לרבות לענין ציוד הקצה האלחוטית, ובכפוף להחלטותיה של ועדת התדרים שהקימה הממשלה” יבוא “[נוסח חדש], התשל"ב-1972, לרבות לענין מכשירים אלחוטיים ובכלל כך ציוד קצה, ובכפוף להחלטותיה של ועדת התדרים שמונתה לפי סעיף 5ה לפקודה האמורה”.
- תיקון חוק התקשורת (בוק ושידורים)
13. בחוק התקשורת (בוק ושידורים), התשמ"ב-1982²², בסעיף 51(א), בהגדרה “סחר”, במקום “כהגדרתו בסעיף 5(א) לפקודת הטלגרף האלחוטית [נוסח חדש], התשל"ב-1972” יבוא “ייבוא, הפצה, מכירה, השכרה, השאלה או תחזוקה”.
- פרק ד' – תחילה
- תחילתו של פרק זה ביום ה' בתמוז התשע"ח (18 ביוני 2018) (בפרק זה – יום התחילה); שר התקשורת רשאי לדחות, בצו, את יום התחילה בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שלושה חודשים כל אחת.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 12 מוצע לתקן את סעיף 51(א) לחוק התקשורת שעניינו אישור הגבלה או חסימה של ציוד קצה רט"ן וציוד תקשורת. סעיף זה מפנה להגדרה “סחר” בסעיף 5(א) לפקודה, אשר כאמור לעיל מוצע למחקה ולהחליפה בהגדרה חדשה של “סחר” בסעיף 1 לפקודה. תחת ההפניה האמורה מוצע לקבוע בסעיף 51(א) הגדרה חדשה: “סחר” – ייבוא, הפצה, מכירה, השכרה, השאלה או תחזוקה”, בדומה להגדרה הקיימת של “סחר” בצידוק תקשורת” בסעיף 51(א) האמורה באופן שייצר אחידות בהוראות הסעיף האמור ביחס לעוסקים בסחר בסוגים שונים של ציוד תקשורת.

סעיף 13 מוצע כי תחילתו של התיקון המוצע לפקודה ביום ה' בתמוז התשע"ח (18 ביוני 2018) (להלן – יום התחילה). מוצע כי שר התקשורת יהיה רשאי לדחות בצו את יום התחילה בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שלושה חודשים כל אחת, וזאת כדי לאפשר למשרד התקשורת את פרק הזמן הנדרש להיערכות ליישומו של החוק.

סעיף 10 בתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, מפורטות החלטות של רשויות מינהליות שונות, שניתן לעתור כנגדן לפני בית משפט לעניינים מינהליים. מוצע להסמיך את בתי המשפט לעניינים מינהליים לדון בהחלטה של רשות לפי הפקודה למעט החלטה שעניינה הועדת תדרים או הקצאת תדרים ולמעט החלטה של הממשלה אשר אלה יישארו בסמכות בג"ץ.

סעיף 11 סעיף 65(ז) לחוק אזורים חופשיים לייצור בישראל, התשנ"ד-1994, קובע כי “לענין השימוש בתדרי רדיו, יפעל בעל זכיון או בעל רישיון מיוחד באזור לפי הוראות פקודת הטלגרף האלחוטית, לרבות לענין ציוד הקצה האלחוטית, ובכפוף להחלטותיה של ועדת התדרים שהקימה הממשלה”. מוצע להתאים את נוסח סעיף 65(ז) למונחים המקובלים ולתיקונים המוצעים לפקודה, ולקבוע כי החובה האמורה שנקבעה ביחס לבעל זכיון או בעל רישיון מיוחד לנהוג לפי הוראות פקודת הטלגרף האלחוטית, תהיה “לרבות לענין מכשירים אלחוטיים ובכלל כך ציוד קצה, ובכפוף להחלטותיה של ועדת התדרים שמונתה לפי סעיף 5ה לפקודה האמורה”.

²⁰ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ח, עמ' 7.

²¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 216; התשע"ב, עמ' 745.

²² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218; התשע"ז, עמ' 982.

14. (א) רישיון או תעודה שניתנו לפי סעיפים 5 או 13 לפקודה, לפני יום התחילה, והיו בתוקף ערב היום האמור, יראו אותם כרישיון שניתן לפי סעיפים 4 או 4 לפקודה, כנוסחם בסעיף 9(7) לחוק זה, לפי העניין, עד תום תקופת תוקפם, אלא אם כן בוטלו קודם לכן.
- (ב) אישור סוג שניתן לפי תקנות הטלגרף האלחוטי (רישיונות, תעודות ואגרות), התשמ"ז-1987²³ (בסעיף זה – תקנות הטלגרף), לפני יום התחילה, והיה בתוקף ערב היום האמור, יראו אותו כאישור סוג שניתן לפי סעיף 4א(1) לפקודה, כנוסחו בסעיף 9(7) לחוק זה, אלא אם כן בוטלו קודם לכן.
- (ג) אישור שנתן המנהל לפי סעיף 1 לצו הטלגרף האלחוטי (אי-תחולת הפקודה) (מס' 2), התשמ"ב-1982²⁴ (בסעיף זה – צו אי-תחולה מס' 2), יראו אותו כאישור התאמה שניתן לפי סעיף 4 לפקודה, כנוסחו בסעיף 9(7) לחוק זה, וימשיכו לחול על בעל האישור ההוראות שנקבעו באישור, והכול אלא אם כן בוטל האישור קודם לכן.
- (ד) מכשיר אלחוטי שמתקיימות בו התכונות הטכניות המפורטות בסעיף 1 לצו אי-תחולה מס' 2 יראו אותו כמכשיר במסלול אישור שנקבע לפי סעיף 4א(א) לפקודה, כנוסחו בסעיף 9(7) לחוק זה.
- (ה) מפקח שהמנהל אצל לו את סמכויותיו לפי תקנה 9 לתקנות הטלגרף האלחוטי והסמכתו עמדה בתוקף ערב יום התחילה, יראו אותו, לתקופה של שנתיים מיום התחילה, כמפקח שמונה לפי סעיף 11א לפקודה, כנוסחו בסעיף 9(20) לחוק זה.
- (ו) חברי ועדת התדרים שכהונו ערב יום התחילה בהתאם להחלטת ממשלה שניתנה לפי סעיף 15ד(ג) לפקודה, כנוסחו לפני יום התחילה, יראו אותם כחברי ועדת התדרים שמונו לפי סעיף 5 לפקודה, כנוסחו בסעיף 9(15) לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע גם כי מכשיר אלחוטי שמתקיימות בו התכונות הטכניות שנקבעו בסעיף 1 לצו אי-תחולה מס' 2 יראו אותו כמכשיר במסלול אישור לפי סעיף 4 המוצע.

נוסף על כך מוצע כי מפקחים שנאצלו להם סמכויות לפי תקנה 9 לתקנות הטלגרף האלחוטי יראו בהם כמפקחים שמונו לפי סעיף 11א המוצע, וזאת לתקופה של שנתיים, או עד שיוסמכו לפי הסעיף האמור, לפי המוקדם מביניהם. מטרת הסעיף היא להבטיח כי הרשות המינהלית תוכל להפעיל את סמכויות הפיקוח והאכיפה שמוצע להקנות לה, בזמן שהיא נערכת למינוי מפקחים כנדרש לפי הוראות סעיף 11א המוצע.

כמו כן מוצע כי חברי ועדת התדרים שכהונו ערב יום התחילה בהתאם להחלטת ממשלה שניתנה לפי סעיף 15ד(ג) לפקודה, יראו אותם כחברי ועדת התדרים שמונו לפי סעיף 5 המוצע.

יובהר כי תקנות וצווים שהותקנו עובר ליום התחילה ימשיכו לחול מכוח סעיף 23 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981.

סעיף 14 מוצע לקבוע הוראות מעבר אשר יבטיחו כי כללי האסדרה הקיימים מכוח הפקודה ייוותרו על כנם, ובכלל זה רישיונות, תעודות, אישורי סוג ואישורי התאמה, וכי ימשיכו לחול ההוראות, התנאים והמגבלות הקבועים בהם.

כך, מוצע כי רישיון או תעודה שניתנו לפני יום התחילה לפי סעיפים 5 או 13 לפקודה והיו בתוקף ערב יום התחילה, יראו אותם כרישיון שניתן לפי הוראות סעיפים 4 או 4 לפקודה, לפי העניין, עד תום תקופת תוקפם.

כמו כן אישור סוג שניתן לפני יום התחילה לפי תקנות הטלגרף האלחוטי והיה בתוקף ערב יום התחילה, יראו אותו כאישור סוג שניתן לפי סעיף 4א(1) המוצע.

עוד מוצע כי אישור שניתן לפי סעיף 1 לצו הטלגרף האלחוטי (אי-תחולת הפקודה) (מס' 2), התשמ"ב-1982 (להלן – צו אי-תחולה מס' 2), יראו אותו כאישור התאמה שניתן לפי סעיף 4 לפקודה וההוראות שנקבעו באישור ימשיכו לחול על בעל האישור.

²³ ק"ת התשמ"ז, עמ' 915; התשע"ח, עמ' 348.

²⁴ ק"ת התשמ"ב, עמ' 525.

פרק ה': תקשורת

תיקון חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990²⁴ (בפרק זה – חוק הרשות השנייה) – 15.

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "תיקון מס' 39" יבוא:

"תכנית סוגה (ז'אנר) עילית" – כהגדרתה בתוספת הראשונה";

(2) במקום סעיף 5 יבוא:

"תפקידי הרשות 5. (א) תפקידה של הרשות הוא לפקח על השידורים לפי חוק זה. וסמכויותיה

דברי הסבר

התש"ן-1990 (בפרק זה – חוק הרשות השנייה), ובחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (בפרק זה – חוק התקשורת), אשר מסדירים את פעולתם של הרגולטורים בתחום השידורים – הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (בפרק זה – הרשות השנייה), מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (בפרק זה – מועצת הרשות השנייה) והמועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין (בפרק זה – מועצת הכבלים והלוויין). כמו כן מוצעים תיקונים בדברי חקיקה נוספים שעניינם בהסדרת תחום השידורים, לצורך התאמתם לתיקונים הנזכרים לעיל בחוק התקשורת ובחוק הרשות השנייה.

סעיף 15 לפסקה (1)

מוצע להוסיף לסעיף 1 לחוק הרשות השנייה הגדרה למונח "תכנית סוגה (ז'אנר) עילית" ולהפנות לשם כך להגדרתו בתוספת הראשונה לאותו חוק. מונח זה משמש בהוראות לגבי חובת ההשקעה בתכניות סוגה עילית שקבועות כיום רק בתוספת השנייה לחוק האמור ואילו כעת מוצע לקבוע אותן בחוק עצמו (ראו דברי ההסבר לפסקה 14).

לפסקה (2)

בהמשך לאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר לפרק זה, מוצע למקד את סמכויותיה של הרשות השנייה ולקבוע, בסעיף 5 לחוק הרשות השנייה כנוסחו המוצע, כי תפקידה הוא לפקח על שידורי הרדיו והטלוויזיה הניתנים לציבור לפי חוק הרשות השנייה (בפרק זה – שידורים).

עוד מוצע לקבוע כי במילוי תפקידיה תפעל הרשות במגמה לשמור על אתיקה בשידורים לרבות בשידורי פרסומת; להנגיש את השידורים לאנשים עם מוגבלות; להגן על קטינים וחסרי ישע; למנוע שידורים אסורים לפי חוק הרשות השנייה ולפקח על ביצוע חובת סימון ומסירת מידע, ועל מניעת שידור פרסומת או קדימון האסורים לשידור על ידי מורשים לשידורים, בהתאם להוראות חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מויקים, התשס"א-2001 (בפרק זה – חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מויקים); לעודד את התחרות בתחום השידורים, בין השאר, באמצעות הסרתם וצמצומם של חסמי כניסה לתחום האמור; ולקיים תכניות סוגה עילית ושידורי חדשות.

פרק ה' שוק ערוצי הטלוויזיה המסחריים עובר שינויים כללי משמעותיים בעת האחרונה. ביום י"א בחשוון התשע"ח (31 באוקטובר 2017) הסתיימה תקופת הזיכיון של זכייניות ערוץ 2, שידורי קשת בע"מ (בפרק זה – קשת) ורשת מדיה בע"מ (בפרק זה – רשת), נפסקו שידורי הערוצים המסחריים ערוץ 2 וערוץ 10 והאפיקים שבהם שודרו באמצעות חברות הכבלים והלוויין הוחשכו. תחת זאת, עברו הערוצים המסחריים לשרד באפיקים חדשים (קשת באפיק 12, רשת באפיק 13 וערוץ 10 באפיק 14) והחברות רשת וקשת, שעד כה חלקו יחד ערוץ אחד, החלו לשרד כל אחת בערוץ נפרד, ובהתאם לחוק הן רשאיות להמשיך להחזיק יחד בחברת החדשות המשותפת עד יום י"ג בחשוון התשפ"א (31 באוקטובר 2020).

המעבר ממשטר של זיכיונות למשטר של רישיונות מגלם שינוי תפיסתי ביחסים שבין המדינה והרגולטור לבין הגופים המפוקחים בשוק התקשורת. מודל של זיכיונות מתבסס על הנחת המוצא כי המדינה מקצה משאב שנמצא במחסור – בענייננו אפיק שידור – לגורם פרטי. הקצאה זו, של משאב הנמצא במחסור ושאינו לגורמים נוספים אפשרות לעשות בו שימוש, מקנה למדינה זכות לדרוש כי לצד האינטרסים העסקיים של הזכיון הפרטי, השימוש בזכות יממש תכליות ואינטרסים ציבוריים. לצורך כך, מוצדק להחיל רגולציה קפדנית, המקנה לרגולטור סמכות להתערב בתוכן המשודר ולאשר תכנים מראש. מודל של רישיונות, לעומת זאת, מתבסס על ההנחה כי המשאב הרלוונטי אינו במחסור, וניתן להקצותו לכל דורש, ובלבד שהוא עומד בתנאי סף שנקבעו מראש. מכאן, שהמדינה אינה מקנה זכות לגורם יחיד או למספר מצומצם של זכייניות, באופן שלא מאפשר להקצותה לגורמים נוספים. במצב זה, הצורך להחיל רגולציה קפדנית כדי לשמור על האינטרס הציבורי – קטן, שכן כל גורם נוסף שייבקש לקבל רישיון לשידור ערוץ מסחרי יוכל לעשות זאת, בתנאי שיעמוד בתנאי הסף שנקבעו לכך.

התיקונים המוצעים בפרק זה להצעת החוק מטרתם לעגן בחקיקה את השינוי התפיסתי המתואר לעיל, תוך התאמת הרגולציה וסמכויות הרגולטור למצב השוק ולמדיניות הכללית של מעבר מפיקוח מראש (Ex Ante) לפיקוח בדיעבד (Ex Post). במסגרת זאת, מוצע לערוך תיקונים בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו,

²⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 59; התשע"ז, עמ' 1054.

(ב) במילוי תפקידה תפעל הרשות במגמה –

- (1) לשמור על אתיקה בשידורים לרבות שידורי פרסומת;
- (2) להנגיש את השידורים לאנשים עם מוגבלות;
- (3) להגן על קטינים וחסרי ישע;
- (4) למנוע שידורים אסורים לפי חוק זה, ובכלל זה לפקח על ביצוע חובת סימון ומסירת מידע ועל מניעת שידור פרסומת או קדימון האסורים לשידור על ידי מורשים לשידורים, בהתאם להוראות חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים, התשס"א-2001²⁵;
- (5) לעודד את התחרות בתחום השידורים, בין השאר באמצעות הסרתם וצמצומם של חסמי כניסה לתחום האמור;
- (6) לקיים תכניות סוגה עילית ושידורי חדשות²⁶;

(3) בסעיף 23, פסקה (5) – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

- (4) למתן ביטוי לתרבות העמים, ליצירה האנושית ולערכי הציויליזציה לדורותיה;
- (5) לקיום שידורים בשפה הערבית לצרכיה של האוכלוסייה הדוברת ערבית, ולקידום ההבנה והשלום עם המדינות השכנות בהתאם למגמות היסוד של המדינה;
- (6) למתן ביטוי מתאים למיגוון התרבותי של החברה הישראלית באזורי הארץ השונים ובצורות ההתיישבות השונות ולהשקפות השונות הרווחות בציבור;
- (7) לשידור מידע מהימן, הוגן ומאוזן;
- (8) לקיום שידורים להקניית השכלה לכלל הציבור ולאוכלוסיות מוגדרות;
- (9) לקיום שידורים בשפות זרות לעולים חדשים ולתיירים;
- (10) למנוע שידורים אסורים לפי חוק זה, ובכלל זה לפקח על ביצוע חובת סימון ומסירת מידע, ועל מניעת שידור פרסומת או קדימון האסורים לשידור על ידי מורשים לשידורים, בהתאם להוראות חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים, תשס"א-2001²⁵.

לפסקה (3)

בהמשך למיקוד תפקידי הרשות השנייה כאמור, מוצע לצמצם בהתאמה את תפקידיה של מועצת הרשות השנייה כפי שאלה מעוגנים בסעיף 23 לחוק הרשות השנייה, ולמקד גם אותם, כך שהמועצה תפקח רק על אותם נושאים הראויים לאסדרה, כגון אתיקה בשידורים, הגנה על קטינים

כאמור, נועד התיקון המוצע בפרק זה למקד את פעילות הרשות ולצמצם את התערבותה בתוכן המשודר בידי בעלי הרישיונות השונים. בהתאם, מוצע לצמצם את ההוראות הנוגעות למילוי תפקידיה, באופן שלא יכללו הוראות הנוגעות, בין השאר, לחובתה לפעול לטיפוח אזרחות טובה ולחיזוק ערכי הדמוקרטיה, למתן ביטוי לתרבות העמים ולקידום ההבנה והשלום עם המדינות השכנות. כמו כן מוצע שלא לכלול כאמור הוראות שלפיהן עליה לפעול במגמה לקיים שידורים להקניית השכלה לכלל הציבור וכן במגמה לקיים שידורים בשפות זרות לעולים חדשים ולתיירים. הוראות אלה מתאימות לתפיסה שלפיה הזכיון מקבל מהמדינה זכות לעשות שימוש במשאב מוגבל – שידורים – ומשמש למעשה זרועה הארוכה של המדינה לעניין השידורים.

זהו נוסחו של סעיף 5 לחוק הרשות השנייה, שמוצע להחליפו:

"תפקידי הרשות וסמכויותיה

5. (א) תפקידיה של הרשות יהיו קיום שידורים ופיקוח עליהם, וזאת בתחומי הלימוד, החינוך, הבידור והמידע בנושאי מדיניות, חברה, כלכלה, משק, תרבות, מדע, אמנות וספורט.

(ב) במילוי תפקידיה תפעל הרשות במגמה –

- (1) לקידום היצירה העברית הישראלית;
- (2) לטיפוח אזרחות טובה ולחיזוק ערכי הדמוקרטיה וההומניזם;
- (3) למתן ביטוי למורשת היהודית וערכיה ולערכי הציונות;

²⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 129.

”קביעת כללים 24. המועצה, בכפוף לאמור בתוספת השנייה כשהיא חלה לפי הוראות סעיף 62, תקבע כללים בכל הנוגע לקיום שידורים, בשים לב לתפקידי הרשות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 5, כמפורט להלן:

- (1) כללי אתיקה לשידורים לרבות שידורי פרסומת;
- (2) כללים בעניין אופן הנגשת השידורים לאנשים עם מוגבלות, לרבות אופן הנגשת לוח השידורים כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

סמכותה של מועצה זו לקבוע כללים לעניין מסירת מידע מוקדם לרשות השנייה בנוגע לתכניות שידורים (ראו פסקה (4) של הסעיף האמור); ואת סמכותה לקבוע כללים לעניין אישור מראש של תכניות בידי הרשות השנייה (ראו פסקה (5) של הסעיף האמור).

וזה נוסחו של סעיף קטן (א) בסעיף 24 לחוק הרשות השנייה, שמוצע כאמור להחליפו:

”(א) המועצה, ביזמתה או לפי דרישת השר ובכפוף לאמור בתוספת הראשונה, או בתוספת השניה כשהיא חלה לפי הוראות סעיף 62, תקבע כללים בכל הנוגע לשידורים, לביצועם ולפיקוח עליהם, ככל שנראה לה דרוש להגשמת מטרות חוק זה, ולרבות בדבר –

סוגי השידורים, נושאייהם, תכניהם, אפיים ורמתם, בין דרך כלל ובין לעניי מסוים;
שידורים אסורים כאמור בסעיף 46;
מועדי השידורים;

הדרכים והמועדים למסירת מידע מוקדם לרשות אודות תכניות השידורים ותכנם;

תכניות של שידורין נדרש אישור מראש מאת הרשות ותכניות שמרשה לשידורים חייב להעבירן בשלמות לבדיקה מוקדמת של הרשות;

נושאייהם, סגנונם, תכנם, היקפם ועיתויים של שידורי פרסומת המותרים לפי חוק זה;

תכניות ותשדירים שמהם חייב מרשה לשידורים לשמר העתקים מוקלטים, לרבות אופן השימוש ותקופתו;

מספר התכניות והיחס הכמותי ביניהן, לפי אלה:

סוגי התכניות;

אוכלוסיית היעד אליה מכוונות התכניות;

הפקות מקומיות כהגדרתן בסעיף 58, או תכניות אחרות;

הפקות מקומיות קנייות או הפקות עצמיות של בעל זיכיון לשידורי טלוויזיה או בעל רישיון לשידורי טלוויזיה, כהגדרתן בסעיף 58;

שידורים בערבית ושפות אחרות;

אפיון אזורי או ארצי של התכניות;

וחסרי ישע והיצירה הישראלית האיכותית, כפי שיפורט להלן, ומנגד לא תהיה למועצה סמכות להתערב בעניינים הנוגעים לתוכן שמשדרים הגופים המשדרים. בהתאם לכך, מוצע למחוק מסעיף 23 לחוק הרשות השנייה את פסקה (5) שלפיה המועצה תקבע את לוח המישדרים העונתיים של המורשים לשידורים לפי הצעה שהגיש לה מנהל הרשות השנייה. הוראה זו אינה מתאימה לעולם של רישיונות לשידור, שבו תפקידי הרשות השנייה לפקח באופן ממוקד על הגופים המשדרים ולא לקבוע או לאשר את התוכן המשודר.

לפסקה (4)

בהתאם למיקוד תפקידי הרשות השנייה כמתואר לעיל, מוצע להחליף את סעיף 24(א) לחוק הרשות השנייה ולצמצם את סמכויות מועצת הרשות השנייה לקבוע כללים בנושאים שנמצאים בתחום סמכויות הרשות לפי התיקון המוצע, קרי: אתיקה בשידורים לרבות פרסומת; אופן הנגשת השידורים לאנשים עם מוגבלויות לרבות אופן הנגשת לוח השידורים; הגנה על קטינים וחסרי ישע; ושידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 46 לחוק הרשות השנייה; השקעה בתכניות סוגה עילית ואופן ההכרה בהן. יובהר כי במסגרת כללים כאמור לא יוסדרו סוגיות הנוגעות לשידור תכניות סוגה עילית, לסוגי התכניות ולסוגות התכניות כאמור ולנושאייהן, לאורך התכניות ולקהל היעד.

מוצע להותיר בידי מועצת הרשות השנייה את הסמכות הנתונה לה היום לקבוע כללים לעניין דינים וחשבונות שישגש בעל רישיון לשידורים או בעל זיכיון לשידורים (בפרק זה – מורשה לשידורים) לרשות; וכללים לעניין שידורי תעמולה ברדיו האזורי לבחירות לרשויות המקומיות לפי הוראות סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי”ט–1959 (ראו סעיף 24(א)(10) ו-12) לחוק הרשות השנייה).

כאמור, הצמצום המוצע בסמכותה של מועצת הרשות השנייה לקבוע כללים נובע מתפיסת תפקידיה כגורם מפקח, והרצון לצמצם ככל האפשר את התערבותה בתוכן המשודר. כך מוצע לבטל את סמכותה של המועצה האמורה לקבוע כללים לעניין סוגי מישדרים, נושאייהם, אופיים ורמתם (ראו פסקה (1) של סעיף 24(א) לחוק הרשות השנייה); וכן את סמכותה לקבוע כללים לעניין מועדי שידורים (ראו פסקה (3) של הסעיף האמור). כמו כן מוצע, כחלק מהמעבר לפיקוח בדיעבד ולא מראש, לבטל את

- (3) כללים בעניין הגנה על קטינים וחסרי ישע;
- (4) כללים בעניין שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 46;
- (5) כללים בעניין השקעה בתכניות סוגה עילית ואופן ההכרה בהן; ואולם לא ייקבעו לפי פסקה זו כללים בעניין שידור תכניות סוגה עילית, סוגי התכניות וסוגות התכניות כאמור ונושאייהן, אורך התכניות האמורות וקהל היעד שלהן;
- (6) כללים בעניין דינים וחשבונות שגישה מורשה לשידורים לרשות;
- (7) כללים בעניין שידורי תעמולה ברדיו אזורי לבחירות לרשויות המקומיות לפי הוראות סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959²⁶;

(5) בסעיף 28(א), פסקאות (1), (2), (6) ו-(7) – יימחקו;

(6) בסעיף 46 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) חומר תועבה, כמשמעותו בחוק העונשין, ובכלל זה מישרים שענינם אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

וזה נוסחן של פסקאות (1), (2), (6) ו-(7) של סעיף 28(א) לחוק הרשות השנייה שמוצע כאמור למחוק:

- "(1) להכין הצעה לחלוקת יחידות השידור בין בעלי זכיון לשידורי טלוויזיה ולהגשיה לאישור המועצה;
- (2) לדרוש ולקבל מכל מורשה לשידורים את הצעתו ללוח משדריו, להכין לוח מישרים לכלל השידורים ולהגישו לאישור המועצה בצירוף המלצותיו;

[...]

(6) ליעץ למורשים לשידורים בכל הנוגע לקיום השידורים;

(7) לקיים במועדים שייקבעו סיקרי צפייה והאזנה לשידורים, ולהודיע ברבים את תוצאות הסקרים."

לפסקה (6)

סעיף 46 לחוק הרשות השנייה קובע הגבלות על תוכן המשודר בידי מורשה לשידורים. מוצע לקבוע, נוסף על האיסורים הקבועים בסעיף כיום, הוראה האוסרת על מורשה לשידורים לשרר חומר תועבה כמשמעותו בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בפרק זה – חוק העונשין), ובכלל זה מישר שעינינו הצגת יחסי מין שיש בהם אלימות, התעללות, ביוז, השפלה או ניצול; הצגת יחסי מין עם קטין או אדם הנחזה לקטין; הצגת אדם או איבר מאיבריו כחפץ זמין לשימוש מיני; והכול כשהמישרים האמורים אינם באופן מובהק בעלי ערך אומנותי, מדעי, חדשני, חינוכי או הסברתי, המצדיק, בנסיבות העניין את שידורם. הוראה מקבילה קיימת כיום בסעיף 6 כה לחוק התקשורת ומוצע ליצור אחידות בין החוקים בהקשר זה.

דרכי פרסום לוח השידורים ואופן מסירת מידע לציבור אודותיהם;

דינים וחשבונות שייתן מורשה לשידורים לרשות; כל הנוגע לתיאום, מטעמי היסכון, של רכישת תכניות מחוץ לארץ בידי בעלי זכיון לשידורי טלוויזיה או בעלי רישיון לשידורי טלוויזיה;

כללים לעניין שידורי תעמולה ברדיו אזורי לבחירות לרשויות המקומיות לפי הוראות סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959."

לפסקה (5)

סעיף 28(א) לחוק הרשות השנייה עוסק בסמכויותיו של המנהל הכללי של הרשות השנייה (בפרק זה – המנהל). מוצע לעדכן את סמכויות המנהל בהתאם לצמצום סמכויות הרשות כמוצע לעיל. כך מוצע כי המנהל לא יוכל להכין הצעה לחלוקת יחידות השידור בין בעלי הזכיון, זאת לאור העובדה שלא קיימים יותר בעלי זכיונות; וכן לא יוכל לדרוש מכל מורשה לשידורים את הצעתו ללוח השידורים, להכין לוח מישרים ולהגישו לאישור מועצת הרשות השנייה, זאת מכיוון שהמועצה לא תהיה עוד מוסמכת לאשר לוחות מישרים. כמו כן מוצע לבטל את סמכות המנהל ליעץ למורשה לשידורים בכל הנוגע לקיום השידורים, הקבועה היום בפסקה (6) של סעיף 28(א) האמור, מתוך רצון לצמצם את התערבותו בתוכן המשודר. לבסוף מוצע למחוק את פסקה (7) של הסעיף האמור, הקובעת הסמכה למנהל לקיים סקרי צפייה והאזנה לשידורים, שכן מדובר בפעולת פיקוח שהרשות מוסמכת לבצע גם בלא הסמכה פרטנית זו.

²⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 138.

(1) הצגת יחסי מין שיש בהם אלימות, התעללות, ביזוי, השפלה או ניצול;

(2) הצגת יחסי מין עם קטין או עם אדם הנחזה לקטין;

(3) הצגת אדם או איבר מאיבריו כחפץ זמין לשימוש מיני;

והכול כשהמישדרים המנויים בפסקאות משנה (1) עד (3) אינם, באופן מובהק, בעלי ערך אומנותי, מדעי, חדשותי, חינוכי או הסברתי, המצדיק, בנסיבות העניין, את שידורם;

(2) פסקה (4) – תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "בסעיף קטן (א)(1) עד (4)" יבוא "בסעיף קטן (א)(א)";

עד (3);

(7) סעיף 48 – בטל;

(8) בסעיף 49 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "הגבלת זמני שידור של תשדירי פרסומת";

ד ב ר י ה ס ב ר

השידורים של בעל זיכיון לשידורי רדיו או של בעל רישיון לשידורים, לצורך מתן שידורים מטעם הרשות בנושאים שלדעתה יש בהם ענין מיוחד לציבור (בסעיף זה – שידורי רשות), ובלבד שפרקי זמן כאמור לא יעלו על שני אחוזים מכלל יחידות השידור או זמן השידורים, בשנה ובחלוקה שווה, ככל האפשר, בין בעלי הזכויות לשידורי טלוויזיה, בין בעלי הזכויות לשידורי רדיו, בין בעלי הרישיונות לשידורי טלוויזיה, או בין בעלי הרישיונות לשידורי רדיו, לפי העניין; סעיף קטן זה, "זמן השידורים" – כלל שעות השידורים של בעל זיכיון לשידורי רדיו או של בעל רישיון לשידורים, כפי שנקבע בזיכיון או ברישיון, לפי העניין.

(ב) במקום ליטול פרקי זמן כאמור בסעיף קטן (א), רשאית המועצה להורות למורשה לשידורים להפיק בעצמו שידורי רשות ולשרדם בנושא ובמתכונת שתקבע, ובלבד שהרשות תממן את השידור.

(ג) המועצה תקבע בכל זכיון לשידורים או רישיון לשידורים כי היא רשאית ליטול פרקי זמן כאמור בסעיף קטן (א) לשם ביצוע שידורי רשות.

(ד) הרשות תמסור הודעה למורשה לשידורים על כוונתה לשרד כאמור, זמן סביר מראש, לפי נסיבות הענין.

(ה) מסרה הרשות הודעה כאמור בסעיף קטן (ד) לבעל זכיון לשידורי רדיו, יעמיד לרשותה בעל הזכיון את תחנת השידור לפרק הזמן הדרוש לה לשידור כאמור בסעיף קטן (א).

לפסקאות (8) ו-(23)

סעיף 85 לחוק הרשות השנייה, וכללים שנקבעו מכוחו, מטילים כיום מגבלות על הזמן שבעל רישיון רשאי להקצות, בכל שעת שידור, לפרסומות ולתשדירי חסות האסדרה הקיימת נועדה להבטיח כי הצופה, שהיה מוגבל בעבר בחלופות הצפייה, לא ייאלץ לצפות בהיקף פרסומות רחב. הצורך באסדרה זו פחת לאור התפתחות התחרות,

כמו כן מוצע לבטל את פסקה (4) של סעיף 46(א) האמור, שלפיה מורשה לשידורים לא ישרד שידורים שיש בהם "הפרת איסור שקבעה המועצה בכללים לפי הוראה אחרת של חוק זה", ולתקן בהתאמה את סעיף קטן (ב) של סעיף 46 האמור, וזאת מכיוון שהסמכות לקבוע כללים בעניין שידורים אסורים תיקבע על פי המוצע בתיקון זה, בסעיף 24 לחוק הרשות השנייה (ראו דברי ההסבר לפסקה (4)).

לפסקאות (7), (9) ו-(24)

סעיף 48 לחוק הרשות השנייה עניינו בסמכות המועצה ליטול פרקי זמן שידור לצורך שידורים מטעם הרשות, שלדעתה יש בהם עניין מיוחד לציבור. מתוך תפיסה שיש לצמצם את תפקידי הרגולטור ולאפשר לגופים המשרדים להסדיר בעצמם את לוח השידורים שלהם, מוצע לבטל סעיף זה. ככל שהרשות, בדומה לכל גוף ציבורי אחר, מעוניינת להפיק שידורים, יהיה עליה להתקשר לשם כך עם הערוצים המסחריים בכפוף לכל דין. יודגש, כי מתן סמכות לנטילת זמני שידור פוגע בראש ובראשונה בערוצים עצמם, שכן בהתאם לחוק הרשות השנייה כיום הרשות אינה מחויבת בתשלום בעבור שידור כאמור.

עוד מוצע לתקן בהתאמה את סעיף 53 לחוק הרשות השנייה ולמחוק ממנו את ההפניה לשידורי הרשות כמשמעותם בסעיף 48 לאותו חוק, שמוצע כאמור לבטלו.

לבסוף מוצע לתקן בהתאמה את סעיף 85(א) לחוק הרשות השנייה, אשר מטיל מגבלות על מכירת זמן שידור של תשדירי פרסומות לאדם אחד ומפנה כיום להגדרה "זמן השידורים" שבסעיף 48(א) לחוק האמור.

וזה נוסחו של סעיף 48 לחוק הרשות השנייה שמוצע לבטלו:

"שידורים מטעם הרשות

48. (א) המועצה רשאית ליטול פרקי זמן מיחידת שידור של בעל זכיון לשידורי טלוויזיה או ליטול פרקי זמן מזמן

(ב) בסעיף קטן (א) –

(1) במקום הרישה עד המילה "ממורשה" יבוא "הרשות רשאית להגביל מורשה" ובמקום "זמני שידור כלהלן" יבוא "בזמני שידור של תשדירי פרסומת";

(2) פסקאות (1) ו-(2) – יימחקו;

(ג) סעיף קטן (ב) – בטל;

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "ליטול פרקי זמן" יבוא "להגבילו בזמני שידור" ובמקום "הנטילה" יבוא "ההגבלה";

(9) בסעיף 53א, במקום הסיפה החל במילים "שידורי בעל הרישיון" יבוא "שידורי בעל הרישיון ושידורי חברת החדשות";

(10) אחרי סעיף 53א יבוא:

"הפצת שידורי טלוויזיה 53ב. (א) בעל רישיון לשידורי טלוויזיה יפיץ את שידוריו, בעצמו או באמצעות אחר.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), הרשות לא תעביר את שידוריו של בעל רישיון לשידורי טלוויזיה לשם הפצתם, לרבות בדרך של העברת השידורים למוקדי שידור או למיתקן שידור לווייני";

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), המועצה רשאית להתיר לבעל רישיון לשידורי טלוויזיה או לבעל זיכיון לשידורי טלוויזיה לשנות את ההקצאה של זמן שידור תשדירי פרסומת, ובלבד שזמן השידור ביממה של תשדירי פרסומת לא יעלה על 10% מזמן השידורים העומד לרשות בעל הרישיון או בעל הזיכיון;

(2) על אף האמור בסעיף קטן (א)(2), בעל זיכיון לשידורי רדיו רשאי לשנות את ההקצאה של זמן שידור תשדירי פרסומת, ובלבד שזמן השידור המצטבר בחודש של תשדירי פרסומת לא יעלה על זמן השידור המרבי של תשדירי פרסומת שהוא רשאי להקצות באותו חודש לפי אותו סעיף קטן.

(ג) לענין סעיף זה, זמן השידורים ביממה בשידורי טלוויזיה כולל את זמן שידור החדשות.

לפסקה (10)

כיום, מפעילה הרשות השנייה מרכז שידור ובקרה (בפרק זה – מ"ש"ב) שמשמש לשתי תכליות: הראשונה, העברת השידור של הערוצים המסחריים (קשת, רשת וערוץ 10) לבעלי הרישיונות לשידורים לפי חוק התקשורת (קרי: חברות הכבלים והלוויין) והפצה לוויינית של הערוצים המסחריים. אופן הפצה זה נקבע בידי הרשות השנייה במסגרת הרישיונות של הערוצים המסחריים. ואולם אופן הפצה זה אינו יעיל, ומעמיס עלויות כפולות על הערוצים המסחריים, מאחר שנוסף על עלויות העברת השידור לרשות השנייה, הם משלמים, דרך דמי הרישיון שהם

מגוון חלופות הצפייה הקיימות, הן הליניאריות והן לפי הזמנה (VOD), והתפתחויות טכנולוגיות שמאפשרות למנוי להקליט תכניות ולהריץ את השידור קדימה כך שביכולתו לדלג ביתר קלות על הפרסומות.

לאור האמור מוצע, בפסקה (23), לבטל את סעיף 85 האמור, הקובע את ההגבלות הקיימות כיום, ולאפשר לערוצים גמישות בקביעת היקף הפרסומות ותשדירי החסות שהם משדרים במסגרת שידוריהם.

סעיף 49 לחוק הרשות השנייה עניינו בסנקציה שרשאית הרשות להטיל על מורשה לשידורים, בדמות נטילת דקות פרסום. במטרה להתאים את נוסח הסעיף לביטולה המוצע של ההגבלה על זמן הפרסום הקבועה כיום בסעיף 85 הנזכר לעיל מוצע, בפסקה (8), להחליף את הסמכות לנטילת זמני שידור הקיימת כיום בסעיף 49 האמור בסמכות להגביל מורשה לשידורים בזמני שידור של תשדירי פרסומות. כך, תוכל הרשות להגביל את זמן הפרסום יחסית לתכנית מסוימת. נוסף על כך כדי לאפשר לרשות גמישות בהפעלת הסנקציה, מוצע לבטל את ההסדר הפרטני הקבוע היום בסעיף קטן (א)(1) ו-(2) לעניין אופן נטילת דקות הפרסום.

וזה נוסחו של סעיף 85 האמור שמוצע לבטלו:

"היקף תשדיר פרסומת

85. (א) זמן שידור מרבי לתשדירי פרסומת שרשאי מורשה לשידורים להקצות בכל שעת שידור, לא יעלה על –

(1) שש דקות – בשידורי טלוויזיה;

(2) תשע דקות – בשידורי רדיו.

(11) בסעיף 59, סעיף קטן (א) – בטל;

(12) סעיפים 60 ו-61 – בטלים;

(13) בסעיף 62, סעיף קטן (א2) – בטל;

(14) אחרי סעיף 62 יבוא:

”הוצאה שנתית 1.62. ההוצאה שיוציא בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים בשנה להפקות מקומיות קנויות, בשנה, תהיה בסכום שלא יפחת מסכום השווה ל-65 אחוזים מההוצאות שהוציא בעל הרישיון, באותה שנה, לשם הפקת תכניות סוגה עילית, ובהתאם לכללי המועצה.”;

(15) בסעיף 62 –

(א) בסעיף קטן (א), בהגדרה ”הפקה מקומית קנויה”, במקום ”סעיף 60” יבוא ”סעיף 162”;

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע לבטל את סעיף 61 לחוק הרשות השנייה שמאפשר למועצת הרשות לקבוע הוראות בדבר משך השידורים בשפה הערבית (ראו פסקה (12)), זאת משום שבעולם תחרותי שבו פועלים כמה בעלי רישיונות, אין מקום להתערבות רגולטורית מסוג זה בתוכן השידורים של הגורם המפוקח.

וזה נוסחו של סעיף 61 האמור שמוצע לבטלו:

”שידורים בערבית ותרגום

61. המועצה תקבע את משך זמן השידורים בשפה הערבית וכן תקבע כללים לענין שידורים אלה, לרבות בדבר הקרנת תרגום תכנים של שידורים.”

לפסקה (13)

סעיף 62(א2) לחוק הרשות השנייה עוסק במתן הקלות לבעל רישיון חדש באשר לחובות השקעה בתוכן המשודר, לרבות חובת השקעה בהפקת חדשות. מאחר שבמסגרת התיקון המוצע בפרק זה, מוצע מודל שונה של הגנות ינוקא שייקבע בתוספת השנייה כתיקונה המוצע בפסקה (29), מוצע לבטל סעיף קטן זה, שזוה נוסחו:

”(2א1) על אף הוראות סעיף קטן (א1), בעל רישיון חדש יהיה רשאי, במהלך השנתיים הראשונות החל במועד תחילת תוקפו של הרישיון, לשרר מחצית מהיקף השידורים הקבוע לגבי סעיף 5(ב) לתוספת השנייה, וכן להוציא מחצית מסכומי ההוצאה שהוא מחויב להוציא בהתאם להוראות סעיפים 5(א1) ו-5א לתוספת השנייה; הוציא בעל הרישיון מחצית מסכומי ההוצאה כאמור, תופחת בהתאמה ההוצאה השנתית המזערית שהוא מחויב להוציא בהתאם להוראות סעיף 2 לתוספת השנייה;

(2) בסעיף קטן זה, ”בעל רישיון חדש” – מי שניתן לו רישיון לשידורי טלוויזיה ולא היה בעל זכייה לשידורי טלוויזיה או בעל רישיון לשידורי טלוויזיה בשנתיים שקדמו למועד קבלת הרישיון

משלמים לרשות השנייה, גם את עלות החזקת המש”ב. על כן מוצע לקבוע כי בעל רישיון לשידורי טלוויזיה יפיץ את שידוריו בעצמו או באמצעות אחר, אך לא באמצעות הרשות. כלומר, הרשות לא תוכל להפיץ את שידוריו של בעל רישיון כאמור כפי שהדבר נעשה היום.

לענין זה מוצע להבהיר כי העברת השידורים למוקד שידור או למיתקן שידור לווייני לשם הפצתם תיחשב להפצה לצורך האיסור המוצע.

לפסקאות (11), (12), (14), (15) ו-(18)(א)

סעיף 59 לחוק הרשות השנייה קובע הוראות לענין הקצאת זמני שידור להפקות מקומיות כהגדרתן בסעיף 58 לחוק האמור (בפרק זה – הפקות מקומיות). כחלק מהמגמה לפשט ולצמצם רגולציה, מוצע לקבוע כי חובות התוכן שבהן חייב בעל רישיון לשידורי טלוויזיה יהיו חובות להשקעה בתוכן ולא חובות לשידור תוכן. קביעת חובה להשקיע בהפקות מקומיות מאפשרת קיום של שוק יצירה פלורליסטי, חי ותוסס, בעוד שאת אופן השידור של תכניות ושיבוץן כאמור ראוי להותיר בידיו של בעל הרישיון. בהתאם לכך מוצע למחוק את סעיף קטן (א) של סעיף 59 האמור שקובע את חובת התוכן העיקרית לענין כלל שידורי הטלוויזיה (שנוגעת לכלל המורשים לשידורים).

באופן דומה, מוצע לבטל את סעיף 60 לחוק הרשות השנייה שלפיו ”שישים וחמישה אחוזים לפחות מהשידורים שהוקצו להפקות המקומיות בהתאם לקבוע בסעיפים 55 ו-59, תהיה מהפקות מקומיות קנויות ובהתאם לכללי המועצה” (ראו: פסקה (12)).

במקביל, מוצע לקבוע בסעיף 162 לחוק הרשות השנייה כנוסחו המוצע בפסקה (14), בהתאם לעיקרון של קביעת חובה הנמדדת בהשקעה בתוכן ולא בשידור, כי ההוצאה שיוציא בעל רישיון להפקות מקומיות קנויות, בשנה, תהיה בסכום שלא יפחת מ-65% מההוצאות שהוציא לשם הפקת תכניות סוגה עילית ובהתאם לכללי המועצה. בהתאם מוצע לתקן הפניות בסעיפים 62(א) ו-63(ג) לחוק הרשות השנייה, בפסקאות (15)(א) ו-(18)(א).

(ב) סעיף קטן (ה) – בטל;

(ג) בסעיף קטן (ו), המילים "ובהיקף שעות השידור של תכניות כאמור" – יימחק, והמילים "ובשעות השידור של התכנית" – יימחקו;

(16) בסעיף 162 –

(א) בסעיף קטן (א), בהגדרה "הפקה מקומית קנויה", בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים "שהיא סוגה" יבוא "שהיא תכנית סוגה עילית בהגדרתה באותו סעיף";

(ב) בסעיף קטן (ד) –

(1) בפסקה (1), במקום הרישה עד המילים "ושעות השידור של תכניות כאמור" יבוא "הסכומים ששימשו בעל רישיון כללי לשידורי כבלים או בעל רישיון לשידורי לוויין להפקת תכניות ממומנות" ובמקום הקטע החל במילים "של בעל רישיון" עד המילים "לשידורי לוויין" יבוא "של בעל רישיון כאמור";

(2) בפסקה (2), במקום הרישה עד המילים "ושעות השידור של תכניות כאמור" יבוא "הסכומים ששימשו בעל זיכיון לשידורי טלוויזיה או בעל רישיון לשידורי טלוויזיה להפקות ממומנות" ובמקום הקטע החל במילים "של בעל זיכיון" עד המילים "לשידורי טלוויזיה" יבוא "של בעל זיכיון או של בעל רישיון כאמור";

(17) בסעיף 63 –

ד ב ר י ה ס ב ר

"(ה) בעל זיכיון לשידורי טלוויזיה ובעל רישיון לשידורי טלוויזיה ישרו תכניות ממומנות בהתאם לכללים שקבעה המועצה בדבר שיבוץ תכניות כאמור"

סעיף קטן (ו) של סעיף 62 האמור עניינו בכללים להכרה בסכומים ששימשו בעל רישיון להפקת תכניות ממומנות, בין השאר תוך התייחסות להיקף שעות השידור של תכניות כאמור. בשל הכוונה למקד את החובה שתחול על בעלי רישיון בהשקעה בהפקה ולא בזמני שידור, מוצע להשמיט מסעיף קטן (ו) האמור את ההתייחסות לקביעת כללים בנושא היקף שעות השידור.

לפסקה (16)

מוצע לתקן את סעיף 62(א) (2) לחוק הרשות השנייה, אשר מפנה להגדרת המונח סוגה מורכבת בחוק התקשורת, ולהחליפה בהפניה להגדרת תכנית סוגה עילית שבסעיף 6א לחוק התקשורת, כתיקונו המוצע בסעיף 2(ב) (2) להצעת החוק.

כמו כן מוצע, בדומה לתיקונים המוצעים בפסקאות (11), (12), (14) ו-15(ג) לעיל, לתקן את סעיף קטן (ד) של סעיף 162 לחוק הרשות השנייה ולהשמיט מההסמכה לכללים הקבועה בו את ההתייחסות להיקף שעות השידור של תכניות ממומנות.

לפסקה (17)

סעיף 63 לחוק הרשות השנייה עוסק בשידורי חדשות. כחלק מהכוונה להגביר את התחרות והפולרליזם

האמור, ואם היו בינו לבין בעל זיכיון לשידורי טלוויזיה או בעל רישיון לשידורי טלוויזיה, (בהגדרה זו – בעל זיכיון או רישיון קודם) יחסים כמפורט להלן – חלפה שנה לפחות ממועד סיום היחסים כאמור:

(א) הוא היה בעל עניין בבעל זיכיון או רישיון קודם;

(ב) בעל זיכיון או רישיון קודם היה בעל עניין בו;

(ג) בעל עניין בו היה בעל עניין בבעל זיכיון או רישיון קודם;

לעניין הגדרה זו, יראו גם את מועד פקיעתו או ביטולו של הזיכיון או הרישיון של בעל הזיכיון או הרישיון הקודם, כמועד סיום היחסים בינו לבין בעל הרישיון החדש."

לפסקה (15)(ב)

סעיף קטן (ה) של סעיף 62 לחוק הרשות השנייה קובע כי שידור תכנית ממומנת (כהגדרתה בסעיף קטן (א) של הסעיף האמור) יבוצע בהתאם לכללים שקבעה המועצה בדבר שיבוץ תכניות. כחלק מצמצום מעורבות הרגולטור בתוכן המשודר, במסגרת התיקון המוצע, מוצע לבטל את הסמכות האמורה של הרשות. וזה נוסחו של סעיף קטן (ה) האמור שמוצע לבטלו:

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "לפי חוק זה" יבוא "המשודרים על פי חובה כאמור בסעיף קטן (א1), ולענין בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שלא חלה עליו חובה כאמור – על פי בחירה";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיו מביצוע שידורים וממתן שירותים כאמור בסעיף 100, בשנה הקודמת, עולה על 200 מיליון שקלים חדשים, חייב לשדר שידורי חדשות";

(ג) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;

(18) בסעיף 63א –

(א) בסעיף קטן (ג), במקום "60, 62ה" יבוא "1,162, 62ה";

(ב) סעיף קטן (ה) – בטל;

(19) בסעיף 1א63, המילים "בסכום שלא יפחת מסכום קבוע בסעיף 4 לתוספת השניה" – יימחקו;

(20) בסעיף 81, סעיף קטן (ב) – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע בפסקה (17) לעיל של סעיף 63 לחוק האמור, שלפיו חובת שידור החדשות תחול רק על בעלי רישיון שהיקף הכנסותיהם בשנה עולה על 200 מיליון שקלים, ומוצע על כן לבטלה. וזה נוסחו של סעיף 63א(ה) האמור:

"(ה) על אף הוראות סימן זה, בעל רישיון חדש כהגדרתו בסעיף 2א(2), יהיה רשאי שלא לשדר שידורי חדשות בשנתיים הראשונות החל במועד תחילת תוקפו של הרישיון; על בעל רישיון חדש שבחר כאמור, לא יחולו בתקופה שבה בחר שלא לשדר שידורי חדשות, הוראות סימן זה, לרבות הוראות סעיף קטן (ג), והוא לא יהיה חייב להוציא בתקופה האמורה את ההוצאה למימון התפעול השוטף של חברת החדשות הקבועה בסעיף 3 לתוספת השנייה, או את ההוצאה לרכישה של שידורי חדשות הקבועה בסעיף 4 לתוספת השנייה, לפי העניין; ההוצאה השנתית המוערית שבעל הרישיון החדש כאמור מחויב להוציא בהתאם להוראות סעיף 2 לתוספת השנייה, תופחת בהתאמה."

לפסקה (19)

בשל ביטולו של סעיף 4 לתוספת השנייה לחוק הרשות השנייה, כמוצע בפסקה (29) להלן, מוצע לתקן בהתאם את סעיף 1א63 לחוק האמור, אשר מפנה אליו.

לפסקה (20)

סעיף 81(ב) לחוק הרשות השנייה קובע כי "המועצה רשאית לקבוע כללים בדבר חובת מורשה לשידורים לקבוע לוח מחיריים לתשיירי פרסומת, פרטים שיכלול הלוח ואופן הבאתו לידיעת הציבור". בעידן של ריבוי ערוצים, וכחלק מהמגמה לצמצם את מעורבות הרגולטור בתוכן, מוצע להשאיר את האופן שבו נקבעים תעריפי הפרסומות לגורמי השוק, ובהתאם, לבטל את סעיף 81(ב) האמור.

בשידורים, מוצעים כמה תיקונים בסעיף האמור שנועדו להקל על בעלי רישיונות בעלי היקף פעילות קטן. בין השאר מוצע שלא להטיל על אותם בעלי רישיונות חובה לשדר שידורי חדשות. הצעה זו נכללה בעבר בדוח הוועדה המייעצת לאסדרת הרגולציה בשוק השידורים שמינה שר התקשורת בשנת 2015, ושהגישה את המלצותיה לשר ביום כ"ג בסיוון התשע"ו (29 ביוני 2016) (בפרק זה – הוועדה המייעצת) ותיקון זה מוצע ברוח המלצתה בעניין זה.

מוצע לקבוע בסעיף קטן (א1) כנוסחו המוצע, כי רק בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיו משידורים ומתן שירותים עולה על 200 מיליון שקלים חדשים בשנה הקודמת, יהיה חייב לשדר חדשות. כמו כן מוצע להבהיר כי ההוראות לענין שידורי חדשות הקבועות בחוק או שנקבעו מכוחו, יחולו על כל בעל רישיון שמשדר חדשות, גם אם הוא עושה זאת על פי בחירתו ולא מכוח החובה כאמור בסעיף קטן (א1) המוצע.

כמו כן מוצע, בהתאם לעקרונות האסדרה המוצעים בתיקון זה שיעקרו כאמור צמצום מעורבות הרגולטור בתוכן המשורה, לבטל את סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של סעיף 63 האמור אשר מקנים למועצה סמכות לקבוע את מועדי השידור של מהדורות החדשות, אורכן ושפות השידור שלהן. וזה נוסחם:

"(ב) המועצה תקבע את המועדים של שידורי החדשות ואורכם.

(ג) שידורי חדשות יהיו בנוסף לעברית, גם בערבית ובשפות אחרות, הכל כפי שתורה המועצה."

לפסקה (18)(ב)

סעיף 63א(ה) לחוק הרשות השנייה מעניק הגנות ינוקא לבעל רישיון חדש במהלך השנתיים הראשונות של תקופת הרישיון. הוראה זו אינה נדרשת עוד לאור התיקון

(א) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילה "בתחילתה" יבוא "בנפרד מהתכנית המשודרת, בהתאם לכללים שקבעה המועצה";
(ב) סעיף קטן (ב) – בטל;

(א) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילים "דבר שהוא בגדר" יבוא "דבר שהוא בגדר מסר פרסומי, אלא בתנאים ודרך שקבעה המועצה בכללים; כללים לפי סעיף קטן זה יכללו, בין השאר, דרכים ליידוע הצופים בדבר קיומו של מסר פרסומי בתכנית וזהות הגורם המממן את התכנית; לעניין זה, "מסר פרסומי" – לרבות אם הוא נועד לקדם אדם, מוצר או שירות, ובכלל זה פרסומת סמויה, פרסומת בלתי מודעת או פרסומת אגב";
(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יכלול מורשה לשידורים מסר פרסומי כאמור באותו סעיף קטן במשדרי חדשות, בתכניות ילדים ובתכניות תעודה";

(24) בסעיף 85א(א), במקום הרישה עד המילים "לפי העניין" יבוא "מורשה לשידורים לא ימכור ולא יקצה יותר מעשרה אחוזים מזמן שידור תשדירי הפרסומת שלו" ובסופו יבוא "לעניין זה, "זמן שידור תשדירי פרסומת", של מורשה לשידורים – משך הזמן שבו מורשה לשידורים משדר תשדירי פרסומת, ביממה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (22)

לפסקה (21)

סעיף 83 לחוק הרשות השנייה עוסק בפרסום סמוי (המכונה גם תוכן שיווקי), שמשמעו שילוב של תוכן מסחרי במהלך תכנית וכחלק ממנה, לרוב תמורת השתתפות במימון או תשלום מכל סוג שהוא, והכול שלא במסגרת פרסומת המשודרת בנפרד מהתכנית. לפי אותו סעיף, חל איסור לשרד תוכן זה בשידורי הערוצים המסחריים ובשידורי הטלוויזיה הרבי-ערוצית.

בעניין זה המליצה הוועדה המייעצת לתקן את החוק ולאפשר שילוב של מסר פרסומי, תוך קביעת כללים ליידוע הצופה בדבר קיומו של תוכן כאמור. עם זאת, המליצה הוועדה המייעצת להותיר את האיסור על שילובם של מסרים פרסומיים בכמה סוגי משדרים, כגון חדשות, תעודה ושידורי ילדים. שידורי חדשות צריכים להיות אוניקטיביים, מהימנים, ונקיים באופן מוחלט משיקולים עסקיים, ועל כן אין מקום לאפשר במסגרתם פרסום סמוי. שידורי ילדים לא אמורים לכלול פרסום סמוי, שכן ילדים הם קהל נוח להשפעה.

מוצע לאמץ את המלצות הוועדה המייעצת בנושא ולאפשר שילובם של מסרים פרסומיים בתכניות, בהתאם לכללים שתקבע מועצת הרשות השנייה. כמו כן מוצע לקבוע כי נוסף על שידורי חדשות וילדים, לא יותר שילוב תוכן שיווקי גם בתכניות תעודה, וזאת משיקולים דומים לאיסור על הכללתו בשידורי חדשות.

סעיף 82 לחוק הרשות השנייה קובע הוראות לעניין מיקום תשדיר פרסומת במהלך תכנית טלוויזיה. סעיף קטן (א) של הסעיף האמור קובע כי תשדיר פרסומת ישודר רק בתחילתה או בסופה של תכנית, ובנפרד ממנה, וסעיף קטן (ב) של אותו סעיף קובע כי המועצה רשאית לקבוע כללים לעניין שידור תשדירי פרסומת במהלך התכנית. הסעיף נועד לוודא כי קיימת הפרדה ברורה בין התכנית לבין תשדירי הפרסומות. בהתאם לכך, המועצה קבעה כללים לעניין אופן ההפרדה, כגון שינוי הסימון על גבי המרקע בעת שידור פרסומות, אופן המעבר בין התכנית לפרסומות וכיוצא בזה.

מאחר שהלכה למעשה, הכללים הקיימים כיום מאפשרים שידור תשדירי פרסומות במהלך תכנית ועוסקים בעיקרם באופן ההפרדה, מוצע לתקן את סעיף 82 האמור כך שתישאר בו רק הגבלה לגבי ההפרדה בין התכנית לפרסומת, ולמועצה תהיה סמכות לקבוע כללים בנושא.

וזה נוסחו של סעיף 82(ב) לחוק הרשות השנייה שמוצע לבטלו במסגרת התיקון המוצע לעיל:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יכול שישודר תשדיר פרסומת גם באתחלתאות שבמהלכה של תכנית, בהתאם לכללים שקבעה המועצה."

(25) סעיף 86א – בטל;

(26) בסעיף 88 –

(א) ברישה, המילים "בין היתר" – יימחקו;

(ב) פסקאות (1), (3), (4), (7) ו-(10) – יימחקו;

(27) סעיף 89 וסימן ב' בפרק ט' – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (25)

תוך מגמה לשדר את תשדירי הפרסומת במרוכז" (פסקה (3)), זאת מאחר שקביעות מסוג זה הן התערבות מיותרת בשיקולים עסקיים של בעל הרישיון.

עוד מוצע לבטל את סמכות מועצת הרשות השנייה לקבוע כללים באשר ל"סוגי התכניות שניתן להפסיק את מהלך שידורן לצורך תשדיר פרסומת" (פסקה 4)), משום שאין מקום להתערב בשיקולי עריכת התוכן של בעלי הרישיון בהקשר זה.

כמו כן מוצע לבטל את סמכות המועצה האמורה לקבוע "סייגים בדבר פרסום מוצרים ושירותים, בין לפי נושאים ובין דרך כלל, מחייהם ואופן ההשוואה ביניהם, תוך מגמה להבטיח שידור מידע מהימן ותחרות הוגנת" (פסקה (7)), וכן את סמכותה לקבוע "סייגים בדבר תשדירי פרסומת שלא מהפקה מקומית כמשמעותה בסעיף 58 בשינויים המחוייבים" (פסקה (8)).

לפסקה (27)

סעיף 89 לחוק הרשות השנייה מקנה לרשות השנייה סמכות לדרוש לאשר מראש תשדירי פרסומת ולקבוע כללים בנושא. בהמשך למדיניות להעברת הרגולציה לפיקוח בדיעבד במקום פיקוח מראש, מוצע לבטל סעיף זה, שזה נוסחו:

"אישור מוקדם"

הרשות רשאית להורות למורשה לשידורים להגיש לאישורה המוקדם העתקי תמלילים וסרטים של תשדירי פרסומת, כולם או מקצתם, ורשאית היא שלא לאשר שידור תשדיר פרסומת או להתנות את אישורה לשידור כאמור בתנאים, הכל בהתאם לכללים שקבעה לפי חוק זה."

סימן ב' בפרק ט' לחוק הרשות השנייה, קובע הוראות לעניין הקמתה ופעולתה של ועדה לתיאום שידורים, אשר מורכבת מיושב ראש שמינתה הממשלה, נציגים של שר התקשורת, בהתאם להמלצת הרשות השנייה ומועצת הכבלים והלוויין, נציג של תאגיד השידור הישראלי ונציג הטלוויזיה החינוכית. תפקידי הוועדה, לפי סימן ב' האמור הם הגבלה ברכישת תכנים מספקים מחוץ לישראל, מניעת שידורים של תכניות דומות או זהות שהופקו בידי אחד מן הגורמים המנויים לעיל וכל פעולת תיאום אחרת שתטיל עליה הממשלה.

מאחר שעד היום הוועדה לא התכנסה וממילא לא קבעה הוראות בנושאים שבתחום סמכותה, ומאחר שבעת הזו, אין מקום לקבוע שיוקם גוף כאמור וככל שיש מחלוקות בין בעלי רישיונות לשידור שונים, הן מתבררות

סעיף 86א לחוק הרשות השנייה מקנה למועצת הרשות השנייה סמכות לקבוע כללים לעניין עוצמת הקול בפרסומות. כאמור לעיל, כיום יש פתרונות טכנולוגיים שמאפשרים לצופה לדלג על תשדירי הפרסומת. לאור זאת, הצורך להגן על הצופה במהלך שידורי הפרסומת פחת. יתרה מזאת, בעולם שבו יש חלופות צפייה, הרי שככל שהיקף הפרסומות בערוץ מסוים יגדל, כך סביר יותר כי הצופים ייבחרו לעבור ערוץ אחר, ועל כן יש לערוץ תמריץ שלא להגביר את עוצמת הקול במהלך תשדירי הפרסומת. לאור האמור, אין עוד צורך בכללים לעניין עוצמת הקול בפרסומות ומוצע על כן למחוק את סעיף 86א האמור, שזה נוסחו:

"עוצמת הקול בתשדירי פרסומת, בקדימונים ובשידורים אחרים

86א. מורשה לשידורים לא ישרד תשדיר פרסומת, קדימון או שידור מסוג אחר שקבעה המועצה בכללים, בשידורי הרדיו או בשידורי הטלוויזיה, בעוצמת קול העולה על טווח עוצמת הקול המקובל במישר שאינו תשדיר פרסומת, קדימון או שידור מסוג אחר כאמור, כפי שקבעה המועצה בכללים; בסעיף זה, "קדימון" – כל אחד מאלה:

- (1) תשדיר המודיע על לוח שידורים או על שידור אחד או יותר שישודרו בעתיד, בין מיד לאחר שידורו ובין מאוחר יותר באותו יום או במועד אחר בשידורי המורשה לשידורים, ולעניין בעל זיכיון לשידורי טלוויזיה – גם בשידורי בעל זיכיון אחר באותו ערוץ;
- (2) תשדיר שנועד לקדם את שידורי בעל הזיכיון, ולעניין המורשה לשידורים לשידורי טלוויזיה – גם שידורי בעל זיכיון אחר באותו ערוץ."

לפסקה (26)

סעיף 88 לחוק הרשות השנייה מקנה למועצת הרשות השנייה סמכות לקבוע כללים בנוגע לשידורי פרסומות. כחלק מהפחתת מעורבות הרגולטור בתוכן המשודר, מוצע לצמצם את רשימת הנושאים שלגביהם רשאית המועצה לקבוע כללים, כפי שיפורט להלן, וכן לקבוע כי רשימה זו היא רשימה סגורה.

מוצע למחוק את הסמכות לקבוע כללים לעניין "מתכונת תשדירי פרסומת ודרך הצגתם" (פסקה (1)); ואת הסמכות לקבוע כללים לעניין "עיתויים של תשדירי הפרסומת במסגרת השידורים, משך הזמן המרבי לכל תשדיר כאמור, ומרווח הזמן בין תשדירי פרסומת שונים,

(28) בתוספת הראשונה, בסעיף 1, בהגדרה "תכנית סוגה (ז'נר) עילית", בפסקה (2) –

(א) ברישה, המילים "בין השאר מסוגים אלה" – יימחקו;

(ב) פסקאות משנה (א) עד (ד) – יימחקו;

(29) בתוספת השנייה –

(א) במקום סעיף 3 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (28)

התוספת הראשונה לחוק הרשות השנייה (בפרק זה – התוספת הראשונה) כוללת הגדרה למונח "תכנית סוגה (ז'נר) עילית". ההגדרה כוללת, תחת הקטגוריה של "תכנית דרמה", פירוט של תתי-סוגים רבים שנכללים בהגדרה, כגון דרמה בודדת, דרמה תיעודית (דוקורמה), סדרת דרמה וסרט טלוויזיה, כאשר לכל אחד מהסוגים מוגדר קריטריון פרטני לעניין אורכו.

כחלק מהרצון לצמצם את התערבות הרגולטור בתוכן המשודר ולאפשר לבעלי הרישיון גמישות בניהול ההשקעה בסוגה עילית, מוצע לצמצם את הפירוט הקיים כיום בהגדרה. בהתאם, מוצע למחוק את פסקאות משנה (א) עד (ד) שבקטגוריה "תכנית דרמה", בפסקה (2) להגדרה, ולהשאיר את הקביעה כי תכנית דרמה היא תכנית המגוללת סיפור עלילה בעל אופי קומי, דרמטי, מלודרמטי, טרגי או כיוצא בזה. וזה נוסחן של פסקאות משנה (א) עד (ד) שבפסקה (2) להגדרה "תכנית סוגה (ז'נר) עילית" שמוצע כאמור למחוק:

"(א) דרמה בודדת – דרמה בהיקף של פרק אחד המשודרת במלואה במהלך שידור אחד, או מהווה חלק מסדרה קצרה ומשלבת בתוכה בדרך כלל צילומי אולפן עם צילומים מחוץ לאולפן, ואורכה 50 דקות לפחות;

(ב) דרמה תיעודית (דוקורמה) – דרמה העוסקת בדמויות או באירועים אמיתיים והחותרת לשחזר דמויות ואירועים אלה, מתוך נאמנות מרבית לעדויות ולמסמכים המתארים אותם;

(ג) סדרת דרמה – דרמה שבה כמה פרקים, שאורך כל אחד מהם 24 דקות לפחות;

(ד) סרט טלוויזיה – תכנית במתכונת הדומה לדרמה בודדת אך מתאפיינת, בדרך כלל, באורך של 80 דקות לפחות ובתסריט המחייב צילומים מחוץ לאולפן."

לפסקה (29)

לפסקת משנה (א)

סעיף 3 לתוספת השנייה בחוק הרשות השנייה (בפרק זה – התוספת השנייה) קובע בין השאר את ההוצאה השנתית שיוציא בעל רישיון לשידורי טלוויזיה לצורך התפעול השוטף של חברת החדשות, כדלקמן:

"הוצאה לתפעול השוטף של חברת החדשות

3. ההוצאה שיוציא, בכל שנה, בעלי הזיכיונות בכל ערוץ, בחלוקה שווה ביניהם, וכן בעל רישיון לשידורי טלוויזיה לתפעול השוטף של חברת החדשות לא תפחת

לפני הערכאות השיפוטיות המתאימות, מוצע למחוק את סימן ב' לפרק ט' האמור. וזה נוסחו:

"סימן ב': ועדה לתיאום שידורים

הקמת ועדת התיאום והרכבה

111. (א) תוקם ועדה לתיאום פעילותם של הרשות, תאגיד השידור הישראלי, הטלוויזיה הלימודית והמועצה לשידורי כבלים שנתמנתה לפי סעיף 6ב לחוק התקשורת (בסימן זה – ועדת התיאום).

(ב) ועדת התיאום תהיה של חמישה חברים:

(1) היושב ראש שמינתה הממשלה, לפי המלצת שר התקשורת;

(2) שני נציגים שמינה השר כלהלן;

(א) נציג מטעם הרשות, לפי המלצת המועצה;

(ב) נציג מטעם המועצה לשידורי כבלים;

(3) נציג מטעם תאגיד השידור הישראלי שמינה השר;

(4) נציג מטעם הטלוויזיה הלימודית שמינה שר החינוך והתרבות.

(ג) לכל נציג ימונה ממלא מקום בידי השר שמינה

את הנציג.

(ד) ועדת התיאום תתחיל בביצוע תפקידיה, בהתאם לסעיף 112, לא יאוחר מיום י"ד בחשון תשס"ב (31 באוקטובר 2001) ולצורך כך ימונו חבריה עד ליום י"ג בתשרי תשס"ב (30 בספטמבר 2001).

תפקידי ועדת התיאום

112. תפקידי ועדת התיאום הם:

(1) הגבלה ברכישת תכניות מספקים מחוץ לישראל, כאמור בסעיף 62, בשינויים המחוייבים;

(2) מניעת שידורן של תכניות דומות או זהות שהופקו או שהוחל בהפקתן בידי הרשות, תאגיד השידור הישראלי, תאגיד החדשות, הטלוויזיה הלימודית או בידי המורשים לשידורים לפי חוק זה או לפי חוק התקשורת;

(3) כל פעולת תיאום אחרת שתטיל עליה הממשלה.

ערר על החלטה של ועדת התיאום

113. חבר ועדת התיאום ראוי לערוך לפני הממשלה, באמצעות השר שמינהו, על החלטה של הועדה, תוך שבעים ושתיים שעות ממועד קבלתה; ביצוע ההחלטה יעוכב עד להכרעת הממשלה בערר."

3. (א) ההוצאה השנתית שיוציא בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיו עולה על 200 מיליון שקלים חדשים בשנה, לתפעול השוטף של חברת החדשות, לא תפחת מ־68 מיליון שקלים חדשים.

(ב) הוחזקה חברת החדשות במשותף, כאמור בסעיף 7ד(יג), יראו את שני בעלי הרישיון המחזיקים במשותף כאמור באותו סעיף, לענין סעיף קטן (א), כבעל רישיון אחד, ואת סכום הכנסותיהם של שני בעלי הרישיון האמורים – כסך הכנסותיו”;

3. “הוצאה לתפעול השוטף של חברת החדשות

(ב) סעיף 4 – בטל;

(ג) במקום סעיפים 5 ו־5א יבוא:

5. ההוצאה השנתית שיוציא בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים בשנה, לשם הפקת תכניות סוגה עילית, לא תפחת מסכום השווה ל־17 אחוזים מהכנסותיו בשנה, ובלבד ש־50 אחוזים מהסכום האמור, לפחות, יוצאו להפקת תכניות דרמה ו־30 אחוזים מאותו סכום, לפחות יוצאו להפקת תכניות תעודה.

5. “הוצאה להפקת תכניות סוגה עילית

ד ב ר י ה ס ב ר

“רכישת שידורי חדשות

4. אישרה המועצה לחברת החדשות לרכוש שידורי חדשות בהתאם לסעיף 1א63, לא תפחת ההוצאה שיוציאו, בכל שנה, בעלי הזכויות בכל ערוץ, בחלוקה שווה ביניהם, וכן בעל רישיון לשידורי טלוויזיה לרכישת שידורי החדשות כאמור, מ־40 מיליון שקלים חדשים בשנה, ואולם הצעה כאמור העולה על עשרים אחוזים מסך ההוצאה השנתית המזערית לא תובא בחשבון כחלק מההוצאה השנתית המזערית של בעל זיכיון או של בעל רישיון”.

חובת השקעה מינימלית בחברת חדשות קבועה בסעיף 3 לתוספת השנייה, כנוסחו המוצע לעיל, ואין הצדקה לקבוע רף אחר כאשר החדשות מופקות על ידי אחר.

לפסקאות משנה (ג) ו־ה)

5. סעיף 5 לתוספת השנייה מחייב בעל רישיון לשידורי טלוויזיה להשקיע בהפקת תכניות סוגה עילית. הסעיף קובע כיום כמה פרמטרים, אך בפועל המגבלה האפקטיבית היא דרישה להשקעה של 50 מיליון שקלים חדשים בשנה לכל בעל רישיון, בלא תלות בגובה הכנסותיו. הסכום האמור צמוד למדד כך שחובת ההשקעה עומדת כיום על 62 מיליון שקלים חדשים.

מוצע להחליף את סעיף 5 האמור ולקבוע בסעיף 5 כנוסחו המוצע מנגנון שונה לחישוב חובת ההשקעה, כך שזו תיגזר מהכנסותיו של בעל הרישיון. הצמדת חובת ההשקעה לגובה הכנסות מגלמת בצורה נכונה יותר את היכולת הכלכלית של בעל הרישיון להשקיע בהפקת תכניות סוגה עילית. כך, מוצע לקבוע כי בעל רישיון יידרש

מ־55 מיליון שקלים חדשים, ואולם הוצאה כאמור העולה על עשרים אחוזים מסך ההוצאה השנתית המזערית לא תובא בחשבון כחלק מההוצאה השנתית המזערית של בעל זיכיון או של בעל רישיון”.

כיום עומד הסכום הנקוב בסעיף האמור על 55 מיליון שקלים חדשים, צמוד למדד, כך שנכון להיום עומדת חובת ההוצאה כאמור על 68 מיליון שקלים חדשים בשנה. בהמשך לתיקון המוצע בפסקה (17) שלפיו בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שהיקף הכנסותיו לא עולה על 200 מיליון שקלים בשנה אינו חייב לשדר חדשות, מוצע להחליף את סעיף 3 לתוספת השנייה ולקבוע כי החובה להשקיע 68 מיליון שקלים חדשים בתפעול השוטף של חברת החדשות תחול רק על מי שסך הכנסותיו עולה על 200 מיליון שקלים חדשים בשנה.

כמו כן מוצע לקבוע, בסעיף 3 לתוספת השנייה כנוסחו המוצע, הוראות בענין חברת החדשות המוחזקת במשותף בידי שני בעלי רישיון לשידורי טלוויזיה, היינו, חברת החדשות המוחזקת על ידי קשת ורשת. ביחס להחזקה משותפת, מוצע כי החובה להשקיע את הסכום כאמור תחול רק פעם אחת, זאת כדי למנוע מצב שבו בחברת חדשות המוחזקת בידי שני בעלי רישיון, תחול חובה להשקיע סכום כפול מן הסכום הקבוע בסעיף.

לפסקת משנה (ב)

מוצע לבטל את סעיף 4 לתוספת השנייה, שקובע סכום מזערי להשקעה ברכישת שידורי חדשות מידי גורם חיצוני, וזו לשונו:

5א. ההוצאה השנתית שיוציא בעל רישיון לשידורי
טלוויזיה שסך הכנסותיו עולה על 200 מיליון שקלים
חדשים בשנה, לשם הפקת סרטים ישראליים, לא תפחת
מארבעה מיליון שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) עלו הכנסותיו באותה שנה על 600 מיליון
שקלים חדשים ולא עלו על 650 שקלים חדשים
– סכום שלא יפחת מ-20 אחוזים מההוצאה
השנתית המזערית של בעל רישיון, אך לא פחות
מ-12% מסך כל הכנסותיו;

(3) עלו הכנסותיו באותה שנה על 650 מיליון
שקלים חדשים ולא עלו על 700 מיליון שקלים
חדשים – סכום שלא יפחת מ-22 אחוזים
מההוצאה השנתית המזערית של בעל רישיון,
אך לא פחות מ-13.2% מסך כל הכנסותיו;

(4) עלו הכנסותיו באותה שנה על 700 מיליון
שקלים חדשים ולא עלו על 750 מיליון שקלים
חדשים – סכום שלא יפחת מ-25 אחוזים
מההוצאה השנתית המזערית של בעל רישיון,
אך לא פחות מ-15% מסך כל הכנסותיו;

(5) עלו הכנסותיו באותה שנה על 750 מיליון
שקלים חדשים – סכום שלא יפחת מ-28 אחוזים
מההוצאה השנתית המזערית של בעל רישיון,
אך לא פחות מ-16.8% מסך כל הכנסותיו.

(ב) מתוך כלל ההפקות המקומיות ישרו, בכל שנה,
בכל ערוץ, בעלי הזכויות ובעל רישיון לשידורי טלוויזיה
תכניות סוגה עילית בהיקף של 180 שעות, ולעניין בעלי
הזכויות, השעות כאמור ישודרו על ידיהם בכל ערוץ
באופן יחסי ליחידות השידור שהוקצו להם בערוץ; עלתה
ההוצאה השנתית המזערית להפקת תכניות סוגה עילית על
50 מיליון שקלים חדשים, יגדל היקף השעות האמור באופן
יחסי לגידול בהיקף ההוצאה, כפי שתקבע המועצה.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשנות
הזיכיון השמינית והשתיעית של בעל זיכיון לשידורי
טלוויזיה בערוץ השלישי יחולו לגבי הוראות אלה:

(1) הסכום שבעל הזיכיון יוציא לשם הפקת
תכניות סוגה עילית שישודרו בשנות הזיכיון
השמינית והשתיעית, לא יפחת מ-39.4 מיליון
שקלים חדשים לשנת הזיכיון השמינית ו-43.5
מיליון שקלים חדשים לשנת הזיכיון השתיעית;

(2) נוסף על הסכומים האמורים בפסקה (1),
יוציא בעל הזיכיון לשם הפקת תכניות סוגה
עילית לפי התכנית להשלמת סוגה עילית
שהוגשה ואושרה לפי סעיף 37(א1) ו-5(5)
לחוק, סכום של 37.1 מיליון שקלים חדשים בשנת
הזיכיון השמינית ו-27 מיליון שקלים חדשים
בשנת הזיכיון השתיעית.

(ד) בשנת הזיכיון העשירית יוציא בעל זיכיון
לשידורי טלוויזיה בערוץ השלישי, נוסף על סכום ההוצאה

להשקיע בהפקת תכניות סוגה עילית סכום בשיעור של
17% לפחות מהכנסותיו. שיעור זה נקבע בהתאם לפרמטרים
הידועים כיום לגבי סך ההכנסות מפרסומות של הערוצים
המסחריים, ובהתאם הדרישה להשקעה בשיעור כאמור
מסתכמת בסכום דומה לסכום המושקע כיום בפועל
בהפקת תכניות סוגה עילית, כך שהמעבר למנגנון המוצע
אינו פוגע בשוק היצירה הישראלית.

בנוסף, בעקבות הביטול המוצע של תתי-הקטגוריות
של תכנית דרמה, בהגדרה "תכנית סוגה עילית" שבתוספת
הראשונה, מוצע לקבוע רף מינימום להשקעה בהפקת
תכניות דרמה ותכניות תעודה, כך שלפחות 50%
מההשקעות בסוגה עילית יוצאו לשם הפקת תכניות
דרמה ו-30% מההשקעות כאמור יוצאו לשם הפקת תכניות
תעודה.

כמו כן מוצע להחליף את סעיף 5א המוצע ולקבוע
בסעיף 5א כנוסחו המוצע כי ההוצאה שיוציא בעל רישיון
לשידורי טלוויזיה להפקת סרטים ישראליים תעמוד על
4 מיליון שקלים חדשים בשנה. כדי לעודד את התחרות
ולחקל על שחקנים קטנים להיכנס לשוק, מוצע לקבוע
כי חובה זו תחול רק על בעל רישיון לשידורי טלוויזיה
שסך הכנסותיו עולה על 200 מיליון שקלים, בדומה לחובה
לעניין שידור חדשות.

לבסוף מוצע לתקן את סעיף 8 לתוספת השנייה,
בהתאמה לנוסחם המוצע של סעיפים 5 ו-5א לאותה
תוספת, אשר מוצע כאמור להחליפם.

וזה נוסחם של סעיפים 5 ו-5א לתוספת השנייה
שמוצע להחליפם:

"תכניות סוגה עילית

5. (א) מתוך סך הכל של ההוצאה השנתית של בעלי
הזכויות יוצאו בעלי הזכויות בכל ערוץ, לשם הפקת
תכניות סוגה עילית בהיקף האמור בסעיף קטן (ב), סכום
שלא יפחת משבעה עשר אחוזים מההוצאה השנתית
המזערית או סכום של 50 מיליון שקלים חדשים, לפי
הגבוה מביניהם; סכום ההוצאה כאמור יוצא על ידי בעלי
הזכויות, בכל ערוץ, באופן יחסי ליחידות השידור שהוקצו
להם בערוץ.

(1א) מתוך סך הכל של ההוצאה השנתית של בעל
רישיון יוציא בעל רישיון לשידורי טלוויזיה, לשם הפקת
תכניות סוגה עילית בהיקף האמור בסעיף קטן (ב), סכומים
כמפורט להלן:

(1) לא עלו הכנסותיו באותה שנה על 600
מיליון שקלים חדשים – סכום שלא יפחת מ-17
אחוזים מההוצאה השנתית המזערית של בעל
רישיון או סכום של 50 מיליון שקלים חדשים או
10.2% מסך כל הכנסותיו, לפי הגבוה;

דברי הסבר

56.7 מיליון שקלים חדשים בשנת זיכיון מסוימת, יוציא בעל הזיכיון, באותה שנת זיכיון, סכום של 2 מיליון שקלים חדשים להפקת סרטים ישראליים, נוסף על הסכום שהוא חייב להוציא לפי סעיף קטן (ב)(1).

(ו) עלה הסכום השווה לשבעה עשר אחוזים מההוצאה השנתית המזערית של בעל זיכיון בערוץ השלישי, או של בעל הזיכיון בערוץ 2 – אם קיים בעל זיכיון אחד בערוץ האמור, או של בעל רישיון לשידורי טלוויזיה על סכום של 56.7 מיליון שקלים חדשים בשנת זיכיון מסוימת או בשנת רישיון מסוימת, לפי העניין, יוציא בעל הזיכיון באותה שנת זיכיון או בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה באותה שנת רישיון, לפי העניין, סכום של 4 מיליון שקלים חדשים להפקת סרטים ישראליים, נוסף על הסכום שהוא חייב להוציא לפי סעיף קטן (ב)(2).

(ז) הוציא בעל זיכיון או בעל רישיון לשידורי טלוויזיה סכום לפי הוראות סעיף קטן (ה) או (ו), יוכר הסכום הנמוך מבין הסכומים המפורטים להלן כחלק מן ההוצאה שעל בעל הזיכיון או בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה, לפי העניין, להוציא לשם הפקת תכניות סוגה עילית באותה שנת זיכיון או שנת רישיון, לפי העניין:

(1) מחצית הסכום שהוציא לפי הוראות סעיף קטן (ה) או (ו);

(2) ההפרש שבין סכום השווה לשבעה עשר אחוזים מההוצאה השנתית המזערית של בעל הזיכיון או בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה, לפי העניין, לבין חלקו היחסי בסכום של 56.7 מיליון שקלים חדשים, באותה שנת זיכיון – לעניין בעל זיכיון בערוץ 2, אם קיימים שני בעלי זיכיונות בערוץ האמור, או לבין סכום של 56.7 מיליון שקלים חדשים באותה שנת זיכיון – לעניין בעל זיכיון בערוץ השלישי ולעניין בעל זיכיון בערוץ 2, אם קיים בעל זיכיון אחד בערוץ האמור, או לבין סכום של 56.7 מיליון שקלים חדשים באותה שנת רישיון – לעניין בעל רישיון לשידורי טלוויזיה.

(ח) סכומי ההוצאה לפי סעיף זה יוצאו על ידי בעלי הזיכיונות בכל ערוץ וכן על ידי בעל רישיון לשידורי טלוויזיה, בהתאם לכללים שקבעה המועצה.

(ט) היקף השעות האמור בסעיף (ב) יקטן באופן יחסי בהתאם לסכום ההשקעה בסרטים ישראליים, המוכר לפי סעיף קטן (ד), כחלק מן ההוצאה שעל בעל הזיכיון או בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה, לפי העניין, להוציא לשם הפקת תכניות סוגה עילית באותה שנת זיכיון או שנת רישיון, לפי העניין, כפי שתקבע המועצה.

לפסקת משנה (ד)

סעיף 6 לתוספת השנייה קובע מגבלת שעות על שידורי תכניות סוגה עילית, שלפיה אלה ישודרו בין השעות 19:00 ל-24:00, ומקנה למנהל הרשות סמכות לאשר

השנתי לפי סעיף קטן (א), סכום של 16.1 מיליון שקלים חדשים לשם הפקת תכניות סוגה עילית לפי התכנית להשלמת סוגה עילית שהוגשה ואושרה לפי סעיף 37ג(א) (1) ו-5 לחוק.

(ה) ההוצאות שיוציא בעל הזיכיון, בשנות הזיכיון השמינית, התשיעית והעשירית, בעבור מחקר ופיתוח לצורכי הפקת תכניות סוגה עילית שהן הפקות מקומיות קניות העומדות בכללי המועצה שנקבעו לפי סעיף 60 לחוק, עד סכום של 2 מיליון שקלים חדשים לשנה, יוכרו כחלק מההוצאה לפי התכנית להשלמת סוגה עילית בשנים האמורות; לעניין זה, "מחקר ופיתוח" – פיתוח תכניות וכתבת תסריטים, לרבות לתכניות שלא הגיעו לשלב הפקה ושידור.

(ו) היקף השעות האמור בסעיף קטן (ב) יגדל, בכל שנה משנות הזיכיון השמינית, התשיעית והעשירית, בהתאם ליחס שבין הגידול בהיקף ההוצאה בכל שנה לפי סעיף זה, לבין סכום ההוצאה השנתית לפי סעיף קטן (א), כפי שתקבע המועצה.

הוצאה להפקת סרטים ישראליים

א5. (א) בסעיף זה, "חלק יחסי", לעניין בעל זיכיון בערוץ 2 – היחס שבין מספר יחידות השידור שהוקצו לבעל הזיכיון לבין כלל יחידות השידור שהוקצו לבעלי הזיכיונות באותו ערוץ.

(ב) בכל שנת זיכיון, החל בשנת הזיכיון השמינית של בעל זיכיון בערוץ השלישי ושנת הזיכיון הרביעית של בעל זיכיון בערוץ 2, ובכל שנת רישיון של בעל רישיון לשידורי טלוויזיה, יוצאו בעלי הזיכיונות או בעל רישיון לשידורי טלוויזיה, לפי העניין, לשם הפקת סרטים ישראליים, סכומים כמפורט להלן:

(1) לעניין כל אחד מבעלי הזיכיונות בערוץ 2, אם קיימים שני בעלי זיכיונות בערוץ האמור – 2 מיליון שקלים חדשים;

(2) לעניין בעל זיכיון בערוץ השלישי, וכן לעניין בעל זיכיון בערוץ 2, אם קיים בעל זיכיון אחד בערוץ האמור, ולעניין בעל רישיון לשידורי טלוויזיה – 4 מיליון שקלים חדשים.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), בעלי הזיכיונות יוציאו את ההוצאה שעליהם להוציא לשם הפקת סרטים ישראליים בשנת הזיכיון השמינית של בעל זיכיון בערוץ השלישי ובשנת הזיכיון הרביעית של בעל זיכיון בערוץ 2, עד יום ט"ז באייר התשע"ע (30 באפריל 2010).

(ד) מחצית מתוך הסכום שהוציא בעל זיכיון או בעל רישיון לפי סעיף קטן (ב), תוכר כחלק מן ההוצאה שעליו להוציא לשם הפקת תכניות סוגה עילית באותה שנת זיכיון או שנת רישיון, לפי העניין.

(ה) קיימים שני בעלי זיכיונות בערוץ 2 ועלה הסכום השווה לשבעה עשר אחוזים מההוצאה השנתית המזערית של בעל זיכיון בערוץ האמור על חלקו היחסי בסכום של

(ה) בסעיף 8, המילים "למעט הסכומים הנקובים בסעיפים 5(א) לענין סכומי ההכנסה הנקובים בו, 5(ג) עד 5(ה) –" – יימחקו.

תיקון חוק
התקשורת (בזק
ושידורים)

16. בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982²⁷ (בפרק זה – חוק התקשורת) –

(1) בסעיף 14, אחרי "בלא תנאים" יבוא "הוראות סעיף זה לא יחולו לענין התניה של רכישת שידורים ברכישת שידורים אחרים, בלבד, ובלבד שבעל הרישיון שהתנה כאמור מציע את אותם שידורים גם בלא התניה כאמור";

ד ב ר י ה ס ב ר

לעומתן, נוקטים השחקנים החדשים בגישה שונה והם מציעים לצרכן חבילות תוכן רזות וזולות באופן משמעותי. כך, אם בעבר נדרש הצרכן לבחור בין שירותי טלוויזיה רב-ערוצית במחיר גבוה לבין הסתפקות בערוצים הפתוחים המשודרים על גבי מערך עידן פלוס, הרי שכיום קיימות לצרכן חלופות נוספות. תהליך זה אף עודד את חברות הכבלים והלוויין לפתח מוצרים חדשים, על גבי תשתית האינטרנט, אשר מוצעים לצרכן במחיר מוזל. כך לדוגמה, חברת הלוויין "יס" השיקה בסוף שנת 2017 את המותג האינטרנטי "StingTV" שמאפשר לצרכן לבחור חבילות תוכן מגוונות במחירים נמוכים ביחס למחירים שהיא גובה על שירותי הטלוויזיה בלוויין.

הרגולציה הקיימת בשוק, אשר קבועה בעיקרה בחוק התקשורת או בתקנות ובכללים שנקבעו מכוחו, נבנתה ועוצבה בעולם של דואופול (קרי, שוק אשר נשלט בידי שתי שחקניות מרכזיות), העדר חלופות ותחרות וחסימי כניסה גבוהים לשוק. לאור השינויים המתוארים לעיל, נדרשת בחינתה מחדש, ובהתאם לכך, תיקוני החקיקה המוצעים בסעיף זה, נותנים ביטוי למגמות של הגברת התחרות, הרחבת היצע החלופות הקיימות בשוק והנמכת חסמי הכניסה אליו. הדבר בא לידי ביטוי בין השאר בצמצום ניכר בצורך ברגולציה קפדנית המתערבת בתוכן המשודר. בהתאם לכך, נדרשים עדכון והתאמה של תפקידי הרגולטור, כגורם שמחד גיסא מפקח על השוק ואחראי על יישום הוראות החוק על ידי השחקנים השונים, אך מאידך גיסא התערבותו בתוכן המשודר מוגבלת.

לפסקה (1)

סעיף 14 לחוק התקשורת אוסר על בעל רישיון (בעל רישיון כללי או מיוחד לביצוע פעולות בזק ולמתן שירותי בזק) ועל בעל רישיון לשידורים (בעל רישיון לשידורי כבלים או בעל רישיון לשידורי לוויין לפי פרק ב' לחוק האמור), להתנות מתן שירותי בזק או שידורים ברכישה או קבלה של שירות אחר, הניתן על ידו או על ידי אחר, או באי-קבלת שירות מבעל רישיון אחר או מבעל רישיון לשידורים אחר, וזאת אלא אם כן שר התקשורת או מועצת הכבלים והלוויין התירו לו לעשות כן ובתנאים שקבעו. בהתאם לסעיף זה מחייבת מועצת הכבלים והלוויין את בעלי הרישיון הכללי לשידורים להציע ללקוחותיהם חבילת שידורים הכוללת מספר רב של ערוצים במחיר שנקבע בידי המועצה. בהמשך לאמור בחלק הכללי, ולנוכח הרצון למקד את הרגולציה ולאפשר לבעלי הרישיונות לשידורים

לבעל רישיון לשידורי טלוויזיה לחרוג מהמגבלה. סעיף 7 לתוספת השנייה קובע חובת שידורים בשפה הערבית והרוסית. כחלק מצמצום המעורבות בתוכן המשודר מוצע לבטל סעיפים אלה כך שבעל רישיון יוכל לקבוע לעצמו את לוח משדריו, וזה נוסחם:

"שעות שידור"

6. בעל זיכיון ובעל רישיון לשידורי טלוויזיה ישרו תכניות סוגה עילית בין השעות 19:00 ל-24:00 בימי חול, ואולם רשאי המנהל לאשר שידורים גם בשעות אחרות, בשבתות, בחגים ובמועדים מיוחדים; אישר המנהל שידור בשעות אחרות כאמור, ישרד בעל הזיכיון או בעל הרישיון את התכנית בשידור חוזר ביום חול, במידת האפשר.

תכניות בערבית וברוסית

7. בעל זיכיון ובעל רישיון לשידורי טלוויזיה ישרו תכניות מגוונות בסוגיהן ובנושאיהן, הדוברות בשפה הערבית או הרוסית, או המתורגמות לערבית או לרוסית רהוטה, באמצעות כתוביות תרגום או דיבוב, בהיקף שלא יפחת מחמישה אחוזים בשפה הערבית ומחמישה אחוזים בשפה הרוסית, מכלל זמן השידור השבועי שלו.

סעיף 16 שוק השידורים חווה בשנים האחרונות שינויים כללי משמעותיים. מגזר הטלוויזיה הרב-ערוצית, שנשלט בעבר באופן בלעדי על ידי חברות הכבלים והלוויין, נפתח לתחרות מצד מתחרים נוספים, המשדרים על גבי רשת האינטרנט. התלות שהיתה בעבר בין לעניין דרך אספקת השירות – כבלים ולוויין, ובין לעניין אספקת השירות עצמה, קרי מתן שירותי טלוויזיה רב-ערוצית, הצטמצמה וכיום גם גורמים חסרי תשתית יכולים להציע לציבור הרחב שירותי טלוויזיה רב-ערוצית על גבי רשת תשתית האינטרנט.

נכון להיום, מחזיקות חברות הכבלים והלוויין בנתח שוק של כ-90% מכלל משקי הבית בישראל ושל כ-96% מכלל ההכנסות בשוק הטלוויזיה הרב-ערוצית. ואולם עצם העובדה שקיימים להן מתחרים מהווה שינוי לעומת שנים עברו, שבהן פעלו בשוק שתי שחקניות בלבד, שחלקן את כלל השוק.

כניסת המתחרים החדשים אפשרה לצרכנים ליהנות מהרחבת היצע שירותי הטלוויזיה. חברות הכבלים והלוויין, הן מטעמים כלכליים עסקיים והן בשל הוראות הרגולציה, הציעו לציבור חבילות תוכן רחבות ויקרות.

²⁷ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218; התשע"ז, עמ' 982.

(א) ההגדרות "משרד ערוץ ייעודי" ו"ערוץ ייעודי" – יימחקו;

(ב) בסופו יבוא:

"תכנית סוגה (ז'אנר) עילית" – הפקות מקומיות מהסוגים האלה:

(1) "תכנית תעודה" – תכנית העוסקת בתיעוד של תופעות

חברתיות, תרבותיות או פוליטיות, או בתיעוד תופעות או תגליות בטבע או במדע, והיא אינה תכנית בענייני היום;

(2) "תכנית דרמה" – תכנית המגוללת סיפור עלילה בעל אופי

קומי, דרמטי, מלודרמטי, טרגי או כיוצא בזה;

(3) במקום סעיף 6ה יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע, במסגרת צמצום חובות ההשקעה של בעלי הרישיונות לשידורים בתוכן, לקבוע חלק מהחובות האמורות בחוק ולבטל את סמכות המועצה לקבוע כללים לגביהם. לשם כך מוצע להגדיר בסעיף 6א לחוק התקשורת את המונח "תכנית סוגה (ז'אנר) עילית" כפי שהוא מוגדר בתוספת הראשונה לחוק הרשות השנייה כתיקונה המוצע בסעיף 28(15) להצעת החוק.

לפסקה (3)

בהמשך לאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר לסעיף זה, מוצע למקד את סמכויותיה של מועצת הכבלים והלוויין ולקבוע כי תפקידה הוא לפקח על ביצוע שידורים הניתנים בידי בעלי רישיון לשידורי כבלים לפי חוק התקשורת. עוד מוצע לקבוע כי במילוי תפקידה תפעל המועצה במגמה לשמור על אתיקה בשידורים; להנגיש את השידורים לאנשים עם מוגבלות; להגן על קטינים וחסרי ישע; למנוע שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 6ב לחוק התקשורת; לעודד את התחרות בתחום השידורים, בין השאר, באמצעות הסרתם וצמצומם של חסמי כניסה לתחום האמור או חסמים למעבר של מנויים בתחום האמור; לקיים הפקות מקומיות לרבות מישדרים קהילתיים; ולהגן על הצרכן בעניינים שבתחום סמכויותיה לפי חוק התקשורת, הנוגעים לאספקת שידורים.

התיקון המוצע נועד לצמצם את התערבות מועצת הכבלים והלוויין בתוכן המשודר בידי בעלי הרישיונות השונים, בדומה לתיקון המוצע בהקשר זה בחוק הרשות השנייה, בסעיף 2(15) להצעת החוק. כך מוצע לבטל, בין השאר, את סמכותה של המועצה האמורה לקבוע את המדיניות לגבי סוגי השידורים, נושאייהם, תוכנם, רמתם, היקפם ומועדיהם, לרבות אישור להעלאה והורדה של ערוץ מחבילת תוכן (ראו סעיף 6ה(1)(א) לחוק התקשורת בנוסחו הקיים).

כמו כן, לנוכח התפיסה ולפיה יש להקטין, ככל האפשר, את התערבות מועצת הכבלים והלוויין בתוכן המשודר, מוצע לצמצם את סמכויותיה ביחס להפקות מקוריות מקומיות ולהותיר לה בהקשר זה רק את הסמכות לפעול, במסגרת הפיקוח על ביצוע השידורים, במגמה

גמישות בקביעת חבילות השידורים המוצעות למנוייהם, מוצע לקבוע כי האיסור על התניית שירות בשירות כאמור לא יחול על התניה של רכישת שידורים ברכישת שידורים אחרים. כלומר, בעלי הרישיונות לשידורים יוכלו להציע ללקוחותיהם חבילות שידורים, ובלבד שכל ערוץ המוצע במסגרת חבילת השידורים יוצע לרכישה גם באופן פרטי ולא כחלק מהחבילה הכוללת.

לפסקה (2)

חוק התקשורת מסדיר, בין השאר, את סמכות מועצת הכבלים והלוויין להעניק רישיון מיוחד לשידורי כבלים למשרד ערוץ ייעודי כהגדרתו בסעיף 6א לחוק האמור (בפרק זה – משרד ערוץ ייעודי). ערוץ ייעודי הוא ערוץ שידור בעל מאפיינים ייחודיים כגון שפה, תרבות או מורשת, אשר מיועד בעיקרו למגזר מסוים בציבור, או מוקדש בעיקרו לנושא אחד (ראו: סימן ט' בפרק ב' לחוק התקשורת בנוסחו היום). ההסדר לעניין ערוצים ייעודיים נועד לתת מענה למגזרים ולנושאים אשר אינם זוכים דרך כלל לייצוג הולם באמצעי התקשורת המרכזיים (Mainstream Media). נוכח החשיבות המרכזית שיוחסה לערוצים הייעודיים, ניתנה למשרד ערוץ ייעודי אפשרות לממן את שידוריו באמצעות שידורי פרסומת, זאת כחריג לאותם ערוצים המופצים על גבי תשתיות הכבלים או הלוויין, והממומנים באמצעות דמי מנוי. לנוכח השינוי בתפיסה ביחס לערוצים המסחריים והצמצום בצורך בהתערבות רגולטורית בתוכני הערוצים המסחריים, מוצע לבטל את ההסדר הנוגעת לערוצים ייעודיים ולאפשר להם לבקש רישיון מסחרי בהתאם לחוק הרשות השנייה, כך שהם יוכלו להתנהל בהתאם לאינטרסים המסחריים שלהם. בהתאם לכך, מוצע למחוק מסעיף 6א לחוק התקשורת את ההגדרות "משרד ערוץ ייעודי" ו"ערוץ ייעודי" שזה נוסחן:

"משרד ערוץ ייעודי" – מי שקיבל רישיון מיוחד לשידורי כבלים לפי סעיף 6לד1, לשם שידורו של ערוץ ייעודי;

"ערוץ ייעודי" – ערוץ שידור בעל מאפיינים ייחודיים כגון שפה, תרבות או מורשת, ערוץ המיועד בעיקרו למגזר מסוים בציבור, או ערוץ המוקדש בעיקרו לנושא אחד;

- ”תפקידי המועצה 6ה. (א) תפקידה של המועצה הוא לפקח על ביצוע שידורים הניתנים בידי בעלי רישיון לשידורי כבלים לפי חוק זה.
- (ב) במילוי תפקידה תפעל הרשות במגמה –

- (1) לשמור על אתיקה בשידורים לרבות שידורי פרסומת;
- (2) להנגיש את השידורים לאנשים עם מוגבלות;
- (3) להגן על קטינים וחסרי ישע;
- (4) למנוע שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 6כה;
- (5) לעודד את התחרות בתחום השידורים, בין השאר באמצעות הסרתם וצמצומם של חסמי כניסה לתחום האמור או חסמי מעבר בתחום האמור;
- (6) לקיים הפקות מקומיות לרבות מישררים קהילתיים;

ד ב ר י ה ס ב ר

והלוויין לפי חוק התקשורת, הנוגעים לאספקת שידורים בלבד. לנוכח כפילויות וסתירות שמתעוררות לעתים בין כללי המועצה בתחומי הגנת הצרכן לבין הוראות שקובע שר התקשורת שנועדו להגן על הצרכן מכוח דינים אחרים, מוצע לקבוע כי המועצה לא תקבע כללים בעניינים הנוגעים להגנת הצרכן שנקבעו בהם הוראות כאמור של שר התקשורת.

בסעיף קטן (ד) כנוסחו המוצע, מוצע לעגן סמכות דומה לסמכות הנתונה כיום למועצה בסעיף 6ה(1)(ד) לחוק התקשורת, לעניין פיקוח על ביצוע חובת סימון ומסירת מידע, על מניעת שידור פרסומת או קדימון האסורים לשידור לפי חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים ועל ביצוע חובות לפי חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים), התשס”ה-2005 (בפרק זה – חוק כתוביות ושפת סימנים).

וזה נוסחו של סעיף 6ה לחוק התקשורת שמוצע להחליפו:

”תפקידי המועצה

6ה. ואלה תפקידי המועצה:

- (1) לקבוע את המדיניות לגבי –

(א) סוגי השידורים, נושאייהם, תכנם, רמתם, היקפם ומועדיהם, לרבות אישור ערוץ לשידור וביטולו;

(ב) קיום שידורים קהילתיים;

(ג) עידוד הפקות מקוריות מקומיות של תכניות ובין היתר באמצעות שידורן במספר מרבי של אזורים;

(ד) פיקוח על ביצוע השידורים הניתנים בידי בעלי רישיון לשידורי כבלים, בשים לב לסוגי המישררים והיקפם ובכלל זה לפקח על ביצוע

לקיים הפקות מקומיות לרבות מישררים קהילתיים. כך לדוגמה, החלטות בנוגע לאופן השידור של ההפקות המקומיות, למעט כפי שייקבע בחוק, לא יהיו כפופות להוראותיה.

אף בכל הנוגע להגנת הצרכן מוצע לקבוע כי סמכותה של מועצת הכבלים והלוויין תוגבל לעניינים שבתחום סמכויותיה לפי חוק התקשורת הנוגעים לאספקת שידורים בלבד, זאת כדי למנוע כפל רגולציה שכן בתחום הגנת הצרכן פועלת הרשות להגנת הצרכן, ובנוסף משרד התקשורת מקיים באופן עצמאי רגולציה צרכנית על חברות התקשורת במגוון פעילות אחרים, דוגמת מגזר התקשורת הסלולרית ומקטע אספקת האינטרנט.

בשים לב לאמור, מוצע כי מועצת הכבלים והלוויין תהיה רשאית לקבוע כללים בעניינים האלה: אתיקה בשידורים; אופן הנגשת השידורים לאנשים עם מוגבלות, לרבות אופן הנגשת לוח השידורים; הגנה על קטינים וחסרי ישע; שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 6כה לחוק התקשורת; אופן ההכרה בהפקה מקומית – בהקשר זה יודגש כי הכללים לעניין ההכרה בהפקה מקומית של בעל הרישיון יכול שייקבעו אילו הוצאות יוכרו כהשקעה, משך הזמן שבו ניתן להכיר בהפקות וביחס לאילו שנים, נאותות ההפקה בתכניות סוגה עילית וכיוצא באלה, ואולם כללים אלה לא יכללו הוראות לעניין שידור ההפקה המקומית, סוגי המשרדים וסוגות המשרדים בהפקה מקומית ונושאייהם, אורך התכנית המופקת במסגרת הפקה כאמור וקהל היעד של ההפקה; דינים וחשבונות שיגיש בעל רישיון לשידורים למועצת הכבלים והלוויין; תנאים והגבלות בדבר בלעדיות בשידורים – לנוכח חשיבותו של עניין זה להגברת התחרות בשוק השידורים, מוצע לשמר את סמכותה של המועצה לקבוע תנאים והגבלות לעניין שידור תכנים בבלעדיות, בפרט לעניין תוכני ספורט המהווים חסם משמעותי לכניסה של שחקנים חדשים לשוק הטלוויזיה הרב-ערוצית; והגנת הצרכן בעניינים שבתחום סמכותה של מועצת הכבלים

- (7) להגן על הצרכן בעניינים שבתחום סמכויותיה לפי חוק זה הנוגעים לאספקת שידורים.
- (ג) המועצה תגבש מדיניות ותקבע כללים בכל הנוגע לביצוע שידורים בידי בעל רישיון לשידורי כבלים ולפיקוח עליהם, בשים לב לתפקידיה לפי חוק זה, כמפורט להלן:
- (1) כללי אתיקה לשידורים;
 - (2) כללים בעניין אופן הנגשת השידורים לאנשים עם מוגבלות, לרבות אופן הנגשת לוח השידורים;
 - (3) כללים בעניין הגנה על קטינים וחסרי ישע;
 - (4) כללים בעניין שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 66כה;
 - (5) כללים בעניין אופן ההכרה בהפקה מקומית; ואולם לא ייקבעו לפי פסקה זו כללים בעניין שידור הפקה מקומית, סוגי המישדרים וסוגות המישדרים הנכללים בהפקה כאמור ונושאייהם, אורך התכנית המופקת במסגרת הפקה כאמור וקהל היעד של ההפקה;
 - (6) כללים בעניין דינים וחשבונות שיגיש בעל רישיון לשידורים למועצה;
 - (7) תנאים והגבלות בדבר בלעדיות בתוכן שידורים;
 - (8) כללים בעניין הגנת הצרכן בעניינים כאמור בסעיף קטן (ב)(7). למעט עניינים כאמור שהשר קבע לגביהם הוראות לפי כל דין.
- (ד) במילוי תפקידה כאמור בסעיף קטן (א), תפקח המועצה על ביצוע חובת סימון ומסירת מידע ועל מניעת שידור פרסומת או קדימון האסורים לשידור על ידי בעל רישיון לשידורי כבלים בהתאם להוראות חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים, התשס"א-2001, וכן על ביצוע חובות לפי חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים), התשס"ה-2005²⁸;

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) לפרסם מכרזים למתן רישיונות לשידורי כבלים; (3) לשמש ועדת המכרזים כמכרזים כאמור בפסקה (2); (4) (נמחקה); (5) לקבוע כללים – (א) בעניינים המנויים בפסקה (1); (ב) בדבר לוחות משדרים של בעלי רישיונות לשידורי כבלים כולם או חלקם; (6) ליתן רישיונות בהתאם לסמכותה לפי סעיף 66;	חובת סימון ומסירת מידע ועל מניעת שידור פרסומת או קדימון האסורים לשידור על ידי בעל רישיון לשידורי כבלים בהתאם להוראות חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים, תשס"א-2001 וכן לפקח על ביצוע חובות לפי חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים), התשס"ה-2005; (ה) תנאים והגבלות בדבר בלעדיות בתוכן שידורים; (1) אתיקה בשידורים והגנת הצרכן בעניינים שבתחום סמכויותיה של המועצה לפי חוק זה;

²⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 956.

(א) סעיף קטן (א) – בטל;

(ב) בסעיף קטן (א1) –

(1) האמור בו יסומן כפסקה (1), ובה, המילים "בלי לגרוע מהאמור בסעיף

קטן (א)" – יימחקו;

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) בעל רישיון כללי לשידורי כבלים יוציא לצורך רכישה של הפקות מקומיות או הפקת תכניות, מתוך סכום ההוצאה כאמור בפסקה (1) (בפסקה זו – סכום ההוצאה השנתי), סכומים כמפורט להלן, לפי העניין:

(א) לצורך רכישה של הפקות מקומיות המשודרות בערוצים אשר אינם מופקים בידי בעל הרישיון – סכום בשיעור שלא יפחת משיעור שתקבע המועצה;

(ב) לצורך רכישה של הפקות מקומיות שהן הפקות לגיל הרך או הפקות לילדים ולנוער – סכום בשיעור שתקבע המועצה;

(ג) לצורך הפקת תכניות סוגה עילית – 50% מסכום ההוצאה השנתי, לפחות (בפסקת משנה זו – שיעור ההשקעה בסוגה עילית); המועצה רשאית לקבוע בכללים שיעור מזערי מתוך שיעור ההשקעה בסוגה עילית שיוציא בעל הרישיון להפקת תכניות דרמה ושיעור מזערי כאמור שיוציא בעל הרישיון להפקת תכניות תעודה";

(ג) סעיפים קטנים (2א) עד (ב) – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) 50% מהמישדרים האמורים בפסקה (1) יהיו מהפקות מקומיות קנויות."

בשל החשיבות הציבורית שיש לעידוד השקעה בהפקות מקומיות המשודרות בערוצים אשר אינם מופקים בידי בעל הרישיון הכללי לשידורי כבלים, בהפקות מקומיות המיועדות לגיל הרך, לילדים ולנוער ובתכניות סוגה עילית, מוצע לקבוע לגבי הפקות אלה, בסעיף קטן (א1) כנוסחו המוצע, סכום השקעה שלא יפחת משיעור שקבעה המועצה או משיעור של 50% מתוך סכום ההוצאה השנתי של בעל הרישיון, לפי העניין.

במטרה לעודד כניסת בעלי רישיונות מיוחדים לשוק השידורים הרבי-ערוצי מוצע לבטל את הסמכות הנתונה כיום למועצה בסעיף קטן (2א) של סעיף 167 לחוק התקשורת להטיל מגבלות על בעל רישיון כאמור, כך שבעל רישיון כאמור יוכל להחזיק ביותר מרישיון אחד בלא שיוטלו עליו חובות נוספים בשל אחזקה כאמור. וזה לשונו של סעיף קטן (2א) האמור:

"(2א) המועצה רשאית להתנות מתן יותר מרישיון מיוחד אחד לשידורי כבלים לאותם בעלים, בחיובו להשקיע סכום כספי בשיעור שתקבע, ושלא יעלה על 12% מהכנסותיו מהשידורים, לשם הפקה או רכישה של הפקות מקומיות לשידור ראשוני."

(7) לאשר שיתוף פעולה בתחום השידורים והמשדרים בין בעלי רישיונות לשידורים; ואולם אין באישור כאמור כדי לפטור מהחובה לקבל אישור או דיתר לפי כל דין אחר"

לפסקה (4)

לנוכח התפיסה שלפיה יש לצמצם את ההתערבות הרגולטורית בתוכן המשודר בידי בעלי הרישיונות השונים או באמצעותם, מוצע לתקן את סעיף 167 לחוק התקשורת ולבטל את הסמכויות שהיו נתונות בו למועצת הכבלים והלוויין לקבוע כללים לעניין זמן השידור שיקצה בעל רישיון כללי לשידורי כבלים לטובת שידור הפקות מקומיות ולהותיר על כנו את הסמכויות של המועצה לקבוע סכומים שיוציא בעל רישיון כאמור לצורך רכישה של הפקות מקומיות. בהתאם לכך, מוצע לבטל את סעיף קטן (א) של סעיף 167 האמור הקובע כך:

"(1) (א) 10% לפחות מסך כל זמן השידור הבסיסי

שבעלי רישיון כללי לשידורי כבלים משדרים במהלך שנה, יוקצו להפקות מקומיות, בנושאים שאינם ייחודיים לאזור מסוים, שיופקו במיוחד לצורך שידורם לפי סעיף זה וישודרו בשידור ראשוני;

(ד) בסעיף קטן (ג) –

(1) ברישה, במקום "לרבות" יבוא "כמפורט להלן";

(2) פסקה (1) – תימחק;

(3) בפסקאות (2) ו-(3), לפני "לענין" יבוא "כללים";

(ה) בסעיף קטן (ד), במקום "ליתן הוראות, בין השאר, בדבר הסוגות ולוחות זמנים

להפקתן או לשידורן" יבוא "לתת הוראות בדבר לוחות זמנים להפקתן";

(5) אחרי סעיף 6ה1 יבוא:

"מישרי ספורט 2ה6. (א) המועצה רשאית לקבוע כי בעל רישיון כללי לשידורי

כבלים ישדר מישר ספורט שהמועצה קבעה כי הוא בעל

חשיבות ציבורית מיוחדת, בערוץ בעל תפוצה רחבה כפי

שתורה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בלבד. בהתאם לכך מוצע למחוק את פסקה (ג)1 של סעיף 6ה1 האמור המסמיכה את מועצת הכבלים והלוויין לקבוע כללים "לענין סוגי המישדרים וסוגות המישדרים שייכללו במכסות המזעריות להפקות מקומיות, להפקות מקומיות עצמיות ולהפקות מקומיות קניות, היקפם של סוגי המישדרים וסוגות המישדרים בכל אחת מההפקות האמורות ומועדי שידורם ואופן חלוקת השידורים בין הערוצים השונים, לרבות לשם ביצוע ההפקות ברמה, בתקציב ובאיכות הולמים", וכן לתקן את סעיף קטן (ד) של הסעיף האמור. כך, המועצה לא תוכל לתת לבעל רישיון שהפר את חובות ההשקעה בהפקות מקומיות לפי הוראות 6ה1 האמורה, בעקבות ההפרה, הוראות לענין הסוגות ולוחות הזמנים לשידורן של הפקות מקומיות, אלא רק הוראות לענין השיעור שעליו להשקיע בהפקות כאמור ולוחות הזמנים להפקתן.

לפסקה (5)

שידורי ספורט מהווים עוגן חשוב בשידוריו של בעל רישיון כללי לשידורי כבלים. כפי שציינה הוועדה המייעצת בהמלצותיה, היכולת של שחקנים חדשים לחדור לשוק בלא שידורי ספורט, מצומצמת. זאת, מאחר שמדובר במוצר שאינו תחליפי, שנמכר בבלעדיות ושהביקוש אליו קשיח.

העדרם של שידורי ספורט בתוכן שמציע שחקן רב-ערוצי, מהווה חסם מעבר משמעותי ביותר לגבי מנויים פוטנציאליים. יתרה מכך, לאורך השנים, ועם התרחבות מגוון הערוצים המישדרים על גבי פלטפורמות השידור, גדל מספר ערוצי הספורט שמציעים בעלי הזכויות במפעלי הספורט השונים. גידול זה הוביל לזליגת תכנים מערוצי ספורט שנכללו בחבילות הבסיס והיו זמינים לציבור מנויים רחב, אל ערוצי פרימיום הפתוחים רק למנויים ששילמו בעבורם תשלום נוסף. כך, הצטמצמה נגישות הציבור לתוכני ספורט, שכאמור הביקוש אליהם קשיח, ומנויים נאלצו לשלם תשלום נוסף בעבור תוכן שבעבר נכלל במסגרת חבילות הבסיס.

כמענה לתופעה, קבעה מועצת הכבלים והלוויין מדיניות בתחום שידורי הספורט, שבמסגרתה הוכרו מפעלי

כאמור, מוצע לקבוע, בסעיף 6ה1(א) לחוק התקשורת בנוסחו המוצע, הוראות קונקרטיות ביחס להיקף ההשקעה בהפקות מקומיות, הן ביחס לתכנים המיועדים לגיל הרך, לילדים ולנוער, הן ביחס לתכנים המשודרים בערוצים שאינם מופקים בידי בעל הרישיון והן ביחס לתכניות סוגה עילית, ומוצע, למטע לעניין תכניות סוגה עילית, להסמיך את מועצת הכבלים והלוויין לקבוע את שיעורם. לפיכך מוצע לבטל את סעיף קטן (3א) של סעיף 6ה1 לחוק התקשורת שלפיו רשאית המועצה להתנות את מתן הרישיון לשידורים לפי דרישה בחיוב להשקיע סכום כספי לשם הפקה או רכישה של הפקות מקומיות לשידור ראשוני. וזה נוסח:

"(3א) המועצה רשאית להתנות מתן רישיון לשידורים לפי דרישה, בחיוב להשקיע סכום כספי בשיעור שתקבע, ושלא יעלה על 4% מהכנסותיו השנתיות מרמי המנוי לשידורים לפי דרישה, לשם הפקה או רכישה של הפקות מקומיות לשידור ראשוני, אשר יוצעו על ידו לצפייה למנויו";

סעיף קטן (ב)1 של סעיף 6ה1 האמור מסמיך את מועצת הכבלים והלוויין לקבוע כללים הנוגעים לשידור הפקות בנושאים הנוגעים לאזור מסוים בלבד. מדובר בהוראה שהיתה רלוונטית לתקופה שבה פעלו כמה חברות כבלים, ואינה רלוונטית עוד היום ומוצע על כן לבטלה. וזה נוסחו של סעיף קטן (ב)1(א) האמור שמוצע לבטלה:

"(ב)1 המועצה רשאית לקבוע בכללים את המכסה המזערית להפקות מקומיות של מישדרים שבעל רישיון כללי לשידורי כבלים משרד, בנושאים הנוגעים לאזור מסוים בלבד, שישודרו בשידור ראשוני, בנוסף למכסה האמורה בסעיף קטן (א), ובלבד שלצורך זה, ייחשבו גם מישדרים בענייני היום כהפקות מקומיות; המועצה רשאית לקבוע את המכסה המזערית לפי פסקה זו כמכסת שעות או חלקיהן";

כאמור, מוצע לצמצם את סמכות המועצה בכל הנוגע להפקות מקומיות, לעניין קביעת הסכומים שיוצאו לטובת הפקות מקומיות וכן לעניין אופן ההכרה בהוצאה כאמור

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), רשאית המועצה לקבוע כי בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ישדר מישדר ספורט שהמועצה קבעה כי הוא בעל חשיבות ציבורית, בערוץ ספורט בעל תפוצה רחבה כפי שתורה.”;

(6) בסעיף 216 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים “שישודרו בערוצים” יבוא “כאמור בסעיף קטן (א) שישודרו בשידור ראשוני בשידורי הטלוויזיה המשודרים לפי כל חוק לציבור בישראל, בלי שהמשרד יקבל תמורה בעד השידור”;

(ב) בסעיף קטן (ד), ברישה, הקטע החל במילים “וכן תביא” עד המילים “האמורים בסעיף קטן (ב)” – יימחק;

(7) בסעיף 216א, סעיף קטן (ה) – בטל;

(8) סעיפים 216 ו-216ב – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

התקשורת, בפסקה (1), שלפיו לא תהיה עוד למועצת הכבלים והלוויין סמכות לקבוע הוראות לעניין חבילות שידורים, מוצע לבטל את סעיף קטן (ה) של סעיף 216א האמור, כך שיובהר כי אין למועצה סמכות לקבוע הוראות כאמור, בין אם שר התקשורת נתן הוראות לפי סעיף 216א האמור ובין אם לאו.

לפסקאות (8) ו-(11)

כחלק ממיקוד הרגולציה, ובמסגרת ביטול הוראות הנוגעות לתוכן השידורים של בעל רישיון כללי לשידורי כבלים, מוצע לבטל את סעיף 216א לחוק התקשורת הקובע כדלקמן:

“תוכן שידורי כבלים”

216א. (א) בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ישדר מגוון סרטים ותכניות, בין השאר בתחומי הבידור, המוסיקה, האמנות, החברה, המדע, החינוך, התרבות והספורט.

(ב) במסגרת שידורים כאמור בסעיף קטן (א), יכלול בעל רישיון כללי לשידורי כבלים, גם שידורים שיש בהם ביטוי לנושאים ולצרכים ייחודיים של שטח גאוגרפי שהמועצה קבעה את גבולותיו בכללים (בסעיף זה – אזור); המועצה רשאית לאשר לבעל רישיון כללי לשידורי כבלים לשדר שידורים כאמור ביותר מתחום אזור אחד.

(ג) בקיום שידורים לפי סעיף זה יפעל בעל רישיון כללי לשידורי כבלים בהתאם לכללים שתקבע המועצה לעניין סעיף זה.”

כמו כן מוצע לבטל את סעיף 216א לחוק התקשורת אשר קובע הוראות לעניין שידורי כבלים הנוגעים לאזור מסוים בלבד, שלא נעשה בהם שימוש. וזה נוסחו:

“תוכן שידורי הכבלים”

216ב. (א) בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ישדר חדשות מקומיות ותכניות מקומיות בעניני היום הנוגעים לאזור בלבד.

ספורט מסוימים ככאלה שיש חובה לגבי חלק מהמישדרים המשודרים בהם, לשרדם בערוצים בעלי תפוצה רחבה (ערוצים מוכרויים). נוסף על כך קבעה המועצה בכללים אילו תכנים ינתן להעביר מערוץ שנכלל בחבילת הבסיס לערוץ שניתן בתשלום נוסף.

מאחר שבתחום שידורי הספורט קיים צורך באסדרה אקטיבית מצד הרגולטור, מוצע להסמיך את מועצת הכבלים והלוויין לקבוע הוראות שונות ביחס לשידור של מפעלי ספורט מסוימים, אשר המועצה סבורה כי יש חשיבות ציבורית בהפצתם לציבור רחב. על פי המוצע, תוכל המועצה לקבוע כי משדרי ספורט בעלי חשיבות ציבורית מיוחדת, ישודרו בערוץ בעל תפוצה רחבה כפי שתורה, וכן לקבוע כי משדרי ספורט בעלי חשיבות ציבורית, ישודרו בערוץ ספורט בעל תפוצה רחבה כפי שתורה. סמכות זו תאפשר למועצה להגן על האינטרס הציבורי בהנגשת מישדרי ספורט שיש בהם עניין לציבור.

לפסקה (6)

סעיף 216 לחוק התקשורת עוסק בתקצוב הפקות בשפה האמהרית והטיגרנית, וקובע סכום של בסך של 4.8 מיליון שקלים חדשים לחלוקה כמתאימה בהפקות כאמור. כיום, קובע הסעיף האמור כי יוכרו בהפקות מקומיות כאמור רק הפקות שישודרו בערוצים המשדריים בשפה האמהרית או הטיגרנית לפחות מחצית מזמן השידור שלהם ולא פחות מ-12 שעות ביום. הלכה למעשה, כיום יש ערוץ אחד כזה בישראל, המשודר בתשלום בכבלים ובלוויין. במטרה להנגיש את השידורים בשפה האמהרית והטיגרנית, מוצע לאפשר הכרה בהפקות בשפות אלה שישודרו בכל ערוץ, ובלבד שמדובר בשידור ראשוני בערוץ שאינו גובה תשלום בעבור שידוריו.

לפסקה (7)

סעיף 216א מקנה לשר התקשורת סמכות לתת לבעל רישיון כללי לשידורי כבלים הוראות בעניין הצעת חבילת שידורים בסיסית. לאור תיקונו המוצע של סעיף 216א לחוק

(א) בכותרת השוליים, במקום "אישור" יבוא "כללים בעניין";

(ב) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד המילים "רשאית היא" יבוא "המועצה רשאית", במקום "לקבוע הגבלות" יבוא "לקבוע בכללים הגבלות" ואחרי "החזקת אמצעי שליטה" יבוא "בערוץ משותף";

(א) בסעיף קטן (א), ההגדרה "משרד ערוץ חדשות" – תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ג)(5)(ה)1), המילים "ואינו משרד ערוץ חדשות" – יימחקו;

(ג) סעיף קטן (ט) – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (9)

סעיף 16 כב לחוק התקשורת קובע הוראות לעניין אישור ערוצים משותפים בידי מועצת הכללים והלוויין. ערוץ משותף מוגדר באותו סעיף כערוץ עצמי (כהגדרתו באותו סעיף) המשודר על ידי יותר מבעל רישיון לשידורים אחד או ערוץ עצמי המשודר למחצית או יותר מכלל המנויים של כלל בעלי הרישיונות לשידורים. מאחר שכיום קיים רק בעל רישיון כללי אחד לשידורי כבלים, המשמעות היא שכל ערוץ המשודר למחצית או יותר מכלל המנויים של בעל הרישיון הכללי הוא בגדר ערוץ משותף.

לאור האמור, מוצע לבטל את הוראות הסעיף האמור הנוגעות לשיתוף פעולה של כמה בעלי רישיונות כלליים לשידורי כבלים בשידור במתכונת של ערוץ משותף, ולהותיר על כנו את ההוראות המסמיכות את מועצת הכללים והלוויין לקבוע הגבלות על החזקת אמצעי שליטה בערוצים אלה ערוצים אלה חשובים הן לשם הפלורליזם והגיוון והן כדי לייצר מוקדי תוכן נפרדים מחברות הכבלים והלוויין, זאת בין השאר, כדי לאפשר לשחקנים חדשים המבקשים להיכנס לשוק הטלוויזיה הרב-ערוצית גישה למקורות תוכן קיימים בשלב החדירה לשוק.

לפסקה (10)

עקב ביטולו של ההסדר בעניין ערוץ ייעודי, כמפורט להלן בדברי ההסבר לפסקאות (15) עד (19), מוצע לתקן את סעיף 26 כב לחוק התקשורת כך שההסדרה הקבועה בו לא תחול לגבי "משרד ערוץ חדשות", אשר מוגדר בסעיף ב"משרד ערוץ ייעודי, שקיבל רישיון שידור לפי סעיף 6לד1, לשדר חדשות ותכניות בענייני היום".

לפסקה (12)

כיום, בהתאם להוראות סעיף 6כא לחוק התקשורת, מוטלת על בעל רישיון כללי לשידורי כבלים חובה להעביר את שידורי הטלוויזיה המשודרים לפי כל חוק לציבור בישראל והניתנים לקליטה מהאוויר, העברה מלאה, בזמן אמיתי, בלא כל קטיעה או עריכה, ובלא תשלום מאת המשרד.

(ב) בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ישדר מיגוון סרטים ותכניות, בין היתר בתחומי הבידור, המוסיקה, האמנות, החברה, המדע, החינוך, התרבות והספורט.

(ג) במסגרת שידורים כאמור בסעיף קטן (ב) יכלול בעל רישיון כללי לשידורי כבלים גם שידורים שיש בהם ביטוי לנושאים ולצרכים ייחודיים של האזור (להלן – מישדרים בעניני האזור).

(ד) המועצה רשאית להתיר לשני בעלי רישיון כללי לשידורי כבלים או יותר, שיש קרבה גיאוגרפית וזיקה בין אזורים, להפיק ולשדר במשותף מישדרים העוסקים בחדשות המתייחסות לאותם אזורים או בנושאים אחרים המיוחדים לאותם אזורים, אם שוכנעה שיש חשיבות בקיומם של מישדרים כאמור, וכן כי השידור המשותף עשוי לתרום לאיכות, לגיוון ולהגדלת כמות המישדרים בעניני אותם אזורים, והכול בתנאים שתקבע.

(ה) המועצה רשאית לתת היתר כאמור בסעיף קטן (ד) גם לבעל רישיון כללי לשידורי כבלים שהוענק לו שני רישיונות או יותר.

(ו) בקיום שידורים לפי סעיף זה יפעל בעל רישיון כללי לשידורי כבלים בהתאם לכללים שתקבע המועצה לענין סעיף זה.

(11) (פקע).

(21) (פקע).

(31) (פקע).

(41) (פקע).

(51) (פקע).

(ז) בסעיף זה, "אזור" – שטח גאוגרפי שגבולותיו נקבעו בכללים על ידי המועצה; המועצה רשאית לאשר לבעל רישיון כללי לשידורי כבלים לשדר שידורים כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), ביותר מתחום אזור אחד.

עוד מוצע לתקן את סעיף 6כב(ב) לחוק התקשורת לאור ביטולו של סעיף 6ב האמור, אשר נזכר בו.

(11) בסעיף 6כ6(ב), במקום "בסעיפים 6כ(א) ו-6כ2" יבוא "בסעיף 6כ2";

(12) בסעיף 6כא, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) הוראות סעיף 6לד(ב)(1) יחולו לעניין העברה, בידי בעל רישיון כללי לשידורי כבלים, של השידורים שמסדר בעל רישיון לשידורי טלוויזיה כהגדרתו בחוק הרשות השנייה, שסך הכנסותיו אינו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים בשנה, אלא אם כן קבע המנהל כהגדרתו בחוק הרשות השנייה כי אותו בעל רישיון הוציא בעבור הפקות מקומיות סכום השווה לכפל הסכום שנקבע לתשלום לפי אותן הוראות";

(13) בסעיף 6כא(ב), פסקה (4) – תימחק;

(14) סעיף 6כד 1 – בטל;

(15) בכותרת סימן ט' בפרק ב'1, במקום "וערוצים ייעודיים" יבוא "של בעל רישיון מיוחד לשידורי כבלים";

(16) בסעיף 6לד –

(א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "של בעל רישיון מיוחד לשידורי כבלים";

(ב) סעיפים קטנים (א) ו-3א) – בטלים;

(ג) בסעיף קטן (ב), פסקה (2) – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (14)

סעיף 6כד1 לחוק התקשורת קובע הוראות לעניין עוצמת הקול המותרת בתשדירי פרסומות, בקדימונים ובשידורים אחרים ומסמיך את המועצה לקבוע כללים לעניין זה. בדומה לתיקון המוצע לחוק הרשות השנייה, בסעיף 15(25) להצעת החוק, מוצע לבטל סעיף זה, לרבות סמכויות המועצה מכוחו. וזה לשונו של סעיף 6כד1 לחוק התקשורת שמוצע לבטלו:

"עוצמת הקול בתשדירי פרסומות, בקדימונים ובשידורים אחרים

6כד1. בעל רישיון לשידורי כבלים, לרבות משרד ערוץ ייעודי הממומן באמצעות שידורי פרסומות, לא ישרד בערוץ המופק בעיקר עבור הציבור בישראל, תשדיר פרסומות, קדימון או שידור מסוג אחר שקבעה המועצה בכללים, בעוצמת קול העולה על טווח עוצמת הקול המקובל במישרד שאינו תשדיר פרסומות, קדימון או שידור מסוג אחר כאמור כפי שקבעה המועצה בכללים; בסעיף זה, "קדימון" – כהגדרתו בסעיף 6לד(1)(3) לרבות קדימון צולב כהגדרתו באותו סעיף."

לפסקאות (15) ו-16)

לנוכח ביטול האסדרה לעניין ערוצים ייעודיים, מוצע לתקן את כותרת סימן ט' בפרק ב'1 לחוק התקשורת כך שתשקף את ההוראות שייחודו באותו סימן, קרי, הוראות הנוגעות לבעל רישיון מיוחד לשידורי כבלים בלבד. כמו כן מוצע לתקן את סעיף 6לד לחוק התקשורת ולמחוק ממנו את ההוראות הנוגעות לערוץ ייעודי.

כאמור לעיל, מוצע לבטל את האסדרה הקבועה כיום בחוק התקשורת לעניין ערוצים ייעודיים, כך שלא יינתנו עוד רישיונות לערוצים כאמור, ובמקביל מוצע להפחית באופן משמעותי את היקף הרגולציה שתחול על בעל רישיון לשידורי טלוויזיה לפי חוק הרשות השנייה. בהתאם לכך, החובות המוטלות על בעל רישיון כללי לשידורי כבלים בהתאם לסעיף 6כא לחוק התקשורת צפויות להתרחב ולחול עליו לגבי מספר גדול יותר של משרדים.

כדי ליצור הסדר מאוזן שלא יפגע בבעל הרישיון הכללי לשידורי כבלים במידה העולה על הנדרש, מוצע להותיר את חובת ההעברה הקבועה בסעיף 6כא האמור על כנה ולצד זאת להטיל על בעלי הרישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיהם אינו עולה על 50 מיליון שקלים בשנה (בפרק זה – בעל רישיון בעל היקף פעילות קטן), חובה לשלם בעד העברה זו "דמי מעבר" לפי הוראות סעיף 6לד(ב)(1) לחוק התקשורת, אשר מסדירות את התשלום שישלם בעל רישיון מיוחד לשידורי כבלים בעד העברת שידוריו בידי בעל הרישיון הכללי לשידורי כבלים. עם זאת, מוצע כי בעל רישיון בעל היקף פעילות קטן לא יהיה חייב בתשלום כאמור, אם המנהל כהגדרתו בחוק הרשות השנייה קבע לגביו כי הוא הוציא בעד הפקות מקומיות סכום השווה לכפל הסכום שנקבע לתשלום לפי סעיף 6לד(ב)(1) האמור.

לפסקה (13)

סעיף 6כא1 לחוק התקשורת קובע הוראות לעניין האפיקים שבהם ישודרו השידורים השונים המשודרים באמצעות בעל רישיון כללי לשידורי כבלים. מוצע לערוך בו התאמות לאור ביטול האסדרה הנוגעת למשרד ערוץ ייעודי, כמפורט להלן בדברי ההסבר לפסקאות (15) עד (19).

“סימן ט’1: משדר ערוץ נושאי”;

(18) בסעיף 6לד1 –

- (א) במקום כותרת השוליים יבוא “משדר ערוץ נושאי”;
- (ב) סעיפים קטנים (א) עד (ו) – בטלים;
- (ג) בסעיף קטן (ז) –
- (1) ברישה, במקום “לגבי ערוץ ייעודי” יבוא “לגבי ערוץ נושאי כהגדרתו בחוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, התשע”ב–2012²⁹ (בסעיף זה – ערוץ נושאי);
- (2) בפסקה (1), הסיפה החל במילה “ומיקומם” – תימחק;
- (3) בפסקה (2), במקום “הערוץ הייעודי” יבוא “הערוץ הנושאי”;
- (4) פסקאות (3), (6) עד (8), (11), (14) ו־(16) – יימחקו;
- (5) בפסקה (10), במקום “במשדר ערוץ ייעודי” יבוא “במשדר ערוץ נושאי”;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (17) ו־(18)

פרסומת (פסקה (10)): סייגים בדבר פרסומת המוכוונת לילדים, לרבות דרך הצגתה ושעות שידורה (פסקה (12)): סייגים בדבר השתתפות ילדים בשידור פרסומת (פסקה (13)): וסייגים בדבר שימוש בגוף האדם, באופן הפוגע בכבוד האדם (פסקה (15)).

וזה נוסחן של ההוראות בסעיף 6לד1 לחוק התקשורת שמוצע לבטלן:

“א) המועצה רשאית להעניק רישיון מיוחד לשידורי כבלים למשדר ערוץ ייעודי, למי שבחרה במכרז שפרסמה, ולענין זה יחולו הוראות סעיף 6לד1.”

(א1) נתנה המועצה רישיון מיוחד לשידורי כבלים למשדר ערוץ ייעודי כאמור בסעיף קטן (א), יוארך תוקף הרישיון עד יום כ”ג בטבת התשע”ט (31 בדצמבר 2018) או עד מועד אחר שנקבע ברישיון, לפי המאוחר.

(ב) מתוך מגמה להביא לריבוי הגורמים המעורבים בשידור מישדרים לציבור, תקבע המועצה במכרז לפי סעיף קטן (א) תנאים והגבלות בדבר החוקה, העברה או רכישה של זכויות במשדר הערוץ הייעודי, לרבות בידי מי משדר שידורים לציבור לפי כל דין או מפיץ ערוץ, או בעל ענין בכל אחד מהם, והכול במישרין או בעקיפין.

(ג) המועצה רשאית לקבוע בתנאי המכרז הוראות, תנאים והגבלות בדבר מימון שידוריו של משדר ערוץ ייעודי בדרכים שאינן שידורי פרסומת; היה משדר הערוץ הייעודי רשאי לממן את שידוריו באמצעות שידורי פרסומת ובאמצעות דרכי מימון נוספות, יובאו דרכי המימון הנוספות גם הן לאישור הממשלה והועדה כאמור בסעיף 6לד(א3), בשינויים המחויבים.

ערוץ נושאי מוגדר בחוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, התשע”ב–2012 (בפרק זה – חוק הפצת שידורים). לפי אותו חוק, רשאי מועצת הכבלים והלוויין להעניק, במכרז, רישיון לערוץ שמשדר ב־75% לפחות מומן השידור שלו, תכנים בנושא מסוים, ומופץ על גבי מערך עידן פלוס שפעולתו מעוגנת באותו חוק.

בהתאם לחוק הפצת שידורים, ערוץ נושאי יכול להיות ממומן מדמי מנוי או מפרסומות. לגבי ערוץ נושאי הממומן מפרסומות, נקבע בחוק הפצת שידורים כי יחולו עליו הוראות סעיף 6לד1 לחוק התקשורת, הקובע הוראות לענין רישיון ערוץ ייעודי והשידורים של ערוץ כאמור מאחר שמוצע, ככלל, לבטל את ההסדרה בחוק התקשורת הנוגעת לערוץ ייעודי לחוק, מוצע לבטל את מרבית הוראות סעיף 6לד1 האמור. עם זאת, מוצע להותיר על כנו חלק מהוראות סעיף קטן (ז) של אותו סעיף שמכוון קובעת מועצת הכבלים והלוויין כללים לענין שידורי פרסומת, כך שאלה יחולו לענין ערוץ נושאי.

מוצע להותיר בידי המועצה סמכות לקבוע, ביחס לערוץ נושאי, כללים בנושאים המפורטים להלן: הפרדת שידורי פרסומת ממישדר שאינו פרסומת (פסקה (1)); איסור העדפת מפרסם בל הפקת שידור הפרסומת שלו בידי הערוץ הנושאי (פסקה (2)); הגבלה על מכירת זמן שידור פרסומת לאדם אחד (פסקה (4)); שידורי פרסומת אסורים ונושאים אסורים לשידור בשידורי פרסומת (פסקה (5)); סייגים בדבר שידור פרסומת אגב פרסומת סמויה או פרסומת בלתי מודעת (פסקה (9)); סייגים שיחולו על בעלי משרות במשדר ערוץ נושאי בדבר השתתפותם בשידורי

²⁹ ס”ח התשע”ב, עמ’ 286.

(ד) סעיפים קטנים (ח) עד (י) – בטלים;

(19) סעיפים 6לד, 3לד ו-6מ – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

(8) סוגי המישרים שניתן להפסיק את מהלך שידורם לצורך שידורי פרסומת;

[...]

(11) סייגים בדבר פרסום מוצרים ושירותים, בין לפי נושאים ובין דרך כלל, מחיריהם ואופן ההשוואה ביניהם, תוך מגמה להבטיח שידור מידע מהימן ותחרות הוגנת;

[...]

(14) סייגים בדבר שידור פרסומת שלא מהפקה מקומית; בפסקה זו, יראו בשידור פרסומת כאילו הוא תכנית טלוויזיה, לענין ההגדרה "הפקה מקומית";

[...]

(16) קבלת אישור מוקדם להעתיק תמלילים ולסרטים של שידורי פרסומת וכן התניית השידורים או התניית אישור שידורם בתנאים שתקבע.

(ח) השר רשאי לקבוע הוראות לענין ההליכים לעריכת מכרו לבחירת משרד ערוץ ייעודי לפי סעיף קטן (א), דרכי הגשתן של הצעות למכרו והטיפול בהן, הדרכים והמועדים למסירת מידע בדבר תוצאות המכרו וכן ההליך להענקת רשיון.

(ט) הוראות סעיפים 6יא ו- 6יב יחולו על משרד ערוץ ייעודי בניגודים המחויבים.

(י) השר יקבע, בהסכמת שר האוצר, את שיעורי התמלוגים ודמי הרשיון שישלמו למדינה מי שקיבלו רשיון לפי סעיף זה בהתחשב, בין השאר, בסוג הערוץ, דרכי מימונו ואופי שידוריו.

לפסקה (19)

לנוכח ביטול האסדרה בכל הנוגע לערוצים ייעודיים, מוצע לבטל את סעיפים 2לד ו-3לד לחוק התקשורת הקובעים הוראות ביחס לערוצים אלה. וזה לשונם:

"גטילת זמני שידור פרסומת

2לד. (א) המועצה רשאית ליטול, במועדים שתקבע, ממשרד ערוץ ייעודי הממומן באמצעות שידורי פרסומת, שהפר בשידוריו כלל מכללי המועצה או הוראה שניתנה לפיהם או ששידור שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 6כ (להלן – שידור תוך הפרה), זמני שידור פרסומת כלהלן:

(1) עבור כל דקה של שידור תוך הפרה – דקה אחת של שידורי פרסומת, ובלבד שסך כל הנטילה בשל שידור תכנית אחת כאמור, לא יעלה על זמן השידור המרבי שנקבע לו לשידורי פרסומת;

(2) עבור שידור תוך הפרה שאורכו פחות מדקה – עד דקה של שידורי פרסומת.

(ד) בערוץ ייעודי הממומן באמצעות שידורי פרסומת, תקבע המועצה במכרו ובכללים תנאים והגבלות בדבר שידורי הערוץ לפי סעיף זה, שיבטיחו כי בשידורי הערוץ יינתן מענה הולם לייעוד המיוחד שנקבע או למאפיינים המיוחדים לערוץ זה, ובכלל זה כי השידורים בחלקם, ובשיעור שלא יפחת מ-20% מהם, יהיו מהפקה מקומית; המועצה, באישור הועדה, רשאית לקבוע שיעור נמוך יותר להפקות מקומיות, אם נוכחה כי קיימות נסיבות מיוחדות לעשות כן, או שטיבו של הערוץ או מהותו מחייבים לעשות כן.

(ה) (1) בערוץ ייעודי הממומן באמצעות שידורי פרסומת שקהל היעד שלו נבדל בשפתו, תקבע המועצה במכרו תנאים שיבטיחו כי בהצעת הזוכה שייבחר יהיו כל השידורים, לרבות שידורי הפרסומת, בשפת הערוץ, בדיבור, בדיבור או בכתוביות;

(2) מחצית לפחות מן השידורים כאמור בפסקה (1), למעט שידורי הפרסומת, יהיו בשפת הערוץ, בדיבור או בדיבור, ובכללם מחצית לפחות מן השידורים בשעות צפיות שא.

(ו) המועצה רשאית להחיל על משרד ערוץ ייעודי כללים שקבעה לגבי בעל רישיון לשידורי כבלים, כולם או מקצתם, ורשאית היא לקבוע כללים מיוחדים לענין שידוריו של משרד ערוץ ייעודי דרך כלל או למשרד ערוץ ייעודי מסוים, ובכלל זה כי השידורים יהיו בחלקם מהפקה מקומית.

(ז) המועצה רשאית לקבוע, לגבי ערוץ ייעודי הממומן באמצעות שידורי פרסומת – כללים נוספים או אחרים, לרבות בענינים אלה:

[...]

(3) זמן שידור מרבי לשידורי פרסומת וכן לשידורי קדימון או לשידורי קדימון צולב שרשאי משרד ערוץ ייעודי להקצות בכל שעת שידור; לענין פסקה זו –

"קדימון" – מישדר המוסר מידע על האפיק שבו הוא משודר או על מישדרים אחרים באפיק זה;

"קדימון צולב" – מישדר המוסר מידע על אפיק אחר או על מישדרים בו;

(6) מתכונת של שידורי פרסומת ודרך הצגתם;

(7) עיתוים של שידורי הפרסומת במסגרת המישרים, משך הזמן המרבי לכל שידור כאמור, ומרווח הזמן בין שידורי פרסומת שונים, תוך מגמה לשרד את שידורי הפרסומת במרוכז;

(20) בסעיף 6מח(א), פסקה (6) – תימחק;

(21) בסעיף 6מטו(ב), הסיפה החל במילים "וכן שידוריו" – תימחק;

(22) בסעיף 6נה, בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום "5(ד) ו-(ה)" יבוא "6(ד)(ב)(1)";

(ב) פסקה (2) – תימחק;

(23) בסעיף 6נו, המילים "6יט2" ו-"6כד1" – יימחקו;

(24) בסעיף 6צב1(ב)(4), במקום "סעיפים 6ה(5)" יבוא "סעיפים 6ה(ג)".

17. בחוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, התשע"ב–2012⁵⁰ (בפרק זה – חוק הפצת שידורים) –

(1) בסעיף 1, ההגדרה "משרד ערוץ ייעודי" – תימחק;

תיקון חוק
הפצת שידורים
באמצעות תחנות
שידור ספרתיות

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (20)

סעיף 6מח לחוק התקשורת מקנה לשר התקשורת, לאחר התייעצות עם מועצת הכבלים והלוויין, סמכות לקבוע תנאים למתן רישיון לשידורי לוויין, ומפרט רשימה של נושאים שלגביהם רשאי השר לקבוע תנאים כאמור. סעיף קטן (א)(6) של סעיף 6מח האמור מסמיך את שר התקשורת לקבוע תנאים לעניין "היקף השידורים המוצעים בידי מבקש הרשיון לשידורי לוויין שישודרו בעברית, בדיבור, בדיבור או בכתוביות, ושעת שידורם, וכן היקף השידורים שמקורם בהפקה מקומית כמשמעותה בפרק ב'1". כחלק מהמדיניות לצמצם את התערבות הרגולטור בתוכן המשודר, מוצע למחוק את אותו סעיף קטן.

לפסקאות (21) ו-(22)

לנוכח ביטול האסדרה הנוגעת לערוצים ייעודיים, מוצע לתקן בהתאמה את הוראות סעיפים 6מטו ו-6נה לחוק התקשורת הכוללות התייחסות לערוצים כאמור.

לפסקה (23)

סעיף 6נו לחוק התקשורת מחיל סעיפים שונים בפרק ב'1 לחוק האמור, ובהם סעיפים 6יטו ו-6כדו לאותו חוק, על בעל רישיון לשידורי לוויין וכן על מפיק ערוץ ומפיץ ערוץ עצמאי, ומוצע לערוך בו התאמות נוכח ביטולם של הסעיפים האמורים, בפסקאות (7) ו-(15).

לפסקה (24)

סעיף 6צב1 לחוק התקשורת קובע הוראות לעניין עיצוב כספי על בעל רישיון לשידורים, ומוצע לתקן את סעיף קטן (ב)(4) שלו לנוכח החלפת נוסחו של סעיף 6ה לחוק בפסקה (3) לעיל.

סעיף 17 לפסקה (1)

מוצע להתאים את חוק הפצת שידורים לתיקונים המוצעים בחוק התקשורת וחוק הרשות השנייה. בין השאר, מוצע למחוק את ההגדרה "משרד ערוץ ייעודי" מסעיף 1 לחוק האמור, לאור ביטול האסדרה הנוגעת

(ב) הורתה המועצה על נטילת זמן שידורי פרסומת, לא ישרד משרד ערוץ ייעודי את שידורי הפרסומת בזמן שהורתה המועצה.

(ג) המועצה תודיע למשרד ערוץ ייעודי הממומן באמצעות שידורי פרסומת על כוונתה ליטול פרקי זמן כאמור בסעיף קטן (א), לפחות עשרים וארבע שעות לפני ביצוע הנטילה.

(ד) המועצה רשאית לקבוע כללים לביצוע סעיף זה.

ערוץ ייעודי בשפה הערבית

6לד3. (א) הוענק רישיון לשידורי ערוץ ייעודי בשפה הערבית, ולשם הבטחת נגישות מרבית לשידורים בשפה הערבית, רשאי משרד הערוץ האמור לשדרו גם במתכונת של שידורי טלוויזיה באמצעות לוויין, המיועדים לקליטה ישירה לא מפוענחת בידי כל אדם, בין אם הוא מנוי ובין אם לאו, ובלבד שמסר לשר ולמועצה הודעה על המועד שבו יתחיל לשדר במתכונת האמורה.

כמו כן, לנוכח ביטולו של סעיף קטן 6הו(א)(1) לחוק התקשורת, הנוגע לזמן השידור שעל בעל רישיון כללי לשידורי כבלים להקצות לטובת שידור הפקות מקומיות, מוצע לבטל את סעיף 6מ לחוק התקשורת המתיר לבעלי רישיון כללי לשידורי כבלים להתקשר ביניהם לצורך ביצוע חובותיהם לפי סעיף 6הו(א)(1) האמור. וזה נוסחו של סעיף 6מ שמוצע כאמור לבטלו:

"הפקות משותפות

6מ. בכפוף להוראות כל דין, ולצורך ביצוע הוראות סעיף 6הו(א)(1), רשאים בעלי רישיון כללי לשידורי כבלים, כולם או חלקם, להתקשר ביניהם (להלן – התקשרות משותפת), לשם רכישה או הפקה מקומית, בין עצמית ובין קנויה, של מישדרים בנושאים שאינם ייחודיים לאזור מסוים; בסעיף זה, "התקשרות משותפת" – לרבות התקשרות של בעלי רישיון כללי לשידורי כבלים עם מפיק ערוץ או עם אדם אחר."

⁵⁰ ס"ח התשע"ב, עמ' 286; התשע"ז, עמ' 96.

(א) בסעיף קטן (א) -

(1) בפסקה (2), אחרי "לשידורי טלוויזיה" יבוא "למעט בעלי רישיונות כאמור המנויים בפסקה (א2)";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) בעל רישיון לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיו אינו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים בשנה, אם ביקש זאת - במסגרת ערוץ טלוויזיה אחד בטכנולוגיית חדות רגילה לכל בעל רישיון, ואולם אם מספר בעלי רישיונות כאמור ששידוריהם מופצים באמצעות תחנות השידור הספרתיות עלה על חמישה, יופצו שידוריו של בעל רישיון נוסף בכפוף לקיבולת הפנויה להפצת שידורים כאמור";

(3) פסקה (5) - תימחק;

(4) בפסקה (8), המילים "משדר ערוץ ייעודי" - יימחקו;

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) בעל רישיון לשידורי טלוויזיה כאמור בסעיף קטן (א)(א2) - שנה מהמועד שבו ביקש כי שידוריו יופצו באמצעות תחנות השידור הספרתיות, וכל בעל רישיון נוסף כאמור באותו סעיף קטן שהפצת שידוריו כפופה לקיבולת הפנויה להפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות - זמן סביר שלא יעלה על 90 ימים מהמועד שבו קיימת קיבולת פנויה כאמור";

(2) פסקה (3) - תימחק;

(3) בסעיף 9 -

(א) בסעיף קטן (ב) -

(א) בפסקה (2), במקום "שמסדר ערוץ ייעודי או משדר ערוץ נושאי חייבים לשלם" יבוא "שמסדר ערוץ נושאי חייב לשלם";

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת, מוצע כי ההסדרה שתחול לגביהם תהיה דומה לזאת שנקבעה ביחס לערוצים הייעודיים, ובפרט, כי לא תוטל עליהם החובה להיות מופצים כאמור, אלא ההפצה תיעשה רק אם ביקשו זאת, ובמקרים מסוימים, בכפוף לקיבולת הפנויה. עוד מוצע, לנוכח ביטול האסדרה הנוגעת לערוצים ייעודיים, למחוק את ההתייחסות לחובת ההפצה של אותם ערוצים מסעיף 6 האמור.

לפסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף 9 חוק הפצת שידורים לאור ביטול האסדרה הנוגעת לערוצים הייעודיים בתיקון חוק התקשורת, בסעיף 16 להצעת החוק. כמו כן, מוצע להבהיר כי הסדר התשלום הקבוע בסעיף קטן (ב)(3) של סעיף 9 האמור לגבי בעלי הזיכיונות לשידורי טלוויזיה בערוץ 2 ובערוץ השלישי ובעלי הרישיונות לשידורי טלוויזיה, יחול

לערוצים ייעודיים בחוק התקשורת, כמפורט לעיל בדברי ההסבר לסעיף 16 להצעת החוק. וזה לשונה:

"משדר ערוץ ייעודי" - כהגדרתו בסעיף 6א לחוק התקשורת, ובלבד שנקבע, לפי הוראות סעיף 6לד(א3) לחוק האמור, כי הוא ראוי לממן את שידוריו באמצעות שידורי פרסומת".

לפסקה (2)

בהתאם לאסדרה המוצעת בחוק הרשות השנייה ביחס לבעלי רישיונות לשידורי טלוויזיה שסך הכנסותיהם בשנה אינו עולה על חמישים מיליון שקלים חדשים, כמוצע בסעיף 15(29) להצעת החוק, מוצע לתקן את סעיף 6 לחוק הפצת שידורים ולהתאים את חובת הגורם המפעיל, כהגדרתו בחוק האמור, להפיץ את שידוריהם של אותם בעלי רישיונות באמצעות תחנות השידור הספרתיות. לצד

(ב) בפסקה (3), במקום "ובעלי רישיונות לשידורי טלוויזיה" יבוא "ומי שהיו, ערב יום תחילתו של חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת 2019), התשע"ח-2018, בעלי רישיונות לשידורי טלוויזיה";

(ב) סעיף קטן (ד) – בטל;

(4) בסעיף 112 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום "סעיפים 6(1), (5)(א) ו-7), 6(א1), (2א) ו-7(ב) עד (ד)" יבוא "סעיפים 6ה, 6(א1), (ג) ו-7(ד)";

(ב) בסעיף קטן (ג) –

(1) בפסקה (1), במקום "סעיף 6ה(ב) עד (ד)" יבוא "סעיף 6ה(ג) ו-7(ד)";

(2) בפסקה (2), בפסקאות משנה (ב) ו-7(ג), במקום "סעיף 6ה(א1)" יבוא "סעיף 6ה(א1)(1)";

(5) בסעיף 112 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "כב6, כד1" יבוא "כב6";

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(1) בפסקה (1), במקום הרישה עד המילים "ו-6מ לחוק האמור" יבוא "הוראות סעיפים 6יא1, 6יא2, 2כ6(א) עד (ח), 6כא1 ו-6נא1 לחוק התקשורת, ואולם הוראות סעיף 6יא2 לחוק האמור" והסיפה החל במילים "ולעניין סעיף 6ה(א)" – תימחק;

(2) בפסקה (2), במקום "סעיפים 6לד(1) ו-6לד2" יבוא "סעיף 6לד(ז)";

(6) בסעיף 13 –

(א) בסעיף קטן (ד)(1)(ב), במקום "בסעיף 6(א)(1) ו-7(2)" יבוא "בסעיף 6(א)(1), (2) ו-7(א2)";

(ב) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

את סעיף זה לתיקונים המוצעים בחוק התקשורת לעניין סמכויותיה של מועצת הכבלים והלוויין.

לפסקה (4)

סעיף 13 לחוק הפצת שידורים עניינו במשדר ערוץ נושאי, שהוא ערוץ טלוויזיה ש-75% לפחות משעות השידור שלו מוקדשים לנושא אחד, ושידוריו בנושא האמור משודרים במהלך 90% לפחות משעות צפיית השיא. מוצע להתאים סעיף זה לתיקונים המוצעים בפסקה (2) וכן לתיקונים המוצעים בחוק התקשורת לעניין סמכויותיה של מועצת הכבלים והלוויין. עוד מוצע לעגן בסעיף זה את הסמכות הקבועה היום בסעיף 6לד(ו) לחוק התקשורת, מאחר שלאור ביטול האסדרה הנוגעת לערוצים הייעודיים בחוק התקשורת, סמכות זו נדרשת רק לעניין ערוץ נושאי, וכן לערוץ התאמות נוספות הנדרשות עקב ביטול האסדרה כאמור.

רק לגבי בעלי הרישיונות שהיו קיימים ערב יום תחילתו של פרק ה' לחוק המוצע, כאמור בסעיף 21 לאותו חוק, ולא יחול לגבי בעלי רישיונות חדשים לשידורי טלוויזיה, ככל שיהיו.

לפסקה (4)

סעיף 112 לחוק הפצת שידורים מעניק למועצת הכבלים והלוויין סמכויות לעניין בעלי רישיונות לשידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות, בהתאם לסמכויותיה לפי חוק התקשורת. מוצע להתאים את סעיף קטן (ב) של הסעיף האמור לתיקונים המוצעים בחוק התקשורת לעניין סמכויות המועצה.

לפסקה (5)

סעיף 112 לחוק הפצת שידורים קובע כי הוראות מסוימות בחוק התקשורת, שחלות על בעל רישיון כללי לשידורי כבלים, יחולו גם על בעל רישיון לשידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות. מוצע להתאים גם

- "(ה1) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ההליכים לעריכת מכרז לערוץ נושאי, דרכי הגשתן של הצעות למכרז והטיפול בהן, הדרכים והמועדים למסירת מידע בדבר תוצאות המכרז וכן ההליך להענקת רישיון";
- (ג) בסעיף קטן (1) –
- (1) במקום "כב, 6כד1" יבוא "כב6", במקום "וכן הוראות סימן ט" יבוא "וכן הוראות סימן ט'1" והמילים "למעט סעיפים 6לד, 6לד1(א), (ב), (ט) ו-1(י) ו-6לד3 לאותו חוק" – יימחקו;
- (2) בפסקה (1) –
- (א) פסקת משנה (א) – תימחק;
- (ב) בפסקת משנה (ב), במקום "בסעיפים קטנים (א) ו-1(א3)" יבוא "בסעיף קטן (א1)1";
- (3) בפסקה (2), במקום "(ז) ו-1(ט)" יבוא "ו-1(ז)".
- (7) בסעיף 13(א) –
- (א) בפסקה (3), במקום "סעיף 6ה(5)(א)" יבוא "סעיף 6ה(ג)";
- (ב) פסקה (5) – תימחק;
- (ג) בפסקה (7), במקום "הפקתן או שידורן של הפקות אלה" יבוא "לוחות זמנים להפקתן";
- (ד) פסקאות (9), (11) ו-14 – יימחקו;
- (8) בסעיף 13(א) –
- (א) בפסקה (2), במקום "סעיף 6ה(5)(א)" יבוא "סעיף 6ה(ג)";
- (ב) פסקה (3) – תימחק;
- (ג) בפסקה (5), במקום "הפקתן או שידורן של הפקות אלה" יבוא "לוחות זמנים להפקתן";
- (ד) פסקה (7) – תימחק;
- (9) בסעיף 13(א) –
- (א) בפסקה (2), במקום "סעיף 6ה(5)" יבוא "סעיף 6ה(ג)";
- (ב) פסקה (4) – תימחק;
- (ג) בפסקה (6), במקום "הפקתן או שידורן של הפקות אלה" יבוא "לוחות זמנים להפקתן";
- (ד) פסקאות (8), (10), (11) ו-13 – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

באמצעות תחנות השידור הספרתיות, בעל רישיון מיוחד לשידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות ומשדר ערוץ נושאי, בהתאם לתיקונים המוצעים לעיל בחוק הפצת שידורים.

לפסקאות (7) עד (9)

מוצע לערוך תיקונים בסעיפים 13(א), 13(א) ו-13(טו) (א) לחוק הפצת שידורים שעניינם בסמכות להטיל עיצומים כספיים על בעל רישיון כללי לשידורים

18. בחוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים, התשס"א-2001³¹, בסעיף 4 – (1) בסעיף קטן (א)(2), הסיפה החל במילים "ולעניין שידורי הרשות" – תימחק; (2) בסעיף קטן (ב) – (א) בפסקה (2), במקום "5(ב)(10)" יבוא "5(ב)(4)"; (ב) בפסקה (3), במקום "6ה(1)(ד)" יבוא "6ה(ד)".
19. בחוק שידורי ערוץ הכנסת, התשס"ד-2003³² (בפרק זה – חוק שידורי ערוץ הכנסת), בסעיף 5(ב), פסקה (2) – תימחק.
20. בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013³³ (בפרק זה – חוק הריכוזיות) – (1) בסעיף 4(ו), בהגדרה "גורם בעל השפעה בתחום השידורים או העיתונות הכתובה", פסקה (3) – תימחק; (2) בתוספת, בטור ב', פרט 3.3 – יימחק.
21. פרק ה': תחילה והוראות מעבר (א) תחילתם של חוק הרשות השנייה, חוק התקשורת וחוק שידורי ערוץ הכנסת, כנוסחם בסעיפים 15, 16 ו-19 לחוק זה, ביום פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה), ואולם – (1) הכללים וההוראות שקבעה המועצה בהגדרתה בחוק הרשות השנייה (בסעיף זה – מועצת הרשות השנייה), מכוח סמכותה לפי אותו חוק, לעניין בעלי רישיונות לשידורים כהגדרתם בחוק האמור, בעניינים המפורטים להלן, יעמדו בתוקפם לעניין בעלי רישיונות כאמור עד תום שישה חודשים מיום התחילה, אלא אם כן בוטלו קודם לכן בידי מועצת הרשות השנייה; (א) השעות שבהן ניתן לשרד תשדירי פרסומות;

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 18** מוצע לתקן את סעיף 4 לחוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים שעניינו באחריות לביצוע הסימון ופיקוח על הביצוע, זאת בהתאם לתיקונים המוצעים בסעיף 5 לחוק הרשות השנייה ובסעיף 6 לחוק התקשורת, בסעיפים 15(2) ו-16(3) להצעת החוק, הנוגעים לסמכויות המועצות כאמור באותם חוקים לעניין הפיקוח על ביצוע החובות לפי חוק סיווג, סימון ואיסור שידורים מזיקים.
- סעיף 19** סעיף 5 לחוק שידורי ערוץ הכנסת, התשס"ד-2003, מסמיך את מועצת הכללים והלוויין לקבוע כללים, בין השאר בעניין נושאייהם, סגנונם, תוכנם, היקפם ואופן שיבוץם של תשדירי שירות לפי אותו חוק (ראו פסקה (5) בסעיף 5(ב)). מוצע, בהתאמה לתיקונים המוצעים בעניין סמכויות מועצת הכללים והלוויין, בסעיף 16(3) להצעת החוק, לבטל סמכות זו הנוגעת לעניינים של תוכן שידורים ושיבוץ שעות שידור.
- סעיף 20** מוצע לתקן את החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, בהתאם לביטול האסדרה הנוגעת לערוצים ייעודיים בחוק התקשורת, כמוצע בסעיף 16 להצעת החוק.
- סעיף 21** לטענת קטן (א) מוצע לקבוע כי פרק זה ייכנס לתוקף ביום פרסומו של החוק המוצע (בפרק זה – יום התחילה). עם זאת, לנוכח, ביטולם במסגרת פרק זה, של סעיפים רבים בחוק הרשות השנייה ובחוק התקשורת שהקנו למועצת הרשות השנייה ולמועצת הכללים והלוויין, בהתאמה, סמכויות פיקוח ואסדרה ובכלל זה סמכות לקבוע כללים והוראות בנושאים רבים, ובמטרה למנוע את ביטולם המידי של כללים שהותקנו מכוח סעיפי הסמכה שמוצע לבטלם, מוצע לקבוע תקופת מעבר שבמהלכה ימשיכו לעמוד בתוקף חלק מהכללים כאמור עד לפקיעתם באופן הדרגתי, הכל כמפורט להלן.
- לפסקה (1)** מוצע כי תוקפם של הכללים וההוראות שקבעה מועצת הרשות השנייה ביחס לבעלי רישיונות לשידורים כהגדרתם בחוק הרשות השנייה, בעניינים המפורטים בפסקה (1), ושהסמכות להתקנים בטלה במסגרת התיקון המוצע בסעיף 15 להצעת החוק, יפקע בתום שישה חודשים מיום התחילה. המדובר בכללים בנושאים שלהלן:

³¹ ס"ח התשס"א, עמ' 129; התשע"ז, עמ' 123.

³² ס"ח התשס"ד, עמ' 32; התשע"ז, עמ' 581.

³³ ס"ח התשע"ה, עמ' 92; התשע"ז, עמ' 983.

- (ב) זמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת;
- (ג) משך תשדירי פרסומת;
- (ד) אישור מראש של תשדירי פרסומת;
- (ה) היקף השידורים לרבות יחידות השידור, שעות השידורים וזמני שידור;
- (ו) אופי השידורים;
- (ז) תכניות בתחומים מועדפים;
- (ח) תכניות בערבית וברוסית;
- (ט) זמן השידור והיקף השידור של הפקות מקומיות;
- (י) משך תכנית משודרת;
- (יא) מגבלות ותנאים לשידורים חוזרים;
- (יב) תכניות סוגה עילית, בכל הנוגע לשידור תכניות סוגה עילית, סוגי התכניות וסוגות התכניות כאמור ונושאייהן, אורך התכניות וקהל היעד שלהן;
- (יג) הוצאה לפיתוח הפקות ישראליות שאינן תכניות סוגה עילית;
- (יד) תכנון השידורים, לרבות כללים והוראות בדבר בדיקה, תיאום ואישור מראש של לוח השידורים ותוכנם של השידורים, והחובה לשר לפי אותו לוח;
- (טו) הגבלת רכישה של תכניות;
- (טז) משמורת עותקים של שידורים;

ד ב ר י ה ס ב ר

בנושאים אלה יהיו בין הכללים שתוקפם יפקע בתום שישה חודשים מיום התחילה. המדובר בכללים בנושא היקף שידורים לרבות יחידות השידור, שעות השידורים וזמני שידור; אופי שידורים; תכניות מועדפות; תכניות בערבית וברוסית; זמן השידור והיקף השידור של הפקות מקומיות; משך תכנית משודרת; מגבלות ותנאים לשידורים חוזרים; תכניות סוגה עילית – בכל הנוגע לשידורן, סוגי התכניות וסוגות התכניות כאמור ונושאייהן, אורך וקהל היעד שלהן; הוצאה לפיתוח הפקות ישראליות שאינן תכניות סוגה עילית; תכנון השידורים, לרבות כללים בנושא בדיקה, תיאום ואישור מראש של לוח השידורים ותוכנם, והחובה לשר לפי אותו לוח; והגבלת רכישה של תכניות;

3. משמורת עותקים – מאחר שאין מקום לכך שהמועצה תתערב בשיקולים של בעל רישיון בשמירת עותקים מוקלטים של מישדרים ששודרו במסגרת שידורו, מוצע כי כללים בנושא זה יפקעו בתום שישה חודשים מיום התחילה.

1. השעות שבהן ניתן לשר שידורי פרסומת, זמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת ומשך תשדירי פרסומת – כיום, במסגרת כללי הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (שיבוץ תשדירי פרסומת בשידורי טלוויזיה), התשנ"ב–1992 (ק"ת התשנ"ב, עמ' 1235), מגבילה מועצת הרשות השנייה את השעות שבעל רישיון יכול לשר בהן פרסומות וכן את משכו של כל תשדיר פרסומת ואת פרק הזמן הכולל המוקדש בשעה לפרסומות. במקביל לביטול סמכותה של המועצה לקבוע כללים בכל הנוגע לפרסומות (למעט בנושאים הקשורים לאתיקה), מוצע לקבוע באופן מפורש כי הכללים האמורים יבוטלו בתום שישה חודשים מיום התחילה;

2. נושאים הנוגעים לתוכן המשודר ולאופן שידורי – מאחר שעיקר התיקון הנוכחי לחוק הרשות השנייה, בסעיף 15 להצעת החוק, עוסק בביטול סמכויותיה של מועצת הרשות השנייה בכל הנוגע להתערבות בתוכן המשודר, וכחלק ממגמה רחבה של הסטת הפיקוח הרגולטורי לפיקוח בדיעבד (Ex-post), מוצע לקבוע כי הכללים העוסקים

(2) הכללים והוראות שקבעו המועצה, כהגדרתה בסעיף 6א לחוק התקשורת (בסעיף זה – מועצת הכבלים והלוויין), או יושב ראש המועצה האמורה, מכוח סמכותם לפי אותו חוק, לעניין בעלי רישיונות לשידורים כהגדרתם בחוק האמורה, בעניינים המפורטים להלן, יעמדו בתוקפם לעניין בעלי רישיונות כאמור עד תום שישה חודשים מיום התחילה, אלא אם כן בוטלו קודם לכן בידי מועצת הכבלים והלוויין:

- (א) שפת המישדרים;
- (ב) הפניה לאתרי אינטרנט;
- (ג) חלוקת סכומי ההשקעה בהפקות מקומיות לפי סוגי המישדרים וסוגות המישדרים ולפי ערוצים;
- (ד) מגוון השידורים;
- (ה) אישור ערוצים לשידור;
- (ו) תכנון שידורים לרבות לוחות מישדרים;

(3) כללים והוראות שקבעה מועצת הרשות השנייה מכוח חוק הרשות השנייה וכללים והוראות שקבעו מועצת הכבלים והלוויין או יושב ראש המועצה האמורה מכוח חוק התקשורת או חוק שידורי ערוץ הכנסת, שהסמכות להתקנים בטלה במסגרת חוק זה, ושאינם בעניינים המנויים בפסקאות (1) או (2), יעמדו בתוקפם עד תום עשרים וארבעה חודשים מיום התחילה, אלא אם כן בוטלו קודם לכן בידי מועצת הרשות השנייה או מועצת הכבלים והלוויין, לפי העניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

בנושא זה. יובהר כי אין המדובר בהקשר זה בכללים שנותרה למועצת הכבלים והלוויין סמכות לקבעם גם לאחר התיקון המוצע בפרק זה, כגון כללים לעניין הפניה לאתר אינטרנט מתכנית ילדים או כללים בעניין הפניה לאתר אינטרנט הכולל תוכן המהווה שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 6כח לחוק התקשורת.

לפסקה (3)

מוצע לקבוע כי שאר הכללים והוראות שקבעו מועצת הרשות השנייה ומועצת הכבלים והלוויין (לרבות יושב ראש המועצה), מכוח סמכותיהם לפי חוק הרשות השנייה, חוק התקשורת וחוק שידורי ערוץ הכנסת, אשר מוצע לבטלן במסגרת תיקון זה, ושאינם בעניינים המנויים בפסקה (2) לעיל, יעמדו בתוקפם למשך עשרים וארבעה חודשים מיום התחילה. בתום תקופה זו יחולו על כללים והוראות אלה הוראות סעיף 23 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, שלפיו "משובטל חיקוק, בטלים עמו התקנות והמינויים שנעשו מכוחו; אולם מקום שהחיקוק המבטל קובע הוראות במקום המבוטלות – התקנות והמינויים שנעשו מכוח ההוראות המבוטלות יעמדו בתקפם עד שיבוטלו בתקנות ובמינויים מכוח החיקוק המבטל". זאת, אלא אם כן אותם כללים או הוראות בוטלו קודם לכן בידי מועצת הרשות השנייה או מועצת הכבלים והלוויין, לפי העניין.

לפסקה (2)

בדומה לתיקון המוצע בפסקה (1) לעיל, מוצע לקבוע כי תוקפם של הכללים והוראות שקבעו מועצת הכבלים והלוויין או יושב ראש המועצה ביחס לבעלי רישיונות לשידורים כהגדרתם בחוק התקשורת, בעניינים המפורטים בפסקה (2), יפקע בתום שישה חודשים מיום התחילה. המדובר בכללים בנושאים שלהלן:

1. שפת המישדרים, מגוון השידורים, חלוקת סכומי ההשקעה בהפקות מקומיות לפי סוגי המישדרים וסוגות המישדרים ולפי ערוצים ותכנון שידורים – בהתאם לתיקונים המוצעים בחוק התקשורת, בסעיף 16 להצעת החוק, שעיקרם ביטול סמכויות המועצה לגבי התכנים המשודרים בידי בעלי הרישיונות, מוצע לקבוע כי כללים והוראות שקבעה המועצה בעניינים אלה, בכללים (ראו: כללי התקשורת (בוק ושידורים) (בעל רישיון לשידורים), התשמ"ב-1987 ("ק"ת התשמ"ב, עמ' 138)) או ברישיונות השונים, יבוטלו בתום שישה חודשים מיום התחילה;

2. אישור ערוצים לשידור – כחלק ממגמה רחבה של הסתת הפיקוח הרגולטורי לפיקוח בדיעבד (Ex-post), ובהתאם להפחתת הנטל הרגולטורי בתיקון המוצע לחוק התקשורת, בסעיף 16 להצעת החוק, מוצע כי כללי המועצה ביחס לאישור ערוצים לשידור יבוטלו בתום שישה חודשים מיום התחילה;

3. הפניה לאתרי אינטרנט – כללים בנושא זה אינם נדרשים עוד שכן אין מקום בעת הזאת להתערבות המועצה

(ב) מועצת הרשות השנייה תפעל לביטולם, לתיקונם או להחלפתם של הכללים וההוראות כאמור בסעיף קטן (א), בהתאם לסמכויותיה לפי חוק הרשות השנייה, כנוסחו בסעיף 15 לחוק זה, ומועצת הכללים והלוויין תפעל לביטולם, לתיקונם או להחלפתם של הכללים וההוראות האמורים בהתאם לסמכויותיה לפי חוק התקשורת, כנוסחו בסעיף 16 לחוק זה, או לפי חוק שידורי הכנסת, בתוך עשרים וארבעה חודשים מיום התחילה.

(ג) על אף האמור בסעיפים 16(א), (16), (18) ו-(19) ו-20 לחוק זה, ההוראות לפי סעיפים 6א, 6ב(א), (ד) עד (ז), (ט) ו-(י) ו-6ב(ד) לחוק התקשורת, סעיף 4(ו) והתוספת לחוק הריכוזיות וסעיפים 6(א), (ב), (3) ו-(ד) לחוק הפצת שידורים, כנוסחם ערב יום התחילה, ימשיכו לחול על מי שהיה, ערב המועד האמור, משרד ערוץ ייעודי, כל עוד בידו רישיון מיוחד לשידורי כבלים שניתן לפי סעיף 6ב(ד) לחוק התקשורת, ואולם המועצה לא תהיה רשאית להאריך את תוקפו של רישיון מיוחד כאמור, לאחר יום התחילה.

(ד) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפם של חוב, חובה או התחייבות אחרת שחלו, ערב יום התחילה, על מי שהיה, במועד האמור, משרד ערוץ ייעודי.

(ה) בסעיף זה –

”הפקה מקומית” ו”שידורים” – כהגדרתם בחוק הרשות השנייה או בחוק התקשורת, לפי העניין;

”משרד ערוץ ייעודי” – כהגדרתו בסעיף 6א לחוק התקשורת, כנוסחו ערב יום התחילה;

”רישיון מיוחד לשידורי כבלים” – כהגדרתו בסעיף 6א לחוק התקשורת;

”תכנית סוגה (זנר) עילית” – כהגדרתה בתוספת הראשונה לחוק הרשות השנייה;

”תשידיר פרסומת” – כהגדרתו בחוק הרשות השנייה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ג)

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי הסדרה הקיימת היום ביחס לערוצים הייעודיים תמשיך לחול לגבי הערוצים הייעודיים הקיימים ערב יום התחילה, עד למועד שבו יפקע הרישיון המיוחד לשידורי כבלים שניתן לכל אחד מהם לפי סעיף 6ב(ד) לחוק התקשורת. יצוין כי בתקופה זו לא תהיה מועצת הכללים והלוויין רשאית להאריך רישיון מיוחד כאמור.

לסעיף קטן (ד)

מוצע להבהיר, למען הסר ספק, כי אין בביטול האסדרה לגבי הערוצים הייעודיים, כמוצע בפרק זה, כדי לגרוע מתוקפם של חוב, חובה או מחויבות אחרת שנוצרו חלו לגביהם לפני יום התחילה.

מאחר שמוצע לקבוע כי כלל הכללים וההוראות שנקבעו מכוח הסמכויות שבוטלו כאמור, יעמדו בתוקפם לתקופה של עשרים וארבעה חודשים מיום התחילה, שלאחריה יבוטלו באופן מיידי, מוצע להטיל על מועצת הכללים והלוויין ועל מועצת הרשות השנייה, לפי העניין, לפעול לביטולם, לתיקונם או להחלפתם של הכללים וההוראות האמורים בהתאם לסמכויותיהן לפי החוקים השונים, בתוך עשרים וארבעה חודשים מיום התחילה. זאת כדי לייצר אצל בעלי הרישיונות ודאות ביחס למצב הרגולטורי שחל לגביהם.

פרק ו': תחבורה

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "מסוף לתחבורה ציבורית" יבוא:

"חוק נתיבים מהירים" – חוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000³⁵;

(2) בסעיף 2א27א, אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) מספר הנוסעים ברכב";

(3) בסעיף 2א1, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), בדרכים המנויות בתוספת השתיים עשרה שגוף אחר מונה לגביהן כרשות תימרון מקומית ושמצויות בתחומה של רשות מקומית מסוימת, רשאית אותה רשות מקומית לבצע פעולות כמפורט בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (א), לעניין עבירה המנויה בפרט 1 לתוספת האחת עשרה; שר התחבורה, בהסכמת השר לביטחון הפנים, רשאי לשנות את התוספת השתיים עשרה, להוסיף לה או לגרוע ממנה דרכים נוספות כאמור";

(4) אחרי סעיף 2ג7 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

(4) זמן הימצאו של הרכב המצולם במקום האמור בפסקה (2) כפי שצוין בצילום או על גבי, אם צוין, הכל כפי שייקבע בתקנות;

(5) מהירות נסיעתו של הרכב.

מוצע להוסיף לסעיף 27א(א) את פסקה (6), הקובעת כי מספר הנוסעים ברכב שהתקבל מצילום הרכב כאמור באותו סעיף (27א(א)), יהיה ראייה קבילה בכל הליך משפטי לגבי מספר הנוסעים בו, ובלבד שהוכח כמו לגבי כל אחד מחמשת הנתונים המפורטים לעיל, כי הצילום המוגש הוא העתק אמין של הצילום שנשמר בסרט, וכי מרגע ביצוע הצילום עד שהוגש לבית המשפט לא נעשתה בו שום פעולה שיש בה כדי לשנות פרט מפרטיו.

הוספת פסקה (6) תאפשר לפתוח נתיבי תחבורה ציבורית, לרכבים מרובי נוסעים בדרך של צילום מספר הנוסעים בו. (פסקה (2));

זיהוי מספר הנוסעים ברכב ברשומה אלקטרונית – מוצע לקבוע דרך נוספת לזיהוי מספר הנוסעים ברכב שתיקבע לפי רשומה אלקטרונית כהגדרתה בחוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000 (פסקה (1)), והיא תהיה ראייה מספקת לזיהוי מספר הנוסעים ברכב (סעיף 27ד(א)). עוד מוצע ששר המשפטים יהיה רשאי לקבוע הוראות שיסדירו את הפיקוח והבקרה על המכשירים המפיקים את הרשומה האלקטרונית ואופן הגשת הפלט לבית המשפט (סעיף 27ד(ב)). בסעיף 27ד(ג) מוצע כי פלט שהוא רשומה אלקטרונית לא ייחשב כהעתק, אלא כמקור. קטן זה נדרש כדי להתגבר על "כלל הראייה הטובה ביותר" (פסקה (4)).

לפסקאות (3) ו-(5)

רשות מקומית מוסמכת כיום לאכוף עבירות תעבורה רק בדרכים עירוניות ובמקום שבו היא רשות תימרון

פרק ו' פרק זה נועד להביא לצמצום העומס בכבישים כללי ולעודד את השימוש בתחבורה ציבורית בדרך של מתן כלים חוקיים לביצוע מטרה זו, בשני ערוצים – מתן אפשרות שימוש בנתיבי תחבורה ציבורית לרכבים מרובי נוסעים באמצעות תיקון פקודת התעבורה, והסרת המגבלות הקבועות בחוק בית הספר החקלאי מקווה ישראל, התשל"ו-1976, המקשות לשנות את ייעודן של הקרקעות בתחומן וזאת לשם סלילת דרך, הסדרת ניקון לטובת דרך או הקמת מפעל ניקון.

סעיף 22 לפסקאות (1), (2) ו-(4)

כדי להרחיב את השימוש בנתיבי תחבורה ציבורית ברכב מרובה נוסעים יש צורך לעדכן את פקודת התעבורה כך שיהיה ניתן לזהות את מספר הנוסעים ברכב.

היכולת לזהות את מספר הנוסעים ברכב, כאמור, יכולה להיעשות באמצעות מצלמה או רשומה אלקטרונית שתהווה ראייה קבילה למספר הנוסעים בו, כמפורט להלן:

זיהוי מספר הנוסעים ברכב בצילום – סעיף 27א(א) לפקודת התעבורה (להלן – הפקודה), קובע כי צילום רכב שנעשה בדרך שנקבעה בתקנות, במצלמה המופעלת באופן אוטומטי או בידי שוטרי ראייה קבילה בכל הליך משפטי לגבי חמישה נתונים המנויים בסעיף האמור, והם:

"(1) מספר הרישום של הרכב המצולם המופיע בלוחית הזיהוי של הרכב שבצילום;

(2) מקום הימצאו של הרכב בעת הצילום;

(3) הימצאו של הרכב במקום האמור בפסקה (2), או נסיעתו שם, בניגוד לאות "עמוד" או באופן אחר בניגוד להוראות פקודה זו או תקנות שהותקנו לפיה;

³⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשכ"ב, עמ' 64.

³⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 199; התש"ס, עמ' 26.

רשומה אלקטרונית 27ד. (א) רשומה אלקטרונית שהוגשה בדרך שנקבעה בתקנות לפי סעיף קטן (ב) תהיה ראייה קבילה בכל הליך משפטי לגבי מספר הנוסעים ברכב.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות הוראות בעניינים אלה:

(1) פיקוח ובקרה על המכשירים המפיקים את הרשומות האלקטרוניות, על הרשומות האלקטרוניות המוגשות כראיות, ועל דרך הטיפול בהם;

(2) אופן הגשתן לבית המשפט של רשומות אלקטרוניות שנעשו בהתאם להוראות סעיף זה.

(ג) לעניין סעיף זה –

(1) לא ייחשב פלט שהוא רשומה אלקטרונית כהעתק, אלא כמקור.

(2) "פלט" ו"רשומה אלקטרונית" – כהגדרתם בסעיף 4ט(א) לחוק נתיבים מהירים";

(5) אחרי התוספת האחת עשרה יבוא:

"תוספת שתיים עשרה"

(סעיף 1א27)

(1) קטעי הדרך באחת מהדרכים המפורטות להלן ששר התחבורה קבע אותם כנתיב מהיר לפי סעיף 2 לחוק נתיבים מהירים:

(א) כביש ארצי מספר 1;

(ב) כביש ארצי מספר 2;

(ג) כביש ארצי מספר 5;

(ד) כביש ארצי מספר 20.

תיקון חוק בית
הספר החקלאי
מקווה ישראל

23. בחוק בית הספר החקלאי מקווה ישראל, התשל"ו-1976³⁶, אחרי סעיף 4(א) יבוא:
"1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יחולו ההוראות שקבועות בו לגבי מקרקעין המפורטים בתוספת אם מדובר באחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 23 סעיף 4(א) לחוק מקווה ישראל, התשל"ו-1976, קובע כי שינוי ייעוד של המקרקעין המפורטים בתוספת מיועדים לשימוש בית הספר החקלאי ואין לשנות את ייעודם זה אלא לפי יוזמת שר ובאישור שרי החינוך והתרבות, החקלאות והפנים, וועדה משותפת של ועדת החינוך והתרבות וועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת.

סעיף זה, הייחודי לבית הספר החקלאי מקווה ישראל, עלול להקשות על פיתוח תשתיות לאומיות עתידות המתוכננות לעבור במקרקעי בית הספר ולעכב את קידומם. כך, לדוגמה, הליך האישור כאמור בסעיף 4(א) מעכב את אישורה ופיתוחה של מסילת הרכבת הרביעית בנחל איילון, אשר מקודמת בימים אלה במסגרת הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של תשתיות לאומיות.

מוסמכת (סעיף 1א27(1)א)). סעיף קטן (1א) שמוצע להוסיפו בפסקה (3), יאפשר לרשות מקומית לאכוף עבירות תעבורה המנויות בפרט (1) בתוספת האחת עשרה, בכל דרך שגוף אחר מונה לגביה כרשות תימורו מקומית, המצויה בתחומה והמנויה בתוספת השתיים עשרה.

עוד מוצע לקבוע בפסקה (1א), ששר התחבורה, בהסכמת השר לביטחון הפנים, יהיה רשאי לשנות את התוספת השתיים עשרה.

נוסף על כך בפסקה (5) מוצע להוסיף את התוספת השתיים עשרה שקובעת את קטעי הדרך שקבע שר התחבורה כנתיב מהיר לפי סעיף 2 לחוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000. קטעי הדרך שנקבעו עתידים להיות מופרדים מהדרכים המהירות הקיימות.

³⁶ ס"ח התשל"ו, עמ' 222; התשס"ט, עמ' 327.

- (1) דרך, כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965³⁷, או הסדרת ניקוז לטובת דרך כאמור, וכן העתקת תשתיות הנדרשת למימושה של הדרך והכול מכוח תכנית מיתאר ארצית כמשמעותה בחוק האמור;
- (2) מפעל ניקוז, כהגדרתו בחוק הניקוז וההגנה בפני שיטפונות, התשי"ח-1957³⁸, מכוח תכנית לפי החוק האמור;

פרק ו' – תחילה 24. תחילתו של פרק זה ביום פרסומו של חוק זה.

פרק ז': כבאות

25. תיקון חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012³⁹ –
- (1) בסעיף 2, אחרי ההגדרה "הוראות הרשות" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

הפנים כאשר מדובר בתקנות (להלן – השר), ולנציב הכבאות (להלן – הנציב) כאשר המדובר בהנחיה מקצועית שיש בה כדי להשפיע על אסדרה שנוגעת לבטיחות אש בנכסים לסוגיהם.

ועדה מסוג דומה הוקמה לעניין הליך קביעת דרישות בטיחות אש במבנים חדשים. הליך זה מבוצע באמצעות ועדת מילוט ובטיחות אש במינהל התכנון שבה חברים נציגים מכמה תחומים: נציג הכבאות, נציג מקצועי – מהנדס בטיחות אש, נציג התאחדות הקבלנים, נציג משרד השיכון ועוד. ועדה זו היא תת-ועדה המיעצת לוועדת המשנה של המועצה הארצית במנהל התכנון. ועדת המילוט מאמצת תקן בין-לאומי לבטיחות אש ומתאימה אותו לישראל. לאחר התאמתו, מעבירה ועדת המילוט את התקנות לוועדת המשנה לתקנות שמאשרת אותן ומעלה אותן להצבעה במועצה הארצית לתכנון ובנייה. לאחר אישור המועצה הארצית לתכנון ובנייה, התקנות מועברות לאישור שר האוצר וזאת בהתאם לסעיף 265(7) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

מוצע כי הוועדה תבצע הליך דומה לקביעת דרישות בטיחות אש במבנים קיימים.

כמו כן, כדי לסייע בטיוב דרישות המניעה בכבאות כאמור, מוצע כי לעניין סמכותו של השר להתקין תקנות לפי סעיף 42(א) לחוק הכבאות וההצלה, ולפי חוק רישוי עסקים, יהיה השר מחויב להתייעץ עם הוועדה ולקבל, במקרים המפורטים להלן, את הסכמתו של שר האוצר. עוד מוצע שהשר יהיה מחויב, במסגרת הפעלת סמכותו לפי חוק רישוי עסקים, להתייעץ עם שר האוצר וזאת בהוראת שעה למשך שלוש שנים.

סעיף 25 לפסקאות (1) ו(2)

סעיף 42(א) לחוק הכבאות וההצלה קובע: "לשם מניעת דליקות והתפשטותן, כיבוי דליקות, צמצום נזיקהן וחילוץ לכודים, רשאי השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לקבוע הוראות בעניינים המפורטים להלן ואת האחראי לביצוען". פסקה (1) באותו סעיף קטן

בהתאם לכך, מוצע לקבוע שהוראות סעיף 4(א) לא יחולו על המקרקעין המפורטים בתוספת אם מדובר בדרך כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, או בהעתקת תשתיות הנדרשת למימושה של הדרך וכן בהסדרת ניקוז לטובת דרך כאמור. ובלבד שכל שימושים אלה נכללו בתכנית מיתאר ארצית. כמו כן מוצע להחריג מהוראות הסעיף גם מפעל ניקוז, כהגדרתו בחוק הניקוז וההגנה בפני שיטפונות, התשי"ח-1957, שתוכנן בתכנית לפי חוק זה.

סעיף 24 מוצע כי תחילתו של פרק זה תהיה ביום פרסומו של חוק זה.

פרק ז' מטרת התיקון של חוק הרשות הארצית לכבאות כללי והצלה, התשע"ב-2012 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק הכבאות וההצלה). ושל חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק רישוי עסקים), המוצעים בפרק זה, היא להביא לטיוב דרישות בטיחות אש בנכסים שונים בפרט ביחס לאיזון הנדרש בין שיקולים בטיחותיים לשיקולים נוספים, באמצעות אימוץ תקני בטיחות אש בין-לאומיים והתאמתם לישראל תוך הפחתת הסיכונים לנוק כתוצאה משריפות מצד אחד ובחינת התועלת בדרישות מצד שני. נציין כי רשות הכבאות וההצלה קובעת דרישות בטיחות אש למאות אלפי נכסים במדינת ישראל.

לצורך טיוב הדרישות בתחום בטיחות אש בכבאות מוצע להקים ועדה מיעצת לבטיחות אש (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – הוועדה), שתכלול נציגים מכמה תחומים תוך הסתכלות כוללת על מגוון של שיקולים בעת קביעת הדרישות. הוועדה תאזן בין שיקולים בטיחותיים לשיקולים כלכליים ושיקולים נוספים, באמצעות בחינת תקני בטיחות אש בין-לאומיים והתאמתם במידת הצורך לישראל והכול תוך הפחתת הסיכונים לנוק כתוצאה משריפות מצד אחד, ובחינת התועלת בדרישות מצד שני.

לאחר שקילת השיקולים השונים תגבש הוועדה את המלצותיה בדבר האמצעים הנדרשים לצורך מניעת דליקות, ותעביר את המלצותיה כאמור לשר לביטחון

³⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

³⁸ ס"ח התשי"ח, עמ' 4.

³⁹ ס"ח התשע"ב, עמ' 702; התשע"ז, עמ' 668.

”הוועדה המייעצת לבטיחות אש” – הוועדה לבטיחות אש שהוקמה לפי סעיף 126א;”;

(2) בסעיף 42, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(א1) (1) תקנות לפי סעיף קטן (א)(1), ייקבעו בהתייעצות עם הוועדה המייעצת לבטיחות אש כמשמעותה בסעיף 126א.

(2) השר יעביר תקנות שבכוונתו להתקין לפי סעיף קטן (א)(1) לשר האוצר; הודיע שר האוצר לשר, בכתב, בתוך 60 ימים מיום שקיבל את התקנות כאמור, כי יש באסדרה לגבי בטיחות אש בנכסים לפי התקנות המוצעות השלכה כלכלית משמעותית על אותם נכסים יותקנו התקנות בהסכמת שר האוצר.

(3) נדרשה הסכמתו של שר האוצר כאמור בפסקה (2), לא יסרב שר האוצר לתת את הסכמתו לתקנות, אלא אם כן שוכנע כי העלות המשקית הנובעת מהתקנתן גבוהה באופן ניכר מהתועלת שנובעת מהן, וזאת בהתחשב בחוות הדעת של הוועדה המייעצת לבטיחות אש לעניין זה, כאמור בפסקה (1);”;

(3) אחרי סעיף 126 יבוא:

”ועדה מייעצת לבטיחות אש (א) תוקם ועדה מייעצת לבטיחות אש שתפקידה לייעץ בעניינים הנוגעים לאסדרה בתחום בטיחות אש, לפי חוק זה ולפי כל דין אחר.

(ב) הרכבה של הוועדה המייעצת לבטיחות אש יהיה:

(1) עובד משרד ראש הממשלה שימנה ראש הממשלה, בעל ידע וניסיון בהערכת השפעת רגולציה והוא יהיה היושב ראש;

(2) עובד הרשות שימנה הנציב, בעל ידע וניסיון בתחום בטיחות אש;

ד ב ר י ה ס ב ר

הוא לא יסרב לתת את הסכמתו לתקנות, אלא אם כן שוכנע כי העלות המשקית הנובעת מהתקנתן גבוהה באופן ניכר מהתועלת שנובעת מהן, וזאת בהתחשב בחוות הדעת של הוועדה המייעצת לבטיחות אש שכאמור בפסקה (1) של סעיף קטן (1א) על השר להיוועץ עמה.

לפסקה (3)

לסעיף 126א המוצע

לסעיפים קטנים (א) עד (ג)

מוצע להקים ועדה מייעצת לבטיחות אש שתפקידה יהיה לייעץ לנציב בעניינים הנוגעים לאסדרה בתחום בטיחות אש, לפי חוק הכבאות וההצלה ולפי חוק רישוי עסקים. בראשה יעמוד נציג משרד ראש הממשלה, וחברים נוספים בה יהיו עובד המשרד לביטחון הפנים שאינו עובד הרשות, עובד הרשות, עובד משרד הכלכלה והתעשייה ועובד משרד האוצר. כמו כן מוצע לקבוע כי מי שמוסמך למנות חבר בוועדה, ימנה לו ממלא מקום קבוע, אחד או יותר, וכי המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה יפרסם ברשומות הודעה על מינוי חברי הוועדה וממלאי מקומם.

קובעת: ”סידורי בטיחות אש והצלה בנכסים לסוגיהם, לרבות התקנתם של אמצעי בטיחות אש והצלה בנכסים כאמור, קביעת איכותם תחזוקתם ובדיקת תקינותם, תרגול השימוש בהם וקבלת אישור בטיחות;” מוצע לקבוע כי תקנות לפי פסקה זו, ייקבעו בהתייעצות עם הוועדה.

כדי לסייע בטיוב דרישות המניעה בכבאות כאמור מוצע להוסיף לסעיף 42 אחרי סעיף קטן (א), את סעיף קטן (1א) הקובע כי לעניין סמכותו של השר להתקין תקנות לפי סעיף 42(א)(1) לחוק הכבאות וההצלה יהיה השר מחויב להתייעץ עם הוועדה (סעיף 42(1א)(1) המוצע).

בפסקה (2) של סעיף 42(1א) מוצע כי השר לביטחון הפנים יעביר תקנות כאמור שבכוונתו להתקין לשר האוצר, ואם שר האוצר הודיע לשר בכתב, בתוך 60 ימים מיום שקיבל את התקנות כי יש באסדרה לגבי בטיחות אש בנכסים לפי התקנות המוצעות השלכה כלכלית משמעותית על אותם נכסים, יותקנו התקנות בהסכמת שר האוצר.

בפסקה (3) של סעיף קטן (1א), שמוצע להוסיפו, נקבע כי אם נדרשת הסכמתו של שר האוצר כאמור בפסקה (2),

(3) עובד המשרד לביטחון הפנים שימנה השר, בעל ידע וניסיון בהערכת השפעת רגולציה או בעל ידע בתחום בטיחות אש;

(4) עובד משרד הכלכלה והתעשייה שימנה שר הכלכלה והתעשייה, בעל ידע בתחום התקינה;

(5) עובד משרד האוצר שימנה שר האוצר, שהוא כלכלן.

(ג) מי שמוסמך למנות חבר בוועדה, ימנה לו ממלא מקום קבוע, אחד או יותר; המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה יפרסם ברשומות הודעה על מינוי חברי הוועדה וממלאי מקומם.

(ד) המניין החוקי לשיבות הוועדה הוא שלושה חברים ובהם היושב ראש.

(ה) הוועדה תקבל את החלטותיה ברוב דעות הנוכחים בישיבה.

(ו) קיום הוועדה, סמכויותיה, תוקף החלטותיה ופעולותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי הוועדה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהן בה הרכב החברים הדרוש לצורך המניין החוקי לשיבותיה לפי סעיף קטן (ד).

(ז) הוועדה רשאית להיעזר ביועצים ובמומחים שיש בהם כדי לסייע, לפי שיקול דעתה, לגיבוש עמדתה, ורשאית לזמן לדיוני הוועדה את כל מי שיכול, לדעת הוועדה, לסייע לה בגיבוש עמדתה.

(ח) לשם גיבוש עמדתה בהליך ההיוועצות לפי חוק זה ולפי כל דין אחר, יגישו השר או הנציב, לפי העניין, לוועדה, את המסמכים ששימשו אותם לשם גיבוש התקנות או ההנחיות המקצועיות, לפי העניין, לרבות ניתוח מקצועי לגבי האופן

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיפים קטנים (ד) עד (ו)

מוצע לקבוע כי המניין החוקי לשיבות הוועדה הוא שלושה חברים ובהם היושב ראש. כמו כן מוצע לקבוע כי המניין החוקי מוצע לקבוע כי החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות החברים הנוכחים בישיבה. עוד מוצע לקבוע כי קיום הוועדה, סמכויותיה, תוקף החלטותיה ופעולותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי הוועדה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה שלושה חברים ובהם היושב ראש כאמור לעיל.

לסעיפים קטנים (ז) עד (ח)

מוצע לקבוע כי הוועדה תהיה רשאית להיעזר ביועצים ובמומחים שיש בהם כדי לסייע, לפי שיקול דעתה, לגיבוש עמדתה. כמו כן מוצע לקבוע כי הוועדה

תהיה רשאית לזמן לדיוני הוועדה כל מי שיכול, לדעת הוועדה לסייע לה בגיבוש עמדתה. עוד מוצע לקבוע כי לשם גיבוש עמדת הוועדה בהליך ההיוועצות לפי חוק הכבאות וההצלה ולפי חוק רישוי עסקים, יגישו השר או הנציב, לפי העניין, לוועדה, את המסמכים ששימשו אותם לשם גיבוש התקנות או ההנחיות המקצועיות, לפי העניין, לרבות ניתוח מקצועי לגבי האופן שבו האסדרה המבוקשת תסייע לביטחון אש, השוואה בין לאומית לגבי האסדרה הנהוגה בקרב מדינות מפותחות בעולם ודוח שבוחן את עלות האסדרה המבוקשת אל מול התועלת שבאסדרה המבוקשת. יובהר כי השר או הנציב יהיו מחויבים להעביר רק את המסמכים האמורים כפי שאלה שימשו אותם לשם גיבוש התקנות או ההנחיות המקצועיות, לפי העניין, והם לא יהיו מחויבים בהעברת מסמכים נוספים לוועדה.

שבו האסדרה המבוקשת תסייע לבטיחות אש, השוואה בין-לאומית לגבי האסדרה הנהוגה בקרב מדינות מפותחות בעולם ודוח שבוחן את עלות האסדרה המבוקשת אל מול התועלת שבאסדרה המבוקשת.

(ט) הוועדה תתכנס לא יאוחר משבועיים מהיום שבו נדרשה לתת את עמדתה במסגרת הליך ההיוועצות לפי חוק זה ולפי כל דין אחר, ותחליט באותו עניין בתוך שלושה חודשים מיום שקיבלה את המסמכים כאמור בסעיף קטן (ח); לא החליטה הוועדה בתוך פרק הזמן האמור, יראו לעניין חוק זה ולעניין כל דין אחר כאילו קוימה חובת ההיוועצות באותו עניין.

(י) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה.

היוועצות הנציב עם הוועדה המייעצת לבטיחות אש 126. הנציב יתייעץ עם הוועדה המייעצת לבטיחות אש לגבי הנחיה מקצועית שיש בה כדי להשפיע על אסדרה שנוגעת לבטיחות אש בנכסים לסוגיהם.⁴⁰

תיקון חוק רישוי עסקים

26. בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁴⁰ –

(1) בסעיף 1ג7, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הוראות סעיף 42(א1) לחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012⁴¹ (להלן – חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה), יחולו לגבי המפרט האחיד כאמור בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים, לעניין המטרה המנויה בסעיף 1(א7);"

(2) בסעיף 9, בסופו יבוא "על התקנת תקנות לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 42(א1) לחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, בשינויים המחויבים."

ד ב ר י ה ס ב ר

אחידים, שמרכיזים דרישות שונות של נותן האישור לשם קבלת רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים. מוצע לקבוע כי על החלקים שבתוך מפרטים אחידים שבסמכות השר, שעניינם קיום הדינים הנוגעים לכבאות, יחול ההסדר שמוצע לעיל לעניין התקנת תקנות בידי השר לפי סעיף 42(א1) לחוק הכבאות וההצלה, שמחייב התייעצות עם הוועדה והסכמה של שר האוצר, בשינויים המחויבים.

לפסקה (2)

סעיף 9 לחוק רישוי עסקים מקנה לשר סמכות להתקין תקנות לגבי עסקים טעוני רישוי או לסוגים מהם, כדי להבטיח סידורים נאותים למניעת דליקות בחצרי העסק ובסביבותיהם ולכבייה, לרבות הטלת חובה להחזיק ציוד מיתקנים וחומרים לכיבוי דליקות. מוצע לקבוע כי גם לעניין זה יחול ההסדר שמוצע לעיל לעניין התקנת תקנות בידי השר לפי סעיף 42(א1) לחוק הכבאות וההצלה.

לסעיפים קטנים (ט) עד (י)

מוצע לקבוע כי הוועדה תתכנס לא יאוחר משבועיים מהיום שבו נדרשה לתת את עמדתה במסגרת הליך ההיוועצות לפי חוק הכבאות וההצלה ולפי חוק רישוי עסקים, ותחליט באותו עניין בתוך שלושה חודשים מיום שקיבלה את המסמכים כאמור לעיל. בהמשך לכך מוצע לקבוע כי אם הוועדה לא החליטה בתוך פרק הזמן האמור, יראו לעניין חוק זה ולעניין חוק רישוי עסקים כאילו קוימה חובת ההיוועצות.

לסעיף 126 המוצע

מוצע לקבוע כי הנציב יתייעץ עם הוועדה לבטיחות אש לגבי הנחיה מקצועית, ובכלל כך הנחיה מינהלית, שיש בה כדי להשפיע על אסדרה שנוגעת לבטיחות אש בנכסים לסוגיהם.

סעיף 26 לפסקה (1)

סעיף 1ג7(א) לחוק רישוי עסקים מקנה לנותן אישור, כמשמעותו בחוק האמור, סמכות לקבוע מפרטים

⁴⁰ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשע"ז, עמ' 501.

⁴¹ ס"ח התשע"ב, עמ' 702; התשע"ז, עמ' 668.

27. חוק רישוי עסקים – הוראת שעה
בתקופה שמיום ט"ז באייר התשע"ח (1 במאי 2018) עד יום י"ח באייר התשפ"א (30 באפריל 2021), יקראו את סעיף ו(ב)6 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁴², כך:
"6) בסעיף קטן (א)7 – עם השר לביטחון הפנים ועם שר האוצר"
28. תחילתו של פרק זה ביום פרסומו של חוק זה.

פרק ח': רשויות מקומיות

29. תיקון פקודת העיריות
בפקודת העיריות⁴³ –
(1) בסעיף 142א(ט), במקום "סעיף 148" יבוא "סעיף 197א";
(2) סעיף 148 – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

בשלטון המקומי להרכב מקצועי בלבד. כמו כן, כיום, ועדת המכרזים בשלטון המקומי היא גורם ממליץ בלבד. כדי לשמר את ניקיון הכפיים בהחלטות השלטון המקומי, מוצע לקבוע כי תפקידיה של ועדת המכרזים בשלטון המקומי יהיו להחליט על כל התקשרות לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, שמבצעת הרשות המקומית, לערוך הליך התקשרות במכרז או בפטור ממכרז, ולקבל כל החלטה הנדרשת לביצוע תפקידיה.

המלצה נוספת הכלולה בדוח היא חיזוק מעמד הגובר של הרשות המקומית כשומר הסף על טוהר המידות בשלטון המקומי. במסגרת זו, הומלץ כי ההסדר המתנה את אישור התקציב בחוות דעתו של הגובר כי התקציב מאוון ובר-ביצוע, החל כיום לגבי רשויות איתנות בלבד, יחול על כלל הרשויות המקומיות. זאת, כדי למנוע, ככל האפשר, התנהלות תקציבית לא מפקחת בשלטון המקומי, אשר פעמים רבות מהווה פתח לסטייה מנורמות של טוהר המידות ומינהל תקין.

נוכח זאת מוצע בפרק זה לתקן את פקודת העיריות ואת פקודת המועצות המקומיות, לשם יישום המלצות הדוח המתוארות לעיל.

סעיף 29 לפסקאות (1) ו(2)

מוצע לבטל את סעיף 148 לפקודת העיריות, שקובע כי חברי ועדת מכרזים בעירייה יהיו מבין חברי מועצת העירייה וכי סמכותה של ועדת המכרזים בעירייה מוגבלת למתן המלצה, בלבד, לראש העירייה, על הצעה שהוגשה במכרז שלדעת הוועדה ראויה לאישורו של ראש העירייה. במקביל לכך וכפי שיפורט בהמשך, מוצע להוסיף לפקודת העיריות את סעיפים 197א ו-197ב שבמסגרתם ייקבעו הרכב ועדת המכרזים, עבודתה ותפקידיה. בהתאם לכך מוצע לתקן את סעיף 142א(ט) לפקודת העיריות, שעניינו "מינוי גובה ממונה", כך שבמקום ההפניה שבו לסעיף 148 לפקודת העיריות, תבוא הפניה לסעיף 197א המוצע, שקובע את הרכב ועדת המכרזים של העירייה.

סעיף 27 בהתאם לסעיף ו(א) לחוק רישוי עסקים, שר הפנים רשאי לקבוע בצו עסקים טעוני רישוי, כדי להבטיח בהם את המטרות המפורטות באותו בסעיף קטן, ואם מטרת צו כאמור היא קיום דינים הנוגעים לבבאות, ייקבע הצו בהתייעצות עם השר, לפי סעיף ו(ב)6. מהטעמים שפורטו בחלק הכללי של דברי הסבר אלה. כמו כן מוצע לקבוע בהוראת שעה למשך שלוש שנים, כי צווים כאמור יותקנו, נוסף על ההתייעצות עם השר, גם בהתייעצות עם שר האוצר.

פרק ח' ביום ט"ז בשבט התשע"ו (26 בינואר 2016) הוגש כללי ליועץ המשפטי לממשלה דאז דוח הצוות שהוא מינה לבחינת הדרכים לחיזוק שלטון החוק וטוהר המידות בשלטון המקומי (בפרק זה – הדוח, והצוות, בהתאמה). ההמלצות הכלולות בדוח התקבלו בהסכמת חברי הצוות שהיו נציגי משרד המשפטים, משרד הפנים, משרתת ישראל והשלטון המקומי. אחת ההמלצות העיקריות שבדוח היא שינוי הרכבה ותפקידיה של ועדת המכרזים בשלטון המקומי באופן שידמה לדין החל בשלטון המרכזי. הרכב ועדת המכרזים בשלטון המרכזי כולל גורמים מקצועיים (המנהל הכללי של המשרד הממשלתי ועובדי המשרד) ו"שומרי סף" (החשב והיועץ המשפטי). בשלטון המקומי, לעומת זאת, ועדת המכרזים מורכבת מחברי מועצת הרשות המקומית בלבד, שהם גורמים פוליטיים המייצגים את הציבור. לעמדת הצוות, בהינתן כי ההחלטות המובאות לפתחן של ועדות המכרזים הן החלטות בעלות אופי פרטני-נקודתי שהשיקולים המנחים בהן צריכים להיות שיקולים מקצועיים (להבדיל משיקולי מדיניות), אין הצדקה אמיתית לכך שחברי ועדת המכרזים יהיו גורמים נבחרים. יתרה מכך, מטבע הדברים, חברי מועצת רשות מקומית עשויים להיות נתונים לשיקולים וללחצים פוליטיים. זאת, בעוד שההליך המכרזי, כהליך מקצועי הכרוך בהוצאת כספי ציבור צריך להיות נקי מחשש לשיקולים פוליטיים ומטרתו להגשים תכליות של יעילות, תחרות הוגנת ושוויון הזדמנויות. על כן, המליץ הצוות לשנות את הרכב ועדת המכרזים

⁴² ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשע"ז, עמ' 501.

⁴³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשע"ח, עמ' 110.

- (3) בסעיף 197, במקום "להעברת מקרקעין או טובין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה" יבוא "לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים";
- (4) אחרי סעיף 197 יבוא:

"ועדת מכרזים ויעודתה 197א. (א) תוקם ועדת מכרזים, מבין עובדי העירייה, ואלה יהיו חבריה:

- (1) המנהל הכללי של העירייה יהיה יושב ראש הוועדה, או מי שהוא מינה לנציגו;
- (2) גזבר העירייה או מי שהוא מינה לנציגו;
- (3) היועץ המשפטי של העירייה או עורך דין שהוא מינה לנציגו; ואולם אם אין יועץ משפטי שהוא עובד העירייה – היועץ המשפטי החיצוני של העירייה.
- (ב) המנהל הכללי של העירייה, גזבר העירייה והיועץ המשפטי של העירייה, רשאים למנות ממלא מקום להם או לנציגיהם.
- (ג) החלטות ועדת המכרזים יתקבלו ברוב קולות חברי הוועדה, יהיו מנומקות ויירשמו בפרוטוקול שיחתם בידי חברי הוועדה הנוכחים בישיבה; כל חברי הוועדה יהיו מניין חוקי בישיבות הוועדה.
- (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע משאר הוראות הפקודה והוראות כל דין לעניין התקשרות העירייה בחוזה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב) המוצע

בדומה לקבוע בתקנות לפי חוק חובת המכרזים וכדי לאפשר לוועדת המכרזים של העירייה לפעול באופן רציף, מוצע לקבוע כי המנהל הכללי של העירייה, גזבר העירייה והיועץ המשפטי של העירייה שהוא עובד עירייה, רשאים למנות ממלא מקום להם או לנציגיהם.

לסעיף קטן (ג) המוצע

מוצע להתאים את הכללים לעבודת ועדת המכרזים של עירייה לכללים החלים על עבודת ועדת המכרזים בשלטון המרכזי בהתאם לתקנות לפי חוק חובת המכרזים.

לסעיף קטן (ד) המוצע

מוצע לקבוע כי אין בהוראות סעיף 197א המוצע כדי לגרוע מהוראות פקודת העיריות והוראות כל דין לעניין התקשרות העירייה בחוזה. כך, לדוגמה בהתאם לסעיף 188 לפקודת העיריות, מכירה, החלפה או השכרת קרקע של העירייה יאושרו בהחלטה של רוב חברי המועצה של העירייה ובאישורו של שר הפנים או מי שהוא הסמיכו לכך וניהול הליך ההתקשרות ייעשה על ידי ועדת המכרזים.

לפסקה (3)

סעיף 197 לפקודת העיריות, שעניינו "חובת מכרזים", קובע כי עירייה לא תתקשר בחוזה להעברת מקרקעין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה, אלא על פי מכרז. מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהתאים את היקף חובת המכרז הקבועה בו לגבי עיריות, להיקף חובת המכרז הקבועה בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (בפרק זה – חוק חובת המכרזים), החלה על השלטון המרכזי, כך שכל התקשרות לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים שמבצעת עירייה תיעשה במכרז.

לפסקה (4)

לסעיף 197א המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

מוצע לקבוע כי ועדת מכרזים בעירייה תהיה מורכבת מעובדי העירייה ותכלול רק את אלה: המנהל הכללי של העירייה או מי שהוא מינה לנציגו; גזבר העירייה או מי שהוא מינה לנציגו; והיועץ המשפטי של העירייה או עורך דין שהוא מינה לנציגו, ואולם אם אין יועץ משפטי שהוא עובד העירייה – עורך הדין שהעירייה שוכרת את שירותיו כיועץ המשפטי שלה.

תפקידי ועדת המכרזים
 תפקידי ועדת המכרזים
 197. תפקידי ועדת המכרזים הם להחליט על כל התקשרות לביצוע עיסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, שמבצעת העירייה, לערוך הליך התקשרות במכרז או בפטור ממכרז ולקבל כל החלטה הנדרשת לביצוע תפקידיה, והכול למעט התקשרות כאמור בסעיפים 198 א או 198 ב.;

(5) בסעיף 198, אחרי "לקבוע בהן" יבוא "תנאים להבטחת קיומו של מכרז וכן";

(6) בסעיף 206 –

(א) בסעיף קטן (א), המילים "בעירייה איתנה" – יימחקו;

(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "של עירייה איתנה" – יימחקו.

30. תיקון פקודת המועצות המקומיות
 בפקודת המועצות המקומיות⁴⁴, בסעיף 34א(א), במקום "196", "198 א", "198 ב", יבוא "196 עד 198 ב".

31. פרק ח' – תחילה והוראות מעבר
 (א) תחילתן של פקודת העיריות בנוסחה בסעיף 29 לחוק זה, ופקודת המועצות המקומיות בנוסחה בסעיף 30 לחוק זה, ביום כ"ב בחשוון התשע"ט (31 באוקטובר 2018) (בסעיף זה – יום התחילה).

(ב) צו שהותקן לפי סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות, בעניין מכרזים, ושהיה בתוקף ערב יום התחילה, יראו אותו כאילו הותקן לפי סעיף 198 לפקודת העיריות, כפי שהוחל בסעיף 34א(א) לפקודת המועצות המקומיות, כנוסחו בסעיף 30 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 30 מוצע להוסיף לסעיף 34א(א) לפקודת המועצות המקומיות, שעניינו תחולת הוראות מפקודת העיריות על מועצות מקומיות, את סעיפים 197 עד 198, כך שהתיקונים המוצעים לפקודת העיריות כמתואר לעיל לגבי עיריות, יחולו אף על מועצות מקומיות ומועצות אזוריות.

סעיף 31 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי תחילתן של פקודת העיריות בנוסחה בסעיף 29 להצעת חוק זו, ופקודת המועצות המקומיות בנוסחה בסעיף 30 להצעת חוק זו יהיה ביום כ"ב בחשוון התשע"ט (31 באוקטובר 2018) (בפרק זה – יום התחילה), וזאת, נוכח כך שביום כ"א בחשוון התשע"ט (30 באוקטובר 2018) יתקיימו בחירות ברשויות המקומיות, כך שזהות חברי ועדות המכרזים ברשויות המקומיות, צפויה ממילא להתחלף כבר במועד זה.

לסעיף קטן (ב)

כדי לשמור על רציפות חקיקתית בכל הנוגע לתחום המכרזים במועצות המקומיות, מוצע לקבוע הוראת מעבר שלפיה צו שהותקן לפי סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות, בעניין מכרזים, ושהיה בתוקף ערב יום התחילה, יראו אותו כאילו הותקן לפי סעיף 198 לפקודת העיריות, כפי שהוחל בסעיף 34א(א) לפקודת המועצות המקומיות, כנוסחו בסעיף 30 להצעת חוק זו.

לסעיף 197 המוצע

מוצע לקבוע כי תפקידי ועדת המכרזים הם להחליט על כל התקשרות לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, שמבצעת עירייה, לערוך הליך התקשרות במכרז או בפטור ממכרז, ולקבל כל החלטה הנדרשת לביצוע תפקידיה, והכול למעט התקשרות כאמור בסעיפים 198 א או 198 ב שעניינם, בהתאמה, "פטור ממכרז לעבודות פיתוח" ו"ביטוח תאונות אישיות לתלמידים", ולגביהן נקבעה סמכות החלטה לגורמים אחרים.

לפסקה (5)

מוצע להבהיר כי במסגרת סמכותו של שר הפנים לקבוע בתקנות לפי סעיף 198 לפקודת העיריות, בעניין מכרזים, נכללת אף הסמכות לקבוע הוראות לגבי תנאים להבטחת קיומו של מכרז, כדוגמת ערבות וביטוח.

לפסקה (6)

מוצע להרחיב את ההסדר שמתנה את אישור תקציב עירייה איתנה בקבלת חוות דעתו של גובר העירייה שלפיה התקציב המוצע מאוזן וכן כי הוא בריביוע בהתחשב בהכנסות הכלולות בו ובהכנסות העירייה בשנים שקדמו לאותה שנת כספים, כך שהוא יחול על כל עירייה. זאת, כדי למנוע, ככל האפשר, התנהלות תקציבית לא מפקחת של הרשויות המקומיות, אשר פעמים רבות מהווה פתח לסטייה מנורמות של טוהר המידות ומינהל תקין.

⁴⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשע"ח, עמ' 110.

פרק ט': תכנון ובנייה

32. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965⁴⁵ (בפרק זה – חוק התכנון והבנייה) –

תיקון חוק התכנון
הבנייה

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק שמאי מקרקעין" יבוא:

"חוק התקשורת" – חוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982⁴⁶;

ד ב ר י ה ס ב ר

איחוד וחלוקה כאמור בסעיף 1' לפרק ג', או הפקעה כאמור בפרק ח' לחוק.

2. מוצע להרחיב את האפשרויות הקיימות כיום בחוק התכנון והבנייה לעירוב שימושים שונים בקרקע. כך למשל מוצע לקבוע כי ועדה מקומית עצמאית, בהגדרתה בחוק האמור, תהיה מוסמכת בתכנית, להוסיף שימוש, בקרקע המיועדת לתעסוקה, לגני ילדים, לדיוור מוגן, לדיוור בהישג יד ולמעונות לסטודנטים, ובלבד שהקרקע המיועדת לתעסוקה אינה מיועדת לשימוש של תעשייה.

3. במטרה לייעל את שלב הרישוי בהליך התכנוני, מוצע לקבוע כי אם הוגש ערר על החלטה של רשות רישוי מקומית לסרב לתת היתר, וועדת הערר להיתרים קיבלה את הערר, יהיה מבקש ההיתר רשאי לפנות לרשות הרישוי המחוזית בבקשה להוצאת היתר.

זאת ועוד: כדי לייעל את שלב הרישוי של תשתיות לאומיות וליצור בו אחידות מוצע לקבוע כי רשות הרישוי של הוועדה לתכנון ובנייה לתשתיות לאומיות, תהיה מוסמכת לדון בהוצאת היתרים מכוח תכנית מיתאר ארצית מפורטת לתשתיות לאומיות ובהוצאת היתר לתשתית לאומית מכוח תכנית שאושרה בוועדה למתממים מועדפים לדיוור.

4. מוצע להרחיב את הפטורים מהיתר הקיימים בחוק התכנון והבנייה ולהעניק פטור לשני סוגי עבודות בתחום התקשורת. מוצע להעניק פטור מקבלת היתר לעבודות הנחת רשת כבלים אופטיים על גבי רשת חשמל עילית, שכן אין בעבודה זו משום שינוי מהותי מבחינה הנדסית, סביבתית וחזותית, וכן מאחר שהעבודות יבוצעו על ידי חברת החשמל. פטור זה יעודד את התחרות בשוק תשתיות התקשורת הנייחות ויסייע בין השאר גם לשיפור תשתיות אלה. כמו כן, כדי לאפשר עריכת שינויים בפסי התדרים שהוקצו לחברות סלולר בישראל בעבר לשם עמידה בתנאי ההוועדה העולמית של התדרים החלה באזורנו, דבר שיאפשר ניצול יעיל יותר של התדרים המשמשים לתקשורת סלולרית ושל מתן השירותים המתקדמים הניתנים באמצעותה, מוצע להעניק פטור זמני מקבלת היתר להחלפה של אנטנות סלולרית ולחיוק התרנים הנדרשים לשם כך.

סעיף 32 לפסקאות (1), (10), (12) ו-(13)

מוצע להוסיף לסעיף ההגדרות בחוק את ההגדרה לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982, ובהתאמה לעדכן את סעיפים 202ב(א), 261(ד) ו-1(ט) ו-266ג(ב) לחוק התכנון והבנייה כנוסחים בפסקאות (7), (8) ו-(9) בהתאמה, שבהן מוזכר חוק זה.

פרק ט' מוצע לתקן את חוק התכנון והבנייה, כללי התשכ"ה-1965 (בפרק זה – חוק התכנון והבנייה), בהתאם למדיניות הממשלה בנושא תכנון ובנייה בעניינים שונים, ובין השאר בעניינים מרכזיים אלה:

1. במטרה לייעל את השימוש בקרקע בישראל, מוצע להרחיב את האפשרויות הקיימות לעירוב שימושים שונים בקרקע, ולעגן את הייעוד הציבורי של חלק מבניין בתכנית גם בהיבט הקנייני, כפי שיפורט להלן.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והערכות ארגון ה-OECD, בשנת 2050 מדינת ישראל צפויה להפוך למדינה הצפופה בעולם המערבי. לצפיפות הגוברת משמעותיות שונות ובהן הצורך לספק מלאי משמעותי של יחידות דיוור, ובה בעת – לספק את מגוון צורכי הציבור הנדרשים לתושבים. משאבי הקרקע בישראל הם מוגבלים, ולכן יש לנצלם באופן היעיל ביותר. ההפרדה בין מגרשים המיועדים למטרות שונות, ובפרט הפרדתם של מגרשים המיועדים לצורכי ציבור ממגרשים המיועדים למטרות אחרות, מקשה על הניצול היעיל של הקרקע. הפרדה זו יוצרת קשיים בעיקר בקידום בנייה רווייה באזורים דלים בקרקע ובעיקר בפרויקטים של התחדשות עירונית, המהווים שיעור ניכר מהיקפי התכנון העתידיים למגורים. הפרדה כזו אף אינה רצויה מבחינה תכנונית.

נוכח הצפיפות הקיימת כבר היום וכחלק מההיערכות לתחזית אלה, מוסדות התכנון מאפשרים כבר כיום ניצול יעיל יותר של המקרקעין בישראל באמצעות קביעת שימושים מעורבים באותו מבנה, כגון: צורכי ציבור, תעסוקה ומגורים.

לצד הרחבת האפשרויות הקיימות לעירוב שימושים המוצעת בהצעת חוק זו, כפי שיפורט להלן בפסקה 2, מוצע בהצעת חוק זו לתקן את חוק התכנון והבנייה, ולקבוע בו אפשרות להקנות לרשות המקומית חלק ממבנה שישמש לצורכי ציבור בתוך מבנה המשמש גם למטרה אחרת (בפרק זה – חלק ציבורי). זאת לשם הסדרת הייעוד הציבורי בתכנית גם בהיבט הקנייני.

מוצע כי רשות מקומית שהוקנה לה חלק במבנה כאמור, תשלם לבעלים שבונה את המבנה או שמסב את השימוש בו, את עלויות הבנייה של חלק הציבורי שהוקנה לה, ותהיה פטורה מתשלום שוויו של השטח בחלק מהמבנה שהוקנה לה בדומה לדיו הנהוג ביחס לתכניות איחוד וחלוקה.

יצוין כי ההקניה המוצעת בהצעת חוק זו אינה גורעת מאפשרות של רשות מקומית להקנות לרשותה מקרקעין לצורכי ציבור וזאת בין השאר בדרך של אישור תכנית

⁴⁵ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשע"ז, עמ' 884.

⁴⁶ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

(א) בסעיף קטן (ב) –

(1) ברישה, אחרי "להלן – תכנית לתשתית לאומית" יבוא "על פי תכנית מיתאר ארצית מפורטת לתשתיות לאומיות וכן לעניין מתן היתר לתשתית לאומית על פי תכנית מועדפת לדיור";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"בסעיף קטן זה –

"תכנית מיתאר ארצית מפורטת לתשתיות לאומיות" – תכנית מיתאר ארצית להקמת תשתית לאומית, הכוללת הוראות המאפשרות מתן היתר בנייה או ביצוע עבודה לפיה, בלא צורך באישור תכנית נוספת טרם מתן ההיתר או ביצוע העבודה ומצורף לה תשריט של השטח שעליו היא חלה;

"תכנית מועדפת לדיור" – כהגדרתה בחוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים לדיור (הוראת שעה), התשע"ד–2014⁴⁷;

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "מגיש תכנית לתשתית לאומית או מי שהוא הסמיך לעניין זה רשאי להגיש בקשה להיתר על פי תכנית לתשתית לאומית" יבוא "ניתן להגיש בקשה להיתר לפי תכנית כאמור בסעיף קטן (ב)";

(ג) בסעיף קטן (ד), ברישה, במקום "תכנית לתשתית לאומית" יבוא "תכנית כאמור בסעיף קטן (ב)";

(3) בסעיף 26(א), אחרי "או שיש להקנותם לה" יבוא "לפי סימן ד' לפרק ג' או" ואחרי "אם נקבע הדבר במפורש בתכנית" יבוא "לרבות בתכנית כאמור בסימן ד' לפרק ג'";

ד ב ר י ה ס ב ר

תכניות לתשתיות לאומיות המקודמות במוסד תכנון ארצי לתכניות לתשתיות לאומיות המקודמות בוות"ל, בכל הנוגע לסמכות בדבר הוצאת היתרים מכוון. מוצע כי גם לגבי תכנית לתשתית לאומית שאושרה כתכנית מיתאר ארצית הכוללת הוראות ברמה מפורטת ותשריט או תשתית לאומית שנכללה במסגרת תכנית שאושרה בוות"ל, תינתן אפשרות להגיש בקשה להיתר מכוון, לרשות הרישוי של הוועדה לתשתיות לאומיות.

בהתאמה לתיקון זה, מוצע להשוות בין התכניות כאמור, גם לעניין שאר הוראות סעיף 6ב האמור, לרבות לעניין הרשאה שקבועה בסעיף קטן (ד) של סעיף זה.

לפסקה (3)

סעיף 26 לחוק התכנון והבנייה העוסק בהקניית מקרקעין קובע שמקרקעין שהוקנו או הופקעו לטובת הוועדה המקומית, יירשמו על שם הרשות המקומית, ואם נקבע הדבר במפורש בתכנית – יירשמו על שם המדינה.

מוצע לקבוע כי הוראות סעיף 26 האמור יחולו גם על תכנית המקנה חלק ציבורי כך שיהיה ניתן לרשום את החלק הציבורי שבה גם על שם הרשות או על שם המדינה, לפי העניין.

לפסקה (2)

סימן א'1 בפרק ב' לחוק התכנון והבנייה מפרט את הרכב הוועדה לתכנון ובנייה לתשתיות לאומיות (בפרק זה – הוות"ל) וכן את סמכויותיה ואת סמכויות רשות הרישוי שלה, בין השאר לעניין מתן היתרים מכוח תכנית לתשתית לאומית.

תכנון מפורט של תשתיות לאומיות, המוגדרות בסעיף 1 לחוק התכנון והבנייה, אינו מתבצע רק בוות"ל אלא גם במועצה הארצית לתכנון ובנייה ולעתים גם בוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים לדיור (בפרק זה – הותמ"ל), אשר הוקמה מכוון של חוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים לדיור (הוראת שעה), התשע"ד–2014. עם זאת, בשונה מתכנית לתשתית לאומית שלגביה קיימת אפשרות לבחור אם לבצע את הליך הרישוי בוות"ל או בוועדה המקומית וברשות הרישוי המקומית, הרי שהליך הרישוי של שתי תכניות אלה הוא בסמכות ועדה מקומית ורשות הרישוי המקומית.

לאור האמור, כדי לייעל את הליכי הרישוי לתשתיות לאומיות, מוצע לתקן את סעיף 6ב לחוק התכנון והבנייה שכותרתו תפקידי הוועדה לתשתיות וסמכויותיה, ולהשוות

⁴⁷ ס"ח התשע"ה, עמ' 750.

(4) בסעיף 44(ב), אחרי "שבעה ימים לפחות לפני מועד הישיבה" יבוא "וברשות רישוי, שני ימים לפחות לפני מועד הישיבה";

(5) בסעיף 62א –

(א) בסעיף קטן (א1) –

(1) בפסקה (10), הסיפה, החל במילים "בתחום רשות עירונית" תסומן "א)" ואחריה יבוא:

(ב) בתחום רשות עירונית, למעט במגרש המיועד לתעשייה, לכל אחד מאלה:

(1) בית דיור מוגן כהגדרתו בחוק הדיור המוגן, התשע"ב–2012;⁴⁸

(2) דיור בהישג יד כהגדרתו בתוספת השישית;

(3) מעונות לתלמידים הלומדים במוסד מוכר להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958;⁴⁹ שר האוצר יקבע הוראות לעניין מנגנון לשמירה על הייעוד האמור בתוך חצי שנה מיום פרסומו של חוק התכנית הכלכלית לשנת 2019 (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח–2018;

(ג) למעון יום או לִגְן ילדים, למעט במגרש המיועד לתעשייה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (4)

מקומית עצמאית, כמשמעותה בסעיף 31א לחוק התכנון והבנייה. נכון להיום, ועדה מקומית עצמאית אינה מוסמכת לאשר הוספת שימושים בשטחים המיועדים לתעסוקה מלבד לשימושי תעסוקה אחרים או למסחר הנלווה לתעסוקה (בהתאם לפסקאות (9) ו-(10) שבסעיף קטן זה), ואם בכונות יזם להוסיף שימוש נוסף, עליו להגיש תכנית חדשה לוועדה המחוזית, הליך שלעתים עלול להיות מורכב וארוך יותר.

לכן, מוצע להרחיב את סמכויותיה של ועדה מקומית עצמאית ולהוסיף לסעיף קטן (1א) תכניות נוספות שוועדה מקומית עצמאית תהיה מוסמכת להחליט על הפקדתן ולאשרן, כדלקמן:

(1) לפסקה (10) המוצעת

במגרש המיועד לתעסוקה בתכנית שאישרה הוועדה המחוזית (למעט בשטחי תעשייה), הוספה של השימושים האלה: מעון יום או גן ילדים, וברשות עירונית גם השימושים האלה: דיור מוגן, דיור להשכרה, וכן מעונות סטודנטים שלגביהם ייקבע בתקנות מנגנון לשמירה על אי-שינוי ייעודם. שילובם של שימושים אלה במגרש המיועד לתעסוקה יביא לניצול יעיל של השטח ויאפשר יצירת מרחב עירוני פעיל בכל שעות היום, הכולל שימושים נרחבים התומכים זה בזה באותו המתחם.

סעיף 44 לחוק התכנון והבנייה מפרט את סדרי הדיון והעבודה של ישיבות מוסדות התכנון. בסעיף קטן (ב) נקבע כי מזכיר מוסד התכנון ישלח את סדר היום של ישיבותיו שבעה ימים לפחות לפני מועד הדיון לגורמים הרלוונטיים. ישיבות רשות הרישוי, המוגדרת גם היא כמוסד תכנון, תכופות יותר ולרוב עוסקות בסוגיות נקודתיות בהיקף קטן משמעותית משאר מוסדות התכנון. לכן, כדי לאפשר את ייעול הליכי הדיון ברשויות הרישוי השונות, מוצע לתקן את סעיף קטן (ב) ולקבוע כי מזכיר מוסד התכנון יהיה רשאי להפיץ את סדר היום לישיבות רשות הרישוי שני ימי עבודה לפחות לפני מועד הדיון, זאת במקום שבעה ימים כנדרש בחוק כיום. הסדר זה דומה להסדר שנקבע בסעיף 14 לתוספת השנייה לפקודת העיריות [נוסח חדש], שלפיו סדר יום של מליאת המועצה יופץ 48 שעות לפחות לפני ישיבת מליאת המועצה המקומית (למעט לפני ישיבות בנושא תקציב).

פסקה (5)

פסקת משנה (א)

סעיף 62א(1א) לחוק התכנון והבנייה, מסדיר את הנושאים שניתן לכלול במסגרת תכנית שבסמכות ועדה

⁴⁸ ס"ח התשע"ב, עמ' 426.

⁴⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(2) אחרי פסקה (12) יבוא:

"(13) הוספת שימוש במגרש המיועד למגורים לפי תכנית שאישרה ועדה מחוזית, למעון יום או לגן ילדים;

(14) שינוי הייעוד של קרקע המיועדת לתעסוקה לפי תכנית שאישרה הוועדה המחוזית, לצורכי ציבור, ובלבד שהשטח הכולל שייעודו שונה לצורכי ציבור לא יעלה על 20% מהשטח הכולל המיועד לתעסוקה בתכנית אחת שאישרה הוועדה המחוזית; בפסקה זו, "צורכי ציבור" – כהגדרתם בסעיף קטן (א), ובקרקע המיועדת לתעשייה – למעט מבנים לצורכי חינוך, רווחה, דת ותרבות, מוסדות קהילתיים, בתי חולים, מרפאות ושטחי נופש;

(15) קביעת הוראות לעניין הקניית חלק ציבורי לרשות מקומית בהתאם להוראות סימן ד' לפרק ג';

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "למעט סעיף קטן (א1)(2)" יבוא "למעט סעיף קטן (א1)(2) ו-(15)";

(6) אחרי סעיף 70 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

בכללותו, ולא מכוח פסקה (15) המוצעת. רק אם קיימת בידי הוועדה המקומית העצמאית סמכות לקבוע "החלק הציבורי" ייעוד לצורכי ציבור, והיא אכן תקבע הוראה בתכנית מפורטת בהתאם לסמכות זו, היא תוכל להמשיך ולכלול בתכנית בסמכותה הוראה בדבר הקניית החלק הציבורי כאמור לרשות המקומית, בהתאם להוראות סימן ד' המוצע.

פסקת משנה (ב)

בהמשך להוספת פסקה (15) המוצעת לסעיף קטן (א1) של סעיף 62 לחוק התכנון והבנייה, מוצע לתקן את סעיף קטן (ג) של סעיף 62 האמור. סעיף 62א(ג) לחוק התכנון והבנייה קובע כי אם אושרה תכנית כוללת כהגדרתה באותו סעיף קטן, לא יחולו לגבי אותה ועדה מקומית עצמאית שלגביה אושרה תכנית כוללת כאמור, הוראות סעיפים קטנים (א1) ו(א2) למעט סעיף קטן (א1)(2), ויראו כל תכנית שאינה סותרת את התכנית הכוללת כתכנית בסמכות הוועדה המקומית (בכפוף לאמור בסעיף קטן (ד) של אותו סעיף).

מוצע לתקן סעיף קטן זה, ולקבוע שגם לאחר שתאושר תכנית כוללת כמשמעותה באותו סעיף, תמשיך ותחול לגבי ועדה מקומית עצמאית פסקה (15) המוצעת, כך שבכל המקרים שבהם הוועדה המקומית העצמאית מוסמכת לקבוע בתכנית שחלק ציבורי, ייעוד לצורכי ציבור בהתאם לסמכותה לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), היא תוכל לקבוע ולהחיל לגבי החלק הציבורי כאמור הוראות בדבר הקנייתו לרשות המקומית בהתאם לקבוע בסימן ד' המוצע.

פסקה (6)

מוצע לתקן את פרק ג' לחוק התכנון והבנייה שעניינו תכנית, ובו להוסיף את סימן ד' שעניינו תכנית הכוללת הוראה המקנה חלק ציבורי.

(2) לפסקה (13) המוצעת

במגרש המיועד למגורים בתכנית שאישרה הוועדה המחוזית, הוספת שימוש של מעון יום או גן ילדים.

(3) לפסקה (14) המוצעת

שינוי ייעוד בתכנית שאישרה הוועדה המחוזית משטח המיועד לתעסוקה לשטח לצורכי ציבור, תוך הגבלת סך השטח שניתן לשנות את ייעודו לצורכי ציבור כאמור ל-20% מהשטח המיועד לתעסוקה בתכנית אחת שאישרה הוועדה המחוזית. זאת, בשל החשיבות בהקצאה של שטחים לצורכי ציבור. עם זאת, מוצע לקבוע כי באזורי תעסוקה שבהם הקרקע מיועדת לתעשייה, תוכל הוועדה לאשר שינוי ייעוד לצרכים ציבוריים מצומצמים יותר, שבהם הרגישות לחשיפה מזהמת של התעשייה גבוהה יותר. לפיכך, לעניין זה, הוחרגו מההגדרה של "צורכי ציבור" מבנים לצורכי חינוך, רווחה, דת ותרבות, מוסדות קהילתיים, בתי חולים, מרפאות ושטחי נופש.

(4) לפסקה (15) המוצעת

מוצע לקבוע כי ועדה מקומית עצמאית תוסמך לכלול בתכנית בסמכותה גם הוראות בדבר הקניית החלק הציבורי לרשות המקומית בהתאם להוראות סימן ד' המוצע לפרק ג' המוצע. יובהר כי פסקה זו נדרשת, שכן הסמכות שקיימת היום בסעיף 62א(א)(19) לחוק התכנון והבנייה, נוגעת להפקעת קרקע הנדרשת לצורכי ציבור ולא להקניית חלק ציבורי לרשות המקומית בהתאם לסימן ד' המוצע, אשר איננה בגדר הפקעה.

עוד יובהר כי אין בהוראות פסקה (15) האמורה כדי לתת בידי הוועדה המקומית העצמאית, סמכות תכנונית לקבוע ייעודים או שימושים לצורכי ציבור במגרשים שאינם מיועדים לצורכי ציבור. סמכות לקבוע "עירוב שימושים" כאמור תיקבע לפי הוראות סעיף 62

”סימן ד’1: תכנית הכוללת הוראה המקנה חלק ציבורי

א.70. בסימן זה –

הגדרות

”חלק ציבורי” – קומה אחת או יותר בבניין, כולה או חלקה, המיועדת לצורכי ציבור או שטח בתחום המגרש, שבו מצוי הבניין, המיועד לשרת את הצורך הציבורי שבבניין; לעניין זה, ”צורכי ציבור” – כהגדרתם בסעיף 62א(א)(3);

”הבעלים” – הבעלים של המקרקעין שבשטחם מצוי החלק הציבורי.

ב.70. בתכנית שבה מתקיימים שני אלה, ניתן לקבוע הוראה שלפיה הבעלות בחלק ציבורי, תוקנה לרשות המקומית שבתחומה הוא מצוי, בכפוף להוראות סעיף 70ג:

(1) היא מאפשרת מתן היתר בנייה או ביצוע עבודה לפיה, בלא צורך באישור תכנית נוספת טרם מתן ההיתר או ביצוע העבודה, ומצורף לה תשריט של השטח שעליו היא חלה;

(2) היא קובעת אחד מאלה:

(א) מוסיפה שטח כולל המותר לבנייה במגרש שבו מצוי הבניין (בסימן זה – שטח בנייה נוסף);

(ב) משנה ייעוד של מגרש או מוסיפה שימוש בו (בסימן זה – שינוי ייעוד).

ג.70. לא תיקבע בתכנית כאמור בסעיף 70ב, הוראה המקנה בעלות לרשות מקומית בחלק ציבורי המצוי בתחומה, אלא אם כן מתקיימים בתכנית תנאים אלה:

תכנית שבה ניתן לקבוע הוראה המקנה חלק ציבורי

התנאים שיש לכלול בתכנית המקנה חלק ציבורי

ד ב ר י ה ס ב ר

בלא צורך באישור תכנית נוספת. לעניין זה נדרש גם כי התכנית תהיה מסוימת ותתייחס לתאי שטח מוגדרים, אשר יפורטו בתשריט המצורף לתכנית. כך למשל, לא יחול ההסדר המוצע על תכנית המיתאר הארצית לחיזוק מבנים קיימים בפני רעידות אדמה (תמ”א 38), אשר אמנם ניתן להוציא מכוחה היתרים, אך היא אינה חלה על שטח מוגדר הקבוע בתשריט;

השני – שמדובר בתכנית שמוסיפה למגרש שבו מצוי החלק הציבורי, שטח שמותר לבנייה מעבר לזה שהיה קבוע עובר לאישור התכנית החדשה (להלן – שטח בנייה נוסף) או ששינתה ייעוד של המגרש או הוסיפה שימוש שמותר לעשות בו. התנאי הקבוע בסעיף זה יחד עם התנאי הקבוע בסעיף 70ג המוצע, נועד להבטיח שהוראת הקנייה של חלק ציבורי במבנה תיקבע רק במקום שבו למעשה הושבח שווי המגרש, בין אם בדרך שהוספו למגרש זכויות בנייה ובין אם שונה הייעוד של המגרש מייעוד בעל שווי נמוך לייעוד סחיר בעל ערך כלכלי גבוה יותר.

לסעיף 70ג המוצע

לאחר שסעיף 70ב המוצע קבע את סוג התכנית שבה ניתן לקבוע את הוראת ההקנייה של החלק הציבורי, מוצע

לסעיף 70א המוצע

מוצע להוסיף את ההגדרה ”חלק ציבורי” שיגדיר את השטח מתוך המבנה שניתן להקנות לרשות המקומית. שטח כאמור יכול לכלול אחת משתי אפשרויות – האחת, קומה במבנה, כולה או חלקה, שביחס אליה נקבע ייעוד לצורכי ציבור והשנייה – שטח בתחום המגרש המיועד לשרת את הצורך הציבורי שבקומה במבנה. כך למשל במקרה שבו יועדה הקומה לטובת גן ילדים, יהיה ניתן להקנות שטח במגרש לטובת גן הילדים אשר ישמש כחצר לגן הילדים. מוצע בהגדרה זו, שצורכי הציבור שביחס אליהם יהיה ניתן לקבוע הקניה לפי סימן ד’1 יהיו אלה המוגדרים בסעיף 62א(א)(3) ובכלל זה צרכים של חינוך, רווחה, דת ותרבות.

לסעיף 70ב המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 70ב המוצע שכותרתו ”תכנית שבה ניתן לקבוע הוראה המקנה חלק ציבורי”. סעיף זה מפרט את סוג התכניות שבהן יהיה ניתן לקבוע הוראת הקנייה של החלק הציבורי. התכנית צריכה לעמוד בשני תנאים מצטברים: הראשון – שמדובר בתכנית מפורטת שניתן להוציא מכוחה היתר בנייה או לבצע עבודה לפי התכנית שאינה נדרשת בהוצאת היתר לפי החוק וזאת

(1) שטח החלק הציבורי שמוקנה בתכנית לרשות המקומית לא יעלה על שיעורים אלה:

(א) בתכנית הקובעת שטח בנייה נוסף – 20% משטח הבנייה הנוסף;

(ב) בתכנית הקובעת שינוי ייעוד – השיעור שיקבע שר האוצר לפי סעיף 70ד.

(2) נקבע בתכנית כי לא ניתן לממש את שטח הבנייה הנוסף במגרש, כולו או חלקו, או את שינוי הייעוד בו, אלא בכפוף למימוש החלק הציבורי כולו.

70ד. שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי בתקנות – השיעור המרבי של שטח החלק הציבורי

(1) לשנות את השיעור המרבי של שטח החלק הציבורי הקבוע בסעיף 70ג(1)(א);

(2) לקבוע את השיעור המרבי של שטח החלק הציבורי לעניין סעיף 70ג(1)(ב), בתנאים ובדרכים שיקבע.

70ד. (א) ניתן היתר בנייה במגרש הכולל חלק ציבורי, יקבע שמאי מקרקעין שתמנה הוועדה המקומית שבתחומה הוא מצוי את שומת עלויות הבנייה של החלק הציבורי (בסימן זה – שומת עלויות בנייה) ויביאה לידיעת הבעלים. עריכת שומה של עלויות הבנייה

(ב) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין –

(1) אופן חישוב שומת עלויות הבנייה, לרבות פירוט מרכיבי הבנייה שיובאו בחשבון לעניין זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 70ה המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 70ה המוצע שכותרתו "עריכת שומה של עלויות הבנייה" ובו לקבוע הוראות לעניין קביעת עלויות הבנייה של החלק הציבורי בידי שמאי מקרקעין שתמנה הוועדה המקומית. ההסדר המוצע דומה לזה הקיים בסעיף 4 לתוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה הקובע שההשבחה תיקבע על ידי שמאי מקרקעין שממנה הוועדה המקומית.

המועד המוצע לקביעת עלויות הבנייה יהיה במועד מתן היתר הבנייה למבנה וזאת משום שמועד זה הוא שלב מתקדם שבו יש סבירות ממשית שאכן החלק הציבורי ייבנה וניתן להעריך בו את העלויות נוכח דרישות הבינוי שנקבעו בהיתר. קביעת שומת עלויות הבנייה במועד זה תאפשר לרשות המקומית, אם תרצה בכך, להקדים ולשלם חלק מעלויות בנייה אלה לבעלים גם בדרך של קיזום מהיטל השבחה שהבעלים חב בה, כמוצע בסעיף 70ז(ב) המוצע.

עוד מוצע בסעיף זה להסמיך את שר האוצר בהתייעצות עם שר המשפטים, לקבוע במידת הצורך בתקנות את אופן החישוב של שומת עלויות הבנייה ובכלל זה את מרכיבי הבנייה שיובאו בחשבון בעריכת השומה, וכן לקבוע הוראות הנוגעות למסירת מידע, בדומה לאלה

להוסיף את סעיף 70ג המוצע ובו לקבוע את התנאים שיש לכלול בתכנית המקנה חלק ציבורי. לעניין גודל השטח הציבורי שניתן להקנות בתכנית לטובת הרשות המקומית, מוצע שכאשר מדובר בתכנית הקובעת שטח בנייה נוסף, יעמוד הגודל המרבי של החלק שיוקנה על 20% משטח הבנייה הנוסף. עוד מוצע כי כאשר מדובר בתכנית המשנה ייעוד ייקבע שיעור החלק הציבורי המרבי על ידי שר האוצר כדי להתאימו לסוג הייעוד שנקבע או נוסף מתוך מגוון הייעודים הקיימים. קביעת השיעור המרבי נועדה להבטיח השבחה אשר תעודד את בעל המגרש להוציא את הקבוע בתכנית מהכוח אל הפועל.

לסעיף 70ד המוצע

מוצע להסמיך את שר האוצר לשנות בתקנות את השיעור המרבי של שטח החלק הציבורי שיוקנה לרשות המקומית ואשר נקבע בסעיף 70ג(1)(א) המוצע בשיעור של 20% משטח הבנייה הנוסף. מכיוון ששיעור השטח של החלק הציבורי שניתן להקנות בתכנית המשנה ייעוד כאמור בסעיף 70ג(1)(ב) המוצע לא נקבע בחוק, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע את השיעור המרבי כאמור וכן את התנאים לכך. קביעת התקנות כאמור תיעשה בהסכמת שר המשפטים.

(2) מסירתו של מידע הנדרש לצורך עריכת השומה, השמירה על סודיותו וכל הוראה אחרת לעניין האופן, התנאים והאגרה למימושה של הזכות לקבל פרטים לצורך עריכת השומה.

על שומת עלויות בנייה יחולו הוראות לעניין שמאי מכריע, ערר וערעור כאמור בסעיף 14 לתוספת השלישית בשינויים אלה:

ערר וערעור על שומת עלויות בנייה

(1) בסעיף קטן (א), המילים "לפי סעיף 4" – יימחקו, במקום "החייב" יבוא "הבעלים", המילים "על לוח שומה לפי סעיף 5 ניתן לערוך לפני ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה בתוך שנה ממועד הצגת לוח השומה" – יימחקו;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום "החייב בהיטל רשאי אם אין הוא חולק על החיוב כשלעצמו" יבוא "הבעלים רשאי" ובמקום "החיוב" יקראו "השומה";

(ב) בפסקה (2), במקום "לחייב בהיטל" יבוא "לבעלים";

(ג) בפסקה (3), במקום "החיוב" יבוא "השומה";

(ד) בפסקה (4), במקום "החייב בהיטל" יבוא "הבעלים";

(3) בסעיף קטן (ה), במקום "מימוש הזכות במקרקעין, אם החייב בהיטל שילם את ההיטל" יקראו "רישום הבעלות בחלק הציבורי אם הרשות המקומית שילמה את עלויות הבנייה שקבעה בשומת עלויות הבנייה".

ד ב ר י ה ס ב ר

בבקשה שימנה שמאי מכריע לצורך הכרעה במחלוקת. על החלטת שמאי מכריע כאמור, רשאים הבעלים, הוועדה המקומית או הרשות המקומית שעל שמה תירשם הקומה שתיבנה, בתוך 45 ימים מיום שהומצאה להם ההחלטה כאמור, להגיש ערר לוועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה.

בנוסף, רשאי הבעלים בתוך 45 ימים כאמור, להגיש ישירות ערר לפני ועדת הערר כאמור, ועדת הערר רשאית במקרה זה לפנות ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין בבקשה שימנה שמאי מיעץ לעניין הערר שהוגש לה.

ליושב ראש ועדת הערר, או ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין, לפי העניין, תהיה נתונה הסמכות להאריך את המועדים האמורים.

כמו כן מוצע לקבוע כי אין בקיומו של הליך תלוי ועומד לפי סעיף 14 לתוספת השלישית, כדי לעכב את רישום החלק הציבורי על שמה של הרשות, ובלבד שהרשות שילמה לבעלים את עלויות הבנייה שאינן שנויות במחלוקת, שהן עלויות הבנייה שקבע שמאי מטעמה בשומת עלויות הבנייה.

הקבועות לעניין היטל השבחה כאמור בסעיף 14 לתוספת השלישית.

לסעיף 170 המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 170 המוצע שכותרתו "ערר וערעור על שומת עלויות בנייה" ובו להסדיר את האפשרויות שעומדות לפני הבעלים, שמבקש לחלוק על קביעת השמאי מטעם הוועדה המקומית בדבר שיעור עלויות הבנייה שישולמו לו.

מוצע להחיל לענין זה את ההוראות שנקבעו ביחס להיטל השבחה בסעיף 14 לתוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה לעניין האפשרות לפנות לשמאי מכריע ולוועדת ערר לפיצויים והיטלי השבחה, וכן את האפשרות של יושב ראש ועדת הערר להאריך מועדים, וכך גם את ההוראה בדבר האפשרות להגיש ערעור לבית המשפט לעניינים מינהליים על קביעת ועדת הערר.

בהתאם למוצע, אם הבעלים יבקש לחלוק על שיעור עלויות הבנייה שקבע שמאי מטעם הוועדה המקומית, הוא רשאי בתוך 45 ימים מיום שקביעת שמאי הוועדה הובאה לידיעתו, לפנות ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין,

170. תשלום עלויות הבנייה (א) הוקנתה הבעלות בחלק הציבורי לרשות המקומית כאמור בסעיף 70ט, תשלום הרשות המקומית לבעלים בתוך 90 ימים את עלויות הבנייה לפי השיעור הקבוע בשומת עלויות הבנייה ואם נקבע שיעור אחר בהחלטה חלוטה לפי סעיף 170 – את עלויות הבנייה שנקבעו בהחלטה החלוטה.
- (ב) על אף הוראת סעיף קטן (א), רשאית הרשות המקומית לשלם עד 50% מעלויות הבנייה לפני המועד הקבוע באותו סעיף קטן ולאחר מועד קביעת שומת עלויות הבנייה; תשלום כאמור יכול להיעשות גם בדרך של קיזוזו מהיטל השבחה שחב הבעלים לרשות המקומית לפי סעיף 196א.
- (ג) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין סעיף קטן (ב), בדבר הערובות שאותם תדרוש הרשות המקומית להבטחת מימוש הבנייה של החלק הציבורי, ולהשבת התשלום אם בניית החלק הציבורי לא מומשה, בתנאים ובמועדים שיקבע.
- 70ח. (א) שונה מדד תשומות הבנייה שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסמוך לפני מועד התשלום כאמור בסעיף 170א, לעומת המדד כאמור שפורסם בסמוך לפני קביעת שיעור עלויות הבנייה כאמור באותו סעיף, ישתנה שיעור החיוב בעלויות הבנייה לפי שיעור שינוי המדד.
- (ב) לא שילמה רשות מקומית את עלויות הבנייה במועד כאמור בסעיף 170א, ישולמו עלויות הבנייה בתוספת תשלומי פיגורים כהגדרתם בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980⁵¹, סעיף 6 לחוק האמור לא יחול.
- 70ט. (א) בסעיף זה, "השלמת בנייה" – קבלת אישור מאת הרשות המאשרת שהבנייה הושלמה בהתאם להיתר, לפי סעיף 157א.

הצמדה ותשלומי פיגורים לעניין עלויות הבנייה

הקניית הבעלות בחלק הציבורי

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 70ח המוצע

בשל פער הזמנים הצפוי בין מועד עריכת שומת עלויות הבנייה, לבין מועד תום הבנייה אשר ממנו נגזר מועד החיוב בתשלום, מוצע לקבוע כי סכום השומה יוצמד למדד תשומות הבנייה, באופן שישמור ככל האפשר על ערך התשלום שנקבע לכיסוי העלויות. עוד מוצע לקבוע כי ככל שהרשות המקומית לא תשלם את התשלום במועד שנקבע לכך בחוק, תחול לגבי ריבית פיגורים. הוראה זו נועדה לתמרץ את הרשויות המקומיות לעמוד במועדים לעניין תשלום עלויות הבנייה.

לסעיף 70ט המוצע

מוצע לקבוע שלאחר השלמת הבנייה של החלק הציבורי תוקנה הבעלות בו לרשות המקומית והחוקה בחלק זה תימסר לא באותו מועד. הוראה זו נועדה לקבוע באופן מפורש את זכות הבעלות של הרשות המקומית בחלק הציבורי וכחלק מזכות זו את חובת הבעלים של הבניין להעביר את החלק הציבורי לחזקת הרשות המקומית כדי שזו תוכל להשתמש בו בהתאם לשימושים שנקבעו בתכנית.

לסעיף 70ז המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 70ז המוצע שעניינו תשלום עלויות הבנייה ובו לקבוע כלל שלפיו עלויות הבנייה ישולמו לבעלים בתוך 90 ימים מעת הקניית הבעלות בחלק הציבורי, שהוא מועד השלמת הבנייה. כמו כן מוצע לקבוע כי עלויות הבנייה שישולמו יהיו בהתאם לשומת עלויות הבנייה שנקבעה כאמור בסעיף 70ח המוצע, אלא אם כן שונתה השומה במסגרת הליכי הערעור הקבועים בהצעת החוק. על אף האמור, מוצע לאפשר לרשות המקומית לחרוג מן הכלל, ולשלם עד 50% מעלויות הבנייה במועד מוקדם יותר, לאחר שנערכה שומת עלויות הבנייה. במקרה זה, תהיה רשאית הרשות המקומית לקזו את סכום התשלום האמור מהיטל השבחה, ככל שהוטל במסגרת התכנית. כדי להבטיח את השבת התשלום האמור, ככל שלא ייבנה החלק הציבורי, מוצע לקבוע כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע הוראות לעניין ערובות והשבת התשלום. בכל מקרה, לא תשלם הרשות המקומית את 50% של יתרת התשלום עד לאחר השלמת הבנייה עצמה והקניית הבעלות.

⁵¹ ס"ח התש"ם, עמ' 46.

(ב) הושלמה בנייתו של חלק ציבורי, תוקנה הבעלות בו לרשות המקומית ותימסר לה החזקה בו.

(ג) נקבעה הוראה מפורשת בתכנית, ולפיה תוקנה הבעלות בחלק ציבורי למדינה כאמור בסעיף 26(א), תוקנה הבעלות בחלק הציבורי למדינה ותימסר לה החזקה בו עם השלמת הבנייה; שר האוצר רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין תחולת סימן זה על הקניית הבעלות כאמור.

70. על הקניית הבעלות לפי סעיף 70 יחולו הוראות סעיף 26, ואולם במקום סעיף קטן (א) יקרא:

השפעת הקניית הבעלות בחלק הציבורי על שעבודים

”(א) שעבוד, שהיה חל על בניין או על מגרש ערב הקניית הבעלות בחלק הציבורי כאמור בסעיף 70ט, תוקנה הבעלות כאמור לרשות המקומית כשהיא נקייה מהשעבוד והוא ימשיך לחול על החלק במגרש או בבניין שאינו החלק הציבורי.”

70א. (א) לא ירשם חלק ציבורי על שם הרשות המקומית בפנקסי המקרקעין, אלא לאחר ששילמה לבעלים את עלויות הבנייה לפי הוראות סעיפים 70 ו-70ח.

רישום בעלות בחלק ציבורי בפנקסי המקרקעין

(ב) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע בתקנות את אופן רישום הבעלות שהוקנתה לפי סימן זה, ואת ההליכים בקשר לרישומה, וכן הוראות בדבר רישום הערות בפנקסי המקרקעין לעניין סימן זה וההליכים בקשר לרישומן.”

(7) בסעיף 145, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, מוצע להחיל את סעיף קטן (ב) של סעיף 126 כלשונו, לעניין הקניית בעלות בחלק הציבורי, ולקבוע כי זכות מעבר, זכות שאיבת מים, או זכות אחר כיוצא באלה שאינן נתונות להעברה לחלקה שבמקום האחר, ימשיכו לחול על הקרקע גם לאחר הקניית הבעלות, אלא אם כן נקבעו בתכנית הוראות בדבר הפקעת זכויות אלה או שינוין, הכול כאמור באותה פסקה.

לסעיף 70א המוצע

בדומה לרישום עסקאות בפנקסי המקרקעין המתונות בהצגת אישורי תשלום מסים והיטלים, מוצע, שרישום החלק הציבורי על שם הרשות המקומית יותנה בתשלום עלויות הבנייה שנקבעו בסעיף 70 המוצע. שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים יהיה רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין רישום הבעלות בבניין בפנקסי המקרקעין וכן הוראות לעניין הליכים נוספים הקשורים לרישום כאמור, וכן הוראות לעניין רישום הערות אחרות בפנקסי המקרקעין.

לפסקה (7)

סעיף 145 לחוק התכנון והבנייה מפרט את סוגי העבודות שבשלן נדרש להגיש בקשה להיתר והתנאים לאישורה, וכן מקרים הפטורים מהיתר.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע שככל שנקבעה בתכנית הוראה מפורשת בדבר הקניית החלק הציבורי למדינה כפי שניתן לקבוע כיום לפי סעיף 26(א) לחוק, אזי הבעלות והחזקה תועבר למדינה. שר האוצר יהיה רשאי לקבוע תקנות להסדרת הקניית הבעלות על שם המדינה.

לסעיף 70 המוצע

סעיף 126 לחוק קובע הוראות לעניין תוקפו של שעבוד החל על קרקע, שאושרה לגביה תכנית הכוללת חלוקת קרקע חדשה. לעניין זה, נקבע בסעיף כי שעבוד שהיה קיים על חלקה ערב תחילת תוקפה של התכנית החדשה, ילך אחרי בעליה וירשם על החלקה החדשה שהוקצתה לו.

מוצע להחיל את סעיף 126 האמור על הקניית בעלות בחלק ציבורי, בכפוף להחלפת סעיף קטן (א), וקביעת הוראה דומה במהותה תחתיה, לעניין שעבוד החל על זכויותיו של בעל קרקע במגרש שבו הוקצה חלק ציבורי לרשות המקומית בהתאם להוראות פרק זה. על פי המוצע, שעבוד שחל על המגרש ערב הקניית הבעלות, ימשיך לחול על יתרת הזכויות במגרש, שכן הוא ילך אחר בעל הזכויות. בהתאם לסעיף קטן (ג) של סעיף 126, יקראו שעבוד לעניין זה גם כמשכנתה, שכירות, וזכויות נוספות המפורטות בסעיף.

”(11) (1) הקמה של רשת כבלים אופטיים על גבי רשת חשמל עילית של בעל רישיון ספק שירות חיוני, המבוצעת בידי בעל רישיון ספק שירות חיוני, פטורה מהיתר לפי סעיף 145.

(2) פטור לפי פסקה (1) יחול כל עוד רשת החשמל העילית, שעל גביה הוקמה רשת הכבלים האופטיים, לא הוטמנה.

(3) בסעיף קטן זה –

”ספק שירות חיוני” – כהגדרתו בחוק משק החשמל, התשנ”ו–1996⁵²;

”רשת חשמל עילית” – מיתקנים עיליים להולכה, חלוקה ואספקה של חשמל, לרבות עמודים למתח נמוך, גבוה, עליון ועל-עליון, וכן הציוד והאבזורים המותקנים עליהם והמחוברים אליהם לצורכי רשת החשמל, תחנות השנאה זעירות, ארגזי חלוקת חשמל לסוגיהם וכן החיבורים אליהם, למעט חיבורים עיליים לבתים;

”רשת כבלים אופטיים” – רשת כבלים אופטיים או כל חלק ממנה, לרבות תיבות חיבורים או ארונות תקשורת, שגודלם אינו עולה על 80 x 40 x 50 סנטימטרים, המשמשת או המיועדת לשמש לאספקת שירותי בזק, כהגדרתם בחוק התקשורת.”;

(8) בסעיף 151, אחרי סעיף קטן (ב3) יבוא:

”(ב4) שימוש חורג בחלק הציבורי כמשמעותו בסעיף 7א, ייחשב כסטייה ניכרת לעניין סעיף זה.”;

ד ב ר י ה ס ב ר

הממשלה להרחיב את התחרות על ידי הקמת מיזם להנחת רשת תקשורת על גבי תשתיות החשמל.

מוצע כי הפטור יינתן לעבודות הנחה של תשתיות התקשורת על גבי רשת חשמל עילית קיימת, ולכן לא יהיה בכך שינוי מהותי מבחינה הנדסית, סביבתית וחזותית. כמו כן, מוצע להעניק את הפטור רק כאשר העבודות יבוצעו על ידי עובדי חברת החשמל (המוגדר ”ספק שירות חיוני” בחוק החשמל, התשנ”ו–1996). ועל כן אין בהן כל השפעה על חזקה או מהימנותה של רשת החשמל.

לאור כל האמור מוצע לקבוע כי הנחת רשת כבלים אופטיים על גבי רשת חשמל עילית קיימת, לרבות התקנת תיבות חיבורים וארונות תקשורת, תהיה פטורה מקבלת היתר בנייה והרשאה מהוועדה המקומית וממהנדס הוועדה המקומית, בהתאמה. כמו כן, מוצע לקבוע כי פטור כאמור יחול כל עוד רשת החשמל העילית, שעל גביה הוקמה רשת הכבלים האופטיים, לא הוטמנה.

לפסקה (8)

מוצע לתקן את סעיף 151 לחוק התכנון והבנייה שכותרתו ”סטייה ניכרת” ובו להוסיף את סעיף קטן (ב4) המוצע כדי לעודד את השימוש בחלק הציבורי למטרה שיועדה בתכנית, וכדי למנוע אפשרות שחלק זה ישמש לצרכים אחרים שלא הותרו בתכנית, בדרך של בקשה לשימוש חורג. לפיכך מוצע לקבוע בסעיף 151(ב4) המוצע כי שימוש חורג בחלק הציבורי ייחשב כסטייה ניכרת ומשכך

סעיף קטן (ו) של סעיף 145 האמור מתייחס לסוגים של עבודות ומיתקנים הדרושים להולכה, לחלוקה או להספקה של חשמל, וקובע כי ניתן להקים את הסוגים כאמור בדרך של הרשאה, במקום בהיתר.

מוצע להוסיף את סעיף קטן (ו1) ולקבוע כי הקמה של רשת כבלים אופטיים על גבי רשת חשמל עילית קיימת תהיה פטורה מקבלת היתר, וזאת כל עוד רשת החשמל האמורה לא הוטמנה. יצוין כי סעיף 261(ד)ט לחוק התכנון והבנייה, קובע פטור מקבלת היתר על הקמה של רשת תקשורת תת-קרקעית, החל בין השאר, על הקמה של רשת כבלים אופטיים על גבי רשת חשמל תת-קרקעית.

כיום, קיים צורך ממשי בפרישת תשתיות תקשורת מתקדמות רחבות פס, באמצעות כבלים אופטיים על גבי רשתות החשמל הקיימות. מחקרים של הבנק העולמי מראים כי פרישת תשתיות כאמור מביאות לגידול בתוצר המקומי הגולמי (תמ”ג), גידול בפיריון ולעלייה במדדים סוציו-אקונומיים נוספים בעבור כלל המשק.

בישראל, שוק תשתיות התקשורת הנייחות מאופיין בחסמי כניסה מבניים בעקבות הצורך בהשקעות בסדרי גודל משמעותיים, זמן החזר השקעה ארוך וכן הצורך בקבלת היתרים מגופי תכנון ורגולציה שונים. בשל כך, השוק מאופיין במונופול המחזיק בנתח שוק של כ-70%. העדר תחרות מספקת בתחום פוגעת בתמריץ של המונופול לשרג את תשתיות התקשורת הנייחות. בשנת 2010 ביקשה

⁵² ס”ח התשנ”ו, עמ’ 208.

(9) בסעיף 152(א), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) הוגש ערר על החלטת רשות רישוי מקומית לסרב לתת היתר, וקבלה ועדת הערר את הערר, רשאי מבקש ההיתר לפנות לרשות הרישוי המחוזית כמשמעותה בסעיף 12 לשם הוצאת ההיתר, אלא אם כן קבעה ועדת הערר שאין מקום לפנות לרשות הרישוי המחוזית באותו מקרה";

(10) בסעיף 202ב(א), בהגדרה "בעל רישיון", המילים "בזק ושידורים), התשמ"ב-1982" – יימחקו;

(11) בסעיף 265, אחרי פסקה (35) יבוא:

"(36) הוראות לעניין תכנית הכוללת הוראה המקנה חלק ציבורי כאמור בסימן ד'1 לפרק ג'";

(12) בסעיף 261(ד)(1)(ט), המילים "בזק ושידורים), התשמ"ב-1982" – יימחקו;

(13) בסעיף 266ג(ב), בכל מקום, במקום "לחוק הבזק, התשמ"ב-1982" יבוא "לחוק התקשורת";

(14) אחרי סעיף 266ג יבוא:

"פטור להחלפה של מיתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית" (א) 1.266. בסעיף זה, "מיתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית", "בעל רישיון" – כהגדרתם בסעיף 202ב(א).

(ב) החלפת מיתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית שהוקם בהיתר לפי חוק זה, לרבות חיזוק תורן וביצוע העבודות הנדרשות לכך (בסעיף זה – העבודה), פטורה מהיתר לפי סעיף 145, אם מתקיימים לגביה כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (14)

מוצע להוסיף את סעיף 1.266 המוצע שכותרתו "פטור להחלפה של מיתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית". מיתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית המוגדר בסעיף 202ב(א) לחוק התכנון והבנייה הוא מיתקן המוקם על ידי בעל רישיון או מטעמו, ומשמש או מיועד לשמש למתן שירותים סלולריים, לרבות אנטנה, משדר, תורן או כל מכשיר עזר אחר הנועד לתמוך בתפעול המיתקן. "בעל רישיון" המוגדר גם הוא באותו סעיף הוא מי שקיבל רישיון להעניק שירותי רדיו טלפון נייד (בפרק זה – המפעיל הסלולרי או חברות הסלולר).

שוק הסלולר מאופיין בגידול תכופ ומשמעותי של כ-70% בשנה, הן בהיקף השימוש והן בסוגי השימוש שצרכנים מבקשים לעשות באמצעות הרשת הסלולרית, לרבות הפצת תכנים, ושימוש ביישומים סלולריים במסגרת ערים חכמות, תחבורה חכמה ושירותי בריאות. רוחב הפס הממוצע שהמפעיל הסלולרי יכול להעמיד לשימוש הצרכנים, המשפיע על כמות המידע שניתן להעביר בתדר, הוא נמוך בישראל בהשוואה עולמית, ומגביל את יכולתה של רשת הסלולר להציע ללקוחותיה קצב גלישה גבוה ושירותים מתקדמים. כמו כן, החלפת התדרים אף

השימוש בו למטרות שלא נקבעו בתכנית יהיה אסור אלא אם כן תתקן התכנית באופן שיאפשר את השימוש.

לפסקה (9)

סעיף 152(א) לחוק התכנון והבנייה קובע, בין השאר, כי ניתן להגיש ערר על החלטה של ועדה מקומית או של רשות רישוי מקומית, לסרב לתת היתר. ואולם אם קיבלה ועדת הערר את הערר, אין לה למעשה את היכולת לתת היתרי בנייה. לפיכך, כדי למנוע מצב שבו ההיתר לא ניתן, על אף החלטת ועדת הערר לקבל ערר שהוגש על סירוב לתת היתר, מוצע לקבוע כי במקרים שבהם קיבלה ועדת הערר להיתרים ערר על סירוב לתת היתר, מבקש ההיתר יהיה רשאי לפנות גם לרשות הרישוי המחוזית לשם הוצאת היתר הבנייה, אלא אם כן קבעה ועדת הערר בהחלטתה כי אין לפנות לרשות הרישוי המחוזית.

לפסקה (11)

מוצע לתקן את סעיף 265 לחוק התכנון והבנייה שכותרתו "ביצוע ותקנות" ובו להסמיך את שר האוצר לקבוע תקנות לעניין יישום הוראות סימן ד'1 המוצע ככל שיהיה בכך צורך, וזאת לצד הסמכות להתקין תקנות הקיימת בסימן עצמו בנוגע לנושאים מסוימים המפורטים בו.

(1) העבודה מבוצעת בידי בעל רישיון, לאחר שקיבל, ממי שהוסמך לכך לפי פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁵³, הוראה בדבר עריכת שינוי בתדרים שהוקצו לו לפי אותה פקודה;

(2) העבודה לא יוצרת עליה בטווח הבטיחות לבריאות הציבור שאושר למיתקן הקיים בידי הממונה על הקרינה לפי סעיפים 6 או 7 לחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006⁵⁴;

(3) שטחו של המיתקן לאחר ביצוע העבודה לא יעלה על שטח המיתקן שנקבע בהיתר; לעניין זה, שטחם של רכיבים שחוברו לתורן לשם חיזוקו בלבד, לא יובא בחשבון בחישוב שטח המיתקן;

(4) גובהו של תורן שחוזק לא יעלה על הגובה שנקבע לתורן בהיתר;

(5) גובהו של תורן שהוחלף לא יעלה על הגובה שנקבע לתורן בהיתר ובכל מקרה לא יעלה על 18 מטרים;

(6) חוזק תורן באמצעות מוטות אלכסונים המחברים את התורן לגג המבנה שעליו הוא מוצב או לקרקע – לא יעלה גובה נקודת החיבור של האלכסון עם התורן, על שליש מגובהו של התורן או על שישה מטרים מבסיס התורן, לפי הנמוך מביניהם;

ד ב ר י ה ס ב ר

פטור מהיתר בנייה להחלפה של מיתקן (בכלל זה כאמור אנטנה, משדר, תורן, או כל מכשיר עזר אחר הנועד לתמוך בתפעול המיתקן) או לחיזוק של תורן שהוקם בהיתר שנעשית במסגרת ההחלפה כאמור, בכפוף לעמידה בין השאר בתנאים האלה: העבודה מבוצעת בידי בעל רישיון, לאחר שקיבל הוראה מהגורם המוסמך במשרד התקשורת בהתאם לפקודת הטלגרף האלחוטי לעריכת שינוי בתדרים שהוקצו לו; העבודה אינה יוצרת עלייה בטווחי הבטיחות שאושרו למיתקן הקיים בידי הממונה על הקרינה במשרד להגנת הסביבה; גובהו של התורן לאחר ההחלפה או החיזוק לא יעלה על גובה התורן כפי שנקבע בהיתר שניתן להקמת המיתקן; נקבעו בהיתר שניתן להקמת המיתקן תנאים לעניין חזות ומראה המיתקן, כגון צבע התורן ועיצובו, ימשיכו התנאים לחול לגבי המיתקן גם לאחר ההחלפה או החיזוק.

כמו כן מוצע לקבוע כי הודעה על ביצוע העבודה תימסר לרשות הרישוי בתוך 45 ימים ממועד ביצועה ויצורף לה אישור הממונה על הקרינה; אם כללה העבודה חיזוק או החלפה של תורן שגובהו עולה על 3 מטרים, מוצע לקבוע כי יצורף להודעה אישור מהנדס המבנים

נדרשת כדי לעמוד בהועדת התדרים העולמית בידי ה-ITU (איגוד הבזק הבין-לאומי) החלה באזורנו, הקובעת את תחומי תדרי הרדיו לפי שימושים ושירותים שונים. לאור כל אלה, בכוונת הגורם המוסמך לפי פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (בפרק זה – פקודת הטלגרף האלחוטי), להורות לחברות הסלולר לערוך שינויים לרבות להחליף את פסי התדרים שהוקצו להן בעבר, בכדי שיהיה ניתן להקצות תדרים אלה מחדש בהתאם לצרכים הרלוונטיים כיום וכדי לעמוד בהועדת התדרים העולמית החלה באזורנו. החלפת תדרי רדיו לחברות הסלולר מהווה מהלך הנדסי מורכב, המחייב החלפה של מיתקני השידור לתקשורת בשיטה התאית, קרי האנטנות והציוד נלווה, וכן מצריכה לעתים גם חיזוק והחלפה של תרנים, באלפי אתרי סלולר ברחבי הארץ.

במצב החוקי הקיים, פעולות אלה מחייבות קבלת היתר בנייה חדש, בטרם תבוצע החלפה. לאור מספר האתרים הרב, וכדי לאפשר החלפה בלוחות הזמנים הרלוונטיים ליעול השימוש בתחומי התדרים המפונים, ואספקת שירותי תקשורת מתקדמים, מוצע לקבוע כי יינתן

⁵³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 25, עמ' 505.

⁵⁴ ס"ח התשס"ו, עמ' 158.

(7) חוזק תורן באמצעות יציקת בטון – לא תחרוג היציקה משטח המיתקן שנקבע בהיתר, וגובהה לא יעלה על 150 סנטימטר מפני הקרקע, ובמיתקן המוצב על גג מבנה – 50 סנטימטרים מבסיס התורן;

(8) הוראות שנקבעו בהיתר לעניין חזותו ומראהו החיצוני של המיתקן, יחולו גם לגבי ביצוע העבודה.

(ג) 15 ימים לפני תחילת ביצועה של העבודה תימסר לרשות המקומית ולוועדה המקומית הודעה על ביצועה.

(ד) 45 ימים מתום ביצועה של העבודה תימסר לוועדה המקומית הודעה על סיום ביצועה ויצורף לה אישור הממונה על הקרינה כאמור בסעיף קטן (ב)2; חוזק או החולף תורן שגובהו עולה על 3 מטרים, יצורפו להודעה גם אישורים אלה:

(1) אישור של מהנדס המבנים שתכנן את העבודה, בדבר עיגון התורן ויציבותו;

(2) אישור של מהנדס מבנים, שאינו המהנדס כאמור בפסקה (1), הבקיא בבקרת תכן ובבקרת ביצוע של עבודה כאמור, על כך שביצע בקרת תכן ובקרת ביצוע לעבודה.

בסעיף קטן זה, "מהנדס מבנים" – מהנדס רשוי הרשום במדור להנדסת מבנים בפנקס המהנדסים והאדריכלים כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים.

(ה) הודעות כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) ואישורים כאמור בסעיף קטן (ד) יימסרו לפי הנוסחים שיפורסמו באתר האינטרנט של מינהל התכנון.

פרק ט' – תחילה

33. תחילתו של פרק זה ביום פרסומו.

תכנון ובנייה – הוראת שעה

34. סעיף 1266ג לחוק התכנון והבנייה בנוסחו בסעיף 32(14) לחוק זה, יעמוד בתוקפו שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה; שר האוצר בהתייעצות עם שר התקשורת רשאי להאריך את תקופת תוקפו של הסעיף האמור בשתי תקופות נוספות בנות שנה כל אחת.

דברי הסבר

סעיף 34 מוצע לקבוע כי סעיף 1266ג המוצע שכותרתו "פטור להחלפה של מיתקן שידור לתקשורת בשיטה התאית", ייקבע במסגרת הוראת שעה ויהיה בתוקף שלוש שנים מיום פרסומו. עוד מוצע כי את הוראת השעה יהיה ניתן להאריך בהתייעצות עם שר התקשורת, בשתי תקופות נוספות בנות שנה כל אחת. זאת, מאחר שהפטור ניתן למטרת ייעול השימוש בתדרים וזירוז הוצאתו לפועל של החלפת המיתקנים שנגזרת משינויים בהקצאות התדרים כפי שפורט בדברי ההסבר לפסקה זו, ואינו מיועד להוות פטור כללי וקבוע בחוק התכנון והבנייה.

שיתכנן את המיתקן בדבר עיגון התורן ויציבותו, וכן אישור מהנדס מבנים הבקיא בבקרת תכן ובקרת ביצוע של עבודה מהסוג האמור, על כך שביצע בקרת תכן ובקרת ביצוע לעבודה.

סעיף 33 הוראות פרק זה נועדו לייעל את הליכי התכנון והבנייה ולכן תחילתן נדרשת באופן מיידי, ביום פרסומו של חוק זה, ולא ביום 1 בינואר 2019 שהוא יום התחילה של חוק זה.

פרק י': עבודות פיתוח בתכנית למגורים

"סימן ד': עבודות פיתוח בתכנית למגורים

"הגדרות 2249. בסימן זה –

"גוף מוסמך" – רשות מקרקעי ישראל או משרד הבינוי והשיכון;

"ועדה לתכנון ולפיתוח" – ועדה בין-משרדית שחבריה עובדי מדינה אשר מונו בידי שר האוצר;

"חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965⁵⁶;

"מנהל הגוף המוסמך" –

(1) לענין רשות מקרקעי ישראל – מנהל רשות מקרקעי ישראל;

(2) לענין משרד הבינוי והשיכון – המנהל הכללי של המשרד;

"עבודות פיתוח" – עבודות לפיתוח של כל אחד מאלה:

(1) תשתיות, כהגדרתם בסעיף 198א;

(2) שטחים ציבוריים פתוחים;

"רשות מקרקעי ישראל" – כמשמעותה בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960⁵⁷;

"תכנית למגורים" – תכנית שהתקיימו בה הוראות סעיף 2249 ותנאים כאמור בסעיף 2249ד.

ד ב ר י ה ס ב ר

ישראל ומשרד הבינוי והשיכון (להלן – הגוף המוסמך) לבצע את עבודות הפיתוח בעצמם, במקום העירייה, וזאת בכפוף לתנאים ולהוראות המפורטות בסימן ד' המוצע לפרק שנים עשר לפקודת העיריות.

סעיף 35 לסעיף 2249 המוצע

מוצע לקבוע כמה הגדרות לענין סימן ד' שכותרתו "עבודות פיתוח בתכנית מגורים". ההגדרות כוללות, בין השאר, פירוט דבר הגוף המוסמך לביצוע עבודות הפיתוח, הגדרת הוועדה לתכנון ולפיתוח כוועדה בין-משרדית שחבריה הם עובדי המדינה שימונו על ידי שר האוצר וכן הגדרת יום כמי שהתקשר עם רשות מקרקעי ישראל בהסכם לרכישת זכויות במקרקעין.

עוד מוצע להגדיר מהם סוגי העבודות שייכללו בהגדרת "עבודות פיתוח" כך שהם יכללו עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וכן כלל העבודות שנכללו בהגדרה "תשתיות" שנקבעה בסעיף 198א לחוק ובכלל זה כבישים, מדרכות, גשרים, מנהרות ומערכות ניקוז.

פרק י' בהתאם לחוק רשות מקרקעי ישראל, כללי התש"ך-1960, אמונה רשות מקרקעי ישראל, בין השאר, על ניהול מקרקעי ישראל ובכלל זה על שיווק מקרקעין לטובת בניית יחידות דיור למגורים. לשם שיווק מקרקעין כאמור נדרש ביצוע עבודות הפיתוח בתחומי המקרקעין המשווקים, שכוללות בין השאר עבודות כגון: סלילת כבישים, עבודות תיעול וניקוז וכיוצא בלא הבטחת ביצוע עבודות הפיתוח בתוך פרקי זמן סבירים, נוצר עיכוב ממשי בשיווק מגרשים ליוזמים, אשר עומד בניגוד למדיניות הממשלה בדבר הגדלת היצע הדיור בישראל.

הסמכות לביצוע עבודות הפיתוח האמורות מסורה כיום לעיריות, ולשם כך הוקנתה להם בסעיפים 250 ו-251 לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן – פקודת העיריות), הסמכות לחוקק חוקי עזר עירוניים, שיאפשרו, בין השאר גביית היטלי פיתוח לטובת מימון ביצוע עבודות הפיתוח.

בשל העובדה שלעתים עבודות פיתוח מעוכבות ואף לא מבוצעות כלל, באופן שמוביל לעיכוב ממשי בשיווק יחידות דיור למגורים, מוצע להסמיך את רשות מקרקעי

⁵⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

⁵⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

⁵⁷ ס"ח התש"ך, עמ' 57.

7249. על אף הוראות סימנים ב' ו'ג' לפרק זה, חלה תכנית, כמשמעותה בחוק התכנון והבנייה בתחומה של עירייה, רשאי גוף מוסמך או מי מטעמו לבצע את עבודות הפיתוח הנדרשות לשם יישומה של התכנית, במקום העירייה, ובלבד שהתקיימו בתכנית תנאים אלה:

(1) התכנית מאפשרת מתן היתר בנייה, בלא צורך באישור תכנית נוספת טרם מתן ההיתר;

(2) כל הקרקע הכלולה בתחום התכנית היא קרקע שהיא מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל⁵⁸, או קרקע בבעלות העירייה המיועדת לצורכי ציבור כהגדרתם בסעיפים 188 ו-62א(א) לחוק התכנון והבנייה;

(3) 60% לפחות משיעור זכויות הבנייה הנכללות בתכנית מיועדות למגורים.

7249. לא יבצע גוף מוסמך או מי מטעמו את עבודות הפיתוח הנדרשות לשם יישומה של תכנית למגורים שהתקיים בה האמור בסעיף 7249, אלא אם כן התקיימו תנאים אלה:

(1) מנהל הגוף המוסמך שלח הודעה בכתב לעירייה שבתחומה חלה התכנית על כוונתו לבצע את עבודות הפיתוח הנדרשות למימוש התכנית (בסעיף זה – ההודעה), ובה יפרט את כל אלה:

(א) התקופות לביצוע עבודות הפיתוח בהתאם להוראות סעיף 7249;

(ב) מפרט עבודות הפיתוח;

(ג) דרישה לעירייה להודיע בכתב, בתוך 60 ימים מיום מסירת ההודעה, אם תבצע את עבודות הפיתוח שפורטו בהודעה, בתקופות שפורטו בהודעה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 7249 המוצע

מכיוון שהתיקון המוצע נועד לורז את ביצוע עבודות הפיתוח הנדרשות לשיווק מקרקעין על ידי רשות מקרקעי ישראל לטובת בניית יחידות דיור למגורים, נקבעו שני תנאים מצטברים המבטיחים שהעברת הסמכות לעניין עבודות הפיתוח תיעשה רק ביחס למקרקעין הקשורים לשיווקים הנעשים על ידי רשות מקרקעי ישראל וכן שעבודות הפיתוח ייעשו בתכנית שהחלק הארי מזכויות הבנייה שנכללו בהם יועד למגורים. בהתאם לכך, נקבע שמדובר בתכנית שמכוחה ניתן להוציא היתרי בנייה וכן שכלל המקרקעין הכלולים בתכנית הם מקרקעין בבעלות המדינה, רשות הפיתוח או קרן קיימת לישראל או קרקע בבעלות העירייה המיועדת לצורכי ציבור וכן נקבע ש-60% לפחות מזכויות הבנייה בתכנית יועדו למגורים.

סעיפים 235 ו-249 לפקודת העיריות מפרטים את החובות והסמכויות של העירייה בתחומים שונים. בהתאם לסעיפים אלה, בידי העירייה הסמכות והחובה, לפי העניין, לבצע, בין השאר, עבודות ציבוריות ולסלול מדרכות ורחובות וכן לדאוג לניקוז הרחובות. בהתאם לכך, דרך המלך לביצוע עבודות פיתוח בתחומי העיר היא באמצעות העירייה או מי מטעמה. עם זאת, יש מקרים שבהם העירייה אינה מוכנה או אינה מסוגלת לבצע את עבודות הפיתוח הנדרשות. על כן, מוצע כי על אף האמור בסעיפים אלה, הסמכות לביצוע עבודות פיתוח ליישום תכנית למגורים תועבר מידי העירייה לידי הגוף המוסמך וזאת במקרה שבו התקיימו התנאים שבסעיף 7249 המוצע וכן כי מדובר בתכנית שצריכים להתקיים בה התנאים המפורטים בסעיף 7249 המוצע, כפי שיוסבר להלן.

⁵⁸ ס"ח התש"ך, עמ' 56.

(2) העירייה שבתחומה חלה התכנית לא השיבה לגוף המוסמך בתוך 60 ימים מיום שנמסרה לה ההודעה כי תבצע את עבודות הפיתוח שפורטו בהודעה בתקופות שפורטו בהודעה.

1249. (א) התקופה שעליה יורה מנהל גוף מוסמך בהודעתו לעירייה כאמור בסעיף 1249(א) לביצוע עבודות הפיתוח הנדרשות לקבלת היתר בנייה והתקופה לביצוע עבודות הפיתוח הנדרשות לקבלת תעודת גמר, ייקבעו בשים לב להיקף עבודות הפיתוח הנדרשות לצורך מימוש התכנית למגורים שלפניו וכן ולנהוג במימוש של תכניות למגורים אחרות בעלות מאפיינים דומים.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), התקופה הנדרשת לביצוע עבודות הפיתוח למתן היתר בנייה שעליה יורה מנהל הגוף המוסמך לא תפחת מ-18 חודשים; הוועדה לתכנון ולפיתוח רשאית לאשר למנהל הגוף המוסמך, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על תקופה קצרה יותר מהתקופה האמורה.

(ג) בסעיף זה, "תעודת גמר" – אישור מאת הרשות המאשרת שהבנייה הושלמה בהתאם להיתר, לפי סעיף 157א לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

התקופות
הנדרשות לצורך
ביצוע עבודות
פיתוח

ד ב ר י ה ס ב ר

התחייבותה לבצע את עבודות הפיתוח שפורטו בלוחות הזמנים שננקבו בהודעה. בהתבסס על התחייבות העירייה לבצע את העבודות הנדרשות, וכולל המדינה לפנות למימוש התכנית בדרך של שיווק המקרקעין לטובת בניית יחידות דיור והשימושים הנלווים כפי שנקבעו בתכנית.

שנית, אם העירייה בחרה שלא להשיב לגוף המוסך בתוך מסגרת הזמן של 60 ימים, תועבר הסמכות לביצוע עבודות הפיתוח הנדרשות לידי הגוף המוסמך.

יובהר כי ההסדר המוצע לא יחול על תכנית אשר נחתם לגביה הסכם פיתוח או הסכם גג לפיתוח התשתיות בתחום התכנית (להלן יחד – הסכם פיתוח). בין גוף מוסמך ובין רשות מקומית, ובלבד שההסכם האמור עומד בתוקף. אם הסכם הפיתוח כאמור בוטל על ידי אחד הצדדים עקב הפרה בהתאם לכל דין והוא אינו עומד עוד בתוקף, יהיה רשאי הגוף המוסמך לעשות שימוש בסמכותו בהתאם להוראות הסעיף המוצע.

לסעיף קטן 1249 המוצע

לאחר שהסמכות לביצוע עבודות הפיתוח עברה לגוף המוסמך בהתקיים התנאים שבסעיף 1249 המוצע, מוצע לקבוע הוראות לעניין אופן ביצוע עבודות הפיתוח וקביעת התקציב לביצועם.

כדי שרמת עבודות הפיתוח שיבצע הגוף המוסמך יעמדו ברמה נאותה התואמת את צרכי העירייה, מוצע שהעבודות שיבצעו יהיו ברמה שתואמת פרויקטים

לסעיפים 1249 ו-1249 המוצעים

מוצע לקבוע כי כדי שהסמכות לביצוע עבודות פיתוח ליישום תכנית למגורים תועבר מידי העירייה לידי הגוף המוסמך צריכים להתקיים התנאים האלה:

ראשית, על מנהל רשות מקרקעי ישראל או המנהל הכללי של משרד הבינוי והשיכון לשלוח הודעה בכתב לעירייה בדבר כוונת הגוף המוסמך שאותו הם מנהלים לפעול למימוש התכנית למגורים. במסגרת ההודעה כאמור יש לפרט את עבודות הפיתוח הנדרשות למימוש התכנית.

כמו כן, יצוינו במסגרת ההודעה תקופות הביצוע של אותם עבודות פיתוח שפורטו, בחלוקה לתקופת הביצוע הנדרשת למתן היתר בנייה וכן תקופת הביצוע הנדרשת לקבלת תעודת גמר המאשרת שהבנייה הושלמה בהתאם להיתר הבנייה שניתן.

תקופת הביצוע המינימלית לעניין העבודות הנדרשות למתן היתר בנייה, תעמוד על 18 חודשים לפחות. תקופה זו מייצגת את התקופה הממוצעת הנדרשת כיום לביצוע עבודות פיתוח בתכניות מגורים. מכיוון שייחכנו מקרים שבהם עבודות הפיתוח הנדרשות אינן מצדיקות קביעת תקופת ביצוע ממושכת, ניתנה לוועדה לתכנון ולפיתוח הסמכות לקבוע תקופה קצרה יותר מטעמים חריגים שיצוינו בהחלטתה.

במסגרת ההודעה, תיידרש העירייה להודיע בכתב לגוף המוסמך בתוך 60 ימים מיום מסירת ההודעה, על

1249. ביצוע עבודות פיתוח למימוש תכנית למגורים, בידי גוף מוסמך, ייעשה בהתאם להוראות אלה:

(1) איכות העבודות תהיה בהתאם לרמת הפיתוח המקובלת במימוש של תכניות למגורים אחרות בעלי מאפיינים דומים בתחום העירייה, ובהעדרם – בהתאם למימוש של תכניות כאמור בעיריות בעלות מאפיינים דומים;

(2) התקציב בעבור עבודות הפיתוח יאושר בוועדה לתכנון ולפיתוח.

249.ח. (א) בסעיף זה, "זום" – מי שהתקשר בהסכם לרכישת זכויות במקרקעין עם רשות מקרקעי ישראל.

(ב) ביצע גוף מוסמך עבודות פיתוח למימוש תכנית למגורים בתחומה של עירייה, יופחת הסכום ששילם הזום לגוף המוסמך בעבור ביצוע עבודות הפיתוח, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן, מהסכום הכולל שיחוב בו הזום בשל אגרות, היטלים ודמי השתתפות בעד עבודות הפיתוח לפי חוקי עזר של העירייה עקב הבנייה על ידו בתחום התכנית; לא יופחת סכום כאמור אלא לגבי עבודות פיתוח מסוג אשר במועד מתן היתר הבנייה ליום היו קבועים לגביו היטלים, אגרות או דמי השתתפות בחוקי עזר כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לביצוע עבודות הפיתוח לגוף המוסמך ונעשו עבודות הפיתוח על ידי הגוף המוסמך ולא על ידי העירייה, אזי הוצאות הפיתוח ששולמו לגוף המוסמך, כשהם מוצמדות למדד המחירים לצרכן שהיה ידוע בעת תשלום הוצאות אלה, יופחתו מהסכום הכולל של החיובים שהעירייה יכולה לחייב את הזום בהם בעבור זכויותיו בשטח התכנית מכוח חוקי העזר שלה (בפרק זה – הסכום הכולל).

לעניין ביצוע ההפחתה כאמור, מוצע, שההפחתה תתאפשר רק ביחס לסוג עבודות פיתוח שבוצעו על ידי הגוף המוסמך ואשר עד למועד הוצאת ההיתר על ידי הזום נקבעו בעדם היטלים, אגרות, או דמי השתתפות בחוקי העזר של העירייה. כך למשל, במקרה שבוצעו עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים אך במועד הוצאת ההיתר על ידי הזום טרם קבעה העירייה חוקי עזר לעניין גביית תשלום בעבור עבודות פיתוח זו, הסכום שישלם הזום לגוף המוסמך בעבור ביצוע עבודה זו לא ייכלל במניין הסכום שניתן להפחתה מהסכום הכולל.

המנגנון המוצע יביטח כי לא ייגבה כפל תשלום בגין ביצוע עבודות הפיתוח גם על ידי הגורם המוסמך וגם על ידי העירייה וכן אם שילם הזום הוצאות פיתוח לגוף המוסמך העולות על הסכום הכולל לא יחויב הזום לשלם סכום נוסף לעירייה מכוח חוקי העזר בעד עבודות הפיתוח שנעשו.

בעלי מאפיינים דומים באותה עירייה. מכיוון שלעתים אין בנמצא באותה העיר פרויקטים דומים לאלה המבוצעים על ידי הגוף המוסמך, מוצע שרמת עבודות הפיתוח תהיה בהתאם לפרויקטים בעלי מאפיינים דומים בעיריות אחרות הדומות לעירייה שבה מבוצעות עבודות הפיתוח.

עוד מוצע שתקציב עבודות הפיתוח יאושר, כנהוג בגוף המוסמך ביחס לאישור הסכמי פיתוח עם העירייה, על ידי הוועדה לתכנון ולפיתוח שתמונה לעניין זה על ידי שר האוצר. יובהר, כי בדרך כלל הוצאות הפיתוח המאושרות על ידי המדינה גבוהות מהסכומים שהעירייה מוסמכת לגבות בהתאם לחוקי העזר העירוניים. משכך, ככלל, רמת הפיתוח שמבוצעת על ידי הגוף המוסמך, גבוהה מרמת הפיתוח המקובלת.

לסעיף קטן 249.ח המוצע

לעירייה נתונה הסמכות לגבות, לצורך ביצוע עבודות הפיתוח הנעשות על ידה, היטלים, אגרות ודמי השתתפות מכוח חוקי עזר שהותקנו לפי סעיפים 250 ו-251 לפקודת העיריות.

במסגרת מכרזי מקרקעין המפורסמים על ידי המדינה, נקבע, בין השאר, גם הסכום שישלם הזום למדינה בעבור עבודות פיתוח. הסכום כאמור נקבע במקרים שבהם מכוח הסכם בין המדינה לעירייה מבוצעים עבודות הפיתוח על ידי המדינה בעצמה או על ידי העירייה בשיתוף פעולה עם המדינה. בסעיף זה מוצע, כי במקום שבו הועברה הסמכות

הגוף המוסמך יודיע לעירייה לא יאוחר מ־60 ימים לפני תום ביצוע העבודות בפועל, כולן או חלקן, על המועד המשוער לסיומן.	ט249.	הודעה על סיום עבודות הפיתוח
(א) העירייה תהיה רשאית בתוך 30 ימים מיום סיום עבודת הפיתוח בפועל, להודיע לגוף המוסמך על ליקויים שנמצאו בעבודת הפיתוח שבוצעו.	י249.	תיקן ליקויים
(ב) הגוף המוסמך יתקן בתוך זמן סביר את הליקויים שהעירייה הודיעה עליהם כאמור בסעיף קטן (א).		
בחלוף 120 ימים מיום סיום ביצוע עבודות הפיתוח בפועל, שעליהם נמסרה הודעה לפי סעיף ט249, תשוב לעירייה הסמכות לפי סעיף 249, בכל הנוגע לתשתיות ולשטחים הציבוריים הפתוחים שפורטו בהודעה.	י249א.	השבת התשתיות והשטחים הציבוריים לסמכות העירייה
בפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש], בסעיף 34א, אחרי "249ב" יבוא "סימן ד' לפרק שנים עשר".	36.	תיקן למועצות המקומיות
תחילתו של פרק זה ביום פרסומו.	37.	פרק י' – תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

שהתגלו מחלוקות ביחס לתיקון התשתיות שהסמכות לגביהם הועברה כאמור, יהיו רשאים הצדדים ליישב את המחלוקות בהתאם לנהוג כיום, בפנייה לממונה על המחוז במשרד הפנים, וככל שלא נפתרה המחלוקת בדרך זו – בפנייה לערכאה השיפוטית המתאימה.

סעיף 36 סעיף 34א לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש], מחיל על מועצות מקומיות סעיפי חוק שונים שנקבעו בפקודת העיריות ואשר תוכנם רלוונטי גם ביחס למועצות מקומיות. מכיוון שגם בשטחי מועצות מקומיות משווקת המדינה קרקע למגורים והצורך במציאת פתרונות לביצוע עבודות פיתוח לטובת מימוש יחידות הדיור קיים גם בשטחים אלה, מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהחיל את הוראות סימן ד' המוצע גם ביחס לסמכות המועצות המקומיות לעניין ביצוע עבודות פיתוח בתחומן.

סעיף 37 בסעיף זה מוצע לקבוע את מועד התחילה של הוראות סעיפים 35 ו-36 לחוק זה כך שיחולו ביום פרסום החוק, זאת כדי שיהיה ניתן להיעזר בסמכות שמוקנית לגוף המוסמך לטובת קידום המימוש של תכניות למגורים כבר בשנת 2018.

לסעיפים 249ט עד 249יא המוצעים

בסעיפים מוצעים אלה קבועים כללים ולוחות זמנים להסדרת העברת הסמכות לעניין התשתיות והשטחים הציבוריים שפותחו על ידי הגוף המוסמך, בחזרה לידי העירייה לשם המשך תפעולם ואחזקתם השוטפת. מוצע לקבוע בסעיף ט249 המוצע, שעל הגוף המוסמך יהיה להודיע לעירייה על המועד המשוער לסיום עבודות הפיתוח לא יאוחר מ־60 ימים לפני תום ביצועם בפועל. מובהר כי, ההודעה כאמור תוכל לפרט גם חלק מהתשתיות שביצועם עתיד להסתיים בתוך 60 ימים ממועד ההודעה ואין צורך בהמתנה לסיום כלל עבודות הפיתוח לשם שליחת הודעה זו.

לאחר מסירת ההודעה כאמור, העירייה תהיה רשאית להודיע לגוף המוסמך על ליקויים שהתגלו בעבודות הפיתוח שבוצעו. ההודעה כאמור תימסר בתוך 30 ימים מיום סיום העבודות בפועל ועל הגוף המוסמך יהיה לתקן את הליקויים שהתגלו בתוך זמן סביר.

מוצע לקבוע כי הסמכות ביחס לתשתיות ולשטחים הציבוריים תחזור לידי הרשות, בכל מקרה, בתוך 120 ימים מיום סיום העבודות בפועל. יש לציין שככל

פרק י"א: רשויות תחבורה מטרופוליניות

סימן א': פרשנות

הגדרות

38. בסימן זה –

- "חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט–1999⁵⁹;
- "חוק החברות הממשלתיות" – חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה–1975⁶⁰;
- "יום ההקמה", של רשות – יום פרסום צו הקמת הרשות;
- "יום התחילה" – יום תחילתו של פרק זה, כאמור בסעיף 106;
- "יעדי שירות" – יעדים שרשות תציב לעצמה לגבי מהירות הנסיעה, זמינות, אמינות, פריסה, איכות והיקף השימוש בשירות התחבורה הציבורית וכיוצא באלה, וכן לגבי טיפול בפניות ציבור;
- "מועצה" – מועצה של רשות;
- "מטרופולין" – מקבץ של יישובים ושטחים שיש זיקות ביניהם לבין עצמם או ביניהם לבין העיר הראשית;
- "הממונה על התקציבים" – הממונה על התקציבים במשרד האוצר;
- "מנהל רשות" – המנהל הכללי של רשות;
- "המפקח" – מפקח על התעבורה כהגדרתו בפקודה;

דברי הסבר

הציבורית, מצד שני. כמו כן, מוצע לקבוע מנגנונים אשר יאפשרו שמירה על מכלול האינטרסים המטרופוליניים, לרבות אלה של רשויות מקומיות פריפריאליות.

סעיף 38 להגדרות "יום ההקמה" ו"צו הקמת רשות" – מוצע לקבוע כי רשות מטרופולינית תוקם בצו של שר התחבורה ויום ההקמה יהיה יום פרסום הצו ברשומות.

להגדרה "יעדי שירות" – רמת השירות בתחבורה הציבורית נמדדת בישראל ובעולם באמצעות מדדים שונים הבוחנים את איכות השירות הניתן לתושבים כגון מהירות הנסיעה ורמת התדירות, הזמינות והדיוק של אמצעי התחבורה הציבורית. מוצע להגדיר יעדי שירות כיעדים שרשות מטרופולינית תציב לעצמה לגבי מדדים כאמור.

להגדרות "מטרופולין" ו"העיר הראשית" – מוצע להגדיר מטרופולין כמקבץ של יישובים ושטחים שיש בינם לבין עצמם ובינם לבין עיר שנקבעה כעיר הראשית, זיקות שונות שיש להן השלכות על היבטי תחבורה ציבורית, לרבות זיקות בין מקומות מגורים, עבודה, מוסדות חינוך וכיוצא בזה. ההתייחסות ל"שטחים" נובעת מקיומם של שטחים גליליים אשר אינם כלולים בתחום הגאוגרפי של רשות מקומית, אך ייתכן ויהיה נכון לכלול אותם כחלק ממטרופולין. כיום ההתייחסות למטרופולינים בישראל בהיבט התחבורתי היא למטרופולין ירושלים, מטרופולין באר שבע, מטרופולין חיפה, ומטרופולין דן.

פרק י"א: בשונה מהמקובל במדינות מפותחות בעולם, כללי התחבורה הציבורית בישראל מנהלת ומתוכננת בידי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – המשרד, או משרד התחבורה) בעוד שהרשויות המקומיות משתתפות בכך במידה מצומצמת בלבד. משרד התחבורה אחראי על ניהול הפעלת התחבורה הציבורית בכלל אמצעי התחבורה הציבורית – אוטובוסים, רכבות כבדות, רכבות קלות ומוניות שירות, בהיבטי הרישוי, השירות, לרבות היקפי הנסיעה ומסלולי הנסיעה, והפיקוח על המפעילים, והוא גם אחראי לכלל תשתיות התחבורה הציבורית, החל מתכנון קווי אוטובוסים ורכבות קלות עד הקמת סככות להמתנת נוסעים וסלילת שבילי אופניים.

מבנה ריכוזי זה גורם לחוסר יעילות, המתבטאת בעלויות תקציביות עודפות, בתכנון שלעיתים קרובות אינו אופטימלי, בעיכוב בביצוע פרויקטים ובהפעלה לא מיטבית של משאבי התחבורה הציבורית הניתנים לציבור בישראל.

מטרתו של פרק זה היא להעביר סמכויות ממשרד התחבורה, וכן מעט סמכויות מהרשויות המקומיות, לרשויות תחבורה מטרופוליניות, שיהוו רובד ביניים בין הממשלה לרשויות המקומיות, כדי לאפשר תכנון וניהול מיטבי של אמצעי התחבורה הציבורית ומשאביה, בדומה למודל המקובל במדינות המפותחות. מהלך זה יאפשר ניצול של יתרונה היחסי של הרשות המטרופולינית בהיכרות עם השטח, תוך הפחתת העומס המוטל על משרד התחבורה מצד אחה, ושמירת סמכותו להתוות את המדיניות התחבורה

⁵⁹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁶⁰ ס"ח התשל"ה, עמ' 152.

"המשרד" – משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;
 "העיר הראשית" – הרשות המקומית שנקבעה בצו הקמת רשות כעיר הראשית במטרופולין;
 "הפקודה" – פקודת התעבורה [נוסח חדש]⁶¹;
 "צו הקמת רשות" – צו לפי סעיף 42;
 "צירי ניהול תנועה" – דרכים שהמפקח קבע בהודעה כאמור בסעיף 44 שהם צירי ניהול תנועה, ולגביהם יהיו לרשות סמכויות כאמור בסעיף 89;
 "צירי רשות" – דרכים שהמפקח קבע בהודעה כאמור בסעיף 44 שהם צירי רשות, ולגביהם יהיו לרשות סמכויות כאמור בסעיפים 88 ו-89;
 "קו שירות" – כהגדרתו בפקודה;
 "רשות" – רשות מטרופולינית שהוקמה לפי סעיפים 39 או 42(ד);
 "השר" – שר התחבורה והבטיחות בדרכים;
 "השרים" – השר ושר האוצר;

"תחום המטרופולין" – התחום הגאוגרפי שבאחריותה של רשות, כפי שנקבע בצו הקמת הרשות.

סימן ב': הקמת רשות מטרופולינית, מטרותיה ותפקידיה

39. (א) השר רשאי, בצו כאמור בסעיף 42, להקים רשות מטרופולינית לתחבורה במטרופולין המצוין בתוספת.
 (ב) השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי, בצו, להוסיף מטרופולינים לתוספת.
- רשות – תאגיד 40. רשות תהיה תאגיד.
 רשות – גוף מבוקר 41. רשות תהיה גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]⁶².
 צו הקמת רשות 42. (א) השר יקבע בצו, לאחר שמייעת הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר ובהסכמת שר האוצר, את הפרטים האמורים בפסקאות (1) עד (4)ג, ורשאי הוא לכלול בצו פרטים כאמור בפסקאות (4)ד ו-(ה), (5) ו-(6):

ד ב ר י ה ס ב ר

התוספת ולהרחיב את רשימת המטרופולינים שבהם יהיה ניתן להקים רשות.

סעיפים כמקובל לגבי רשויות המוקמות בחוק, מוצע 40 ו-41 לקבוע כי רשות מטרופולינית תהיה תאגיד, היינו – גוף כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית, וכי היא תהיה גוף מבוקר, היינו – גוף העומד לבקרתו של מבקר המדינה.

סעיף 42 מוצע לקבוע כי בצו הקמת רשות, שיתקן בידי השר בהסכמת שר האוצר ולאחר שהשר שמע את הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, ייקבעו העיר הראשית והרשויות המקומיות האחרות שיהיו כלולות בה לפי השיקולים המוצעים לקביעתן, וכן תחום האחריות הגאוגרפית שלה (להלן – תחום המטרופולין), והוראות

להגדרות "צירי ניהול תנועה" "צירי רשות" – מוצע להגדיר "צירי ניהול תנועה" או "צירי רשות" כדרכים שהמפקח על התעבורה (להלן – המפקח) קבע בהתאם למפורט בסעיף 44 ככאלה ואשר לגביהן תהיה לרשות סמכות תימרו של רשות תימרו מקומית, נוסף על סמכות כרשות תימרו מטרופולינית אשר תחול ביחס לכל תחום המטרופולין, כמפורט בסעיף 89, ובכל הנוגע לצירי רשות – גם סמכות לקביעת תעריפי חניה, כמפורט בסעיף 88.

סעיף 39 מוצע להסמיך את שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השר) להקים, באמצעות צו כאמור בסעיף 42, רשות מטרופולינית לתחבורה (להלן – רשות) במטרופולינים המנויים בתוספת. בשלב זה מוצע לקבוע בתוספת את המטרופולינים ירושלים ובאר שבע, ולהסמיך את השר בהסכמת שר האוצר, לשנות את

⁶¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, התשכ"א, עמ' 173.

⁶² ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

- (1) העיר שתהיה העיר הראשית במטרופולין;
- (2) הרשויות המקומיות אשר ייכללו ברשות;
- (3) התחום הגאוגרפי שיהיה באחריותה של הרשות;
- (4) הרכב מועצת הרשות וכוח ההצבעה בה, כמפורט להלן:
 - (א) מספר חברי המועצה;
 - (ב) הרשויות המקומיות שנציגיהן יהיו חברים במועצה;
 - (ג) כוח ההצבעה שיהיה לכל חבר מועצה;
 - (ד) כוח ההצבעה המזערי שיהיה לעיר הראשית במשך התקופה שבה יושב ראש המועצה לא יהיה נציג העיר הראשית כאמור בסעיף 48;
 - (ה) סבב חברות במועצה אשר יתקיים בין חלק מהרשויות המקומיות הכלולות ברשות.
- (5) הרוב המיוחס שיידרש להחלטות בעניינים האמורים בסעיף 59(ד). אם כוח ההצבעה של נציג העיר הראשית עולה על 50 אחוזים מכוח ההצבעה של כלל חברי המועצה או אם נדרש רוב מיוחס כאמור לשם שמירה על אינטרסים תחבורתיים של כלל המטרופולין;
- (6) שיעור זכויות הצבעה במועצה הנמוך מ-6% לעניין היותה של רשות מקומית רשות מיעוט כהגדרתה בסעיף 60(ה). אם נדרשה קביעה כאמור לשם הגנה על אינטרסים תחבורתיים של כלל המטרופולין.
- (ב) הרשויות המקומיות אשר ייכללו ברשות כאמור בסעיף קטן (א)(2) ותחום המטרופולין כאמור בסעיף קטן (א)(3), ייקבעו בהתייעצות עם שר הפנים, ובין השאר בהתאם לשיקולים אלה:
 - (1) קיומן של דרכים בתחומי רשות מקומית המשמשות או המיועדות לשמש לתחבורה עתירת נוסעים והיקף קווי האוטובוסים ומערכות עתירות נוסעים אשר מסלול נסיעתם עובר בשטח רשות מקומית ובינה לבין העיר הראשית;
 - (2) שמירה על קיומו של רצף טריטוריאלי בין הרשויות המקומיות אשר ייכללו ברשות;
 - (3) קרבה גאוגרפית של רשות מקומית לעיר הראשית;

ד ב ר י ה ס ב ר

ניתן לקבוע בצו רוב מינימלי שיידרש לקבלת החלטות במועצה בענייני תקציב, תכניות עבודה וסכומים שייגבו מהרשויות המקומיות.

קביעת העניינים השונים בצו ובהם הרשויות המקומיות שייכללו ברשות והרכב המועצה, תהיה על בסיס השיקולים המפורטים המוצעים לגביהם, המהווים סימנים למבנה התחבורתי-מטרופוליני המיטבי, כגון: זיקה גאוגרפית בין הרשות מקומית לעיר הראשית, צירים מרכזיים המחברים בין העיר הראשית לרשות מקומית, רצף טריטוריאלי בין הרשויות והיקפי תנועה אל ומתוך העיר הראשית וקרבה לעיר הראשית.

קביעת הרשויות המקומיות שייכללו ברשות ותחום המטרופולין תהיה בהתייעצות עם שר הפנים.

דבר הרכב מועצת הרשות וכוח ההצבעה בה. בין השאר ייקבע בצו לאילו רשויות מקומיות יהיה נציג מטעמן במועצה ולאילו לא, ומהו כוח ההצבעה שייקבע לכל נציג, לפי השיקולים המוצעים לכך, וזאת בהתאם למבנה המטרופולין אשר ייתכן ויצריך לקבוע נציגי רשויות מקומיות גדולות יותר. כוח ההצבעה גדול יותר.

הואיל ולגבי חלק מהעניינים הנוגעים להרכב המועצה ולכוח ההצבעה בה תיתכן שונות בין רשות מטרופולינית אחת לאחרת, בהתאם למספר ולהרכב של הרשויות המקומיות הכלולות בה, מוצע לקבוע כי לגבי עניינים אלה יהיה ניתן להתייחס בצו רק ככל שהדבר יידרש. כך למשל, יהיה ניתן לקבוע בצו כי יתקיים סבב בין כמה רשויות מקומיות לעניין חברות במועצה, וכן יהיה

(4) היקפי התנועה היומיים, בכל אמצעי התחבורה, מרשות מקומית אל העיר הראשית ואל רשויות מקומיות בסביבתה.

(ג) הרכב המועצה וכוח ההצבעה בה כאמור בסעיף קטן (א) (4) ייקבעו בהתחשב בשיקולים אלה:

(1) היחס בין מספר התושבים בכל רשות מקומית לבין מספר התושבים בשאר הרשויות המקומיות שייכללו ברשות;

(2) היקף התחבורה הציבורית הנדרשת בכל רשות מקומית;

(3) קרבתה של כל רשות מקומית לעיר הראשית.

(ד) צווים כאמור בסעיף זה לעניין הרשות שתוקם במטרופולין ירושלים והרשות שתוקם במטרופולין באר שבע ייקבעו בתוך שנה מיום התחילה.

43. תקופת ההקמה (א) הפעלת סמכויותיה של רשות כאמור בסימן ח' תחל בתום שנה מיום ההקמה (להלן – תקופת ההקמה); במהלך תקופת ההקמה –

(1) המועצה תפעל למינוי מנהל לרשות בהתאם להוראות סעיף 68;

(2) מנהל הרשות יפעל להקמת התשתית הארגונית הנדרשת לצורך פעילות הרשות, לרבות מינוי בעלי תפקידים וקליטת עובדים בהתאם להוראות סעיפים 73, 76, 77 ו-78 ולשיא כוח האדם שיאושר כאמור בסעיף 72, וכן יפעל לאיסוף נתונים הדרושים להתוויית הדרכים למימוש יעדי הרשות;

(3) המועצה תכין הצעת תקציב שנתי לשנת פעילותה הראשונה, על פי סכום התקציב שיוועד לה לשנה זו, ותביאו לאישור השרים בהתאם להוראות סעיף 97.

(ב) השר רשאי, בצו, להאריך את תקופת ההקמה בפרקי זמן שלא יעלו על שישה חודשים, ולא יותר משנה בסך הכול מיום ההקמה, או לקצרה.

44. קביעת צירי רשות וצירי ניהול תנועה; קביעה כאמור תיעשה לאחר שמיעת נציגי הרשויות המקומיות אשר הצירים האמורים עוברים בתחומיהן, ובין השאר בהתאם לשיקולים אלה:

(1) דרכים המשמשות או המיועדות לשמש לתחבורה עתירת נוסעים, לרבות דרכים המזינות את הדרכים האמורות;

ד ב ר י ה ס ב ר

של הרשות לשנה הראשונה של הפעלת הסמכויות, לרבות קביעת יעדים כפי שרשות נדרשת לכלול בהצעת התקציב שהיא מגישה לשרים בהתאם לסעיף 97 המוצע.

סעיף 44 מוצע לקבוע כי המפקח, לאחר שמיעת נציגי הרשויות המקומיות הרלוונטיות ובהתחשב בשיקולים התחבורתיים המפורטים, יקבע בצו את הדרכים בתחום המטרופולין אשר יהוו צירי רשות שלגביהן יהיו לרשות סמכויות של רשות תימרון מקומית וצירי ניהול התנועה שלגביהן יחולו גם סמכויות קביעת תעריפי חניה, בהתאם למפורט בסעיפים 88 ו-89(א) (2) ו- (3) המוצעים, וזאת נוסף על הסמכויות של רשות תימרון מטרופולינית שייקבעו לפי סעיף 89(א) (1) ויחולו בכל תחום המטרופולין וכדי לאפשר לרשות לנהל את התחבורה בתחומה בצורה המיטבית.

מוצע לקבוע כי צו הקמת רשות לגבי רשות שתוקם במטרופולין ירושלים ולגבי רשות שתוקם במטרופולין באר שבע ייקבעו בתוך שנה מיום התחילה, היינו בתוך שנה מיום פרסומו של חוק זה.

סעיף 43 מוצע לקבוע כי הפעלת סמכויות האסדרה של רשות כמפורט בסימן ח' תחל בתום תקופת ההקמה, אשר תימשך שנה מיום ההקמה. מוצע להסמיך את השר להאריך את תקופת ההקמה בפרקי זמן שלא יעלו על 6 חודשים ובכל מקרה לא יותר משנה, וזאת כדי לאפשר היערכות מיטבית של הרשות להפעלת סמכויותיה. כמו כן, מוצע להסמיך את השר לקצר את תקופת ההקמה.

במהלך תקופת ההקמה תמנה המועצה מנהל לרשות, אשר יפעל לקליטת עובדים, להכנת תשתית ארגונית ולאיסוף נתונים, ותכין הצעת תקציב לשנת הפעילות הראשונה, שבמסגרתה יבואו לידי ביטוי גם תכניות העבודה

(2) דרכים שבהן יש היקף משמעותי של תנועה, לרבות דרכים המזינות אותן;

(3) קרבה של דרך למיתקן תחבורתי כהגדרתו בפקודה, והשפעתה על הנגישות אליו.

(ב) רשות רשאית לפנות למפקח בבקשה להוסיף, לגרוע או לשנות צירי רשות או צירי ניהול תנועה.

45. (א) רשות תפעל לקידום ופיתוח של התחבורה הציבורית בתחום המטרופולין ולעידוד השימוש בה, בהתאם למדיניות הממשלה כפי שנקבעה בהחלטות הממשלה, וככל שלא נקבעה מדיניות הממשלה כאמור – בהתאם למדיניות השר שתימסר לרשות בכתב ותפורסם באתר האינטרנט של המשרד, ובהתאם לאמות המידה שיקבע המפקח כאמור בסעיף 101.

(ב) אלה תפקידיה של רשות:

(1) קביעת מדיניות בתחום התחבורה הציבורית ובתחומים משלימים, לרבות מדיניות חניה בצירי רשות ומדיניות שימוש באמצעי תחבורה לא ממונעים;

(2) ניהול הפעלת התחבורה הציבורית במטרופולין בהתאם להוראות סעיפים 80 עד 86;

(3) אחריות על הסדרי התנועה של התחבורה הציבורית בתחום המטרופולין בהתאם לסמכותה כרשות תימרוז לפי סעיף 89;

(4) הכנת תכנית תחבורתית ארוכת טווח למטרופולין, אשר תכלול התייחסות לכלל היבטי התחבורה במטרופולין, כולל תחבורה לא ממונעת, ולרבות התייחסות לשילוב טכנולוגיות, לניצול יעיל של תשתיות קיימות ולהפחתת זיהום אוויר והשפעות שליליות אחרות של תחבורה ציבורית על הסביבה; תכנית כאמור וכל עדכון שלה טעונים אישור של המפקח;

(5) ייעוץ למשרד בנוגע לכלל העניינים שבתחום התחבורה הציבורית במטרופולין;

(6) קיום קשר עם הציבור ומתן מידע לציבור בנוגע לתחבורה הציבורית במטרופולין בהתאם להוראות סעיפים 84 ו-85;

(7) קידום וניהול של תשתיות תחבורה ציבורית במטרופולין בהתאם להוראות סעיף 90;

(8) הקמת מרכז בקרת התנועה בתחום המטרופולין או ניהול מרכז כאמור;

(9) תפקידים נוספים בהתאם להוראות סעיף 91, אם השר יורה לה בצו לגביהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסמכויות המפורטות לעניין זה בסימן ח'. נוסף על אלה, תשמש הרשות כיועץ למשרד התחבורה בנוגע לתחבורה הציבורית במטרופולין, וכן תכין ותעדכן תכנית תחבורתית ארוכת טווח למטרופולין (תכנית אב) אשר תובא לאישור המפקח.

כדי לשמור על אחידות במתן השירות ברמה הארצית, ולהבטיח שהרשויות המטרופוליניות לא יבצעו מהלכים שיש להם השלכות רוחביות מצד אחת ושתישמר עצמאותן מצד שני, מוצע לקבוע כי בביצוע תפקידיה תפעל רשות בהתאם למדיניות הממשלה והשר ובהתאם לאמות מידה שיקבע המפקח בעניינים המפורטים בסעיף 101.

סעיף 45 מוצע לקבוע כי רשות תפעל לקידום ופיתוח של התחבורה הציבורית בתחום המטרופולין ולעידוד השימוש בה. תפקידי הרשות יכללו, בין השאר, את קביעת המדיניות בתחום התחבורה הציבורית במטרופולין, לרבות בתחומים משלימים המשפיעים על השימוש בתחבורה הציבורית במטרופולין, כגון תעריפי חניה ותחבורת אופניים, ניהול הפעלת התחבורה הציבורית באמצעות אוטובוסים ומוניות שירות בתחום המטרופולין, קביעת הסדרי תנועה, הפחתת זיהום אוויר ומפגעים אחרים, הנגשת מידע לציבור ומתן מענה לפניותיו, וכן פיתוח תשתיות תחבורה ציבורית, והכול בהתאם

46. האורגנים של רשות הם המועצה, המנהל וועדת הביקורת.

סימן ג': המועצה, הרכבה ותפקידיה

47. (א) חברי מועצה יהיו אלה:

(1) נציגי הרשויות המקומיות אשר נקבעו בצו הקמת הרשות;

(2) במשך שלוש שנים מיום ההקמה – שני נציגים אשר ימנה השר מקרב עובדי משרדו, ואם מספר חברי המועצה גדול מארבעה עשר – שלושה נציגים כאמור;

(3) החל בתום שלוש שנים מיום ההקמה – שני נציגי ציבור העומדים בתנאי הכשירות האמורים בסעיף 52(ב) אשר ימנה השר, ואם מספר חברי המועצה גדול מארבעה עשר – שלושה נציגי ציבור כאמור.

(ב) מספר חברי המועצה לא יעלה על שנים עשר, ובהם היושב ראש, זולת אם נקבע בצו הקמת הרשות מספר גדול יותר מן הטעם שהדבר הכרחי כדי לאפשר ייצוג הולם של האינטרסים התחבורתיים של כלל המטרופולין.

(ג) נקבע בצו הקמת הרשות שנציג מטעמה של רשות מקומית יהיה חבר במועצה, ראש הרשות המקומית יהיה נציג זה, זולת אם ראש הרשות המקומית מינה את המנהל הכללי של הרשות המקומית להיות חבר המועצה, או, שמינה, בכפוף לקיום תנאי הכשירות האמורים בסעיף 52(א) ובאישור מועצת הרשות המקומית, אדם אחר להיות חבר המועצה.

48. יושב ראש מועצה

(א) יושב ראש מועצה יהיה חבר מועצה שהוא נציג העיר הראשית, זולת אם השר, בהסכמת שר האוצר, מינה את אחד מנציגי הציבור שמונו לפי סעיף 47(א) ליושב ראש המועצה בהתאם להוראות סעיף 51.

(ב) על אף האמור בסעיף (א), במשך שלוש שנים מיום התחילה רשאי השר למנות יושב ראש מועצה בהתאם להוראות סעיף 51, ותקופת כהונתו תהיה ארבע שנים, אלא אם כן נקבעה תקופה קצרה יותר בצו הקמת הרשות; יושב ראש שמונה לפי סעיף קטן זה לא יימנה במספר חברי המועצה שנקבע בצו הקמת הרשות וכוח ההצבעה שלו יהיה כמפורט בסעיף 49.

ד ב ר י ה ס ב ר

כדי לאפשר ניהול יעיל של דיוני המועצה וקבלת ההחלטות בה, מוצע לקבוע כי מספר החברים במועצה לא יעלה על 12, זולת אם נקבע בצו הקמת הרשות מספר גדול יותר וזאת במצבים חריגים שבהם הדבר יהיה הכרחי כדי להביא לביטוי באופן הולם ייצוג של מכלול האינטרסים התחבורתיים של כלל המטרופולין.

סעיף 48 מכיוון שעיקר הפעילות במטרופולין מתרכזת סביב העיר הראשית, מוצע לקבוע כי יושב ראש המועצה יהיה חבר המועצה שהוא נציג העיר הראשית, אלא אם כן השר, בהסכמת שר האוצר, מינה את אחד מנציגי הציבור שמונו על ידו לשמש כיושב ראש המועצה.

עם זאת מוצע לקבוע כי בשלוש השנים הראשונות מתחילתו של החוק המוצע, השר יהיה רשאי למנות את יושב ראש המועצה, לתקופה של ארבע שנים או פחות, כפי שייקבע בצו הקמת הרשות, וזאת כדי להקל על התהליך המורכב של הקמת רשות ולבסס את מערכת יחסי העבודה והמשקים בין הרשות לבין המשרד והשר בתחילת דרכה של הרשות.

סעיף 47 מוצע לקבוע כי במועצה של רשות יהיו חברים נציגי הרשויות המקומיות שבצו הקמת הרשות נקבע כי יהיו נציגים מטעמן במועצה, וכן שני חברים, ואם מספר חברי המועצה היה גדול מארבעה עשר – שלושה חברים, שימנה השר, כמפורט להלן: בשלוש השנים הראשונות מיום ההקמה חברים אלה יהיו מבין עובדי משרד התחבורה, כדי לאפשר העברה של הידע המקצועי מהמשרד לרשות ולסייע בתהליך הקמתה; לאחר מכן ימנה השר במקומם נציגי ציבור שאינם עובדי משרד התחבורה, אשר עומדים בתנאי הכשירות המפורטים בסעיף 52(ב) המוצע, שנועדו להבטיח השכלה אקדמית וניסיון ניהולי מתאימים.

עוד מוצע לקבוע כי חבר מועצה מטעמה של רשות מקומית יהיה ראש הרשות המקומית, ואולם הוא רשאי למנות במקומו את המנהל הכללי של הרשות המקומית, או, בהסכמת מועצת הרשות המקומית ובכפוף לעמידה בתנאי הכשירות המפורטים בסעיף 52(א) לחוק, אדם אחר מטעמו, שיכול להיות עובד הרשות המקומית או מי שאינו עובד הרשות המקומית.

49. (א) כוח ההצבעה של הנציגים שמינה השר מקרב עובדי משרדו לפי הוראות סעיף 47(א)(2) ושל יושב ראש מועצה שמונה לפי סעיף 48(ב), אם מונה כאמור, יהיה 20% מכוח ההצבעה של כלל חברי המועצה, בחלוקה שווה ביניהם.

כוח הצבעה של חברי מועצה שמינה השר

(ב) כוח ההצבעה של נציגי הציבור שמינה השר לפי הוראות סעיף 47(א)(3) ושל יושב ראש מועצה שמונה לפי סעיף 48(ב), אם מונה כאמור, יהיה 20% מכוח ההצבעה של כלל חברי המועצה, בחלוקה שווה ביניהם.

50. (א) רשות מקומית שבצו הקמת הרשות נכללה ברשות אך לא נקבע כי נציג שלה יהיה חבר במועצה, רשאית למנות את ראש הרשות המקומית או עובד של הרשות המקומית, למשקיף מטעמה במועצה.

משקיפים

(ב) עובדי המשרד אשר מינה השר כאמור בסעיף 47(א)(2), או עובדים אחרים של המשרד שימנה השר ושמספרם יהיה כמפורט בסעיף האמור, ישמשו, בתום התקופה האמורה בסעיף האמור, כמשקיפים במועצה.

(ג) משקיפים כאמור בסעיף זה רשאים להשתתף בישיבות המועצה; הזמנה לישיבות המועצה, לרבות המסמכים המצורפים לה, תישלח גם למשקיפים, ויהיו להם הזכויות של חברי מועצה, למעט זכות הצבעה.

51. (א) מינוי מי שאינו ראש העיר הראשית ליושב ראש המועצה לפי סעיף 48, יהיה לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים שהוקמה לפי סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות, לרבות לענין זיקה אישית, עסקית או פוליטית כאמור בסעיף 18 לחוק האמור, בשינוי שאחרי "לשר משרי הממשלה" ייקרא "או לראש רשות מקומית הכלולה ברשות" ובשינויים האמורים בסעיף 60א(ב) לחוק החברות הממשלתיות; השר לא ימנה יושב ראש מועצה שהוועדה לבדיקת מינויים המליצה לא למנותו.

כשירות יושב ראש מועצה שאינו נציג העיר הראשית

(ב) כשיר לכהן יושב ראש מועצה כאמור בסעיף קטן (א) מי שמתקיימים בו שני אלה:

(1) הוא בעל תואר אקדמי באחד מן המקצועות האלה: הנדסה אזרחית, תכנון

תחבורה, כלכלה, גאוגרפיה, תכנון עירוני, מדיניות ציבורית או ניהול;

(2) הוא בעל ניסיון של שמונה שנים לפחות בתחום התחבורה היבשתית.

ד ב ר י ה ס ב ר

משקיף מטעמן אשר יוקנו לו זכויות זהות לסמכויות חברי מועצה, למעט זכות הצבעה. זכויות זהות יהיו גם לעובדי משרד התחבורה החל בתום שלוש השנים הראשונות להקמת הרשות.

51 סעיף מוצע כי מינוי בידי השר של מי שאינו ראש העיר הראשית כיושב ראש מועצה יהיה לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים שהוקמה לפי חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות), שתבחן את קיומם של תנאי הכשירות הקבועים בסעיף. כשירות מיוחדת בהתאם לסעיף 18 לחוק האמור תידרש בהתקיים זיקה אישית עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה או למי מראשי הרשויות המקומיות הכלולות ברשות. עוד מוצע להבהיר כי השר לא ימנה יושב ראש מועצה בניגוד להמלצת הוועדה.

כמו כן מוצע, כי יושב ראש מועצה שאינו ראש העיר הראשית יידרש לעמוד בתנאי הכשירות המפורטים וזאת כדי להבטיח מינוי מועמד בעל כישורים מתאימים לתפקיד יושב ראש מועצה.

סעיף 49 מוצע לקבוע כי כוח ההצבעה של עובדי המשרד שמונו חברי מועצה למשך שלוש השנים הראשונות של רשות, יהיה 20% מכוח ההצבעה במועצה, בחלוקה שווה ביניהם. בהתאם לסעיף 50 המוצע, לאחר שלוש השנים האמורות יהיו עובדי המשרד שמונו כאמור משקיפים, היינו בלא כוח הצבעה. באותו אופן מוצע לקבוע כי גם כוח ההצבעה של נציגי הציבור שהשר ימנה בתום תקופה זו יהיה 20% מכוח ההצבעה במועצה בחלוקה שווה ביניהם, ולרבות אם מינה השר, בהסכמת שר האוצר, את אחד מנציגי הציבור ליושב ראש מועצה בהתאם לסעיף 48(א). כמו כן, אם השר מינה, בהתאם לסעיף 48(ב), יושב ראש מועצה שאינו ראש העיר הראשית, כוח ההצבעה שלו ושל נציגי הציבור או עובדי המשרד יהיה 20% בחלוקה שווה ביניהם.

סעיף 50 כדי לאפשר לרשויות אשר כלולות ברשות אך לא נקבע להן ייצוג במועצה באמצעות חבר בה להשמיע את קולן ולהביא לפני המועצה את האינטרסים התחבורתיים שלהן כחלק מהאינטרס התחבורתי המטרופוליני, מוצע לקבוע כי רשויות אלה יוכלו למנות

- כשירות לכהונה
כחבר מועצה
52. (א) מי שאינו המנהל הכללי של רשות מקומית, כשיר לכהן כחבר מועצה מטעמה כאמור בסעיף 47(ג), אם מתקיימים בו שני אלה:
(1) הוא בעל תואר אקדמי;
(2) הוא בעל ניסיון של שמונה שנים לפחות בתחום התחבורה היבשתית.
- (ב) נציג ציבור כשיר לכהן כחבר מועצה כאמור בסעיף 47(א)(3) אם מתקיימים בו שני אלה:
(1) הוא בעל תואר אקדמי באחד מן המקצועות האלה: הנדסה אזרחית, תכנון תחבורה, כלכלה, גאוגרפיה, תכנון עירוני, מדיניות ציבורית או ניהול, או במקצוע רלוונטי אחר שעליו יודיע המנהל הכללי של המשרד לשר;
(2) הוא בעל ניסיון ניהולי של שמונה שנים לפחות בתחום התחבורה היבשתית.
- תקופת כהונה
53. (א) חבר מועצה, לרבות יושב ראש מועצה, ימונה לתקופה של שש שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופות נוספות; הוראה זו לא תחול לגבי יושב ראש מועצה שמונה לפי סעיף 48(ב).
(ב) ראש רשות מקומית או מנהל כללי של רשות מקומית אשר מונו לחברים במועצה, יכהנו בה רק כל עוד הם מכהנים בתפקידם ברשות המקומית.
- הפסקת כהונה
ההשעיה
54. (א) חבר מועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:
(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר, לראש הרשות המקומית שאותה הוא מייצג במועצה וליושב ראש המועצה, ואם המתפטר הוא יושב ראש המועצה – לשר;
(2) הוא חדל להיות עובד המשרד או עובד הרשות המקומית שהוא מייצג במועצה, ואם הוא נציג ציבור – הוא התמנה לעובד המדינה.
(ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר מועצה, הגורם שמינה אותו, ואם חבר המועצה הוא ראש רשות מקומית – השר, יעבירו מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 52 סעיף קטן (א) המוצע מפרט את תנאי הכשירות הנדרשים למינוי נציג של רשות מקומית במועצה שאינו ראש הרשות המקומית או המנהל הכללי שלה, וסעיף קטן (ב) המוצע מפרט את תנאי הכשירות הנדרשים למינוי נציג ציבור במועצה. זאת כדי להבטיח שחבר המועצה שאינו בתפקיד ברשות המקומית, וחבר המועצה שהוא נציג ציבור יהיה אדם בעל ידע וניסיון בתחום התחבורה היבשתית.
- סעיף 53 מוצע לקבוע כי תקופת הכהונה של חבר מועצה, לרבות יושב ראש מועצה, תהיה שש שנים. זאת למעט לגבי יושב ראש מועצה שמינה השר בהתאם לסעיף 48(ב) המוצע, אשר תהיה לו תקופת כהונה אחת כמפורט בסעיף האמור. עוד מוצע לקבוע כי ראש רשות מקומית או מנהל כללי של רשות מקומית המכהנים כחברי מועצה, יסיימו את כהונתם ככל שאינם מכהנים עוד בתפקידם ברשות המקומית, וכן כי נציג ציבור יסיים את כהונתו אם הוא התמנה לעובד המדינה. בכפוף למגבלות אלה, מוצע לקבוע כי יהיה אפשר למנות את חברי המועצה, לרבות יושב ראש מועצה, לתקופות כהונה נוספות.
- סעיף 54 בסעיף זה מוצעות הוראות לעניין הפסקת כהונתו של חבר מועצה לפני תום תקופת הכהונה, בדומה להוראות הקיימות בחוקים דומים. לעניין העברה מכהונה לפי סעיף קטן (ב) בשל הרשעה בעבירה, נבצרות או אי-עמידה בתנאי כשירות, הגורם המעביר מכהונה יהיה הגורם שמינה את חבר המועצה, כך שראש הרשות המקומית יעביר מכהונתו חבר מועצה שהוא המנהל הכללי של רשות מקומית או נציג אחר מטעמה, והשר יעביר מכהונתו עובד משרד התחבורה, נציג ציבור או יושב ראש מועצה שהוא מינה. אם נציג הרשות המקומית הוא ראש הרשות – השר יהיה בעל הסמכות להעבירו מכהונתו.
- מוצע לקבוע כי אם הופסקה כהונתו של חבר מועצה שהוא נציג רשות מקומית אשר הוא אינו ראש הרשות המקומית, ראש הרשות יהיה נציג הרשות המקומית במועצה, אלא אם כן מונה המנהל הכללי שלה או נציג אחר מטעמה בהתאם להוראות סעיף 47(ג).

- (1) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר מועצה, או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;
- (2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;
- (3) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים למינויו כחבר מועצה.

- (ג) הוגש נגד חבר מועצה כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף קטן (ב)(1), רשאי מי שמינה אותו להשעותו מכהונתו, עד למתן פסק דין סופי בעניינו.
- (ד) הופסקה לפי הוראות סעיף זה כהונתו של חבר מועצה שהוא נציג רשות מקומית ואינו ראש הרשות המקומית, יהיה ראש הרשות המקומית נציג הרשות המקומית במועצה, אלא אם כן מונה נציג אחר לפי סעיף 47(ג).

55. חבר מועצה חב חובת אמונים לרשות, וינהג במילוי תפקידו בתום לב, בהגינות, בנאמנות ובלא משוא פנים.
56. חבר מועצה חב כלפי הרשות חובת זהירות כאמור בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנוקין [נוסח חדש]⁶⁵.
57. (א) לא ימונה לחבר מועצה ולא יכהן כחבר מועצה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו.
- (ב) חבר מועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו.
- (ג) נודע לחבר מועצה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה ולמועצה; היה חבר המועצה האמור היושב ראש – יודיע על כך לשר ולמועצה.
- (ד) בסעיף זה –
- “טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;
- “קרוב”, של חבר מועצה – כל אחד מאלה:
- (1) בן משפחה של חבר המועצה;
- (2) כל אדם שלחבר המועצה עשוי להיות עניין במצבו הכלכלי או האישי;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 55 מועצת רשות, אשר מנחה את פעילות הרשות, מורכבת בעיקר מנציגי הרשויות המקומיות. מטבע הדברים, הם מציגים במועצה את האינטרסים של הרשויות המקומיות שמטעמן מונה. עם זאת, כדי שהרשות תפעל כגוף המקדם את התחבורה הציבורית במטרופולין, נדרשת מועצת הרשות לשקף את האינטרס התחבורתי-מטרופוליני בהיבטו המורחב והכולל, ולא לשקף את האינטרסים הנקודתיים של הרשויות המקומיות כאינטרסים שונים או מנוגדים. כדי לבטא את האמור, מוצע לקבוע כי חברי המועצה יחויבו בחובת אמונים לרשות.

סעיף 56 כדי לשמור על התנהלות תקינה וראויה של רשות, מוצע לקבוע כי חברי המועצה יחויבו כלפי הרשות בחובת זהירות, היינו החובה לפעול כפי שפועל אדם סביר ונכון, בלא התרשלות.

סעיף 57 ההוראות המוצעות בסעיף זה נועדו למנוע ניגוד עניינים בפעולתו של חבר מועצה, ובכלל זה הן כוללות סייגים למינוי ולכהונה בשל ניגוד עניינים, הוראות לעניין הימנעות מניגוד עניינים וחובת גילוי על ניגוד עניינים פוטנציאלי, ואיסור פעולה במצב של ניגוד עניינים או במצב של חשש לניגוד עניינים כאמור.

סעיף 55 מועצת רשות, אשר מנחה את פעילות הרשות, מורכבת בעיקר מנציגי הרשויות המקומיות. מטבע הדברים, הם מציגים במועצה את האינטרסים של הרשויות המקומיות שמטעמן מונה. עם זאת, כדי שהרשות תפעל כגוף המקדם את התחבורה הציבורית במטרופולין, נדרשת מועצת הרשות לשקף את האינטרס התחבורתי-מטרופוליני בהיבטו המורחב והכולל, ולא לשקף את האינטרסים הנקודתיים של הרשויות המקומיות כאינטרסים שונים או מנוגדים. כדי לבטא את האמור, מוצע לקבוע כי חברי המועצה יחויבו בחובת אמונים לרשות.

⁶⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

(3) תאגיד שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו;

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);
"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

58. החלת דינים חברי מועצה שאינם עובדי המדינה, דינם כדין עובדי המדינה לעניין החיקוקים האלה:

(1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969⁶⁴;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959⁶⁵;

(3) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969⁶⁶;

(4) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979⁶⁷;

(5) חוק העונשין, התשל"ז-1977⁶⁸ – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;

(6) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶⁹.

59. סדרי עבודה מועצה מועצה (א) המניין החוקי לפתיחת ישיבה של מועצה הוא שליש מחבריה המכהנים ובהם יושב ראש המועצה, ובלבד שהם מייצגים 50% לפחות מזכויות ההצבעה.

(ב) לא היה מניין חוקי בשעת זימון הישיבה, תידחה פתיחת הישיבה בחצי שעה; לא היה מניין חוקי במועד האמור, תידחה הישיבה בשבוע ימים; חל המועד שנדחה ביום מנוחה כמשמעותו בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948⁷⁰, תקוים הישיבה למחרתו (להלן – ישיבה נדחית); המניין החוקי בישיבה נדחית יהיה מניין חברי המועצה הנוכחים ובלבד שלא יפחת משלושה ובהם יושב ראש המועצה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עיסוקם לאחר פרישתם מהמועצה (לפי חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969).

ההוראות המוצעות בסעיפים 56 עד 58 הן הוראות מקובלות בחקיקה העוסקת בהקמתם ובפעולתם של תאגידים ציבוריים.

סעיף 59 בסעיף זה מוצעות הוראות לגבי סדרי עבודתה של מועצה, אשר ככלל, דומות להוראות הקבועות בחקיקה לגבי מועצות של רשויות סטטוטוריות אחרות.

לעניין המניין החוקי לפתיחת ישיבות מועצה מוצע לקבוע כי הוא יהיה שליש מחבריה המכהנים ובהם יושב ראש המועצה, ובלבד שהם מייצגים 50% לפחות מזכויות ההצבעה, וזאת כדי לשמור מפני קבלת החלטות על ידי

סעיף 58 במטרה להקנות לחברי מועצה מעמד דומה לזה של עובדי ציבור, גם בהיבט של מעמדם הייחודי כלפי הציבור, ובשים לב לתפקידי המועצה כמפורט בהצעת החוק, מוצע להחיל על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה שורה של חיקוקים בעניינים כמפורט להלן, ולהשוות את מעמדם למעמדם של עובדי המדינה בעניינים אלה: מניעת השתתפות בפעילות פוליטית (לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, וחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959); מניעת קבלת מתנות וטובות הנאה לפי חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979; הקניית מעמד מיוחד לפגיעה בהם במסגרת חוק העונשין (לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977), וכן לתעודות שהם מוציאים (לפי פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971); והגבלות על

⁶⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

⁶⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

⁶⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

⁶⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

⁶⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁶⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

⁷⁰ ע"ר התש"ח, תוס' א', עמ' 1.

(ג) החלטות מועצה יתקבלו ברוב קולות של החברים המשתתפים בהצבעה, בהתאם לכוח ההצבעה של כל חבר.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), החלטות בעניינים שלהלן טעונות רוב גדול יותר (להלן – רוב מיוחס), אם נקבע כך בצו הקמת הרשות:

(1) אישור הצעת תקציב הרשות;

(2) אישור תכניות העבודה השנתיות של הרשות;

(3) קביעת הסכומים שהרשות תגבה מרשויות מקומיות הכלולות בה.

(ה) יושב ראש מועצה ינהל את ישיבות המועצה, יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, מיקומן וסדר היום שלהן; הודעה בדבר סדר היום תובא גם לידיעתה של כל רשות מקומית הכלולה ברשות אך אין נציג מטעמה במועצה.

(ו) ישיבות מועצה יתקיימו לפי צורכי הרשות ואחת לחודשיים לפחות; במהלך תקופת ההקמה יתקיימו ישיבות המועצה אחת לחודש לפחות.

(ז) שלישי מחברי המועצה המכהנים או חברים המחזיקים שלישי מכוח ההצבעה במועצה, וכן המפקח, רשאים בכל עת לדרוש כינוס ישיבה מיוחדת של המועצה; דרישה כאמור תוגש בכתב ליושב ראש המועצה, והישיבה המיוחדת תתקיים בתוך 14 ימים מיום הגשת הדרישה.

(ח) היה יושב ראש מועצה מי שאינו נציג העיר הראשית, יהיה נציג העיר הראשית רשאי, בכל עת, לדרוש כינוס ישיבה של המועצה, והוראות סעיף קטן (ז) יחולו.

(ט) מועצה תערוך פרוטוקולים של ישיבותיה והרשות תשמור אותם לתקופה של שבע שנים ממועד הישיבה; פרוטוקול שאושר ונחתם בידי חבר המועצה שניהל את הישיבה ישמש ראיה לכאורה לאמור בו.

(י) החלטות מועצה יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות.

(יא) מועצה רשאית לקבוע את סדרי עבודתה ונהליה, אם לא נקבעו לפי פרק זה.

60. (א) החלטת מועצה אשר עלולה לגרום לפגיעה משמעותית באיכות שירות התחבורה הציבורית הניתן לתושבי רשות מיעוט (בסעיף זה – פגיעה) תתקבל לאחר שעמדת רשות המיעוט הובאה לפני המועצה; ההחלטה תכלול הנמקה אשר תתייחס, בין השאר, לשקילת הפגיעה כחלק מהשיקולים בקבלת ההחלטה.

החלטות מועצה המשפיעות על רשות מיעוט

ד ב ר י ה ס ב ר

מיוחס לשם שמירה על אינטרסים תחבורתיים של כלל המטרופולין, תידרש קביעה של רוב מיוחס בצו הקמת הרשות.

עוד מוצע לקבוע את סמכות יושב המועצה לזמן ישיבות של מועצה ולקבוע את סדר היום שלהן, לקבוע את המספר המזערי של הישיבות שתקיים המועצה בשגרה ובמהלך תקופת ההקמה, וכן את התנאים לעניין כינוס ישיבה על ידי מי שאינם יושב ראש המועצה. כמו כן מוצע לקבוע, לשם הבטחת ניהול תהליכי קבלת ההחלטות במועצת הרשות בשקיפות מרבית, כי הרשות תערוך פרוטוקולים של דיוניה ותפרסם את החלטותיה באתר הרשות.

סעיף 60 כדי למנוע פגיעה ברשויות מקומיות קטנות הכלולות ברשות, אשר מטבע הדברים ייצוגן במועצה יהיה קטן או שהן לא יזכו כלל לייצוג במועצה,

נציגי העיר הראשית בלבד, מצד אחד, ולמנוע חישוק שלה על ידי קואליציות של רשויות מקומיות אחרות, מצד שני.

על בסיס זה מוצע גם לקבוע כי החלטות מועצה יתקבלו ברוב של למעלה מ-50% מזכויות ההצבעה של חברי המועצה, ואולם החלטות מהותיות שעניינן אישור תקציב הרשות, אישור תכניות העבודה השנתיות של הרשות וקביעת הסכומים שהרשות תגבה מרשויות מקומיות הכלולות בה, יהיו טעונות רוב מיוחס, אם בצו הקמת הרשות נקבע כי הן טעונות רוב כאמור. הרוב המיוחס אשר ייקבע בצו צפוי להיות שונה מרשות אחת לאחרת, וזאת בהתחשב במאפייניה הייחודיים של הרשות, כפי שיבואו לידי ביטוי בהרכב המועצה ובכוח ההצבעה של כל חבר בה, אשר ייקבעו גם הם בצו הקמת הרשות. ואולם בהתאם לקבוע לעניין זה בסעיף 42(א)(5), אם כוח ההצבעה של נציג העיר הראשית עלה על 50%, או אם נדרש רוב

(ב) רשות מיעוט תודיע ליושב ראש המועצה אם היא סבורה כי החלטה העומדת על סדר יומה של המועצה עלולה לגרום לפגיעה והיא מבקשת להביא את עמדתה לפני המועצה כאמור; התקבלה החלטה כאמור בלי שניתנה לרשות מיעוט שביקשה להביא את עמדתה לפני המועצה הזדמנות לכך, רשאית רשות המיעוט לבקש מיושב ראש המועצה, בתוך 14 ימים מיום קבלת ההחלטה, לקיים דיון נוסף של המועצה, שבו תישמע עמדתה.

(ג) לא ניתנה לרשות מיעוט שביקשה להביא את עמדתה לפני המועצה הזדמנות לכך, או סברה רשות מיעוט שהביאה לפני המועצה את עמדתה כי החלטת המועצה התקבלה בלי שהפגיעה נשקלה כנדרש, רשאית היא לפנות למפקח בבקשה כי יבחן את ההחלטה.

(ד) קיבל המפקח פנייה כאמור בסעיף קטן (ג), יפנה למועצה לבירור העניין; מצא המפקח כי החלטת המועצה התקבלה בלי שעמדת רשות המיעוט הובאה לפני המועצה על אף בקשתה כאמור בסעיף קטן (ב), או בלי שהפגיעה נשקלה כנדרש, רשאי הוא להורות למועצה לקיים דיון נוסף בהחלטה, ורשאי הוא להביא לפני המועצה את המלצתו בעניין; סבר המפקח כי החלטת המועצה היתה מנוגדת לאמות מידה שקבע לפי סעיף 101, רשאי הוא להורות על שינוי ההחלטה, ובלבד שהוראה כאמור תימסר לרשות בכתב ותהיה מנומקת.

(ה) בסעיף זה, "רשות מיעוט" – רשות מקומית שאינה בעלת זכות הצבעה במועצה או שכוח הצבעה שלה נמוך מ-6% מסך קולות חברי המועצה, או נמוך משיעור נמוך יותר שנקבע בצו הקמת הרשות.

תוקף פעולות 61. קיום מועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר בה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה כדין רוב חברי המועצה.

גמול והחזר הוצאות 62. (א) חבר מועצה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך, זכאי לקבל מהרשות גמול בעבור השתתפות בישיבות המועצה לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל תמורה בעבור ההשתתפות ממקור אחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

יהיה רשאי להורות למועצה לקיים דיון נוסף בעניין וכן להציג לה את המלצתו.

לגבי החלטה כאמור, אשר המפקח מצא כי היא גם מנוגדת לאמות המידה שנקבעו על ידו, מוצע לקבוע כי הוא יהיה רשאי להורות על שינוי ההחלטה בעניין, ובלבד שהוראתו נמסרה לרשות בכתב והיתה מנומקת.

סעיף 61 מוצע לקבוע כי פגם או חסר בהרכב המועצה אין בהם כדי לפגוע בקיומה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה.

סעיף 62 מוצע לקבוע כי חבר מועצה יהיה זכאי לקבל גמול מהרשות בעבור השתתפותו בישיבות, לפי כללים שיקבע השר בהסכמת שר האוצר, אם אינו מקבל תמורה על כך ממקור אחר. חבר מועצה שאינו זכאי לגמול כאמור, יקבל מהרשות החזר הוצאות בעד השתתפותו בישיבות לפי אותם כללים, ובלבד שלא קיבל החזר בעד הוצאות אלה ממקור אחר.

מוצע להוסיף להוראות לעניין סדרי עבודתה של המועצה הוראות אשר תכליתן הגנה על "רשות מיעוט", המוגדרת ככלל כרשות מקומית שכוח הצבעה שלה במועצה נמוך מ-6% או שאין לה כלל זכות הצבעה במועצה. בהתאם לאמור לעניין זה בסעיף 42(א)6, יהיה ניתן לקבוע בצו הקמת הרשות שיעור נמוך משיעור זה, אשר רשות מקומית שלה זכויות הצבעה נמוכות ממנו תהיה רשות מיעוט.

לפי המנגנון המוצע, רשות מיעוט תהיה רשאית להביא את עמדתה לפני המועצה בנוגע להחלטה שעלולה, לעמדתה, לפגוע באיכות שירות התחבורה הציבורית הניתן לתושביה. החלטת המועצה בעניין כאמור תידרש לכלול בנימוקה התייחסות לפגיעה הנוטעת, ורשות המיעוט תהיה רשאית לפנות למפקח אם סברה שהפגיעה בה לא הובאה באופן סביר במסגרת ההחלטה. המפקח יהיה רשאי לפנות למועצה לצורך בירור העניין, וככל שמצא שהחלטה התקבלה בלי שנשמעה עמדת רשות המיעוט, על אף פניית הרשות, או בלי שנשקלה הפגיעה האמורה,

- (ב) חבר מועצה שאינו זכאי לגמול לפי הוראות סעיף קטן (ג), זכאי לקבל מהרשות החוזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה, לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל החזר הוצאות ממקור אחר.
- (ג) השה, בהסכמת שר האוצר, יקבע כללים ותנאים שלפיהם ישולם גמול והחזר הוצאות לחבר מועצה בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ואת שיעוריהם.
- (ד) בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁷¹.

תפקידי מועצה

אלה תפקידיה של מועצה: 63.

- (1) לקבוע מדיניות כאמור בסעיף 45(ב)(1);
- (2) להציב יעדי שירות;
- (3) לאשר את הצעת התקציב של הרשות, שהגיש לה מנהל הרשות, ולהביאה לאישור השרים בהתאם להוראות סעיף 97;
- (4) לאשר את תכניות העבודה השנתיות של הרשות שהגיש לה מנהל הרשות;
- (5) לדון בטיטת הדוחות הכספיים של הרשות, שייערכו כאמור בסעיף 99 ובהערות רואה החשבון המבקר לגביה, לאשר את הדוחות ולהגישם לשרים לא יאוחר מ-31 במרס בכל שנה;
- (6) למנות ועדת ביקורת בהתאם להוראות סעיף 65;
- (7) למנות מנהל לרשות בהתאם להוראות סעיף 68, יועץ משפטי בהתאם להוראות סעיף 76, ומבקר פנים בהתאם להוראות סעיף 77;
- (8) לקבוע קווים מנחים, שנתיים ורב-שנתיים, לפעילות הרשות בתחומי פעילותה השונים ובהם תחומי פעילות אלה:
 - (א) ניהול הפעלת רשת התחבורה הציבורית במטרופולין, ובכלל זה קביעת המסלולים של קווי השירות, לוחות זמנים לשירות ושינויים בהם;
 - (ב) קיום קשר עם הציבור;
 - (ג) ניהול הליכים תחרותיים לבחירת מפעילי קווי שירות לתחבורה ציבורית ובעלי רישיון קווי שירות למוניות, ככל שהליכים כאמור ינוהלו בידי הרשות;
- (9) לקבוע תעריפי חניה בצירי הרשות ולהביאם לאישור השרים בהתאם להוראות סעיף 88;
- (10) לאשר תכנית תחבורה ארוכת טווח למטרופולין שהגיש לה מנהל הרשות, ולעדכנה; התכנית וכל עדכון שלה טעונים אישור של המפקח;
- (11) לעקוב אחר פעילות הרשות ולפקח על ביצוע תפקידי מנהל הרשות ופעולותיו;
- (12) לאשר את הדין וחשבון השנתי על ענייני הרשות שהכין מנהל הרשות כאמור בסעיף 103;
- (13) לדון בכל עניין שהשרים או המפקח ידרשו להעמיד על סדר יומה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אישור תכניות העבודה השנתיות של הרשות שהגיש לה מנהל הרשות; דיון בדוחות הכספיים של הרשות, אישורם והגשתם לשרים; מינוי מנהל לרשות, וקביעת קווים מנחים לפעילות הרשות בתחומי פעילותה השונים.

סעיף 63 בסעיף זה מפורטים תפקידי המועצה הנדרשים לה לשם מימוש מטרותיה, ובהם: קביעת מדיניות התחבורה הציבורית המטרופולינית; אישור הצעת התקציב של הרשות, שהגיש לה מנהל הרשות, והבאתה לאישור השרים בהתאם להוראות המוצעות לעניין זה בסימן י';

⁷¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

סמכות שיורית 64. סמכות של רשות שלא הוקנתה לפי פרק זה לאורגן של רשות, רשאית המועצה להפעילה.

סימן ד': ועדת ביקורת

מינוי ועדת ביקורת 65. מועצה תמנה, מבין חבריה, ועדת ביקורת שמספר חבריה לא יפחת משלושה, ושניים מחבריה יהיו עובדי המדינה או נציגי ציבור; יושב ראש המועצה לא יהיה חבר בוועדת הביקורת.

תפקידי ועדת ביקורת 66. ועדת ביקורת –

(1) תעמוד על ליקויים בניהול הרשות, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי או עם רואה החשבון המבקר של הרשות, לפי העניין, ותציע למועצה דרכים לתיקונם; מצאה ועדת ביקורת ליקוי כאמור שהוא ליקוי מהותי, תקיים ישיבה אחת לפחות לעניין הליקוי הנדון, בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר, לפי העניין, ובלא נוכחות של נושאי משרה ברשות שאינם חברי הוועדה; על אף האמור בפסקה זו, נושא משרה רשאי להיות נוכח לשם הצגת עמדה בנושא שבתחומי אחריותו; לעניין זה, "נושא משרה" – כהגדרתו בחוק החברות, בהתאמות הנדרשות;

(2) תבחן את מערך הביקורת הפנימית של הרשות ואת תפקודו של המבקר הפנימי וכן אם עומדים לרשותו המשאבים והכולים הנחוצים לו לשם מילוי תפקידו;

(3) תדון בדוחות של המבקר הפנימי, בדוחות מבקר המדינה ובדוחות ביקורת אחרים הנוגעים לרשות;

(4) תקבע נהלים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי הרשות בקשר לליקויים בניהולה ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור.

ישיבות ועדת ביקורת 67. (א) יושב ראש ועדת ביקורת יכנס את ועדת הביקורת לדיון בנושאים שהוא, חבר ועדה אחר, המועצה, מנהל הרשות או המבקר הפנימי ביקשו להעמידם על סדר יומה.

(ב) מי שאינו חבר ועדת ביקורת לא יהיה נוכח בישיבות הוועדה בעת דיון ובעת קבלת החלטות הוועדה, אלא אם כן קבעו יושב ראש הוועדה או הוועדה כי הוא נדרש לשם הצגת נושא מסוים.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מבקר פנימי ויועץ המשפטי של הרשות יקבלו הודעות על קיום ישיבות ועדת ביקורת ויהיו רשאים להשתתף בהן.

(ד) הודעה על קיום ישיבת ועדת ביקורת שבה עולה נושא הנוגע לביקורת הדוחות הכספיים תומצא לרואה החשבון שביקר את הדוחות האמורים, שיהיה רשאי להשתתף בה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 64 בדומה להסדר הקבוע בסעיף 49 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות), לגבי דירקטוריון של חברה, מוצע להקנות למועצה את הסמכות השירותית, כך שהמועצה תהיה רשאית להפעיל כל סמכות שלא הוקנתה לפי חוק זה לאורגן אחר של הרשות, היינו למנהל הרשות ולוועדת הביקורת.

סעיף 65 לשם ניהולה התקין של רשות, מוצע לקבוע, כמקובל בחברות ציבוריות ובחברות ממשלתיות, שהמועצה תמנה מבין חבריה ועדת ביקורת. כדי לאפשר עבודה יעילה של ועדת הביקורת, מוצע לקבוע שמספר חבריה לא יפחת משלושה, ששניים מהם לפחות יהיו נציגי ציבור או עובדי המדינה, ושיושב ראש המועצה לא יהיה חבר בה.

סעיף 66 תפקידיה של ועדת הביקורת יהיו על פי המוצע, בין השאר, לעמוד על ליקויים בניהול הרשות, לבחון את מערך הביקורת הפנימית של הרשות, לדון בדוחות של המבקר הפנימי ובדוחות ביקורת אחרים הנוגעים לרשות, ולקבוע הסדרים לטיפול בתלונות עובדים על ליקויים בניהול הרשות.

סעיף 67 מוצע לקבוע כי למעט יועץ משפטי והמבקר הפנימי, מי שאינו חבר בוועדת הביקורת לא יהיה נוכח בישיבותיה אלא אם כן הוא נדרש לשם הצגת נושא מסוים, וכן כי רואה החשבון המבקר יוזמן להשתתף בישיבת ועדת ביקורת שבה עלה לדיון נושא הקשור לדוחות שביקר.

(ה) ועדת ביקורת תגיש למועצה ולמנהל הרשות דוח על פעילותה, אחת לשנה לפחות.

סימן ה': מנהל רשות

68. (א) מועצה תמנה מנהל רשות מתוך רשימת מועמדים שעליהם המליצה ועדה לאיתור מועמדים (בסעיף זה – ועדת האיתור); בראש ועדת האיתור יעמוד יושב ראש המועצה, וחבריה יהיו שני חברי מועצה נוספים לפחות, אשר אחד מהם לפחות יהיה נציג ציבור או עובד המשרד; יהיה יושב ראש המועצה מי שאינו נציג העיר הראשית, יהיה נציג העיר הראשית חבר בוועדה; על מינוי מנהל הרשות יחולו הוראות סעיף 51(א), בשינויים המחויבים.

מינוי מנהל הרשות, כשירותו ותקופת כהונתו

(ב) על ועדת האיתור ועל חבריה יחולו, בשינויים המחויבים, ההנחיות החלות על עבודת ועדות לאיתור מועמדים למשרות בשירות המדינה, לעניין נוהלי עבודה ולעניין ניגוד עניינים.

(ג) כשיר להתמנות למנהל רשות מי שאינו עובד רשות מקומית ומתקיימים בו שני אלה:

(1) הוא בעל תואר אקדמי בהנדסה אזרחית, תכנון תחבורה, כלכלה, תכנון עירוני, מדיניות ציבורית, גאוגרפיה או ניהול, או בתחום רלוונטי אחר באישור המנהל הכללי של המשרד;

(2) הוא בעל ניסיון כאמור בפסקת משנה (א) או (ב) להלן:

(א) ניסיון ניהולי של שמונה שנים לפחות בתפקיד בכיר, מתוכן חמש שנים לפחות בתחום התחבורה היבשתית;

(ב) ניסיון של שמונה שנים לפחות בתחום התחבורה היבשתית, מתוכן חמש שנים לפחות ניסיון ניהולי בתפקיד בכיר.

(ד) תקופת כהונתו של מנהל רשות תהיה שש שנים, וניתן להאריכה לתקופות נוספות של שנה אחת לפחות, אשר לא יעלו, במצטבר, על ארבע שנים.

(ה) על כהונתו ומינויו של מנהל רשות יחולו הוראות סעיפים 56 ו-57.

הפסקת כהונה והשעיה

69. (א) מנהל רשות יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו בכל אחד מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש המועצה;

דברי הסבר

מקצועי בתחום התחבורה היבשתית, וכי לא ימונה מנהל כללי שהוא עובד רשות מקומית.

מוצע לקבוע כי כהונת המנהל הכללי תהיה לתקופה של שש שנים, ויהיה ניתן להאריכה לתקופות נוספות של שנה אחת לפחות, אשר לא יעלו על ארבע שנים במצטבר, כך שתקופת כהונתו של מנהל לא תימשך מעל לעשר שנים. עוד מוצע לקבוע כי על כהונתו ומינויו של המנהל הכללי יחולו ההוראות לעניין חובת זהירות וניגוד עניינים בדומה להוראות שהוצעו לגבי חבר מועצה.

סעיף 69 להבטחת הניהול התקין של התאגיד מוצעות הוראות גם לעניין הפסקת כהונתו של מנהל

הרשות לפני תום תקופת הכהונה, וכן לעניין מינוי ממלא מקום למנהל הרשות לתקופת השעיה בשל הגשת כתב אישום נגדו.

סעיף 68 סעיף זה דן בהליך איתור ומינוי של מנהל הרשות ובתנאי הכשירות שהוא נדרש לעמוד בהם. מוצע לקבוע כי ועדת איתור מקרב חברי המועצה תפעל לאיתור מועמדים בהתאם להנחיית נציג שירות המדינה מס' 1.2 – נוהל עבודת הוועדה לאיתור מועמדים (ראו באתר נציבות שירות המדינה: https://www.gov.il/he/Departments/policies/guide_line_12). המינוי יהיה טעון התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים בהתאם למה שהוצע לעניין זה לגבי מינוי יושב ראש מועצה שאינו ראש העיר הראשית, וכן להבהיר כי לא ימונה מנהל שהוועדה האמורה המליצה לא למנותו.

במטרה להבטיח מינוי הולם ומקצועי ולהימנע מניגוד עניינים, מוצע לקבוע כי ימונה למנהל כללי רק מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות המוצעים המפורטים הכוללים השכלה אקדמית רלוונטית, ניסיון ניהולי וניסיון

- (2) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן בתפקידו;
- (3) המועצה קבעה שנבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.
- (ב) הוגש נגד מנהל רשות כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף קטן (א)(2), רשאית המועצה להשעותו מתפקידו עד למתן פסק דין סופי בעניינו ולמנות לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה.
70. (א) מנהל רשות יהיה אחראי לניהול השוטף של ענייני הרשות במסגרת המדיניות, התקציב, התכניות והקווים המנחים שנקבעו לפי סעיף 63 ושאר החלטות המועצה.
- (ב) למנהל רשות יהיו נתונות כל סמכויות הניהול והביצוע שלא הוקנו לפי פרק זה למועצה או לאורגן אחר של הרשות.
- (ג) מנהל רשות ידווח למועצה על פעילויות הרשות ויהיה נתון לפיקוחה.
71. (א) לא ימונה למנהל רשות ולא יכהן כמנהל רשות מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו.
- (ב) מנהל רשות לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו.
- (ג) נודע למנהל רשות כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה.
- (ד) בסעיף זה –
- ”טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;
- ”קרוב”, של מנהל רשות – כל אחד מאלה:
- (1) בן משפחה של מנהל הרשות;
- (2) כל אדם שלמנהל הרשות עשוי להיות עניין במצבו הכלכלי או האישי;
- (3) תאגיד שמנהל הרשות, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;
- (4) גוף שבן משפחתו של מנהל הרשות או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו;
- ”בן משפחה” – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);
- ”בעל עניין” – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 70** סעיף זה מבהיר כי מנהל הרשות, האחראי לניהול השוטף של ענייני הרשות, חייב לפעול לפי המדיניות, התקציב, התכניות והקווים המנחים שקבעה המועצה, ידווח למועצה ויהיה נתון לפיקוחה. כמו כן, מוצע לקבוע כי למנהל הכללי תהיה סמכות שיורית בכל הנוגע להיבטי הניהול והביצוע של תפקידי הרשות, וזאת בדומה לקבוע בסעיף 121(א) לחוק החברות.
- סעיף 71** מוצע לקבוע הוראות למניעת ניגוד עניינים בפעולתו של המנהל הכללי, וזאת בדומה להוראות המוצעות בסעיף 57 לעניין מניעת ניגוד עניינים בפעולתו של חבר מועצה.

סימן ו': עובדי רשות

72. (א) שיא כוח האדם ברשות וכל שינוי בו ייקבע בידי המועצה באישור הממונה על התקציבים שניתן בהסכמת המנהל הכללי של המשרד (בסעיף זה – מגבלת כוח האדם).
- (ב) החלטת הממונה על התקציבים בהסכמת המנהל הכללי של המשרד בדבר מגבלת כוח האדם תינתן בתוך 21 ימים מן היום שבו הרשות מסרה לממונה על התקציבים את כל הנתונים והמסמכים שדרש לצורך ההחלטה.
- (ג) לא אישר הממונה על התקציבים את שיא כוח האדם שקבעה המועצה, לא יאשרו השרים את הצעת התקציב כאמור בסעיף 97.
- (ד) לא יאוחר מ־45 ימים מתום כל שנה, יודיע מנהל רשות למועצה ולשרים, אם התקיימה מגבלת כוח האדם בשנה שחלפה.
- (ה) הודיע מנהל רשות לפי סעיף קטן (ג) כי התקיימה מגבלת כוח האדם, יבדוק שר האוצר את נכונות ההודעה, והוא רשאי לבקש ממנהל הרשות כל מידע הדרוש לו לשם בדיקתו; שר האוצר יודיע למנהל הרשות על ממצאי בדיקתו לא יאוחר מ־30 ימים ממועד קבלת הודעת המנהל, ואם נדרש מידע נוסף לפי סעיף קטן זה – ממועד קבלת המידע.
- (ו) הודיע מנהל רשות בהודעתו לפי סעיף קטן (ד), או קבע שר האוצר בבדיקתו לפי סעיף קטן (ה), כי לא התקיימה מגבלת כוח האדם, לא תקבל הרשות עובדים חדשים החל ממועד הודעת מנהל הרשות או קביעת שר האוצר, וכל עוד לא החליט שר האוצר אחרת.
- (ז) לא התקיימה מגבלת כוח האדם, תפתח המועצה בהליך איתור פומבי לבחירת מנהל שיחליפו, לאחר שניתנה למנהל הרשות הזדמנות להשמיע את טענותיו לפני הממונה על התקציבים והמנהל הכללי של המשרד, וכהונתו תסתיים במועד המוקדם מבין אלה:

(1) בתום תקופת כהונתו;

(2) עם מינוי המנהל שמונה במקומו;

ד ב ר י ה ס ב ר

יישמו בפועל של המנגנון המוצע, מוצע לקבוע כי בלא אישור הממונה והמנהל הכללי של משרד התחבורה את מגבלת כוח האדם, לא יאשרו שר התחבורה ושר האוצר את הצעת התקציב השנתית של הרשות.

לסעיפים קטנים (ד) עד (ז)

כאמצעי לאכיפת מגבלת כוח האדם מוצע לקבוע כי בכל שנה יודיע מנהל הרשות לשרים אם בשנה החולפת עמדה הרשות במגבלת כוח האדם שנקבעה לה. אם מנהל הרשות הודיע, או שר האוצר קבע לאחר בדיקה, כי המגבלה לא התקיימה, תפתח המועצה בהליך להחלפת מנהל הרשות, לאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לפני הממונה והמנהל הכללי של משרד התחבורה. כדי למנוע סחבת באיתור ומינוי מנהל שיחליפו, כהונת מנהל הרשות תפקע בתום שלושה חודשים ממועד הודעתו או ממועד קביעת שר האוצר כי לא התקיימה מגבלת כוח האדם, עם השלמת הליך מינוי מנהל חדש לרשות, או בתום תקופת כהונתו של מנהל הרשות, לפי המוקדם.

סעיף 72 לסעיפים קטנים (א) ו-(ח)

מוצע לקבוע מנגנון שלפיו הממונה על התקציבים במשרד האוצר (להלן – הממונה), בהסכמת המנהל הכללי של משרד התחבורה, יאשר את שיא כוח האדם בכל רשות, וזאת כדי למנוע העסקה לא יעילה, ובדומה לקבוע לעניין זה בחוקים אחרים. כדי למנוע חריגה ממגבלת כוח האדם באמצעות העסקת עובדים בצורות שונות, מוצע שהיא תכלול, נוסף על עובדי הרשות, גם עובדים שהרשות אינה מעסיקה באופן ישיר, אך עבודתם היא בליבת עיסוקה של הרשות או שעיסוקם מבוצע בדרך קבע במשרדי הרשות.

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג)

כדי שהצורך בקבלת האישור כאמור לא יפגע בפעילותה של הרשות, מוצע לקבוע כי החלטה בדבר מגבלת כוח האדם תתקבל בתוך 21 ימים מהיום שבו קיבלו הממונה והמנהל הכללי של משרד התחבורה את כלל החומרים והמסמכים הנדרשים להחלטה. לשם הבטחת

(3) בתום שלושה חודשים ממועד הודעת מנהל הרשות או קביעת שר האוצר כאמור בסעיף קטן (ו).

(ח) בסעיף זה, "כוח אדם" – עובדי רשות וכל מי שעיקר עיסוקו דרך קבע מבוצע במשרדי רשות או שעבודתו היא בליבת עיסוקה של רשות, לרבות מי שמועסק באמצעות קבלן כוח אדם כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996⁷², ולמעט עובדי קבלן שירות כהגדרתו בחוק האמור.

73. קבלתו של אדם לעבודה ברשות תיעשה בדרך של מכרז בהתאם לעקרונות השוויון, השקיפות וטוהר המידות; מועצה רשאית לקבוע נהלים בדבר דרכי המכרז ופרטיו, בין דרך כלל ובין לסוגים של משרות.

74. דין עובדי רשות כדין עובדי המדינה לעניין החיקוקים האמורים בסעיף 58(1) עד (6) וכן לעניין חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963⁷³; השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע שינויים לעניין זה בין עובדי רשות לבין עובדי המדינה.

75. הוראות סעיף 71 יחולו על עובדי רשות, ואולם אם נודע לעובד רשות כי עניין המצוי בטיפולו עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים, ימסור על כך הודעה לממונה עליו ולמנהל הרשות ויפעל בהתאם להנחיותיהם.

סימן ז': בעלי תפקידים מיוחדים

76. מועצה תמנה, באמצעות מכרז פומבי, יועץ משפטי לרשות, שיהיה עובד הרשות.

77. מועצה תמנה, באמצעות מכרז פומבי, מבקר פנימי לרשות, ויחולו לגביו הוראות סעיף 49 לחוק החברות הממשלתיות וסעיפים 146(ב), 147, 150, 151 ו-153 לחוק החברות, בשינויים המחוייבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 77 מוצע לחייב רשות למנות, באמצעות מכרז פומבי, מבקר פנימי, ולהחיל לגביו הוראות מחוק החברות ומחוק החברות הממשלתיות המובאות להלן, בשינויים המחוייבים:

מחוק החברות –

סעיף 146(ב): "לא יכהן כמבקר פנימי בחברה מי שהוא בעל ענין בחברה, נושא משרה בחברה, קרוב של כל אחד מאלה, וכן רואה החשבון המבקר או מי מטעמו."

סעיף 147: "על המבקר הפנימי יחולו הוראות סעיפים 3(א), 4(ב), 8 עד 10 ו-14(ב) ו-(ג) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, כפוף ליתר הוראות פרק זה, ובשינויים המחוייבים לפי הענין."

ענייניהם של הסעיפים האמורים בחוק הביקורת הפנימית הם, בין השאר אלה: תנאי כשירות למבקר פנימי, ייחוד פעולותיו בגוף שבו הוא משמש מבקר, קבלת מסמכים ומידע מהגוף, גישה לנכסים ולמאגרי מידע של הגוף, אי שימוש בדוחות ומסמכים של המבקר הפנימי כראיה בהליך משפטי ואפשרות להשתמש בהם כראיה בהליך משמעתי.

סעיף 150: "יושב ראש הדירקטוריון או יושב ראש ועדת הביקורת רשאים להטיל על המבקר הפנימי לערוך ביקורת פנימית, בנוסף על תכנית העבודה, בעניינים שבהם יתעורר צורך לבדיקה דחופה."

סעיף 73 מוצע לקבוע כי עובדי הרשות ייקלטו בדרך של מכרז, בהתאם לעקרונות השוויון, השקיפות, וטוהר המידות, וכן להסמיך את המועצה לקבוע נהלים למכרזים.

סעיף 74 מוצע לקבוע, בדומה למוצע בסעיף 58 ביחס לחברי מועצה, כי על עובדי התאגיד יחולו חיקוקים שונים החלים על עובדי המדינה, וזאת כדי לשמור על טוהר המידות ברשות. לעניין חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, מוצע לקבוע כי השר, בהסכמת שר המשפטים, יהיה רשאי לקבוע שינויים בקשר להחלתו על עובדי הרשות.

סעיף 75 מוצע להחיל על עובדי רשות חובה להימנע מניגוד עניינים, בדומה למוצע לגבי חברי מועצה ומנהל רשות, וזאת כדי להבטיח את התנהלותה התקינה של רשות. עוד מוצע לקבוע כי אם נודע לעובד כי עניין המצוי בטיפולו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים, עליו לפנות לממונה עליו וכן למנהל הרשות ולפעול בהתאם להנחיותיהם.

סעיף 76 מוצע לחייב רשות למנות, באמצעות מכרז פומבי, יועץ משפטי שיהיה עובד הרשות, כפי שמתבקש בגוף ציבורי הפועל על פי דין.

⁷² ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

⁷³ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50.

78. מנהל רשות ימנה לרשות, באמצעות מכרז פומבי, מהנדס וסגן מנהל לענייני כספים, מהנדס וסגן מנהל לענייני כספים
שיהיו עובדי הרשות.
79. על כהונתו ומינויו של משנה למנהל רשות, מהנדס רשות וסגן מנהל רשות וכן מנהל חובות החלות על הכפוף במישורין למנהל רשות, יחולו הוראות סעיפים 56 ו-57.

סימן ח': תפקידי רשות

80. (א) רשות תהיה אחראית לניהול הפעלת קווי שירות לאוטובוסים שמסלולם הוא בתחום המטרופולין שלה, כמפורט בסעיף זה.
- (ב) הרשות תתכנן את הקווים שלגביהם המפקח יהיה רשאי לתת רישיונות קווי שירות לאוטובוסים.
- (ג) הרשות תתקשר, לפי הוראות שייתן לה המפקח, עם בעל רישיון להפעלת קו שירות לאוטובוס שניתן לפי הפקודה (בסעיף זה – בעל רישיון קו).
- (ד) הרשות רשאית, באופן בלעדי, לתת הוראות לבעל רישיון קו בעניינים המפורטים להלן:

- (1) מסלול קו השירות, מספר התחנות בו, מיקומן וסוגיהן; הוראה לעניין מסלול קו שירות תיכנס לתוקף בתום 21 ימים ממתן הודעה עליה למפקח, זולת אם המפקח הודיע לרשות, בהודעה כתובה ומנומקת, בתוך 21 הימים, כי הוא מתנגד לה;
- (2) לוח הזמנים הקובע את מועד תחילת הנסיעות בקו ואת מועד סיומן, תכיפות הנסיעות לפי עונות השנה, ימי השבוע, והשעות השונות של היממה;
- (3) המספר המזערי של אוטובוסים שיש להפעיל בקו וסוגיהם;
- (4) מקומן של התחנות המרכזיות וחניוני הרכב של בעל הרישיון;
- (5) סימונו של כל אוטובוס המשמש בקו, צבעו, השלטים והמספרים שעליו, אופן סימונם ומקומם; הוראה בעניין אופן סימון השלטים והמספרים ומקומו טעונה אישור של המפקח;

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 151: "המבקר הפנימי יבדוק, בין היתר, את תקינותן של פעולות החברה מבחינת השמירה על החוק ונוהל עסקים תקין".
- סעיף 153: "(א) כהונתו של המבקר הפנימי לא תופסק שלא בהסכמתו והוא לא יושעה מתפקידו, אלא אם כן החליט על כך הדירקטוריון לאחר שקיבל את עמדת ועדת הביקורת, ולאחר שניתנה למבקר הפנימי הזדמנות סבירה להשמיע עמדתו בפני הדירקטוריון ובפני ועדת הביקורת.
- (ב) לענין סעיף קטן (א), המנין החוקי לפתיחת ישיבת הדירקטוריון לא יפחת, על אף הוראות סעיף 104 סיפה, מרוב חברי הדירקטוריון".
- מחוק החברות הממשלתיות, סעיף 49:
- "(א) הדירקטוריון יקבע את תפקידיו וסמכויותיו של המבקר הפנימי.
- (ב) המבקר הפנימי יהיה כפוף ליושב ראש הדירקטוריון ולמנהל הכללי ויגיש את דו"חותיו והצעותיו לדירקטוריון".
- 78 סעיף מהנדס וסגן מנהל לענייני כספים נדרשים לתפקודה של רשות, ומוצע לחייבה למנותם.
- 79 סעיף מוצע להחיל על בעלי תפקידים המפורטים בסעיף ובעלי תפקידים נוספים הכפופים במישורין למנהל רשות, את חובת הזהירות כאמור בסעיף 56 המוצע ואת ההוראות בעניין ניגוד עניינים כאמור בסעיף 57 המוצע, כפי שהוחלו על חברי המועצה ועל המנהל הכללי.
- סעיפים 80 ו-82 מוצעות הוראות המסדירות את אחריותה של רשות לתכנון ולניהול ההפעלה של קווי שירות לאוטובוסים וקווי שירות למוניות בתחום המטרופולין (להלן – קווי שירות).
- בתוך כך מוצע כי הרשות תתכנן את קווי השירות אשר לגביהם המפקח רשאי לתת רישיונות. לענין ניהול ההפעלה מוצע לקבוע כי הרשות תתקשר עם מפעילים שייבחרו בהליכים תחרותיים לבחירת מפעילים לקווי שירות (להלן – בעלי רישיונות קו). לשם ניהול אספקת

- (6) מספר הנוסעים שמותר להסיע בכל אוטובוס, בכפוף למספר הנוסעים המרבי שקבע המפקח באמות מידה לפי סעיף 101;
- (7) סידורים ומיתקנים בתוך האוטובוס, בכפוף לכל דין;
- (8) סככות וסידורים אחרים בתחנות.

נתנה רשות הוראות כאמור בסעיף קטן זה, תעדכן את הנספח הרלוונטי ברישיון; לצורך עדכונים כאמור ייתן המפקח לרשות הרשאת גישה ועדכון במערכת הרישוי של קווי השירות.

(ה) על אף האמור בהוראות לפי הפקודה, הרשות בלבד רשאית להורות לבעל רישיון קו לגבי עניינים אלה:

- (1) הפעלת קו שירות חדש; הוראה כאמור טעונה אישור מאת המפקח;
- (2) רכש אוטובוסים;
- (3) הסעת נוסעים בעמידה, קבלת נוסעים בתחנה והורדתם, והובלת מטען נוסעים;
- (4) טיפול בפניות ציבור ובחפצים אבודים;
- (5) התקנת שילוט למתן מידע לנוסעים על השירות בקו ובו מפה המפרטת את מהלך קו השירות, הצגת זמני מתן השירות בקו למעט בימי חג ומועד, תדירות הקו ודרכי התקשרות עם בעל הרישיון ועם מרכז המידע הארצי, ועם מרכז המידע המטרופוליני, ככל שקיים;
- (6) ניקיון אוטובוסים על ידי בעל רישיון הקו ופעולות הנדרשות להבטחת תקינותם ובטיחותם, לרבות ציוד הנדרש לעזרה ראשונה;
- (7) חובות שיחולו על הנהגים לעניין לבוש, זיהוי והכרות שמות התחנות.

ד ב ר י ה ס ב ר

בתחום המטרופולין, ותיוותר בידי המפקח לגבי בעלי רישיונות קו שאינם בתחום המטרופולין. מכיוון שהעניינים המפורטים בסעיפים 80(ד) ו-82(ד) הם עניינים אשר בהתאם לפקודה או לתקנות התעבורה מהווים חלק מרישיון הקו, מוצע לקבוע כי אם נתנה הרשות הוראות לגביהם, היא תעדכן בהתאמה את הנספח הרלוונטי ברישיון הקו, בהתאם להרשאה שייתן לה המפקח.

לגבי הסמכויות המפורטות בסעיפים 80(ד) ו-82(ה)1, מוצע לקבוע כי הן טעונות אישור של המפקח, וזאת מכיוון שהן מתייחסות לעניינים שלגביהם נדרשת אחידות ארצית בשירותי התעבורה הציבורית.

לעניין שינוי מסלול הנסיעה של קו שירות שניתן לגביו רישיון, מוצע לקבוע בסעיפים 80(ד)1 ו-82(ד)1 כי שינוי כאמור יהיה בהודעה למפקח, אשר יוכל להתנגד לשינוי בתוך 21 ימים, בהודעה כתובה ומנומקת. הסדר זה מבוסס על ההנחה שהרשות פועלת לטובת משתמשי התעבורה הציבורית בשטחה, ולכן יראו את השינוי כמאושר אלא אם כן מצא המפקח טעם להתנגדות לשינוי בתוך פרק הזמן האמור.

השירות על ידי המפעילים ולשם פיקוח ובקרה שוטפים עליהם. בהקשר זה מוצע לקבוע כי ההתקשרות תהיה כפי שירות המפקח. משמעות האמור, כמוסבר בדברי ההסבר לסעיף 87, ככל שהליכים תחרותיים כאמור ינהלו באמצעות הוועדה הבין-משרדית שמינה שר התעבורה, תהיה ההתקשרות בהתאם להסכם שהיא תעצב, וככל שהם ינהלו על ידי ועדה של הרשות תהיה ההתקשרות בהתאם להסכם שתעצב הוועדה של הרשות לפי אמות המידה שיקבע המפקח. בכל מקרה, הסמכות למתן הרישיון תישאר בידי המפקח.

כדי לאפשר לרשות לנהל באופן יעיל ומיטבי את קווי השירות בשטחה, מוצע להקנות לרשות סמכות בלעדית להורות לבעלי רישיונות קו לפעול בעניינים שונים המפורטים בסעיפים 80(ד) ו-82(ד) ו-82(ה)1 ו-82(ה)2, ובהם קביעת מסלולי הנסיעה, לוחות הזמנים, מספר התחנות, מיקומן או סוגיהן, סידורים ומיתקנים באוטובוס, מספר מזערי של אוטובוסים שיש להפעיל בקו, טיפול בפניות ציבור ובחפצים אבודים ועוד. בהתאם לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – תקנות התעבורה), הסמכות ביחס לעניינים האמורים נתונה כיום למפקח, ובהתאם למוצע היא תועבר לרשות לגבי קווי השירות

(ו) על אף האמור בהוראות לפי הפקודה, בעל רישיון קו לא יפסיק את ההסעה בקו השירות אלא אם כן קיבל לכך היתר מהרשות ובהתאם לתנאי ההיתר, או אם הדבר הותר ברישיון הקו ובמידה שהותר.

(ז) הרשות רשאית, באישור המפקח, להורות לבעל רישיון קו בעניינים נוספים על אלה המנויים בסעיפים קטנים (ד) עד (ו), הקשורים להפעלת השירות.

(ח) הרשות רשאית לפנות למפקח ולבקשו לבטל רישיון קו של בעל רישיון שהפר תנאי מתנאי הרישיון או הפר הוראה שנתנה לו לפי פרק זה; פנייה כאמור תיעשה לאחר שהרשות נתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

81. (א) לרשות יהיו סמכויות לפי סעיף 80 לגבי קו חוץ-מטרופוליני או לגבי בעל רישיון לקו כאמור, ואולם הפעלת סמכויות כמפורט בסעיף 80(ב), (ד) עד (ו) (4) ו- (ו), טעונה אישור של המפקח.

(ב) המפקח רשאי להורות לרשות בעניינים האמורים בסעיף 80(ב) לגבי קו חוץ-מטרופוליני, וכן להורות לה לתת הוראות לבעל רישיון קו חוץ-מטרופוליני בעניינים האמורים בסעיף 80(ד) עד (ו) (4); הורה המפקח כאמור, יעמיד המשרד את המימון הנדרש לצורך יישום ההוראות.

(ג) לעניין סעיף זה, "קו חוץ-מטרופוליני" – קו שחלק ממסלולו עובר בתחום מטרופולין וחלקו מחוץ לתחום המטרופולין, והמפקח הורה לרשות להיות אחראית לניהול הפעלתו.

82. (א) רשות תהיה אחראית לניהול הפעלת קווי שירות למוניות שמסלולם בתחום המטרופולין שלה, כמפורט בסעיף זה.

(ב) הרשות תתכנן את הקווים שלגביהם המפקח יהיה רשאי לתת רישיונות קווי שירות למוניות; על אף האמור בסעיף 14טז לפקודה, הרשות תפרסם את רשימת הקווים באתר הרשות ותפנה למפקח בבקשה כי הרשימה תתפרסם גם באתר המשרד; הרשות רשאית לעדכן מוזמן לזמן את הרשימה, ובלבד שחלפה שנה ממועד עדכונה האחרון.

(ג) הרשות תתקשר, לפי ההוראות שייתן לה המפקח, עם מי שניתן לו רישיון להפעלת קו שירות למונית לפי סעיף 14ח לפקודה (בסעיף זה – בעל רישיון קו).

(ד) הרשות רשאית, באופן בלעדי, להורות לבעל רישיון קו בעניינים המפורטים להלן:

ד ב ר י ה ס ב ר

(להלן – קו חוץ-מטרופוליני). היות וקווי שירות אלה הם רלוונטיים גם למטרופולינים או לרשויות מקומיות שאינם בתחום המטרופולין, הם אינם באחריותה הבלעדית של הרשות. מוצע לקבוע כי אם המפקח הורה לרשות להיות אחראית לניהול הפעלתו של קו חוץ-מטרופוליני, יהיו נתונות לה לגבי הסמכויות הקבועות בסעיף 80 לעניין קווי שירות בתחום המטרופולין, ואולם הפעלת חלק מהסמכויות האלה ביחס לקו חוץ-מטרופוליני תהיה טעונה אישור המפקח. נוסף על כך, כדי לאפשר למפקח לבצע שינויים נדרשים בהפעלתו של קו חוץ-מטרופוליני, מוצע כי הוא יוסמך להורות לרשות לתת לבעל רישיון קו כאמור הוראות בעניין שינויים אלה. מוצע לקבוע כי אם הורה המפקח כאמור, יקצה משרד התחבורה תקציב מתאים לביצוע ההוראות.

בסעיפים 80(ז) ו-82(ז) מוצע להסמיך את ההורות לבעל רישיון גם בעניינים נוספים הקשורים להפעלת השירות, באישור המפקח. כמו כן, כדי להקנות לרשות כלי אכיפה נוסף על אלה הנתונים לה בהתאם להסכמים עם המפעילים מוצע לקבוע, בסעיפים 80(ח) ו-82(ח), כי הרשות תהיה רשאית לפנות למפקח בבקשה לביטול רישיון הקו. לגבי קווי מוניות שירות מוצע בסעיף 82(ו) לאפשר לרשות גם לפנות למפקח בבקשה לחילוט ערבות, אם מצאה כי בעל הרישיון הפר תנאי מתנאי הרישיון ולאחר שנתנה לו להשמיע את טענותיו לפנייה.

סעיף 81 כחלק מהפעלת שירותי האוטובוסים במטרופולין, מופעלים גם קווי אוטובוס אשר חלק ממסלולם עובר בתחום המטרופולין וחלקו מחוץ לתחום המטרופולין

(1) פרטי קו השירות למוניות, לרבות תחנת מוצא ותחנת יעד, מקום לחניית המוניות ומסלול הקו; הוראה לעניין מסלול הקו, לרבות תחנת המוצא ותחנת היעד, תיכנס לתוקף בתום 21 ימים ממתן הודעה עליה למפקח, זולת אם המפקח הודיע לרשות, בהודעה כתובה ומנומקת, בתוך 21 הימים, כי הוא מתנגד להוראתה;

(2) מספר המוניות המזערי שבאמצעותן יינתן השירות;

(3) סימני היכר למוניות שירות;

הורתה הרשות כאמור בסעיף קטן זה, תעדכן את הנספח הרלוונטי ברישיון; לצורך עדכונים כאמור ייתן המפקח לרשות הרשאת גישה ועדכון במערכת הרישוי של קווי השירות.

(ה) על אף האמור בהוראות הפקודה או לפיה, הרשות בלבד רשאית להורות לבעל רישיון קו בעניינים המפורטים להלן לגבי השירות בקו:

(1) לוח הזמנים הקובע את מועד תחילת הנסיעות בקו ואת מועד סיומן;

(2) חובות שיחולו על הנהגים לעניין לבוש וזיהוי;

(3) טיפול בפניות ציבור ובחפצים אבודים;

(4) הובלת מטען נוסעים;

(5) הצגת הוראות, שכר הסעה או כל מידע אחר במונית.

(ו) הרשות רשאית לפנות למפקח ולבקשו לחלט, בהתאם להוראות סעיף 14(גא) לפקודה, ערבות בנקאית שבעל רישיון קו הפקיד בידיו, כולה או חלקה, אם מתקיים אחד מן התנאים המנויים בסעיף האמור, או הפר הוראה שהרשות נתנה לו לפי פרק זה; פנייה כאמור תיעשה לאחר שהרשות נתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ז) הרשות רשאית, באישור המפקח, להורות לבעל רישיון קו בעניינים נוספים על אלה המנויים בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה), הקשורים להפעלת השירות.

(ח) הרשות רשאית לפנות למפקח ולבקשו לבטל רישיון קו בהתאם להוראות סעיף 14(ג) לפקודה לגבי בעל רישיון קו שירות, אם מתקיים אחד מן התנאים המנויים בסעיף האמור, או הפר הוראה שהרשות נתנה לו לפי פרק זה; פנייה כאמור תיעשה לאחר שהרשות נתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

רשות רשאית לפעול בשם המדינה ומטעמה בעניינים הנוגעים למסילת ברזל מקומית בתחום המטרופוליין בהתאם להסכם בין המדינה לבין מפעיל מסילת הברזל המקומית, אם המדינה התקשרה עם הרשות בהסכם לעניין זה; בסעיף זה –

ניהול הפעלת מסילת ברזל מקומית

”מפעיל מסילת ברזל מקומית” – בעל זיכיון להפעלת מסילת ברזל מקומית שניתן לפי סעיף 46א(א) לפקודת מסילות הברזל או בעל היתר הפעלה להפעלת מסילת ברזל מקומית שניתן לפי סעיף 46 לפקודת מסילות הברזל;

”פקודת מסילות הברזל” – פקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל”ב–1972⁷⁴.

ד ב ר י ה ס ב ר

מפעילים אלה לבין המדינה. מוצע לקבוע כי רשות תהיה רשאית לפעול, כזרוע ארוכה של המדינה, בענייני ניהול הפעלת רכבת קלה בהתאם להסכם בין מפעיל הרכבת הקלה לבין המדינה, אם המדינה התקשרה עם הרשות בהסכם לעניין זה.

סעיף 83 סעיף 46א לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל”ב–1972, דן בהענקת זיכיון לבנייה, הפעלה או ניהול של מסילת ברזל מקומית (רכבת קלה). וסעיף 46 לפקודה האמורה מורה כי הפעלת מסילת ברזל מקומית טעונה היתר. שירותי רכבת קלה באמצעות מפעילי מסילת ברזל מקומית ניתנים גם בהתאם להסכמים בין

⁷⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, התשל”ב, עמ’ 485.

84. (א) בלי לגרוע מן האמור בסעיף 71 לפקודה, בעל רישיון קו שירות לאוטובוס, בעל רישיון קו שירות למונית, מפעיל מסילת ברזל מקומית ומפעיל מסילת רכבת ארצית הפועלים בתחום המטרופולין של רשות (להלן – מפעילי תחבורה ציבורית במטרופולין) ימסרו לרשות נתונים מלאים ומעודכנים על השירות שהם מפעילים בהתאם למפורט בסעיף 71(ג)(1) לפקודה ויעדכנו באופן שוטף את הנתונים שמסרו.
- (ב) רשות רשאית לדרוש ממפעילי תחבורה ציבורית במטרופולין למסור לה פרטים נוספים על השירות שהם מפעילים.
- (ג) רשות רשאית לתת הוראות לעניין מסירת מידע כאמור בסעיף קטן (א) ובכלל זה לעניין מהימנות המידע ועדכניותו, ולעניין המערכות הטכנולוגיות שימשו להעברת המידע, ואולם אם המפקח נתן הוראות לעניין זה לפי סעיף 71(ד) לפקודה, יחולו ההוראות שקבע.
- (ד) רשות רשאית להקים או לנהל מרכז מידע לשם מתן מידע לציבור על שירותי תחבורה ציבורית במטרופולין.
85. בלי לגרוע מהוראות סעיף 71 לפקודה, רשות רשאית להציב בתחום המטרופולין שילוט אלקטרוני כמשמעותו בסעיף 71(א) לפקודה, לפי תכנית שנתית שהמפקח אישר.
86. (א) רשות רשאית, באופן בלעדי, לתת למחזיק או מפעיל של מיתקן תחבורתי מטרופוליני, הוראות לעניין שימוש במיתקן, במגמה להבטיח שירות תקין והוגן לנוסעים בתחבורה הציבורית ולמשתמשים אחרים במיתקן; נתנה רשות הוראות כאמור, יראו אותן כתנאים ברישיון.
- (ב) על אף האמור בכל דין, רשות רשאית לחייב מחזיק או מפעיל של מיתקן תחבורתי מטרופוליני לאפשר שימוש במיתקן לצורך מתן שירותי תחבורה ציבורית וכן לקבוע את אופן השימוש בו ואת היקפו, ככל שהדבר נדרש לתפעול תקין של שירותי התחבורה הציבורית, קיומה של תחרות או טעמים של טובת הציבור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 85 מוצע לקבוע כי רשות תהיה רשאית להציב בתחום המטרופולין בתחנות אוטובוס שילוט אלקטרוני כמשמעותו בסעיף 71(א) לפקודה, היינו – שילוט אלקטרוני שבו יוצג מידע מעודכן על משך הנסיעה המשוער בין תחנה לתחנה והמועד המשוער להגעת אוטובוס לתחנה, לפי תכנית שנתית. בהתאם לסעיף האמור העדיפויות בתכנית נקבעות בהתאם לשיקולים מנחים הנזכרים בו, ובהם סמיכות התחנה לתחנות המשמשות אמצעי תחבורה ציבורית אחרת ולמקומות המשמשים את הציבור הרחב. כדי למנוע מצב של חוסר אחידות ארצי, שיש בו כדי לפגוע בשירות, מוצע לקבוע כי תכנית שנתית כאמור שתכין רשות תהיה טעונה אישור של המפקח.

סעיף 86 כדי לאפשר הפעלת שירותי תחבורה ציבורית, נדרשים מיתקנים תחבורתיים המשמשים, בין השאר לחניה, תחזוקה, תדלוק ומעבר של נוסעים בין קווי אוטובוס שונים. ההגדרה "מיתקן תחבורתי" בסעיף 1 לפקודה היא "מסוף לתחבורה ציבורית או תחנה מרכזית".

כדי להבטיח רמת שירות גבוהה לציבור ולאפשר הפעלה של רשת קווי שירות במטרופולין, מוצע כי רשות תוכל לתת הוראות לעניין שימוש במיתקן תחבורתי

סעיף 84 מוצע לחייב את כלל מפעילי התחבורה הציבורית בשטח הרשות – מפעילי אוטובוסים, מוניות שירות, מפעילי מסילת ברזל מקומית ומפעיל מסילת ברזל ארצית – למסור לרשות נתונים מלאים ומעודכנים על כל קו שירות פעיל כמפורט בסעיף 71(ג)(1) לפקודה, הכוללים, בין השאר, נתונים על מהלך קו השירות, מקום התחנות, לוח הזמנים המתוכנן למתן השירות, לרבות מועד תחילתו, סיומו, תדירות הקו, משך הנסיעה ומחירה, והנגישות לאנשים עם מוגבלות. זאת בלי לגרוע מחובת המפעילים להעביר מידע למפקח בהתאם להוראות סעיף 71 לפקודה. כמו כן, מוצע להסמיך רשות לדרוש ממפעילי התחבורה הציבורית מידע נוסף.

עוד מוצע להסמיך רשות לתת הוראות לעניין מסירת המידע כאמור, לרבות על מהימנותו, עדכניותו והמערכות הטכנולוגיות להעברתו. עם זאת, כדי למנוע מצב של עומס רגולטורי על המפעיל וגידול לא מבוקר בעלויות העברת המידע, מוצע כי ככל שהמפקח נתן הוראות לעניין העברת מידע לפי סעיף 71(ד) לפקודה, יחולו ההוראות שהוא קבע. לפי המוצע רשות רשאית גם להקים או לנהל מרכז מידע לציבור בכל הנוגע לשירותי התחבורה הציבורית במטרופולין.

- (ג) נעשה שימוש במיתקן תחבורתי לפי הוראות סעיף קטן (ב), רשאי בעל הרישיון לדרוש מחיר סביר בשל השימוש, באין הסכמה על המחיר, יקבעו השרים את המחיר על בסיס העלות הכוללת של השימוש, בתוספת רווח סביר.
- (ד) בסעיף זה –

“מיתקן תחבורתי מטרופוליני” – מיתקן תחבורתי כהגדרתו בסעיף 1 לפקודה המצוי בתחום המטרופולין שניתן לגביו רישיון, ובלבד שהוא משמש רק למתן שירותי תחבורה ציבורית שלגביהם ניתנו לרשות סמכויות לפי סעיפים 80, 82 ו-83; “רישיון” – רישיון לפי סעיף 16א לפקודה.

87. רשות תנהל הליכים תחרותיים לבחירת בעל רישיון קו שירות באוטובוס ולבחירת בעל רישיון קו שירות למוניות בהתאם להוראות סעיף 14 לפקודה, באשכולות שירות או בקווי שירות שעיקר פעילותם בתחום המטרופולין שלה, אם המנהל הכללי של משרד התחבורה או מי מטעמו והממונה על התקציבים או מי מטעמו הורו לה על כך.
88. (א) על אף הוראות סעיף 70 לפקודה, רשות רשאית לקבוע, באישור השר ושר הפנים לאחר שנועצו עם שר האוצר, את התשלום המינימלי בעבור חניה באלה:
- (1) ציר מצירי הרשות ובמרחב הסובב אותו בטווח של 350 מטרים;
- (2) דרך עירונית או חלק ממנה, אם קיימים בה או במרחק שלא יעלה על 350 מטרים ממנה מסילת ברזל מקומית או כל מערך אחר שניתנים בו שירותי תחבורה ציבורית, לרבות נתיב המיועד לתחבורה ציבורית.

ד ב ר י ה ס ב ר

או מי מטעמם, האם הוועדה הבין-משרדית תמשיך לנהל את ההליכים תחרותיים, או שניהולם יועבר לוועדה של הרשות המטרופולינית. בהחלטת הממשלה צוין גם כי ניהול ההליכים על ידי ועדה של הרשות יהיה בהתאם לאמות מידה שיקבע המפקח, בשים לב להשלכות הרחוב ולהשפעה על השירות מחוץ למטרופולין שיש לשירות כאמור.

הסעיף המוצע נועד להקנות לרשות סמכות באופן שיאפשר את יישום החלטת הממשלה.

סעיף 88 לתעריפי חניה בצירים מרכזיים במטרופולין השפעה ישירה על כדאיות השימוש ברכב פרטי, וכפועל יוצא גם על היקף השימוש בתחבורה ציבורית. במטרה להעניק לרשות גוון כלים לעידוד השימוש בתחבורה ציבורית, מוצע כי באישור שר התחבורה ושר הפנים, ולאחר התייעצות עם שר האוצר, תהיה הרשות רשאית לקבוע את התשלום המינימלי לחניה בצירי הרשות ובמרחב הסובב אותם בטווח של 350 מטרים, וכן לחניה בדרך עירונית הסמוכה למסילת ברזל מקומית או מערך אחר של שירותי תחבורה ציבורית. סכום התשלום ייקבע במטרה לעודד שימוש באמצעי תחבורה ציבורית וככל שהוא יהיה גבוה מהתעריפים הקבועים בהסדר החניה הארצי לפי סעיף 70 לפקודה או בחוקי העזר של הרשויות המקומיות לפי סעיף 77 לפקודה, הוא יגבר עליהם. כמו כן, כדי למנוע אי-בהירות בנוגע לסמכות הגבייה, אשר מוצע להותירה בידי הפקחים העירוניים, מוצע לקבוע כי יראו בתעריף האמור כתעריף שנקבע בחוק העזר העירוני.

שנמצא בתחום המטרופולין ומשמש למתן שירותי תחבורה ציבורית שלגביהם נתונה לרשות סמכות (להלן – מיתקן מטרופוליני). וכן להורות למחזיק או למפעיל של המיתקן לאפשר לאחרים להשתמש במיתקן, ככל שהדבר נדרש, וזאת בדומה לסמכות הנתונה למפקח בהתאם לסעיף 16 לפקודה. הפעלת סמכות זו תידרש, למשל, במצב שבו הרשות הורתה לבעל רישיון קו להגביר את תדירות הנסיעה בקו שירות והגברת תדירות כאמור תצריך תוספת אוטובוסים, ובהתאם – תוספת של מקומות חניה ותחזוקה.

בדומה לקבוע לעניין זה בסעיף 16(ב) לפקודה, מוצע לקבוע כי אם הורתה הרשות כאמור, רשאי בעל הרישיון במיתקן התחבורתי לדרוש מחיר סביר בשל השימוש, ובאין הסכמה על המחיר, יקבעו אותו השרים, בהסתמך על חישוב העלות הכוללת של השימוש בתוספת רווח סביר.

סעיף 87 בהחלטה מספר 3426 של הממשלה מיום 11 בינואר 2018 (להלן – החלטת הממשלה), הוחלט כי הליכים תחרותיים לבחירת בעלי רישיון קו שירות לאוטובוסים ולמוניות שירות, יבוצעו באמצעות ועדה בין-משרדית שמינה שר התחבורה בהתאם להחלטה מספר 1301 של הממשלה מיום 8 בינואר 1997, שאליה יצורפו חברים נוספים מבין חברי מועצה של הרשות המטרופולינית, שמספרם לא יפחת ממספר נציגי הממשלה, ובמקרה של שוויון קולות ינתן ליו"ר הוועדה, שהוא נציג משרד התחבורה, קול מכריע (להלן – הוועדה הבין-משרדית). עוד הוחלט כי לאחר השלמת שני הליכים תחרותיים שיבוצעו במסגרת הוועדה הבין-משרדית, יבחנו המנהלת הכללית של משרד התחבורה והממונה,

(ב) תשלום כאמור בסעיף קטן (א) ייקבע בהתאם לנדרש לשם עידוד השימוש באמצעי תחבורה ציבורית.

(ג) תשלום כאמור בסעיף קטן (א) יפורסם ברשומות וייראה לעניין כל דין כאילו נקבע בחוק עזר עירוני של הרשות המקומית שבתחומה יחול התשלום.

(ד) נקבע תשלום מינימלי כאמור בסעיף קטן (א), לא יחול בדרך שלגביה הוא נקבע הסדר החניה הארצי האחיד או הסדר אחר שנקבע לפי סעיף 77 לפקודה, אם התשלום המינימלי גבוה מההסדרים כאמור, למעט הסדרים שנקבעו לעניין חניית נכים ותושבי הדרך האמורה.

89. (א) רשות תשמש כרשות תימרוור כמשמעותה לפי הפקודה ויהיו לה סמכויות כמפורט רשות תימרוור להלן:

(1) סמכויות של רשות תימרוור מטרופולינית כמשמעותה בהוראות לפי הפקודה, בתחום המטרופולין;

(2) סמכויות של רשות תימרוור מקומית כמשמעותה בהוראות לפי הפקודה, בתחום צירי הרשות;

(3) סמכויות של רשות תימרוור מקומית כמשמעותה לפי הפקודה בתחום צירי ניהול התנועה לגבי הסדרי התנועה הנדרשים לצורך ניהול התנועה כפי שייקבעו בהוראות לפי הפקודה.

(ב) הוראות לפי הפקודה כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו בתוך שלושה חודשים מיום התחילה.

90. (א) רשות רשאית לערוך ולהגיש תכניות כהגדרתן בחוק התכנון והבנייה לתשתיות תחבורה ציבורית במטרופולין, לבצע עבודות להקמת תשתיות תחבורה ציבורית במטרופולין, ולתפעל ולתחזק תשתיות תחבורה ציבורית במטרופולין, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב).

(ב) עריכה והגשה של תכנית לתשתית תחבורה ציבורית שאינה תשתית תחבורה ציבורית משלימה, וכן הקמה, תפעול ותחזוקה של תשתית תחבורה ציבורית תהיה באישור של המנהל הכללי של משרד התחבורה או מי מטעמו ובהסכמת הממונה על התקציבים או מי מטעמו.

ד ב ר י ה ס ב ר

של רשות תימרוור מקומית לעניין היבטי ניהול תנועה כפי שייקבעו בתקנות התעבורה ובכלל זה: ניהול רמזורים, תמרויר בקרת נתיבים והתקנים לניהול תנועה.

כדי למנוע עיכוב בהעברת סמכות כאמור לרשות, מוצע לקבוע כי תקנות התעבורה יתוקנו בהתאם לאמור בסעיף בתוך שלושה חודשים מיום התחילה.

סעיף 90 מוצע להסמיך רשות לערוך ולהגיש תכניות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן – סמכויות תכנון), לצורך הקמת תשתיות תחבורה ציבורית, וכן לבצע עבודות הקמה, תפעול ותחזוקה של תשתיות תחבורה ציבורית.

עם זאת, כדי למנוע הפיכת הרשות לגוף שעיקר עיסוקו הוא הקמת תשתיות, כך שלפחות בשלב הראשון ליבת פעילותה תהיה הפעלת תחבורה ציבורית, מוצע לקבוע כי תכנון של תשתיות תחבורה ציבורית, שאינן

סעיף 89 מוצע להקנות לרשות סמכויות של רשות תימרוור לגבי תחום המטרופולין מוצע לקבוע כי רשות תהיה בעלת סמכות של "רשות תימרוור מטרופולינית", רובד ביניים חדש בין רשות התימרוור המרכזית לרשות התימרוור המקומית הקבועות בתקנות התעבורה, אשר ייקבע גם הוא בתקנות התעבורה. בתקנות ייקבעו הסדרי תנועה הקשורים בתחבורה ציבורית אשר יהיו בסמכותה של הרשות המטרופולינית, כפיפותה לרשות התימרוור המרכזית, שהיא המפקח או מי שהוא אצל לו מסמכויותיו כרשות תימרוור מרכזית לכל שטח המדינה או לחלק ממנו, וכן סמכותה כלפי רשות תימרוור מקומית, שהיא מי שהמפקח מינה להיות רשות תימרוור מקומית לגבי תחום או מקומות שקבע.

עוד מוצע לקבוע כי בתחום צירי הרשות תהיה הרשות בעלת סמכויות של רשות תימרוור מקומית, וכי בתחום צירי ניהול תנועה תהיה הרשות בעלת סמכות

“חוק התכנון והבנייה” – חוק התכנון והבנייה, התשכ”ה-1965⁷⁵;

“תשתית תחבורה ציבורית במטרופולין” – דרך, מבנה דרך או מיתקן דרך כהגדרתם בחוק התכנון והבנייה, המשמשים לצורך תחבורה ציבורית בתחום המטרופולין, לרבות תשתית תחבורה ציבורית משלימה;

“תשתית תחבורה ציבורית משלימה” – דרך, מבנה דרך או מיתקן דרך כהגדרתם בחוק התכנון והבנייה, המשמשים לצורך תחבורה לא ממונעת או לצורך מיתקן שישמש לתפעול של אוטובוסים, למתן שירות לאוטובוסים או למתן שירות של אוטובוסים.

91. השר ראשי לקבוע בצו כי רשות תהיה רשאית לאכוף עבירות תעבורה בהתאם לסמכות לפי סעיף 1א27 לפקודה.

סימן ט': פיקוח

92. בסימן זה, “מפעיל תחבורה ציבורית” – כל אחד מאלה:

(1) בעל רישיון קו כהגדרתו בסעיף 80;

(2) בעל רישיון קו כהגדרתו בסעיף 82;

(3) מפעיל מסילת ברזל מקומית כהגדרתו בסעיף 83 – אם המדינה התקשרה עם הרשות בהסכם כאמור באותו סעיף.

93. רשות תפקח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה, ההוראות לפי סימן ג' וסימן ה' לפרק השני בפקודה, הוראות סעיפים 1א70, 2א70, 70 ו-70ד לפקודה, וכן התקנות שנקבעו לפי סעיפים 12)70 (14)70 לפקודה, לגבי מפעיל תחבורה ציבורית.

94. (א) מנהל רשות ראשי למנות, מבין עובדי הרשות, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי סימן זה (בסימן זה – מפקחים).

(ב) לא ימונה מפקח, אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

דברי הסבר

בסעיף 4 להצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 116), התשע”ז-2016, ולפיו משרד התחבורה יוכל להקנות לעובדיו סמכויות פיקוח כלפי בעלי רישיונות שונים לגבי הוראות שונות בפקודה.

מוצע כי סמכות הפיקוח בהתאם לסימן זה תהיה נתונה לרשות לגבי בעל רישיון קו שירות באוטובוס ובעל רישיון קו שירות במונית שירות, וכן לגבי מפעיל מסילת ברזל, אם המדינה התקשרה עם הרשות בהסכם לעניין זה. סמכות כאמור תהיה נתונה לרשות לצורך אכיפת ביצוע הוראות שיינתנו לאלה לפי פרק זה, וכן לצורך אכיפת הוראות הפקודה והתקנות שנקבעו לפיה כמפורט בסעיף 93 המוצע.

94. סעיף מוצע להסמיך מנהל רשות למנות מפקחים מבין עובדי הרשות, אשר יהיו בעלי סמכויות פיקוח לפי המוצע בסימן זה, בכפוף לבדיקה של עברם הפלילי על ידי השר, להכשרה מתאימה ולתנאי כשירות נוספים שיקבע השר.

שבילי אופניים או מיתקנים המשמשים לתפעול של אוטובוסים, למתן שירות להם או למתן שירותי אוטובוסים, על ידי הרשות, וכן הקמה, תפעול ותחזוקה של תשתית תחבורה ציבורית על ידיה, יהיו באישור המנהל הכללי של משרד התחבורה או מי מטעמו ובהסכמת הממונה על התקציבים או מי מטעמו.

91. סעיף נתיבי תחבורה ציבורית הם אחד הכלים המרכזיים המאפשרים תחבורה ציבורית מהירה, איכותית ויעילה. כדי להבטיח שנתיבי תחבורה ציבורית בתחום המטרופולין ישמשו רק למטרה שלשמה הם נועדו, מוצע לאפשר לרשות מטרופולינית לבצע פעולות אכיפה לגבי שימוש לא חוקי בנתיבי תחבורה ציבורית בתחומה באמצעות מצלמות, בהתאם להסדר הקבוע לגבי רשויות מקומיות בסעיף 1א27 לפקודה. האכיפה על ידי רשות תבוצע בהתאם לתיקון סעיף 1א27 לפקודה, המוצע בסעיף 105)2), ומוצע לקבוע כי הפעלתה תותנה בצו של השר.

סעיפים סימן ט' נועד להעניק לרשות סמכויות לפיקוח 92 ו-93 על בעלי רישיון קו הפועלים בתחום המטרופולין. הסדר הפיקוח המוצע דומה להסדר שהוצע

⁷⁵ ס”ח התשכ”ה, עמ' 307.

- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש כמפקח;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סימן זה, כפי שהורה השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים שקבע השר, ככל שקבע.

95. לשם פיקוח כאמור בסעיף 93, רשאי מפקח –

- (1) לדרוש ממפעיל תחבורה ציבורית או ממי שפועל מטעמו או ממי שנחזה כמפעיל תחבורה ציבורית או ממי שנחזה כפועל מטעם מפעיל תחבורה ציבורית, למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של ההוראות והתקנות האמורות בסעיף 93 או להקל את ביצוען; לענין זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁷⁶;
- (3) להיכנס לכל מקום שבו מבוצעות פעולות הטענות רישיון, לרבות כלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של בית משפט.
96. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף 95, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:
- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודה חתומה בידי מנהל הרשות, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

סימן י': הוראות כלליות

97. (א) רשות תגיש לאישור השרים, לא יאוחר מ-1 בנובמבר בכל שנה, את הצעת תקציב הרשות שאושר בידי המועצה לשנה הבאה, ורשאית היא להביא לאישור השרים, או לאישור מי שהשרים הסמיכו מטעמם לענין זה, בקשה לאישור הצעה לשינוי התקציב.
- (ב) הצעת התקציב תכלול את אלה לפחות:
- (1) אומדן הכנסות והוצאות של הרשות;
- (2) פירוט של התקציב המיועד לפעילותה השוטפת של הרשות, התקציב המיועד לסבסוד פעילות התחבורה הציבורית, והתקציב המיועד לפעילות הפיתוח של הרשות;

ד ב ר י ה ס ב ר

תכלול פירוט אומדן הכנסות והוצאות של הרשות, פירוט תקציב המיועד לפעילות שוטפת של הרשות, לסבסוד תחבורה ציבורית ולפיתוח תשתיות, וכן התייחסות למגבלת כוח האדם ברשות. כמו כן, כדי לאפשר מעקב יעיל על עבודת הרשות, מוצע לקבוע כי הצעת התקציב תכלול פירוט יעדי הרשות בעניינים שונים והפעולות המתוכננות להשגתם.

מוצע גם לקבוע, לשם מעקב אחר ביצוע התקציב של רשות ועמידתה ביעדי השירות שהיא קבעה לעצמה, כי הרשות תגיש לשרים דין וחשבון שנתי לעניינים אלה, וכי השרים יהיו רשאים לדרוש דין וחשבון רבעוני לענין ביצוע התקציב.

סעיפים מוצע להקנות למפקחים, סמכויות לדרוש 95 ו-96 הזדהות ממפעיל תחבורה ציבורית, ממי שפועל מטעמו או מי שנחזה להיות אחד מהם, לדרוש הצגת מידע ומסמכים, ולהיכנס למקום שבו מבוצעות פעולות הטענות רישיון. סמכויות אלה מותרות למפקחים בעת מילוי תפקידם וכשהם עונדים תג זיהוי ומחזיקים בתעודה המעידה על תפקידם וסמכויותיהם, כמקובל בחקיקה בענין סמכויות פיקוח.

סעיף 97 מוצע לקבוע כי הצעת התקציב השנתי של רשות תוגש לאישור השרים, וזאת כדי לאפשר בקרה תקציבית על עבודת הרשות. מוצע לקבוע כי הצעת התקציב

⁷⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(3) מגבלת כוח האדם שאושרה בהתאם להוראות סעיף 72;

(4) התייחסות מפורטת לעניינים אלה:

(א) יעדי השירות והפעולות המתוכננות להיעשות להשגתם;

(ב) היעדים לעניין מתן שירות בקווי שירות לאוטובוסים ובקווי שירות למוניות שירות והפעולות המתוכננות להשגתם;

(ג) תשתיות התחבורה הציבורית שהרשות צפויה לקדם בהתאם להוראות סעיף 90;

(ד) הפעולות המתוכננות להשגת יעדים בעניין הנגשת מידע לציבור.

(א) מועצה רשאית להביא לאישור השרים, או למי שהשרים הסמיכו מטעמם, בקשה לשינוי התקציב.

(ד) רשות תערוך ותגיש לשרים, לא יאוחר מ־1 באפריל שלאחר כל שנה, דין וחשבון לעניין ביצוע התקציב ועמידה ביעדי השירות שהציבה לעצמה, ולעניין הכנסות הרשות והוצאותיה, באותה שנה.

(ה) השרים רשאים לדרוש, בתום כל רבעון, כי רשות תגיש להם דין וחשבון לעניין ביצוע התקציב באותו רבעון; לעניין זה, "רבעון" – תקופה של שלושה חודשים שתחילתה ב־1 בינואר, ב־1 באפריל, ב־1 ביולי או ב־1 באוקטובר של כל שנה.

98. (א) תקציב שנתי של רשות ימומן ממקורות אלה:

מימון

(1) תקציב המדינה כפי שייקבע בחוק התקציב השנתי, כחלק מתקציב המשרד;

(2) סכומים שהרשות תגבה מרשויות מקומיות הכלולות בה, באישור השר ושר הפנים;

(3) הכנסות אחרות שיהיו לרשות, הנובעות מפעילות הרשות וביצוע תפקידיה לפי סעיף 45.

(ב) קביעת הסכומים האמורים בסעיף (א)2, אם ייקבעו סכומים כאמור, תהיה בהתאם, בין השאר, לשיקולים אלה:

(1) מספר התושבים של כל רשות מקומית ביחס למספר התושבים בשאר הרשויות המקומיות הכלולות ברשות;

(2) אפיון הרשות המקומית וסיווגה באשכול לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

99. הוראות סעיפים 171 ו־172 לחוק החברות לעניין עריכת דוחות כספיים החלות על חברה שאינה תאגיד מדווח יחולו על רשות, בשינויים המחויבים.

דוחות כספיים

ד ב ר י ה ס ב ר

וכן בהתאם לסיווג החברתי-כלכלי שלה לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סעיף 99 מוצע לקבוע כי הדוחות הכספיים המפורטים של הרשות, אשר המועצה אחראית לדון בהם ולאשרם, ייערכו בהתאם לנדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים. כמו כן מוצע לקבוע כי סעיפים 171 ו־172 לחוק החברות, לגבי דוחות כספיים של חברה שאינה תאגיד מדווח, יוחלו לגבי הדוחות הכספיים, בשינויים המחויבים.

סעיף 98 פעילות הרשות תמומן מתקציב משרד התחבורה, מסכומים שהרשות תהיה רשאית לגבות מהרשויות המקומיות הכלולות בה, אם ניתן לכך אישור השר ושר הפנים, וכן מהכנסות אחרות, ככל שיהיו לה מפעילותה ומביצוע תפקידיה.

לגבי הסכומים שייגבו מרשויות מקומיות, מוצע לקבוע כי השיקולים לקביעתם יכללו את מספר התושבים היחסי של כל רשות מקומית מתוך כלל התושבים ברשות,

100. (א) השרים ימנו לרשות רואה חשבון מבקר (להלן – רואה החשבון המבקר), לפי המלצת הוועדה שמונתה לפי הכללים שנקבעו לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, ככל שתמליץ, שיבקר את הדוחות הכספיים של הרשות ויחווה את דעתו עליהם (להלן – פעולות ביקורת); על מינויו ושכרו של רואה החשבון המבקר יחולו הכללים האמורים, בשינויים המחויבים; הרשות תישא בעלות שכרו של רואה החשבון המבקר.
- (ב) רואה החשבון המבקר רשאי לעיין בכל עת במסמכי הרשות הדרושים לו לשם מילוי תפקידו ולקבל הסברים לגביהם.
- (ג) רואה החשבון המבקר רשאי להשתתף בכל ישיבה של המועצה או של ועדה מוועדותיה הדנה בדוחות הכספיים שלגביהם ביצע פעולות ביקורת וכן בישיבת מועצה שזומנה לפי סעיף קטן (ז).
- (ד) על רואה החשבון המבקר יחולו, בשינויים המחויבים, ההוראות לפי סעיפים 160 ו-161 לחוק החברות.
- (ה) רואה החשבון המבקר חייב, על אף כל דין אחר למסור למועצה, לשר או לשר האוצר, לפי דרישתם, ידיעות על ענייני הרשות, ולערוך לפי דרישתם ביקורת מיוחדת ברשות ולמסור להם דוח על תוצאותיה.
- (ו) נודע לרואה החשבון המבקר, אגב פעולת ביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הרשות, ידווח על כך לשרים ולמועצה.
- (ז) הודיע רואה החשבון המבקר על ליקוי כאמור בסעיף קטן (ו), יזמן יושב ראש המועצה, בלא דיחוי, ישיבת מועצה לדיון בנושא ההודעה.
- (ח) רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הרשות וכלפי השרים לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים; אין באמור כדי למנוע קיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין.

אמות מידה

101. (א) המפקח רשאי לקבוע אמות מידה בעניינים אלה:

- (1) מדדים ליעדי שירות;
- (2) ניהול הפעלת קווי שירות לאוטובוסים בהתאם להוראות סעיף 80;
- (3) ניהול הפעלת קווי שירות למוניות בהתאם להוראות סעיף 82;

ד ב ר י ה ס ב ר

שהיו יחסי תלות, כי עליו למסור למועצה, לשר התחבורה או לשר האוצר, לפי דרישתם, ידיעות על ענייני הרשות ולערוך לפי דרישתם ביקורת מיוחדת ברשות, וכי עליו לדווח לשרים ולמועצה על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הרשות, אם נודעו לו.

לסעיף קטן (ח)

מאחר שרואה החשבון המבקר פועל בעבור הרשות ובעבור שרי התחבורה והאוצר, מוצע לקבוע כי הוא יהיה אחראי כלפיהם לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים.

סעיף 101 הסמכות שמוצע להקנות למפקח לקביעת אמות מידה בעניינים המפורטים בסעיף זה נועדה לשמור על אחידות במתן שירותי תחבורה ציבורית ברמה הארצית ולהבטיח שרשות לא תבצע מהלכים בעלי השלכות רחבות, מצד אחר, בלי לפגוע בעצמאותה של הרשות, מצד שני.

סעיף 100 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע שהשרים ימנו לרשות רואה חשבון מבקר (להלן – רואה החשבון המבקר) וכי הוא ימונה לפי המלצת הוועדה שמונתה בהתאם לכללים שנקבעו לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, וזאת ככל שהוועדה נתנה המלצה לעניין זה, וכי על מינוי רואה החשבון המבקר ועל שכרו יחולו הכללים האמורים, בשינויים המחויבים. בכללים האמורים נקבעו, בין השאר, הוראות לעניין דרך המינוי וביטול אישור המינוי, שיקולים בקביעת שכר רואה החשבון המבקר, ומשך הזמן שרואה החשבון יכול לשמש כרואה החשבון המבקר.

לסעיפים קטנים (ד) עד (ו)

מוצע לקבוע כי על רואה החשבון המבקר יחולו הוראות לפי סעיפים 160 ו-161 לחוק החברות, שעניינם, בהתאמה, אייתלות הוראה החשבון המבקר וחובת ביצוע ביקורת נוספת במקרה של ביצוע פעולת ביקורת בעת

- (4) ניהול מרכז מידע לשם מתן מידע לציבור בהתאם להוראות סעיף 84(ד);
- (5) אופן הפעלת סמכויות הפיקוח האמורות בסימן ט'.
- (ב) אמות מידה שיקבע המפקח כאמור בסעיף קטן (א) יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד.
102. פיקוח על עבודת הרשות (א) השר רשאי להורות למועצה להביא לפניו את השיקולים שעמדו לפני הרשות בעת קבלת החלטה במועצה או ביצוע פעולה של הרשות, ולהורות לה לקיים דיון נוסף בעניין, אם התקיים אחד מאלה:
- (1) ההחלטה או הפעולה מנוגדת למדיניות שהשר מסר לרשות כאמור בסעיף 45(א) או לאמות מידה שהמפקח קבע לפי סעיף 101;
- (2) לדעת השר ההחלטה או הפעולה עלולה לפגוע פגיעה ממשית בשירות התחבורה הציבורית הניתן לתושבים או פגיעה ממשית בשירותי התחבורה הציבורית הארצית.
- (ב) סבר השר, לאחר שהובאו לפניו שיקולי המועצה ולאחר התייעצות עם המפקח, כי מתקיימים לגבי ההחלטה או הפעולה התנאים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) שבסעיף קטן (א), רשאי הוא לתת לרשות הוראה אשר תבוא במקום החלטת המועצה או להורות לרשות כיצד לפעול, לפי העניין.
103. דין וחשבון שנתי (א) רשות תערוך ותגיש לשרים, בתום כל שנה, דין וחשבון שנתי על פעילותה שבו יפורטו, בין השאר, עמידתה ביעדים שקבעה המועצה כאמור בסעיף 97(ב)4.
- (ב) רשות תפרסם את הדוח האמור בסעיף קטן (א) באתר האינטרנט שלה ובכל דרך אחרת שתמצא לנכון.
104. דיווחים (א) רשות תמסור למפקח או למי מטעמו דיווחים בעניינים ובמועדים שתידרש בהתאם להוראות שקבע השר.
- (ב) רשות תמסור לשר, לפי דרישתו, בתוך זמן סביר, דיווחים נוספים על פעילותה.
- סימן י"א: תיקוני חקיקה**
105. בפקודה – תיקון פקודת התעבורה (1) בסעיף 14(1), המילים "מועדי הגשתן" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 102** כדי להבטיח שהרשות תפעל בהתאם למדיניות השר ולאמות המידה שקבע המפקח, ולמנוע פגיעה ממשית בשירות התחבורה הציבורית הניתן לתושבים או פגיעה ממשית בשירותי התחבורה הציבורית הארצית, מוצע לאפשר לשר להורות למועצת הרשות להביא לפניו את השיקולים שעמדו לפניו בעת קבלת החלטה במועצה או ביצוע פעולה של הרשות, ולהורות לה לקיים דיון נוסף בעניין, אם ההחלטה או הפעולה היתה בניגוד למדיניות או לאמות המידה כאמור או אם לדעת השר ההחלטה או הפעולה עלולה לגרום לפגיעה ממשית בשירותי התחבורה הציבורית.
- סעיף 103** כדי להגביר את שקיפות פעילות הרשות ולהבטיח כי היא תפעל להגשמת המטרה והתפקידים שנקבעו לה, מוצע לקבוע כי הרשות תערוך ותגיש לשרים, בתום כל שנה, דין וחשבון על פעילותה, שבו יפורטו, בין השאר, היעדים שקבעה המועצה ועמידתה של הרשות ביעדים האמורים. דוח זה יפורסם באתר האינטרנט של הרשות ובכל דרך אחרת שתמצא לנכון.
- סעיף 105 לפסקה (1)** סעיף 14(1) לפקודת התעבורה מסמיך את השר לקבוע הוראות בעניין "אופן הגשת בקשה לרישיון קו שירות ולרישיון לנסיעת שירות ולחידושם... מועדי הגשתן, הפרטים שייכללו בהן והמסמכים שיצורפו להן". מוצע למחוק את המילים "מועדי הגשתן" כדי לאפשר גמישות בהליכים התחרותיים לקבלת רישיונות קו שירות למוניות.
- עוד מוצע לקבוע כי במקרים שבהם מצא השר שהרשות פעלה בניגוד למדיניות או לאמות המידה כאמור וכן שפעולתה עלולה לגרום לפגיעה ממשית כאמור, יהיה השר רשאי לקבוע הוראה אשר תבוא במקום החלטת המועצה או להורות לרשות כיצד לפעול לגבי אותו עניין.

(2) בסעיף 1א27, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), קבע השר בצו לפי סעיף 91 לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, כי רשות מטרופולינית שהוקמה בהתאם לפרק י"א לחוק האמור (להלן – רשות מטרופולינית), רשאית לאכוף עבירות תעבורה בהתאם לסמכות לפי סעיף זה, יהיו הסמכויות האמורות בפסקאות (א1) ו-(2) נתונות לרשות המטרופולינית והוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ט) ייקראו בשינויים אלה:

(1) בכל מקום, במקום "עובד הרשות המקומית" יקראו "עובד הרשות המטרופולינית";

(2) בסעיפים קטנים (1), (ט) ו-(יד)3, במקום "ברשות המקומית" יקראו "ברשות המטרופולינית";

(3) בסעיף קטן (ח), במקום "המנהל הכללי של עירייה או מי שממלא תפקיד מקביל בעירייה או במועצה מקומית, לפי העניין" יקראו "מנהל הרשות המטרופולינית";

(4) במקום סעיף קטן (יב) יקראו:

"(יב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א1), הפעלת סמכויות הרשות המטרופולינית לפי סעיף זה מותנית באישור מועצת הרשות המטרופולינית";

(5) הוראות סעיף קטן (יג) – לא ייקראו."

סימן י"ב: תחילה והוראות מעבר

תחילה

106. תחילתו של פרק זה ביום פרסומו של חוק זה.

107. (א) הרשות שתוקם במטרופולין ירושלים תהיה רשאית, במשך שנתיים מיום הקמתה, להציע לעובד של העמותה לתכנון, פיתוח ושימור אורבאני – ירושלים, תכנית אב לתחבורה (להלן – צוות תכנית אב) להיות עובד של הרשות, בפטור ממכרו, ובלבד שהעובד היה מועסק בצוות תכנית אב ביום התחילה והוא עומד בתנאי הסף לתפקיד; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מינוי בעלי תפקידים לפי סימן ז'.

(ב) בסמוך לאחר הקמת הרשות במטרופולין ירושלים, היא תהיה רשאית להסב אליה את כל ההתקשרויות של צוות תכנית אב הנוגעות לפעילותה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2)

סעיף 107 מוצע לקבוע כי הרשות המטרופולינית שתוקם במטרופולין ירושלים תהיה רשאית, במשך שנתיים מיום הקמתה, להציע לעובד מעובדי העמותה לתכנון, פיתוח ושימור אורבאני – ירושלים, תכנית אב לתחבורה (להלן – צוות תכנית אב) להיקלט כעובדי הרשות, בפטור ממכרו, אם הוא הועסק בצוות תכנית אב ביום התחילה ואם הוא עומד בתנאי הסף לתפקיד. האמור לא יחול על מינוי בעלי התפקידים המיוחדים המפורטים בסימן ז', היינו – היועץ המשפטי, המבקר הפנימי, מהנדס הרשות, מנהל הרשות, משנהו וסגניו ומנהל הכפוף במישרין למנהל הרשות.

עוד מוצע לקבוע כי הרשות המטרופולינית במטרופולין ירושלים, תהיה רשאית להסב אליה את כל ההתקשרויות של צוות תכנית אב הנוגעות לפעילותה.

מוצע לתקן את סעיף 1א27 לפקודת התעבורה כך שהסמכות הקבועה בו להציב, לתפעל ולתחזק מצלמות למטרת תיעוד של עבירות תנועה ואכיפה לעניין נסיעה בנתיבי תחבורה ציבורית, הנתונה לרשות מקומית, תהיה נתונה לרשות המטרופולינית, אם השר קבע בצו בהתאם לסעיף 91 כי לרשות המטרופולינית תהיה סמכות כאמור יובהר כי אף שסמכות האכיפה תהיה נתונה לרשות המטרופולינית, הקנסות שיוטלו בעקבות הפעלת הסמכות בידי הרשות המטרופולינית ועובדיה ישולמו לקופת הרשות המקומית, זאת בהתאם לסעיף 1א27(יא) שבו לא מוצע שינוי לעניין זה.

תוספת

(סעיף 39)

מטרופולינים שבהם אפשר להקים רשות מטרופולינית –

(1) ירושלים

(2) באר שבע

פרק י"ב: רישוי עסקים

108. בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁷⁷ (בפרק זה – חוק רישוי עסקים) –

(1) בסעיף 2(א1)(א2), במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת הראשונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

במסגרת זאת ולגבי כל מסלול רישוי, הן לגבי מסלולי הרישוי הקיימים כיום והן לגבי מסלולי הרישוי החדשים שמוצע להוסיפם, מוצע לבצע שינויים ולהסדיר את ההליך וזאת כדי לפשט את תהליך הרישוי, להגביר את השקיפות והוודאות למבקש רישיון או היתר לפי החוק, ולקצר את הזמנים הנדרשים לצורך רישוי העסק.

בד בבד, וכדי להבטיח שמירה על מטרות חוק רישוי עסקים ומניעת פגיעה באינטרס הציבורי, בין השאר כתוצאה מחשש לניצול לרעה של ההקלות המוצעות בהליכי הרישוי המוצעים, מוצע בהצעת החוק לפעול להגברת הפיקוח והאכיפה של הוראות חוק רישוי עסקים, ובכלל זאת מוצע לקבוע בחוק רישוי עסקים הסדרים אלה:

מתן סמכות להטלת עיצום כספי בשל הפרות כמפורט בפרק ב'2 המוצע, בידי ממונים שהוסמכו בידי השרים המוגדרים כ"נותני אישור" לעניין הפרק האמור, מבין עובדי משרדם;

מתן סמכות למסירת דרישה לתיקון ליקויים לבעל עסק, בידי נותן אישור או רשות הרישוי. אי-קיומה של דרישה כאמור מהווה עבירה פלילית אשר ניתן לקבעה בצו לפי סעיף 14א לחוק כעבירת קנס וכן ניתן להטיל בשל אי-קיומה עיצום כספי לפי הוראות פרק ב'2 המוצע;

קביעת עבירה פלילית שעניינה מסירת פרטים לא נכונים בתצהיר או במסמך כמפורט בסעיף 14א2 המוצע;

הסמכת היועץ המשפטי לממשלה לקבוע הנחיות לעניין אופן האכיפה והפיקוח לפי חוק רישוי עסקים והתיאום בין נותני האישור לרשות הרישוי בנושאים אשר לגביהם נתונות סמכויות אכיפה ופיקוח לנותני אישור וגם לרשות הרישוי. הנחיות אלה יחייבו גם גופים שאינם המדינה המוסמכים לבצע אכיפה או פיקוח לפי החוק.

מהטעמים המפורטים לעיל לעניין הצורך בהגברת הפיקוח והאכיפה לאור קביעת מסלולי הרישוי המוצעים, מוצע לקבוע כי מועד תחילתם של תיקוני החקיקה האמורים, אשר עניינם ברישוי עסקים דיפרנציאלי, יהיה במועד כניסתו לתוקף של צו עבירות קנס ראשון לפי סעיף 14א לחוק, או במועד כניסתה לתוקף של הנחית היועץ המשפטי לממשלה האמורה, לפי המאוחר.

סעיף 108 חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (בפרק כללי זה – חוק רישוי עסקים) נועד להבטיח שורה של מטרות, המנויות בסעיף 1(א) שבו, והן: איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים, מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות, בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו, מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהומים במקורות מים, בריאות הציבור וקיום הדינים הנוגעים לתכנון ולבנייה ולכבאות.

בישראל פועלים כיום כ-150 אלף עסקים טעוני רישוי לפי חוק זה, אשר מסווגים לכ-200 סוגי עסקים שונים, כמפורט בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013. עם זאת, בהתאם למצב המשפטי הקיים, תהליך רישוי עסקים זהה, בעיקרו, בכל פריטי העיסוק. זאת למעט מספר מועט של סוגי עסקים אשר רשאים לקבל היתר מזורז בתנאים שנקבעו לכך בחוק וסוגי עסקים אשר אישור רשות הכבאות וההצלה לגבי עמידתם בתנאי הרישיון בנוגע לדרישות הכבאות, נעשה על יסוד תצהיר.

על רקע האמור, הוחלט במסגרת החלטת ממשלה מס' 3214 מיום ט"ו בכסלו התשע"ח (3 בדצמבר 2017) בנושא "רישוי עסקים דיפרנציאלי – הקלה לעסקים קטנים ובינוניים ותיקון החלטות ממשלה", לבצע רפורמה בהליכי רישוי עסקים, שעיקרה קביעת רישוי עסקים דיפרנציאלי, העושה אבחנה בין מספר רמות מורכבות של סוגי העסקים ומאפיין בעבור כל רמת מורכבות, תהליך רישוי מותאם, בין השאר בהיבטים של דרישות ואופן בדיקת התנאים הנדרשים לצורך מתן רישיון, מסלולי רישוי המבוססים על תצהירים ועוד. כל זאת, תוך האיוון הנדרש כדי למנוע פגיעה במטרות חוק רישוי עסקים ובאינטרס הציבורי הגלום בהן.

פרק זה, בעיקרו, נועד ליישם את החלטת הממשלה האמורה ומוצעים בו תיקונים שונים בחוק רישוי עסקים, כפי שיפורט להלן.

לפי המוצע, ייקבעו לפי החוק ארבעה מסלולי רישוי שונים: מסלול רישוי על יסוד תצהיר (סעיף 6א4 המוצע); שני מסלולים המבוססים על מתן היתר מזורז (סעיף 6א6 לחוק והתיקונים המוצעים לגביו); והמסלול הקיים כיום לפי חוק רישוי עסקים. ארבעת המסלולים מיועדים לארבע רמות מורכבות שונות: נמוכה, בינונית, בינונית מוגברת וגבוהה.

⁷⁷ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשע"ז, עמ' 501.

- (א) בסעיף קטן (ד), פסקה (1) – תימחק;
(ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

”(ד) נכלל עסק בצו כאמור בסעיף קטן (ג), יהיה ניתן להגיש לגביו בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני רק אם מצורף לבקשה תצהיר כאמור באותו סעיף קטן, אלא אם כן מתקיימים לגבי העסק הסייגים לפי סעיף 2א6, כפי שהוחלו לעניין אישור על יסוד תצהיר בסעיף קטן (ג)(3)(א)“;

- (א) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא ”(בסעיף זה – עסקים טעוני רישוי בלא אישור)“;

ד ב ר י ה ס ב ר

שר הפנים, בהסכמת שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שרשות הרישוי תראה אותם כמאושרים על ידי נותן האישור שנקבע בצו, על יסוד תצהיר מאומת כדין שהגיש בעל העסק לרשות הרישוי, בהתאם להוראות סעיף קטן (ג). עוד נקבע, בסעיף קטן (ד)(1), כי אין בהוראות סעיף קטן (ג) כדי לגרוע מהאפשרות להגיש לגבי עסק הכלול בצו כאמור בסעיף קטן (ג) בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני לפי חוק זה, שלא על יסוד תצהיר, ובלבד שלא ניתן להגיש לגבי אותו עסק בקשה על יסוד תצהיר לפי הוראות סעיף זה.

כדי להבהיר כי האפשרות לקבלת אישור על יסוד תצהיר אינה וולונטרית, וכי מקום שבו נקבע כאמור בצו, אין בידי בעל העסק להגיש בקשה רגילה שלא על דרך הוראות סעיף זה, מוצע למחוק את פסקה (1) של סעיף קטן (ד) ובמקומה לקבוע באופן מפורש, בסעיף קטן (ד) המוצע, כי אם נכלל עסק בצו כאמור בסעיף קטן (ג), יהיה ניתן להגיש לגביו בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני רק אם צורף לבקשה תצהיר בהתאם להוראות אותו סעיף קטן. עם זאת, אם מתקיימים לגבי המבקש הסייגים לפי סעיף 2א6 לחוק, כפי שהוא מוחל בסעיף קטן (ג)(3)(א), יחולו לגבי הוראות סעיף קטן (א) המחייבות אישור פוזיטיבי של נותן האישור. כפי שיפורט בהמשך, מוצע לקבוע הוראות דומות להוראה זו גם בסעיף 2א6 לחוק ביחס להיתר מזורז, ובסעיף 3א6 המוצע ביחס לרישיון על יסוד תצהיר. יצוין, כי על אף העדר אפשרות הבחירה בעניין זה, המבקש רשאי לציין בתצהירו כי בכל הנוגע לעניין פלוני שאינו בתחום מומחיותו תצהירו ניתן בהתאם לאישור שקיבל מאיש מקצוע, ובלבד שצירף לתצהירו אישור זה. כמו כן, יודגש כי לגבי כלל העסקים, יהיה ניתן לפנות בבקשה לקבלת חוות דעת מקדמית לפי סעיף 6ה לחוק (בהתאם למצב החוקי הקיים כבר היום).

לפסקה (3)

סעיף 6א לחוק קובע בסעיף קטן (א), כי על אף האמור בסעיף 6, לעניין אישור מוקדם ואישור על יסוד תצהיר, רשאי שר הפנים, בהסכמת כל אחד מן השרים שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, לקבוע בצו

הסדר מרכזי נוסף אשר מוצע להוסיף לחוק במסגרת פרק זה עניינו רישוי של עסקים בעלי חשיבות לאומית. סעיף 5 לחוק קובע כי ככלל רשות הרישוי לעסק טעון רישוי בתחום רשות מקומית, היא ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך, כאמור בסעיף קטן (א)(1). בהמשך לכך, סעיף קטן (א)(2) קובע, כי מחוץ לתחומה של רשות מקומית, רשות הרישוי היא שר הפנים או מי שהוא הסמיך לכך. עוד קובע חוק רישוי עסקים בסעיף 229 לחוק שבפרק ב' שעניינו רישוי מפעלים ביטחוניים, כי על אף האמור בסעיף 5, מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים שהוקמה לפי סעיף 229 הוא רשות הרישוי למפעלים ביטחוניים כמשמעותם בפרק האמור.

מוצע להוסיף לחוק פרק ב'1 ובו הוראות לעניין רישוי עסקים אשר לגביהם החליטה הממשלה כי הם עסקים בעלי חשיבות לאומית, בהתאם להוראות פרק זה, ורשות הרישוי לגביהם תהיה מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים שהוקמה לפי סעיף 229 לחוק (בנוסף לתפקידו כרשות הרישוי למפעלים ביטחוניים, כאמור בסעיף 229).

לפסקאות (1) ו-(27)

לאור המוצע בדבר הוספת תוספות שנייה, שלישית ורביעית לחוק רישוי עסקים, בהקשר של הטלת עיצום כספי כפי שיפורט להלן (ר' דברי ההסבר לסעיף 29לד המוצע בפרק 2) נדרש לתקן את חוק רישוי עסקים ביחס לתוספת הקיימת בחוק בנוסחו היום (אשר מקורה בסעיף 2(א)(2) לחוק), כך שזו תיקרא, בכל מקום, ”תוספת ראשונה“.

לפסקה (2)

סעיף 6 לחוק קובע בסעיף קטן (א), את הכלל שלפיו רישיון או היתר זמני לפי החוק לעסק שקביעתו כעסק טעון רישוי נעשתה בהתייעצות עם שר אחד או יותר, לשם הבטחת המטרות כאמור בסעיף ו(א), לא יינתן אלא אם כן נתן אישור כל אחד מהשרים או מי שהם הסמיכו לכך.

עם זאת, סעיף קטן (ג) אשר נוסף לחוק בתיקון מס' 31 לחוק במסגרת סעיף 14 לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016 (ס"ח התשע"ז, עמ' 79) (בפרק זה – תיקון מס' 31) קובע כי על אף האמור בסעיף קטן (א),

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) (1) שר הפנים, בהסכמת שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי בלא אישור, שרשות הרישוי תראה אותם כעומדים בתנאים כאמור בסעיף 6(ג)(1)(א) שהתנה נותן האישור שנקבע בצו, על יסוד תצהיר מאומת כדין שהגיש בעל העסק לרשות הרישוי ובו הצהיר כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) של סעיף 6(ג)(1); בצו כאמור לא ייקבעו סוגי עסקים שרישויים בלא אישור עלול לפגוע בהגשת המטרות המפורטות בסעיף 1(א).

(2) הוראות סעיפים 6(ג)(2), (ד) ו-(ד1), 6א2, 6א1(ה) ו-7(ג) (ד1) יחולו, בשינויים המחויבים, על הגשת תצהיר ועל רישיון או היתר זמני לפי סעיף קטן זה."

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "בסעיף קטן (א)" יבוא "בסעיפים קטנים (א) או (א1)";

(4) בסעיף 1א6 –

(א) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) רשות הרישוי רשאית, בהודעה למבקש, להאריך את התקופה למתן הודעה האמורה בסעיף קטן (ד), בתקופה נוספת שלא תעלה על שבעה ימים";

ד ב ר י ה ס ב ר

המדובר בהוראות סעיף 6(ג)(2) לחוק, לעניין תצהיר שיוגש לרשות הרישוי; סעיף 6(ד) ו-(ד1) המוצע, אשר תואר לעיל, כך שאף ביחס לתצהיר לפי סעיף זה, אין מדובר בהסדר וולונטרי; סעיף 6א2 לחוק, לעניין סייגים למתן היתר מזורו, כך שסייגים אלה יחולו אף על האפשרות להגשת תצהיר לפי סעיף קטן זה; והוראות סעיף 7(ה) ו-7(ג) (ד1) לחוק, לעניין הגשת תצהיר כוזב וביטול היתר מזורו, כך שיחולו אף הם על הגשת תצהיר וביטול רישיון או היתר זמני שניתנו על יסוד תצהיר לפי סעיף זה.

יצוין, כי הוראות סעיפים 6א2, 6א1(ה) ו-7(ג) (ד1) לחוק הוחלו זה מכבר בשינויים מחויבים, על אישור על יסוד תצהיר, במסגרת תיקון מס' 31 לחוק, אשר הוזכר לעיל, בהתאם לסעיף 6(ג)(3) לחוק.

לפסקה (4)

סעיף 1א6 לחוק קובע הוראות בדבר קבלת היתר מזורו. בהתאם לזאת, סעיף קטן (א) קובע כי שר הפנים, בהסכמת כל אחד מהשרים שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שרשות הרישוי תיתן היתר לעסוק בהם, בהליך מזורו בכפוף להוראות לפי סעיף זה, לפני מתן רישיון (בפרק זה – היתר מזורו). ההסדר המוצע מאפשר קבלת היתר מזורו על יסוד תצהיר, בלא מעורבות של נותני האישור אשר נקבעו לגבי אותו סוג עסק עובר לנתינתו גם אם אישורם נדרש לצורך מתן רישיון או היתר זמני לאותו עסק, או תוך מתן אפשרות מוגבלת בזמן לנותני האישור להתנגד לבקשה.

סוגי עסקים טעוני רישוי שלגביהם מתן הרישיון או ההיתר הזמני, או חידושם, אינם טעונים אישורם של נותני האישור, כולם או מקצתם. סעיף קטן (ב) קובע כי אין בקביעה כאמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכויותיו האחרות של נותן האישור לפי חוק זה לגבי אותו עסק, ובכלל זה הסמכות להוסיף תנאי לרישיון או להיתר הזמני שניתן, כאמור בסעיף 7(א) סיפה לחוק.

כאמור לעיל, במסגרת תיקון מס' 31 תוקן סעיף 6 לחוק, כך ששר הפנים, בהסכמת שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, יהיה רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שרשות הרישוי תראה אותם כמאושרים על ידי נותן האישור שנקבע בצו, על יסוד תצהיר מאומת כדין שהגיש בעל העסק לרשות הרישוי. על רקע האמור מוצע, באופן דומה, ועל בסיס ההסדר אשר נקבע ביחס לאישור על יסוד תצהיר בסעיף 6 לחוק, לתקן את סעיף 6א לחוק, כך שיווסף לו סעיף קטן (1א), ובו ייקבע כי שר הפנים, בהסכמת שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, יהיה רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי בלא אישור, שרשות הרישוי תראה אותם כעומדים בתנאים שהתנה נותן האישור שנקבע בצו, על יסוד תצהיר מאומת כדין שהגיש בעל העסק לרשות הרישוי ובו הצהיר כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) של סעיף 6(ג)(1) לחוק.

עוד מוצע בסעיף קטן (1א), להחיל הוראות סעיפים שונים המנויים בו, כך שיחולו, בשינויים המחויבים, על הגשת תצהיר ועל רישיון או היתר זמני לפי סעיף קטן זה.

- "(ז) (1) הגיש המבקש את התצהיר ואת המסמכים האמורים בסעיף קטן (ה) ככל שנדרשו, יראו את העסק שלגביו הוגשה הבקשה כעומד בתנאים הנדרשים מטעם רשות הרישוי לצורך קבלת היתר מזורז.
- (2) מתן היתר מזורז לפי סעיף זה אינו טעון אישור מאת נותני האישור, גם אם אישורם נדרש לצורך מתן רישיון או היתר זמני לאותו עסק; ואולם אין באמור כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור לפי חוק זה, לגבי אותו עסק, ובכלל זה סמכויותיהם לפי סעיפים 6ד ו-7, והכול בכפוף להוראות לפי סעיף 1ג7.
- (3) על אף האמור בפסקה (2), רשות הרישוי תמסור לנותני האישור העתק מהבקשה, עם כל צרופותיה, עם קבלתם מהמבקש, ונותני האישור יהיו רשאים בתוך 52 ימים מהמועד שבו נשלח להם העתק מהבקשה (בסעיף זה – תקופת הבדיקה) למסור לרשות הרישוי את התנגדותם למתן היתר מזורז; רשות הרישוי תציין בהודעה לנותני האישור את מועד תחילתה ומועד סיומה של תקופת הבדיקה.
- (4) שר הפנים רשאי לקצר את תקופת הבדיקה בתקופה שלא תעלה על 7 ימים.
- (5) רשות הרישוי תמסור למבקש, בכתב, בתוך שבעה ימים ממועד קבלת התצהיר והמסמכים כאמור בפסקה (1), אישור על קבלתם (בסעיף זה – אישור קבלה); באישור הקבלה תפרט רשות הרישוי את מועד סיומה של תקופת הבדיקה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ימים). בהמשך לכך מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ז)(1) המוצע, כי משהגיש המבקש את התצהיר ואת המסמכים האמורים בסעיף קטן (ה) ככל שנדרשו, יראו את העסק שלגביו הוגשה הבקשה כעומד בתנאים הנדרשים מטעם רשות הרישוי לצורך קבלת היתר מזורז.

מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ז)(2), כי על אף הקבוע כיום בחוק, שלפיו היתר מזורז אינו מותנה בהליכים של אישור מוקדם מטעם נותני האישור, אלא נסמך על הצהרתו של מבקש ההיתר ולפיה מתקיימים בעסק תנאי הרישוי הקבועים לגביו, רשות הרישוי תמסור לנותני האישור העתק מהבקשה, עם כל צרופותיה, עם קבלתם מהמבקש, ונותני האישור יהיו רשאים בתוך 52 ימים מהמועד שבו נשלח להם העתק מהבקשה (להלן – תקופת הבדיקה) למסור לרשות הרישוי את התנגדותם למתן היתר מזורז. תקופת הבדיקה מורכבת מ-7 ימים למשלוח הבקשה בדואר ו-45 ימים לבדיקת הבקשה בידי נותני האישור. בהודעה לנותני האישור, תציין רשות הרישוי את מועד תחילתה ומועד סיומה של תקופת הבדיקה. מוצע בהקשר זה, כי שר הפנים יהיה רשאי לקצר את תקופת הבדיקה בתקופה שלא תעלה על 7 ימים (דהיינו, כי תקופת הבדיקה תעמוד לכל הפחות על 45 ימים).

בתוך 7 ימים ממועד קבלת התצהיר והמסמכים האמורים, רשות הרישוי תמסור למבקש, בכתב, אישור על קבלתם, ובו תפרט רשות הרישוי את מועד סיומה של תקופת הבדיקה (סעיף קטן (ז)(5) המוצע).

סעיף 1א6 לחוק שהוסף בחוק רישוי עסקים (תיקון מס' 27, התשס"א-2010 (להלן – תיקון מס' 27), חל רק על סוגי עסקים אשר לגביהם פורסם מפרט אחיד על ידי כלל נותני האישור אשר קביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם (ר' הסבר לסעיף התחילה של תיקון מס' 27 בדברי ההסבר לסעיף 109).

בשל הצורך להתאמת הליך קבלת ההיתר המזורז על פי מורכבות העסק, כמפורט בחלק הכללי של דברי ההסבר, מוצע לפצל את מסלול ההיתר המזורז לשני מסלולים אשר נבדלים ברמת מורכבותם של סוגי העסקים (מבין ארבעת מסלולי הרישוי, רמת מורכבותם מסווגת כ"בינונית" ו"בינונית מוגברת"). בהתאם למוצע, הליך הרישוי לקבלת היתר מזורז יותאם לעסקים ברמת מורכבות "בינונית מוגברת", בעוד שהליך הרישוי לקבלת היתר מזורז לעסקים ברמת מורכבות "בינונית" ייעשה על פי הוראות סעיף קטן (יב) המוצע.

להלן השינויים העיקריים שאותם מוצע לבצע בהליך קבלת היתר מזורז ביחס לעסקים אשר רמת מורכבותם מסווגת כ"בינונית מוגברת":

מוצע להוסיף סעיף קטן (ד1), ובו ייקבע, כי רשות הרישוי תהיה רשאית, בהודעה למבקש, להאריך את התקופה למתן הודעה האמורה בסעיף קטן (ד) (21 ימים), בתקופה נוספת שלא תעלה על שבעה ימים (סך הכול 28

(6) מסר נותן אישור לרשות הרישוי את התנגדותו לבקשה לקבלת היתר מזורז בתוך תקופת הבדיקה, תודיע רשות הרישוי למבקש על דחיית הבקשה.

(7) חלפה תקופת הבדיקה ולא מסר נותן אישור לרשות הרישוי את התנגדותו לבקשה לקבלת היתר מזורז, יראו את בעל העסק שלגביו הוגשה הבקשה, בתום תקופת הבדיקה, כמי שקיבל היתר מזורז, ואישור הקבלה יהווה אסמכתא לכך עד לקבלת ההיתר המזורז לפי הוראות פסקה (8).

(8) התקיים האמור בפסקה (7), תיתן רשות הרישוי למבקש, בתוך חמישה ימים מתום תקופת הבדיקה, היתר מזורז, ותודיע על כך לנותני האישור:"

(ג) במקום סעיף קטן (ט) יבוא:

"(ט) נכלל עסק בצו כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה ניתן להגיש לגביו בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני לפי חוק זה במקום בקשה לקבלת היתר מזורז, אלא אם כן מתקיימים לגבי העסק הסייגים למתן היתר מזורז לפי סעיף 2א6;"

(ד) סעיף קטן (י) – בטל;

(ה) אחרי סעיף קטן (יא) יבוא:

"(יב) (1) שר הפנים, בהסכמת כל אחד מהשרים שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו ובכפוף להוראות פסקה (2), רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שלגביהם יחולו הוראות סעיף זה, בשינוי זה: במקום סעיף קטן (ז) יקראו:

ד ב ר י ה ס ב ר

במקום בקשה לקבלת היתר מזורז, אלא אם כן מתקיימים לגביו הסייגים למתן היתר מזורז לפי סעיף 2א6.

לעומת זאת, הליך קבלת היתר מזורז אשר יינתן לפי הוראות סעיף קטן (יב) לעסקים בעלי מורכבות "בינונית" לא יותנה בהליכים של אישור מוקדם מטעם נותני האישור. בהתאם לזאת, מוצע לקבוע כי לגבי סוגי עסקים שייקבעו לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 1א6 בשינויים המפורטים בסעיף קטן (ז). אשר עניינם אי-התניית מתן היתר מזורז בהליכים מטעם נותני האישור כאמור.

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (ז), (ט) ו-(י) בסעיף 6א6 שמוצע להחליפם:

"(ז) הגיש המבקש את התצהיר והמסמכים האמורים בסעיף קטן (ה), תיתן לו רשות הרישוי היתר מזורז, בתוך שבעה ימים מיום הגשתם, אלא אם כן מצאה שעל פי המידע שהגיש המבקש או על פי מידע נוסף שבידיה לא ניתן לתת היתר מזורז לעסק לפי חוק זה; רשות הרישוי תודיע לנותני האישור, בתוך 21 ימים מיום מתן ההיתר המזורז, על מתן ההיתר ועל המסמכים והתנאים שדרשה לפי סעיף קטן (ד), ותעביר אליהם העתק מהבקשה ומההיתר המזורז, עם כל צרופותיהם.

מסר נותן אישור לרשות הרישוי את התנגדותו לבקשה לקבלת היתר מזורז בתוך תקופת הבדיקה, תודיע רשות הרישוי למבקש על דחיית הבקשה. חלפה תקופת הבדיקה ולא מסר נותן אישור לרשות הרישוי את התנגדותו לבקשה לקבלת היתר מזורז, יראו את בעל העסק שלגביו הוגשה הבקשה, בתום תקופת הבדיקה, כמי שקיבל היתר מזורז, ואישור הקבלה יהווה אסמכתא לכך עד לקבלת ההיתר המזורז. רשות הרישוי תיתן למבקש, בתוך חמישה ימים מתום תקופת הבדיקה, היתר מזורז, ותודיע על כך לנותני האישור (סעיפים קטנים (ז) עד (8) המוצעים).

לאחר קבלת היתר מזורז, רואים בקשה לקבלת היתר מזורז לעסק, שהוגשה לפי הוראות סעיף זה, כבקשה לקבלת רישיון לפי חוק זה לאותו עסק; ניתן היתר מזורז לפי סעיף זה לאותו עסק, יימשכו ההליכים לבדיקת הבקשה לקבלת הרישיון לגביו. זאת בלא שינוי מן המצב הקיים כיום, כקבוע בסעיף קטן (ח).

אף בהקשר זה, מוצע לתקן את סעיף קטן (ט), כך שאם נכלל עסק בצו כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה ניתן להגיש לגביו בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני לפי חוק זה

"(ז) (1) הגיש המבקש את התצהיר ואת המסמכים האמורים בסעיף קטן (ה) ככל שנדרשו, יראו את העסק שלגביו הוגשה הבקשה לקבלת היתר מזורז כעומד בתנאים הנדרשים לצורך קבלת היתר מזורז.

(2) רשות הרישוי תיתן למבקש, בתוך חמישה ימים ממועד קבלת התצהיר והמסמכים כאמור בפסקה (1), היתר מזורז, ותודיע על כך לנותני האישור בצירוף העתק מהבקשה, עם כל צרופותיה.

(3) מתן היתר מזורז לפי סעיף זה אינו טעון אישור מאת נותני האישור, גם אם אישורם נדרש לצורך מתן רישיון או היתר זמני לאותו עסק; ואולם אין בכך כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור לפי חוק זה, לגבי אותו עסק, ובכלל זה סמכויותיהם לפי סעיפים 6ד ו-7, והכול בכפוף להוראות לפי סעיף 1ג7.

(2) קביעת עסק מסוג העסקים המפורטים בסעיפים 2 עד 3 כטעון רישוי בצו לפי פסקה (1) טעונה גם הסכמת כל אחד מהשרים שמתן רישיון או היתר זמני לעסק מאותו סוג טעון אישור מטעמו לפי סעיפים אלה, ויחולו לגבי אותו עסק הוראות הסעיפים האמורים החלים לעניין אותו סוג עסק, בשינויים המחוייבים.

(5) בסעיף 2א6(א)

(א) בפסקה (3), בסופה יבוא "למעט הליך כמפורט להלן:

(א) הליך בקשר לעבירת קנס או קנס מינהלי אשר לא הוגש בשלה כתב אישום לפי סעיף 15 לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁷⁸, או לפי סעיף 228(ד) לחוק סדר הדין הפלילי;

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) היתר מזורז שניתן לעסק, למבקש, למי ששולט בעסק או במבקש או למי שנשלט על ידי מי מהם, בוטל לפי סעיפים (ב) או (ד)1, בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה;

(3) מתנהל נגד העסק או המבקש הליך פלילי או מינהלי לפי חוק זה;

(4) העסק, המבקש, מי ששולט בעסק או במבקש או מי שנשלט על ידי מי מהם, הורשע בעבירה לפי חוק זה, בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה.

יצוין כי הוראות סעיף זה הוחלו, בשינויים מחוייבים, על ההסדר בדבר מתן אישור על יסוד תצהיר, כקבוע בסעיף 6(ג)3 לחוק, וכן מוצע להחילו, בשינויים מחוייבים, על הסדרים מוצעים נוספים מבוססי אמון, אשר נשענים על הגשת תצהיר מאומת כדן של בעל עסק (עסקים טעוני רישוי בלא אישור ורישיון על יסוד תצהיר, כמפורט בסעיפים 6א(א) ו-3א6 המוצעים).

על רקע האמור, ובהינתן סמכויות העומדות לרשות הרישוי ולנותני האישור לתת קנס בעד עבירה שנקבעה

(ט) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהאפשרות להגיש לגבי עסק הכלול בצו כאמור בסעיף קטן (א) בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני לפי חוק זה, במקום בקשה להיתר מזורז.

(י) מתן היתר מזורז לפי סעיף זה אינו טעון אישור מאת נותני האישור, גם אם אישורם נדרש לצורך מתן רישיון או היתר זמני לאותו עסק, ואולם אין בכך כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור לפי חוק זה, לגבי אותו עסק, ובכלל זה סמכויותיהם לפי סעיפים 6ד ו-7, והכול בכפוף להוראות לפי סעיף 1ג7.

לפסקה (5)

עניינו של סעיף 2א6 לחוק רישוי עסקים בסייגים למתן היתר מזורז. סעיף זה בנוסחו הנוכחי קובע, כי על אף האמור בסעיף 6א לחוק, לא יינתן היתר מזורז לעסק אם הובא לידיעת רשות הרישוי כי מתקיים אחד מאלה, בתחום רשות הרישוי:

(1) בעת הגשת הבקשה המבקש או העסק פועל בלא רישיון או היתר זמני בניגוד להוראות סעיף 4;

⁷⁸ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

(ב) הליך להטלת עיצום כספי לפי פרק ב'2";

(ב) בפסקה (4), בסופה יבוא "ולעניין הרשעה בעבירת קנס – רק אם הוגש בשל העבירה כתב אישום לפי סעיף 228(ד) לחוק סדר הדין הפלילי";

(ג) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה, התקיים לגבי העסק, המבקש מי ששולט בעסק או במבקש או מי שנשלט על ידי מי מהם, שלוש פעמים לפחות, האמור בפסקת משנה (א), האמור בפסקת משנה (ב), או האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) יחד:

(א) נמסרה דרישה לתשלום עיצום כספי, בקשר להפרת תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, או בקשר להפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה;

(ב) הוטל קנס או קנס מינהלי, בקשר להפרת תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז או בקשר להפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, והתקיים אחד מאלה:

(1) הקנס שולם;

(2) חלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הקנס או להודעה על בקשה להישפט ולא הוגשו בקשות כאמור או שנדחתה בקשה לביטול ההודעה על הטלת הקנס";

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) נמסרה דרישה לתשלום עיצום כספי, בקשר להפרת תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, או בקשר להפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה (פסקת משנה (א) של סעיף 2א6(א)(5) המוצע);

(2) הוטל קנס או קנס מינהלי, בקשר להפרת תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז או בקשר להפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, והתקיים אחד מאלה: (1) הקנס שולם; (2) חלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הקנס או להודעה על בקשה להישפט ולא הוגשו בקשות כאמור או שנדחתה בקשה לביטול ההודעה על הטלת הקנס (פסקת משנה (ב) של סעיף 2א6(א)(5) המוצע). יצוין כי לא נכלל עיקרון דומה בפסקת משנה (א) המוצעת לעניין עיצום כספי שהוטל, משום שהמועד הקובע לעניין הטלת העיצום הכספי, לפי האמור בסעיף, הוא מסירת "דרישה לתשלום עיצום כספי", המהווה שלב סופי של הטלת העיצום, לאחר שהתקיים שימוע למקבל העיצום.

יובהר כי מאחר שכלי האכיפה העומדים לרשות נותני האישור אינם מרוכזים כולם בחוק רישוי עסקים, אלא מעוגנים גם בדברי חקיקה נוספים, הרי שבמקרה שבו ניתנה דרישה לתשלום עיצום כספי מכוח חוק אחר, או הוטל קנס או קנס מינהלי מכוח חוק אחר, בקשר להפרת תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז או בקשר להפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה – גם אז יחולו הוראות סעיף זה.

כעבירת קנס או קנס מינהלי (סמכות הנתונה לנותני אישור), וכן לאור סמכות נותני האישור בדבר הטלת עיצומים כספיים, כמפורט בפרק ב'2 המוצע לחוק, מוצע לתקן את סעיף 2א6 ולסייג את הסייגים הקבועים בו כיום ביחס לכלים אלה.

בהתאם לזאת, מוצע לתקן את סעיף (א)(3), כך שהליך בקשר לעבירת קנס או קנס מינהלי אשר לא הוגש בשלה כתב אישום לפי סעיף 15 לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 או לפי סעיף 228(ד) לחוק סדר הדין הפלילי, וכן הליך להטלת עיצום כספי לפי פרק ב'2 המוצע, לא יהוו סייג למתן היתר מזורז. באופן דומה, מוצע לתקן את סעיף קטן (א)(4), כך שהרשעה בעבירת קנס תהווה סייג למתן היתר מזורז, רק אם הוגש בשל העבירה כתב אישום לפי סעיף 228(ד) לחוק סדר הדין הפלילי.

הבחנה זו המוצעת, בין הליך פלילי שנוהל לאחר כתב אישום, לבין הליכי אכיפה אחרים המתבטאים בהטלת קנסות או עיצומים כספיים, עולה בקנה אחד עם מאפייניהם השונים של הליכים אלה, ורמת החומרה השונה המתבטאת בהליכים אלה.

עוד מוצע לקבוע סייג חדש, בסעיף קטן (א)(5) המוצע, שלפיו אם בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה, התקיים לגבי העסק, המבקש מי ששולט בעסק או במבקש או מי שנשלט על ידי מי מהם, שלוש פעמים לפחות, האמור באחת מהפסקאות כמפורט להלן, או בשתייהן יחד, יהווה הדבר סייג למתן היתר מזורז:

- 3א6. (א) שר הפנים, בהסכמת כל אחד מהשרים שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שרשות הרישוי תיתן להם רישיון או היתר זמני לפי הוראות סעיף זה (בסעיף זה – רישוי על יסוד תצהיר); בצו כאמור לא ייקבעו סוגי עסקים שרישויים על יסוד תצהיר עלול לפגוע בהשגת המטרות המפורטות בסעיף ו(א).
- (ב) קביעת עסק מסוג העסקים המפורטים בסעיפים 2 עד 3 כטעון רישוי, בצו לפי סעיף קטן (א), טעונה גם הסכמת כל אחד מהשרים שמתן רישיון או היתר זמני לעסק מאותו סוג טעון אישור מטעמו לפי סעיפים אלה, ויחולו לגבי אותו עסק הוראות הסעיפים האמורים החלים לעניין אותו סוג עסק, בשינויים המחוייבים.
- (ג) בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר תוגש לרשות הרישוי בצירוף כל המסמכים הדרושים לגבי אותו עסק, שפורסמו במפרט האחיד או לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 2ג7, וכן מסמכים נוספים שקבע שר הפנים המעדיים על קיום דיני התכנון והבנייה בעסק, ככל שיקבע.
- (ד) הוגשה בקשה לרישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר תודיע רשות הרישוי למבקש הרישיון או ההיתר הזמני (בסעיף זה – המבקש) בתוך 21 ימים מיום הגשת הבקשה, על אחד מאלה, לפי העניין:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (6)

מזורו, מוצע לקבוע אף בסעיף זה, כי בצו כאמור לא ייקבעו סוגי עסקים שרישויים על יסוד תצהיר עלול לפגוע בהשגת המטרות המפורטות בסעיף ו(א) לחוק.

בהמשך לכך, מוצע לקבוע בסעיפים קטנים (ג) עד (ו) את עיקרי הליך הרישוי לפי סעיף זה, אשר דומה, בעיקרו, להליך קבלת היתר מזורו, כמפורט בסעיף 2א6 לחוק. בהתאם למוצע בסעיף קטן (ח), משהגיש המבקש את התצהיר ומסמכים חסרים, ככל שנדרשו, יראו את העסק שלגביו הוגשה הבקשה כעומד בתנאים הנדרשים לצורך קבלת רישיון או היתר זמני (הן של נותני האישור והן של רשות הרישוי), ורשות הרישוי תיתן למבקש, בתוך 5 ימים ממועד קבלת התצהיר והמסמכים האמורים, רישיון או היתר זמני, ותודיע על כך לנותני האישור.

מפאת חשיבות הדברים, ועל רקע העובדה שמדובר בהליך רישוי על יסוד תצהיר, אשר ככזה הוא מבוסס אמון, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ח), כי הוראות סעיפים 2א6 זב(ה) ו-7ג(ד) לחוק רישוי עסקים, בעניין סייגים למתן היתר מזורו ובעניין הגשת תצהיר כזוב וביטול היתר מזורו, בהתאמה, יחולו, בשינויים המחוייבים, על הגשת תצהיר ועל רישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר לפי סעיף זה.

מוצע להוסיף לחוק רישוי עסקים את סעיף 3א6 ולקבוע במסגרתו הוראות שעניינן קבלת רישיון על יסוד תצהיר לפי הוראות סעיף זה. באופן דומה למסלול ההיתר המזורו, עיקרו של הסדר זה באפשרות לקבלת רישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר בלבד, בלא בדיקה מוקדמת של נותני האישור אשר נקבעו לגבי אותו סוג עסק, גם אם אישורם נדרש לצורך מתן רישיון או היתר זמני לאותו עסק (זאת, בהתאם להוראת סעיף קטן (י) המוצע). ואולם בשונה ממסלול ההיתר המזורו, הגשת תצהיר לפי הוראות סעיף זה, סופה בקבלת רישיון או היתר זמני רגילים, ומשכך מסלול זה מיועד לעסקים בעלי סיכון ומורכבות נמוכים, אף יותר מעסקים אשר יש בידם לקבל היתר מזורו לפי הוראות סעיף 1א6 לחוק.

בהתאם לזאת, מוצע לקבוע, בדומה לסעיף ההיתר המזורו, כי שר הפנים, בהסכמת כל אחד מהשרים שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, יהיה רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שרשות הרישוי תיתן להם רישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר לפי הוראות סעיף זה (משכך הליך קבלת רישיון או היתר לפי סעיף זה ייקרא רישוי על יסוד תצהיר). בדומה לקבוע ביחס להיתר

(1) על פי המידע שהגיש המבקש או על פי מידע נוסף שבידי רשות הרישוי לא ניתן לתת רישיון לעסק לפי חוק זה;

(2) על המבקש להשלים מסמכים חסרים, הדרושים לגבי אותו עסק, שפורסמו לפי הוראות סעיף 2ג7;

(3) על המבקש להגיש מסמכים ולמלא אחר תנאים הנדרשים מטעם רשות הרישוי לפי סעיפים 6 ו-7; לא מסרה רשות הרישוי למבקש הודעה כאמור בפסקה זו בתוך התקופה האמורה, יראוה כאילו לא דרשה הגשת מסמכים ומילוי תנאים מטעמה.

(ה) רשות הרישוי רשאית, בהודעה למבקש, להאריך את התקופה למתן ההודעה האמורה בסעיף קטן (ד) בתקופה נוספת שלא תעלה על שבעה ימים.

(ו) לא נמסרה למבקש הודעה כאמור בסעיף קטן (ד)(1), ימסור המבקש לרשות הרישוי את המסמכים שנדרשו כאמור בסעיף קטן (ד)(2) או (3), ככל שנדרשו, וכן תצהיר מאומת כדין לפי הוראות סעיף קטן (ו); המבקש ימסור את המסמכים והתצהיר כאמור בתום התקופה האמורה בסעיף קטן (ד) או לאחר שרשות הרישוי הודיעה לו, לפי הוראות אותו סעיף קטן, על המסמכים והתנאים הנדרשים, לפי העניין.

(1) תצהיר כאמור בסעיף קטן (ו) יוגש בטופס שיקבע שר הפנים, ובו יצהיר המבקש –

(א) כי מתקיימים בעסק או במבקש, לפי העניין, התנאים שפורסמו במפרט האחיד או לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 2ג7, התנאים שדרשה רשות הרישוי לפי סעיף קטן (ד)(3), ככל שדרשה, הוראות לפי חוק זה ולפי דיני התכנון והבנייה, וכן עניינים נוספים שקבע שר הפנים בטופס התצהיר;

(ב) כי לא מתקיימים הסייגים למתן היתר מזורז לפי סעיף 2א6.

(2) המבקש רשאי לציין בתצהירו כי בכל הנוגע לעניין פלוני שאינו בתחום מומחיותו, תצהירו ניתן בהתאם לאישור שקיבל מאיש מקצוע, ובלבד שצירף לתצהירו אישור זה.

(ז) הגיש המבקש את התצהיר ואת המסמכים האמורים בסעיף קטן (ו) ככל שנדרשו –

(1) יראו את העסק שלגביו הוגשה הבקשה כעומד בתנאים הנדרשים לצורך קבלת רישיון או היתר זמני;

(2) רשות הרישוי תיתן למבקש, בתוך חמישה ימים ממועד קבלת התצהיר והמסמכים האמורים, רישיון או היתר זמני, ותודיע על כך לנותני האישור.

(ח) הוראות סעיפים 2א6, 7ב1(ה) ו-7ג(ד1) יחולו, בשינויים המחויבים, על הגשת תצהיר ועל רישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר, לפי סעיף זה.

(ט) נכלל עסק בצו כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה ניתן להגיש לגביו בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני שלא בהתאם להוראות סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים לגביו הסייגים למתן היתר מזורז לפי סעיף 2א6.

(י) מתן רישיון או היתר זמני על יסוד תצהיר אינו טעון אישור מאת נותני האישור, גם אם אישורם נדרש לצורך מתן היתר זמני לאותו עסק; ואולם אין בכך כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור לפי חוק זה, לגבי אותו עסק, ובכלל זה סמכויותיהם לפי סעיפים 6ד ו-7, והכול בכפוף להוראות לפי סעיף 1ג7;

(7) בסעיף 6ב, בסופו יבוא:

"(ד) שר הפנים רשאי לקבוע סוגי עסקים טעוני רישוי אשר לא יידרשו לצרף לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) את המסמכים האמורים באותו סעיף קטן, כולם או חלקם";

(8) בסעיף 7ב –

(א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "וקבלת רישיון לאחרי";

(ב) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "רשות הרישוי תודיע" – תימחק;

(ג) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

עניינו של סעיף 7ב לחוק רישוי עסקים בתוקפו של היתר זמני בתוך כך סעיף קטן (א) לסעיף זה קובע בנוסחו הנוכחי, כי רשות הרישוי תקבע תקופת תוקף להיתר זמני ורשאית היא להאריכה מדי פעם, ובלבד שסך התקופות לא יעלה על שנה אחת.

מוצע לתקן את סעיף 7ב, כך שייקבע, כי על אף האמור בסעיף קטן (א), אם לא השיב נותן אישור לבקשה לרישיון או להיתר הזמני בתוך תקופת השנה הראשונה, רשות הרישוי תהיה רשאית להאריך את תקופת תוקפו של ההיתר הזמני בתקופות נוספות שלא יעלו על שנה נוספת. אם עשתה כן, תפרט רשות הרישוי בהיתר הזמני שתיתן למבקש את האמור בסעיף קטן (5א) המוצע, אשר קובע כי אם לא השיבה רשות הרישוי לבקשה לרישיון עד תום שנתיים מהמועד שבו ניתן לראשונה ההיתר הזמני, יראו את בעל העסק שלגביו הוגשה הבקשה כמי שקיבל רישיון, וההיתר הזמני יהווה אסמכתא לכך עד לקבלתו. בהתאם לסעיף קטן (6א) המוצע, אם התקיים האמור בסעיף קטן (5א), תיתן רשות הרישוי למבקש, בתוך 5 ימים מתום השנתיים האמורות, רישיון אשר תוקפו הוא מהמועד שבו ניתן לראשונה ההיתר הזמני, ותודיע על כך לנותני

באופן דומה לשאר מסלולי הרישוי לפי חוק רישוי עסקים המבוססים על אמון וטעונים הגשת תצהיר, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ט), כי אם נכלל עסק בצו כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה ניתן להגיש לגביו בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני שלא בהתאם להוראות סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים לגביו הסייגים למתן היתר מזורז לפי סעיף 2א6 לחוק. יצוין, כי על אף העדר אפשרות הבחירה בעניין זה, גם לגבי עסקים במסלול רישוי על יסוד תצהיר רשאי המבקש לציין בתצהירו כי בכל הנוגע לעניין פלוני שאינו בתחום מומחיותו תצהירו ניתן בהתאם לאישור שקיבל מאיש מקצוע, ובלבד שצירף לתצהירו אישור זה. כמו כן, יודגש כי לגבי כלל העסקים, יהיה ניתן לפנות בבקשה לקבלת חוות דעת מקדמית לפי סעיף 6ה לחוק (בהתאם למצב החוקי הקיים כבר היום).

לפסקה (7)

סעיף 6ב לחוק רישוי עסקים קובע הוראות בדבר צירופם של תרשים סביבה, מפה מצבית ותכנית עסק לבקשה לרישיון. היתר זמני או היתר מזורז. מוצע לקבוע בסעיף קטן (ד) כי שר הפנים רשאי לקבוע סוגי עסקים טעוני רישוי אשר לא יידרשו לצרף לבקשתם לרישיון, היתר זמני או היתר מזורז, את המסמכים האמורים, כולם או חלקם.

1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא השיב נותן אישור לבקשה לרישיון או להיתר זמני בתוך תקופת השנה הראשונה, רשאית רשות הרישוי להאריך את תקופת תוקפו של ההיתר הזמני בתקופות נוספות שלא יעלו על שנה נוספת; האריכה רשות הרישוי את תוקפו של ההיתר זמני לפי סעיף קטן זה, תפרט רשות הרישוי בהיתר הזמני שתיתן למבקש את האמור בסעיף קטן (5א).

2א) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-1א), תקופת תוקפו של ההיתר זמני לא תעלה על תקופת תוקפו של רישיון לאותו סוג עסק.

3א) רשות הרישוי תודיע לנותני האישור על הארכת תוקפו של ההיתר זמני לפי סעיף זה.

4א) האריכה רשות הרישוי את תוקפו של ההיתר זמני לפי הוראות סעיף קטן (א1), ונותן אישור לא השיב לבקשה לרישיון בתום תקופת השנה הנוספת, תראה רשות הרישוי את העסק שלגביו הוגשה הבקשה כמאושר על ידי אותו נותן אישור לצורך מתן רישיון; לא יאוחר מ-90 ימים לפני תום תקופת השנה הנוספת, תודיע על כך רשות הרישוי לנותן האישור.

5א) לא השיבה רשות הרישוי לבקשה לרישיון עד תום שנתיים מהמועד שבו ניתן לראשונה ההיתר הזמני, יראו את בעל העסק שלגביו הוגשה הבקשה כמי שקיבל רישיון, וההיתר הזמני יהווה אסמכתא לכך עד לקבלתו.

6א) התקיים האמור בסעיף קטן (5א), תיתן רשות הרישוי למבקש, בתוך חמישה ימים מתום השנתיים כאמור באותו סעיף קטן, רישיון, שתוקפו יהיה מהמועד שבו ניתן לראשונה ההיתר הזמני, ותודיע על כך לנותני האישור;

(9) בסעיף 17 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "שנה" יבוא "180 ימים";

(ב) סעיף קטן (ב) – בטל;

ג) בסעיף קטן (ג), במקום "עד תום השנה הנוספת כאמור בסעיף קטן (ב)" יבוא "עד תום תקופת תוקפו של ההיתר המזורז" ובמקום "ובלבד שחזר והצהיר כאמור בסעיף 6א(ו) בחודש שלפני תום השנה הנוספת כאמור" יבוא "ועד לקבלת הרישיון כאמור, יראו את בעל ההיתר המזורז כמי שקיבל רישיון, וההיתר המזורז יהווה אסמכתא לכך עד לקבלתו";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (9)

מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, אשר קובע הוראות לעניין תוקפו של היתר מזורז, קבלת רישיון לאחריו ובטלות היתר מזורז, במספר היבטים אשר עיקרם יפורט להלן.

מוצע לתקן את סעיף קטן (א), כך שייקבע שהיתר מזורז יעמוד בתוקפו עד תום 180 ימים – ולא שנה כקבוע כיום, ממועד נתינת ההיתר המזורז או עד להחלטת רשות הרישוי לעניין מתן רישיון לאותו עסק, לפי המוקדם, תוך ביטול האפשרות הקבועה בסעיף קטן (ב) להאריך את תוקפו של ההיתר המזורז בשנה נוספת.

האישור עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (4א), כי אם האריכה רשות הרישוי את תוקפו של ההיתר זמני לפי הוראות סעיף קטן (1א) המוצע, ונותן אישור לא השיב לבקשה לרישיון בתום תקופת השנה הנוספת, רשות הרישוי תראה את העסק שלגביו הוגשה הבקשה כמאושר על ידי אותו נותן אישור לצורך מתן רישיון.

על פי המוצע בסעיף קטן (2א), האפשרות להאריך את תקופת תוקפו של ההיתר זמני לא תעלה על תקופת תוקפו של רישיון לאותו סוג עסק, וזאת כדי למנוע מצב שבו תוקפו של ההיתר זמני ארוך יותר מתקופת תוקף מרבית שנקבעה לאותו סוג עסק, בהתאם להוראות סעיף 7א לחוק.

(ד) בסעיף קטן (ד), המילים "הארכת תקופת תוקפו של ההיתר המזורז ולפי סעיף קטן (ב) ועל" – יימחקו;

(10) בסעיף ג(ד), אחרי "רשות הרישוי" יבוא "בתוך שבעה ימים ממועד הביטול", אחרי "ההיתר הזמני" יבוא "וכן לנותני האישור" ובמקום "60 ימים" יבוא "30 ימים";

(11) בסעיף 8 –

(א) בסעיף קטן (א), בהגדרות "מורשה לנגישות השירות" ו"מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה", בכל מקום, הסיפה החל במילים "שהוא עובד של רשות" – תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "אלא אם כן מצאה רשות הרישוי" יבוא "אלא אם כן המציא מבקש הרישוי, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז, לפי העניין (בסעיף זה – המבקש) לידי רשות הרישוי, חוות דעת של מורשה לנגישות השירות וחוות דעת של מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה, שלפיהן מתקיימות הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות";

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), ראוי המבקש לבקש מרשות הרישוי שבדיקת קיומן של הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות תיעשה על סמך חוות דעת של מורשה לנגישות השירות ומורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה, אשר הם עובדים של רשות הרישוי או שרשות הרישוי התקשרה עמם לעניין זה (בסעיף זה – מורשים מטעם רשות הרישוי).

ד ב ר י ה ס ב ר

לשם קביעה האם אכן קוימו הוראות הנגישות, נדרשת רשות הרישוי, על פי הסעיף כנוסחו היום, להתקשר עם מורשה לנגישות השירות ועם מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה, ולקבל את חוות דעתם לגבי כל בקשה לרישיון עסק שהוא מקום או שירות ציבורי, המוגשת לרשות הרישוי.

מוצע לתקן את סעיף 8 ולקבוע בו חובה על מבקש רישיון עסק להמציא לידי רשות הרישוי חוות דעת מאת מורשי נגישות באשר להתקיימות דרישות הנגישות.

בהתאם לכך מוצע לתקן את ההגדרות למונחים "מורשה לנגישות השירות" ו"מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה", שלפיהן ייקבע כי חוות דעת מאת מורשי נגישות תינתן בידי מורשי נגישות כמשמעותם בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, ואין עוד צורך כי חוות הדעת תינתן רק בידי מורשי נגישות שהם עובדי הרשות המקומית או מי שרשות הרישוי התקשרה עמם. בהמשך לכך מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב), כי בדיקת קיום הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות תיעשה על יסוד חוות דעת שהמציא מגיש הבקשה לרישיון, היתר זמני או היתר מזורז.

עם זאת, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ג), כי מבקש הבקשה יהיה ראוי לבקש מרשות הרישוי שבדיקת קיומן של הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות

עוד מוצע לתקן את סעיף קטן (ג), כך שייקבע שאם לא נמסרה הודעה לעניין מתן רישיון עד תום תקופת ההיתר המזורז (שאותה מוצע להעמידה, כאמור, על 180 ימים ממועד מתן ההיתר המזורז), יינתן לבעל עסק רישיון עסק, בלי שיידרש לחזור ולהצהיר על המפורט בסעיף 6א(ו)(1) לחוק, וכי עד לקבלת הרישיון כאמור יראו את בעל ההיתר המזורז כמי שקיבל רישיון, וההיתר המזורז יהווה אסמכתא לכך עד לקבלתו.

לפסקה (10)

מוצע לתקן את סעיף ג(ד) לחוק רישוי עסקים, כך שייקבע שאם בוטל רישיון או היתר זמני לפי סעיף זה, הרי שנוסף על ההודעה אשר רשות הרישוי נדרשת לשלוח לבעל הרישיון או ההיתר הזמני, תישלח הודעה כאמור גם לנותני האישור אשר נקבעו לגבי אותו סוג עסק, וזאת בתוך 7 ימים. עוד מוצע כי ביטול הרישיון או ההיתר הזמני ייכנס לתוקפו בתום 30 ימים, במקום 60 ימים, מיום ההודעה על הביטול.

לפסקה (11)

על פי סעיף 8 לחוק רישוי עסקים, לא יינתן רישיון, היתר זמני או היתר מזורז לעסק טעון רישוי שהוא מקום או שירות ציבורי, בהגדרתו בסעיף האמור, אלא אם כן מצאה רשות הרישוי כי קוימו הוראות הנגישות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

(ד) ביקש המבקש כאמור בסעיף קטן (ג), תבדוק רשות הרישוי את קיומן של הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות על סמך חוות דעת של מורשים מטעמה, בתוך תקופה שיקבע שר הפנים, והמבקש ישלם לרשות הרישוי אגרה בשיעור שיקבע שר הפנים, בעד ביצוע הבדיקה.

(ה) על אף הוראות סעיף זה, רשאי שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, לקבוע, בצו, לגבי סוגי עסקים טעוני רישוי, שהם מקום ציבורי או שירות ציבורי, כי המבקש יהיה רשאי להמציא לצורך מתן רישיון, היתר זמני או היתר מזוהז כאמור בסעיף קטן (ב) –

(1) רק אחת מחוות הדעת המנויות באותו סעיף קטן;

(2) במקום כל אחת מחוות הדעת המנויות בסעיף קטן (ב), תצהיר מאומת כדין ובו הצהיר המבקש כי קוימו הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.”;

(12) אחרי סעיף 8 יבוא:

18. (א) ערכו רשות הרישוי או נתן אישור, או מי שהם הסמיכו לכך מבין עובדי רשות הרישוי או נתן האישור, ביקורת בעסק שלגביו הוגשה בקשה לקבלת רישיון או היתר לפי חוק זה או לחידושם, לשם בדיקת עמידת העסק בתנאים הנדרשים לכך ומצאו כי לא מתקיים לגבי העסק תנאי מהתנאים כאמור, ימסרו לבעל העסק הודעה בכתב לפי הוראות סעיף קטן (ד) (בסעיף זה – הודעה על אי-קיום תנאים), בתוך 30 ימים ממועד עריכת הביקורת.

”ביקורת בעסק לשם בדיקת עמידה בתנאים למתן רישיון או היתר או לחידושו

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (12)

לסעיף 8 המוצע כדי להגביר את השקיפות והודאות למבקש הרישיון, ולקצר את הזמנים הנדרשים לצורך רישוי העסק, מוצע להוסיף סעיף 8 לחוק רישוי עסקים ובו הוראות בנושא ביקורת בעסק לשם בדיקת עמידה בתנאים למתן רישיון או היתר או לחידוש. על פי המוצע, אם ערכו נתן אישור או רשות הרישוי ביקורת בעסק שלגביו הוגשה בקשה לקבלת רישיון או היתר לפי חוק זה או לחידושם, לשם בדיקת עמידת העסק בתנאים הנדרשים לכך ומצאו כי לא מתקיים לגבי העסק תנאי מהתנאים כאמור, ימסרו לו הודעה לפי הוראות סעיף קטן (ד) המוצע (בפרק זה – הודעה על אי-קיום תנאים). בתוך 30 ימים ממועד עריכת הביקורת. נדרשו נתן אישור או רשות הרישוי לבקר כמה פעמים בעסק לשם עריכת ביקורת כאמור, ימסרו את ההודעה על אי-קיום תנאים בתוך 30 ימים מהמועד הראשון שבו ביקרו בעסק.

על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) המוצעים, מוצע לקבוע כי שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו יהיה רשאי, לקבוע סוגי עסקים טעוני רישוי שבשל מורכבותם לא ניתן למסור לבעל עסק הודעה

לאנשים עם מוגבלות, התשנ”ח-1998 (בפרק זה – חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות) תיעשה על סמך חוות דעת של מורשה לנגישות השירות ומורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה, אשר הם עובדים של רשות הרישוי או שרשות הרישוי התקשרה עמם לעניין זה. ביקש כאמור מגיש הבקשה, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ד), כי רשות הרישוי היא שתבדוק את קיומן של הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות על סמך חוות דעת של מורשים מטעמה, בתוך תקופה שיקבע שר הפנים, והמבקש ישלם לרשות הרישוי אגרה בשיעור שיקבע שר הפנים, בעד ביצוע הבדיקה.

עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ה), כי על אף הוראות סעיף זה, שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים, יהיה רשאי לקבוע, בצו, לגבי סוגי עסקים טעוני רישוי, שהם מקום ציבורי או שירות ציבורי, כי מבקש יהיה רשאי להמציא לצורך מתן רישיון, היתר זמני או היתר מזוהז כאמור בסעיף קטן (ב), רק אחת מחוות הדעת המנויות באותו סעיף קטן, או כי במקום כל אחת מחוות הדעת המנויות בסעיף קטן (ב), יגיש המבקש תצהיר מאומת כדין ובו הצהיר כי קוימו הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

(ב) נדרשו נותן אישור או רשות הרישוי לבקר מספר פעמים בעסק לשם עריכת ביקורת כאמור בסעיף קטן (א), ימסרו את ההודעה על אי-קיום תנאים בתוך 30 ימים מהמועד הראשון שבו ביקרו בעסק.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאי שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, לקבוע סוגי עסקים טעוני רישוי שבשל מורכבותם לא ניתן למסור לבעל העסק הודעה על אי-קיום תנאים בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), ולגביהם יהיה ניתן למסור הודעה כאמור בתוך תקופה ארוכה יותר אשר לא תעלה על התקופה שיקבע; הודעה על קביעה של שר לפי סעיף קטן זה תפורסם באינטרנט, בפורטל השירותים והמידע של ממשלת ישראל "ממשל זמין".

(ד) בהודעה על אי-קיום תנאים, יפורטו כל אלה:

- (1) התנאים שהעסק אינו עומד בהם;
- (2) המועד שעד אליו על בעל העסק לבצע שינויים לשם עמידה בתנאים המפורטים בהודעה (בסעיף זה – שינויים);
- (3) האופן שבו על בעל העסק להוכיח כי ביצע את השינויים עד המועד כאמור בפסקה (2), ורשאים הם להורות כי הוכחה כאמור תיעשה, בין השאר, על יסוד אחד מאלה:

(א) הגשת הצהרה על ביצוע השינויים;

(ב) הגשת מסמכים אחרים להוכחת ביצוע השינויים;

(ג) במסגרת ביקורת חוזרת שיערכו נותן האישור או רשות הרישוי בעסק, בתוך 30 ימים מיום שהודיע בעל העסק על ביצוע השינויים; לא ערכו נותן האישור או רשות הרישוי ביקורת

ד ב ר י ה ס ב ר

רשאים להורות בהודעה כי הוכחה כאמור תיעשה, בין השאר, על יסוד אחד מאלה:

- הגשת הצהרה על ביצוע השינויים;
- הגשת מסמכים אחרים להוכחת ביצוע השינויים;
- במסגרת ביקורת חוזרת שיערכו נותן האישור או רשות הרישוי בעסק בתוך 30 ימים מיום שהודיע בעל העסק על ביצוע השינויים הנדרשים; לא ערכו נותן האישור או רשות הרישוי ביקורת חוזרת בתוך התקופה כאמור, יגיש בעל העסק הצהרה כאמור בפסקת משנה (א) על ביצוע השינויים, ויראו את העסק כמי שביצע את השינויים הנדרשים לצורך קבלת אישור רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, או חידושם, לפי העניין.

על אי-קיום תנאים בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), ולגביהם ניתן למסור הודעה כאמור בתוך תקופה ארוכה יותר ובלבד שלא תעלה על התקופה שיקבע; הודעה על קביעה של שר לפי סעיף קטן זה תפורסם גם באינטרנט, בפורטל השירותים והמידע של ממשלת ישראל "ממשל זמין". זאת, כדי לרכז את כלל המועדים אל מול נותני האישור השונים, תחת קורת גג אחת.

בהודעה על אי-קיום תנאים יפרטו נותן האישור או רשות הרישוי, לפי העניין, את התנאים שהעסק אינו עומד בהם, המועד שעד אליו על בעל העסק לבצע שינויים לשם עמידה בתנאים כאמור והאופן שבו על בעל העסק להוכיח כי ביצע את השינויים עד המועד כאמור. לפי המוצע, הם

חוזרת בתוך התקופה כאמור, יגיש בעל העסק הצהרה כאמור בפסקת משנה (א) על ביצוע השינויים, ויראו את העסק כמי שבוצעו לגביו השינויים הנדרשים לצורך קבלת אישור, רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, או חידושם, לפי העניין.

(ה) מסרו נותן אישור או רשות הרישוי הודעה על אי-קיום תנאים, לא ידרשו מבעל העסק לעמוד בתנאי או להוכיח את עמידת העסק בתנאי, באופן שלא פורט בהודעה, אלא באחד מאלה:

(1) עמידה בתנאי כאמור או אופן הוכחת עמידת העסק בתנאי כאמור נדרשים באופן מפורש בדין או במפרט אחיד;

(2) חל שינוי משמעותי בעסק המצדיק את התניית הרישיון או ההיתר בעמידה בתנאי כאמור או בשינוי אופן הוכחת עמידת העסק בתנאי כאמור;

(3) ניתן אישור לכך מאת גורם מוסמך ארצי.

(ו) אין בתקופות הקבועות בסעיף זה בקשר להודעה על אי-קיום תנאים כדי להאריך תקופות שנקבעו לפי חוק זה לעניין מתן החלטה בידי נותן אישור או רשות הרישוי בבקשה לקבלת רישיון או היתר.

(א) היה לרשות הרישוי או לנותן אישור, או למי שהם הסמיכו לכך מבין עובדי רשות הרישוי או נותן האישור, לפי העניין, יסוד סביר להניח כי לא מתקיימים בעסק שניתן לגביו רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, הוראה מההוראות לפי חוק זה, או תנאי מתנאי הרישיון, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז, רשאים הם למסור לבעל העסק דרישה בכתב לתיקון הליקויים לפי הוראות סעיף קטן (ב) (בסעיף זה – דרישה לתיקון ליקויים); לעניין זה, "נותן אישור" – למעט שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

דרישה לתיקון ליקויים
ה.8.

ד ב ר י ה ס ב ר

למען הסר ספק, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ו), כי אין בתקופות הקבועות בסעיף זה בקשר להודעה על אי-קיום תנאים כדי להאריך מועדים שנקבעו לפי חוק זה לעניין מתן החלטה בבקשה לקבלת היתר או רישיון על ידי נותן אישור או רשות הרישוי, לפי העניין.

לסעיף 8 המוצע

עניינו של סעיף זה בדרישה לתיקון ליקויים הנמסרת לבעל רישיון או היתר על פי המוצע, היה לרשות הרישוי או לנותן אישור, או למי שהם הסמיכו לכך מבין עובדי רשות הרישוי או נותן האישור, לפי העניין, יסוד סביר להניח כי לא מתקיימים בעסק טעון רישוי שניתן לגביו רישיון, היתר זמני או היתר מזורז הוראה מההוראות לפי חוק זה, או תנאי

בסעיף קטן (ה) מוצע לקבוע, כי אם מסרו נותן אישור או רשות הרישוי הודעה על אי-קיום תנאים, לא ידרשו מבעל העסק לקיים תנאי או להוכיח את עמידתו בתנאי באופן שלא פורט בהודעה, אלא באחד מאלה:

העמידה בתנאי כאמור או האופן להוכחת עמידת העסק בתנאי כאמור נדרשים באופן מפורש בדין או במפרט אחיד;

חל שינוי משמעותי בעסק המצדיק את התניית הרישיון או ההיתר בתנאי כאמור או את שינוי אופן הוכחת עמידת העסק בתנאי כאמור;

ניתן אישור לכך מאת גורם מוסמך ארצי כהגדרתו בסעיף 7(ה) לחוק.

(ב) בדרישה לתיקון ליקויים יפורטו כל אלה:

(1) הליקויים שנמצאו בעסק ושאותם על בעל העסק לתקן;

(2) המועד שעד אליו על בעל עסק לתקן את הליקויים, ובלבד שלא יהיה מוקדם מ־14 ימים ממועד מסירת ההודעה.

(ג) בעל העסק יתקן את הליקויים שפורטו בדרישה לתיקון ליקויים בתוך המועד שנקבע בדרישה, וידווח על כך לרשות הרישוי או לנותן האישור, לפי העניין, כפי שיפורט בדרישה.

(ד) בעל עסק שנמסרה לו דרישה לתיקון ליקויים רשאי להגיש עליה השגה לפני גורם מוסמך ארצי כהגדרתו בסעיף 7(ה), בתוך שבעה ימים מהמועד שבו נמסרה לו הדרישה, או בתוך תקופה ארוכה יותר כפי שהורו רשות הרישוי או נותן האישור, בדרישה כאמור.

(ה) ההוראות לפי סעיף 5ג(ב) ו־7(ד) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין השגה לפי סעיף קטן (ד).

18. (א) החלטות נותן אישור או רשות הרישוי יינתנו בכתב ויהיו מנומקות.

החלטות נותן אישור ורשות הרישוי

(ב) נותן אישור או רשות הרישוי לא ייתנו לבעל עסק החלטות המשנות החלטות קודמות שניתנו על ידם לעניין אי־עמידה בתנאים לקבלת רישיון או להיתר לפי חוק זה, אלא בנסיבות כאמור בפסקאות (1) עד (3) בסעיף 7ד(ה), בשינויים המחויבים;

ד ב ר י ה ס ב ר

או בתוך תקופה ארוכה יותר כפי שהורו רשות הרישוי או נותן האישור, לפי העניין, בדרישה לתיקון ליקויים, בהתאם לתיקונים הנדרשים ומורכבותם. כמו כן מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ד), כי הוראות סעיף 5ג(ב) (הקובע כי הגשת השגה אינה מתלה את תוקפה של ההחלטה כל עוד לא החליטו רשות הרישוי או נותן האישור, לפי העניין, אחרת) ו־7(ד) (המסמיך את שר הפנים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת לקבע אגרות לעניין הגשת השגה לפי סעיף זה) יחולו אף על הגשת השגה על דרישה לתיקון ליקויים לפי הוראת סעיף קטן (ד) המוצע.

לסעיף 18 המוצע

מוצע להוסיף סעיף 18 הנוגע להחלטות נותן אישור ורשות הרישוי. בתוך כך מוצע לקבוע, כי החלטות נותן אישור או רשות הרישוי יינתנו בכתב ויהיו מנומקות, וכן כי נותן אישור או רשות הרישוי לא ייתנו לבעל עסק החלטות המשנות החלטות קודמות שניתנו על ידם לעניין אי־עמידה בתנאים לקבלת רישיון או להיתר לפי חוק זה, אלא בנסיבות כאמור בפסקאות (1) עד (3) בסעיף 7ד(ה) המוצע, בשינויים המחויבים.

מתנאי הרישיון, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז, רשאי כל אחד מהם, למסור לבעל העסק, דרישה לתיקון ליקויים לפי הוראות סעיף זה. המועד לתיקון הליקויים כאמור לא יפחת מ־14 ימים. יצוין, כי "נותן אישור", לעניין זה, יוגדר "למעט שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים" וזאת משום שמשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים מוסמך להוציא צו שיפור לפי סעיף 8א לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, וכדי להימנע מיצירת סמכויות מקבילות וסתרות בנושא זה.

בהמשך לכך, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב), את העניינים שאותם נדרשים נותן האישור או רשות הרישוי, לפי העניין, לפרט בהודעה.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי בעל עסק שנמסרה לו הודעה לתיקון ליקויים יתקן את הליקויים שפורטו בדרישה בתוך המועד שנקבע בדרישה וידווח על כך לרשות הרישוי או לנותן האישור, לפי העניין, בהתאם לאמור בדרישה. על פי המוצע בסעיף קטן (ד), בעל עסק שנמסרה לו דרישה לתיקון ליקויים רשאי להגיש עליה השגה לגורם מוסמך ארצי, בתוך שבעה ימים מהמועד שבו נמסרה לו הדרישה

(13) אחרי סעיף 12 יבוא:

”עידוד הפעילות הכלכלית 12א. בבואו להתקין תקנות או צווים, לפרסם מפרטים אחידים או לקבוע הנחיות, שעניינם סיווג עסקים להליכי רישוי, תנאים לרישיון או להיתר או חובות לפי חוק זה החלות על בעל עסק טעון רישוי, ישקול הגורם המוסמך לכל אחד מאלה, נוסף על כל שיקול אחר, שיקולים של עידוד הפעילות הכלכלית, לרבות העלויות הכרוכות ביישום התקנות, הצווים, המפרטים האחידים או ההנחיות, לפי העניין.”

(14) בסעיף 13 –

(א) האמור בו יסומן “(א)” ובו, אחרי “או שבוטלו” יבוא “לרבות חידושם על יסוד תצהיר מאומת כדין שיוגש על ידי בעל העסק”;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א), ניתן לקבוע כי משחלפה התקופה שנקבעה לפי חוק זה למתן החלטה לגבי חידושם של רישיונות, היתרים זמניים או היתרים מזורזים שפקע תוקפם, יהיה ניתן לראות את בעל עסק כמי שחודש הרישיון, ההיתר זמני או ההיתר מזורז של העסק שבבעלותו, לפי חוק זה.”

(15) בסעיף 14 –

(א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא “או דרישה לתיקון ליקויים”;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(א1) אדם שלא קיים דרישה לתיקון ליקויים שנמסרה לו לפי סעיף 8ה, דינו – הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.”

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (13)

חידושם על יסוד תצהיר מאומת כדין שיוגש על ידי בעל העסק. עוד מוצע, לקבוע, כי בתקנות האמורות יהיה ניתן לקבוע כי משחלפה התקופה שנקבעה לפי חוק זה למתן החלטה לגבי חידושם של רישיונות, היתרים זמניים או היתרים מזורזים שפקע תוקפם, יהיה ניתן לראות את בעל העסק כמי שחודש הרישיון, ההיתר זמני או ההיתר מזורז של העסק שבבעלותו, לפי חוק זה.

לפסקה (15)

סעיף 14 לחוק רישוי עסקים קובע עונשים על עיסוק בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז ועל אי־קיום תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז או הוראת תקנה לפי סעיפים 9 עד 11. לאור הוספת הסמכות, למתן דרישה לתיקון ליקויים בידי נותן אישור או רשות הרישוי לפי הוראות סעיף 8ה המוצע, מוצע להחיל גם על אי־קיום דרישה זו את סעיף העונשין, ולקבוע בסעיף 14(א) לחוק כי אי־קיום דרישה לתיקון ליקויים שניתנה לבעל עסק היא עבירה פלילית, שדינה – הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל”ז–1977 (להלן – חוק העונשין). תיקון זה יאפשר אף את קביעת העבירה כעבירת קנס לפי הוראת סעיף 14א לחוק.

מוצע להוסיף סעיף 12א בחוק רישוי עסקים ולקבוע בו כי בבואו להתקין תקנות או צווים, לפרסם מפרטים אחידים או לקבוע הנחיות, שעניינם סיווג עסקים להליכי רישוי, תנאים לרישיון או להיתר או חובות לפי חוק זה החלות על בעל עסק טעון רישוי, ישקול הגורם המוסמך לכל אחד מאלה, נוסף על כל שיקול אחר, שיקולים של עידוד הפעילות הכלכלית, לרבות העלויות הכרוכות ביישום התקנות, הצווים, המפרטים האחידים או ההנחיות, לפי העניין.

לפסקה (14)

סעיף 13 לחוק רישוי עסקים קובע, כי דרכי חידושם של רישיונות, היתרים זמניים והיתרים מזורזים שפקע תוקפם או שבוטלו, האגרות המשתלמות בעד בקשות לרישיון, להיתר זמני, להיתר מזורז או לחידושם, וכן בעד חוות דעת מקדמית והפטור מהן ייקבעו בתקנות. עוד נקבע, כי תקנות אלה יכולות להיות כלליות או לסוגים של עסקים.

מוצע להוסיף ולקבוע, כי בתקנות כאמור לעניין דרכי חידושם של רישיונות, היתרים זמניים והיתרים מזורזים שפקע תוקפם או שבוטלו, יהיה ניתן לקבוע הוראות בדבר

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "כעל עבירת קנס" יבוא "הודיע נותן אישור לשר הפנים כי אכיפת עבירה מסוימת הקבועה בצו תיעשה בידי נותן אישור בלבד, יקבע זאת שר הפנים בצו כאמור";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), צו כאמור באותו סעיף קטן הנוגע לעבירה בעניין מהעניינים המפורטים בסעיף ו(א) יהיה טעון גם הסכמה של השר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, לפי סעיף ו(ב)";

(17) אחרי סעיף 14א1 יבוא:

"מסירת פרטים לא נכונים 14א2. בעל עסק או מבקש רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, שמסר פרטים לא נכונים בתצהיר או במסמך כמפורט להלן, דינו –

מאסר שמונה עשר חודשים:

(1) תצהיר לפי סעיף 6(ג)1;

(2) תצהיר לפי סעיף 6א(א)1;

(3) תצהיר או מסמך לפי סעיף 6א1;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (16)

זה) או באמצעות כלים אחרים (כגון עיצום כספי או קנס מינהלי). עוד מוצע לקבוע, כי לגבי כל צו הכולל עבירה בנושא שהוא בתחום האחריות המקצועית של נותן אישור מסוים, תידרש גם הסכמת השר הרלוונטי, וזאת נוסף על הגורמים המנויים בסעיף 14א1(א) לחוק. לצורך כך, מוצע לתקן ולהוסיף סעיף קטן (א1), ובו ייקבע, כי על אף האמור בסעיף קטן (א), צו כאמור באותו סעיף קטן הנוגע לעבירה בעניין מהעניינים המפורטים בסעיף ו(א) יהיה טעון גם הסכמה של השר שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, לפי סעיף ו(ב). דרישת ההסכמה בהקשר זה נועדה הן לצורך אפיון העבירות שבתחומי המומחיות הספציפיים של נותני האישור השונים אשר מוצדק לקבוע לגביהם צו עבירות קנס, וקביעת הקנסות המתאימים לעבירות השונות, והן כדי שלא יתקנו צווי עבירות קנס בנושאים שלגביהם הודיע נותן האישור כי בכונתו לאכפם בכוחות עצמו, כאשר האכיפה נעשית על ידו שלא על ידי הטלת קנסות אלא בדרך אחרת – כגון עיצומים כספיים או עבירות מינהליות.

לפסקה (17)

סעיף 239 לחוק העונשין קובע עבירה כללית בדבר מסירת תצהיר שקר, אשר סמכות האכיפה לגביה מוקנית למשטרת ישראל. כדי לתת בידי נותני האישור ורשות הרישוי סמכות לאכוף בעצמם מקרים של מסירת פרטים לא נכונים בתצהיר או במסמך שנמסר במסגרת בקשה להיתר מזורז או לרישיון על יסוד תצהיר מוצע לעגן עבירה ספציפית זו בהוראות חוק רישוי עסקים. זאת בפרט משום שהחוק מאפשר מתן אישור היתר או רישיון על בסיס מסירת תצהירים ומסמכים, וקבלת רישיון עסק באופן זה,

במסגרת תיקון מס' 27 נוסף סעיף 14א1 לחוק אשר קובע, כי שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי להכריז, בצו שיפורסם ברשומות, על עבירה לפי חוק זה כעל עבירת קנס. עד היום טרם הותקן צו עבירות קנס לפי הוראות סעיף זה. כפי שיפורט בהמשך, בהתאם למצב המשפטי הנוכחי, הוראות תיקון מס' 27, ובכלל זה, סעיף 18 לתיקון האמור, שבו הוסף סעיף 14א1 לחוק, חל רק על סוגי עסקים אשר לגביהם פורסם מפרט אחיד על ידי כלל נותני האישור אשר קביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו.

בסעיף 14א1(ג) נקבע, כי בלי לגרוע מהאמור בסעיף 228(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, רשאי שר שקביעת עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, להסמיך עובד מעובדי משרדו בסמכות הקבועה בסעיף האמור לעניין עבירות שהוכרוזו כעבירות קנס לפי סעיף קטן (א). משמעות הדבר, כי סמכות לתת קנס בעד הפרה של עבירה אשר נקבעה כעבירת קנס לפי הוראות סעיף זה, נתונה הן לרשות הרישוי והן לנותני האישור הנוגעים בדבר.

מוצע לאפשר לנותני האישור לקבוע עבירות מסוימות שאותן יאכפו בעצמם בלבד. לשם כך מוצע לתקן את סעיף קטן (א) כך שייקבע שאם הודיע נותן אישור לשר הפנים כי אכיפת עבירה מסוימת הקבועה בצו תיעשה בידי נותן האישור בלבד, יקבע זאת שר הפנים בצו כאמור. במקרה זה, לא תעמוד לרשות הרישוי סמכות לאכוף את ההפרות הרלוונטיות באמצעות מתן קנסות. נותן האישור יאכוף את העבירה האמורה בעצמו בלבד באמצעות עבירות קנס (כאשר מדובר בנותן אישור שפועל ממילא באמצעות כלי

(4) תצהיר או מסמך לפי סעיף 3א6;

(5) מסמך לפי סעיף 6ב(א) המצורף לבקשה להיתר מזורז לפי סעיף 6א1 או לבקשה לרישיון על יסוד תצהיר לפי סעיף 3א6;

(6) מסמכים נוספים לפי סעיף 6ב(1) או (ג), המצורפים לבקשה להיתר מזורז לפי סעיף 6א1 או לבקשה לרישוי על יסוד תצהיר לפי סעיף 3א6;

(7) תצהיר לפי סעיף 8ב(ה)(2);

(18) אחרי סעיף 14ב יבוא:

על אף הוראות סעיפים 8 ו-14א1, רשות הרישוי לא תמסור דרישה לתיקון ליקויים ולא תטיל קנס בשל אי-קיום דרישה לתיקון ליקויים, בעניין שלגביו שר שקביעתו של עסק כטעון רישוי טעונה התייעצות עמו, פרסם הודעה שלפיה אכיפת ההוראה האמורה תיעשה רק בידי נותן אישור שהוא הסמיכו לכך; הודעה כאמור תפורסם בדרך שיוורה בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 19א1;

”קדימות לנותן אישור במתן דרישה לתיקון ליקויים ובהטלת קנס בשלה

(19) אחרי סעיף 19 יבוא:

(1) אופן האכיפה והפיקוח לפי חוק זה בידי נותני אישור ורשות הרישוי, והתיאום בין נותני האישור לרשות הרישוי בנושאים אשר לגביהם נתונות סמכויות אכיפה ופיקוח לנותני אישור וגם לרשות הרישוי;

”הנחיות לעניין אכיפה ופיקוח והתיאום בין נותני האישור לרשות הרישוי

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת, במטרה להבטיח מסלול ברור ועקבי לאכיפה בנושאים אלה, ולמנוע מצב שבו רשות הרישוי נותנת דרישה לתיקון ליקויים, כאשר אין היא מוסמכת להטיל קנס בשל הפרת הוראה כזו. כך, דרישה לתיקון ליקויים תינתן בידי מי שמוסמך לאכוף את הפרתה. הודעת נותני האישור לגבי הנושאים שייאכפו על ידם בלבד תפורסם כפי שייקבע בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 19א1, וכן רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהתאם לאמור בסעיף 19א1(א)(2), לקבוע דרכים נוספות ליידוע בנושא זה.

לפסקה (19)

חוק רישוי עסקים יוצר סיטואציה ייחודית בכל הנוגע לאכיפת ההוראות החלות על עסקים מכוחו. זאת, משום שיש גופים רבים השותפים הן לקביעת ההוראות החלות על העסק, והן לאכיפתן של הוראות אלה. זאת ועוד, כלי האכיפה העומדים לרשותם של נותני האישור אינם מרוכזים כולם בחוק רישוי עסקים, אלא מעוגנים גם בדברי חקיקה נוספים המסדירים תחומים מקצועיים שונים, שלגביהם נתונות לנותני האישור סמכויות אכיפה מגוונות. כך נוצר מצב שבו הוראות שונות החלות על העסק עשויות להיאכף באמצעות עבירות פליליות,

אשר אינו כולל בחינה מראש של עמידה בתנאי הרישיון על ידי נותני האישור, מחייבת הסתמכות על הצהרתו של בעל העסק בנושאים אלה. לפיכך, היכולת לתת אמון בהצהרתו של בעל העסק בנוגע לעמידה בתנאי הרישיון היא תנאי הכרחי להתאפשרותו של מסלול זה, וממילא נדרשת גם אפשרות אכיפה מכוח החוק כאשר אמון זה מופר והעסק נפתח על סמך מידע לא נכון שנמסר על ידי בעל העסק.

לפסקה (18)

כמפורט לעיל, הסמכויות למתן דרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 8ה המוצע והטלת קנס בעד הפרת דרישה לתיקון ליקויים, לפי סעיף 14א1 בכפוף לקביעת העבירה כעבירת קנס לפי אותו סעיף, נתונות, ככלל, הן לרשות הרישוי והן לנותני האישור.

מוצע לקבוע, בסעיף 14 המוצע, הוראה בדבר מתן קדימות לנותן אישור במתן דרישה לתיקון ליקויים ובהטלת קנס בשלה. בתוך כך ייקבע, כי בנושאים שלגביהם פרסמו נותני האישור הודעה שלפיה אכיפתם תיעשה על ידם בלבד, לא תהיה רשות הרישוי רשאית לתת דרישה לתיקון ליקויים או להטיל קנסות בשל אי-קיום הוראה כאמור.

(2) דרך פרסום הודעה לפי סעיף 14ג, ורשאי הוא להורות גם על מסירת הודעה כאמור בדרכים נוספות כפי שיוורה;

(3) הטעמים שבשלהם ניתן להטיל עיצום כספי לפי פרק ב'1 בשל הפרה כאמור בסעיף 29יט, אף בלי שנמסרה לגבי אותה הפרה דרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 78.

(ב) הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף זה יחייבו גם גופים שאינם המדינה המוסמכים לבצע אכיפה או פיקוח לפי חוק זה.

(ג) הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף זה יפורסמו באתר האינטרנט של משרד המשפטים;

(20) בסעיף 20 –

(א) האמור בו יסומן "(א)" ובו –

(1) אחרי "לרופא מחוזי" יבוא "או לסגנו, למנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, למפקח עבודה ראשי כמשמעותו בסעיף 2 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954", במשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים";

(2) אחרי "שנעברה בעסק" יבוא "שניתן לגביו רישיון, היתר זמני או היתר מזורז" ואחרי "סעיף 14" יבוא "המקימה סכנה מיידית או חשש משמעותי לפגיעה בציבור, בשים לב למטרות המפורטות בסעיף 1(א)";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (20)

סעיף 20 לחוק רישוי עסקים שעניינו צו הפסקה מינהלי, קובע כי אם היה לממונה על המחוז, למפקד משטרת המחוז, למפקד בבאות מחוזי, לממונה על איכות הסביבה, לרופא מחוזי או לראש הרשות המקומית יסוד סביר להניח שנעברה בעסק או לגביו עבירה לפי סעיף 14, רשאים הם לצוות בכתב על הפסקה ארעית של העיסוק בעסק, אם בסגירת החצרים ואם בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק (להלן – צו הפסקה מינהלי).

הסמכות לתת צו הפסקה מינהלי לפי הוראות סעיף זה אינה נתונה כיום לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים וכן אינה נתונה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, על אף שמדובר בנותני אישור לפי החוק, לעניין המטרות המנויות בסעיפים 1(א) ו-3(4), בהתאמה. על רקע האמור מוצע בפסקת משנה (א) לתקן את סעיף 20 לחוק, כך שהסמכות לתת צו הפסקה מינהלי תוקנה, נוסף על הגורמים המנויים בו כיום, למנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ולמפקח עבודה ראשי לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954. כמו כן, מוצע להקנות את הסמכות לתת צו הפסקה מינהלי לפי הוראות סעיף זה גם לסגן הרופא המחוזי.

צווי עבירות קנס, עיצומים כספיים, ולעתים גם עבירות מינהליות. זאת, כתלות בזהותו של נותן האישור הנוגע בדבר, ולחוק שבו נקבעו ההוראות בעניין זה. בנוסף, כדי לאפשר אכיפה הדרגתית ומידתית נגד העסק, נוספה לפי סעיף 8 המוצע האפשרות לתת לגבי עסק הוראה לתיקון ליקויים, טרם הטלת קנס או עיצום כספי בשל הפרה. כדי לוודא שכלי האכיפה השונים מופעלים לפי מדיניות אכיפה עקבית וסדורה ולמנוע מצב של אכיפה כפולה על ידי גורמים שונים באותו עניין, מוצע לקבוע, בסעיף 19 המוצע, כי היועץ המשפטי לממשלה יקבע הנחיות בעניין אופן האכיפה והפיקוח לפי חוק זה בידי נותני אישור ורשות הרישוי, והתיאום בין נותני האישור לרשות הרישוי בנושאים אשר לגביהם נתונות סמכויות אכיפה ופיקוח לנותני אישור וגם לרשות הרישוי. בהנחיות כאמור תיקבע גם דרך פרסום ההודעה של נותן אישור לפי סעיף 14ג, ובכלל זה יהיה ניתן לקבוע בהנחיות כי הודעה כאמור תימסר בדרכים נוספות, פרט לפרסום הודעה כאמור. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף זה יפורסמו באתר האינטרנט של משרד המשפטים.

עוד מוצע לקבוע כי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה כאמור, יחייבו את כל הגורמים המוסמכים לבצע אכיפה מכוח חוק זה, קרי: נותני האישור השונים וכן רשויות הרישוי.

⁷⁹ ס"ח התשי"ד, עמ' 202.

"(ב) מצא מי מהמנויים בסעיף קטן (א) כי עסק טעון רישוי לפי חוק זה פועל בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, רשאי הוא לתת לגביו צו הפסקה מינהלי";

(21) בסעיף 21, במקום "אם הוגש לבית המשפט כתב אישום על עבירה ששימשה עילה להוצאת צו" יבוא "באישור בית משפט השלום או בית המשפט לעניינים מקומיים שבתחום שיפוטו נמצא העסק שלגביו ניתן הצו";

(22) אחרי סעיף 129 יבוא:

"דרישה לתיקון ליקויים במפעל ביטחוני
על אף האמור בסעיף 8ה, הסמכות לתת דרישה לתיקון ליקויים במפעל ביטחוני יכול שתינתן בין ביוזמת מנהל היחידה ובין על פי דרישת נציג שר ביחידה";

(23) אחרי סעיף 129 יבוא:

"פרק ב' 1: רישוי עסקים בעלי חשיבות לאומית

החלטה על עסק בעל חשיבות לאומית
(א) הממשלה רשאית להחליט כי עסק טעון רישוי שיש בפעילותו חשיבות לאומית ושיש הצדקה לכך שרישוי לא ייעשה בידי רשות הרישוי כמשמעותה בסעיף 5 – הוא עסק בעל חשיבות לאומית (בחוק זה – עסק בעל חשיבות לאומית).

ד ב ר י ה ס ב ר

פעילות העסק מעבר למועדים האמורים, תהיה אפשרית. אגב הגשת כתב אישום לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים.

לפסקה (22)

פרק ב' 1 לחוק רישוי עסקים מסדיר את רישויים של מפעלים ביטחוניים, כמשמעותם בסעיף 29א לחוק, על ידי מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים, אשר מהווה לגביהם רשות הרישוי (סעיף 29ג לחוק). בתוך כך נקבע בסעיפים 129 ו-129א לחוק, לעניין מתן התראה בקשר לעבירה לפי סעיף 14 לחוק וצו הפסקה מינהלי לפי סעיף 20 לחוק, בהתאמה, כי על אף האמור בהוראות סעיפים אלה, הסמכות לתת התראה או צו הפסקה מינהלי לפי חוק זה, לפי העניין, תהיה בידי מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים בלבד, בין ביוזמתו ובין על פי בקשת נציג של שר ביחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים.

על רקע האמור, ולאור הוספת הסדר בדבר דרישה לתיקון ליקויים בסעיף 8ה המוצע, מוצע לקבוע בסעיף 1129 המוצע, כי הסמכות לתת דרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 8ה לחוק במפעל ביטחוני תהיה בידי מנהל היחידה, וכי הוראה כאמור יכול שתינתן בין ביוזמת מנהל היחידה ובין על פי דרישת נציג שר ביחידה.

לפסקה (23)

לפרק ב' 1 המוצע: רישוי עסקים בעלי חשיבות לאומית

לסעיף 129 המוצע בסעיף קטן (א), מוצע לקבוע, כי הממשלה תהיה רשאית להחליט כי עסק טעון רישוי לפי החוק הוא עסק בעל חשיבות לאומית. החלטה כאמור תתאפשר במקום שבו התמלאו שני תנאים מצטברים: (1) יש חשיבות לאומית בפעילותו של העסק; (2) קיימת הצדקה לכך שרישוי לא יהיה בידי רשות הרישוי לפי סעיף 5 לחוק.

על פי נוסחו הנוכחי של סעיף 20 לחוק, לשם הוצאת צו הפסקה מינהלי, נדרש הגורם המוסמך ליסוד סביר להניח שנעברה בעסק או לגביו עבירה לפי סעיף 14.

מוצע ליצור אבחנה לעניין התנאים למתן צו הפסקה מינהלי, בין עסק שניתן לגביו רישיון עסק או היתר לפי חוק זה אשר מפר עבירה לפי סעיף 14 (שאינה עיסוק בלא רישיון או היתר), לבין עסק טעון רישוי הפועל בלא רישיון או היתר לגבי עסק בעל רישיון, מוצע לתקן את הסעיף הקיים ולסמנו כסעיף קטן (א), כך שהאפשרות לתת צו הפסקה מינהלי כאמור תוגבל למקרה שבו נעברה בעסק או לגביו עבירה המקימה סכנה מיידית או חשש משמעותי לפגיעה בציבור בשים לב למטרות המפורטות בסעיף 1(א). לעומתו מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב) המוצע, כי לגבי עסקים טעוני רישוי עסק הפועלים בלא רישיון או היתר, תהיה סמכות להוציא צו הפסקה מינהלי מעצם היות העסק עוסק בלא רישיון או היתר, על כל הכרוך בכך לשלום הציבור.

לפסקה (21)

סעיף 21 לחוק קובע כיום, כי צו הפסקה מינהלי יעמוד בתוקפו שלושים ימים מיום נתינתו, אם לא בוטל לפני כן על ידי מי שהוציא אותו או על ידי בית המשפט. עוד נקבע, כי בתום התקופה האמורה רשאי מי שנתן את צו ההפסקה המינהלי להאריך את תוקפו לתקופה נוספת של 30 ימים אם הוגש לבית המשפט כתב אישום על העבירה ששימשה עילה להוצאת הצו. מוצע לתקן את סעיף 21, כך שהארכת התוקף של צו ההפסקה המינהלי ב-30 ימים נוספים, לא תותנה בהגשת כתב אישום כאמור אלא באישור בית משפט השלום או בית המשפט לעניינים מקומיים שבתחום שיפוטו נמצא העסק שלגביו ניתן הצו. הארכה של הפסקת

(ב) החלטה כאמור בסעיף קטן (א) תינתן לאחר קבלת עמדתו של הצוות המייעץ כמשמעותו בסעיף קטן (ג).

(ג) לשם מתן עמדה כאמור בסעיף קטן (ב) יוקם צוות מייעץ (בסעיף זה – הצוות המייעץ), שחבריו הם:

(1) המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, והוא יהיה היושב ראש;

(2) המנהל הכללי של משרד הפנים;

(3) המנהל הכללי של משרד האוצר.

(ד) לצורך גיבוש עמדתו, יפנה הצוות המייעץ למנהל הכללי של כל משרד שתחום פעילות העסק היא באחריותו, לקבלת עמדתו; לא התקבלה עמדתו של מנהל כללי כאמור בתוך 21 ימים ממועד הפנייה אליו, יראו בכך כקיום חובת קבלת עמדתו לפי סעיף קטן זה.

(ה) הצוות המייעץ לא ייתן את עמדתו לממשלה אלא אם כן ניתנה לראש הרשות המקומית שבתחומה נמצא העסק, או לנציגו, הזדמנות להביע את עמדתו לפני הצוות; לא התקבלה עמדתו של ראש הרשות המקומית, או נציגו, בתוך 21 ימים ממועד הפנייה אליו, יראו בכך כקיום חובת קבלת עמדתו לפי סעיף קטן זה.

(ו) הוראות סעיף 29א(ב)(1), (ג) ו-(ד) יחולו לענין החלטה לפי סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בסעיף קטן (ב)(1), אחרי "אינה טעונה פרסום ברשומות" יבוא "ואולם היא תפורסם באתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה".

על אף האמור בסעיף 5, מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים שהוקמה לפי סעיף 29ב הוא רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית (בפרק זה – רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית).

רשות הרישוי
לעסקים בעלי
חשיבות לאומית

29ג.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרישוי כמשמעותה בסעיף 5א(2) (מי ששר הפנים הסמיכו לכך), שכן בצוות המייעץ חבר המנהל הכללי של משרד הפנים.

בסעיף קטן (ו) מוצע לקבוע כי הוראות סעיף 29א(ב)(1), (ג) ו-(ד), שעוסקות בהכרזה על מפעל ביטחוני, יחולו, בשינויים המחויבים, גם לענין החלטת ממשלה כי עסק טעון רישוי הוא עסק בעל חשיבות לאומית. עם זאת מוצע כי החלטת הממשלה כי עסק הוא בעל חשיבות לאומית, הגם שאינה טעונה פרסום ברשומות, תפורסם באתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה.

לסעיף 29ג המוצע

בסעיף זה מוצע לקבוע, כי על אף האמור בסעיף 5 לחוק רישוי עסקים לענין זהות רשות הרישוי, מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים שהוקמה לפי סעיף 29ב הוא רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית.

בסעיפים קטנים (ב) עד (ה) מוצע לקבוע כי החלטה כאמור בסעיף קטן (א) תינתן לאחר קבלת עמדתו של צוות מייעץ, שהרכבו: המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, והוא יהיה יושב הראש; המנהל הכללי של משרד הפנים והמנהל הכללי של משרד האוצר. הצוות יבחן עמידה בתנאים שצוינו לעיל לאחר שפנה לקבלת עמדתו של המנהל הכללי של כל משרד שתחום פעילות העסק הוא בתחום אחריותו. החלטת הצוות המייעץ תינתן לאחר שניתנה הזדמנות לראש הרשות המקומית שבתחומה נמצא העסק להביע את עמדתו, בעל פה או בכתב כפי שיראה הצוות המייעץ. לא התקבלה עמדתו של מנהל כללי או ראש רשות מקומית, או נציגו, בתוך 21 ימים ממועד הפנייה אליו, יראו בכך כקיום חובת הצוות המייעץ לענין קבלת עמדתו.

ציון כי לגבי עסק המצוי מחוץ לתחומה של רשות מקומית, הצוות המייעץ אינו נדרש לשמוע את רשות

הבעת עמדתו של ראש הרשות המקומית שבתחומו עסק בעל חשיבות לאומית

29. לא יינתן רישיון או היתר זמני לעסק בעל חשיבות לאומית, אלא אם כן ניתנה לראש הרשות המקומית שבתחומה נמצא העסק, כולו או מקצתו, או לנציגו, הזדמנות להביע את עמדתו לפני רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית, בתוך תקופה שתורה.

תוקף רישיון

29טו. (א) רישיון שניתן לעסק שניתנה לגביו החלטה כאמור בסעיף 29יב(א), אשר היה בתוקף ערב כניסתה לתוקף של ההחלטה, יעמוד בתוקפו ויראוהו כאילו ניתן בידי רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית.

(ב) ביטלה הממשלה החלטה כאמור בסעיף 29יב(א), ימשיך לעמוד בתוקפו רישיון שניתן לעסק שלגביו בוטלה ההחלטה כאמור ערב כניסתו לתוקף של ביטול ההחלטה, ויראוהו כאילו ניתן בידי רשות רישוי כמשמעותה בסעיף 5.

תחולת הוראות בשינויים

29טז. סעיפים 14, 20 ו-28 יחולו לגבי עסק בעל חשיבות לאומית בשינויים אלה:

- (1) בסעיף 14(א), בסיפה, במקום "רשות הרישוי המקומית" יקראו "רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית";
- (2) בסעיף 20 –

(א) במקום "לראש הרשות המקומית" יקראו "לרשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית";

(ב) הוצאת צו הפסקה מינהלי לפי הוראות הסעיף האמור, בידי מי מהמנויים להלן טעונה אישור של גורם מוסמך ארצי כמפורט לצדו:

- (1) ממונה על איכות הסביבה, רופא מחוזי או סגנו, מנהל השירותים הווטרינריים או מפקח עבודה ראשי – גורם מוסמך ארצי כאמור בפסקה (2) להגדרה "גורם מוסמך ארצי", לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29 הנוצץ

בסעיף 29יב(א), שהיה בתוקף ערב כניסתה לתוקף של החלטה לפי הסעיף האמור, יעמוד בתוקפו ויראוהו כאילו ניתן בידי רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית. זאת, כדי לאפשר לעסק שפעל לפני כניסתה לתוקף של החלטה כאמור על פי רישיון שניתן כדן, להמשיך ולפעול. מוצע לקבוע הסדר דומה בסעיף קטן (ב), לגבי עסק בעל חשיבות לאומית שהחלטה לגביו בוטלה.

לסעיף 29טו הנוצץ

בסעיף זה מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים 14, 20 ו-28 לחוק רישוי עסקים לעניין התראה בקשר לעבירה לפי סעיף 14, צו הפסקה מינהלי וסמכות כניסה, בהתאמה, יחולו לגבי עסק בעל חשיבות לאומית, בשינויים המפורטים בסעיף זה. עיקרם של השינויים העברת הסמכויות האמורות הנתונות לראש רשות מקומית או לרשות רישוי מקומית או מי שהסמיכו לעניינים אלה, לרשות הרישוי לעסקים

בסעיף זה מוצע לקבוע כי לא יינתן רישיון או היתר זמני לעסק בעל חשיבות לאומית אלא אם כן ניתנה לראש הרשות המקומית שבתחומה נמצא העסק, כולו או מקצתו, או לנציגו, הזדמנות להביע את עמדתם לפני רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית, בתוך תקופה כפי שתורה הרשות האמורה. הבעת עמדתם כאמור תיעשה בעל פה או בכתב, כפי שתורה רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית. להבדיל מקבלת עמדת ראש הרשות המקומית על ידי הצוות המייעץ, בשלב המקדים להחלטה בדבר היותו של עסק כבעל חשיבות לאומית, קבלת עמדת ראש הרשות המקומית בשלב זה עניינה בהליך הרישוי עצמו.

לסעיף 29טז הנוצץ

בסעיף קטן (א) מוצע לקבוע, שרישיון שניתן לעסק שהוחלט לגביו כי הוא עסק בעל חשיבות לאומית כאמור

- (2) מפקד כבאות מחוזי – גורם מוסמך ארצי
 כאמור בפסקה (3) להגדרה "גורם מוסמך ארצי";
- (3) מפקד משטרת המחוז – גורם מוסמך ארצי
 כאמור בפסקה (4) להגדרה "גורם מוסמך ארצי";
- (ג) בסעיף 28(א), במקום פסקה (3) יקראו:
 "(3) רשות הרישוי לעסקים בעלי חשיבות לאומית
 או עובד המדינה שהיא הסמיכה לעניין זה";

פרק ב'2 : עיצום כספי

29. בפרק זה –

הגדרות

- "הממונה" – עובד בכיר שהסמיך נותן אישור מבין עובדי
 משרדו, לעניין פרק זה;
 "נותן אישור" – כל אחד מאלה:
 (1) שר הבריאות;
 (2) השר להגנת הסביבה;
 (3) שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לכן, מוצע לקבוע כי הפרה של חלק מהוראות לפי חוק
 רישוי עסקים תגרוור הפעלה של הטלה של עיצום כספי.

חוק זה קובע כמה גורמים אשר נדרשים לתת את
 אישורם לרישיון או היתר זמני, אשר לכל אחד מהם
 מומחיות שונה וכן כלים שונים לאכיפה, בין אם במסגרת
 חוק זה ובין אם במסגרת חקיקה אחרת. לאור מצב דברים
 זה, מנגנון העיצומים הכספיים יחול לגבי נותני אישור
 אשר כבר כיום מוסמכים להטיל עיצומים כספיים מכוח
 חקיקה אחרת.

המדובר במשרד הבריאות, משרד העבודה הרווחה
 והשירותים החברתיים והמשרד להגנת הסביבה (לעניין
 נותני האישור האחרים, אלה יוכלו להיעזר בכלי אכיפה
 אחרים העומדים לרשותם לפי כל דין, לרבות אכיפה
 באמצעות צו עבירות קנס לפי סעיף 14א לחוק).

לצורך הטלת עיצומים כספיים לפי פרק ב'1 המוצע,
 רשאי שר הבריאות, שר העבודה הרווחה והשירותים
 החברתיים והשר להגנת הסביבה, להסמיך עובד בכיר
 מבין עובדי משרדו כממונה לצורך פרק זה, והוא יהיה
 מוסמך להטיל עיצומים כספיים לפי סעיפים 29 ו-29ב,
 בנושאים אשר במומחיותו. (למשל: ממונה אשר מונה בידי
 שר הבריאות ויכול להטיל עיצומים כספיים לעניין הפרות
 שעניינן בתחום בריאות הציבור).

יובהר כי כל סמכות הניתנת לממונה בפרק זה, ניתנת
 לכל אחד מהממונים שהוסמכו בידי השרים לפי סעיף 29ח,
 לעניין הפרות שבתחום מומחיותם, למעט אם צוין אחרת.

בעלי חשיבות לאומית, וכן קביעה כי הוצאת צו הפסקה
 מינהלי לפי סעיף 20 בידי מי מהמנויים בפסקה (2) לסעיף
 קטן (ב) המוצע, תהיה טעונה אישור של גורם מוסמך ארצי,
 כמפורט לצדו.

לפרק ב'2 המוצע: – כללי

בשנים האחרונות גובר השימוש במנגנוני אכיפה
 מינהליים, ובראשם הטלת עיצום כספי, ככלים חלופיים
 למשפט הפלילי. במשך שנים ארוכות נעשה שימוש
 באכיפה הפלילית גם להפרות של הוראות חוק רגולטוריות,
 שכן ההפרות הוגדרו כעבירות פליליות (המסוגלות בעולם
 דיני העונשין כעבירות שהן mala prohibita, קרי: עבירות
 הסדר). עם השנים גברה התפיסה כי מנגנון של אכיפה
 מינהלית, קרי, הטלת סנקציות בידי רשות מינהלית ולא
 בידי בית משפט, מתאים יותר לטיפול בהפרות של הוראות
 חוק רגולטוריות.

יתרונה של האכיפה המינהלית, לעומת האכיפה
 הפלילית, טמון ביעילות הפעלתה, המאפשרת תגובה
 מהירה להפרה ומסייעת בכך להחזיר את המפוקח למשטר
 ציות. לכן, ההפרות שבשלהן מופעלת אכיפה מינהלית הן רק
 הפרות שקל, פשוט וברור להיווכח בקיומן נוכח מקצועיותו
 של הממונה, שהוא המאסדר של התחום והיכרותו את
 ההוראות המחייבות את הפועלים בתחום שעליו הוא אמון.
 הפרות אלה אינן מחייבות בירור עובדתי מורכב, ויתר על כן
 – אינן דורשות בירור של יסוד נפשי שאינו רלוונטי בהקשר
 של הוכחת הפרת ההוראות הרגולטוריות.

עיצום כספי בשל הפרת תנאי או הוראה המנויים בתוספת

29.ט. (א) בעל עסק טעון רישוי המנוי בטור ב' בתוספת השנייה, שהפר תנאי מתנאי רישיון או היתר או הוראה שנקבעה בתקנות לפי חוק זה, המנויים בטור א' בתוספת האמורה, רשאי הממונה שמונה בידי שר הבריאות להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הנקוב בטור ג' באותה תוספת.

(ב) בעל עסק טעון רישוי המנוי בטור ב' בתוספת השלישית, שהפר תנאי מתנאי רישיון או היתר או הוראה שנקבעה בתקנות לפי חוק זה, המנויים בטור א' בתוספת האמורה, רשאי הממונה שמונה בידי השר להגנת הסביבה, להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הנקוב בטור ג' באותה תוספת.

(ג) בעל עסק טעון רישוי המנוי בטור ב' בתוספת הרביעית, שהפר תנאי מתנאי רישיון או היתר או הוראה שנקבעה בתקנות לפי חוק זה, המנויים בטור א' בתוספת האמורה, רשאי הממונה שמונה בידי שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הנקוב בטור ג' בתוספת האמורה.

(ד) לא יוטל עיצום כספי בשל הפרה כאמור בסעיף זה, אלא לאחר שנמסרה לבעל העסק לגבי אותה הפרה, דרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 8ה, למעט בהתקיים טעמים המצדיקים הטלת עיצום כספי לפי הוראות סעיף זה אף בלי שנמסרה דרישה כאמור כפי שייקבע בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי הוראות סעיף 19א.

עיצום כספי בשל אי-קיום דרישה לתיקון ליקויים

29.ב. (א) בעל עסק טעון רישוי שלא קיים דרישה לתיקון ליקויים שנתן נותן אישור כאמור בפסקאות (1) או (2) להגדרה "נותן אישור" או מי שהוא הסמיכו לכך לפי הוראות סעיף 8ה, רשאי הממונה שמונה בידי אותו נותן אישור, להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 1,000 שקלים חדשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29 המוצע

מוצע לקבוע כי אי-קיום הוראה לתיקון ליקויים לפי חוק זה תהווה הפרה שבשלה יוטל עיצום כספי בגובה 1,000 שקלים חדשים. כל ממונה יהיה מוסמך להטיל עיצום כספי בשל אי-קיום הוראה לתיקון ליקויים בתחום מומחיותו, שניתנה על ידו או על ידי מי שהוסמך על ידו לפי סעיף 8ה. כדי למנוע כפילות, מוצע לקבוע כי בנסיבות שבהן ניתנה דרישה לתיקון ליקויים בשל הפרה המנויה באחת התוספות כאמור בסעיף 29 והדרישה לתיקון ליקויים לא קוימה, יוטל עיצום כספי בשל הפרה הפרטנית שבתוספת, ולא בשל אי-קיום הדרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף זה. באופן דומה, במקרים שבהם הדרישה לתיקון ליקויים ניתנה בשל אי-קיום הוראה אשר בעניינה מוסמך נותן אישור לתת עיצום כספי מכוח חקיקה אחרת, לא יוטל עיצום כספי לפי

לסעיף 29 המוצע

בסעיפים קטנים (א) עד (ג) מוצע כי כל ממונה יהיה מוסמך להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראות המנויות בתוספת הרלוונטית לפי תחום מומחיותו. בכל אחת מהתוספות יפורטו בטור א' ההפרות הספציפיות אשר יחולו על עסקים טעוני רישוי המנויים בטור ב', וכן סכום העיצום הכספי המפורט בטור ג' שיוטל בשל כל אחת מהן.

בסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע כי לא יוטל עיצום כספי לפי סעיף זה אלא לאחר שניתנה דרישה לתיקון ליקויים בעניין אותה הפרה מסוימת, למעט בהתקיים טעמים המצדיקים זאת שנקבעו בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 19א.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא קוימה דרישה לתיקון ליקויים שניתנה בשל הפרה אשר בשלה ניתן להטיל עיצום כספי גם לפי סעיף 29 או לפי דין אחר, יוטל העיצום הכספי בהתאם להוראות הסעיף האמור או הדין האחר.

הודעה על כוונת חיוב (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי בעל עסק טעון רישוי הפר תנאי או הוראה כאמור בסעיף 29 או לא קיים דרישה לתיקון ליקויים כאמור בסעיף 29 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותם סעיפים, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה, ומועד ביצועו;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 29כב;
- (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 29כב.

זכות טיעון (א) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 29כב רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לענין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולענין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי הממונה להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

החלטת הממונה ודרישת תשלום (א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 29כב, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 29כב.

ד ב ר י ה ס ב ר

של מפר במסגרת הליך מינהלי ראוי, הפעלה שיויונית של הסמכות ביחס למפרים ושקיפות של פעולת הרשות.

השלב הראשון בהפעלת הסמכות כלפי מפקח שיש לגביו תשתית ראייתית המעידה על יסוד סביר להניח כי בוצעה על ידו הפרה של הוראות החוק הוא משלוח הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב). הודעה זו מבהירה למפר כי לממונה יש תשתית ראייתית מבוססת המעידה על ביצוע הפרה על ידו. עוד מבהירה ההודעה מהו סכום העיצום הכספי הצפוי להיות מוטל על המפר בשל ביצוע ההפרה האמורה, כפי שמשקפת מהתשתית הראייתית שבפני הממונה.

בסעיף 29כב המוצע מעוגנת זכות הטיעון של המפר לפני הרשות, כמקובל בהליך מינהלי. מוצע כי מפר יוכל לטעון את טענותיו לפני הממונה בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, והממונה רשאי להאריך

סעיף זה בשל אי-קיום ההוראה לתיקון ליקויים, אלא יוטל העיצום הכספי לפי החקיקה האחרת.

כאמור בסעיף 8ה, משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים לא ייתן הוראה לתיקון ליקויים מאחר שהוא מוסמך לתת צו שיפור לפי סעיף 8א לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, וכדי להימנע מייצירת סמכויות מקבילות. לפיכך, הוא מוחרג גם לענין סעיף זה. יובהר כי אין בכך כדי לגרוע מסמכותו להטיל עיצום כספי על הפרת צו שיפור לפי חוק הגברת האכיפה בדיני עבודה, התשע"ב-2012.

לסעיפים 29כא עד 29כג המוצעים

בסעיפים אלה מוצע לקבוע את אופן הפעלת הסמכות להטיל עיצום כספי. ההוראות המוצעות הן ההוראות המקובלות בהסדרי החקיקה הכוללים כבר היום סמכות זו. הוראות מפורטות אלה נועדו להבטיח זכויות בסיסיות

(ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלום;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט הממונה את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 29כב, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

29כב. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת תנאי או הוראה כאמור בסעיף 29יט בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותו תנאי או הוראה שבשלה הורשע או שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי, או אי-קיום דרישה לתיקון ליקויים כאמור בסעיף 29כב בתוך שנתיים מהפרה קודמת של דרישה כאמור שניתנה בידי אותו נותן אישור, ובשלה הורשע או שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 29כבד המוצע

חלק מההפרות הרגולטוריות הן הפרות נמשכות לפי טבען. מוצע לקבוע כי על ההפרה הנמשכת ייווסף סכום של 1/50 לכל יום שבו נמשכת ההפרה. בהפרה חוזרת, מוצע לקבוע כי יוטל על המפר כפל העיצום הכספי. ההפרה החוזרת מבטאת את הסלמת האמצעי הננקט ביחס למפר רצידיביסט. לעניין אי-קיום דרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 29כב, מוצע לקבוע כי הפרה חוזרת תהיה רק במקרה שבו ניתנו שתי הוראות לתיקון ליקויים על ידי אותו גורם, או מי שהוסמך על ידו. כך למשל, במקרה שבו עסק לא קיים הוראה לתיקון ליקויים שניתנה בידי משרד הבריאות, ובתוך שנתיים לא קיים הוראה לתיקון ליקויים שניתנה בידי המשרד להגנת הסביבה – אין לראות בכך בהפרה חוזרת. במקרה שעסק קיבל שתי דרישות לתיקון ליקויים על ידי אותו נותן אישור, במהלך שנתיים, גם אם לא בעבור אותה הוראה ספציפית, יהיה ניתן להטיל על העסק עיצום כספי לפי סעיף זה.

את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים. למפר זכות לטעון את טענותיו בכתב, ואולם לממונה שמורה הזכות להיענות לבקשת מפר לטעון את טענותיו בעל פה לפני הממונה.

בסעיף 29כבג מוצע לקבוע כי רק לאחר ששקל הממונה את טענות המפר יחליט אם יש להטיל עיצום כספי ומה גובהו. ככל שהממונה יחליט כי לא התגלו עובדות חדשות הסותרות או משנות את התשתית הראשונית שעליה נסמך כי אכן בוצעה הפרה, יטיל על המפר עיצום כספי. סכום העיצום הכספי יהיה כפי שצוין בהודעה על כוונת חיוב, או בסכום מופחת, ככל שהמפר הביא לפני הממונה עדות לקיום נסיבות שבשלהן יכול הממונה להפעיל את סמכותו להפחית את סכום העיצום הכספי.

ככל שהמפר בחר שלא לטעון את טענותיו, תהפוך ההודעה הראשונית על כוונת החיוב לסופית (קרי: "דרישת תשלום"). בחלוף 30 ימים מהמסירה למפר ויהיה על המפר לשלם את סכום העיצום הכספי המצויין בה.

סכומים מופחתים 29כ.ה. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בטור ג' בתוספות השנייה, השלישית או הרביעית, לפי העניין (בפרק זה – התוספות) או בסעיף 29כ.ב, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) נותן אישור, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בטור ג' בתוספות או בסעיף 29כ.ב, ובשיעורים שיקבע.

סכום מעודכן של העיצום הכספי 29כ.ו. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 29כ.ג(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 29כ.א, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בטור ג' בתוספות ובסעיפים 29כ.ו ו-29כ.ד(ד) יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

במקרים שבהם קיים חשש להמשך פעילותו הכלכלית של המפוקח. זאת, מאחר שמטרת העיצום הכספי, כאמור להלן, היא להשיב את המפוקח למשטר ציות ולא לסכן את פעילותו הכלכלית.

לסעיף 29כ.ו המוצע

מוצע לקבוע הוראות עדכון בנוגע לסכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 29כ.ו וסעיף 29כ.ד(ד) ובתוספות השנייה, השלישית והרביעית לחוק, שיבהירו מהו הסכום שיש לשלם בשל פער זמנים בין ההודעה על כוונת חיוב ובין דרישת התשלום, או במקרה של ערעור לבית המשפט. העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שבחר שלא לטעון את טענותיו לפני הממונה – הסכום המעודכן ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב. כמו כן, במקרים שבהם הוגש ערעור לבית המשפט, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי, יהיה סכום העיצום הכספי הסכום המעודכן ביום ההחלטה בערעור. כל ממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים.

לסעיף 29כ.ה המוצע

מאחר שההסדר המוצע מסמין את הממונה להטיל עיצום כספי בסכום קבוע, נדרשת הסמכה של כל ממונה להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מזה הקבוע בחוק. הסמכה כזו קבועה בצורה מפורשת בסעיף זה. מוצע לקבוע סמכות לכל שר לפי פרק זה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לקבוע בתקנות מקרים, נסיבות ושיקולים שבהתקייםם יפחית הממונה הנוגע לעניין את העיצום הכספי בשיעורים הקבועים לצדם (בפרק זה – תקנות ההפחתה). לעניין זה, כל שר יקבע תקנות הפחתה לגבי הפרות שבסעיפים 29כ.ו ו-29כ.ב שבתחום אחריותו.

בתקנות ההפחתה רשאי כל שר להביא בחשבון, מקרים, נסיבות ושיקולים המעידים על כך שמדובר במפוקח המציית בדרך כלל להוראות החוק או במפוקח המשתף פעולה עם הממונה אשר נכון לנקוט לגבייו אמצעים למניעת הישנות ההפרה או לתקן את הנוזקים שנגרמו בשלה. כמו כן, במסגרת תקנות ההפחתה ראוי אף להתחשב במחזור עסקאותיו של המפר ולהפחית את סכום העיצום הכספי

29כז. המפר ישרם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 29כג.	המועד לתשלום העיצום הכספי
29כח. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ⁸⁰ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.	הפרשי הצמדה וריבית
29כט. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.	גבייה
29ל. על מעשה אחד המהווה הפרה של תנאי או הוראה כאמור בסעיף 29זיט או של דרישה כאמור בסעיף 29כב, ושל הוראה מהוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחר.	עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר
29לא. (א) על החלטה סופית של הממונה לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.	ערעור
(ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך.	
(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה והורה בית המשפט על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו, עד יום החזרתו.	

ד ב ר י ה ס ב ר

במידה העולה על הנדרש. כך, אם המפר קיבל מהממונה הודעה על כוונת חיוב לגבי מעשה שבשלו שילם כבר עיצום כספי, יוכל לטעון במסגרת זכות הטעון כי אין להטיל עליו עיצום כספי נוסף מכוח הוראה זו.

לסעיף 29לא המוצע

מוצע לקבוע כי על כל החלטה סופית של הממונה יהיה ניתן להגיש ערעור לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט שלום. עוד מוצע להבהיר כי עיכוב החלטה של הממונה במקרה של הגשת ערעור, נתונה לשיקול דעתו של הממונה או של בית המשפט שאליו הוגש הערעור. עוד מוצע לקבוע כי אם התקבל הערעור, סכום הכסף שיוחזר למפר יהיה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, כדי למנוע פגיעה כלכלית במפר שטענותיו נמצאו מוצדקות.

לסעיפים 29כז עד 29כט המוצעים

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום. אם לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, עד לתשלומו. עוד מוצע לקבוע כי עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

לסעיף 29ל המוצע

לעתים מעשה אחד של המפר יכול להוות הפרה של כמה הוראות בחוקים מאסדרים שונים שגם בשל הפרתם ניתן להטיל עיצום כספי. לכן, מוצע לקבוע כי על מעשה אחד שמהווה הפרה הן לפי הוראות חוק זה והן לפי הוראות חוק אחר, ניתן להטיל רק עיצום כספי אחד. הוראה זו מגלמת את המחויבות של הרשות המינהלית שלא להטיל סנקציות

⁸⁰ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

29ל.ב. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד נותן האישור הנוגע בדבר, את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – ככל שהמפר הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 29ל.א, יפרסם הממונה, בפרסום לפי סעיף קטן (א) גם את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)6, רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזוהרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁸¹, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להבהיר כי חובת הפרסום כפופה למגבלות המנויות בסעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. עוד מוצע להבהיר כי הממונה רשאי שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע, כדוגמת מידע שהוא סוד מסחרי.

לסעיף 29 לג המוצע

מוצע לקבוע כי תשלום עיצום כספי לפי חוק זה, לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם, אם שהפרת ההוראה בחוק מהווה גם עבירה פלילית לפי כל דין. ואולם מוצע להבהיר כי לא ניתן לנקוט במקביל אכיפה מינהלית ואכיפה פלילית, כך שעל הממונה להחליט באיזה מסלול הוא בוחר. על כן, אם הוגש נגד המפוקח כתב אישום בשל מעשה המהווה גם הפרה, לא ינקוט נגדו הממונה הליכי אכיפה מינהלית. באופן דומה, אם החל הליך מנהלי כנגד המפוקח, לא יוגש נגדו כתב אישום אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. מוצע להבהיר, כי אם המפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששילם בעיצום כספי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

לסעיף 29ל.ב המוצע

מוצע לחייב את הממונה לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת עיצום כספי. תכלית חובת הפרסום היא הבטחת שקיפות ביחס להפעלת שיקול דעתו של הממונה, אשר בידי מסורה סמכות רבת עוצמה. באמצעות הפרסום מובטחת בקרה ציבורית על כך שהשימוש בסמכות להטיל עיצום כספי הוא שוויוני וענייני. החובה לפרסם חלה על החלטות בדבר הטלת העיצומים הכספיים, סכומי העיצומים הכספיים שהוטלו והמקרים והשיעורים שבהם הם הופחתו. מידע זה יאפשר בחינה רוחבית מושכלת של הטלת העיצומים הכספיים ויאפשר למפר לדעת כי העיצום הכספי המוטל במקרה שלו תואם את המדיניות הכללית הנוגעת להפעלת הסמכות האמורה.

ככל שמדובר במפוקחים שהם יחידים, לא יפורסמו שמותיהם. פרסום השם מהווה פגיעה בפרטיות, וככל שניתן להשיג את הפרסום בלא פגיעה בפרטיות – ראוי שכן ייעשה. עם זאת, ככל שנדרש להזהיר את הציבור מפני התנהלות של מפר מסוים, על אף שמדובר ביחיד, יהיה ניתן לפרסם את שמו.

⁸¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) נותן אישור רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

(א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה, לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת תנאי או הוראה כאמור בסעיף 29לג. שמירת אחריות פלילית

(ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב, בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב האישום בניסבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום או יום הפקדת העירבון, עד יום החזרתו.

(א) שר הבריאות, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השנייה. שינוי התוספת השנייה, התוספת השלישית והתוספת הרביעית

(ב) השר להגנת הסביבה, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השלישית.

(ג) שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.

(ד) סכום העיצום הכספי שיקבעו כל אחד מהשרים בתוספות לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), לא יעלה על 17,690 שקלים חדשים, ולעניין עסק שהוא תאגיד – על 35,380 שקלים חדשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסכן את המשך פעילותו הכלכלית של המפה, שכן מטרת הסנקציה המינהלית היא החזרת המפוקח למשטר ציות, ולא לגרום בפועל להפסקת פעילותו.

נוסף לכך ובהתאם לעקרונות הכלליים של קביעת גובה העיצום הכספי כמפורט לעיל, מוצע לקבוע כי בבואם של השרים לתקן את התוספות ולקבוע בהן את ההפרות ואת סכומי העיצום שיוטלו בשלן, עליהם לשקול בין השאר את חומרת הפרה, אופי העסקים שההפרה תחול עליהם וכן הרווח שהעסק היה יכול להשיג מאי-קיום תנאי הרישיון או ההוראות האחרות החלות עליו לפי חוק זה, או לחלופין החיסכון הכספי שנבע מכך. בהתאם לשיקולים אלה, סכום העיצום המרבי הקבוע בחוק ייקבע רק לעניין הפרות אשר מפאת חומרתן המיוחדת, וכן בשים לב לגובה החיסכון או הרווח שהמפר עתיד היה להרוויח מן ההפרה, יש הצדקה לקבוע את גובה העיצום בסכום העולה כדי הסכום המרבי הקבוע בסעיף.

לסעיף 29לד המוצע

מוצע לקבוע כי נותני האישור לצורך פרק זה (שר הבריאות, שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים והשר להגנת הסביבה) רשאים, כל אחד בתחומי משרדו, לשנות את התוספות השנייה, השלישית או הרביעית לחוק, לפי העניין. מוצע לקבוע שסכום העיצום הכספי שיקבעו השרים בתוספות כאמור לא יעלה על 17,690 שקלים חדשים ליחיד, ולעניין עסק שהוא תאגיד – על 35,380 שקלים חדשים. ככלל, תכליתה של הסנקציה המינהלית היא תכלית הרתעתית-מניעתית. היא מניחה כי ביצוע הפרות של עבירות הסדר נעשה מתוך שיקולים תועלתניים של המפה, שסכומו למשל, שאי-קיום ההוראה עשוי לחסוך לו הוצאות. מסיבה זו יש להבטיח כי גובה הסכום של העיצום הכספי יפגע בתמריץ הכלכלי להפר את החוק, ובכך ימנע את ביצועה של "ההפרה היעילה". עם זאת, גובה הסכום של העיצום הכספי צריך להיות מידתי ולא

(ה) בקביעת סכומי העיצום הכספי בכל אחת מהתוספות, יתחשבו השרים, בין השאר, בחומרת ההפרה, בעסקים טעוני רישוי שהיא חלה לגביהם וברווח או החיסכון שהמפר יכול היה להשיג באמצעות ההפרה.”;

(24) בסעיף 38ב, במקום “מתן היתר זמני” יבוא “מתן רישיון”;

(25) אחרי סעיף 41 יבוא:

“הגדרת יום 41א. (א) בחוק זה, “יום”, לעניין מועדים הנוגעים לבדיקת בקשות לרישיון או להיתר – למעט מועד ממועדי ישראל המפורטים בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש”ח–1948⁸², ולמעט ימי חול המועד וימי שבתון שנקבעו בחיקוק.

(ב) שר הפנים רשאי למעט מההגדרה “יום” שבסעיף קטן (א), ימים נוספים, בין דרך כלל ובין לסוגים של רשויות רישוי או לרשות רישוי מסוימת.”;

(26) אחרי סעיף 44 יבוא:

“פרסום ראשון של דרישות רשות הרישוי המקומית 45. עד יום כ”ה בניסן התשע”ט (30 באפריל 2019), תפרסם רשות הרישוי המקומית כמשמעותה בסעיף 5(א)1, את המסמכים, התנאים, ההחלטות וההוראות מטעמה, כאמור בסעיף 37ג(א), באתר האינטרנט של רשות הרישוי המקומית.”;

(27) בתוספת, במקום “תוספת” יבוא “תוספת ראשונה”;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (24)

השבועות) וימי חול המועד וימי שבתון שנקבעו בחיקוק. עוד מוצע לקבוע, כי שר הפנים יהיה רשאי למעט מההגדרה האמורה ימים נוספים, בין בדרך כלל ובין לסוגים של רשויות רישוי או לרשות רישוי מסוימת.

לפסקה (26)

סעיף 37ג לחוק, אשר נוסף בתיקון מס’ 27, קובע כי המסמכים הנדרשים מטעם רשות רישוי לפי סעיף 6 לחוק, התנאים הנדרשים מטעמה לפי סעיף 7 לחוק וכל החלטה או הוראה אחרת מטעמה לפי חוק זה לעניין סוג מסוים של עסקים, לרבות החלטות לפי סעיפים 2א, 8 ו-8א לחוק, וחוקי עזר לפי סעיף 11 לחוק, בכל הנוגע לעסקים הכלולים במפרט האחיד, יפורסמו באתר האינטרנט של רשות הרישוי. עוד נקבע, בסעיף קטן (ב) לסעיף האמור, כי רשות הרישוי לא תדרוש מסמכים ותנאים כאמור בסעיף קטן (א) שאין פרסום לגביהם באתר האינטרנט. מוצע לקבוע כי עד יום כ”ה בניסן התשע”ט (30 באפריל 2019) תפרסם רשות הרישוי המקומית, את המסמכים, התנאים, ההחלטות וההוראות מטעמה, כאמור בסעיף 37ג(א), באתר האינטרנט של רשות הרישוי המקומית.

סעיף 38 לחוק רישוי עסקים קובע כי בתקנות לפי סעיף זה, רשאי שר הפנים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, אף לקבוע כי משעבר המועד שקבע, יראו את האישור לפי סעיף 6 כאילו ניתן לצורך מתן היתר זמני, או את הבקשה לרישיון או להיתר זמני, כאילו אושר מתן היתר זמני. מוצע, לתקן את ספת הסעיף, כך ששר הפנים יהיה רשאי לקבוע כי משעבר המועד שקבע, יראו את האישור לפי סעיף 6 כאילו ניתן לצורך מתן רישיון, או את הבקשה לרישיון או להיתר זמני, כאילו אושר מתן רישיון.

לפסקה (25)

מוצע להוסיף סעיף 41 ולקבוע בו הגדרה למונח “יום”, אשר תחול לעניין מועדים הנוגעים לבדיקת בקשות לרישיון או להיתר לפי חוק רישוי עסקים. בתוך כך מוצע, לעניין האמור, למעט מההגדרה “יום” מועד ממועדי ישראל המפורטים בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש”ח–1948 (שני ימי ראש השנה, יום הכיפורים, ראשון ושמני עצרת של סוכות, ראשון ושביעי של פסח וחג

⁸² ע”ר 2, תוס’ א, עמ’ 1.

”תוספת שנייה

(סעיף 29יט(א))

תוספת שלישית

(סעיף 29יט(ב))

תוספת רביעית

(סעיף 29יט(ג)).”

פרק י”ב – תחילה 109. (א) תחילתו של פרק זה במועד כניסתו לתוקף של המאחר מבין אלה (בפרק זה – יום התחילה):

(1) צו ראשון לפי סעיף 14א לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 108(16) לחוק זה;

(2) הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 19א לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 108(19) לחוק זה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) תחילתם של סעיפים 6א, 6ב, 12א, 19א, 20(א)1 ו-45 לחוק רישוי עסקים, כנוסחם בפסקאות (1), (7), (13), (19), (20(א)1), (23) ו-26 של סעיף 108 לחוק זה, בהתאמה, ותחילתו של פרק ב’ לחוק רישוי עסקים כנוסחו בפסקה (23) של סעיף 108 לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה;

(2) תחילתם של סעיפים 20(א)2 ו-21(ב) לחוק רישוי עסקים, כנוסחם בפסקאות (20(א)2) ו-21(ב) של סעיף 108 לחוק זה, בהתאמה, 18 חודשים מיום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

והאבחנה בין מתן צו לגבי עסק הפועל ברישיון או בהיתר לבין עסק הפועל בלא רישיון או היתר) ו-21 (תקופת תוקף של צו הפסקה מינהלי) לחוק רישוי עסקים, תהיה 18 חודשים מיום התחילה.

בסעיף קטן (ג) מוצעת הוראת תחילה לתיקונים המוצעים בפרק זה של סעיפים שמקורם בתיקון מס’ 27.

בהתאם למצב המשפטי הקיים, לגבי סוגי עסקים שטרם פורסם להם מפרט אחיד על ידי כלל נותני האישור הנוגעים בדבר, מועד תחילתם של הוראות תיקון מס’ 27 יהיה ביום שבו יפרסם שר הפנים הודעה ברשימות בדבר השלמת פרסום המפרט האחיד כאמור לגבי אותו סוג עסק.

הדבר נובע מהוראות סעיף 27 לתיקון מס’ 27, שקובעת את תחילתו של התיקון האמור כלהלן:

”תחילה

27. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו או ביום כניסתו לתוקף של תקנות שהותקנו לפי סעיף 17ג(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 12 לחוק זה, לפי המאחר (להלן – יום התחילה).”

סעיף 109 כדי להבטיח שמירה על מטרות חוק רישוי עסקים ומניעת פגיעה באינטרס הציבורי, בין השאר כתוצאה מחשש לניצול לרעה של ההקלות המוצעות בהליכי הרישוי המוצעים, מוצע לקבוע, בסעיף קטן (א), כי תחילתו של פרק זה תהיה במועד כניסתו לתוקף של המאחר מבין אלה (בפרק זה – יום התחילה) – צו ראשון לפי סעיף 14א לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 108(16) לחוק זה, או הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 19א המוצע לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 108(19) לחוק זה.

עם זאת, מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) כי תחילתם של תיקונים שונים בפרק זה שנדרשים לצורך יישום ההסדרים המוצעים או שאין הצדקה לעיכוב מועד תחילתם עד ליום התחילה, תהיה ביום פרסומו של החוק המוצע. המדובר בסעיפים 6א (רישוי ללא אישור), 6ב (מסמכי הבקשה), 12 (עידוד הפעילות הכלכלית), 19א (הסמכה לקביעת הנחיות היועץ המשפטי לממשלה), 20 (לעניין הוספת הגורמים המוסמכים לתת צו הפסקה מינהלי) ו-45 (הגדרת “יום”), וכן של פרק ב’ (רישוי עסקים בעלי חשיבות לאומית).

עוד מוצע, בסעיף קטן (ב) לקבוע כי תחילתם של סעיפים 20(א)1 ו-1(ב) (עילות למתן צו הפסקה מינהלי

110. (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), לעניין סוגי עסקים שלגביהם לא פורסם עד יום התחילה מפרט אחיד לפי סעיף 1ג לחוק רישוי עסקים על ידי כל נותני האישור שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם (בסעיף זה – עסקים בלא מפרט אחיד), תהיה תחילתם של סעיפים 1א6, 2א6, 3א6, 7ב1 ו-14א1 לחוק רישוי עסקים, כנוסחם בפסקאות (4) עד (6), (9) ו-(16) של סעיף 108 לחוק זה, בהתאמה, ושל פרק ב'2 לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בפסקה (23) של סעיף 108 לחוק זה, ביום תחילתו של חוק רישוי עסקים (תיקון מס' 27), התשע"א-2010⁸⁵ (בפרק זה – תיקון מס' 27).

על אף הוראות סעיף 27 לתיקון מס' 27, תקנה 36(ב) לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) (תיקון), התשע"ג-2012⁸⁴ וסעיף 109, בתקופה שמיום התחילה עד תום 18 חודשים מהמועד האמור יחולו הוראות תיקון מס' 27 וכן הוראות סעיף 3א6 ופרק ב'2 לחוק רישוי עסקים כנוסחם בפסקאות (6) ו-(23) של סעיף 108 לחוק זה, בהתאמה, בשינויים המפורטים להלן, גם לגבי עסקים בלא מפרט אחיד, כל עוד לא פורסם לגביהם מפרט אחיד, ובלבד שכל נותני האישור אשר קביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם, פרסמו באינטרנט, בפורטל השירותים והמידע של ממשלת ישראל "ממשל זמין", את התנאים והמסמכים של נותני האישור לגבי סוגי העסקים האמורים:

(1) בסעיף 1א6 לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 3 לתיקון מס' 27 –

(א) בסעיף קטן (ג), במקום "שפורסמו במפרט האחיד, או לצד המפרט האחיד, לפי הוראות סעיף 2ג" יקראו "שפורסמו באינטרנט, בפורטל השירותים והמידע של ממשלת ישראל "ממשל זמין" (בסעיף זה – אתר ממשל זמין);"

(ב) בסעיף קטן (ד)2, במקום "שפורסמו לפי הוראות סעיף 2ג" יקראו "ואם לא פורסם מפרט אחיד – שפורסמו באתר ממשל זמין";

ד ב ר י ה ס ב ר

נכון להיום, פורסמו מפרטים אחידים לגבי 11 סוגי עסקים בלבד, כמפורט בהודעה שפורסמה לעניין זה (י"פ התשע"ו, עמ' 570).

על רקע האמור, נדרש לקבוע כי לעניין עסקים בלא מפרט אחיד, התיקונים המוצעים בפרק זה להוראות חוק רישוי עסקים אשר מקורם בתיקון מס' 27, יחולו אף הם במועד תחילתו של תיקון מס' 27. מעבר לסעיפים אלה, מוצע להתנות גם את תחילתו של סעיף 3א6 המוצע שעניינו רישוי על יסוד תצהיר, בפרסום מפרטים אחידים, וזאת בשל היותו מסלול מבוסס תצהיר, בדומה למסלולי ההיתר המזורז. כך מוצע גם לגבי פרק ב'2 המוצע שעניינו עיצום כספי, בדומה להתניה אשר נקבעה במסגרת תיקון מס' 27 ביחס לעבירות קנס לפי סעיף 14א1 לחוק.

סעיף 110 בסעיף זה מוצע לקבוע הוראת שעה לתקופה של 18 חודשים מיום התחילה ולפיה על אף הוראות סעיף 27 לתיקון מס' 27 ותקנה 36(ב) לתיקון לתקנות רישוי עסקים וסעיף 109(ג) המוצע בתקופת הוראת השעה יחולו הוראות מסוימות מתוך תיקון מס' 27, בשינויים המפורטים בסעיף, כמו גם הוראות בחוק מוצע זה, המותנות בפרסום מפרטים אחידים, גם לגבי עסקים בלא מפרט אחיד, כל עוד לא פורסם לגביהם מפרט אחיד, ובלבד שכל נותני האישור אשר קביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם, פרסמו באינטרנט, בפורטל השירותים והמידע של

סעיף 1ג(ב) האמור, קובע, כי שר הפנים, לאחר התייעצות עם נותני האישור ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין אופן הכנתו של המפרט האחיד, לרבות לעניין אופן השינוי, ההוספה והגריעה של המסמכים והתנאים הכלולים בו.

תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) (תיקון), התשע"ג-2012 (להלן – תיקון לתקנות רישוי עסקים), אשר הותקנו, בין השאר, מכוח סעיף 1ג(ב) לחוק, קובעות בתקנה 36 כלהלן:

"תחילה

36. (א) תחילתן של תקנות אלה 12 חודשים מיום פרסומן (בתקנות אלה – יום התחילה).

(ב) על אף האמור בתקנה משנה (א), לעניין סוגי עסקים שלגביהם לא פורסם עד יום התחילה מפרט אחיד על ידי כל נותני האישור שקביעתו של עסק כאמור כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם, תחילתן של תקנות אלה תהיה ביום שבו יפרסם שר הפנים הודעה ברשומות בדבר השלמת פרסום המפרט האחיד כאמור לגבי אותו סוג עסק.

(ג) שר הפנים יפרסם הודעה ברשומות ובה פירוט סוגי העסקים שתקנת משנה (ב) חלה לגביהם."

⁸⁵ ס"ח התשע"א, עמ' 40.

⁸⁴ ק"ת התשע"ג, עמ' 118.

- (ג) בסעיף קטן (ו)(א)1, במקום "שפורסמו במפרט האחיד או לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 2ג7 יקראו "שהתנו אותם כל נותני האישור שקביעתו של עסק נעשתה בהתייעצות עמם, אשר פורסמו באתר ממשל זמין";
- (2) בסעיף 6ד לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 6 לתיקון מס' 27, הסיפה החל במילים "והכול בכפוף" – לא תיקרא;
- (3) בסעיף 7 לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 7 לתיקון מס' 27 –
- (א) סעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "ובכפוף להוראות" – לא תיקרא;
- (ב) סעיפים קטנים (א) עד (ב) – לא ייקראו;
- (ג) בסעיף קטן (ד), הסיפה החל במילים "למעט לתנאי המפרט האחיד" – לא תיקרא;
- (4) בסעיף 7ב(ג) לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בסעיף 10 לתיקון מס' 27, הסיפה החל במילים "והכול בכפוף" – לא תיקרא;
- (5) סעיפים 1ג7 עד 4ג7 לחוק רישוי עסקים, כנוסחם בסעיף 12 לתיקון מס' 27, לא ייקראו;
- (6) בסעיף 3א6 לחוק רישוי עסקים, כנוסחו בפסקה (6) של סעיף 108 לחוק זה –
- (א) בסעיף קטן (ג), במקום "שפורסמו במפרט האחיד, או לצד המפרט האחיד, לפי הוראות סעיף 2ג7 יקראו "שפורסמו באינטרנט, בפורטל השירותים והמידע של ממשלת ישראל "ממשל זמין" (בסעיף זה – אתר ממשל זמין);
- (ב) בסעיף קטן (ד)2, במקום "שפורסמו לפי הוראות סעיף 2ג7 יקראו "שפורסמו באתר ממשל זמין";
- (ג) בסעיף קטן (ז)1(א), במקום "שפורסמו במפרט האחיד או לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 2ג7 יקראו "שהתנו אותם כל נותני האישור שקביעתו של עסק נעשתה בהתייעצות עמם, אשר פורסמו באתר ממשל זמין".

פרק י"ב – הוראות 111. בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה – מעבר

- (1) הוראות פסקה (1) שבסעיף 2א6(א) לחוק רישוי עסקים, כפי שהוחלו על עסקים בלא אישור בסעיף 6א(א)1(2) ועל רישוי על יסוד תצהיר בסעיף 6א(א)3(3) לחוק האמור, כנוסחו בחוק זה, לא יחולו;
- (2) הוראות פסקה (4) שבסעיף 2א6(א) לחוק רישוי עסקים, כפי שהוחלו על עסקים בלא אישור בסעיף 6א(א)1(2) ועל רישוי על יסוד תצהיר בסעיף 6א(א)3(3) לחוק האמור, כנוסחו בחוק זה, יחולו רק על הרשעה בשל עיסוק בלא רישיון או היתר זמני בעסק טעון רישוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

אישור בסעיף 6א(א)1(2) ועל רישוי על יסוד תצהיר בסעיף 6א(א)3(3) לחוק האמור, כמו גם הסייג הקבוע בפסקה (4) שבסעיף 2א6(א) לחוק רישוי עסקים, כפי שהוחלו על עסקים בלא אישור בסעיף 6א(א)1(2) ועל רישוי על יסוד תצהיר בסעיף 6א(א)3(3) המוצע, לעניין הרשעה של העסק, המבקש, מי ששולט בעסק או במבקש או מי שנשלט על ידי מי מהם, בעבירה לפי חוק זה, בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה. זאת בדומה להוראות מעבר דומות אשר נקבעו בסעיף 29 לתיקון מס' 27, לעניין היתר מזוור, ובסעיף 15 לתיקון מס' 31, לעניין אישור על יסוד תצהיר.

ממשלת ישראל "ממשל זמין", את התנאים והמסמכים של נותני האישור לגבי סוגי העסקים האמורים. יודגש כי לתנאים מטעם נותני האישור אשר יפורטו באתר האינטרנט לא יהיה תוקף מחייב כלפי המחזיק בהיתר או ברישיון מכוח החוק, ככל שאלה לא נקבעו כתנאים ברישיון.

סעיף 111 לאור קביעתם של הסדרים חדשים על יסוד תצהירים, מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה בשלוש השנים שמיום תחילתו של חוק זה, לא יחול הסייג הנוגע לעיסוק בלא רישיון או היתר זמני, כקבוע בפסקה (1) שבסעיף 2א6(א), כפי שהוחלו על עסקים בלא

פרק י"ג: שונות

112. בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁸⁵ (בפרק זה – חוק החברות הממשלתיות), תיקון חוק החברות הממשלתיות אחרי סעיף 34 יבוא:

"פרסום לציבור 34א. (א) חברה ממשלתית תפרסם לציבור –

(1) דוחות כאמור בסעיף 33(א) ו-(א1) שעל החברה או

נושא משרה בה להגיש לרשות לפי החוק;

(2) כל מסמך אחר שעל החברה או נושא משרה בה

להגיש לרשות לפי החוק, אשר שר האוצר קבע, בצו,

שיש לפרסמו לציבור.

(ב) פרסום כאמור בסעיף קטן (א) ייעשה עם הגשת המסמך

לרשות או בסמוך לאחר מכן.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), קבעה הרשות

הוראות לעניין פרסום לציבור, באמצעות הרשות, של מסמכים

כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה הוראות לעניין הדרך והמועד

להגשתם של מסמכים כאמור לרשות לצורך פרסומם לציבור

כאמור, תגיש חברה ממשלתית לרשות את המסמכים שעליה

לפרסם לפי סעיף זה לפי אותן הוראות, לשם פרסומם לציבור

באמצעותה.

(ד) הוראות לפי סעיף קטן (ג) אינן טעונות פרסום ברשומות,

ואולם מנהל הרשות יפרסם ברשומות הודעה על מתן הוראות

כאמור ועל מועד תחילתן; ההוראות וכל שינוי בהן יתפרסמו

באתר האינטרנט של הרשות.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע לקבוע כי אם הרשות תקבע הוראות לעניין פרסום לציבור, באמצעות הרשות, של מסמכים כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה הוראות לעניין הדרך והמועד להגשתם של מסמכים כאמור לרשות, לצורך פרסומם לציבור כאמור, תידרש חברה ממשלתית להגיש לרשות את המסמכים שעליה לפרסם לפי סעיף זה לפי אותן הוראות, לשם פרסומם לציבור באמצעותה.

יובהר כי לצד המסמכים שחברה ממשלתית נדרשת לפרסם לציבור לפי ההסדר המוצע, ייתכן שיהיו מסמכים אחרים שיש לציבור עניין בהם ושראוי לפרסמם בנסיבות העניין. מובן שאין בהוראות הסעיף המוצע כדי לגרוע מסמכותה של החברה, במקרים המתאימים, לפרסם מסמכים נוספים, ונכון יהיה אם החברה תשקול פרסומם של מסמכים כאמור בהתאם לנסיבות העניין.

מוצע להבהיר כי חובת הפרסום לציבור כאמור לא תחול על חברה ממשלתית שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, לגבי דוחות שהגיש בהתאם לחוק האמור.

סעיף 112 התיקון המוצע בסעיף זה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (בפרק זה – חוק החברות הממשלתיות), נועד להגביר את השקיפות של חברות ממשלתיות כהגדרתן באותו חוק, ואת יכולת הבקרה והפיקוח על פעילותן.

חוק החברות הממשלתיות קובע שורה של דיווחים שעל החברות הממשלתיות להגיש לרשות החברות הממשלתיות (בפרק זה – הרשות). מוצע, במטרה להגביר את השקיפות לגבי פעילותן של החברות ולשפר את יכולת הבקרה והפיקוח של הציבור על התנהלותן, להוסיף לחוק האמור את סעיף 34א בנוסחו המוצע, ולקבוע בו הוראה שתחייב חברות ממשלתיות לפרסם לציבור דוחות כאמור בסעיף 33(א) ו-(א1) לאותו חוק, שהן מגישות לרשות. כמו כן מוצע להסמיק את שר האוצר לקבוע, בצו, מסמכים נוספים שעל חברה ממשלתית להגיש לרשות לפי חוק החברות הממשלתיות, שתחול לגביהם חובת הפרסום לציבור כאמור.

מוצע לקבוע כי פרסום הדוחות כאמור ייעשה עם הגשת המסמך לרשות או בסמוך לאחר מכן.

⁸⁵ ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשע"ז, עמ' 493.

(ה) חברה ממשלתית שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך, לא תידרש לפרסם לציבור, לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) או (ג), מסמכים שהגישה לרשות ניירות ערך לפי החוק האמור.

(ו) חברה ממשלתית לא תפרסם לציבור לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) או (ג) פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁸⁶ וכן רשאית היא שלא לפרסם כאמור פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור. (ז) ראתה הרשות כי חברה ממשלתית לא פרסמה מידע כנדרש לפי הוראות סעיף זה, רשאית היא לפרסם את המידע כאמור בעצמה, לאחר שנתנה לחברה אפשרות לטעון את טענותיה בעניין.

113. בחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016⁸⁷, בסעיף 18 –

(1) ברישה, במקום "שנתיים" יבוא "ארבע שנים";

(2) בפסקה (11) המובאת בו –

(א) במקום פסקת משנה (א) יבוא:

תיקון חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018)

(א) (1) המיתקן הפוטו-וולטאי מותקן על גג בניין והוא מיועד לייצור חשמל בכמות המיועדת כולה לשימוש עצמי של המשתמשים בבניין, ובכלל זה שימוש בדרך של קיזוז מול מחלק חשמל, בעל רישיון הספקה או בעל רישיון הולכה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לבסוף, מוצע כי הרשות תהיה רשאית לפרסם מידע אשר לא פורסם לציבור בידי החברה ושלדעת הרשות פרסומו נדרש בהתאם להוראות הסעיף המוצע, וזאת לאחר שהרשות נתנה לחברה אפשרות לטעון את טענותיה בעניין.

סעיף 113 לפסקה (1)

סעיף 18 לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016 (בפרק זה – חוק התכנית הכלכלית 2016), מוסיף לסעיף 19 לתוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, שעניינו פטור מהיטל השבחה, את פסקה (11) של סעיף קטן (ב) ובה קובע פטור מהיטל השבחה בשל השבחה הנוצרת מהקמת מיתקן פוטו-וולטאי העומד באחת משתי החלופות הקבועות באותה פסקה.

הוראת סעיף 19(ב)(11) האמור נקבעה כהוראת שעה החלה בתקופה של שנתיים מיום תחילתו של חוק התכנית הכלכלית, קרי עד יום 1 בינואר 2019. מוצע להאריך הוראת שעה זו בשנתיים נוספות, קרי עד יום 1 בינואר 2021.

לפסקה (2)(א)

פסקת משנה (א) של סעיף 19(ב)(11) האמור, קובעת פטור מהיטל השבחה אם "המיתקן הפוטו-וולטאי מיועד

עוד מוצע לקבוע כי חברה ממשלתית לא תכלול במידע שהיא מפרסמת לציבור לפי ההסדר המוצע – בעצמה או באמצעות הרשות – פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (בפרק זה – חוק חופש המידע). כמו כן, חברה ממשלתית תהיה רשאית שלא לפרסם לציבור פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור. אי-מסירת הפרטים כאמור יכול שתיעשה בדרך של השמטה או השחרה של פרטים מסוימים במסמך שיפורסם לציבור.

יובה, כי חובתה של החברה לפרסם לציבור מידע כמפורט בסעיף המוצע אינה גורעת מכך שעליה לבחון אם יש במידע האמור כדי לפגוע בצד שלישי ולשקול דרכים לצמצום הפגיעה כאמור, למשל בדרך של השחרה או השמטה, ככל שהדבר אפשרי, וכן לשמוע את עמדתו בטרם ההחלטה על פרסומו, ככל שמוטלת עליה חובה שבדין לעשות כן בנסיבות העניין. כמו כן יובהר כי ככל שיתבקש מידע מסוג זה מהחברה לפי חוק חופש המידע, ממילא יחולו על בקשה כאמור הוראות חוק חופש המידע, ובכללן סעיף 13 לאותו חוק שעניינו הגנה על צד שלישי.

⁸⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

⁸⁷ ס"ח התשע"ז, עמ' 49.

”חוק משק החשמל” – חוק משק החשמל, התשנ”ו-1996⁸⁸;

”שימוש בדרך של קיזוז” – הזרמה של כמות החשמל שיוצרה על ידי המיתקן ואשר לא נדרשה לשימוש העצמי של משתמשי הבניין, לרשת החשמל, בתמורה, בין השאר, לקיזוז מחיר כמות חשמל זו עם מחיר כמות החשמל המוזרמת מרשת החשמל לבניין בעת שבה נדרשת לשימוש העצמי של משתמשי הבניין, כמות חשמל גדולה יותר מזו המיוצרת על ידי המיתקן באותה עת, והכול בהתאם לאמות המידה והתעריפים הנקבעים על ידי רשות החשמל לפי חוק משק החשמל; ”רישיון הספקה”, ”רישיון הולכה” ו”רשת חשמל” – כהגדרתם בחוק משק החשמל.”;

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום ”200” יבוא ”6,000” ובמקום הסיפה החל במילים ”המיועד למגורים” יבוא ”ובלבד שאותו בניין אינו מיועד לייצור אנרגיה”.

פרק י”ג – תחילה

114. תחילתו של פרק זה ביום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

מ”ר וכן מוצע להרחיב את סוגי הבניינים שיחסו תחת הפטור – כל בניין ובלבד שהבניין אינו מיועד לצורך של ייצור אנרגיה. הרחבת הפטור שבחלופה זו נועדה לעודד התקנת מיתקנים שכאלה, במטרה להגביר את השימוש באנרגיות מתחדשות, כחלק מהמהלך הממשלתי להפחתת פליטות גזי חממה ולעמידה ביעדי ייצור החשמל של אנרגיות מתחדשות בשנת 2020 העומדים על 10% מסך הייצור.

סעיף 114 מכיוון שמוצע שתחילתו של החוק המוצע – חוק התכנית הכלכלית לשנת 2019 (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התשע”ח-2018) – תהיה ביום כ”ד בטבת התשע”ט (1 בינואר 2019), מוצע לקבוע תאריך תחילה מוקדם יותר לסעיפים 112 ו-113 לחוק, כך שאלה ייכנסו לתוקף ביום פרסומו ברשומות, ולעניין סעיף 113 לחוק – כדי לאפשר להפחית את פליטות גזי החממה מוקדם ככל האפשר.

לייצור חשמל בכמות המיועדת כולה לשימוש עצמי של המשתמשים בבניין והוא מותקן על גג בניין. מוצע לתקן חלופה זו כך שיובהר השימוש העצמי במיתקן פוטו-וולטאי, כולל גם הזרמה לרשת החשמל של החשמל המיוצר על ידי המיתקן ואינו נצרך באותה עת על ידי הבניין שעליו מותקן המיתקן, והתקזזות מול מחלק חשמל, בעל רישיון הספקה או בעל רישיון הולכה, בהתאם לתעריפים ואמות המדינה הנקבעים על ידי רשות החשמל. יוסבר שזהו תיקון מבהיר בלבד, לאור האמור בדיוני הוועדה בכנסת בעת תיקון החוק.

לפסקה (2)(ב)

פסקת משנה (ב) של סעיף 119ב(11) האמור קובעת פטור מהיטל השבחה אם ”שטח המיתקן הפוטו-וולטאי לא עולה על 200 מטרים רבועים, והוא מותקן על גג בניין המיועד למגורים או למטרת עסק, ובלבד שהמיתקן כאמור נלווה לאותו עסק”. מוצע לתקן חלופה זו ולהרחיב את הפטור כך שיחול גם לגבי מיתקנים בעלי שטח גדול יותר, עד 6,000

⁸⁸ ס”ח התשנ”ו, עמ’ 208.

הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

פרק א': מטרת החוק

1. מטרה
חוק זה בא לתקן חוקים שונים ולקבוע הוראות נוספות כדי לשמור על מדיניות פסקלית אחראית, לעמוד בתקרת הגירעון ובמגבלת ההוצאה הממשלתית ולהגדיל את הכנסות המדינה ואת תקבוליה, זאת תוך חיזוק הצמיחה במשק, שינוי סדרי העדיפויות הלאומיים וצמצום הפערים, והכול בהתאם ליעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019.

פרק ב': רשות שדות התעופה

2. תיקון חוק רשות שדות התעופה
בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 –
(1) בסעיף 19 –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "שר התחבורה" יבוא "או שר האוצר" ובסופו יבוא "או לפי סעיף 38(ב)ז);

(ב) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

(ד) החלטות המועצה יובאו לידיעת שר התחבורה ושר האוצר בלא דיחוי;

(2) בסעיף 38 –

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 לפסקאות (1) עד (4)

כללי
לצורך יישום הסדר העברת התמלוגים מתוך הרווח השנתי הנקי של הרשות כפי שיפורט בהמשך מוצע להסדיר את הבקרה החשבונאית לגבי הרשות כפי שיפורט להלן.

לפסקה (1)

סעיף 19(א) לחוק רשות שדות התעופה קובע כי ישיבות מועצת הרשות (בפרק זה – המועצה) יתקיימו אחת לשישה שבועות לפחות או לפי דרישת שר התחבורה או שלושה מחברי המועצה. מוצע לקבוע כי ישיבה כאמור תתקיים גם לפי דרישת שר האוצר.

סעיף 19(ד) לחוק רשות שדות התעופה קובע כי "החלטת המועצה בישיבה שהתקיימה על פי דרישת שר התחבורה תובא לידיעתו בלא דיחוי". נוכח התיקון המוצע לסעיף 19(א) לחוק האמור וכדי להבטיח שיוצגו לפני שר התחבורה ושר האוצר כלל החלטות המועצה ולא רק החלטות המועצה בישיבה שהתקיימה לפי דרישה של אחד מהשרים, מוצע לקבוע כי כלל החלטות המועצה יובאו לידיעת שר התחבורה ושר האוצר בלא דיחוי.

לפסקה (2)

סעיף 38 לחוק רשות שדות התעופה, שעניינו דוחות שנתיים, קובע את חובת הרשות להגיש לשר התחבורה דין וחשבון שכולל כמה מרכיבים כמפורט באותו סעיף. כדי למנוע כפילות בין הדרישות לפי סעיף 38 האמור לבין החובה

פרק ב' נכון לסוף שנת 2017 נצברו ברשות שדות כללי התעופה (בפרק זה – הרשות) עודפי הכנסות בסך של כ-2.6 מיליארד שקלים חרושים (להלן – ש"ח).

העודפים האמורים נובעים מהכנסות הרשות מביצוע תפקידיה הציבוריים, ומכיוון שכך ראוי שעודפים אלה ישמשו לטובת הציבור באמצעות העברתם לקופת המדינה. נוכח האמור ובשים לב לשמירה על יכולת הפיתוח של הרשות, מוצע לתקן את חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 (בפרק זה – חוק רשות שדות התעופה), ולקבוע בו כי הרשות תעביר לאוצר המדינה סך כולל של 1,200 מיליוני ש"ח בשנת 2019.

זאת ועוד, כדי להסדיר באופן קבוע את העברת התשלומים מהרשות לאוצר המדינה, מוצע לקבוע הסדר קבוע שלפיו הרשות תעביר מדי שנה לאוצר המדינה תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי שלה, וזאת בעבור כל שנה החל בשנת 2020. לצורך יישום הסדר זה, מוצע להסדיר את הבקרה החשבונאית לגבי הרשות וכן להסמיק את שר התחבורה ושר האוצר לדרוש מהרשות דוחות על פעילותה.

כמו כן, מוצע לעגן בחקיקה פטור קבוע לנמל התעופה בן גוריון בלבד מתשלום ארנונה ותשלומים מוניציפליים אחרים, ובכך לקבע את המצב הקיים שבו נמל התעופה אינו משלם תשלומים כאמור מאחר שהוא מצוי בשטח גלילי שאינו משייך לרשות מקומית.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 182; התשע"ז, עמ' 315.

(א) בפסקה (1), המילים "מאזן שנתי לרבות" – יימחקו;

(ב) בפסקה (2), במקום "הכנסות והוצאות, כולל" יבוא "בעניין";

(ג) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) דוחות כספיים כאמור בסעיף 38א;

(3) אחרי סעיף 38 יבוא:

"דוחות כספיים 38א. (א) המועצה אחראית לעריכת הדוחות הכספיים המפורטים של הרשות ולאישורם; הדוחות הכספיים ייערכו בהתאם לנדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים.

(ב) הוראות סעיפים 171 ו-172 לחוק החברות, התשנ"ט-1999² (להלן – חוק החברות), לעניין עריכת דוחות כספיים, החלות על חברה שאינה תאגיד מדווח, יחולו בשינויים המחויבים על הרשות, בכפוף להוראות חוק זה.

(ג) הדוחות הכספיים של הרשות יאושרו בידי המועצה, ייחתמו בשמה ויוגשו לשר התחבורה ולשר האוצר, לא יאוחר מהמועד הקבוע בסעיף 38.

רואה חשבון מבקר 38ב. (א) שר התחבורה ושר האוצר ימנו לרשות רואה חשבון מבקר (להלן – רואה החשבון המבקר), לפי המלצת הוועדה שמונתה לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975³ (להלן – חוק החברות הממשלתיות), ככל שתמליץ, שיבקר את

ד ב ר י ה ס ב ר

שונוות לגבי דוחות כספיים של חברה שאינה תאגיד מדווח, כלומר חברה שניירות הערך שלה אינם נסחרים בבורסה או רשומים בה למסחר או חברה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור על פי תסקיף. מוצע להחיל הוראות אלה על הרשות, בשינויים המחויבים ובכפוף להוראות חוק רשות שדות התעופה ובכלל כך ההוראות לעניין מועד הגשת הדוחות כאמור בסעיף 38א(ג) המוצע. במסגרת זו, מוצע, בין השאר, להחיל את סמכות שר המשפטים כאמור בסעיף 171(ד) לחוק החברות לקבוע הוראות שונות לעניין הליך אישור הדוחות, זהות החותמים על הדוחות ומספרם ופרטים שיש לכלול בדוחות.

לסעיף 38 ב המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

כדי שיהיה ניתן לבקר את הדוחות הכספיים של הרשות, כמפורט בסעיף 38א המוצע, מוצע ששר התחבורה ושר האוצר ימנו לרשות רואה חשבון מבקר (בפרק זה – רואה החשבון המבקר). רואה החשבון המבקר ימונה לפי המלצת הוועדה שמונתה בהתאם לכללים שנקבעו לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (בפרק זה – חוק החברות הממשלתיות), וזאת ככל שהוועדה נתנה את המלצתה לעניין זה. כמו כן, מוצע לקבוע כי על מינוי רואה החשבון המבקר ועל שכרו יחולו הכללים לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחויבים,

המועצה של הרשות לערוך דוחות כספיים לפי סעיף 38א המוצע, כפי שיפורט בהמשך מוצע לבצע התאמות שונות בסעיף 38 לחוק רשות שדות התעופה כך שסעיף זה לא יכלול דרישה נוספת לגבי פרטים שייכללו ממילא בדוחות הכספיים שעל הרשות לערוך לפי סעיף 38א המוצע. כמו כן מוצע לתקן את סעיף 38 האמור כך שבמסגרת הדוחות השנתיים שהרשות תערוך ותגיש לשר התחבורה במועד הקבוע באותו סעיף, ייכללו גם דוחות כספיים כאמור בסעיף 38א המוצע לחוק רשות שדות התעופה.

לפסקה (3)

לסעיף 38א המוצע

לסעיפים קטנים (א) ו-(ג) המוצעים

מוצע לקבוע כי המועצה תהיה אחראית לעריכת הדוחות הכספיים המפורטים של הרשות ולאישורם, וכי דוחות אלה ייערכו בהתאם לנדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים. כמו כן מוצע לקבוע כי הדוחות הכספיים האמורים יאושרו בידי המועצה ויוגשו לשר התחבורה ולשר האוצר, בכל שנה, לא יאוחר משישה חודשים מתום השנה שלגביה מתייחס הדוח הכספי.

לסעיף קטן (ב) המוצע

סעיפים 171 ו-172 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (בפרק זה – חוק החברות), קובעים, בין השאר, הוראות

² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

³ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

הדוחות הכספיים כאמור בסעיף 38א ויחווה את דעתו עליהם (בסעיף זה – פעולות ביקורת); על מינוי רואה החשבון המבקר ועל שכרו יחולו כללים לפי סעיף 44ג) לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחוייבים; הרשות תישא בעלות שכרו של רואה החשבון המבקר.

(ב) רואה החשבון המבקר רשאי לעיין בכל עת במסמכי הרשות הדרושים לו לשם מילוי תפקידו ולקבל הסברים לגביהם.

(ג) רואה החשבון המבקר רשאי להשתתף בכל ישיבת מועצה או ועדה מוועדותיה הדנה בדוחות הכספיים שלגביהם ביצע פעולות ביקורת או בישיבת מועצה המתכנסת לפי סעיף קטן (ז).

(ד) על רואה החשבון המבקר יחולו, בשינויים המחוייבים, ההוראות לפי סעיפים 160 ו-161 לחוק החברות.

(ה) רואה החשבון המבקר חייב, על אף כל דין אחר, למסור למועצה, לשר התחבורה או לשר האוצר, לפי דרישתם, ידיעות על ענייני הרשות, לערוך ברשות ביקורת מיוחדת ולמסור להם דוח על תוצאותיה.

(ו) נודע לרואה החשבון המבקר אגב פעולת ביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הרשות, ידווח על כך לשר התחבורה, לשר האוצר ולמועצה.

(ז) הודיע רואה החשבון המבקר על ליקויים כאמור בסעיף קטן (ו), יזמן יושב ראש המועצה, בלא דיחוי, ישיבת מועצה לדין בנושאים שהובאו לידיעתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

את ההוראה שלפיה רואה החשבון המבקר יהיה בלתי תלוי ברשות, בין במישרין ובין בעקיפין.

לסעיף קטן (ה) המוצע

כדי שהגורמים הרלוונטיים האמורים על הפיקוח על הרשות יוכלו לקבל את המידע הנדרש לשם כך, מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר יהיה חייב, על אף כל דין אחר, למסור למועצה, לשר התחבורה או לשר האוצר, לפי דרישתם, ידיעות על ענייני הרשות, לערוך ברשות ביקורת מיוחדת ולמסור להם דוח על תוצאותיה של הביקורת המיוחדת.

לסעיפים קטנים (ו) ו-(ז) המוצעים

בהמשך לאמור לעניין סעיף קטן (ה) של סעיף 38ב המוצע, מוצע לקבוע כי אם נודע לרואה החשבון המבקר אגב פעולת ביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הרשות, ידווח על כך רואה החשבון המבקר לשר התחבורה, לשר האוצר ולמועצה, ויושב ראש המועצה יזמן, בעקבות הדיווח ובלא דיחוי, ישיבת מועצה בנושאים שהובאו לידיעתו.

ובכלל כך כללים לעניין דרך המינוי וביטול המינוי, תנאים וכשירות למינוי ומשך הזמן שרואה החשבון יכול לשמש כרואה חשבון מבקר. עוד מוצע להבהיר כי הרשות תישא בעלות שכרו של רואה החשבון המבקר.

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) המוצעים

כדי לאפשר לרואה החשבון המבקר למלא את תפקידו באופן יעיל, מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר יהיה רשאי לעיין בכל עת במסמכי הרשות הדרושים לו לשם מילוי תפקידו ולקבל הסברים לגביהם, וכן מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר יהיה רשאי להשתתף בכל ישיבת מועצה או ועדה מוועדותיה הדנה בדוחות הכספיים שלגביהם ביצע פעולות ביקורת או בישיבת מועצה המתכנסת לפי סעיף קטן (ז) של סעיף 38ב המוצע, כפי שיפורט להלן.

לסעיף קטן (ד) המוצע

מוצע לקבוע כי על רואה החשבון המבקר יחולו ההוראות לפי סעיפים 160 ו-161 לחוק החברות, שעניינם, בהתאמה, "אי תלות הרואה החשבון המבקר" ו"חובת ביצוע ביקורת נוספת". בכלל כך מוצע להחיל לעניין זה

(ח) רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הרשות וכלפי שר התחבורה ושר האוצר לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים; אין באמור כדי למנוע את קיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין;

(4) בסעיף 39 –

(א) בכותרת השוליים, אחרי "שר התחבורה" יבוא "או שר האוצר";

(ב) במקום "שר התחבורה רשאי" יבוא "שר התחבורה או שר האוצר רשאים";

(5) אחרי סעיף 40 יבוא:

"תמלוגים מהרווח 1.40א. (א) נוסף על התשלום לפי סעיף 40א(ב), תשלם הרשות למדינה, בעבור כל שנה החל בשנת 2020, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום ההכנסה החייבת השנתית.

(ב) תמלוגים כאמור בסעיף קטן (א) יועברו עד יום 31 ביולי של כל שנה, בעד השנה הקודמת.

(ג) סברה המועצה בשנה מסוימת, כי קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים כאמור בסעיף קטן (א) ימנע מהרשות לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, תפנה המועצה לשר התחבורה ולשר האוצר, עד יום 30 ביוני של אותה שנה, בבקשה להפחית את שיעור התמלוגים הקבוע בסעיף קטן (א); פנתה המועצה כאמור, רשאים שר התחבורה ושר האוצר להורות על הפחתת שיעור התמלוגים האמור, אם שוכנעו כי קיים חשש כאמור; ניתנה הוראה כאמור, יפרסמו שר התחבורה ושר האוצר הודעה ברשומות בדבר שיעור התמלוגים המופחת.

ד ב ר י ה ס ב ר

כי הכנסות הרשות צפויות להיות גבוהות יותר מאשר הוצאותיה, תחזית אשר התממשה בשנים 2016 ו-2017. נכון לסוף שנת 2017 נצברו ברשות עודפי הכנסות בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח.

עודפי הכספים נובעים מהכנסות הרשות מביצוע תפקידיה הציבוריים, ומשכך ראוי שעודפים אלה ישמשו לטובת הציבור באמצעות העברתם לקופת המדינה. נוכח האמור ובשים לב לשמירה על יכולת הפיתוח של הרשות, מוצע לתקן את סעיף 40 לחוק רשות שדות התעופה, שעניינו חובת הרשות להעביר למדינה תשלומים נוספים בשנים מסוימות כמפורט בסעיף, ולקבוע כי הרשות תשלם לאוצר המדינה סך כולל של 1,200 מיליוני ש"ח בשנת 2019, וזאת נוסף על הסכום של 1,190 מיליון ש"ח שעל הרשות לשלם לאוצר המדינה בשנת 2018 ולסכום של 740 מיליון ש"ח שהרשות שילמה לאוצר המדינה בשנת 2017, והכול בהתאם להוראות הסעיף האמור. בהתאם לקבוע בסעיף 40 האמור לעניין התשלום הנוסף בשנים 2017 ו-2018, מוצע כי גם סכום התשלום הנוסף שישולם בשנת 2019, ישולם בשני מועדים, באמצע השנה ובסופה, בשני חלקים שווים.

לסעיף קטן (ח) המוצע

מאחר שרואה החשבון המבקר פועל בעבור הרשות ובעבור שר התחבורה ושר האוצר מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הרשות וכלפי שר התחבורה ושר האוצר לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים, וזאת בלי לגרוע מקיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין.

לפסקה (4)

סעיף 39 לחוק רשות שדות התעופה, שעניינו "דיווח לפי דרישת שר התחבורה", קובע כי "שר התחבורה רשאי לדרוש מהרשות, בכל עת, דין וחשבון וכן מידע שוטף או חריפעי, על כל ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה". מוצע לתקן את סעיף 39 האמור ולקבוע כי גם שר האוצר יהיה רשאי לדרוש דיווח לפיו.

לפסקאות (5) ו-(6)

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ומשרד האוצר, בסיוע משרד רואי חשבון, ערכו בדיקה מעמיקה של תזרים המזומנים והדוחות הכספיים של הרשות. הבדיקה העלתה כי ברשות צפויים להצטבר עודפי כספים משמעותיים וכן

(ד) בסעיף זה –

“ההכנסה החייבת השנתית” – סך כל ההכנסות השנתיות של הרשות, ובכלל זה הכנסות מהשכרת שטחים לצרכים מסחריים, ולמעט הכנסה מאגרות ושירותים למטוסים ומאגרות ושירותים לנוסעים;

“הרווח השנתי הנקי” – הרווח אחרי מסים על ההכנסה, כפי שנקבע בדוחות הכספיים כאמור בסעיף 38א.”;

(6) בסעיף 140 –

(א) בכותרת השוליים, במקום “בשנים 2017 ו־2018” יבוא “בשנים 2017 עד 2019”;

(ב) ברישה, במקום “בשנים 2017 ו־2018” יבוא “בשנים 2017 עד 2019”;

(ג) אחרי פסקה (2) יבוא:

“(3) בשנת 2019 – סכום של 1,200 מיליון שקלים חדשים אשר ישולם באופן הזה:

(א) עד יום כ”ז בסיוון התשע”ט (30 ביוני 2019) – סכום של 600 מיליון שקלים חדשים;

(ב) עד יום ג’ בטבת התש”ף (31 בדצמבר 2019) – סכום של 600 מיליון שקלים חדשים.”;

(7) אחרי סעיף 47 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי אם סברה המועצה בשנה מסוימת, כי קיים חשש שתשלום התמלוגים כאמור ימנע מהרשות לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, תפנה המועצה לשר התחבורה ולשר האוצר, עד יום 30 ביוני של אותה שנה, בבקשה להפחית את שיעור התמלוגים האמור. פנתה המועצה כאמור, רשאים שר התחבורה ושר האוצר להורות על הפחתת שיעור התמלוגים האמור, אם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. ניתנה הוראה כאמור בידי שר התחבורה ושר האוצר, יפרסמו השרים הודעה ברשומות בדבר שיעור התמלוגים המופחת.

נוכח כך שסכום התמלוגים נגזר מהרווח השנתי הנקי של הרשות ולכן החובה לשלם אותה תחול רק במקרה שבו נהנתה הרשות מרווח שנתי נקי בשנה מסוימת, ובשים לב לכך שלמועצה נתונה כאמור הסמכות לפנות לשר התחבורה ולשר האוצר בבקשה להפחית את שיעור התמלוגים, הרי שמדובר בהסדר מאוזן אשר ייצר וודאות ויציבות לרשות ולא ייצור פגיעה ביכולתה לממש את תפקידיה לפי דין.

לפסקה (7)

מוצע לעגן במסגרת חוק רשות שדות התעופה פטור קבוע לנמל התעופה בן גוריון בלבד מתשלום ארנונה ותשלומים מוניציפליים אחרים, ובכך לקבע את המצב הקיים שבו נמל התעופה אינו משלם תשלומים כאמור מאחר והוא מצוי בשטח גלילי שאינו משויך לרשות מקומית.

יצוין כי נוסף על ההסדר המתואר לעיל, בהתאם להוראות סעיף 40ב לחוק רשות שדות התעופה, על הרשות לשלם לאוצר המדינה תמלוגים בעבור השנים 2016 עד 2018 כמפורט באתו סעיף, ובהתאם להוראות סעיף 40א לחוק רשות שדות התעופה, עליה לשלם למדינה תשלום שנתי קבוע כמפורט באתו סעיף.

עוד יצוין כי הוצאותיה של הרשות מדי שנה עולות על הכנסותיה מאגרות, ועל כן היא עושה שימוש בחלק מהכנסותיה המסחריות למימון הוצאות אלה. בהתאם לכך, העודפים אשר הצטברו בקופתה של רשות שדות התעופה נובעים מהכנסותיה המסחריות.

בשל עודפי הכספים שהצטברו ברשות, אין חשש ממשי כי המהלך המוצע יפגע ביכולתה של רשות שדות התעופה למלא את תפקידיה באיכות ראויה וביעילות.

כדי להסדיר באופן קבוע העברה של תמלוגים מהרשות לאוצר המדינה, מוצע להוסיף לחוק רשות שדות התעופה את סעיף 140א המוצע, שעניינו “תמלוגים מהרווח הנקי”. בסעיף האמור ייקבע הסדר קבוע שלפיו הרשות תעביר לאוצר המדינה, בעד כל שנה החל בשנת 2020, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי שלה, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סך כל ההכנסות השנתיות של הרשות, ובכלל זה הכנסות מהשכרת שטחים לצרכים מסחריים, ולמעט הכנסה מאגרות ושירותים למטוסים ומאגרות ושירותים לנוסעים.

47. כל נכסי הרשות בנמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל
אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות
מקומית.”

פרק ג': מסיים

תיקון חוק שירות
המילואים

3. בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 –

(1) בסעיף 18(ג), פסקאות (2) עד (5) – יימחקו;

(2) בסעיף 19, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

- ”(ה) (1) מקבל התגמול הנוסף חייב במס הכנסה בשיעור של 25% (בסעיף זה – המס המיוחד). בלא זכות לניכוי, לקיזוז, לפטור או להפחתה כלשהם.
- (2) המשלם ינכה מתשלום התגמול הנוסף, את המס המיוחד וישלמו לפקיד השומה, כהגדרתו בפקודת מס הכנסה, בצירוף דין וחשבון שיגיש באותו מועד.
- (3) יראו את המס המיוחד כמס הכנסה לעניין שומה, גבייה ועונשין לפי פקודת מס הכנסה; על ניכוי המס המיוחד יחולו הוראות לפי סעיף 164 לפקודה, כאילו היה ניכוי מס שהמשלם חייב בו.
- ”

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 18(ג)1(1) לחוק שירות מילואים קובע כי על אף הוראות כל דין, לא יראו את תשלום התגמול המיוחד כהכנסה לעניין פקודת מס הכנסה, לעניין חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ”ה-1995, ולעניין חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ”ד-1994.

עם זאת, בסעיף 18(ג)2(2) לחוק שירות מילואים נקבע הסדר מיוחד למיסוי התגמול המיוחד ולפיו יחויב מקבל התגמול המיוחד במס הכנסה בשיעור של 25%, בלא זכות לניכוי, לקיזוז, לפטור או להפחתה כלשהם.

בנוסף, נקבעו הוראות מיוחדות בסעיף 18(ג)3(3) ו-4 לחוק שירות מילואים, לצורך יישום הסדר המס המיוחד שחל על תשלום התגמול המיוחד, ובכלל זה הוראות לעניין חובת הניכוי במקור בידי משלם התגמול המיוחד.

עקב חשיבות שירות המילואים, הרצון להקל על משרתי מילואים המבצעים מספר משמעותי של ימי מילואים ולסייע במהלך הכולל של הגברת המוטיבציה לשירות מילואים, מוצע לתקן את חוק שירות מילואים כך שמשרתי המילואים הזכאים לתגמול המיוחד בהתאם לחוק, לא יהיו חייבים בתשלום מס הכנסה בשל התגמול המיוחד.

עקב ביטול המס כאמור, ניתן לבטל גם את ההוראות הקבועות לגבי אופן תשלום המס וגבייתו בפסקאות (2) עד (5) של סעיף 18(ג) לחוק שירות מילואים.

לפסקה (2)

לפי סעיף 19 לחוק שירות מילואים משולם תגמול נוסף לחייל מילואים לפי תנאי זכאות שנקבעים בהוראות הפיקוד העליון, כמשמעותן בסעיף 2א לחוק השיפוט הצבאי (בפרק זה – תגמול נוסף). התגמול הנוסף משולם

הרשות אמונה על הפעלת נמל התעופה בן גוריון והיא מספקת בפועל את כל השירותים שאליהם נזקק נמל התעופה, שאינו מקבל שירותים כלשהם מרשויות מקומיות. מצב זה מובנה באופיו הייחודי של נמל התעופה בן גוריון וצרכי הביטחון והביטחות הכרוכים בהפעלתו, שמחייבים כי כלל הפעולות בשטחו יבוצעו על ידי גורם אחד הנושא בסמכות ובאחריות, שהוא בעל מומחיות ומקצועיות בתחום התעופה, ובכלל זה בעבודה מול הרגולטורים הבין-לאומיים והלאומיים, כגון רשות התעופה האזרחית. מעבר לכך, גם עבודה מול גופים כדוגמת המשרד להגנת הסביבה ומשרד הביטחון נעשית באופן ובהיקף הייחודי לנמל התעופה בן גוריון בהשוואה לרשויות מקומיות, גופי תשתית אחרים ושדות תעופה אחרים.

סעיף 3 לפסקה (1)

סעיף 18(א) לחוק שירות המילואים, התשס”ח-2008 (בפרק זה – חוק שירות מילואים), קובע כי חייל מילואים יהיה זכאי לתגמול מיוחד בשל שירות המילואים שביצע (בפרק זה – תגמול מיוחד). נוסף על תגמולים אחרים שלהם הוא זכאי על פי כל דין. תנאי הזכאות לתגמול המיוחד, לרבות משך תקופת שירות המילואים המזכה, וכן שיעוריו ודרכי ביצוע התשלום, נקבעו בפקודות הצבא. כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט”ו-1955 (בפרק זה – חוק השיפוט הצבאי). בהתאם לפקודת מטכ”ל מס’ 35.0209, המכסות, האוכלוסיות והסכומים, לעניין התגמול המיוחד, ייקבעו על ידי הגורמים המוסמכים לכך בצבא ההגנה לישראל. במצב הנוכחי, הנהגים העיקריים מקבלת התגמול המיוחד הם מבצעי שירות מילואים במשך 32 ימים בשנה, או יותר, הזכאים לסכום של 100 שקלים חדשים לכל יום שירות, החל מהיום ה-32 ועד היום ה-60.

⁴ ס”ח התשס”ח, עמ’ 502; התשע”א, עמ’ 949.

(4) שר האוצר רשאי, בהסכמת השר, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע סעיף קטן זה.

4. בחוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013⁵, בסעיף 40(2), במקום "כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)" יבוא "י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025)".
5. בחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה), התשע"ז-2017⁶ –
- (1) בשם החוק, במקום "מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה)" יבוא "לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 246)";
- (2) בסעיף 1 –
- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "תיקון לפקודת מס הכנסה – הגדלת נקודות זיכוי להורים";
- (ב) במקום הרישה יבוא "בפקודת מס הכנסה –";
- (ג) בפסקאות (1) ו-(2), בכל מקום, במקום "יקראו" יבוא "ובוא";

ד ב ר י ה ס ב ר

שכן היא מוענקת ליחיד בתום הלימודים והיא אינה משפיעה על מצבו הכלכלי בזמן הלימודים, כאשר צרכי גדולים יותר.

לפיכך מוצע להאריך את הוראת השעה לגבי סעיפים 140 ו-140 לפקודת מס הכנסה, כך שגם לגבי מי שסיים את לימודיו בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), יקראו את הסעיפים האמורים כך שנקודות הזיכוי הניתנות לפיהם יחולו במשך שנת מס אחת, בדומה להוראות החלות כיום לגבי מי שסיים לימודיו בשנים 2016 עד 2018.

סעיף 5 לפסקאות (1) ו-(2)

כדי להגדיל את ההכנסה הפנויה בקרב משפחות המצויות במעגל העבודה, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה, כך שהטבות המס הניתנות לשנים 2017 ו-2018 בחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים) (הוראת שעה), התשע"ז-2017 (בפרק זה – הוראת השעה לענין נקודות הזיכוי), ייכללו בפקודת מס הכנסה, באופן קבוע לשנים 2019 ואילך.

להלן יפורטו הטבות המס, אשר מוצע להאריך את תוקפן:

נקודות זיכוי לאישה, לפי סעיף 66(ג) לפקודת מס הכנסה, ולהורה במשפחה חדי-הורית שכלכלת הילדים עליו, לפי סעיף 40(ב) לפקודת מס הכנסה, בעד כל אחד מילדיהם שטרם מלאו להם שש שנים בשנת המס:

על ידי רשות המסים בישראל לפי נתונים שצבא ההגנה לישראל מוסר לרשות. היום, סעיף 19(ד) לחוק שירות מילואים מחיל את סעיף 18(ג) לחוק האמור גם על המענק הנוסף, כך שמשולם המס המיוחד גם על התגמול הנוסף. בשל הביטול המוצע של פסקאות (2) עד (5) של סעיף 18 לחוק שירות מילואים כמתואר לעיל, נדרש לערוך תיקון טכני בסעיף 19 לחוק שירות מילואים, כך שיובהר שהמס המיוחד ייגבה על התגמול הנוסף, גם לאחר התיקון המוצע לסעיף 18 לחוק האמור שלפיו יבוטל המס המיוחד על התגמול המיוחד.

סעיף 4 לפי סעיפים 140 ו-140 לפקודת מס הכנסה, בחישוב המס של יחיד תושב ישראל שלמד תואר אקדמי או לימודי מקצוע, תובא בחשבון נקודת זיכוי במספר שנות מס כמספר שנות לימודי התואר או המקצוע. בהוראת שעה שנחקקה בסעיף 40(2) לחוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, במסגרת תיקון מס' 197 לפקודת מס הכנסה, החלה לגבי מי שסיים את לימודיו בשנת 2014 או 2015, נקבע כי נקודת זיכוי כאמור תינתן רק במשך שנה אחת לאחר סיום התואר. הוראת שעה זו הוארכה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב בשנות התקציב 2015-2016), התשע"ו-2015, גם לגבי מי שסיים לימודיו בשנות המס 2016 עד 2018.

נקודות זיכוי למי שסיים תואר היא הטבה רגריביט במהותה, הניתנת באופן אחיד לבעלי מקצוע אשר נמנים עם שכבת מקבלי שכר גבוה. אפקטיביות ההטבה מוגבלת,

⁵ ס"ח התשע"ג, עמ' 140; התשע"ו, עמ' 243.

⁶ ס"ח התשע"ז, עמ' 954.

⁷ המספר הסופי של התיקון ייקבע בעת אישור החוק בכנסת בקריאה שנייה ובקריאה שלישית.

בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007⁸ (בפרק זה – חוק מענק עבודה), במקום סעיף 8 יבוא:

"עדכון סכומים 8. (א) הסכומים הנקובים בחוק זה, יתעדכנו ב־1 בינואר של כל שנה לפי שיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכומים המעודכנים כאמור יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים.

(ב) המנהל יפרסם בהודעה ברשומות את הסכומים המעודכנים לפי סעיף קטן (א)."

תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה)

ד ב ר י ה ס ב ר

הצדקה למתן נקודת זיכוי ולכן אין לראות באיניציון של נקודת זיכוי בשנת מס מסוימת במקרה זה כעיוות. בהקשר זה יש לציין, כי ניוד נקודת זיכוי משנת הלידה לשנה העוקבת מייטיב בעיקר עם בעלי הכנסות גבוהות. מסיבות אלה ובשל שיקולים תקציביים ותפעוליים, מוצע שאפשרות הבחירה תיוותר לאם בשל ילד ששנת לידתו באחת מהשנים 2017 או 2018, אך לא בשל ילד שנולד בשנים מאוחרות יותר.

לפסקה (3)

בסעיף 3 בהוראת השעה לעניין נקודות הזיכוי, נקבע ששר האוצר ידווח לכנסת עד יום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) על יישום הוראת השעה וכן אם הממשלה מתכוונת להאריך את ההטבות הקבועות בהוראת השעה. מאחר שמועד הדיווח טרם הגיע במועד הגשת הצעת חוק זו והיות שבהצעת חוק זו, מוצע להאריך את ההטבות שבהוראת השעה ולהפוך אותן לקבועות, אין עוד צורך בדיווח ולכן מוצע לבטל את סעיף 3 האמור.

סעיף 6 מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (בפרק זה – חוק מענק עבודה). לפי סעיף 8 לחוק מענק עבודה, הסכומים הנקובים בחוק מתעדכנים מדי שנה ב־1 ביוני, ומפורסמים ברשומות עד 31 באוגוסט. בשל העובדה שהסכומים מתעדכנים רק באמצע השנה, עובדים שמגישים בקשה לקבלת מענק לא יכולים לדעת בזמן הגשת הבקשה למענק אם הם זכאים למענק ומהו גובה המענק, מכיוון שהסכומים המזכים וסכום המענק ישתנו בהמשך השנה לפי השינויים במדד. נוכח האמור, מוצע לקבוע שהעדכון השנתי של הסכומים בחוק מענק עבודה יתבצע בתחילת כל שנה, ב־1 בינואר, כך שיהיה ידוע במועד הגשת הבקשה.

עוד מוצע לקבוע כי מנהל רשות המסים (ולא שר האוצר) יפרסם בהודעה ברשומות את הסכומים המעודכנים לפי סעיף 8(א) המוצע לחוק מענק עבודה.

גיל בשנת המס	נקודות זיכוי לשנת 2019 ואילך	טרם קבלת התיקון	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע
לידה	½	½	1½
שנה עד חמש	2	2	2½

נקודות זיכוי לגבר, לפי סעיף 66(ג) (5) לפקודת מס הכנסה, ולהורה במשפחה חדי-הורית שכלכלת הילדים אינה עליו, לפי סעיף 40(ב) (א1) לפקודת מס הכנסה, בעד כל אחד מילדיהם שטרם מלאו להם שש שנים בשנת המס:

גיל בשנת המס	נקודות זיכוי לשנת 2019 ואילך	טרם קבלת התיקון	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע
לידה	1	1	1½
שנה	2	2	2½
שנתיים	2	2	2½
שלוש	1	1	2½
ארבע	–	–	2½
חמש	–	–	2½

במהלך הליכי החקיקה של הוראת השעה לעניין נקודות הזיכוי, התווסף סעיף אשר קובע שאם היתה שנת לידתו של ילד באחת מהשנים 2017 או 2018, תהיה זכאית אמו לבחור אם נקודת זיכוי אחת מתוך נקודות הזיכוי שלהן היא זכאית בשל הילד בשנת הלידה, תובא בחשבון בשנת המס שבה נולד הילד או בשנת המס שלאחריה (בפרק זה – אפשרות הבחירה). עם זאת, נקודות זיכוי אינן תחליפיות למענק ישיר ומטרתן לעצב את "סף המס", קרי, סכום ההכנסה אשר ממנו ומעלה חייב נישום בתשלום מס. אם נצמחה הכנסה בסכום הנמוך יותר מסף המס, אין

⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ו, עמ' 1156.

בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019), יקראו את חוק מענק עבודה, לגבי מענק עבודה המשתלם בעד הכנסה שהופקה בשנת המס 2018, כך:

(1) בסעיף 1, לפני ההגדרה "הכנסה חודשית ממוצעת" יקראו:

"בן זוג" – מי שהיה במשך כל שנת המס נשוי או ידוע בציבור, ובלבד שהוא מנהל משק בית משותף עם בן זוגו";

(2) בסעיף 2 –

(א) בכל מקום, במקום "4,780" יקראו "5,000";

(ב) בפסקה (1)(ג), המילים "ואינה עולה על 6,210 שקלים חדשים" – יימחקו;

(ג) בפסקה (2)(ג), המילים "ואינה עולה על 6,810 שקלים חדשים" – יימחקו;

(3) בסעיף 4, בכל מקום, במקום "4,780" יקראו "5,000";

(4) בסעיף 5(ב)(2) –

(א) ברישה, במקום "11,940" יקראו "12,380";

(ב) בפסקת משנה (א), במקום "4,780" יקראו "5,000";

(ג) בפסקת משנה (ב), במקום "4,780" יקראו "5,000";

(5) בסעיף 6, במקום "4,780" יקראו "5,000";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (2) עד (5)

היום, עובד שאינו הורה יחיד שמשתכר שכר חודשי של 3,580 ש"ח עד 4,780 ש"ח, זכאי למענק המלא לפי חוק מענק עבודה. סכום המענק המלא היום לאב לשני ילדים או פחות עומד על סך של 330 ש"ח, ולאב לשלושה ילדים או יותר עומד סכום המענק המלא על סך של 480 ש"ח, ואילו גובה המענק המלא לאם עומד על שיעור של 50% נוספים מעבר לסכומים אלה. מוצע להגדיל את טווח ההכנסה המזכה במענק המלא, כך שבהתאם לתיקון לפי הוראת השעה לעניין מענק העבודה, מי שמשתכר שכר של 3,580 ש"ח עד 5,000 ש"ח יהיה זכאי למענק המלא. כתוצאה מהתיקון המוצע, גם יגדל טווח ההכנסות המזכה במענק חלקי. היום עומד כאמור שמשתכר יותר מ-4,780 ש"ח לחודש, זכאי למענק חלקי, כאשר המענק קטן ככל שההכנסה החודשית גבוהה יותר, עד לאיפוסו. בהתאם לתיקון המוצע בהוראת השעה לעניין מענק העבודה, זכאי שיש לו שני ילדים או פחות, שמשתכר שכר חודשי של עד 6,350 ש"ח יהיה זכאי למענק כלשהו, וכן זכאי שיש לו שלושה ילדים או יותר, שמשתכר שכר חודשי של עד 6,960 ש"ח יהיה זכאי למענק חלקי (היום סכומי השכר החודשי הרלוונטיים הם 6,210 ש"ח ו-6,810 ש"ח, בהתאמה).

כמו כן מוצע, במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, להתאים את סעיף 5 לחוק מענק עבודה אשר קובע הפחתה מהמענק לעובד במשפחה שיש לה הכנסות גבוהות, באמצעות הגדלת הסכום שמשפחה יכולה להשתכר בלא שמופחת המענק.

סעיף 7 מוצע להגדיל את המענקים הניתנים בחוק מענק עבודה, כמפורט להלן. בשל מגבלות תקציביות מוצע להחיל את ההגדלה המוצעת כהוראת שעה (בפרק זה – הוראת השעה לעניין מענק העבודה). בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) (בפרק זה – תקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה), קרי, רק בהתייחס למענק עבודה המשתלם בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2018.

לפסקה (1)

מוצע לקבוע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, יקראו את סעיף ההגדרות בחוק מענק עבודה כך שיתווסף בו הגדרה למונח "בן זוג", באופן שיבהיר שרק מי שיש לו בן זוג במשך כל שנת המס, יראו אותו כאילו יש לו בן זוג לצורך חוק מענק עבודה. כך, מי שמצבו המשפחתי השתנה בשנת המס שלגביה נתבע המענק, יראו אותו באותה השנה, כל השנה, כיחיד. כמו כן מוצע לקבוע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, אם זכאי הוכיח שהיה ידוע בציבור במשך כל שנת המס, יתייחסו אל בן זוגו הידוע בציבור כבן זוגו לצורך חוק מענק עבודה, לרבות לצורך קבלת המענק הנוסף למשפחה עובדת אשר מוצע להוסיף אותו בסעיף 6א(1) המוצע לחוק מענק עבודה, כפי שיפורט בהמשך.

- (א) בכותרת השוליים, במקום "לאם עובדת" יקראו "להורה עובד";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "עובדת שהיא אם לילד אחד או יותר, הזכאית למענק לפי הסעיפים האמורים, תהיה זכאית" יקראו "עובד שלו ילד אחד או יותר בשנת המס, הזכאי למענק לפי הסעיפים האמורים, יהיה זכאי";
- (ג) אחרי סעיף קטן (א) יקראו:

"(1א) (1) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), עובד כאמור באותו סעיף קטן שיש לו בן זוג עובד, יהיה זכאי לתוספת מענק בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בסכום המתקבל מהכפלת סכום המענק בעד כל חודש במקדם.

(2) בסעיף קטן זה -

"בן זוג עובד" - בן זוג, שהוא עובד או עצמאי, שהכנסתו החודשית הממוצעת בשנת המס אינה נמוכה מסכום ההכנסה החודשית הממוצעת הנמוכה ביותר המזכה במענק לפי סעיף 2(ב);

"מקדם" - התוצאה המתקבלת מהכפלת שיעור העבודה המשפחתית ב־30%;

"חודשי העבודה המשפחתית" - מספר חודשי העבודה בפועל בשנת המס, שבהם מקבל המענק לא קיבל הכנסת עבודה מאת קרובו, או שבהם הבן זוג העובד של מבקש המענק לא קיבל הכנסת עבודה מאת קרובו, לפי הנמוך;

"שיעור העבודה המשפחתית" - התוצאה המתקבלת מחלוקת מספר חודשי העבודה המשפחתית ב־12";

ד ב ר י ה ס ב ר

יעמוד על סכום של עד 495 ש"ח, וסכום המענק לאב לשלושה ילדים או יותר יעמוד על סכום של עד 720 ש"ח.

לפסקה 6(ג)

מוצע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, יקראו את חוק מענק העבודה כך שיייוסף בסעיף 6א שבו, סעיף קטן (א), שלפיו במצב שבו שני בני הזוג עובדים, ובן הזוג של מי שזכאי למענק משתכר שכר שלא פוחת מסכום המזכה במענק חודשי מלא (3,580 ש"ח), יגדל סכום המענק המשולם לזכאי בשיעור של 30% נוספים. לפי המוצע, המענק הנוסף המלא, בגובה 30% מעל סכום המענק הבסיסי, יינתן רק כאשר שני בני הזוג העובדים עובדים במשך כל השנה. אם אחד מבני הזוג עובד רק בחלק מהשנה, תוספת מענק יחושב באופן יחסי לפי מספר החודשים הנמוך מבין חודשי העבודה של מבקש המענק או בן זוגו (להלן - שיעור העבודה המשפחתית). כך שככל ששיעור העבודה המשפחתית גבוה יותר, התוספת למענק תהיה קרובה יותר ל־30% מעל סכום המענק הבסיסי. מוצע כי התוספת תינתן לפי סכום המענק הסופי, לאחר שמוכפל ב־150% לפי סעיף 6א לחוק מענק עבודה.

לפסקאות 6(א), (ב) ו־7(ד), (7) ו־8(8)

מוצע, במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, להשוות את המענק לאב עובד הקבוע בחוק מענק עבודה, לסכום המענק המוגדל הניתן לאם עובדת, כפי שקבוע בסעיף 6א לחוק מענק עבודה.

כיום, הורה עובד שאינו הורה יחיד זכאי למענק עבודה מכוח חוק מענק עבודה, ככל שהוא משתכר שכר חודשי בסך של כ־2,060 ש"ח עד לסך של כ־6,738 ש"ח. כאמור לעיל, גובה המענק המלא לאב לשני ילדים או פחות עומד על סך של 330 ש"ח, ולאב לשלושה ילדים או יותר עומד המענק המלא על סך של 480 ש"ח, ואילו גובה המענק המלא לאם עומד על שיעור של 50% נוספים מעבר לסכומים אלה. מוצע להגדיל את סכום המענק שניתן לאב עובד, כך שיהיה שווה לסכום המענק שניתן לאם עובדת. יובהר, כי האמור לעניין זה רלוונטי רק להורה שאינו הורה יחיד, מכיוון שהורה יחיד זכאי למענק בטוחי שכר גבוהים יותר, ובסכומים גבוהים יותר.

בהתאם לתיקון המוצע בהוראת השעה לעניין מענק העבודה, גובה המענק החודשי לאב לשני ילדים או פחות

- (ד) בסעיף קטן (ב), במקום "עובדת שהיא" יקראו "עובד שהוא";
- (7) בסעיף 6ב(א), ברישדה, במקום "בסעיף 2" יקראו "בסעיפים 2 ו-6א";
- (8) בסעיף 17(ב)(1), במקום "גם לגבי עצמאית שהיא אם לילד אחד או יותר" יבוא "גם לגבי עצמאי שהוא הורה לילד אחד או יותר".
8. (א) תחילתם של סעיפים 3 עד 5 לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה.
- (ב) על אף האמור בסעיף 8 לחוק מענק עבודה, כנוסחו בסעיף 6 לחוק זה, ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) יעודכנו הסכומים הנקובים בחוק מענק עבודה לפי שיעור שינוי המדד הידוע במועד האמור לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 ביוני של השנה הקודמת.
9. תיקון חוק להסדר ההימורים בספורט
- בחוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967⁹ (בפרק זה – החוק להסדר ההימורים בספורט) –
- (1) בסעיף וא –

ד ב ר י ה ס ב ר

- יובהר שלפי חוק מענק עבודה כנוסחו היום, אם הכנסת המשפחה גבוהה מאוד, גובה המענק של העובד הזכאי קטן עד שמתאפס, כך שגם בהתאם לתיקון המוצע במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, ההטבה לא תינתן לעובדים זכאים שכן זוג מרוויח שכר גבוה מאוד.
- סעיף 8 לסעיף קטן (א)
- מוצע לקבוע את תחילתם של סעיפים 3 עד 5 להצעת חוק זו, המתקנים, בהתאמה, את חוק שירות מילואים, חוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2015 וחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה), התשע"ז-2017, ליום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018. מוצע כי תחילתם של שאר הסעיפים בפרק ג' להצעת חוק זו, יהיה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019). בהתאם לסעיף התחילה הכללי של הצעת חוק זו.
- לסעיף קטן (ב)
- כאמור לעיל, בהתאם לסעיף 8 המוצע לחוק מענק עבודה, כנוסחו בסעיף 6 להצעת חוק זו, הסכומים הקבועים בחוק מענק עבודה יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה, ומוצע כי תחילת התיקון האמור יהיה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) (בפרק זה – יום העדכון הראשון). מכיוון שבשנת 2018 יתעדכנו הסכומים הנקובים בחוק מענק עבודה ב-1 ביוני בהתאם לנוסח החוק לפני תיקונו המוצע, וכדי שיווצר רצף לעניין מנגנון העדכון, מוצע לקבוע הוראת מעבר שלפיה ביום העדכון הראשון יעודכנו הסכומים האמורים לפי שיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון הראשון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 ביוני של השנה הקודמת.
- פרק ד' החוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967 (בפרק זה – החוק להסדר ההימורים בספורט), הקים את המועצה להסדר ההימורים בספורט (בפרק זה – המועצה) והסמיך אותה לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט ולהקצות כספים לחלוקה כתמיכה בתחום הספורט, למטרות המפורטות בסעיף 9(ב1) לחוק האמור ובהתאם לאמות מידה שנקבעו על ידי המועצה הלאומית לספורט, מכוח חוק הספורט, התשמ"ח-1988 (בפרק זה – חוק הספורט), לרבות במסגרת תכנית המיתקנים הלאומית כהגדרתה בחוק הספורט (בפרק זה – תכנית המיתקנים הלאומית), ושאושרו על ידי שר התרבות והספורט, או שר התרבות והספורט ושר האוצר, לפי העניין.
- כך בהתאם למצב החוקי היום, הקצאה של כספים ציבוריים לתחום הספורט נעשית באמצעות שני תהליכי הקצאה נבדלים: באמצעות תקציב המדינה השנתי, כאשר משרד התרבות והספורט מקצה כ-100 מיליון ש"ח, שהם כ-15% מסך ההקצאה הציבורית לספורט, ובאמצעות המועצה שמקצה מיתרת ההכנסות השנתיות שלה מהימורים סך של כ-540 מיליון ש"ח, שהם כ-85% מסך ההקצאה הציבורית לספורט. מכאן שתחום הספורט בישראל תלוי במידה רבה בהכנסות וברווחי המועצה מארגון ועריכת הימורים על תחרויות ומשחקי ספורט, ולכן ירידה בהכנסות המועצה, עלולה להביא לירידה בכספים שיועברו לתמיכה שוטפת בספורט ולפיתוח תשתיות ספורט ומיתקני ספורט.
- במצב זה, שבו לממשלה השפעה מוגבלת בלבד על ההקצאה שנעשית על ידי המועצה, עולה החשש שהקצאת הכספים לתחום הספורט נעשית באופן שאינו מיטבי ושלא בהכרח משקף את סדר העדיפויות הכולל של הממשלה. בנוסף, מנגנוני ביקורת אשר מופעלים על ידי המדינה

⁹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 142; התשע"ח, עמ' 88.

(א) בהגדרה "הסכמים עם גופי ספורט", הסיפה החל במילים "ולמעט הסכמים" – תימחק;

(ב) ההגדרה "המועצה הלאומית לספורט" – תימחק;

(2) בסעיף 4(א) –

(א) ברישה, במקום "11 חברים" יבוא "7 חברים";

(ב) פסקאות (4) עד (7) – יימחקו;

(3) בסעיף 5א –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "יהיה נציג ציבור שימונה בהתייעצות" יבוא "יהיה נציג ציבור; יושב ראש המועצה לא יהיה חבר בוועדת הביקורת";

(ב) בסעיף קטן (ג), פסקה (5) – תימחק;

(4) בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (ד) –

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד צורך להתייחס למועצה הלאומית לספורט במסגרת החוק להסדר ההימורים בספורט.

עוד מוצע להתאים את ההגדרה של המונח "הסכמים עם גופי ספורט" כך שתשקף את השינוי האמור, הואיל והמועצה להסדר ההימורים בספורט תחויב בהעברת יתרת ההכנסות, כהגדרתה בסעיף ו'א לחוק להסדר ההימורים בספורט, לתקציב המדינה, אשר ממנו ייתמך תחום הספורט בישראל, ולכן לא תוכל עוד לערוך הסכמים עם גופי ספורט שקשורים לקבלת כספים מתוך יתרת ההכנסות.

לפסקאות (2), (3) ו-(6)

מעט שהמועצה להסדר ההימורים בספורט תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד, בעוד כלל ההקצאה הציבורית לתמיכה בתחום הספורט תיקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, באופן שינותק הקשר בין רווחי המועצה לבין תמיכה בתחום הספורט, הרי שייצוג תחום הספורט במועצה להסדר ההימורים בספורט, על ידי חברים מגופי ספורט שיהיו חברים בה, אינו מתאים עוד. בהתאם לאמור, מוצע לתקן את סעיף 4(א) לחוק להסדר ההימורים בספורט, שעניינו הרכב המועצה, וכן את סעיף 5א(ב) לחוק האמור, שעניינו הרכב ועדת הביקורת של המועצה. כמו כן, מוצע לתקן את סעיף 8ג(2) לחוק להסדר ההימורים בספורט ולקבוע כי לא יהיה צורך בקיום התייעצות עם המועצה הלאומית לספורט, לשם העברת סכומים מיתרת ההכנסות לתשלומים לזוכים, ולהיפך, במסגרת הצעת תקציב או במהלך שנת כספים.

לפסקאות (3) ו-(4), (7) ו-(9) – כללי

חוק הספורט הקים את המועצה הלאומית לספורט והסמיך אותה, בין השאר, לקבוע אמות מידה לחלוקת רווחי המועצה להסדר ההימורים בספורט לתמיכות בתחום

לבחניה של הקצאת כספים ציבוריים כתמיכות והשימוש בהם, אינם מופעלים על הקצאת כספים כאמור.

נוכח האמור מוצע לנתק את התלות של תחום הספורט ברווחי ההימורים בספורט ולקבוע כי המועצה תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד. בהתאם, מוצע כי רווחי המועצה לא יימנו עוד את תחום הספורט ויעברו לאוצר המדינה; זאת, כאשר חלוקת התמיכות לספורט תיעשה על ידי המדינה, וכלל תקציב התמיכה בתחום הספורט ייקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, במסגרת תקציב המדינה השנתי. כך כלל התמיכות בתחום הספורט ירוכזו בידי גוף אחד, האמון על קביעת המדיניות הכוללת וארוכת הטווח בתחום הספורט, באופן שיביא להקצאה מיטבית של התמיכות, מתוך ראייה רוחבית של התחום ושל צורכי הגופים השונים שפועלים בו. כפועל יוצא, תוקנה ודאית תקציבית לגופי הספורט הנתמכים ויוקל הנטל הביורוקרטי על גופי הספורט הנתמכים, אשר ייתמכו כולם לפי אותה מדיניות, בהתאם לאותם נהלים ועל ידי אותו גורם. כך יתאפשר לגופים האמורים לפעול להגשמת מטרותיהם המקצועיות וכפועל יוצא לתרום לקידום הספורט הישראלי.

סעיף 9 לפסקה (1)

נוכח ההצעה כמתואר לעיל, שלפיה הקצאת הכספים לתמיכה בתחום הספורט לא תוסדר עוד לפי החוק להסדר ההימורים בספורט, יש צורך לערוך תיקונים במספר הגדרות המנויות בסעיף ו'א לחוק האמור.

מוצע למחוק את ההגדרה "המועצה הלאומית לספורט", משום שבמצב החוקי הקיים, המועצה הלאומית לספורט קובעת את הסכומים שיוחלקו לתמיכה להיבטים שונים בתחום הספורט, ואולם בהתאם לשינוי המוצע בפרק זה, שלפיו חלוקת התמיכות תיעשה מתקציב המדינה, אין

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "בתום שלושה חודשים מתום כל שנת כספים (להלן – דוחות כספיים שנתיים)";

(2) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) דוחות כספיים תקופתיים סקורים ותחזית ליתרת הכנסות מעודכנת עד תום שנת הכספים, בתום 30 ימים מתום כל אחד משלושת הרבעונים הראשונים של שנת הכספים (להלן – דוחות כספיים רבעוניים); לעניין זה, "רבעון" – תקופה של שלושה חודשים רצופים, שתחילתה ב־1 בינואר, ב־1 באפריל, וב־1 ביולי של כל שנה";

(3) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) הודעות, דיווחים ודוחות שנתיים, תקופתיים ומידיים, כפי שקבעו השרים בתקנות";

(ב) בסעיף קטן (ה), אחרי "הדוחות הכספיים השנתיים" יבוא "ועל הדוחות הכספיים הרבעוניים";

(5) בסעיף 8, במקום "ובאישור ועדת הכספים של הכנסת" יבוא "ולאחר שניתן לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, פרק זמן של 21 ימים להעביר לשרים את עמדתו בעניין התכנית המוצעת";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (4), (7) ו-(9)

סעיף 7 לחוק להסדר ההימורים בספורט קובע שורה של הוראות בעניין תקציב המועצה, וחובתה להגיש לשרים הודעות, דיווחים ודוחות כמפורט בסעיף. לשם יישום ההסדר המוצע, שלפיו רווחי המועצה לא יממנו עוד את תחום הספורט ויועברו לאוצר המדינה, מוצע להסדיר את הבקרה החשבונאית שהמועצה תידרש לה. כך מוצע לתקן את סעיף 7(ד) לחוק להסדר ההימורים בספורט, באופן שהמועדים שבהם מחויבת המועצה להגיש לשרים דוחות כספיים שנתיים מבוקרים, ודוחות כספיים תקופתיים סקורים יחד עם תחזית ליתרת הכנסות מעודכנת, ייקבעו בחוק.

סעיף 7(ה) לחוק להסדר ההימורים בספורט, קובע כי מנהל המועצה, סגן המנהל הכללי לענייני כספים, יושב ראש המועצה וחבר מועצה נוסף שהמועצה תסמיך לכך, יחתמו על הדוחות הכספיים השנתיים של המועצה ויצרפו להם טופס הצהרה חתום על ידם, בנוסח ההצהרה הקבוע בתוספת הראשונה לחוק האמור. מוצע לתקן את הסעיף האמור ואת נוסח ההצהרה האמורה, כדי להחיל גם לגבי הדוחות הרבעוניים סקורים, כללים דומים לאלו שחלים לגבי הדוחות הכספיים השנתיים, זאת, כדי להגביר את נאותות הדיווח ויעילות הבקרה החשבונאית.

סעיף 9 לחוק להסדר ההימורים בספורט, בנוסחו הקיים, קובע כי המועצה, באישור השרים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, תקבע בכל שנה למי תשולם יתרת ההכנסות ולפי איזו חלוקה, בכפוף לסכומים שקבעה המועצה הלאומית לספורט שיחולקו כתמיכה לתשתיות יסוד בספורט, להתאחדויות ואיגודים, לאגודות ספורט

הספורט, וזאת, באישור שר התרבות והספורט, או באישור שר התרבות והספורט ושר האוצר (בפרק זה – השרים), לפי העניין. כאמור לעיל, החלק הארי של מימון הספורט בישראל, נשען על רווחי המועצה להסדר ההימורים בספורט, מהימורים של הציבור על תחרויות ספורט.

מוצע לנתק את התלות של תחום הספורט בישראל ברווחי הימורים, ולקבוע הסדר חדש לתקציב הספורט, שלפיו כל ההקצאה הציבורית לספורט תיעשה על ידי המדינה, בהתאם לנהלים המקובלים במשרדי הממשלה. קביעת הסדר החדש, מחייבת שורה של תיקונים בחוק להסדר ההימורים לספורט, כפי שיפורט להלן.

לפסקה (3)(ב)

סעיף 5א לחוק להסדר ההימורים בספורט, שעניינו ועדת הביקורת של המועצה, קובע שורה של הוראות בנוגע לחובת המועצה למנות מבין חבריה ועדת ביקורת, הרכב ועדת הביקורת ותפקידיה של ועדת הביקורת. תפקידיה של ועדת הביקורת כוללים, בין השאר, את החובה המנויה בסעיף 5א(ג) לחוק להסדר ההימורים בספורט, לדון "בדוחות ביקורת על גורמים המקבלים סכומים מיתרת ההכנסות המיועדות לחלוקה לפי סעיף 9, בהיבטים הנוגעים לתמיכת המועצה בפעילותם". נוכח ההצעה לנתק את התלות של תחום הספורט בישראל ברווחי הימורים, ולייחד את פעילות המועצה לארגון ועריכה של הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד, מתייתר התפקיד האמור של ועדת הביקורת, ועל כן מוצע לבטל אותו.

(6) בסעיף 18ג(ג), בפסקה (2), הסיפה החל במילים "אישור השרים לפי פסקה זו" – תימחק;

(7) בסעיף 9 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "יתרת ההכנסות";

(ב) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "ותשמש לקידום ולפיתוחם" – תימחק;

(ג) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) המועצה תעביר למדינה את יתרת ההכנסות החיובית שנצברה, כמפורט להלן:

(1) במועד הקבוע בסעיף 7(ד)(1) להגשת כל דוח כספי שנתי – את יתרת ההכנסות לפי הדוח הכספי השנתי, בניכוי הסכומים ששולמו לפי פסקה (2) באותה שנת כספים;

(2) במועדים הקבועים בסעיף 7(ד)(2) להגשת כל דוח כספי רבעוני – את יתרת ההכנסות שנצברו ברבעון לפי אותו דוח";

(ד) סעיפים קטנים (ב) עד (ב1א) – בטלים;

(ה) בסעיף קטן (ג), במקום "ההכנסות, ההוצאות וחלוקת היתרות" יבוא "ההכנסות וההוצאות";

(ו) סעיפים קטנים (ג1) ו-(ד) – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

ההכנסות, ההוצאות וחלוקת היתרות באותה שנה", כך שהדין וחשבון שתפרסם המועצה יתייחס רק להכנסות ולהוצאות המועצה, מעת שבהתאם לשינוי המוצע, חלוקת היתרות לא ייעשה על ידה.

לפסקה (5)

כיום פועלים שני גופים הרשאים לפי חוק לערוך הימורים והגרלות בישראל: מפעל הפיס, מכוח חוק העונשין, התשל"ז-1977, ולפי היתר משר האוצר או מי שהשר האציל לו סמכותו, והמועצה להסדר ההימורים בספורט, מכוח החוק להסדר ההימורים בספורט. כל גוף פועל בתחום שהריבון הקצה לו; כך המועצה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט, ומפעל הפיס מוסמך לארגן ולערוך את שאר ההימורים וההגרלות.

נוכח הקבלה זו בין שני הגופים, נכון כי במקומות שבהם הדבר אפשרי, תהיה זהות בין ההוראות הרגולטוריות שחלות עליהם. מכיוון שאישור תכניות הימורים למפעל הפיס ניתן על ידי שר האוצר, או מי שהסמיכו לכך, מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק להסדר ההימורים בספורט כך שגם לעניין המועצה, מי שיאשר תכניות הימורים חדשות שתבקש לערוך, יהיו שר התרבות והספורט ושר האוצר, בלי שיידרש נוסף על אישורם גם אישור של ועדת הכספים של הכנסת. תחת זאת, מוצע כי במסגרת ההליך שלפיו תובא תכנית הימורים לאישור השרים האמורים, יינתן אף לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים פרק זמן לתת את עמדתו לגביה.

ומועדוני ספורט, להקמה ולשדרוג של מיתקני ספורט ולפעילויות שמטרתן מניעת אלימות וגזענות בספורט. בהתאם לשינוי המוצע בדבר ניתוק תחום הספורט מהימורים ותמיכה בו על ידי המדינה, מוצע לתקן את סעיף 9 לחוק להסדר הימורים בספורט, ולהוסיף בו את סעיף קטן (א1), שלפיו תעביר המועצה למדינה את יתרת ההכנסות החיובית שנצברה אצלה, באותם מועדים שבהם היא נדרשת להגיש את הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים ואת הדוחות הכספיים התקופתיים הסקורים.

בהתאם, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (ב), (ב1) ו-(ג1) של סעיף 9 לחוק להסדר ההימורים בספורט, שקובעים הוראות באשר לאופן הקצאת הכספים על ידי המועצה, ומתייתרים מעת שההקצאה לא תיעשה עוד על ידי המועצה. כמו כן, גם סעיף קטן (ב1א) של הסעיף האמור שמחייב את המועצה להעביר למועצה הלאומית לספורט את הצעת התקציב ואת התקציב המאושר של המועצה, מתייתר מעת שתחום הספורט לא ייתמך עוד מתקציב המועצה, ולכן אין צורך שהמועצה הלאומית לספורט תידרש לו; אשר על כן, מוצע לבטל גם את הסעיף הקטן האמור. עוד מוצע לבטל את סעיף קטן (ד) של סעיף 9 לחוק להסדר ההימורים בספורט, שמגדיר מונחים שמתיתרים נוכח ההסדר החדש המוצע.

עוד מוצע לתקן את סעיף 9(ג) לחוק להסדר ההימורים בספורט, שקובע, בנוסחו היום, כי "המועצה תפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המועצה, תוך שלושה חודשים לאחר תום כל שנת כספים, דין וחשבון על

(8) בסעיף 9א, סעיף קטן (ב) – בטל;

(9) בתוספת הראשונה, בפסקה (1), במקום "הדוח הכספי השנתי" יבוא "הדוח הכספי השנתי/הדוח הכספי הרבעוני (מחזק את המיותר)" ובמקום "לשנת" יבוא "לתקופה".

(א) על אף סעיף 38 לחוק זה, שר התרבות והספורט ושר האוצר רשאים לדחות, בצו, את מועד ביטולן של פסקאות (1) עד (5) ו-(7) של סעיף 9(ב) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו בסעיף 9(7)(ד) לחוק זה, כולן או חלקן, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

תיקון החוק להסדר ההימורים בספורט – תחילה והוראת מעבר

(ב) נדחה, בצו, מועד ביטולן של הוראות סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כולן או חלקן, לפי סעיף קטן (א), בתקופת הדחייה יקראו את סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט כך:

(1) במקום הרישה יבוא "מהכספים שיועברו למועצה לפי סעיף 7(ג), היא תקצה";

(2) בפסקאות (1), (2), (3) ו-(7), בכל מקום, במקום "שתקבע המועצה הלאומית לספורט" יבוא "שיקבעו השרים".

(ג) כספים שהוקצו כדין על ידי המועצה להסדר ההימורים בספורט לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, וטרם שולמו עד יום תחילתו של חוק זה, ישולמו על ידי משרד התרבות והספורט, כאילו הוקצו על

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

שניתנה עד כניסת השינוי לתוקף, מוצע להסמיך את שר התרבות והספורט ואת שר האוצר לקבוע, בצו, במקרה הצורך, דחייה של מועד ביטולן של פסקאות (1) עד (5) ו-(7) של סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כולן או חלקן, וזאת לתקופה אחת של שלושה חודשים בלבד.

לסעיף קטן (ב)

בהתאם לכך, מוצע לקבוע כי בתקופת הדחייה כאמור לעיל, תקצה המועצה, מהכספים שיועברו לה מתקציב המדינה, בהתאם לאישור שר האוצר, כספים לתמיכה בתשתיות יסוד בספורט, בהתאחדויות ובאיגודים, באגודות ספורט ובמועדוני ספורט, בספורט באזורי עדיפות לאומית וספורט נשים, בארגוני הספורט הנתמכים, או בפעילויות שמטרתן מניעת אלימות וגזענות בספורט, בהתאם לפסקאות של סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט שמועד ביטולן יידחה. כפי שיפורט בהמשך, בהתאם לסעיף 12(6)(ה) לתיקון המוצע, תבוטל סמכות המועצה הלאומית לספורט לפי סעיף 17(5) לחוק הספורט, לקבוע את חלוקת יתרת ההכנסות בהתאם לנושאים השונים כמפורט בסעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, וזאת, כמוצע בסעיף 13(א) לתיקון המוצע, החל ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019. לפיכך מוצע כי בתקופת הדחייה ימלאו השרים תפקיד זה ויקבעו את הסכומים לתמיכה במטרות ובנושאים כמפורט לעיל.

לסעיפים קטנים (ג) עד (ה)

מוצע לקבוע כמה הוראות מעבר נוספות לעניין ההסדר החדש. כך, מוצע לקבוע כי המדינה, באמצעות משרד התרבות והספורט, תיכנס בנעלי המועצה לעניין ההתייעלות הכלכליות הכספיות שלה בנוגע לכספים שהוקצו כדין

סעיף 9א(ב) לחוק להסדר ההימורים בספורט, בנוסחו הנוכחי, קובע כי "ככל שיתרות המזומנים יפחתו מ־250 מיליון שקלים חדשים (בסעיף קטן זה – הסכום המזערי), תעביר המדינה למועצה לא יאוחר מ־60 ימים מהמועד שבו יפחתו יתרות המזומנים כאמור, את ההפרש שבין יתרות המזומנים לסכום המזערי, ולא יותר מהסכום שהעבירה המועצה למדינה בפועל לפי סעיף קטן (א) ו-(א1)", זאת כדי למנוע את החשש שבמצב שבו יפחתו יתרות המזומנים של המועצה כאמור, ייפגעו התמיכות הניתנות על ידי המועצה לתחום הספורט. אשר על כן, נקבעה ברירת מחדל ולפיה במצב כזה, תעביר המדינה למועצה את ההפרש שבין יתרות המזומנים לסכום המזערי, כאמור שם. בהתאם לשינוי המוצע, ולפיו המועצה לא תשמש עוד כגורם תומך בתחום הספורט, הרי שאין חשש כי במקרה שיפחתו יתרות המזומנים ייפגעו גופי הספורט הנתמכים, הואיל והמדינה תיכנס בנעלי המועצה לעניין הקצאות כדין שנעשו לפי סעיף 9(ב1) לחוק וטרם שולמו בפועל, ולכן אין עוד צורך בהוראה זו ומוצע לבטל אותה.

סעיף 10 לסעיף קטן (א)

מוצע כי ההסדר החדש כמתואר לעיל, ייכנס לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), זאת בהתאם לסעיף התחילה הכללי של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח–2018 (בפרק זה – חוק ההתייעלות הכלכלית 2019). נוסף על כך כדי לאפשר גמישות מסוימת בכל הנוגע למשך פרק הזמן שיידרש לגופי הספורט הנתמכים לשם היערכות לקראת ההסדר החדש וחרף תקופת המעבר

ידו בהתאם למבחנים לתמיכה; נדחה, בצו, מועד ביטולן של הוראות סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כולן או חלקן, לפי סעיף קטן (א), יראו לעניין סעיף קטן זה, את המועד הנדחה כאמור כיום תחילתו של חוק זה.

(ד) על אף האמור בכל דין או הסכם, ביום תחילתו של חוק זה, כל הזכויות וטובות ההנאה של המועצה עקב כספים שהוקצו כדין על ידה לפי סעיף 9(ב1)6 לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, יועברו למדינה ויראו אותן כזכויות וטובות הנאה של המדינה.

(ה) מי שמונה כחבר המועצה להסדר ההימורים בספורט לפי סעיף 4(א)4 עד (7) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, יחדל לכהן בתפקידו ביום תחילתו של חוק זה.

11.

(א) ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), תעביר המועצה למדינה את יתרות המזומנים, וכן את כל הכנסות המימון שהתקבלו במועצה מהשקעת יתרות המזומנים. (ב) המנהל הכללי של משרד התרבות והספורט ימנה רואה חשבון שילווה את פעילות המועצה, בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה, עד המועד שבו תעביר המועצה להסדר ההימורים בספורט למדינה את יתרות המזומנים והכנסות המימון כאמור בסעיף קטן (א), ולעניין זה יחולו הוראות אלה:

(1) רואה החשבון יהיה מוסמך לבצע את כל הפעולות הנוגעות לשימוש ביתרות המזומנים או ביתרת ההכנסות, או להתחייבויות הכספיות של המועצה, ולקבל כל מידע הנוגע להן;

(2) המועצה תיתן לרואה החשבון גישה למערכות המידע של ניהול ההתחייבויות הכספיות והנכסים;

(3) התחייבות כספית מטעם המועצה לא תחייב אותה, אלא אם כן חתם עליה גם רואה החשבון, והתחייבות כספית שלא נחתמה כאמור – בטלה;

(4) על כל התחייבות כספית מטעם המועצה יצוין בכתב כי מונה למועצה רואה חשבון לפי סעיף זה וכי היא תחייב את המועצה רק אם נחתמה על ידו כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

בתפקידם כנציגים במועצה ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, וזאת, כאמור לעיל, נוכח הניתוק המוצע בין תחום הספורט לבין רווחי הימורים.

סעיף 11 כאמור לעיל, בהתאם להסדר המוצע, החל ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), רווחי המועצה לא יממנו עוד את תחום הספורט ויועברו להכנסות המדינה. נוכח השינוי האמור מוצע לקבוע הוראת שעה ולפיה תיעשה העברה חריגתית של יתרות המזומנים, כהגדרתן בסעיף 11(ג) לתיקון המוצע, וכן של כל הכנסות המימון שהתקבלו מהשקעתן, ושנצברו במועצה עד למועד האמור. עוד מוצע, כדי לאפשר מעבר יעיל ומיטבי של יתרת ההכנסות, יתרות המזומנים וההתחייבויות הכספיות של המועצה, כאמור לעיל, כי ימונה רואה חשבון שילווה את פעילות המועצה בתקופת המעבר ויביא לכך שלרשות המדינה יעמוד המידע על אודות צבר ההתחייבויות שהמדינה תיכנס בנעלי המועצה לגביהן, הנכסים וההקצאות של המועצה, הרלוונטיים לעניין.

לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט וטרם שולמו עד יום תחילת החוק המוצע, ולעניין זה, מוצע כי משרד התרבות והספורט ישלם את הכספים שהוקצו כאמור כאילו הוקצו על ידו בהתאם למבחנים לתמיכה.

כמו כן מוצע, בהתאם לשינוי המוצע לניתוק תחום הספורט מרווחי הימורים, לקבוע כי כל הזכויות וטובות ההנאה שעמדו לזכות המועצה עקב כספים שהוקצו כדין על ידה לפי סעיף 9(ב1)6 לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, יועברו למדינה ביום תחילתו של החוק האמור, ויראו אותן כזכויות וטובות הנאה של המדינה.

בהתאם לתיקון המוצע לסעיף 4 לחוק להסדר ההימורים בספורט, בעניין הרכב המועצה, כמתואר לעיל, מוצע לקבוע כי מי שמונה למועצה כנציג הוועד האולימפי, ההתאחדות לכדורגל, איגוד הכדורסל ואיל"ת – התאחדות ישראלית לספורט תחרותי לא אולימפי, לפי סעיף 4(א)4 עד (7) לחוק להסדר ההימורים בספורט, יחדלו לכהן

(5) התחייבויות כספיות שניתנו או סכומים מיתרות המזומנים, לא ישולמו או יועברו, אלא אם כן נחתמו על ידי רואה החשבון.

(ג) בסעיף זה –

“המועצה” – המועצה להסדר ההימורים בספורט כמשמעותה בחוק להסדר ההימורים בספורט;

“התחייבות כספית” – התחייבות כספית, הקשורה להקצאה לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב פרסומו של חוק זה, לרבות בחוזה, בכתב התחייבות, במסמכי תשלום או בהסדר פשרה המוגש לבית משפט או לבית דין כדי לקבל תוקף של פסק דין;

“יתרת ההכנסות” – כהגדרתה בחוק להסדר ההימורים בספורט;

“יתרות המזומנים” – סך הסכומים שהמועצה הקצתה לחלוקה כתמיכה, לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב פרסומו של חוק זה, אך טרם הועברו בפועל למקבלי התמיכה.

12. בחוק הספורט, התשמ”ח-1988¹⁰ (בפרק זה – חוק הספורט) –

(1) בסעיף 1, ההגדרות “המועצה להסדר ההימורים בספורט”, “הוועדה הציבורית”, “חוק להסדר ההימורים בספורט” ו“יתרת ההכנסות” – יימחקו;

(2) בסעיף 9ב, המילים “או לפי חוק להסדר ההימורים בספורט” – יימחקו;

(3) בסעיף 17א(ב) –

(א) ברישה, במקום “19 חברים” יבוא “20 חברים”;

(ב) פסקה (5) – תימחק;

(ג) בפסקה (6), במקום “או נבחריהן” יבוא “שהוא מנהל מחלקת ספורט ברשות המקומית”;

ד ב ר י ה ס ב ר

השנתי שלהם עולה על מיליון וחצי שקלים חדשים, יהוו רשות ציבורית לעניין חוק חופש המידע, התשנ”ח-1998, למעט לגבי מידע מסוים, כמפורט בסעיף. בהתאם לשינוי המוצע בדבר ניתוק התמיכה בתחום הספורט מרווחי הימורים, הרי שלא ייתמכו עוד התאחדויות או איגודים לפי החוק להסדר ההימורים בספורט, ולכן מוצע למחוק בסעיף האמור את ההתייחסות לתמיכה לפי חוק להסדר ההימורים בספורט.

לפסקאות (3) ו-(4)

סעיף 17 לחוק הספורט מסדיר את הקמתה של המועצה הלאומית לספורט ואת הרכבה. מעת שהמועצה להסדר ההימורים בספורט תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ותחרויות ספורט בלבד, בעוד כלל ההקצאה הציבורית לתמיכה בתחום הספורט תיקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, באופן שינותק הקשר בין רווחי הימורים לבין תמיכה בתחום הספורט, הרי שייצוג תחום ההימורים במועצה הלאומית לספורט על ידי נציג המועצה להסדר ההימורים בספורט שיהיה חבר בה או נציג מפעל הפיס שיהיה משקיף בה, אינו עולה

סעיף 12 לפסקה (1)

מוצע למחוק את ההגדרות “המועצה להסדר ההימורים בספורט”, “חוק להסדר ההימורים בספורט”, ו“יתרת ההכנסות”, אשר בהתאם לשינוי המוצע לא יהיה אוכור שלהן בחוק הספורט, נוכח הניתוק המוצע בין תחום הספורט לבין רווחי הימורים, וכפועל יוצא ניתוק בין חוק הספורט לבין חוק להסדר ההימורים בספורט, ובין המועצה הלאומית לספורט לבין המועצה להסדר ההימורים בספורט. עוד מוצע למחוק את ההגדרה “הוועדה הציבורית”, הואיל ומוצע לבטל את הוועדה האמורה; זאת, משום שהוועדה הציבורית כיום מהווה גוף מייעץ למועצה הלאומית לספורט, ובהתאם להסדר החדש המוצע, מוצע לקבוע שהמועצה הלאומית לספורט תהווה גוף מייעץ לשרים בענייני ספורט, ולכן הוועדה הציבורית תהווה גורם מייעץ שני, באופן שייצור בירוקרטיה מיותרת.

לפסקה (2)

סעיף 9ב לחוק הספורט קובע כי התאחדות או איגוד המקבלים תמיכה לפי חוק יסודות התקציב, התשמ”ה-1985, או לפי החוק להסדר ההימורים בספורט, ומחזור העסקים

¹⁰ ס”ח התשמ”ח, עמ’ 122; התשע”ז, עמ’ 548.

- (ד) אחרי פסקה (13) יבוא:
- "(14) שני נציגים של התאחדויות או איגודים, שאינם מיוצגים על ידי נציגים אחרים במועצה";
- (ה) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(1ג) במינוי לפי פסקאות (4) עד (14) שבסעיף קטן (ב), לא ימונה מי שעוסק בתחום ההימורים וההגרלות";
- (1) סעיף קטן (ה) – בטל;
- (4) בסעיף 17, במקום "עשרה מבין" יבוא "רוב";
- (5) בכותרת סימן ב' לפרק ג', המילים "והוועדה הציבורית" – יימחקו;
- (6) בסעיף 17 –
- (א) בפסקה (1), בסופה יבוא "לשם קידום ופיתוחם של הפעילות הגופנית והספורט בישראל";
- (ב) במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) לייעץ לשר בעניין קביעת אמות המידה לתמיכה בתחום הספורט";
- (ג) בפסקה (4), במקום "לקבוע, באישור השרים, את" יבוא "לייעץ לשרים בעניין קביעת";
- (ד) אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(4א) לגבש המלצות בנושאים בתחום הספורט שהשר או שר האוצר, ביקשו שתדון בהם, וההמלצות יובאו לעיון השרים";
- (ה) פסקה (5) – תימחק;
- (7) סעיפים 17 עד 17ג – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

והתמיכות בתחום הספורט ייעשו בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, או להוראות תקנון כספים ומשק המפורסמות על ידי החשב הכללי, הרי שהממונה על סעיף התקציב יקבע את אמות המידה שלפיהן הוא יחולק.

לכן, מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק הספורט כך שהמועצה הלאומית לספורט, כגוף שיש בו ייצוג לגופי הספורט העיקריים בישראל והוא בעל הידע והמומחיות בתחום הספורט, תהיה הגורם המקצועי המייעץ לשר התרבות והספורט לעניין קביעת אמות המידה לתמיכה, לעניין קביעת מדיניות כוללת וארוכת טווח בתחום הספורט לשם קידום ופיתוחם של הפעילות הגופנית והספורט בישראל ועוד, ולשרת התרבות והספורט ולשר האוצר לעניין קביעת תכנית המיתקנים הלאומית.

עוד מוצע כי מעת שהמועצה הלאומית לספורט עצמה הפכה לגוף מייעץ לשרים, תבוטל הוועדה הציבורית, שהוקמה כגוף מייעץ למועצה הלאומית לספורט לעניין אמות המידה לתמיכה, מכיוון שהיוועצות כפולה תיצור עודף בירוקרטיה שאין לה הצדקה ובהכרח תסרב לאת תהליך קביעתן של אמות המידה לתמיכה.

בקנה אחד עם מטרות המועצה ותפקידיה, ומוצע לתקן בהתאם את סעיף 17 לחוק הספורט. כמו כן, מוצע להגדיל את הייצוג במועצה הלאומית לספורט של נציגים מתחום הספורט ולקבוע שיווספו שני נציגים של התאחדויות או איגודים שאינם מיוצגים על ידי נציגים אחרים במועצה, וכי נציג הרשויות המקומיות האמור בסעיף 17(ב) לחוק הספורט יהיה מנהל מחלקת ספורט ברשות המקומית. בהתאם לכך מוצע להגדיל את מספר החברים במועצה הלאומית לספורט מ-19 ל-20. עוד מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק הספורט כך שהמניין החוקי לקיום ישיבות המועצה הלאומית לספורט יהיה רוב מבין חבריה, במקום עשרה חברים כפי שקבוע כיום בסעיף האמור.

לפסקאות (5) עד (7)

סעיף 17 לחוק הספורט קובע את תפקידי המועצה הלאומית לספורט. כיום, תפקידים אלה כוללים, בין השאר, קביעה של אמות המידה ושל הסכומים לחלוקה כתמיכה בתחום הספורט לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט. מעת שכלל התקציב להקצאה הציבורית לתחום הספורט בישראל יעוגן בתקציב המדינה,

(א) בסעיף קטן (א), במקום "המועצה" יבוא "השרים", במקום "ובאישור השרים, תקבע" יבוא "יקבעו" ובמקום "ותפרסמה" יבוא "ויפרסמו אותה";

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(1) בפסקה (2), המילים "ואמות המידה" – יימחקו;

(2) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) סכומי הכספים שייועדו להקצאה בעבור הקמתם או שדרוגם של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט (בפסקה זו – תשתיות או מיתקנים), ולעניין זה רשאים השרים להביא בחשבון, בין השאר, את העניינים האלה:

(א) סוגיהם ומספרם של התשתיות או המיתקנים;

(ב) מיקומם של התשתיות או המיתקנים, בשים לב לפריסה גאוגרפית, לצורכי הפיתוח של הספורט בישראל או למצב הכלכלי של היישוב שבו הם נמצאים בהתאם למדד החברתי-כלכלי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או מדד אחר שייראה לשרים הולם;

(ג) סוגי הגופים אשר יהיו זכאים להקצאת כספים לשם הקמתם או שדרוגם של תשתיות או מיתקנים (בפסקה זו – הגופים הזכאים);

(ד) לוחות הזמנים לביצוע ההקמה או השדרוג של התשתיות או המיתקנים, שבהם יידרשו לעמוד הגופים הזכאים;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

הכלכלי של היישוב הרלוונטי; סוגי הגופים, לרבות רשויות מקומיות, שיהיו זכאים להקצאת כספים לצורך הקמה או שדרוג של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט, ועוד. יובהר כי ההיבטים השונים המנויים בפסקה (4) המוצעת לסעיף 17ד(ב) לחוק הספורט אינם ממצים, כך שהשרים יוכלו להתחשב בהיבטים נוספים שייראו להם רלוונטיים לעניין זה. מבחני התמיכה או הקריטריונים הרלוונטיים להקצאת כספים מסוג אחר, שייקבעו על ידי משרדי הממשלה שיקצו משאבים להקמה ולשדרוג של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט, יתבססו על הוראות תכנית המיתקנים הלאומית.

בהתאם לאמור לעיל, מוצע לתקן את סעיף 17ד(ב)(2) לחוק הספורט, שבנוסחו היום קובע כי תכנית המיתקנים הלאומית תכלול, בין השאר, סדרי עדיפויות ואמות מידה להקצאת משאבים להקמה ולשדרוג של מיתקני ספורט, ולמחוק את המילים "אמות מידה", כדי שיהיה ברור כי תכנית המיתקנים הלאומית קובעת עקרונות כלליים, כאמור לעיל, אשר בהתאם להם ייקבעו מבחני התמיכה של משרדי הממשלה אשר יקצו משאבים להקמה ולשדרוג של תשתיות ומיתקני ספורט.

סעיף 17ד(א) לחוק הספורט, בנוסחו הנוכחי, קובע כי המועצה הלאומית לספורט, לאחר התייעצות עם השרים הממונים על משרדי הממשלה המקצים משאבים להקמה ולשדרוג של מיתקני ספורט ובאישור שר התרבות והספורט ושר האוצר, תקבע את תכנית המיתקנים הלאומית, ותפרסמה ברשומות. מוצע לתקן את הסעיף האמור כך ששר התרבות והספורט ושר האוצר יקבעו את תכנית המיתקנים הלאומית, והמועצה הלאומית לספורט תייעץ להם לגביה.

מוצע לתקן את סעיף 17ד(ב) לחוק הספורט ולהוסיף בו את פסקה (4), שבה יפורטו ההיבטים השונים שהשרים יהיו רשאים להביא בחשבון לעניין הועדת כספים להקמתם או לשדרוגם של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט. כך למשל, מוצע כי השרים יביאו בחשבון, לעניין זה, את אלה: סוגיהם ומספרם של תשתיות הספורט או מיתקני הספורט; מיקומם של תשתיות הספורט או מיתקני הספורט, בשים לב לפריסה גאוגרפית, לצורכי הפיתוח של הספורט בישראל או למצב

(ה) סכום המימון המשלים שיידרש מהגופים הנתמכים, והוראות לעניין המרת הזכאות של הגופים הזכאים לתשתית או למיתקן אחרים;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "המועצה, מיוזמתה או לפי פניית השרים, תבחן" יבוא "השרים יבחנו" והסיפה החל במילים "החליטה המועצה" – תימחק;

(ד) בסעיף קטן (ד), פסקה (2) – תימחק;

(ה) בסעיף קטן (1), במקום "למועצה" יבוא "לשרים ולמועצה".

תיקון חוק הספורט – תחילה והוראות מעבר

13. (א) תחילתו של חוק הספורט כנוסחו בסעיף 12 לחוק זה, למעט מחיקתן של ההגדרות "חוק להסדר ההימורים בספורט" ו"יתרת ההכנסות" שבסעיף 1 לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(1) לחוק זה, ומחיקתה של פסקה (2) של סעיף 17(ד) לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(8)(ד) לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה).

(ב) אמות מידה שנקבעו לפי דין לעניין חלוקת יתרת ההכנסות, לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, ועמדו בתוקפן ערב יום התחילה, ימשיכו לחול עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019), לעניין תמיכה בתחום הספורט, כל עוד לא שונו או בוטלו לפי כל דין.

(ג) מי שמונה כחבר המועצה הלאומית לספורט לפי סעיף 17(ב)5 לחוק הספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, יחדל לכהן בתפקידו ביום התחילה.

(ד) מי שמונה כחבר הוועדה הציבורית לפי סעיף 17(א) לחוק הספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, יחדל לכהן בתפקידו ביום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 13 לסעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ה)

להקצות כספים כחלוקה לתמיכות לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, ואולם כאמור לעיל, התיקון המוצע לחוק הספורט, רובו ככולו, נכנס לתוקף ביום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, ולכן, ככל שהשרים ישנו את תכנית המיתקנים הלאומית בתקופה שמיום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019 עד יום תחילתו, נדרש שהיא תחייב גם את המועצה.

במקביל, מוצע כי בתקופה שמיום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית 2019 עד יום תחילתו, יקראו את סעיף 17(ג) לחוק הספורט, כך שאמות מידה שיקבע שר התרבות והספורט יחייבו את המועצה לעניין חלוקת יתרת ההכנסות, גם זאת כדי להבטיח רציפות, באופן שכל עוד הקצאת הכספים כחלוקה לתמיכות נעשית על ידי המועצה, קביעות שר התרבות והספורט יחייבו אותה. בהתאם, מוצע כי גם מועד התחילה של מחיקת ההגדרות "חוק להסדר ההימורים בספורט" ו"יתרת ההכנסות" שבסעיף 1 לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(1) לחוק המוצע, אשר רלוונטיות להוראות מעבר אלה, יהיה ביום התחילה של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019.

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד)

בהתאם לתיקונים המוצעים לסעיפים 17(ב)5 ו-17(א) לחוק הספורט, כמתואר לעיל, מוצע לקבוע בהוראת מעבר, כי מי שמונה לפי הסעיפים האמורים, כנוסחם ערב פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, בהתאמה, למועצה הלאומית לספורט כנציג המועצה להסדר ההימורים

כדי לאפשר למשרד התרבות והספורט להיערך בהקדם בכל הנוגע להכנת הכנת מבחני התמיכה שיידרשו לצורך יישום ההסדר המוצע, מוצע לקבוע כי מועד תחילתו של התיקון המוצע לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12 לתיקון המוצע, יהיה ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019; זאת, למעט כמה עניינים שיפורטו להלן, שלגביהם מועד התחילה יהיה ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, קרי, יום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) (בפרק זה – יום התחילה של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019).

ואולם כדי להבטיח כי התמיכה לגופי הספורט הנתמכים הייום תמשיך להשתלם כסדרה, מוצע לקבוע כי אמות מידה שנקבעו כדין לחלוקת כספי המועצה להסדר ההימורים בספורט ועמדו בתוקפן ערב יום התחילה ימשיכו לחול עד סוף שנת 2019, כל עוד לא שונו או בוטלו לפי כל דין לפני מועד זה.

על אף האמור לעיל לעניין מועד תחילתו של התיקון המוצע לחוק הספורט, ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, מוצע כי מועד תחילתה של מחיקת פסקה (2) של סעיף 17(ד) לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(8)(ד) לתיקון המוצע, יהיה במועד מאוחר יותר, קרי ביום התחילה של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, וזאת בהתאם לסעיף התחילה הכללי של החוק האמור. מוצע מועד תחילה כאמור לעניין זה, שכן רק מיום זה תפסיק המועצה

(ה) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), יקראו את חוק הספורט כך שלפני סעיף 17 ז"ב יבוא:

17 י.ג. (א) השר רשאי לקבוע אמות מידה לתמיכה; קבע השר אמות מידה לתמיכה, יפרסמן ברשומות.

(ב) אמות המידה לתמיכה יחייבו את המועצה להסדר ההימורים בספורט, כמשמעותה בחוק להסדר ההימורים בספורט, לעניין חלוקת יתרת ההכנסות.

(ג) בסעיף זה, "אמות מידה לתמיכה" – אמות מידה לתמיכה לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, בתשתיות יסוד ובמטרות אחרות בספורט, באגודות ספורט, בהתאחדויות, באיגודים ובמועדוני ספורט וכן לתמיכה בפעילויות שמטרתן מניעת אלימות וגזענות בספורט."

14. בחוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008¹¹ (בפרק זה – חוק איסור אלימות בספורט), בסעיף 22(א), פסקה (10) – תימחק.

15. (א) תחילתו של סעיף 22(א) לחוק איסור האלימות בספורט, כנוסחו בסעיף 14 לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה).
(ב) מי שמונה לחבר המועצה למניעת אלימות בספורט לפי סעיף 22(א)(10) לחוק איסור האלימות בספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, יחדל לכהן בתפקידו ביום התחילה.

פרק ה': ביטוח לאומי

16. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹² (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי) –

(1) בסעיף 223, לפני ההגדרה "גמלת סיעוד" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

להסדר ההימורים בספורט, יחדל לכהן בתפקידו כנציג במועצה ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019.

סעיף 16 פסקאות (1), (2) ו-1)

המוסד לביטוח לאומי (להלן – המוסד) משלם כיום כ-6.1 מיליארד ש"ח לכ-170 אלף זכאים מדי שנה לגמלת סיעוד, לשם מימון הטיפול הסיעודי הניתן להם.

גמלת הסיעוד משתלמת מכוח סעיף 224 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי), הקובע כי מבוטח שכתוצאה מליקוי מתקיים בו האמור באחת מפסקאות (1), (א1), או (2) שלהלן זכאי לגמלת סיעוד חודשית, בהיקף כמפורט באותן פסקאות ואלו הן:

"(1) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום-יום, או זקוק להשגחה – 9.75 יחידות שירות לשבוע;

(א1) הוא תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום-יום, ברוב שעות היממה – 16

בספורט או כנציג הוועדה הציבורית, יחדל לכהן בתפקידו ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, וזאת נוכח הניתוק המוצע בין תחום הספורט לרווחי הימורים ונוכח ביטול הוועדה הציבורית.

סעיפים 22 לחוק איסור אלימות בספורט, 14 ו-15 התשס"ח-2008, קובע את הרכבה של המועצה למניעת אלימות בספורט. מעת שהמועצה להסדר ההימורים בספורט תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד, בעוד כלל ההקצאה הציבורית לתמיכה בתחום הספורט תיקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, באופן שינותק הקשר בין רווחי הימורים לבין התמיכה בתחום הספורט, הרי שייצוג תחום ההימורים במועצה למניעת אלימות בספורט על ידי יושב ראש המועצה להסדר ההימורים בספורט או חבר אחר במועצה שהוא מינה לעניין זה, אינו נדרש עוד. לכן, מוצע לתקן את סעיף 22(א) לחוק האמור, ולמחוק את פסקה (10) שבו.

בהתאם לכך, מוצע לקבוע כהוראת מעבר, כי מי שמונה למועצה למניעת אלימות בספורט כנציג המועצה

¹¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 878; התשע"ח, עמ' 125.

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 201; התשע"ח, עמ' 85.

”בדיקת תלות” – בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת, בביצוע פעולות היום-יום או לעניין הצורך בהשגחה;”

(2) בסעיף 224 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) ברישה, במקום ”(1), (א1), או ”(2) יבוא ”(1) עד (6)“;

(2) במקום פסקאות (1), (א1) ו- (2) יבוא:

”(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 14 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 17 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 18 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 21 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 22 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 26 יחידות שירות לשבוע;

ד ב ר י ה ס ב ר

בבדיקת תלות הבודקת את מידת התלות שלו בביצוע פעולות היום-יום או לעניין הצורך בהשגחה. רמת התלות בה ימצא הזכאי תקבע את גובה הגמלה ותאפשר מתן מענה הולם לצרכים הסיעודיים שלו.

כיום משתלמת גמלת הסיעוד, ככלל, באמצעות שירותים בעין הכוללים טיפול סיעודי בבית, טיפול במרכז יום, אספקת מוצרי ספיגה וכיוצא באלה (להלן – יחידות שירות). על פי התיקון המוצע רמות התלות השונות, למעט רמת התלות הראשונה יקבעו את שווי יחידות השירות לו יהיה זכאי מקבל הגמלה. ברמת התלות הראשונה, לגביה מידת התלות של הזכאי נמוכה בהשוואה לרמות התלות הגבוהות, מוצע לקבוע כי הזכאי יקבל חלק הגמלה בעין סכום של 1,000 ש”ח. להלן יפורט סך יחידות השירות להם יהיה זכאי מקבל הגמלה שנמצא ברמות התלות השנייה עד השישית:

1. ברמת התלות השנייה יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-9.75 יחידות שירות;

2. ברמת התלות השלישית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-12 יחידות שירות;

3. ברמת התלות הרביעית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-16 יחידות שירות;

4. ברמת התלות החמישית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-21 יחידות שירות;

יחידות שירות לשבוע, ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(2) הוא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות היום-יום בכל שעות היממה, או זקוק להשגחה מתמדת – 18 יחידות שירות לשבוע, ואם בין בידו היתר או שההיתר הותלה והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 22 יחידות שירות לשבוע.”

מכוח הוראות פסקאות אלה גמלת הסיעוד משתלמת כיום בשלוש רמות שונות, על פי מידת התלות של הזכאי לגמלה בעזרת הזולת – במידה רבה, רבה מאוד או לחלוטין. מידת תלות זו נקבעת באמצעות מבחן תפקודי, המבוצע על ידי מעריכים מקצועיים, והיא באה לידי ביטוי במספר הנקודות שמקבל הזכאי הנע כיום בין 2.5 ל-11 נקודות תלות.

מבנה גמלת הסיעוד הנוכחי המבוסס על החלוקה לשלוש רמות גמלה אינו נותן מענה הולם לצורכי הקשיש, וזאת נובח הקושי להתאים את מידת הסיעוד למידת התלות של הזכאי באמצעות חלוקה לשלוש רמות גמלה.

בהתאם לכך מוצע שפסקאות (1), (א1) ו- (2) של סעיף 224 לחוק הביטוח הלאומי יתוקנו על ידי יצירת שש רמות תלות, שייקבעו על פי מספר הנקודות שיקבל הזכאי

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 26 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 30 יחידות שירות לשבוע;

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "225(ג)" יבוא "(ה) ו-(ו)" ובמקום "בסעיף קטן (א)(1)", (א1) או (2) יבוא "בסעיפים קטנים (א)(1) עד (6)";
(ג) בסעיף קטן (ג), אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) השר רשאי לקבוע טופס שימלא מי שאיתו התקשר המוסד לשם ביצוע בדיקת התלות של המבוטח";

(3) בסעיף 225 –

(א) בסעיף קטן (ב), אחרי "306" יבוא "ובכפוף לאמור בסעיף קטן (ה)";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "רק" יבוא "גם";

(ג) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) מבוטח שחלות עליו הוראות סעיפים 224(א)(2) עד (6) יקבל לידיו בכסף את שוויין של 4 יחידות שירות מתוך סך היחידות שהוא זכאי להן.
(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ה), מבוטח יהיה רשאי לבחור לקבל את גמלת הסיעוד ביחידות שירות בלבד אם הודיע על בחירתו זו למוסד; המוסד רשאי לקבוע את דרך מתן ההודעה.

(ז) מבוטח שהיה זכאי לגמלה ערב תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח – 2018, ולא מסר הודעה למוסד, יקבל לידיו את שוויין של 4 יחידות השירות כאמור בסעיף קטן (ה), ומגמלתו יופחתו בהתאמה 4 יחידות שירות של טיפול אישי במבוטח בביתו, כמשמען בפרט (1) בלוח ח'2; לא היו למבוטח 4 יחידות שירות כאמור, תופחת היתרה מתוך שעות הטיפול האישי במבוטח במרכז יום כמשמען בפרט (2) בלוח ח'2";

(4) בסעיף 225א –

(א) בסעיף קטן (א), פסקה (3) – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

בכסף תאפשר לו גמישות רבה יותר בשימוש בגמלה לשם קבלת מענה מיטבי לצרכיו השונים, אשר אינם נכללים במסגרת השירותים בעין שלהם הוא זכאי. במטרה לאפשר למבוטח להמשיך ולקבל את כל גמלת הסיעוד בעין מוצע להותיר בידיו את הבחירה ולהודיע על בחירתו זו למוסד. מבוטח שלא בחר להמשיך ולקבל גמלה בעין, יקבלן בכסף כאמור ויופחתו מגמלתו 4 יחידות שירות בעין תחילה מתוך שעות הטיפול בביתו, ולאחר מכן, אם לא היו מספיק יחידות להפחתה, מתוך שעות הטיפול במרכז יום.

בהמשך לאמור מוצע לתקן את סעיף 225א, הקובע תשלום גמלת סיעוד בכסף למי שמקבל שירותי סיעוד בידי מטפל מקצועי שאינו קרוב משפחתו של הזכאי לגמלה, ברוב שעות היממה, שישה ימים בשבוע לפחות כך שגם הוא יהיה רשאי לבחור לקבל את הגמלה ביחידות שירות וכן לשנות את בחירתו מעת לעת.

5. ברמת התלות השישית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-26 יחידות שירות;

מוצע לשמור את המצב הקיים כיום כך שברמת התלות השלישית ואילך תינתן תוספת של 3 עד 4 יחידות שירות למי שמקבל את הטיפול באמצעות מטפל ישראלי, והכול כמפורט באותו סעיף.

עקב השינויים המוצעים לעיל ברמות הגמל ותיקון סעיף 224 לחוק, מוצע לתקן בהתאם את לוח ח'2, כאמור בפסקה.

פסקאות (3) ו-(4)

מוצע לקבוע כי זכאי לגמלה שחלות עליו הוראות סעיפים 224(א)(2) עד (6), כנוסחן בפסקה (2)(א)(2) בסעיף 16, יקבל לידיו בכסף את שוויין של 4 יחידות שירות מתוך סך היחידות שהוא זכאי להן, זאת, מתוך הנחה כי גמלה

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום האמור בו יבוא "מי שזכאי לגמלה בכסף לפי סעיף זה, רשאי לבחור לקבל את הגמלה ביחידות שירות, ורשאי לשנות את בחירתו מעת לעת.";

(5) בסעיף 225ג –

(א) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) העביר המוסד ניכוי כאמור בסעיף זה לחשבון הבנק, יחולו לגבי הסכומים שהועברו הוראות לפי פסקאות (א) עד (ה) ו-(ו) עד (ט) לסעיף ויא לחוק עובדים זרים, התשנ"א–1991.";

(ב) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) הוראות סעיף זה ייכנסו לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט 1 בינואר 2019) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום זה ואילך.";

(6) אחרי סעיף 328 יבוא:

"העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים (א) היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב מבטח לפי חוק הפיצויים ורשאי המוסד לתבוע פיצוי על גמלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה לפי סעיף 328(א), יחולו הוראות אלה:

(1) לא תוגש תובענה כאמור בסעיף 328(א) או דרישה כאמור בסעיף 328(2) נגד מבטח, ולא תחול על מבטח חובת דיווח לפי סעיף 328(1א) ו-2(א);

ד ב ר י ה ס ב ר

מארץ במועד, מוצע שההוראה תיכנס לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) והיא תחול על גמלה המשתלמת מיום זה ואילך. במקביל מוצע לבטל את סעיף 7(ב) של תיקון מס' 162 לחוק הביטוח הלאומי שזה היה נוסחו:

"תחילתו של סעיף 225ג לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, לענין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, והוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה שמאותו יום ואילך"

עוד מוצע להבהיר בחוק אלו הוראות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים שיחולו על ההפרשה לפי חוק הביטוח הלאומי.

פסקה (6)

סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי מקנה למוסד זכות לתבוע מצד שלישי שאינו מעביד (המזיק), פיצוי על הגמלאות ששילם – ושעתיד לשלמן למבוטח שנפגע (בפרק זה – הניזוק). זכות זו הוכרה בפסיקה כזכות השיבוב (קרי – המוסד נכנס בנעלי הניזוק ותובע את המזיק).

הסעיף האמור והפסיקה, העניק לצד השלישי זכות לנכות את הגמלאות המשתלמות ואת הגמלאות שעתידות להשתלם על ידי המוסד לניזוק בתאונת דרכים או באירוע נזיקי אחר, מקום שבו עולה כי ישתלמו מאוחר יותר מתוך

פסקה (5) וסעיף 21

סעיף 225ג(ב) לחוק הביטוח הלאומי מאפשר למבוטח המעסיק של עובד זר המקבל גמלת סיעוד בכסף לבקש מהמוסד להעביר בשמו תשלומים בגובה הקבוע בסעיף לחשבון הבנק או הפיקדון של העובד הזה, לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, התשנ"א–1991 (בפרק זה – חוק עובדים זרים); על פי סעיף 225ג(ד), אם יעשה כן המבוטח יבואו התשלומים שיועברו במקום התשלומים שנדרש מעסיק לשלם לקרן פנסיה, לפי הסכם קיבוצי או צו הרחבה לתשלום לקופת גמל לקצבה.

מועד התחילה של ההוראה האמורה נקבע בסעיף 7(ב) לחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו–2015 (בפרק זה – תיקון מס' 162 לחוק הביטוח הלאומי). באתו סעיף נקבע כי ההוראה תיכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, לענין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, והוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה שמאותו יום ואילך כיוון שלא נקבעו בתקנות על פי סעיף ויא לחוק עובדים זרים הוראות בעניין, אין כיום אפשרות למבוטח יחיד לבקש מהמוסד להפקיד כספים בעבור העובד הזר המועסק אצלו.

מאחר שנכון לאפשר ליחידים המעסיקים עובדים זרים בענף הסיעוד להפריש לפיקדון, הן כדי להקל עליהם, אם הם מעוניינים בכך, והן כדי לקדם את מטרת הפיקדון ובכללן הבטחת זכויותיו של העובד הזר ועידוד יציאתו

(2) מבטח יעביר למוסד את הסכום השנתי שנקבע לגביו בהתאם לתקנות לפי פסקה (3) בשל הפיצוי כאמור (בסעיף זה – הסכום הקובע); ואולם לעניין הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, יקבע שר האוצר, בתקנות לפי פסקה (3)(ה), הוראות לעניין אופן העברת הסכום הקובע;

(3) שר האוצר יקבע בתקנות את כל אלה:

(א) הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למוסד מדי שנה (בסעיף זה – הסכום הכולל) ואופן חישובו;

(ב) אופן עדכנו של הסכום הכולל, לרבות בשל שינויים שיחולו מעת לעת בשיעורי הגמלאות לפי חוק זה;

(ג) כללים לחלוקת הסכום הכולל בין המבטחים השונים, שלפיהם יחושב הסכום הקובע לכל מבטח;

(ד) המועדים להעברת הסכום הקובע;

(ה) הוראות לעניין אופן העברת הסכום הקובע על ידי הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים;

(ו) הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למוסד בעד תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 דצמבר 2018) ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן לפי סעיף 328(א) או (2א), אופן חלוקתו בין המבטחים והמועדים לתשלום אותו סכום;

ד ב ר י ה ס ב ר

השיבוב בתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (בפרק זה – חוק הפיצויים), שמטרתם היתה לממש את זכות השיבוב העומדת למוסד בלא צורך בניהול הליכים משפטיים, בתמורה לתנאים מיטיבים למבטחים. בשנים 2008 עד 2010 ביטל המוסד את ההסכמים האמורים עם המבטחים, בין השאר, מן הטעם שההסכמים לא השיגו את מטרתם העיקרית שהיתה, כאמור, מניעת התדיינויות משפטיות. בשנת 2014 נחתמו הסכמים חדשים שאימצו את עקרונות ההסכמים הקודמים, לרבות בדבר התנאים המיטיבים שניתנו מכוחם למבטחים. ואולם ההסכמים החדשים לא הביאו להעברת סכום הולם למוסד בשל זכותו לשיבוב.

כדי למצות את פוטנציאל זכות השיבוב של המוסד בצורה הטובה ביותר, לשפר את השירות לאזרח, להפחית את הנטל הביורוקרטי ואת העומס על בתי המשפט ולפשט את הליכי ההתחשבות בין המוסד לבין המבטחים בכלל הנוגע לתשלום פיצויים לפי חוק הפיצויים, מוצע לקבוע

הפיצויים המשתלמים לניזוק על ידי הצד השלישי, וזאת בין אם הגמלאות כבר משתלמות בפועל באותו מועד ובין אם לאו ("ניכוי רעיוני").

משכך, הצד השלישי, באמצעות חברות הביטוח, מנכה כיום מסכומי הפיצויים המגיעים לניזוק את סכומי הגמלאות ששולמו או שעתידות להשתלם על ידי המוסד, ובמקרה שבו הניזוק טרם פנה למוסד – הוא מקפיא חלק מן הפיצוי שעליו לשלם לניזוק בגובה המשוער של הגמלאות שהיה מקבל הניזוק לו היה פונה למוסד, וזאת עד שיושלמו ההליכים מול המוסד.

סעיף 328(2א)(4) לחוק הביטוח הלאומי מאפשר למוסד לקבוע, חלק האפשרות להעביר דרישות תשלום פרטניות למבטחים, הסדר אחר בהסכם בינו לבין מבטח.

בשנת 1979 חתם המוסד על הסכמים עם חלק מהמבטחים, כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ביחס למימוש זכות

(4) תקנות לפי פסקה (3) ייקבעו בהתחשב, בין השאר, באלה:

(א) סך הפיצויים על גמלאות שהמוסד שילם או שהוא עתיד לשלם לפי חוק הפיצויים, בעד תאונות דרכים שאירעו בשנים 2010 ו-2011 ושהוא זכאי לתבוע אותם ממבטח לפי סעיף 328(א);

(ב) לוחות וריבית שנקבעו בתקנות לפי סעיפים 113(א), 333 ו-369, לעניין היוון קצבאות;

(ג) עלות הסיכון הטהור, כהגדרתה בסעיף 7א לפקודת ביטוח רכב מנועי;

(ד) דמי ביטוח הרכב בענף ביטוח רכב חובה כמשמעותו בפקודת ביטוח רכב מנועי, שנגבו בפועל על ידי כלל המבטחים בענף האמור משנת 2010 ואילך, בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;

(ה) שיעורי הגמלאות שנקבעו לפי חוק זה.

(ב) בסעיף זה –

“הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים” – כמשמעותה בחוק הפיצויים;

“חוק הפיצויים” – חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל”ה-1975;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע, כי בקביעת התקנות לעניין זה, יתחשב שר האוצר גם באלה: לוחות וריבית שנקבעו לפי סעיפים 113(א), 333 ו-369 לחוק הביטוח הלאומי, לעניין היוון קצבאות (כיום, תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל”ה-1978); עלות הסיכון הטהור, כהגדרתה בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל”ל-1970; דמי ביטוח הרכב בענף ביטוח רכב חובה, שנגבו בפועל על ידי כלל המבטחים בענף האמור משנת 2010 ואילך, בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר; ושיעורי הגמלאות שנקבעו לפי חוק הביטוח הלאומי.

לעניין הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, כמשמעותה בחוק הפיצויים (בפרק זה – הקרן), מוצע לקבוע כי שר האוצר יקבע בתקנות הוראות לעניין אופן העברת הסכום הקובע על ידי הקרן, למוסד. הוראה זו נדרשת לאור העובדה שהקרן אינה גובה דמי ביטוח ועל כן נדרש לקבוע לגביה הוראות מיוחדות בדבר האופן שבו יועברו כספים ממנה למוסד. כך לדוגמה, יכול שייקבע במסגרת הוראות אלה כי הסכום שנקבע על ידי הקרן לשלם למוסד, ישולם על ידי מבטח, וזאת לאור העובדה שהקרן ממומנת על ידי ציבור הנהגים באמצעות מבטחים.

כי בכל הקשור לתביעות לפי חוק הפיצויים, חלף האפשרות של המוסד להגיש תובענה בעניין זה כאמור בסעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי, יחול הסדר התחשבות כולל שבמסגרתו מבטח יעביר למוסד את הסכום השנתי שייקבע לגביו בהתאם לתקנות, והכול כמתואר להלן.

כך, מוצע להוסיף לחוק הביטוח הלאומי את סעיף 328א, שבמסגרתו ייקבע כי בתקנות שיותקנו על ידי שר האוצר, ייקבעו הסכום הכולל שיועבר למוסד על ידי המבטחים מדי שנה בעד פיצוי על תשלום גמלאות במקרים שבהם קיימת גם עילה לתשלום פיצויים לפי חוק הפיצויים, אופן חלוקתו של הסכום הכולל בין כלל המבטחים, אופן עדכונו והמועדים להעברת הסכום מכל מבטח. בקביעת התקנות כאמור, מוצע כי שר האוצר יתחשב, בין השאר, בסך התקבולים שהמוסד זכאי להם בעד תאונות דרכים שהתרחשו בשנים 2010 ו-2011. שנים אלה נבחרו כיוון שמדובר בשנים המאוחרות ביותר שבהם מרבית התיקים מול המבטחים טופלו ונסגרו, וכיוון שמדובר בשנים שלגביהן נעשתה בדיקה של הנתונים הנוגעים לתיקים האמורים; אשר על כן, מדובר בתקופה שלגביה קיימים נתונים אמינים שניתן להסתמך עליהם. עוד

”מבטח” – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים
 פיננסיים (ביטוח), התשמ”א–1981, לרבות הקרן
 לפיצוי נפגעי תאונות דרכים;
 ”פקודת ביטוח רכב מנועי” – פקודת ביטוח רכב מנועי
 [נוסח חדש], התש”ל–1970¹⁵;
 ”תאונת דרכים” – כהגדרתה בחוק הפיצויים;

(7) בלוח ח'2, בפרט 2, בטור ב', בפרט משנה (א), במקום ”סעיף 224(א)(1)” יבוא
 ”סעיפים 224(א)(1) עד (3)” ובפרט משנה (ב), במקום ”סעיף 224(א)(1) או (2)” יבוא
 ”סעיפים 224(א)(4) עד (6)”.

17. תקנות ראשונות לפי סעיף 328א(3) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק
 זה, יותקנו בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה. חוק הביטוח
 הלאומי – תקנות
 ראשונות
18. (א) תחילתם של הסעיפים המפורטים בפסקאות (1) עד (6), ביום י”ז בתמוז התשע”ח
 (1 ביולי 2018) (בפרק זה – יום התחילה) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום התחילה
 ותחולה
 תיקון חוק הביטוח
 הלאומי – תחילה
 ותחולה
 ואילך:

- (1) 223 כנוסחו בסעיף 16(1);
 (2) 224(א), (ב) ו־ג) כנוסחו בסעיף 16(2)(א)(1), (ב) ו־ג);
 (3) 225 כנוסחו בסעיף 16(3);
 (4) 225 א כנוסחו בסעיף 16(4);
 (5) 225 ג כנוסחו בסעיף 16(5);
 (6) לוח ח'2 כנוסחו בסעיף 16(7).

ד ב ר י ה ס ב ר

ראשונות לפי סעיף 328א(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי.
 סעיף 18 מוצע כי התיקונים המוצעים יחולו מיום י”ז
 בתמוז התשע”ח (1 ביולי 2018) (בפרק זה – יום
 התחילה) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום התחילה
 ואילך. זאת, למעט מספר יחידות השירות האמורים בתיקון
 לסעיף 224 לחוק; אלה יינתנו בהדרגה, בתקופה אשר
 תחילתה ביום התחילה וסופה ביום ט”ז בטבת התשפ”א
 (31 בדצמבר 2020), ולאחריה תיכנס לתוקפה הוראת הקבע
 בעניין יחידות השירות שיינתנו בכל אחת מרמות התלות.

לעניין הוספת סעיף 328א המוצע לחוק הביטוח
 הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) להצעת חוק זו, מוצע כי מועד
 תחילתו של תיקון זה יחול ביום תחילתו המוצע של חוק
 ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב
 לשנת 2019), התשע”ח–2018, קרי ביום כ”ד בטבת התשע”ט
 (1 בינואר 2019), או במועד כניסתו לתוקף של תקנות
 ראשונות לפי סעיף 328א(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי
 כאמור בסעיף 17 להצעת חוק זו, לפי המאוחר (בפרק זה –
 יום התחילה המאוחר); זאת, לאור חשיבותן של התקנות
 כאמור, ליישום ההסדר החדש לפי סעיף 328א המוצע
 לחוק הביטוח הלאומי. עוד מוצע לקבוע כי השינוי המוצע

עוד מוצע כי בתקנות שיוקנו לפי סעיף 328א(3)
 המוצע לחוק הביטוח הלאומי, ייקבע גם סכום כולל חר”-
 פעמי שהמבטחים יעבירו למוסד בגין תאונות דרכים
 שאירעו בתקופה שמיום כ”ט בטבת התשע”ד (1 בינואר
 2014) עד יום כ”ג בטבת התשע”ט (31 דצמבר 2018) ואשר
 טרם הוגשה לגביהן תביעה או דרישה למוסד. זאת, כיוון
 שהמוסד טרם החל לטפל עדיין בתיקים משנים אלו. אשר
 על כן, לעניין השנים 2014 עד 2018, ניתן יהיה לתחום
 את ההתנהלות בעניין פיצויים מכוח חוק הפיצויים לאור
 ההסדר החדש בלבד.

כמו כן, מוצע לקבוע בסעיף 328א המוצע, מספר
 הגדרות הנדרשות לעניין הסעיף, ובכלל זה הגדרה למונח
 ”מבטח”; כיוון שלמוסד קיימת זכות שיבוט גם כנגד הקרן,
 מוצע להוסיף להסדר שהוצע לעיל מול המבטחים גם את
 הקרן, באמצעות הוספתה להגדרה ”מבטח”.

סעיף 17 לאור חשיבותן של התקנות שייקבעו לפי סעיף
 328א(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו
 בסעיף 16(6) להצעת חוק זו, לשם יישום ההסדר החדש
 המוצע לעניין שיבוט וההיערכות לקראת יישומו, כמתואר
 לעיל, מוצע לקבוע סדר זמנים של 30 ימים להתקנת תקנות

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

(ב) תחילתן של פסקאות (1) עד (6) בסעיף 224(א) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחן בסעיף 16(2)(א) ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021).

(ג) תחילתו של סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, ביום תחילתו של חוק זה או במועד כניסתו לתוקף של תקנות ראשונות כאמור בסעיף 17 לחוק זה, לפי המאוחר (בפרק זה – יום התחילה המאוחר).

(ד) סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, יחול לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה המאוחר ואילך, וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד ערב יום התחילה המאוחר ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן לפי סעיף 328(א) או (2) לחוק הביטוח הלאומי עד ערב יום התחילה המאוחר; לעניין זה, "תאונת דרכים" – כהגדרתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.¹⁴

תיקון חוק הביטוח
הלאומי – הוראות
מעבר

19. (א) מבוטח שערב יום התחילה חלות עליו הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו ערב יום התחילה, ולאחר יום התחילה יחולו עליו הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו בסעיפים 20(ב), (ג) ו-(ד) וסעיף 16(2)(א) לפרק זה, בהתאמה, יוסיף לקבל גמלה ביחידות שירות, בהיקף שניתן לו ערב יום התחילה, אלא אם כן הודיע למוסד כי בחר לקבל את הגמלה בכסף.

(ב) מבוטח שערב יום התחילה חלות עליו הוראות סעיפים קטנים 224(א)(1), (2) ו-(ג) וסעיף 16(2)(א) לפרק זה, כנוסחם בסעיפים 20(ב), (ג) ו-(ד) וסעיף 16(2)(א) לפרק זה, בהתאמה, ייקבע מספר יחידות השירות שלו הוא זכאי על פי הגבוה מבין אלה:

- (1) מספר יחידות השירות שלו היה זכאי ערב יום התחילה;
- (2) מספר יחידות השירות שלו הוא זכאי לאחר יום התחילה.

תיקון חוק הביטוח
הלאומי – הוראות
שעה

20. (א) בתקופה שמיום התחילה עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) יחולו הוראות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

מבוטחים הזכאים לגמלה לפי רמות התלות האחרות, ייקבע מספר יחידות השירות שלו הם זכאים על פי הגבוה מבין מספר יחידות השירות שלו הם זכאים ערב יום התחילה, ומספר יחידות השירות שלו יהיו זכאים החל מיום התחילה ואילך.

סעיף 20 כאמור השינוי בגמלת הסיעוד ייעשה באופן הדרגתי. בהתאמה לכך התוספת התקציבית תגדל בשנת 2018 בכ-100 מיליון שקלים חדשים, 250 מיליון שקלים חדשים בשנת 2019, 350 מיליון שקלים חדשים לשנת 2020, ו-500 מיליון שקלים חדשים לשנת 2021. בהתאם לכך תוגדל כמות יחידות השירות לכל רמת תלות במתווה הדרגתי שיחול בארבע פעימות, המתוארת בהוראות השעה בסעיף זה, החל מיום התחילה ועד כניסתה לתוקף של הוראת הקבע בסעיף 16(2)(א) בשנת 2021.

לעניין הסדר השיבוב יחול על תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה המאוחר ואילך, וכן על תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד ערב יום התחילה המאוחר ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן עד המועד האחרון האמור.

סעיף 19 כדי למנוע פגיעה פוטנציאלית לרעה במבוטחים, מוצע לקבוע הוראות מעבר למי שהיו מבוטחים ערב יום התחילה והן מתייחסות לשני סוגי מבוטחים, כמפורט להלן:

מבוטחים, שערב יום התחילה חלות עליהם הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו ערב יום התחילה, דהיינו הם זכאים ערב יום התחילה לגמלה לפי רמת התלות הראשונה בהגדרתה הנוכחית, יוסיפו לקבל גמלה ביחידות שירות, בהיקף שניתן להם ערב יום התחילה, אלא אם כן הודיעו למוסד כי בחרו לקבל את הגמלה בכסף.

¹⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

(ב) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

"(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 16 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 18 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 22 יחידות שירות לשבוע;

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 20 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 24 יחידות שירות לשבוע."

(ג) בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

"(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 16 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 19 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 23 יחידות שירות לשבוע;

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 24 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 28 יחידות שירות לשבוע."

(ד) בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

- (1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);
- (2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;
- (3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;
- (4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 17 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 20 יחידות שירות לשבוע;
- (5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 21 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 25 יחידות שירות לשבוע;
- (6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 26 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 30 יחידות שירות לשבוע.

21. בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו–2015¹⁵, סעיף 7(ב) – בטל.

תיקון חוק
הביטוח הלאומי
(תיקון מס' 162),
התשע"ו–2015

22. בחוק ההתייעלות הכלכלית תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו–2015¹⁶, בסעיף 32 –
- (1) בסעיף קטן (ב), במקום "50.94 אחוזים" יבוא "51.96 אחוזים";
- (2) בסעיף קטן (ב2) במקום "53.57" יבוא "51.55".
- (3) אחרי סעיף קטן (ב2) יבוא:

תיקון חוק
ההתייעלות
הכלכלית תיקוני
חקיקה להשגת
יעדי התקציב
לשנות התקציב
2015 ו-2016)

"(3ב) בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) יקראו את סעיף 32(א) לחוק הביטוח הלאומי כך שבמקום הקטע החל במילים "סכום השווה" עד המילה "אחוזים" יבוא "סכום השווה ל-51.31 אחוזים".

ד ב ר י ה ס ב ר

עלותו הניכרת של תיקון החוק, מוצע להגדיל את שיעור השיפוי האמור, וזאת באמצעות תיקונים עקיפים לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות הכספים 2017 ו-2018), התשע"ז–2016, וכן לחוק

סעיפים 22 ו-24(1) ו-2(א)

סעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי קובע את שיעור השיפוי שיקציב אוצר המדינה למוסד, וזאת כאחוז מהתקבולים שגבה המוסד. לצורך שיפוי המוסד, לאור

¹⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 2.

¹⁶ ס"ח התשע"ו, עמ' 219; התשע"ז, עמ' 315, התשע"ז, עמ' 574.

24. בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016¹⁷ –
- (1) בסעיף 103(1), במקום "סכום השווה ל-51.94 אחוזים" יבוא "סכום השווה ל-51.61 אחוזים";
- (2) בסעיף 104 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020)" יבוא "י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021)";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "ביום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020)" יבוא "כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019)";
- (3) בסעיף 106 –
- (א) בסעיף קטן (ב) במקום "משמונה" יבוא "מארבע";
- (ב) סעיף קטן (ג) – יימחק.
25. חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, כנוסחם בסעיף 24 לחוק זה, ביום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018).
- חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) – תחילה ותחולה

ד ב ר י ה ס ב ר

- לקצבת זקנה בשיעור של 2% בעד כל שנת ביטוח שלמעלה משמונה שנות הביטוח הראשונות שבעדה שולמו דמי ביטוח.
- בשנת 2020 ואילך תשתלם תוספת הוותק החל משנת הביטוח הראשונה.
- במטרה לשפר את מצבם הכלכלי של הקשישים בישראל, מוצע לקבוע כי תשלום תוספת הוותק החל מיום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) תיעשה כבר משנת הביטוח הרביעית וזאת במקום השנה השמינית; בשנת 2019 ואילך, במקום בשנת 2020, תשתלם תוספת הוותק החל משנת הביטוח הראשונה.
- סעיפים** מוצע כי תחילתם של התיקונים בסעיפים 22 ו-23²⁵ ו-24 לעניין תוספת הוותק ולעניין שיפוי המוסד תהיה ביום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018).
- ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016, התשע"ו-2015.
- לסעיפים 24(ב) ו-(3)**
- סעיף 248 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי החל מיום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) מי שהיה מבוטח יותר משמונה שנים לפני המועד שבו החלה להשתלם לו קצבת זקנה זכאי לתוספת ותק לקצבת זקנה בשיעור של 2% בעד כל שנת ביטוח שלמעלה משמונה שנות הביטוח הראשונות שבעדה שולמו דמי ביטוח. הסעיף קובע כי התוספת המרבית תעמוד על 50%. סעיף 257 קובע הוראה דומה ביחס לתשלום תוספת ותק לשאירים של אדם שהיה זכאי לתוספת האמורה.
- בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) ועד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) תשתלם תוספת הוותק למי שהיה מבוטח יותר מארבע שנים לפני המועד שבו החלה להשתלם לו קצבת זקנה זכאי לתוספת ותק

¹⁷ ס"ח התשע"ז, עמ' 217, התשע"ז, עמ' 574.

פרק ו': צמצום פגיעות בעבודה

הגדרות

26. בפרק זה –

”גמלה” – דמי פגיעה, מענק או קצבה;

”דמי פגיעה” – כמשמעותם בסימן ד’ לפרק ה’ לחוק הביטוח הלאומי;

”חוק הביטוח הלאומי” – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ”ה–1995¹⁸;

”חוק הפיקוח על הביטוח” – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ”א–1981¹⁹;

”מבטח” – כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

”המוסד” – כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי;

”מחלת מקצוע” – כהגדרתה בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, לרבות מחלה שנגרמה בעקבות פגיעות זעירות חוזרות ונשנות ולא בעקבות אירוע פגיעה בודד;

”מענק” – מענק לנכה עבודה המשולם לפי סעיף 107 לחוק הביטוח הלאומי;

”מעסיק” – מי שמעסיק אדם במסגרת יחסי עבודה, למעט יחיד המעסיק עובד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו;

”עובד” – מבטח לפי פרק ה’ לחוק הביטוח הלאומי, כאמור בסעיף 75(א) לאותו חוק, למעט משרת כוחות הביטחון כהגדרתו בסעיף 295(ב) לחוק האמור שהוראות פרק י”ג לאותו חוק חלות עליו, ולמעט עובד עצמאי כמשמעותו לפי סעיף 75(א)(2) לאותו חוק;

”פגיעה בעבודה” – תאונת עבודה או מחלת מקצוע;

”קצבה” – קצבה לפי סימן ה’ לפרק ה’ לחוק הביטוח הלאומי או גמלה לפי סימן ח’ לפרק ה’ לחוק האמור;

”השר” – שר האוצר;

”תאונת עבודה” – כהגדרתה בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, לרבות תאונה שרואים אותה, לפי סעיף 80(2) עד (7) לחוק האמור, כתאונת עבודה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ליצירת תמריץ כלכלי למעסיק לשמור על בטיחות עובדיו. תמריץ כאמור ייווצר בשל כך שתמחור הפרמיות שידרשו מבטחים ממעסיקים בעבור רכישת ביטוח בעד העסקת עובדים, ישקף את הסיכון הממשי שטמון בעבודה במקום העבודה שבאחריותם. כלומר, הפרמיות שידרש המעסיק לשלם, יתמרצו אותו לפעול לשמירה על בטיחות עובדיו ולהקטנת מספרן וחומרתן של תאונות העבודה במקום העבודה שבאחריותו.

ככלל, יחול המנגנון המוצע בפרק זה על פגיעות בעבודה, כהגדרתן בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, התשנ”ה–1995 (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי). כלומר, הן על תאונות עבודה כהגדרתן באותו סעיף (בפרק זה – תאונות עבודה) והן על מחלות מקצוע, כהגדרתן באותו סעיף (בפרק זה – מחלות מקצוע). ואולם כדי להתאימו למחלות מקצוע, לרבות מחלות שנגרמות עקב פגיעות

פרק ו' מטרת ההסדר המוצע בפרק זה היא לצמצם כללי את מספר הפגיעות בעבודה במשק. במצב החוקי היום, משלמים כלל המעסיקים במשק לענף נפגעי עבודה במוסד לביטוח לאומי (בפרק זה – המוסד), דמי ביטוח בשיעור אחיד, באופן שמביא להחצנה של עלויות הפגיעה בעבודה שנגרמות אצל מעסיק מסוים, על שאר המעסיקים, ושאינו מתמרץ מעסיקים להשקיע יותר בבטיחות במקום העבודה שבאחריותם. לאור האמור, מוצע להטיל על מעסיקים חובת ביטוח בעד העסקת כל עובד, כך שהפרמיה שידרש המעסיק לשלם למבטח תשקף את הסיכון הממשי שנובע ממנו, בהתאם לענף העבודה שבו הוא פועל ולהיסטוריה הפרטנית שלו.

המנגנון המוצע נועד לצמצם את הפער בין האחריות שמוטלת על המעסיק לבין העלות האמיתית שנובעת מרמת הבטיחות במקום העבודה שבאחריותו, ולהוביל

¹⁸ ס”ח התשנ”ה, עמ’ 210.

¹⁹ ס”ח התשמ”א, עמ’ 208.

27. (א) מעסיק ישלם למוסד, בעד כל עובד, מיום תחילת העסקתו, סכום אחיד שקבע הש, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רכש מעסיק ממבטח, בקשר לעובדו, ביטוח שמתקיימים לגביו שני אלה, לפחות, יהיה המעסיק פטור מתשלום למוסד כאמור באותו סעיף קטן, בעד אותו עובד, כל עוד הביטוח כאמור בתוקף, ובלבד שהציג למוסד אסמכתה לרכישת ביטוח כאמור:

(1) מקרה הביטוח הוא פגיעה שאירעה לעובד בעת שהועסק אצל המעסיק, ושהמוסד הכיר בה כפגיעה בעבודה וקבע כי העובד זכאי בשלה לגמלה;

(2) תגמולי הביטוח ישולמו למוסד ויהיו כמפורט להלן, לפי העניין:

(א) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לדמי פגיעה בלבד – סכום בשיעור של 65% מדמי הפגיעה;

(ב) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי למענק בלבד – סכום בשיעור של 65% מהמענק;

(ג) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לדמי פגיעה ולמענק – הסכום המתקבל מצירוף הסכומים האמורים בפסקאות משנה (א) ו-(ב);

(ד) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לקצבה בלבד – שיעור של 65% מהקצבה ששילם המוסד בשל אותו עובד בעד תקופה של חמש שנים מיום תחילת זכאותו לקצבה (בפרק זה – התקופה הקובעת);

(ה) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לדמי פגיעה ולקצבה – הסכום המתקבל מצירוף הסכומים האמורים בפסקאות משנה (א) ו-(ד).

(ג) לא תישמע, בקשר למקרה ביטוח, טענה מצד המבטח לעניין קביעת המוסד בדבר ההכרה בפגיעה כפגיעה בעבודה, הזכאות לגמלה, סכום הגמלה או כל הוראה אחרת שקבע המוסד בקשר לאותה פגיעה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור עומד בתוקפו, לא יידרש המעסיק לשלם את הסכום האמור למוסד.

על פי המוצע, נדרש שהביטוח אשר רכישתו תחליף את חובת התשלום למוסד לביטוח לאומי, יכלול שני מרכיבים לפחות: האחד – מקרה הביטוח יוגדר כפגיעה שאירעה לעובד בעת העסקתו אצל המעסיק, הוכרה בידי המוסד כפגיעה בעבודה והמוסד קבע שהעובד זכאי בשלה לגמלה, קרי לדמי פגיעה, מענק או קצבה כהגדרתם המוצעת בסעיף 26 להצעת החוק (בפרק זה – גמלה), ויובהר בהקשר זה כי גמלה כאמור אינה כוללת גמלאות בעין הניתנות לפי סימן ג' לפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי; השני – תגמולי הביטוח המשולמים עם קרות מקרה הביטוח, ישולמו ישירות למוסד ויהיו בסכום של 65% מתשלומי הגמלאות ששולמו לעובד שהוכר כמי שנפגע בעבודה. כך, לעניין עובד כאמור ששולמו לו דמי פגיעה בלבד, תישא חברת הביטוח בשיעור של 65% מהסכום ששולם, לעניין עובד ששולם לו מענק לפי סעיף 107 לחוק הביטוח הלאומי, תישא חברת הביטוח בשיעור של 65% מהסכום, נוסף על סכום בשיעור של 65% מדמי הפגיעה ששולמו לו, אם שולמו, ולעניין עובד ששולמה לו קצבה, ומנית או קבועה,

זעירות חוזרות ונשנות ולא עקב אירוע פגיעה בודד, מוצע להקנות לשר האוצר, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, סמכות לקבוע בתקנות הוראות לעניין תחולתו על מחלות כאמור, בשינויים המחויבים, הכול כמפורט להלן.

סעיף 27 מוצע להטיל חובת ביטוח על מעסיקים, כך שכל מעסיק יחויב לרכוש בעד כל עובד המועסק אצלו, מהיום הראשון להעסקתו, ביטוח בחברת ביטוח פרטית. זאת, כאמור, כדי ליצור קשר בין השקעת המעסיק בבטיחות במקום העבודה ובין הפרמיה לביטוח תאונות עבודה שהוא יידרש לשלם, וכך לתמרץ את המעסיק להשקיע בבטיחות עובדיו, בטרם התרחשה פגיעה בעבודה וככלי למניעת התרחשות של פגיעות עתידיות כאמור.

במטרה להבטיח שמעסיקים אכן ירכשו ביטוח כאמור, מוצע לקבוע כי מעסיק יחויב לשלם למוסד סכום בשיעור אחיד שייקבע בתקנות. סכום זה נועד לשקף את הסיכון הממוצע הנובע מאותם מעסיקים שחברות הביטוח הפרטיות לא הסכימו לבטחם. רק במצב שבו המעסיק ביטח את עובדיו בחברת ביטוח פרטית, בהתאם לדרישות המוצעות לעניין ביטוח כאמור, כמפורט להלן, והביטוח

(ד) שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, בהסכמת השר, רשאי לשנות בצו את השיעור שלפיו יחושבו תגמולי הביטוח כאמור בסעיף קטן (ב)2 ואת התקופה הקובעת כאמור בפסקת משנה (ד) של אותו סעיף קטן.

28. (א) שר האוצר, יחד עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, יקבעו הוראות לעניין האופן שבו ישלם המבטח למוסד את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף 27(ב)2, ורשאים הם לקבוע הוראות לעניין אופן התשלום כאמור לרבות הגורם החייב בתשלום, בקרות מקרה ביטוח לגבי עובד אשר הגיש, בקשר לגמלה נושא מקרה הביטוח, תביעה להתחשבות בנכות קודמת, לרבות לפי סעיף 121 לחוק הביטוח הלאומי.

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיף קטן (א) רישה יותקנו עד יום י"א בתשרי התשע"ט (1 באוקטובר 2018).

29. (א) המוסד יקים, יחד עם משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, מאגר הכולל מידע על מעסיקים, אשר ישמש להערכת עלות הסיכון הכרוך בפעילותו של כל מעסיק (בסעיף זה – מאגר מידע); המוסד ינהל את מאגר המידע.

(ב) במאגר המידע ייכללו פרטי מידע הנדרשים לשם הערכת הסיכון כאמור בסעיף קטן (א), כמפורט להלן:

(1) שם המעסיק;

(2) לעניין מעסיק שהוא תאגיד – מספר הרישום שלו, מענו, מספר הטלפון שלו וכתובתו להמצאת הודעות ומסמכים, ולעניין מעסיק שהוא עוסק מורשה – מספר העוסק המורשה;

(3) מספר הפגיעות בעבודה שאירעו אצל כל מעסיק במהלך 10 השנים האחרונות, ואם המעסיק הוא קבלן משנה – מספר הפגיעות בעבודה שאירעו בתקופה האמורה אצל מי שהמעסיק ביצע אצלו עבודה או סיפק לו שירות, באמצעות עובדיו, והגורמים להן;

ד ב ר י ה ס ב ר

1 בינואר 2019), מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע, יחד עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, הוראות בדבר אופן ההתחשבות בין המבטח למוסד לביטוח לאומי, ולקבוע כי תקנות ראשונות כאמור יותקנו לכל המאוחר עד יום י"א בתשרי התשע"ט (1 באוקטובר 2018). קביעת התקנות במועד זה תאפשר למבטחים זמן היערכות להתאמת המוצר הביטוחי שיציעו, ככל שיציעו, למנגנון ההתחשבות שייקבע, בטרם תיכנס לתוקפה חובת הביטוח כאמור.

במסגרת התקנות האמורות יוכלו השרים האמורים לקבוע הוראות לעניין אופן התשלום במקרה שבו עובד הגיש, בקשר לגמלה נושא מקרה הביטוח, תביעה להתחשבות בנכות קודמת, לרבות לפי סעיף 121 לחוק הביטוח הלאומי, ובכלל זה הוראות לעניין זהות הגורמים שיהיו חייבים בתשלום תגמולי הביטוח במקרה כאמור.

סעיף 29 במטרה לאפשר תמחור מיטבי של הסיכון שנשקף מכל מעסיק, מוצע כי יוקם מאגר, אשר יכלול את המידע שקיים היום, או שייאסף בעתיד, במוסד לביטוח לאומי ובמשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, בקשר לפגיעות בעבודה, ובין השאר יכלול פרטים שלפיהם ניתן לזהות את המעסיק, מספר הפגיעות בעבודה שאירעו

תישא חברת הביטוח בשיעור של 65% מהקצבה ששולמה לו בעד תקופה של חמש שנים מיום תחילת זכאותו לקצבה, בנוסף לשיעור של 65% מדמי הפגיעה ששולמו בעדו, אם שולמו.

עוד מוצע להסמיך את שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים לשנות, בהסכמת שר האוצר, את השיעור האמור ואת התקופה שלפיה יחושבו תגמולי הביטוח במקרה של תשלום קצבה. מובן שאם השתנו השיעור או התקופה כאמור בתקנות, ישתנה בהתאם הביטוח הנדרש חלף חובת התשלום למוסד.

מוצע להבהיר כי המבטח לא יוכל להעלות טענות הנוגעות לעצם ההכרה של המוסד בפגיעה כפגיעה בעבודה, זכאות העובד לגמלה, סכום הגמלה וכל הוראה אחרת שקבע המוסד בקשר לאותה פגיעה, גון טענות בדבר קיומה של רשלנות מצד העובד או בדבר זדון מצד גורם שלישי, וזאת כדי להבטיח מנגנון בהיר, ודאי ויעיל לתפעול.

סעיף 28 כדי להבטיח כי פרטי מנגנון לביצוע תשלום תגמולי הביטוח למוסד בידי חברות הביטוח יהיו ברורים במועד כניסת חובת הביטוח לתוקף (קרי, ביום תחילתו של החוק המוצע – כ"ד בטבת התשע"ט

- (4) מידע בדבר מספר הפגיעות בעבודה שאירעו במשק, בחלוקה לפי ענפי העבודה השונים, סוגי העבודות בענפים כאמור וסוגי הפגיעות;
- (5) פרטי מידע אחרים שקבע השר, בהתייעצות עם שר המשפטים.
- (ג) מאגר המידע יכלול רק פרטי מידע הנדרשים לצורך הגשמת התכלית שלשמה הוקם המאגר, כאמור בסעיף קטן (א), בשים לב לצורך להגן על פרטיותו של אדם.
- (ד) המוסד יעדכן את המידע שבמאגר ארבע פעמים בשנה.
- (ה) המאגר יהיה פתוח לעיונם של אלה, בלבד, בהתאם להוראות שלהלן:
- (1) מבטח – לפי פנייתו לצורך הערכת עלות הסיכון, לעניין רכישת ביטוח כאמור בסעיף 27 בידי מעסיק;
- (2) הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח (בפסקה זו – הממונה) או עובד רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון שהממונה הסמיכו לכך – לשם ביצוע תפקידי הממונה לפי אותו חוק בקשר לביטוח כאמור בסעיף 27, ואולם לא יתאפשר לפי הוראות פסקה זו עיון במידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981²⁰ (בסעיף זה – חוק הגנת הפרטיות), לגבי אדם, או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, אף אם אינה בגדר מידע כאמור.
- (ו) מי שהגיע אליו מידע לפי פרק זה ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה או לפי צו של בית משפט, או אם גילוי נדרש על פי כל דין.
- (ז) בסעיף זה, "מידע" – למעט מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, לגבי עובד, או ידיעה על ענייניו הפרטיים של עובד, אף אם אינה בגדר מידע כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

ותכלית החקיקה, לא יכלול מידע או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם.

על פי המוצע, המוסד הוא שינהל את מאגר המידע והמידע שייכלל בו יתייחס לכלל המעסיקים במשק, ויוגש למבטחים, כדי שיוכלו לתמחר את הפרמיה שידרש כל מעסיק לשלם באופן מיטבי, שיביא לצמצום התרחשותן של פגיעות עבודה עתידיות, ולבצע תהליך חיתום מול המעסיק.

עוד מוצע שהמידע שייכלל במאגר יוגש גם לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, באמצעות הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח או עובד הרשות שהממונה הסמיך לכך, וזאת כדי לאפשר לרשות לבצע את תפקידיה לפי חוק הפיקוח על הביטוח בכל הנוגע לפיקוח על המבטחים. בהקשר זה מוצע להבהיר כי לא יוגש לרשות מידע פרטי הקיים במאגר – מספר עוסק מורשה שהוא למעשה מספר הזהות של העוסק, וכן כל מידע פרטי שייכלל בעתיד במאגר, אם ייכלל בו, לפי קביעת שר האוצר בצו (לפי הוראות סעיף קטן (ב)(5)), בהתאם לתכליות החוק המוצע.

אצלו בעשר השנים האחרונות וסוגיהן, מידע בדבר מספר הפגיעות בעבודה שאירעו בענפי העבודה ובתתי-הענפים השונים במשק וסוג הפגיעות שנגרמו בהם (בפרק זה – מאגר מידע).

עוד מוצע כי המידע שיימצא במאגר המידע בקשר למעסיק, יכלול גם את מספר הפגיעות בעבודה שאירעו במקום העבודה שבאחריותו, גם אם הוא אינו המעסיק של העובדים שנפגעו (דוגמת קבלן), ככל שהעבודה בוצעה אצלו או שהשירות סופק לו, בידי המעסיק של העובדים, זאת מאחר שהאחריות לבטיחות במקום העבודה שבו נפגע העובד רובצת גם עליו, ולעתים בעיקר עליו.

עוד מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע, לאחר התייעצות עם שרת המשפטים, כי המאגר יכלול פרטי מידע נוספים. הסמכה זו נועדה לאפשר גמישות ולהבטיח שלמבטחים יעמוד המידע הדרוש להם לתמחור יעיל ונכון של הפרמיה שידרשו מהמעסיקים לשלם בעבור הביטוחים, וזאת כדי להגשים את תכלית החקיקה.

מאגר המידע לא יכלול מידע או ידיעה על ענייניו הפרטיים של עובד, וככל האפשר, בשים לב לתכלית המאגר

²⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

30. המוסד רשאי לדרוש ממעסיק למסור לו מידע בדבר קיומו של ביטוח כאמור בסעיף 27, דרישת מידע לגבי אחד או יותר מעובדיו, ואם קיים ביטוח כאמור – את פרטיו.
31. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין חובת ביטוח או תשלום החלים על מעסיק בקשר לעובדו.
32. ההוראות לפי פרק זה יחולו לעניין מחלת מקצוע, בשינויים שיקבע השר, בהסכמת שר תקנות לעניין תחולה על מחלות מקצוע העבודה הרווחה והשירותים החברתיים.
- פרק ז': שונות**
33. בחוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997²¹, בסעיף 4(א), במקום "התש"ף" תיקון חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה יבוא "התשפ"ד".

ד ב ר י ה ס ב ר

או בשכבות גיל שיקבע שר החינוך בצו, תוך מתן עדיפות ליישובים, לשכונות, למוסדות חינוך או לשכבות גיל אשר לדעת השר זקוקים לסיוע נוסף בחינוך, ובלבד שהחלתו תושלם לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התש"ף.

עד היום הוחל בהדרגה יישומו של חוק יום חינוך ארוך בבתי ספר ב־106 יישובים ושכונות, ובגני ילדים ב־92 יישובים, בהתאם לצווים שפרסמו שרי החינוך מכוחו של חוק יום חינוך ארוך.

עם זאת, לנוכח קיומן של תכניות אשר האריכו בפועל את שעות הלימוד במוסדות החינוך ובייחוד רפורמת "אופק חדש", נדחתה במהלך השנים, החלתו של החוק ביישובים נוספים ובשכונות נוספות.

נוסף על כך, השלמת החלתו של חוק זה כרוכה בעלויות תקציביות רחבות היקף העומדות על למעלה משלושה מיליארד שקלים חדשים בשנה.

בשל כך, ובשים לב להוראות סעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ולצורך עמידה במסגרת התקציבית הכלולה בתכנית התקציב התלת-שנתית לשנים 2020 עד 2022 מוצע לדחות את השלמת החלתו של חוק יום חינוך ארוך בארבע שנות לימוד כך שהשלמת החלתו תיעשה לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התשפ"ה.

33 סעיף מוצע לדחות את זכאותם של תלמידים ליום חינוך ארוך מתחילת שנת הלימודים התש"ף לתחילת שנת הלימודים התשפ"ה. כפי שהוזכר לעיל, עד היום הוחל בהדרגה יישומו של חוק יום חינוך ארוך בבתי ספר ב־106 יישובים ושכונות, ובגני ילדים ב־92 יישובים שקבע שר החינוך בצווים מכוח חוק יום חינוך ארוך, בהתאם למודים סוציו-אקונומיים. במקומות שבהם הוחל יום חינוך ארוך, ימשיך להיות מונהג הסדר זה, והחלת יום חינוך ארוך ביישובים נוספים ובשכונות נוספות תותאם למועד החדש.

30 סעיף במטרה להבטיח שבפני המוסד יעמוד המידע הנדרש בעניין רכישת ביטוח, כאמור בסעיף 27(ב) לחוק בידי מעסיקים, מוצע להטיל חובה על המעסיקים להעביר למוסד, אם דרש זאת, כל מידע הנוגע לקיומו של ביטוח לגבי עובד אחד או יותר מעובדיו.

31 סעיף מוצע להבהיר כי ההסדר המוצע, הכולל בין השאר חובת תשלום למוסד, אין בו כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר שעניינן חובת ביטוח או תשלום שמעסיקים חייבים בהם לגבי עובדיהם, כגון חוק הביטוח הלאומי.

32 סעיף ההסדר המוצע נועד לצמצם פגיעות בעבודה באופן כללי, וואולם מאחר שמחלות מקצוע שונות מטבען מתאונות עבודה, אשר הן בעיקרן אירוע שמתחיל ומסתיים בפרק זמן מוגדר, הרי שהחלת פרטי ההסדר על מחלות מקצוע תחייב התאמות שונות.

על כך, מוצע לקבוע כי שר האוצר, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, יקבע את פרטי ההסדר שיחול על מחלות מקצוע בתקנות. יצוין כי לאור ההגדרה המוצעת למונח "מחלת מקצוע", בסעיף 26 להצעת החוק, אותן התאמות שיקבע שר האוצר כאמור, יחולו גם על פגיעות בעבודה כתוצאה ממחלה, שנגרמו עקב פגיעות זעירות חוזרות ולא עקב אירוע פגיעה בודד, הגם שאינן בגדר מחלות מקצוע כהגדרתן לפי חוק הביטוח הלאומי, הואיל וגם הן במהותן פגיעות נמשכות, להבדיל מתאונות עבודה, והכללתן בהסדר עולה בקנה אחד עם תכלית החוק המוצע.

33 סעיף חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-כללי 1997 (בפרק זה – חוק יום חינוך ארוך), בא להוסיף שעות לימודים וחינוך על השעות הקיימות במוסדות החינוך.

סעיף 4(א) לחוק יום חינוך ארוך שכותרתו "החלה בהדרגה", קובע כי הוראות החוק יחולו בהדרגה החל בשנת הלימודים התשנ"ח ביישובים, בשכונות, במוסדות חינוך

²¹ ס"ח התשנ"ז, עמ' 204; התשע"ז, עמ' 317.

(1) בסעיף 119, לפני ההגדרה "מקום ציבורי" יבוא:

"בניין קיים" – מקום ציבורי כאמור בפסקה (1) להגדרה "מקום ציבורי קיים";

(2) בסעיף 119 ט –

(א) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשות ציבורית המנויה בטור א' לתוספת שלישית א' תשלם את ביצוע התאמות הנגישות הנדרשות בבניינים קיימים בהתאם לתקנות לפי סעיף זה, בשיעורים כמפורט בטור ב' לצדה, עד המועדים כמפורט בטור ג' לצדה; חובת הנגישות תחול במלואה על רשות ציבורית כאמור, לענין בניינים קיימים, ביום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021).";

ד ב ר י ה ס ב ר

בפסקה (1) להגדרה של "מקום ציבורי קיים", ושלגביו יחולו הוראות פסקאות (2) ו-(4) כמפורט להלן.

לפסקאות (2) ו-(3)

לסעיף 119ט(ג) המוצע

סעיף 119 ט לחוק שוויון זכויות קובע כיום כי לענין מקומות ציבוריים קיימים ומקומות ציבוריים שאינם בניינים, יקבע שר המשפטים הוראות בדבר התאמות הנגישות הנדרשות בתקנות. סעיף 119ט(ג) לחוק שוויון זכויות קובע כי בתקנות לפי סעיף זה ייקבעו הוראות לענין החלה בהדרגה של הוראות הנגישות. עוד קובע סעיף זה כי אם לא נקבעה החלה הדרגתית, תחול חובת הנגישות במלואה לא יאוחר מיום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) לענין רשות ציבורית, למעט רשות ציבורית המנויה בטור א' בתוספת השלישית, שלגביה תחול חובת ביצוע התאמות הנגישות במלואה לא יאוחר מהמועד הנקוב בטור ב' בתוספת השלישית לענין אותה רשות ציבורית.

כמפורט לעיל בחלק הכללי, נכון להיום יש מניעה אובייקטיבית אשר בשלה לא יהיה ניתן להנגיש את כלל מבני הממשלה כנדרש בחוק שוויון זכויות עד למועד הקבוע. בהתאם לכך מוצע לדחות את המועד האחרון להנגשת כלל המבנים של משרדי הממשלה מיום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) ליום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021), וזאת בהדרגה כפי שמוצע בהצעת החוק. בהתאם לכך מוצע לתקן את סעיף 119 ט כך שרשות ציבורית המנויה לתוספת שלישית א' המיצעת תשלם את ביצוע התאמות הנגישות הנדרשות בבניינים קיימים בהתאם לתקנות לפי סעיף זה, בשיעורים כמפורט בטור ב' לצדה, עד למועדים כמפורט בטור ג' לצדה; חובת הנגישות לענין בניינים קיימים תחול במלואה על רשות ציבורית כאמור ביום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021).

בהתאמה לכך, מוצע להוסיף לחוק שוויון זכויות את תוספת שלישית א'. טור א' לתוספת זו שכתרתו "הרשות

סעיף 34 בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם כללי מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק שוויון זכויות). מחויבים משרדי הממשלה להנגיש את כלל המבנים, התשתיות והסביבה (להלן – מת"ס), שהם מחויבים בהנגשתם בהתאם להוראות החוק והתקנות שנקבעו לפיו. לאור קשיים וחסמים שונים, לרבות קשיים משפטיים, תכנוניים, קנייניים, וכן קשיים הנדסיים העולים במהלך ביצוע עבודות הנגישות, קיימת נכון להיום מניעה אובייקטיבית אשר בשלה לא יהיה ניתן להנגיש את כלל מבני הממשלה כנדרש בחוק שוויון זכויות עד ליום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018). כל זאת, על אף שמינהל הדירור הממשלתי, שאמון על ביצוע הנגישות במבני הממשלה, משקיע מאמצים ומשאבים רבים בהנגשת מבני הממשלה, ובמסגרת זו אמור מינהל הדירור הממשלתי להשלים את הנגשתם של חלק ניכר מהמבנים הממשלתיים במועד שקבוע כיום בחוק שוויון זכויות. בהתאם לכך, מוצע לדחות את המועד האחרון להנגשת כלל המבנים של משרדי הממשלה מיום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018), ליום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021) וזאת בהדרגה כפי שמוצע בהצעת החוק.

נוסף על שינוי המועדים, מוצע לקבוע כי מקום ציבורי שמשרדי הממשלה מחויבים בהנגשתו בהתאם להוראות חוק שוויון זכויות, ועתיד להתפנות עד סוף שנת 2023, לא תהיה חובה להנגישו. זאת, מאחר שיש מבני ממשלה רבים שעתידיים לעבור עד שנת 2023 למיקום קבוע חדש, ובנסיבות אלה קטנה ההצדקה להשקיע השקעה כספית משמעותית במבנים שעתידיים להתפנות בשנתיים העוקבות למועד הנדחה המוצע כאמור.

לפסקה (1)

בסעיף 119 לחוק שוויון זכויות מופיעה ההגדרה של "מקום ציבורי קיים". מוצע בתיקון זה להוסיף את ההגדרה "בניין קיים", שהוא מקום ציבורי שמתקיים בו האמור

²² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152; התשע"ו, עמ' 1262.

(ב) אחרי סעיף קטן (י) יבוא:

"(יא) על אף הוראות סעיף זה, גוף המנוי בפסקאות (1) או (4) להגדרה "גוף ציבורי", לא יהיה חייב בביצוע התאמות הנגישות הנדרשות בהתאם לתקנות לפי סעיף זה בבניין קיים שבכוונתו לפנות עד יום י"ז בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023); החשב הכללי של משרד האוצר יפרסם ברשומות את רשימת הבניינים הקיימים שיש כוונה לפנותם כאמור; רשימה כאמור תפורסם לראשונה עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019).";

(3) אחרי התוספת השלישית יבוא:

"תוספת שלישית א'

(סעיף 19(ט)(ג))

טור א' המועד להשלמת ביצוע התאמות הנגישות הנדרשות	טור ב' אחוז הבניינים הקיימים שבהם יושלמו כל התאמות הנגישות הנדרשות	טור א' הרשות הציבורית
כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)	70%	(1) כל משרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם
ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019)	81%	ויחידות הסמך שלהם, וכן משטרת ישראל ושיירות בתי הסוהר
ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020)	91%	
כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021)	100%	

35. תחילתו של סעיף 34 לחוק זה ביום פרסומו.

תיקון חוק שוויון
זכויות לאנשים עם
מוגבלות – תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

שעתידיים להתפנות בשנתיים העוקבות למועד המוצע שבו תחול חובת הנגישות במלואה, קטנה ההצדקה להשקיע השקעה משמעותית בהתאמות נגישות, זאת, בשים לב לכך שישנם מבני ממשלה רבים שעתידיים לעבור עד שנת 2023 למיקום קבע חדש. לכן, מוצע להוסיף את סעיף 19(יא) ובו לקבוע כי גוף המנוי בפסקאות (1) או (4) להגדרה "גוף ציבורי" שבחוק שוויון זכויות (משרד ממשלתי לרבות יחידותיו ויחידות הסמך שלו, משטרת ישראל ושיירות בתי הסוהר) ושכונתו לפנות מקום כאמור עד יום י"ז בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), לא יהיה חייב בביצוע התאמות נגישות וזאת בהתאם לרשימה שיפרסם החשב הכללי של משרד האוצר ברשומות ובה תפורט רשימת הבניינים הקיימים שיש כוונה לפנותם כאמור. רשימה כאמור תפורסם לראשונה, עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019).

הציבורית" ימנה בפרט (1) המוצע את כל משרדי הממשלה לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם, וכן את משטרת ישראל ושיירות בתי הסוהר. טור ב' יקבע את אחוז הבניינים הקיימים שבהם יושלמו כל התאמות הנגישות הנדרשות, וטור ג' יקבע את המועדים שעד אליהם יושלמו כל התאמות הנגישות הנדרשות ביחס לאחוז המנוי בטור ב'. יובהר כי לעניין זה, כלל הגופים בפרט (1) בטור א' לתוספת שלישית א' מהווים מכלול אחד של בניינים קיימים לשם מדידת אחוז השלמת התאמות הנגישות הנדרשות בבניינים הקיימים במכלול זה.

לסעיף 19(ט(יא)) המוצע

כיום, אין התייחסות בחוק שוויון זכויות למצב שבו מקום ציבורי שהוא בניין עתיד להתפנות בשנים העוקבות למועד שבו תחול חובת הנגישות במלואה. במבנים כאמור

36. בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009²⁵ –
(1) בסעיף 47 –

(א) בהגדרה "החלטת הממשלה" –

- (1) במקום "התעשייה, המסחר והתעסוקה" יבוא "הכלכלה והתעשייה";
 - (2) המילה "כנוסחה" – תימחק;
 - (3) המילים "ערב תחילתו של חוק זה" – יימחקו;
- (ב) בהגדרה "סכום החיסכון", המילים "או שנת 2010, לפי העניין" – יימחקו;
- (ג) ההגדרות "עובד", "שווי יום חופשה" ו"שכר חודשי" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

מספר חברי הוועדה, באופן שווה, בין כל הגופים המרכיבים אותה, כדי להקל על הפעלת הקרן ועל פעילותה השוטפת; השנייה – להתניע את תהליך הפעלת הקרן ולרכז אותה בידי גורם אחד שיתכלל בין כל חברי הוועדה המפעילה את הקרן, שכן, כאמור לעיל, לפני החלטת הממשלה האמורה לא השכילו הצדדים האמורים להפעיל את הקרן להגיע להבנות באשר לגיבוש כללי ההפעלה של הקרן.

לפיכך מוצע לתקן את ההגדרה "החלטת הממשלה" הקבועה בחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, כך שייכללו בה גם תיקונים שהתקבלו ביחס להחלטת הממשלה מס' 150 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009) לאחר מועד תחילת החוק האמור.

כמו כן מוצע לתקן את ההגדרה "סכום החיסכון", ולמחוק את ההתייחסות לשנת 2010, מאחר שבמהלך שנת 2010 קיבלה הממשלה החלטה לדחות את מועד "הפעילה השנייה" של הפחתת דמי ההבראה לעובדי המגזר הציבורי כאמור בחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, כך שזו תבוצע בשנת 2011 ולא בשנת 2010 ובהתאם לכך ביום כ"ה בסיוון התש"ע (7 ביוני 2010) נחתם בין הצדדים להסכם הקיבוצי, הסכם קיבוצי נוסף שעניינו רחיית ההפחתה של דמי הבראה משנת 2010 לשנת 2011.

לכסוף, ביום כ"ה בסיוון התשע"א (27 ביוני 2011) התקבל בכנסת החוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי לשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011. בדברי ההסבר להצעת חוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011 (הצ"ח הממשלה, התשע"א, עמ' 678) הוסבר כי ההפחתה בדמי הבראה לשנת 2010, שנקבעה באותו חוק, לא תבוצע לאור הסכמה בין המדינה להסתדרות, שבאה לידי ביטוי בהסכם הקיבוצי (הסכם המסגרת) שנחתם בין הצדדים ביום ז' בשבט התשע"א (12 בינואר 2011). הצדדים גיבשו הסכמה זו בזיקה לשיפור היחסי במצב הכלכלי של המשק הישראלי והסתמנות ניצנים ראשונים של צמיחה לעומת המצב ששרר כאשר חוקק החוק.

סעיף 36 פרק י"א לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), קובע כי תוקם קרן שתפעל למתן סיוע כלכלי לעסקים שנקלעו למצוקה בשל המצב הכלכלי כאמור בהחלטת הממשלה מס' 150 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009), לרבות התיקונים שנערכו בה החלטות ממשלה מאוחרות יותר (להלן – הקרן).

בהחלטות הממשלה האמורות נקבע כי הפעלת הקרן תיעשה בידי ועדה שתורכב מנציגי הממשלה, מנציגי התאחדות התעשיינים ומנציגי הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות). על פי כללים שייקבעו בהסכמה של כלל חברי הוועדה. במהלך השנים שלאחר חקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 נעשו ניסיונות רבים לגבש את הכללים להפעלת הקרן, אך בשל אי-הסכמות בסוגיות שונות הנוגעות לגיבוש הכללים, לרבות אמות המידה והמבחנים למתן הסיוע לעסקים, טרם החלה הקרן לפעול.

ביום כ"ב בשבט התשע"ז (1 בפברואר 2016), ולאחר משא ומתן אינטנסיבי שארך כמה חודשים בהשתתפות משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה, ההסתדרות ונשיאות הארגונים העסקיים, השכילו הצדדים להגיע להבנות וגיבשו כללים להפעלת הקרן. הסכמות אלה, המאפשרות את הפעלת הקרן וכפועל יוצא מכך את הסיוע לעסקים שנקלעו למצוקה, מצריכות, בין השאר, שינוי של החוק הקיים, כמוצג בתיקון זה.

לפסקה (1)

ביום כ"ו באלול התשע"ה (10 בספטמבר 2015) התקבלה החלטת הממשלה מס' 533 שעניינה תיקון החלטת ממשלה קודמת בדבר קרן סיוע כלכלי לעסקים במצוקה. החלטה זו קבעה כי מספר חברי הוועדה המפעילה את הקרן יהיה ארבעה, במקום שמונה חברים לפי החלטות הממשלה הקודמות בנושא, וכי בראש הוועדה יעמוד המנהל הכללי של משרד האוצר או עובד המשרד שימונה כנציגו. להחלטה זו היו שתי תכליות: האחת – להפחית את

²⁵ ס"ח התשס"ט, עמ' 157; התשע"ג, עמ' 71.

(א) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "של כל אחת מהשנים 2009 ו-2010" יבוא "2009" והמילים "באותה שנה" – יימחקו;

(ג) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), מעביד ציבורי אשר לא העביר למוסד לביטוח לאומי את סכום החיסכון שלו עד למועד האמור באותו סעיף קטן, יעביר אותו לא יאוחר מ־30 ימים מיום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018; על גביית כספים לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה)²⁴:"

ד ב ר י ה ס ב ר

(א) מעביד החייב בתשלום דמי ביטוח לאומי בעד עובד בעבור חודש ספטמבר 2009, לפי סעיף 342 לחוק הביטוח הלאומי, יהא חייב באותו מועד בנוסף להם בתשלום סכום חדיפעמי בשווי יום חופשתו של כל אחד מעובדיו.

(ב) מעביד החייב בתשלום לפי סעיף קטן (א) ינכה מהשכר החודשי של העובד סכום השווה למחצית משווי יום חופשתו באופן שבו מנוכים דמי ביטוח לאומי"

בהקשר זה יצוין כי בהתאם לסעיף 50 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 כנוסחו היום, רשאי שר האוצר, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה (כתוארו אז) ועם שר הרווחה והשירותים החברתיים, לדחות את מועד התשלום לפי סעיף 48(א) לחוק האמור למועד אחר, ואכן, במשך הזמן נדחה המועד האמור כמה פעמים בצו של שר האוצר, על רקע ההבנה כי לא תבצע גבייה מהמגזר הפרטי. זאת ועוד, מבירור עם התאחדות התעשיינים ועם המוסד לביטוח לאומי עולה כי לא בוצעה גבייה בפועל של מעבידים במגזר הפרטי כאמור בחוק, ובהתאם לכך לא בוצעה גבייה של המוסד לביטוח לאומי בכל הנוגע למגזר הפרטי.

המקור הכספי השני של הקרן, כאמור בסעיף 48(ג) לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, הוא "סכום החיסכון" – הסכום שהופחת מדמי ההבראה של עובדיו של מעביד ציבורי (למעט עובדי המדינה) על פי חוק לתשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנים 2009 ו-2010 (הוראת שעה), התשס"ט-2009 (להלן – החוק לתשלום חלקי). יצוין שבחוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011 בוטלה כאמור ההפחתה של דמי ההבראה שהיתה אמורה להתבצע בשנת 2010 לפי החוק לתשלום חלקי.

בהתאם לסעיף 48(ג) לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, הוציא שר האוצר ביום י"ג בחשוון התשע"ו (26 באוקטובר 2015) את צו ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009

עוד מוצע למחוק את ההגדרות "עובד", "שווי יום חופשה" ו"שכר חודשי", שמתיתרות לאור ביטול הסדר הגבייה מהמגזר הפרטי כמפורט להלן בדברי הסבר לפסקה 2 לתיקון המוצע. וזה נוסח ההגדרות האמורות שמוצע כאמור למחוק אותן:

"עובד" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי; למעט עובד המדינה, מי שעובד אצל מעביד ציבורי ועובד במשק בית;

"שווי יום חופשה" – סכום השווה למחצית השכר החודשי, כשהוא מחולק ב־30;

"שכר חודשי" – השכר שממנו מגיעים דמי ביטוח לפי חוק הביטוח הלאומי בעד חודש ספטמבר 2009.

לפסקה (2)

המקורות הכספיים של הקרן נקבעו בסעיף 48 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010. המקור הראשון, כאמור בסעיף 48(א), הוא תשלום סכום חדיפעמי בשווי יום חופשה של כל אחד מעובדי המגזר הפרטי שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי בעדו בעבור חודש ספטמבר 2009.

יצוין כי בעת גיבוש הסדר להשתתפות כלל העובדים במשק במימון הקרן, היה ברור כי הנטל המונח על כתפי עובדי המגזר הציבורי כבד לאין ערוך מזה של המעסיקים והעובדים במגזר הפרטי, וכי אין זו הפעם היחידה שבה הוחלט כי נוכח קושי כלכלי משמעותי במשק המדינה יישאו עובדי המגזר הציבורי בנטל, תוך הסכמה עם ההסתדרות בעניין, לטובת אינטרס כלכלי-ציבורי. ואולם במהלך הזמן שחלף מחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, וכדי לאפשר את הקמת הקרן, גובשו הבנות בין הגורמים הרלוונטיים השותפים להקמת הקרן וניהולה, וביניהן ההבנה כי יש לבטל את הגבייה מהמגזר הפרטי. לפיכך מוצע לבטל גבייה זו הקבועה בסעיף 48(א) ו-(ב) לחוק האמור. וזה נוסח סעיפים קטנים (א) ו-(ב) של בסעיף 48 שמוצע כאמור לבטלם:

²⁴ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374 (א) 1399.

(3) סעיפים 49 ו-50 – בטלים;

(4) בסעיף 52, במקום "שר התעשייה המסחר והתעסוקה" יבוא "שר הכלכלה והתעשייה".

37. תחילתו של סעיף 36 לחוק זה ביום פרסומו.

תיקון חוק
ההתייעלות
הכלכלית (תיקוני
חקיקה ליישום
התכנית הכלכלית
לשנים 2009
ו-2010) – תחילה

פרק ח': תחילה

תחילה 38. תחילתו של חוק זה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), אלא אם כן נקבע בו אחרת.

דבריו הסבר

להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019, התשע"ח-2018. כדי לייעל את הליך העברת הכספים, מוצע לקבוע כי על העברת סכום החיסכון יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה).

לפסקה (3)

בשל ביטול הגבייה מהמגזר הפרטי, כאמור לעיל בדברי ההסבר לפסקה 2 לתיקון המוצע, מוצע לבטל את סעיפים 49 ו-50 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, המסדירים את סוגיית גביית כספים אלה על ידי המוסד לביטוח לאומי והאפשרות לדחיית מועדי הגבייה. וזה נוסח סעיפים 49 ו-50 לחוק האמור שמוצע לבטלם:

"גבייה

49. המוסד לביטוח לאומי יגבה את הסכום המפורט בסעיף 48(א) בדרך שבה הוא גובה את דמי הביטוח הלאומי בעד אותו חודש; לענין הגבייה והתשלום יחולו הוראות חוק הביטוח הלאומי, בשינויים המחויבים לפי הענין, כאילו היו הסכומים דמי ביטוח לאומי.

דחיית מועד הגבייה

50. לא נקבעו כללים להפעלת הקרן כנדרש לפי החלטת הממשלה, רשאי שר האוצר לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ושר הרווחה והשירותים החברתיים, לדחות את המועד לפי סעיף 48(א) למועד אחר"

לפסקה (4)

מוצע לעדכן בסעיף 52 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 את תוארו של שר התעשייה המסחר והתעסוקה לתואר העדכני – שר הכלכלה והתעשייה.

סעיף 37 מוצע לקבוע כי תחילתו של התיקון המוצע לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, כנוסחו בסעיף 36 לחוק זה, ביום פרסומו.

ו-2010) (רשימה של מעבידים ציבוריים), התשע"ו-2015 (ק"ת התשע"ו, עמ' 76) הכולל את רשימת המעבידים הציבוריים שעליהם להעביר למוסד לביטוח לאומי את סכום החיסכון שלהם לשנת 2009.

אמנם, חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 בנוסחו כיום קובע כי מעביד ציבורי יעביר למוסד לביטוח לאומי לא יאוחר מיום 31 באוקטובר של השנים 2009 ו-2010 את סכום החיסכון שלו. ואולם הפחתת סכום דמי הבראה מעובדי המגזר הציבורי אשר יועד להקמת הקרן, נקבעה עוד בחוק לתשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנים 2009 ו-2010 (הוראת שעה), התשס"ט-2009, שהתקבל בכנסת ביום א' בתמוז התשס"ט (23 ביוני 2009). לפיכך, לא יהיה זה ראוי לפטור כעת את המעבידים הציבוריים מחובתם להעביר למוסד לביטוח לאומי, כאמור בחוק, את הסכומים שכבר הופחתו מעובדיהם, ולקבוע כי חובה זו התאינה למעשה, אך ורק בשל העובדה שהצו האמור של שר האוצר הוצא במועד מאוחר מהצפוי, וזאת בשל הנסיבות המיוחדות המוזכרות לעיל אשר לא אפשרו את הקמת הקרן בטווח זמן קצר יחסית כפי שתוכנן בעת חקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010. למותר לציין כי צעד כזה אף לא תואם את התכלית החשובה שלאורה חוקק החוק האמור – מתן סיוע כלכלי לעסקים שנקלעו למצוקה.

כמו כן, מוצע להתאים את נוסח סעיף 48(ג) לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 לחוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011, אשר ביטל את הפחתת דמי הבראה לשנת 2010.

עוד מוצע להאריך את המועד שעד אליו על מעביד ציבורי להעביר את סכום החיסכון, כך שהמועד האחרון להעברת הכספים למוסד לביטוח לאומי יהיה 30 ימים מתחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה

הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 17) (שיעור הגירעון בשנות התקציב 2019 ואילך וסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

תיקון סעיף 5 1. בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 5 –

ד ב ר י ה ס ב ר

1. נקבע כי הממשלה תכין תכנית תקציב תלת-שנתית, על פי הצעת שר האוצר, שתונח על שולחן הכנסת בכל שנה יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, וכי התכנית תעודכן לפחות אחת לשנה;

2. נקבע כי במסגרת אישור התקציב השנתי תתבצע התכנסות למסגרות הפיסקליות הנגזרות ממגבלת ההוצאה ומגבלת הגירעון כאמור בחוק המסגרות;

3. נקבעו מגבלות על יכולתה של הממשלה לקבל החלטות חדשות שביצוען כרוך בחריגה מהמגבלות האמורות, לרבות הגשת הצעת חוק ממשלתית ותמיכה בהצעת חוק פרטית בקריאה ראשונה, שנייה ושלישית, בלא ביצוע "פעולה מאזנת" כהגדרתה בסעיף 40א(י) לחוק יסודות התקציב.

על פי חוק יסודות התקציב, כוללת התכנית התלת-שנתית את כל אלה: תחזית צמיחה, סכום ההוצאה הממשלתית הצפויה, תחזית הכנסות המדינה, תחזית הגירעון הכולל, מגבלת ההוצאה המותרת כפי שנקבעה בחוק, סכום הגירעון המותר כפי שנקבע בחוק וכן ההפרשים בין סכום ההוצאה הממשלתית הצפויה למגבלת ההוצאה המותרת ובין תחזית הגירעון הכולל וסכום הגירעון המותר.

התיקון המתואר לעיל גובש על רקע הפרקטיקה ולפיה התחייבויות תקציביות לשנים שלאחר חוק התקציב המאושר, נעשו בלא הצבעה על מקור תקציבי, וההתמודדות איתן התבצעה בשלב בניית התקציב. הצטברות ההתחייבויות כתוצאה מכך היתה עלולה להביא למצב של חריגה מהמגבלות הפיסקליות שנקבעו, עוד טרם בניית התקציב. בהתאם, נועד התיקון האמור למנוע מהממשלה לקחת על עצמה התחייבויות שאינן עומדות בקנה אחד עם המגבלות הפיסקליות ולחזק את אמינותה הפיסקלית של הממשלה.

בהתאם לתיקון המתואר לעיל, נקבעו בחוק תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018 (הוראות מיוחדות) (הוראת שעה), התשע"ז-2016 (להלן – חוק ההתאמות או חוק התקציב הדרו-שנתי לשנים 2017 ו-2018), הוראות הנוגעות לתכנית התקציב התלת-שנתית, שמוצע כעת לתקן, בסעיף 3 להצעת החוק.

סעיף 1 על רקע האמור בחלק הכללי לדברי ההסבר מוצע למתן את תוואי הפחתת הגירעון הקבוע בחוק בשנים הקרובות, כך שמצד אחד תישמר מחויבותה של הממשלה להמשך הפחתת יחס החוב-תוצר ומצד שני

כללי בהתאם לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק המסגרות), קיימות שתי מגבלות פיסקליות על תקציב המדינה. המגבלה הראשונה קובעת את הגירעון המרבי שאותו ניתן לקבוע בעת אישור תקציב המדינה במונחים של אחוזי תוצר (תקרת הגירעון), והמגבלה השנייה קובעת את שיעור הגידול המרבי הריאלי בהוצאה הממשלתית ביחס להיקף ההוצאה הממשלתית בתקציב השנה הקודמת (מגבלת ההוצאה). לעמידה במגבלות אלה חשיבות מכרעת בשמירה על אמינותה הפיסקלית של הממשלה.

לנוכח המדיניות הכלכלית המרחיבה שמתווה הממשלה בעת הזו, ובאה לידי ביטוי בין השאר בעלייה ניכרת בהוצאה הצפויה על שירותים חברתיים, כגון: העלאת הקצבאות המשולמות לנכים, רפורמה בביטוח הסייעודי, סכסוד צהרונים ועוד, ובהתבסס על תחזית שביצע משרד האוצר במסגרת הליך גיבוש תקציב המדינה לשנת 2019, עולה כי לצורך עמידה בתקרות הגירעון הקבועות בחוק, יידרשו צעדי התאמה בצד ההוצאה ובצד ההכנסה, הן בשנת התקציב 2019 והן בשנות התקציב שלאחריה, וזאת למרות צעדי התכנסות שבוצעו בשנים הקודמות.

עמידה בכללים הפיסקליים היא כאמור לעיל תנאי הכרחי ליציבותו הכלכלית של המשק וליכולתה של הממשלה להתמודד בהצלחה עם זעזועים כלכליים. ואולם שינויים תכופים במדיניות המס וההוצאה הממשלתית מביאים לחוסר יציבות ועלולים לגרום לחוסר ודאות הפוגע בצמיחה בטווח הקצר. על רקע שיעורי הצמיחה הנמוכים יחסית בעולם והשיפור ביציבות ובאמינות הפיסקלית של הממשלה בעקבות צעדי המדיניות שנקטו בשנים האחרונות, יש מקום לאזן בין קצב הפחתת הגירעון התקציבי בטווח הקצר לבין היתרון של מניעת זעזועים נוספים למערכת המס. זאת, תוך התחייבות לתוואי גירעון תקציבי שיורד באופן עקבי בשנים הקרובות. התיקון המוצע בסעיפים 1 ו-2 להצעת החוק עניינו באיזון זה.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ז-2015 (ס"ח התשע"ז, עמ' 39), תוקן חוק יסודות התקציב, התשנ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב), ונוספו בו הוראות בעניין הכנת תכנית תקציב תלת-שנתית. התיקון הסדיר שלושה נושאים מרכזיים הנוגעים למסגרות הפיסקליות הרב-שנתיות, כמפורט להלן:

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התשע"ז, עמ' 34.

- (1) בפסקה (14), במקום "2.5%" יבוא "2.9%";
- (2) בפסקה (15), במקום "2.25%" יבוא "2.5%";
- (3) בפסקה (16), במקום "2.0%" יבוא "2.25%";
- (4) בפסקה (17), במקום "1.75%" יבוא "2.0%";
- (5) במקום פסקה (18) יבוא:

"(18) בשנת התקציב 2023 – באופן שלא יעלה על 1.75%;

(19) בשנות התקציב 2024 ואילך – באופן שמדי שנה לא יעלה על 1.5%.

2. תיקון סעיף 15 בסעיף 15 לחוק העיקרי, במקום "שלא יעלה על 2% יבוא "שלא יעלה על 3%".
3. תיקון חוק תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018 (הוראות מיוחדות) (הוראת שעה), התשע"ו-2016² –
 - (1) בסעיף 2(ד)(ב), בסופו יבוא "והוראות סעיף 40א(ב) לחוק יסודות התקציב לא יחולו לעניין התכנית האמורה";

ד ב ר י ה ס ב ר

בשנת הכספים 2019 בשיעור נוסף על השיעור הקבוע באותו סעיף, שלא יעלה על 3% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2018. גידול זה יובא בחשבון כחלק מסכום ההוצאה הממשלתית בשנת 2019 לצורך חישוב סכום ההוצאה הממשלתית לפי סעיף 6א לחוק, לשנת 2020 ואילך.

סעיף 3 לפסקה (1)

כחלק מהליכי החקיקה של הוראת השעה בעניין תקציב דו-שנתי לשנים 2017 ו-2018, נקבע בסעיף 2(7) לחוק תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018, כי לעניין תכנית התקציב התלת-שנתית האמורה יראו בכל אחת מהשנים 2017 ו-2018 כשנת תקציב נפרדת. בהתאם לכך הונחה על שולחן הכנסת, יחד עם הצעת חוק התקציב לשנות הכספים 2017 ו-2018, התשע"ז-2016 (הצ"ח הממשלה התשע"ז, עמ' 6) (להלן – הצעת חוק התקציב לשנים 2017 ו-2018), תכנית התקציב התלת-שנתית לשנים 2018 עד 2020.

כמו כן, נקבע בסעיף 2(7) האמור כי המועד להנחה על שולחן הכנסת של תכנית התקציב התלת-שנתית, לעניין שנת התקציב 2018, יהיה עד יום י"ב בחשוון התשע"ח (1 בנובמבר 2017).

בהתאם לאותו סעיף ולסעיף 40א(ב) לחוק יסודות התקציב, עם הגשת תכנית התקציב התלת-שנתית, לעניין שנת 2018, המתייחסת לשנים 2019 עד 2021, וככל שתחזית ההוצאות לגבי כל אחת מהשנים האמורות עולה על סכום ההוצאה הממשלתית המותרת, כהגדרתו בסעיף 40א לחוק יסודות התקציב (להלן – סכום ההוצאה הממשלתית המותרת), לאותה שנה, על התכנית לכלול פעולה מאונת, כהגדרתה באותו סעיף, לכיסוי הפרש זה, וזאת בדומה לכל תכנית תקציב תלת-שנתית אחרת שמונחת על שולחן הכנסת לפי סעיף 40א האמור, יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי.

ימותן הצורך בביצוע צעדי התכנסות בשנים הקרובות, וזאת כפי שמפורט להלן: בשנת התקציב 2019 לא יעלה שיעור הגירעון הכולל על 2.9% מהתוצר המקומי הגולמי (להלן – תמ"ג), בשנת התקציב 2020 לא יעלה על 2.5% מהתמ"ג, בשנת התקציב 2021 לא יעלה על 2.25% מהתמ"ג, בשנת 2022 לא יעלה על 2.0% מהתמ"ג, בשנת 2023 לא יעלה על 1.75% מהתמ"ג ובשנות התקציב 2024 ואילך לא יעלה, בכל שנה, על 1.5% מהתמ"ג. יישום תוואי הגירעון החדש, כמוצע בחוק זה, משמעו דחייה של שנה בתוואי הקיים של הפחתת הגירעון.

לאור התחזיות הקיימות, השינוי המוצע במתווה הפחתת הגירעון צפוי לאפשר, בטווח הבינוני, חזרה למגמה של הפחתת יחס החוב-תוצר.

סעיף 2 סעיף 15 לחוק קובע, בהוראת שעה לשנת התקציב 2019, כי באותה שנה תותר הגדלת סכום ההוצאה הממשלתית בשיעור נוסף על השיעור האמור בסעיף 6א לחוק, שלא יעלה על 2% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2018 (להלן – הוראת השעה לעניין 2019).

עניינו של סעיף 6א לחוק הוא קביעת סכום ההוצאה הממשלתית המרבי בשנה, באמצעות קביעת מנגנון של תוספת לסכום ההוצאה הממשלתית בשנה הקודמת וכן הצמדה למדד.

היקף ההוצאה הממשלתית הצפוי לשנת 2019 מצביע על גידול חד לעומת שנות התקציב הקודמות, הנובע בעיקרו מעלייה ניכרת בהוצאה הצפויה על שירותים חברתיים. לאור עובדה זו, ולאור רצון הממשלה שלא להפחית באופן ניכר את תקציבי משרדי הממשלה בפרק זמן קצר, מוצע לתקן את הוראת השעה לעניין 2019, ולקבוע כי הממשלה תהיה רשאית להגדיל את סכום ההוצאה הממשלתית

² ס"ח התשע"ו, עמ' 1182.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2)

סעיף 1(א) ו-3(3) לחוק-יסוד: תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018 (הוראות מיוחדות) (הוראת שעה) (להלן – חוק היסוד), קובע כי בחוק התקציב הדו-שנתי לשנים 2017 ו-2018 ייקבע סעיף תקציב התאמות לשנת 2018 (להלן – תקציב ההתאמות). כמו כן, נקבע בסעיף האמור כי הממשלה תביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת את הצעתה לשימוש בתקציב ההתאמות בשנת 2018 ולהקצאתו באותה שנה.

בהתאם לסעיף 1(א) ו-3(3) לחוק היסוד, נקבע בסעיף 3 לחוק ההתאמות כי תקציב ההתאמות יהיה בסכום של 3.5 מיליארד שקלים חדשים, וכי השימוש בו ייעשה בהתייחס לשנת 2018. עוד נקבע בסעיף האמור כי הממשלה תביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת את הצעתה לשימוש בתקציב ההתאמות ולהקצאתו בשנת 2018, לא יאוחר מיום "כ"ב בכסלו התשע"ח (10 בדצמבר 2017), וכי עם אישור הצעתה בידי ועדת הכספים של הכנסת, יראו את הסכום שאושר כסכום שהתווסף לתקציב המתייחס לשנת 2018.

בהחלטת הממשלה מס' 3101 מיום ט' בחשוון התשע"ח (29 באוקטובר 2017), שעניינה עדכון תכנית התקציב לשנים 2019 עד 2021 ("נומרטור") ועמידה במגבלות הפיסקליות לשנת 2018, אושר לפי סעיף 3(ב) לחוק היסוד ולפי סעיף 4(א) לחוק ההתאמות, דוח לעניין קיום הפרשים, כהגדרתו בסעיף 4(א) האמור, שבו נקבע כי בשנת 2018 צפוי הפרש בסך של 0.3 מיליארד שקלים חדשים בין תחזית ההוצאה הממשלתית לשנת 2018 לסכום ההוצאה הממשלתית המאושרת לאותה שנה (להלן – הפרש ההוצאות). בהתאם לסעיף 3(ג) לחוק היסוד ולסעיף 4(ב) לחוק ההתאמות, אם קיים הפרש הוצאות, רואים את תקציב ההתאמות כאילו הופחת בסכום הנדרש לכיסוי הפרש האמור. נוכח האמור, עומד תקציב ההתאמות על סך של 3.2 מיליארד שקלים חדשים.

לאור העובדה שתקציב המדינה לשנת 2019 אושר בידי הממשלה כבר ביום כ"ד בטבת התשע"ח (11 בינואר 2018), מוצע לדחות את המועד להבאת הצעתה של הממשלה לשימוש והקצאה של תקציב ההתאמות לאישורה של ועדת הכספים של הכנסת ליום י"ג בניסן התשע"ח (29 במרס 2018).

בהתאם לתכנית התקציב התלת-שנתית שאושרה בממשלה ביום ט' בחשוון התשע"ח (29 באוקטובר 2017), קיים הפרש בין תחזית ההוצאות לשנים 2019 עד 2021 לבין מגבלת ההוצאה הממשלתית המותרת לאותן שנים.

כאמור, בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, תכנית תקציב תלת-שנתית שמונחת על שולחן הכנסת בהתייחס לשנת תקציב שבה מוגש תקציב חד-שנתי, מונחת יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי. הנחת תכנית התקציב התלת-שנתית יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, מאפשרת את ביצוע הפעולות המאזנות הנדרשות כאמור באמצעות הקטנת ההוצאה הממשלתית, ככל שקיים הפרש בין תחזית ההוצאות בשנים שאליהן מתייחסת תכנית התקציב התלת-שנתית לבין סכום ההוצאה הממשלתית המותרת לאותן שנים. בשונה מכך, נקבע בסעיף 2(7) לחוק ההתאמות שלעניין סעיף 40א האמור יראו בכל אחת מהשנים 2017 ו-2018 כשנת תקציב, ושתכנית התקציב התלת-שנתית לעניין שנת 2018 תונח על שולחן הכנסת עד יום י"ב בחשוון התשע"ח (1 בנובמבר 2017). עם זאת, מאחר שהצעת חוק התקציב לשנים 2017 ו-2018 הוגשה בשנת 2016, מובן שתכנית התקציב התלת-שנתית לעניין שנת 2018 אינה מוגשת יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי לאותה שנה, וממילא נוצר קושי ממשי לבצע את הפעולות המאזנות הנדרשות כאמור, בעיתוי זה.

לאור האמור, מוצע לתקן את סעיף 2(7) (ב) לחוק ההתאמות, כך שהוראות סעיף 40א(ב) לחוק יסודות התקציב לא יחולו לגבי תכנית התקציב התלת-שנתית לעניין שנת 2018, ולא יהיה צורך בביצוע הפעולות המאזנות במועד זה יחד עם הגשת התכנית האמורה. יצוין כי ההסדר האמור זהה במהותו להסדר שקבוע בסעיף 40א(ט) לחוק יסודות התקציב לעניין הגשת תכנית תלת-שנתית מעודכנת באמצע שנת התקציב, שאינה מוגשת מטבע הדברים יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, ושלעניינה נקבע במפורש שלא יהיה צורך בביצוע פעולות מאזנות ככל שהתגלה הפרש בין תחזית ההוצאות לסכום ההוצאה הממשלתית המותרת לאותה שנה.

עוד יצוין כי יחד עם אישור הצעת תקציב המדינה לשנת 2019, אישרה הממשלה תכנית תקציב תלת-שנתית הכוללת את הפעולות המאזנות הנדרשות לכיסוי הפרש בין ההוצאה הממשלתית המותרת לשנים 2020 עד 2023 לבין תחזית ההוצאות באותן שנים.

